Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Bibliothèque électronique suisse

LVCIANI SAMOSATENI OPERVM

Tomus IIII.

Cum

GILBERTI COGNATI

ET

IOANNIS SAMBVCI

Annotationibus:

Quas ad calcem vniuſcuiuſq; DIALOGI adjectas, caſtigatiores & ditiores deprehendes.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK BASEL

BASILEAE.

MUSEUM
REM. FALSCH
BASIL.

DE-ORVM Dialogi.

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΓΑ-ΝΥΜΗΔΟΥΣ

IOVIS ET GA-nymedis.

Iacobo Micyllo interprete.

IVPITER.

Γα. ὦ Γανυμήδης, ἥκομεν γὰρ ἔνθα ἐχρῆν, φίλησόν με κἀμέ, ὅπως ἀδῆς ὀκέτι ῥάμφος ἀγκύλον με ἔχουσα, οὐδ' ὄνυχας ὀξεῖς, ὁ πάρα, οἷος ἐφαινόμην σοι πρώην ἐν λοχῶν. Γα. ἄνθρωπε, οὐκ ἀετὸς ἄρτι ἦσθα, καὶ παραπλάμψας ἥρπασάς με ἐκ μέσου τῆς ποιμνίου; πῶς οὖν τὰ μὲν πάρα ἐκεῖνά σοι ἐξῄρηται, σὺ δὲ ἄλλα καὶ ἄλλα ἀναπέφυκας; Ζ. ἀλλ' ὅτι ἄνθρωπος, ὃν ὁρᾷς, ὦ μειράκιον, ὅτι ἀετός. ὁ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν οὗτός εἰμι, πρὸς τὸν καιρὸν ἀλλάξας ἐμαυτόν. Γα. τί φής; σὺ δὲ ὁ Πὰν ἐκεῖνος; εἶτα πῶς σύριγγα οὐκ ἔχεις, οὐδὲ κέρα-

GE [a] ô Ganymedes (peruenimus. n. quò oportebat) osculare me iã: vt videas nõ amplius rostrũ aduncũ me habere, neq; vngues acutos, neq; alas, qualis videbar tibi modò cùm volucris esse apparebã. GAN. Mi homo, annon aquila modò fuisti, ac deuolans rapuisti me à medio ouili? Quo pacto igitur alæ illæ ablatæ tibi sunt, tu verò ipse alius quispiã subitò appares? IVP. Sed neq; homo quẽ vides, adolescentule, neq; aquila, sed omnium rex deorũ ego ipse sum, q meipsum ad tẽpus ita transformaui. GAN. Quid ais tu? Pan ille es? deinde quomodo fistulã nõ habes, neq; cor-

ρατα, οὐκ λάσιος ἔτι τὰ σκέλη; Ζ. μόνον γὰρ ἱκανὸν ἡγῇ θεὸν; Γα. ναί. καὶ θυομέν γε αὐτῷ ἔνορχιν τράγον ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἄγοντες, ἔνθα ἵδρυται. σὺ δ' ἀνθρωποδιὴς τις ἔναί μοι δοκεῖς. Ζ. ἀτί μοι, Διὸς δὲ οὐκ ἤκουσας ὄνομα, οὐδὲ βωμὸν εἶδες ἐν ᾧ Γαργάρῳ τῷ ὄντι, καὶ βροντῶντος, καὶ ἀστραπὰς ποιοῦντος; Γα. σὺ, ὦ βέλτιστε, φὴς εἶναι, ὃς πρώην κατέχεας ἡμῶν τὴν πόλιν χάλαζαν, ὁ οἰκέτης ἐπὶ τοῦ ἄνω λεγόμενος, ὁ ποιῶν τὸν ψόφον, ᾧ τὸ πεσὸν ὁ πατὴρ ἔθυσεν; ἔτα τί ἀλλὰ φυτά μου ἀνέτραξας, ὦ βασιλεῦ τῶν θεῶν; τὰ δὲ πρόβατα ἴσως οἱ λύκοι διαρπάσαντες ἤδη, ἐρήμοις ἐπιστάντες. Ζ. ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν παλαιῶν ἀβάκτου γιγνομένου, καὶ ἐνταῦθα σωτηρίου μοι ἡμῶν; Γα. τί λέγεις; ἢ γὰρ κατάξεις με ἤδη ἐς τὴν Ἴδην τὴμερον; Ζ. οὐδαμῶς ἐπὶ μάτην ἀετὸς ἄν ἀντὶ θεοῦ γιγνόμενος. Γα. οὐκοῦν

mus neq; hirsutus es crura? IVP. Solum enim illum existimas Deum? GA. Etiam: atq; adeò sacrificamus ipsi, coleatum hircum ad spelunCam agentes, in qua ipse positus est. Tu verò [b] plagiarius quispiam videris mihi esse. IVP. Dic mihi, Iouis verò nomen non audisti? neque etiam [c] aram vidisti illius in Gargaro, pluentis scilicet atq; tonantis, & fulgura facientis? GAN. Tu te, optime vir, ais esse, qui paulò antè effudisti nobis copiosè grandinem, qui habitare supra nos diceris, faciens strepitum, cui arietem pater sacrificauit? Denique quidnam improbè tentantem me sursum rapuisti rex Deorum? Iam verò & oues fortasis lupi diripuerunt, desertas illas inuadendo. IVP. Adhuc enim cura est tibi ouium, immortali facto, & hîc conuersaturo nobiscum? GAN. Quid dicis? An non deduces me tandem in Idam hodie? IVP. Nequaquam, quoniam frustra aquila fuissem pro deo factus. GAN. Igitur

νυκτὸρ ἐπὶ ζητήσει με ὁ πατὴρ, ἀγανακτήσει μὴ εὑρίσκων, κἀγὼ πληγὰς ὕστερον λήψομαι, καταλιπὼν τὸ ποίμνιον. Ζ. πῶ γὰρ ἐκεῖνος ὄψεταί σε; Γα. μηδαμῶς. ποθῶ γὰρ ἤδη αὐτόν. ἀλλ' ἀπάξεις με, ὑπισχνοῦμαί σοι καὶ ἄλλον παρ' αὐτοῦ κελεύσειν τυθήσεσθαι λύτρα ὑπὲρ ἐμοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν τετταρτὸν τὸν μέγαν, ὃς ἡγεῖται τῶν τλὼ νομέων. Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς οὗτος, καὶ ἀπλοϊκὸς, καὶ αὐτὸ τοῦτο, παῖς ἔτι. ἀπ' ὦ Γανυμήδους, ἐκεῖνα μὲν πάντα χαίρειν ἔα, καὶ ἐπιλάθου αὐτῶν, καὶ ποιμνίου, καὶ τῆς Ἰδης. σὺ δὲ (ἤδη γὰρ ἐπουρανίου εἶ) πολλὰ εὖ ποιήσεις ἐντεῦθεν καὶ τὸν πατέρα, καὶ τὼ πατρίδε, καὶ ἀντὶ μὲν τυροῦ καὶ γάλακτος ἀμβροσίαν ἔδῃ, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέν τοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγχεόμενος, τὸ δὲ μέγιστον, ἐπεὶ τοι ἄνθρωπος, ἀπ' ἀθανάτου γενήσῃ· καὶ ἀστέρα σου φανῆναι ποιήσω κάλλιστον, καὶ ὅλως ἀθάνατον

Igitur inquiret me pater, & indignabitur non inueniens, verberáq; postea capiam, relinquens ouile. IVP. *Vbi ille videbit te?* GAN. *Nequaquam: desidero verò iam ipsum. Quòd si verò dimittes me, promitto tibi, & alium hircum ab ipso immolatũ iri, redemptionis preciũ pro me videlicet. Habemus autem triennem illũ, & magnũ, qui præit cæteris in pascua.* IVP. *Quàm simplex hic puer est, & minimè malus: atque idipsum solum, puer adhuc. Verùm, ô Ganymedes, illa quidem omnia valere sine, & obliuiscere ipsorum ouilis videlicet, & Idæ. Tu autẽ (iam enim cœlestis es) multa benefacies hinc & patri & patriæ. Ac pro lacte quidem & caseo Ambrosiam edas, & Nectar bibas. Hoc tamẽ & alijs nobis ipse infundendo præbebis. Quod autem maximum est, non ampliùs homo, sed immortalis eris, atque etiam sydus tuum apparere faciam pulcherrimum: & omnino fe-*

λάμαν ἴσχ. Γα. ἢν δ' παίσ
ζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξε
ται μοι; ἐν γὰρ τῇ Ἰδῃ πολλοὶ συ=
νήλικῶται ἦμεν. Ζ. ἔχεις λέγ
ταῦθα τὸν συμπαιξάμενόν σοι
τῶν ἔρωτα, καὶ ἀστραγάλους
μάλα πολλούς. θάρρει μόνον, καὶ
φαιδρὸς ἴσθι, καὶ μηδὲν ἐπὶ πό=
θῳ τῶν κάτω. Γα. τί δὲ ὑ=
μῖν χρήσιμον ἂν γένοιμην; ἢ
ποιμαίνειν δεήσει καὶ ταῦθα;
Ζ. οὔκ. ἀλλ' οἰνοχοήσεις, καὶ
ἐπὶ τὴν νέκταρος τάξιν, καὶ ἐπὶ
μικρὸν τὸ συμποσίου. Γα. τοῦ
μὲν ῥᾴδιον. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ
ἐγχεῖν τὸ γάλα, καὶ ἀναδῆσαι
τὸ ἱσοδίβιον. Ζ. ἰδοὺ πάλιν
οὗτος γάλακτος μνημονεύει,
καὶ ἀνθρώποις διακονήσεσθαι
οἴεται. ταυτὶ δ' ἀρανός ἐστι, καὶ
πίνομεν, ὥσπερ ἔφην, τὸ νέκ=
ταρ. Γα. ἥδιον, ὦ Ζεῦ, γάλ
ακτος; Ζ. ἥσει μετ' ὀλίγον,
καὶ γευσάμενος οὐκ ἔτι ποθή=
σεις τὸ γάλα. Γα. λοιπόν δ=
μαι ἐγὼ ποῦ καθεύδω νυκτὸς, ἢ μετὰ τοῦ
συνηλικιώτου ἔρωτος; Ζ. οὔκ, ἀλ=
λὰ διὰ τοῦτό σε ἁρπάσας, ἵνα
ἅμα

lix eris. GAN. Si verò ludere cupiam, quis colludet mecum? in Ida enim multi coætanei eramus. IVP. Habebis & hic colluſorem tibi hunc Cupidinem, & aſtragalos valde multos. Confide ſolùm, & lætus ſis, & nihil deſideres inferiorum. GAN. Quid verò vobis vtilis ero? An oues paſcere oportebit & hîc? IVP. Non, ſed miniſtrabis vinum, & ad nectar paulò pòſt ordinaberis, & procurabis conuiuium. GAN. Hoc quidem non difficile. ſcio enim vt oporteat effundere lac, & coronare poculum paſtorale. IVP. Vide, rurſus hic lactis meminit, & hominibus ſe miniſtrare putat. Hoc verò cœlum eſt, & bibimus (quemadmodum dixi) nectar. GAN. Dulcius, ô Iupiter, lacte? IVP. Scies poſt puſillum: & cùm guſtaueris, non ampliùs deſiderabis lac. GAN. Porrò vbi dormiam nocte? An cum coætaneo Cupidine? IVP. Non, ſed ob hoc te rapui, vt ſimul

ἅμα καθεύδοιμι. Γα. μόνος γὰρ οὐκ ἂν δυναίμην, ἀπ' ἄλλου δ' ἴσως καθεύδειν μετ' ἐμοῦ; Ζ. ναὶ μεταλαμβάνοντος, οἷος εἶ σύ, Γανυμήδης, οὕτω καλός. Γα. τί γάρ σε πρὸς τὸν ὕπνον ὀνήσει τὸ καλὸν εἶναι; Ζ. ἔχει τι θέλγητρον ἁβρόν, καὶ μαλακώτερον ἐπάγει αὐτόν. Γα. καὶ μὴν ὅτε πατὴρ ἤχθετό μοι συγκαθεύδοντι, καὶ διηγεῖτο ἑωθεν, ὡς ἀφεῖλον αὐτοῦ τὸν ὕπνον στρεφόμενος, καὶ παντία λακτίζων, καί τι φθεγγόμενος μεταξὺ ὁπότε καθεύδοιμι, ὥστε πρὸς τὴν μητέρα ἐπεμπέτο μοι καθ' ἡσυχίαν τὰ ποιμά. ὥρα δή σοι, ἐπεὶ δι' αὐτό, ὡς φῂς, ἀνήρπασάς με, καταθέναι αὖθις ἐς τὴν γῆν, καὶ πράγματα ἔξεις ἀγρυπνῶν. ἐνοχλήσω γάρ σε συνεχῶς στρεφόμενος. Ζ. τοῦτ' αὐτό μοι τὸ ἄλλυσθαι ποιήσεις, ὡς ἀγρυπνήσαιμι μετὰ σοῦ. φιλῶν γὰρ διατελέσω πολλάκις, καὶ περιπτύσσων. Γα. αὐτὸς ἂν ἀλλοῖος, ἐγὼ δὲ

simul dormiremus. GAN. *Solus enim non possis, sed suauiùs dormire mecum?* IVPIT. *Profectò, cum tali qualis es tu Ganymedes, sic pulcher.* GAN. *Quid enim te ad somnium iuuabit pulchritudo?* IVPIT. *Habet quoddam incitamentum suaue, & faciliùs inducit ipsum.* GAN. *Atqui pater meus indignabatur mihi condormienti, & narrabat manè quomodo turbarem ipsius somnum, volutatus per lectum, calcitrans, & aliquid loquens interea quando dormirem: quapropter ad matrem remittebat me dormiturum sæpiusculé. Quare si ob hoc, vt ais, rapuisti me, tempus tibi est vt me denuò in terram deponas, vel molestia afficieris nihil dormiendo. Turbabo enim te continuè, huc atque illuc me reuoluens.* IVPIT. *Atqui hoc ipsum suauissimum mihi feceris, si tecum vigilare cogas. Osculabor enim interea te eò sæpiùs, & amplectar.* GAN. *Ipse videris, ego*

ἢ λοιμήσομαι, εἰ μὴ ταχέως τοῦτο. Ζ. ἀσόμεθα τότε τί πρακτέον· νῦν δ' ἄπαγε αὐτὸν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ πιόντα τῆς ἀθανασίας, ἄχρι οἰνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας πρότερον ὡς χρὴ ὀρθοῦν τὸν σκύφον.

verò dormiã te deosculante. IVP. Videbimus tunc quid agendum. Nunc verò abduc ipsum, Mercuri, & postea quam de immortalitate biberit, duc vt ministret nobis, docens priùs quemadmodum oporteat porrigere scyphum.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a AGE, ô Ganym.] *Ganymedes fuit Troïs regis Dardanorum filius, & ob admirandam pulchritudinem à Ioue in forma aquilæ raptus, quem Iupiter pincernam suum fecit, amota Hebe Iunonis filia, eò quòd dum Ioui apud Aethiopas comessanti ministraret, cadens, corporis sui obscœna omnibus superis monstrauit. Xenophon in Symposio docet, Ganymedem in cœlum à Ioue perlatum, non corporis, sed animi gratia, etsi Iouem pungat Lucianus. Silius Italicus ad Ganymedis & Europę fabulas respicit, quum sic loquentem voluptatem introduxit lib.* 15:

Illa ego sum, verti superum quæ sæpe parentem
Nunc auis in formam, nunc torua in cornua tauri.

b Plagiarius.] *Qui liberum hominem pro seruo vendit, vel seruum alienum tanquam suum. Xenoph.* ἀνδραποδίζεσθαι ἑαυτῷ ἐπιχειροῦσι τοὺς λαμβάνοντας τὴν ὁμιλίαν μισθὸν μὲν τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς εἶναι μόνον, πλὴν ὧν αὐτοὶ λάβοιεν τὸν μισθόν, id est, *suæ libertatis venditores vocat, &c.* c Aram vidisti in Gargaro.] *Græci Iouem* ὄμβριον *venerati sunt, vt testatur Strabo, & Pausanias: &* ὕπατον, *vt Arrianus & Phurnutus, Latini* Pluuium *verterunt. Tibullus:*

Arida nec pluuio supplicat herba Ioui.

Seneca lib. natur. quæst. 4. hoc carmen Ouidio tribuit. d Sydus

dus tuum.] *Aquarium notat, quem Ganymedem esse perhibent. Licet ἄφρον κυρίως sit, non ἀστὴρ, aquarius.*

ΗΡΑ ΣΚΑΙ ΔΙΟΣ. — IVNONIS ET Iouis.

Iacobo Micyllo interprete.

IVNO.

ΕΚ οὗ τὸ μειρακιόριον τοῦτο, ὦ Ζεῦ, τὸ φρύγιον ἐκ τῆς Ἰδης ἁρπαγάς, δεῦρο ἀνήγαγες, οὐ παλαιόν μοι πεφοίχας τὸν νοῦν. Ζ. καὶ τοῦδε χάριν, ὦ Ἥρα, ζηλοτυπεῖς, ἤδη ἀφειλῆς οὕτω μὴ ἀληθότατον; ἐγὼ δ' ὤμην τοῖς γυναιξὶ μόναις χαλεπώτατον εἶναι, ἐπόσῳ ἄρ' ὁμιλήσοιμι ἐμοί. Ηρ. οὐδ' ἐκεῖνα μὲν οὐ ποιεῖς, οὐδὲ πρέποντα σαυτῷ, ὃς ἁπάντων θεῶν ἁπλουστάτης ὤν, ἀφεὶς τὸν νόμιμον γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτεισι μοιχεύσων, ταῦρος καὶ γοήμων. πάλιν ἀπ' ἐκεῖνα μέν σοι ἐᾷν ἐν γῇ μένοντα, τὸ δ' Ἰδαῖον τοῦτο παιδίον ἁρπάσας, ἀνέ-

EX quo adolescentulũ hunc Iupiter, Phrygium istum dico, ab Ida raptum huc adduxisti, minùs aduertis mihi animum. IVP. Etiam ob hunc, Iuno, zelotypa iam es, simplicem adeò, & minimè molestum? Ego verò putabam mulieribus solis difficilem te esse quæcunq; conuersantur mecum. IVN. Neque illa quidem rectè facis, nec conuenientia tibi ipsi, qui omnium deorum dominus existens, relinquens me legitimam vxorem, in terram descendis, ibiq; adulteria exerces in aurum vel taurum conuersus. Veruntamen illæ mulieres tibi in terra manent: ideo autẽ hoc puero rapto, etiam in cœlum subuolâsti,

ἀνέπλης, ὦ γλυκαύτατε βιῶν, καὶ σιωπῇ νεῦν ἐπὶ λιφαλοῦ μοι ἐπαχθίν, οἰνοχοῦν δὲ ὡς πόρρω. ἄτοπος ἐπόρδε οἰνοχόων; καὶ ἀνηγορεύκασιν ἄρα ἤδη Ἥβη καὶ ὁ Ἥφαιστος, ἀλεκτρυόμορφοι; σὺ δὲ καὶ τὸ κύλικα οὐκ ἂν ἄκων παρὰ σοῦ, εἰ οἷός τε πρότερον αὐτὸν, ἁπάντων ὁρώντων, καὶ τὸ φίλημα ἕλοι ἅλιον τὸ νέκταρ. καὶ ἅμα ἔζω οὐδὲ διψῶν ποθαλκὶς τὰς τῆς πιεῖν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπογευσάμενον μόνον, ἐδώκας ἐκείνῳ. καὶ πιόντος ἀπολαβὼν τὸ κύλικα, ὅσον ἐπόλοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, ὅθεν καὶ αὐτὸς ἔπιες, καὶ ἔνθα προσήρμοσε τὰ χείλη, ἵνα καὶ πίνῃς ἅμα καὶ φιλῇς. πρώην ὁ βασιλεύς, καὶ ἁπάντων πατὴρ, ἀφεὶς μὲν τὸ αἰγίδα, καὶ τὸν κεραυνὸν, ἐκάθητο ἀσφαλίζων μετ' αὐτοῦ, πώγωνα τηλικοῦτον κατθεμένῳ. πάντα οὖν ὁρῶ ταῦτα, ὥστε μὴ οἴου λανθάνειν. Ζ. καὶ τί δαιμόνιον,

Deorum generosissime: & nunc ille nobiscum habitat, ante oculos mihi adductus quasi æmulus, scilicet vt pocillaretur tibi, sic enim aiunt. Itáne verò carebas pocillatoribus? aut defessi adeò sunt & [a] Hebe & Vulcanus ministrando? Tu verò etiam calicem non aliter ab eo accipis, quàm simul & osculatus fueris ipsum antea, omnibus aspicientibus: & deosculatio ista suauior tibi est ipso [b] Nectare. Atq; ob id sæpenumerò neque sitiens petis bibere. Interdum autem etiam vbi degustâsti solùm, porrigere ipsi soles: deinde bibente ipso arripis calicem, & quantum in illo reliquum restat, omne ebibis, ea etiam parte, vnde ipse bibit, & vbi applicuit labia, vt & bibas simul & osculeris. Nuper verò rex ille atque omnium pater; depositis ægide ac fulmine, sedisti talis ludendo cum illo, barbam ipse tantam & tam promissam habens. Omnia igitur video hæc: quare ne te putes latere. IVP. *At quid*

νὸν, ὦ Ηρα, μαράκιον ἔτω καλὸν μεταξὺ πίνοντα καταφιλεῖν, καὶ ἅδεσθαι, ἀμφοῖν, καὶ τῷ φιλήματι, καὶ τῷ νέκταρι: ἢν γοιῶ ἐπιτρέψω αὐτῷ καὶ ἅπαξ φιλῆσαί σε, ἐκεῖνο μέμψῃ μοι, πότερον τὸ νέκταρ & ὀμοῦμαί σοι τὸ φίλημα ἥδιον. Ηρα. παιδιᾶς οὐδὲν λόγοι. ἐγὼ δὲ μὴ ἔστω μανείην, ὡς τὰ χείλη προσφυσῆσαι τῷ μαλθακῷ τούτῳ φρυγὶ ἔτως ἐκτεθηλυμένῳ. Ζ. μὴ μυλοιδορῇ, ὦ γύναι οἷός ἐστι, τοῖς παιδικοῖς. οὗτοι γὰρ ὁ θηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, κάλλιον μὴ ποθῇ & ἐπῇ. ἐγὼ βούλομαι δὲ ἀπεῖν, μή σε παροξύνω ἐπὶ πλέον. Ηρα. ἆρα καὶ γαμήσεις αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γάρ, οἷα μοι δι' τὸν οἰνοχόον τοῦτον ἐμπαροινεῖς. Ζ. οὔκ, ἀλλὰ τὸν Ηφαιστον ἵνα τὸν σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ἐκ τῆς καμίνου ἥκοντα, ἔτι τῶν σπινθήρων ἀναθλίβοντα, ἄρτι πὼ πω-

quid adeò graue hoc, ô Iuno, adoleſcentem adeò pulchrum inter bibendum deoſculari, oblectarique vtroque illo, & oſculo videlicet, & nectare? Quid ſi igitur vel ſemel committam ipſi quò & te oſculetur? non amplius accuſabis me quòd oſculum illius præſtantius nectare puto. IVN. Pædiconum verba hæc ſunt. Ego verò non ita inſaniuero, vt labia mea applicem molliculo iſti Phrygi, adeóque effœminato. IVP. Ne conuicieris, generoſiſsima tu, amores meos. nam mulieroſus, & barbarus & mollis culus iſte, ſuauior & deſiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irritem. IVN. Vtinam verò & in vxorem illum duxiſſes mei gratia. Memineris igitur qualibus mihi propter egregium iſtum pocillatorem temulenter inſultas. IVP. Imò verò Vulcanum iſtium filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc fauillis, depo-

πυράγραν ἀντιθήμονον, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τῶν δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τὸν κύλικα, καὶ ἐπὶ σπαραγμοῦς φιλῆσαι μεταξύ, ὃν οὐδ' ἂν ἡ μήτηρ σὺ ἡδέως φιλήσαις, ὑπὸ τῆς ἀσβόλης καταθαλπομένου τὸ πρόσωπον; ἡδέως ταῦτα. οὐ γὰρ καὶ πρὸ πολλοῦ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπρησμὸν τῶν συμποσίων τῶν θεῶν. ὁ Γανυμήδης δὲ καταπεμπέσθω αὖθις ἐς τὴν Ἴδην· καθαρὸς γάρ, καὶ ῥοδοδάκτυλος, καὶ ἐπισταμένως ὀρέγει τὸ ἔκπωμα. καὶ ὅ σε λυπεῖ μάλιστα, καὶ φιλεῖ ἥδιον ἢ νίπτας. Ηρα. νυῖ καὶ χωλὸς, ὦ Ζεῦ, ὁ Ἥφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ ἀναλγεῖς καὶ σῶς ἔχοντος, καὶ ἀσβόλης μισός ὅτι. καὶ ναυτιᾷς ὁρῶν αὐτὸν, ἐξότου τὸν καλὸν κομήτην τοῦτον ἐν Ἴδῃ ἀνέθρεψε. πάλαι δ' οὐχ ἑώρας ταῦτα, οὐδ' οἱ σπινθῆρες, οὐδ' ἡ καμίνος ἀπίπρησεν ὅτι μὴ ὑπὸ πίνδῳ παρ' αὐτῇ. Ζ. λυπεῖς, ὦ Ἥρα, σαυτὴν· ὄζει γὰρ ἄκρατος, κἀμοὶ ἐπαίνεσαι τὰ ἔρωτα ἥδιστα

deposito paulò antè forcipe, & abillis ipsis digitis accipere nos calicem, attractumq; ipsum interea osculari: quem neq; mater tua libenter osculata fueris, præfuligine quasi tota illius exusta facie. Nimirum suauia hæc, adeóque multum etiam pocillator iste cohonestat deorum conuiuium, nónne? Ganymedes autem hic iterum in Idam hinc ablegandus est? quippe purus ac candidus est, & digitos habet roseos: etiam scitè porrigit poculum: & quod te omnium mordet maximè, osculatur dulcius ipso nectare. IVN. Nunc tibi & claudus, ô Iupiter, Vulcanus est, & refertus fuligine, atq; nauſea afficeris cùm aspicis ipsum, ex quo formosum & capillatum istum Idæ enutriit? Olim autem non videbas ista, neq; tum fauillæ, neq; fornax ipsa absterrebat te, quò minus biberes illo porrigente. IVP. Aegritudine, Iuno, te ipsam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eò ma-

ζηλοτυπῆς. ἀ δ' ἄχθῃ παρὰ παιδὸς ὡραίου λιχνεύσῃ τὸ ἴκτωμα, σοὶ μὲν ὁ υἱὸς οἰνοχοείτω. σὺ δέ, ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τὸν κύλικα, κἀφ' ἑκάστῃ, δίς φίλεσόν με, κἠν ὅταν πλήρη ὀρίγνις, κἀκεῖθεν ὁπόταν παρ' ἐμοῦ ἀπολαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δείδιθι· οἰμώξεται γάρ, εἴ τις σοι λυπηρὸν ἐθέλοι.

eò magis incendis, quia zelotypa es. Quòd si verò grauaris à puero formoso accipere poculum, tibi quidem filius miniſtret potum. Tu verò Ganymedes mihi ſoli imple calicem, & cum quolibet bis oſculare me, & cùm plenū porrigis, & cùm rurſum à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Malum enim feret, ſiquis tibi moleſtus eſſe voluerit.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a HEBE.] *Dea pubertatis ac iuuentutis, & vt Heſiod. in Theogon. ſcribit, vxor Herculis ex Iunone & Ioue prognata.*

b Nectare.] Νέκταρ, ἀ νὴ particula, quæ priuationem ſignificat, & κτείνω, interficio. *Potus eſt Deorum, de quo Hom. Il. α. Erat item vini nomen in Lydiæ Olympo ex fauis permixtis, & floribus odoratis concinnati, vide in Chil. Eraſm. Nectaris flos.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΚΑΙ Ἔρωτος. VENERIS ET Cupidinis.

Eraſmo Roterodamo interprete.

VENVS.

Ὦ Τέκνον Ἔρως, ὅρα, οἷα ποιεῖς. ἃ δ' ἐγὼ τῇ μητρὶ λέγω, ὁπόσα τοὺς ἀνθρώπους ἀναπάθεις, καθ' αὑτοὺς καὶ κατ' ἀλλήλων ἐργάζῃ. ἀπὸ καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἐμοὶ

CVpido gnate, vide quæ facis flagitia. Nō iā de his loquor, quæ te impulſore mortales in terra, vel in ſe quiſq; vel inuicē alij in alios faciunt: verùm de his ago, quæ apud ſuperos quoq; deſignas, qui quidem

a Iouem

Διὰ πολυμορφον ἐπιδεικνυ-
ὴς, ἀπαλλων ἐς ὅ,τι ἄρ σοι ἐπὶ
τοῦ καιροῦ δοκῇ. τὴν σεληνὴν δὲ
καθαρεῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν ἥλιον
δὲ πρὸς τῇ Κλυμένῃ βραδύνειν
ἐνίοτε ἀναγκάζῃς ἐπιλησμο-
μοῦντα τῆς ἱππασίας. ἃ μὲν γὰρ ἐς
ἐμὲ τὴν μητέρα ὑβρίζῃς, θαρ-
ρῶν ποιεῖς. ἀλλὰ σύ, ὦ θεῶν
πάντων θρασύτατε, καὶ τὴν Ῥέαν αὐτὴν
γραῦν ἤδη, καὶ μητέρα ζοός-
τατον θεῶν, ἀνέπεισας παιδᾶσ-
θαι, καὶ τὸ φρύγιον μειράκιον
ἐκεῖνο ποθεῖν. καὶ νυνὶ ἐκείνῃ μὲν
μέλον σοὶ, καὶ ξυζυγίῃ τοὺς
λέοντας, πρὸς ἀβέβαιός καὶ τοὺς Κο-
ρύβαντας, ἅτε μανικοὺς καὶ αὐ-
τοὺς ὄντας, ἄνω καὶ κάτω τὴν Ἰ-
δην περιπολοῦσιν. ἡ μὲν ὀλολύ-
ζουσα ἐπὶ τῷ Ἄττῃ, οἱ Κορύβαντες
δέ, ὃ μὲν αὐτοτέλεστον ξίφος πε-
χων. ὁ δὲ ἀνὴς τὸν κόμβον, ἵλεω
μεμηνὼς δῆθεν τὸν ὄρεων. ὁ δὲ αὐλεῖ
τὸν λίραν, ὁ δὲ ἐπιβομβεῖ τὸν
τυμπάνῳ, ὁ δὲ ἐπικτυπεῖ τὸν κυμ-
βάλῳ. καὶ ὅλως, θόρυβος καὶ μα-
νία τὰ ἐν τῇ Ἰδῃ ἅπαντά ἐστι.
Δίδυμα τοίνυν ἅπαντα. Δι-

[a] *Iouem ipsum cogis variae assumere formas, in quodcunq; tibi pro tempore visum fuerit, eũ vertens. Tum Lunã è cœlo deuocas. Quin & Solẽ aliquoties cõpellis lentum apud Clymenẽ cessare, aurigandi muneris oblitum. nam quicquid iniuriæ in me matrẽ etiam cõmittis, audacter ac tanquam tutò facis. Verũ tu quidẽ, ô deorũ omniũ confidentissime,* [b] *Rheã insuper ipsam iã annũ, præterea deorum tam multorum parentẽ, eò pepulisti, vt pusionẽ adamet, atq; in Phrygium illum adolescentulum depereat: ac tua iam opera insanit, iunctisq; leonibus, adhibitis itẽ Corybantibus, (quippe qui & ipsi furore quodam sunt afflati) per Idã montem sursum ac deorsum oberrat, ipsa quidem Attis amore eiulans: cæterũ Corybantũ alius suum ipse penem ense desecat, alius demissa coma q; montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano tonat, alius cymbalo pstrepit: breuiter, omnis vndequaq; Ida tumultus atq; insaniæ plena est. Proinde cũcta timeo, me-*

tuo

ἀλλ᾽ τὸ ζιῦζ, ἢ τὸ μέγα σὺ λα-
κὸν τικοῦ᾽, μὴ ἀφμανεῖσαι
ποτὲ ἡ Ρέα, ἢ ἢ μᾶλλον ἔτι ἐν
αὐτῇ ὄ᾽, λυπῶσι τὸς Κορύ-
βαντας συμβόντας σε ἁρα-
σσαλ᾽σθαι, ἢ ζοῖς λέουσι παρα-
βαλεῖν. ταῦτα ᾽ ἁμηχανῶ μ᾽
ουτά σε ὁρῶ᾽. Ερ. θάῤῥει
μῆτερ, ἐπεὶ ἢ τοῖς λέουσιν αὐ-
ζῖς ἤδη ξυνήθης ἐμοὶ ἢ πολ-
λάκις ἐπαναβὰς ἐπὶ τὰ νῶ-
τα, χὴ τῆς κόμης λαβόμενος,
λῴοχῶ αὐτός. οἱ δ᾽ σαίνουσί
με, καὶ τῇ χεῖρα λιχόμενοι.
ἐς τὸ σῶμα πρεμιχμησάμε-
νοι, ἀφομιλοῦσί μοι. αὐτὴ μὴν
ἥ Ρέα, πότε ἂν ἐκείνη σχο-
λὴν ἀγάγοι ἐπ᾽ ἐμέ, ὅλη ᾽᾽
ἐν τῷ Αττικαί ζι τί ἐγὼ ἁμαρ-
τῶ, λακυνῦς τὰ καλὰ οἷά ᾽στιν;
ὑμεῖς δὲ μὴ ἐφίεσθε τῶν κα-
λῶν, μὴ τοίνυν ἐμὲ αἰτιᾶσθε
τούτων. ἢ θέλεις σὺ, ὦ μῆτερ,
αὐτὴ μηκέτι ἐρᾶν, μήτε σὲ
τοῦ Αρεως, μήτ᾽ ἐκεῖνον
σέ; Αφρο. ὡς καλὸς ἦ, καὶ
ἐρασ᾽ᾶς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμ-
νῆσο

tuo ne tale quid accidat, quandoquidem te produxi, vt si quãdo resipiscat Rhea, vel potiùs si pergat insanire, Corybantibus imperet, vt te correptum discerpant, aut leonibus obijciant. Hic me solicitat metus, quòd videam tibi periculum imminere. CVP. Ocioso animo esto mater: siquidem leonibus etiam ipsis iam familiaris sum factus, ita vt sæpenumerò conscensis eorum tergis, prehensaq; iuba, equitis ritu insidens illos agitem. At verò illi interim mihi caudis ablandiuntur, ac manum ori insertam receptant, lãbuntq;: deinde mihi reddunt innocuã. Porrò Rheæ ipsi quando tandem vacauerit vt me vlciscatur, quum in Atte sit tota? Postremò quid ego pecco, quum res pulchras, vt sunt, offero ac demonstro? Vos ne appetite res pulchras, quare his de rebus ne in me crimen conferte. Num vis ipsa tua mater vti neq; tu posthac Martem ames, neque illè te? VEN. Vt es pertinax, & nulla in re non superas? Attamen

μέν μου ποτὲ τῶν λόγων. men horum quæ dixi, alio quando memineris.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

EIusdem ferè argumenti Dialogus sequitur Veneris quoq; & Cupidinis, quem poëtæ Martis & Veneris filium, atque ingentis potentiæ amoris esse deum voluerunt. Pingitur imberbis, alatus, cæcus, & facem gestans atque sagittas, de eo extant carmina Marulli & Pij pontificis.

a IOVEM ipsum cogis varias assumere formas.] *Erasmus noster Chiliad. 1, Centuria 3, adagio primo: Aut regem aut fatuum nasci oportet: Quis nepos, inquit, quis balatro vnquam nugatius est nugatius, aut nequius ne quam fuit, quàm Iupiter, cui regnum mundi dederunt poëtæ. Technis fallit vxorem, nunc cygnus, nunc taurus, nunc aurum factus, insidias struit mulierculis. Subornat Ganymedes, ac cœlum nothis implet. Hactenus Erasmus. Amoris impatientia se vertit in cuculum, in aquilam, in olorem & Satyrum, in Amphytrionem, in ignem, in pastorem, in serpentem, vt scribit Ouid. in 6. Metamorph.* b Rheam.] *Hoc nomine Cybele vocata est. Hanc poëtæ Iouis, & aliorum plurium deorum matrem dixerunt, eique quadrigam à quatuor leonibus tractam assignauerunt & capiti eius turritam coronam & sceptrum manibus addiderunt. Et cùm incederet, sacerdotes dicti Galli & Corybantes, sacro correpti furore, præcedebant cymbala pulsantes, alios item ad similem agentes rabiem.*

ΔΙΟΔ-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΚΑΙ Ερμοῦ. *APOLLINIS ET Mercurij.*

Eodem interprete.

APOLLO.

Τί γελᾷς, ὦ Ερμῆ; Ερ. ὅτι γελοιότατα, ὦ Απολλον, εἶδον. Απ. ἀπὸ ὅτου, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἡ Ἀφροδίτη ξυνὼν τῷ Ἄρει κατείληπται, καὶ ὁ Ηφαιστος ἔδησεν αὐτοὺς ξυμβάν. Απ. πῶς; ἡδὺ γὰρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. ἐκ πολλοῦ, οἶμαι, ταῦτα εἰδὼς ἐτύγχανεν αὐτός. καὶ πῶς τὸ πρᾶγμα ἦν, ὃ λέγεις ἀφανῆ δεσμὰ πρᾶγμα, ἐπὶ γάρ τοι ἀπελθὼν ἐπὶ τὸν κάμινον, ἔνθα ὁ μὲν Ἄρης εἰσήρχετο καθ' ὥρας, ὡς ἔοικε, καθορᾷ δὴ αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ηφαιστον. ἐπεὶ δὲ ἐπέβησαν τοῦ λέχους, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν, καὶ ἐντὸς ἐγεγόνεσαν τῶν ἀρκύων, περιπλέκεται μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμά, ἐφέστηκε δὲ αὐτοῖς ὁ Ηφαιστος. ἐκείνη μὲν δὴ (καὶ γὰρ ἔτυχε γυμ-

QVid rides, Mercuri? MER. Quoniam maximè ridiculà, Apollo, vidi. APOL. Dic igitur, vt & ipse audi tis illis tecum ridere possim. MER. Venus cum Marte concumbens deprehensa est, ac Vulcanus comprehensos illos vinculis constrinxit. APOL. Quomodo? Suaue enim quiddam dicere videris. MER. Longo iam tempore, opinor, cognitis his quæ agebantur, expiscatus est illos, & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars ingreditur secretò, vt quidem ipse putabat. Videt autem ipsum ex alto Sol, & rem ad Vulcanum defert. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & iam intra retia tenerentur, circumuoluuntur ipsis quidem vincula, astat autem Vulcanus. Illa igitur (nam & fortè tum

γυμνὴ ἦν) οὐκ ἔχων ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδουμένη. ὁ δὲ Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα διαφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἔλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἔπειτα δὲ σωφρονίσας ἑαυτὸν, ἐκέλευε. Απ. τί οὖν; ἀπέλυσεν αὐτοὺς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω· ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς, ἐπιδείκνυται τὴν μοιχείαν αὐτοῖς. οἱ δὲ γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνδεδεμένοι ἐρυθριῶσι. καὶ τὸ θέαμα ἥδιστον ἐμοὶ ἔδοξε, μονονουχὶ αὐτὸ γιγνόμενον τὸ ἔργον. Απ. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος οὐκ ἀδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεδημιουργηκὼς τὴν ἁρμονίαν; Ερ. μὰ Δί', ὅς γε καὶ ἐπιγελᾷ αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μέν τοι, εἰ χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοι δοκοῦντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απ. οὐκοῦν καὶ δεδεῖσθαι ἂν ἐθέλοις ἐπὶ τούτῳ; Ερ.

nuda erat) pudore affecta, non habebat quò se tegeret. Mars verò ab initio fugere tentabat, sperabátque se vincula illa disrupturum esse: cæterùm posteaquam intellexit se vndique captum teneri, neque effugere quoquam posse, supplicare cæpit. APOL. Quid igitur? soluitne ipsos Vulcanus? MER. Nondum, sed conuocatis dijs spectandum ipsis exhibuit adulterium. Illi autem nudi ambo, & colligati mutuò, inclinatis deorsum capitibus erubescebant. Atq; adeò spectaculum hoc dulcissimum mihi visum est, cùm tantùm non ipsum opus exhiberent. APOL. At faber ille ánnon pudore afficitur etiam ipse cùm spectandam ita exhibet coniugij sui turpitudinẽ? MER. Non per Iouem, quippe qui etiam arrideat ipsis astans. Ego verò, si opus est verum dicere, inuidebam Marti, non solùm quòd cum formosissima dea adulterium exercuisset, sed etiam quòd colligatus cum ipsa vnà esset. APOL. Proinde & tu ligari hoc pacto sustineres? MER.

Ερ. οὐ δ' ἐκ ἄμ, ὦ Απολλον; ἰδὲ μόνον ἐπιπλεύσας. ἐπαινέσω μαι γάρ σε, ἢν μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς σύξῃ ἰδών.

MER. Tu verò non, Apollo? Aspice modò & accedens (collaudabo enim te) si non eadem ipse quoq; optabis vbi videris.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

MArtis & Veneris concubitus ab Homero Odyss. θ & Ouid. Metam. 4. narratur. Luciano in Demonacte.

MARINI DIALOGI.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ. DORIDIS ET Galatæ.

Erasmo Roterodamo interprete.

DORIS.

Καλὸν ἐραστὴν, ὦ Γαλάτεια, φασὶ τὸν σικελὸν τοῦτον ποιμένα ἐπιμανῆναι σοι. ΓΑ. μὴ σκῶπτε Δωρί· ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, ὁποῖος ἄμ᾽ ἦ. ΔΩ. τί δ᾽ ἄμ, εἰ καὶ τοῦ Διὸς αὐτοῦ πᾶς ὢν, ἄγριος οὕτω καὶ λασιος ἐφαίνετο, καὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; οἷα τὸ γένος ὀνῆσαι ἄν τι αὐτὸν πρὸς τὴν μορφήν; ΓΑ. οὐδὲ τὸ

Pulchrum amatorem, Galatea, inquiunt Siculum istum pastorem amore tui deperire. GALA. Ne ride Doris: etenim qualis qualis est, Neptuno patre prognatus est. DOR. Quid tum postea, si vel Ioue ipso sit progenitus, quum vsq; adeò agrestis atque hispidus appareat, quódque est omnium deformosissimum, vnoculus? An verò credis genus illi quicquam profuturum ad formam? GAL. Ne istbuc

λάσιον αὐτό, καὶ ὡς φησὶ ἄγριον, ἀμορφόν ὅλον· ἀνθρωπόλογος γάρ. ὅ τι ὀφθαλμὸς ἐπιπρέπει τῷ μετώπῳ, οὐδὲν εὐπρεπέστερον ἑτέρου, κἂν εἰ δύο ἦσαν. Δω. ἴσμεν, ὦ Γαλάτεια, οὐκ ἐρασθῆναι, ἀλλ' ἐρώμενον ἔχειν τὸν Πολύφημον, οἷα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. οὐκ ἐρώμενον, ἀλλὰ τὸ φάναι ὑπολειπόμενόν τε οὐ φέρω ὑμῶν. καί μοι δοκεῖτε ὑπὸ φθόνου αὐτὸ ποιεῖν, ὅτι ποιμαίνων ποτὲ, ὅτε δὲ σκοπιᾶς παίζοντας ἡμᾶς ἰδὼν ἐπὶ τῆς ἠιόνος, ἐν τοῖς πρόσωσι δὲ Αἴτνης, καθὸ μεταξὺ τῶν ὀρῶν καὶ τῆς θαλάττης ἀγκαλὸς ἀφωρισμένη ἐστίν, ὑμᾶς μὲν οὐδὲ πρόσω βλέψαι, ἐμὲ δ' ἐξ ἁπασῶν ἀκαμπεῖ ἰδέσθαι, ἢ καὶ μόνη μοι ἐπέσχε τὸν ὀφθαλμόν. ταῦτα ὑμᾶς ἀνιᾷ· δῆγμα γὰρ ὡς ἀμείνων ἐμοὶ, καὶ ἀξιέρασθε, ὑμᾶς δὲ παρόφθητε. Δω. εἰ ποιμένι καὶ ἐνδεεῖ καλὸν δοκῶ ὄψιν

quidem ipſum, quòd hiſpidus eſt atq; agreſtis, vt tu vocas, illum deformat: quin virile magis eſt. Porrò oculus media in fronte, decet etiam, quo quidem nihilo ſegnius cernit, quàm ſi duo forent. DOR. *Videris Galatea nõ amantem habere* [b] *Polyphemum, ſed illum potiùs adamare: ſic eum prædicas.* GAL. *Equidem haud adamo, ſed tamen inſignem inſtam veſtram inſultandi opprobrandiq; petulantiã ferre non queo. Ac mihi nimirum inuidentia quadam iſthuc facere videmini, propterea quòd ille quum fortè aliquando gregem paſceret ſuum, nosq; è littorali ſpecula in littore ludentes cerneret in prominentibus Aetnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus ſeſe in longum porrigit, vos ne aſpexerit quidem: at ego omnium vna viſa ſim formoſiſſima, eõque in vnam me conſecerit oculum. Ea res vos malè habet: nam argumentum eſt me forma præſtantiorem eſſe, ac digniorem quæ amer: vos contrà faſtiditas eſſe.* DOR. *An iſtud tibi putas inuidena*

ὄψιν ἔδοξας, ἰωνίφθου & οἷδ γιγονυῖαν; καίτοι τί ἄλλο ἰν σοὶ ἰωαινέσαι ἔχων, ἢ τὸ λευκὸν μόνον; καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυνήθης δὲ τυρῷ καὶ γάλακτι πάντα ὅσα τὰ ὅμοια τούτοις ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ τοίνυν ἅπαξ ὁπότ' ἂν ἐθελήσῃς μαθεῖν οἷα τυγχάνεις οὖσα τὴν ὄψιν, ἀφ' ὑπέρας τινὸς εἰς πόντιον γαλήνην ἄνω, ἐπικύψασα εἰς τὸ ὕδωρ, ἴδι σεαυτὴν ὁδὶ ἄλλο, ἢ χρόαν λευκὴν ἀκεραίως. οὐκ ἐπαινέσεται δὲ τοῦτο, ἂν μὴ ἐπιτρίψῃ αὐτῷ καὶ τὸ ἐρυθρὸν μέρος. Γα. καὶ μὴν ἐγὼ μὲν ἀκραιφνῶς λευκὴ, ὅμως ἐραστὴν ἄνδρα τοῦτον ἔχω. ὑμῶν δὲ οὐκ ἔστιν ὅστις ἢ ποιμὴν, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, τάχα ἄλλα, καὶ μουσικὰς ἴσως. Δω. σιώπα, ὦ Γαλάτεια. ἐκεῖνόν γε αὐτοῦ ἄκουσον, ἐπότε ἐκόμασε πρώην ἐπὶ σοί. Ἀφροδίτη φίλη, ὄνον ἄν τις ὀγκᾶσθαι ἔδοξε, καὶ αὐτὸ ὑὸν ὄντα; οἷα λιγυρὸν ἐλάφῳ

uidendum videri, si primùm pastori, deinde luſco formoſa viſa ſis? quanquam quid aliud ille potuit in te probare, præter candorem? Is illi placet opinor, quòd caſeo & lacti aſſueuerit: proinde quicquid his ſit ſimile, id protinùs pulchrum iudicat. Alioqui vbi libebit ſcire c quales facie, de ſcopulo quopiam in aquâ, ſi quando tranquilla ſteterit, deſpectans, temetipſam contemplare: videbis aliud nihil niſi perpetuum candorem. verùm is quidem non probatur, niſi rubor admixtus illi, decus illi iunxerit. GAL. Atqui ego illa immodicè candida, tamen eiuſmodi habeo amantem: quum interim è vobis nulla ſit, quam vel paſtor, vel nauta, vel portitor aliquis miretur. cæterùm Polyphemus (vt alia ne dicam) etiam canendi peritus eſt. DOR. Tace, ô Galatea: audiuimus illum canentem, quum nuper preriret in te; ſed d ô ſancta Venus, aſinum rudere dixiſſes. nam lyræ corpus ſimillimum erat cer-

φυγνυμένου τῶν σαρκῶν. καὶ τὰ μὲν λίρατα, πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ξυνάγας δὲ αὐτὰ, καὶ ἐναλψας τὰ νεῦρα, ὀλίγον ἐπισείσας, ἐμελῴδει ἄμουσόν τι, καὶ ἀπῳδὸν, ἄλλο μὲν αὐτὸς βοῶν, ἄλλο δὲ ἡ λύρα ἠχοῦσα. ὡς δὲ κατείχομεν τὸν γέλωτα ἐδυσωπούμεθα, ἐπὶ τῷ ἐρωτικῷ ἐκείνῳ ἄσματι. ἡ μὲν γὰρ ἠχὼ, οὐδ' ἀποκρίνασθαι αὐτῷ ἤθελεν, ἕτω λάλη ἐστὶ, βρυχομένῳ, ἀπ' ἰσχνοῦ τοῦ, ἃ φανείη μιμουμένη πρᾳότατα, καὶ καταγέλαστον. ἐφόρει δὲ ὁ ἰσχνὸς ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἀθυρμάτιον, ἔρκτου σκύλακα, ἢ τὸ λάσιον αὐτῷ προσοικότα. τίς δὲ ἂν φθονήσειέ σοι, ὦ Γαλάτεια, τοιούτου ἐρασθῆναι; Γαλ. οὐκοῦν σὺ, Δωρὶ, δεῖξον ἡμῖν τὸν σαυτῆς, καλόν γε λεγόντι ὄντα, καὶ φιλικώτερον, καὶ λιθαρίζειν ἄμεινον ἐπισταμένον. Δω. ἀλλ' ἐρασταί μὲν οὐδεὶς ἔστι μοι, δοκῶ σεμνύομαι ἐπὶ τούτοις ἴσως. εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ, καὶ τὸν ἐμὸν ἐρώμενον ἐπιδείξω, ὃς ἐμοῦ μὲν καλλίων ἐστὶ, καὶ ᾄδει μέλιττον, καὶ κιθαρίζει ἄμεινον.

uino capiti ossibus renudato: tum cornua perinde quasi cubiti prominebant, ijs iunctis inductisque fidibus, quas nē collope quidem circumtorquebat. agreste quiddam & absonum cantillabat, quum aliud interim ipse voce caneret, aliud lyra succineret: ita vt temperare nobis nequiuerimus quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo ne respondere quidem illi voluit balanti, quum sit adeò garrula: imò puduisset si vissa fuisset stridulum illius & ridiculum cantum imitari. Ad hæc gestabat in vlnis amasius iste delicias suas, vrsi catulum pilis hirtum, ipsi non dissimilem. Quis autem non inuideat tibi amicum istum, Galatea? GAL. Quin tu igitur Dori tuum ipsius amicum nobis, commonstra, qui meo sit formosior, quiq; doctiùs ac meliùs vel voce canat, vel cithara. DOR. Mihi quidem nullus est amator, neq; me hoc nomine iacto, quasi sim vehementer amabilis; veruntamen istiusmodi

ἄνεμ. τοιοῦτος δέ, οἷος ὁ Πολύφημος, μυόβρας ἀπόζων, ὅσπερ ὁ τράγος ὠμοφαγος, ὡς φασι, καὶ σιτούμενος τοὺς ἐπιδημοῦντας τῶν ξένων, οἷ γοῦν, καὶ σὺ ἀντιφίλει αὐτόν.

istiusmodi amicum, qualis est Polyphemus, nempe totus hircum olens, tum crudis victitans carnibus, & hospites, si qui appulerint, deuorans, tibi habeas, eumq; tu mutuum ames.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

MArini dei θαλάττιοι à Luciano vocantur, à quibusdam θαλάσσιοι. Ingens horũ turba fuit, quorum princeps Neptunus & eo antiquiores Nereus & Oceanus.

a DORIS.] *Nymphæ nomen, filiæ Oceani & vxoris Nerei, Hesiod. in Theog. Interdum pro ipso mari accipitur. Virgil. 10. Eclog.*

Doris amara suam non intermisceat vndam.

b Polyphemus.] *Ex Cyclopibus vnus, Neptuni filius: socios aliquot Vlyssis interficiens ad saxum fregit & semiuiua adhuc membra deuorauit: excæcatur ab Vlysse. Hom. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. quæst. Virgil. 3. Aen.* c Qua sis facie.] *Negat quidem Seruius ex Mari effigiem vllo pacto posse reddi, sed Lucianus hîc aliter sentit, & in Alcyone: Nónne vides, inquit, vt superiora sint serenitate cónspicua, fluctibus autem sedatũ mare ac tranquillum, ὅμοιον, ὡς ἐπεῖν κατόπτρῳ: id est, speculo (vt sic dicam,) cõsimile. Theocritus in Bucoliasticis Idyllio sexto:*

κἠγὼ γάρ νιν ἐσεῖδον ἔχων καλὸν ὅσσε λέγοντε
ἐκ γὰρ πρωὶ ἐς πόντον ἰὼν ἐσκέλλετον, ἦς δὲ γαλάνα.
κἠκαλὰ μὲν τὰ γλῶσσα, καλὰ δ' ἁμὶν ἁμία κώμᾳ, &c.

Quod est huiusmodi:

Nec tam sum forma turpis quàm dicor: in vnda
Nuper enim vidi ipse meos de littore vultus,
Cùm nulli flarent tranquilla per æquõra venti.

Hinc illud Maronis sumptum est:

—nuper me in littore vidi,

Quum placidum ventis ſtaret mare—.

Sed & nos ex Seneca paulò plura in Alcyone annotauimus.

d O ſancta Venus.] Amorum & libidinum fautrix & magiſtra: eas enim prima & inuenit & edocuit. Mantuanus de hac ita canit:

Mater adulterij Venus eſt, ſtupriq; repertrix:
Quin & luxuriæ nutrix, & mater amorum, &c.

ΖΕΦΥΡΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ.

ZEPHYRI ET NOTI.

Iacobo Miſyllo interprete.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

ZEPHYRVS.

Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μεγαλοπρεπεστέραν εἶδον ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφ' οὗ εἰμί, καὶ πνέω· σὺ δὲ πῶς εἶδες, ὦ Νότε; Νό. τίνα ταύτην λέγεις, ὦ Ζέφυρε, τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζέ. ἡδίστου θεάματος ἀπηλείφθης, οἷον οὐκ ἄλλο ἴδοις ἔτι. Νό. παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν γὰρ θάλασσαν ἐργαζόμην, ἐπέπνευσα δέ τι καὶ μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅσα παράλια τῆς χώρας. εἶδον οὖν οἶδα, ὃν λέγεις. Ζέ. ἀπὸ τοῦ Σιδώνιον Ἀγήνορα εἶδες; Νό. ναί, τὸν τῆς Εὐρώπης πατέρα. τί μήν; Ζέ. περὶ αὐτῆς ἐκείνης διηγήσομαί σοι.

NVnquã equidẽ pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego ſum & ſpiro: tu verò annõ vidiſti Note? NOT. Quámnam hanc dicis, [a] Zephyre, pompã? aut quinã ſunt qui illã duxerunt? ZEPH. Suauiſſimo ſpectaculo caruiſti, & quale nõ facile aliud vnquã videris. NOT. Iuxta Rubrũ mare occupatus fui, afflaui autẽ & partem Indiæ nonnullam, quantũ videlicet eius terræ mari adiacet. proinde nihil eorum noui quæ tu dicis. ZEPH. Quid? Sidoniũ illum [b] Agenorẽ vidiſti? NOT. Etiam, Europæ patrẽ ſcilicet. Quid tũ? ZEPH. De illa ipſa narrabo tibi.

NOT.

Νό. μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς ἐκ ποτὲ τῆς παλλάδος; τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ἐπισταμαι. Ζέ. οὐκοῦν τὸν μὲν ἔρωτα οἶσθα, τὰ μετὰ ταῦτα δὲ ἄλλη ἄκουσον. ἡ μὲν Εὐρώπη διατριβὴν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῷ ἠιόνι παίζουσα, τὰς ἡλικιώτιδας παραλαβοῦσα· ὁ Ζεὺς δὲ ταύρῳ ἀπάγων ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐταῖς ἁβρὸς καὶ φαιὸς μόλις καὶ λευκός τις γὰρ ὢν ἀκεραιότατος, καὶ τὰ εἴρατα ὑπαμπὸς, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἐσπόρτα οὖν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἠιόνος, καὶ ἐμυκᾶτο ἁβρὸν, ὥστε τῷ Εὐρώπῃ ζηλωτὸν ποιῆσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτόν. ὡς δὲ τοῦτ' ἐγένετο, ὁρμᾷ μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὸ θάλαττον, φέρων αὐτὴν, καὶ ἐνέχετο ἐμπεσών. ἡ δὲ πάνυ ἐκπλαγεῖσα τῷ πράγματι, τῇ μὲν ἀριστερᾷ ἐλάμβανε τῶν κεράτων, ὡς μὴ ἀφαλισθάνοι, τῇ ἑτέρᾳ δὲ ἀνεμομαχοῦσαν τὴν πέπλον ἐῴκει. Νό. ἀλλὰ τοῦτο θέαμα, ὦ Ζέφυρε, ἐθέλεις, καὶ ἐρωτικὸν, νεχόμενον τὸν Δία, φέροντα

NOT. *Num quòd Iupiter iã olim amare puellam cœpit? Nam hoc etiam pridẽ sciui.* ZEPH. *Igitur quod ad amorẽ attinet, nosti: quæ verò posteà consecuta sunt, ea nũc audi. Descenderat Europa ad littus ludendi gratia, assumptis secũ æqualibus suis. Iupiter autem in formã tauri assimulatus, ludebat vnà cum ipsis, pulcherrimus tum apparens. Nam & candidus erat, vt nihil suprà, & cornua habebat reflexa pulchrè, vultumq; præ se ferebat admodum mansuetũ ac placidum. Saltabat igitur & ipse in littore, & mugiebat suauissimè, ita vt Europa etiã cõscendere ipsum iã sustineret. Cæterùm vbi hoc factũ est, citato cursu Iupiter quidem vnà cum illa in mare prorupit, atq; ibi, vti inciderat, natabat. illa verò admodum perculsa animo ex hac re, sinistra apprehendit ac tenuit cornua, vt ne delaberetur: altera autem manu diffluentem vento vestem continebat.*

NOT. *Dulce hoc spectaculum, Zephyre, vidisti, & amatorium, natantem videlicet Iouem, & ferentem secum amo-*

πλὴ ἀγαπωμένων. ΖΕ. Νὴ μὲν τὰ μετὰ ταῦτα ἥδιω παραπολὺ, ὦ Νότε. ἅτε γὰρ θάλαττα αὐθὶς ἀπλοΐων ἐγένετο, καὶ πλὴ γαλήνης ἐπισπασαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θεαταὶ μόνον τῶν γιγνομένων πρὸς πολυθύμων. Ἐρωτες δὲ παραπτόμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν, ὡς ἐνίοτε ἄκροις ταῖς ποσὶν ἐπιψαύειν τὸ ὕδατος, ἐμμετρίας τὰς λαμπάδας φέροντες, ἅμα Ὑμέναιον. αἱ Νηρηίδες δὲ ἀναδῦσαι, παρῆσαν ἐπὶ τῶν δελφίνων ἐπαρτησάμεναι, ἐμμελῶς ἀπολλά. τό, τε Τριτώνιον γένος, ἔτι ἄλλο μὲ φοβερὸν ἰδεῖν τῶν θαλαττίων, ἅπαντα περιεχόρευε τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιβεβηκὼς ἅρματος, παρεχόμενός τε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, πρόοδος ἐγίγνετο, προπορευόμενος νηχομένῳ ἀδελφῷ. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην

res suos. ZEPH. At verò quæ consecuta sunt, suauiora multò, [c] Note. Nam & mare statim compositis fluctibus quietum fuit, & tranquillitate vltrò attracta, placidum ac planum seipsum præbuit. Nos autem omnes silentium agentes, nihil aliud quàm spectatores tantùm eorum quæ fiebant, quasi quidam comites sequebamur. Cupidines verò iuxtà volitantes, paulùm supra mare, ita vt interim summis pedibus contingerent aquam, accensas ferentes faces, Hymenæum cantabant. Nereides autem emersæ vndis, delphinum tergis insidentes obequitabãt applaudentes, seminudæ pleræque. Prætereà & Tritonum genus, & si quid aliud marinorum aspectu metuendum non est, omnia illa circum puellã quasi choreã ducebant. Nam ipse quidem Neptunus conscenso curru, & quasi promunbus incedens, vnà cum Amphitrite lætus præibat, veluti viam aperiens natanti fratri. Supra omnes autem Venerem

duo

ἄλλω δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κατακειμένην, ἄνθη παντοῖα ἐπιπάλλοντες τῇ Νύμφῃ. ταῦτα ἐκφοινίκης ἄχρι τῆς Κρήτης ἐγίνετο. ἐπεὶ δὲ ἐπέβη τῆς νήσου, ὁ μὲν ταῦρος οὐκέτι ἐφαίνετο, ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς ὁ Ζεὺς ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην ἐς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἐπίστατο γὰρ ἤδη, ἐφ' ὅτι ἄγοιτο. ἡμεῖς δ' ἐμπεσόντες τῷ, ἄλλος ἄλλο τι πελάγους μέρος διενεμάμεθα. Νό. Ὦ μακαρία Ζέφυρε τί θέας ἐκεῖνα δὴ γρύπας καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἑώρων.

duo Tritones vehebant in concha recubãtem, ac flores omnis generis aſpergentem ſponſæ. Atque hæc à Phœnicia vſq; in Cretam fiebant. Poſtquam autem in inſulam aſcendit, ipſe quidem taurus non ampliùs apparebat: Iupiter autem apprehẽſam manu Europam, in antrum Dictæum abduxit, erubeſcentem, atque oculos demittentem: intelligebat enim iam ob quam rem ita duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. NOT. O beatum Zephyre te, qui iſthæc videris: ego verò interea Gryphas & Elephantos & nigros homines aſpiciebam.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a ZEPHYRVS.] *Ventus eſt tepidus & ſiccus, ab occaſu æquinoctiali aduerſus Eurum in vere ſpirans, quo flante terra hyemali frigore conſtricta aperitur, ac plantæ omnes germinare incipiunt. vnde Claudianus:*

—pater ô gratiſſime Veris
Quid mea laſciui regnas per prata volatu
Semper & aſſiduis irroras flatibus annum.

b Agenorem.] *Europa Agenoris regis Phœnicum filia, à Ioue ſub tauri ſpecie rapta, & in Cretam aſſecta dicitur. Atq;*

ex ea

ex ea postea Ioui nati feruntur Minos, Rhadamanthus, & Sarpedon. Ouid. in fine 2. libri Metamorph. eandem fabulam exponit. Et Herodotus libro primo statim ab initio. Ab ea tertiam mundi partem denominatam ferunt. Theocritus in Europa siue Eidyllio 20. suo more hanc fabulam depingit: à quo Ouidius quædam sumpsisse videtur. Herod. lib. 4. ait, nesciri, nec proditum esse à quoquam, vnde dicta sit Europa, nisi quòd ab Europa Tyria dictam referant. c Note.] *Notus seu Auster ventus est meridionalis, exitialis & morbosus. Interdum pro omni vento meridionali capitur.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

μεταμόρφωσις Iouis in Taurum.

Indutus faciem tauri deus ille coruscus,
Auexit pulchram, de grege Mercurij.
Hæc fuerat Cadmi soror, altro & Agenore nata,
Efficiunt fœdum vina Venusq; pecus.

NVNQVAM.] *αὔξησις.* Tu verò non vidisti.] *ἐρώτησις.* Quámnam hanc dicis.] *ἀποπρόπησις.* Iuxta rubrum mare.] *Causa τῆς ἀπολείψεως.* Proinde nihil eorum.] *Conclusio.* Quid? Sidonium illum.] *παρεκβολή.* De illa ipsa narrabo.] *ὑπόχυσις.* Quæ verò postea.] *ἀξίωσις ad πρόσοχλιν.* Descenderat.] *Narratio.* Nam & candidus.] *ὑποτύπωσις.* At verò quæ consecuta sunt.] *τὰ μετὰ ταῦτα.* Cupidines verò.] *Descriptio pompæ.* Postquam autem in Insulam.] *τοπογραφία.* Iupiter autem.] *τὰ ἐπεβαίνοντα.* Nos autem incumbentes.] *πρόληψις.* O beatum Zephyre.] *Conclusio.*

ΠΑΝΟ-

ΠΑΝΟΠΗΣ ΚΑΙ Γαλήνης.

PANOPES ET Galenes.

Iacobo Micyllo interprete.

PANOPE.

Εἶδες, ὦ Γαλήνη, χθὲς, οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐπλήθη ἐς τὸ συμπόσιον; Γα. ἀ ξυνδιῃτώμην ὑμῖν ἔγωγε: ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με, ὦ Πανόπη, ἀκλυδωνεὶ ἐνδιατηρεῖν φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπιόντες εἰς τὸν θάλαμον, ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος παραπεμφθέντες. ἡ Ἔρις δ' ἐν τούτῳ λαθοῦσα πάντας (ἐξῆν γὰρ ῥᾳδίως, τῶν μὲν πινόντων, ἐνίων δὲ λιπαρούντων, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι λιθαρίζοντι, ἢ ταῖς Μούσαις ᾄδουσαι προσεχόντων τὸν νοῦν) ἐνέβαλεν εἰς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι ὡραῖον καλὸν, χρυσοῦν ὅλον, ὦ Γαλήνη. ἐπιγέγραπτο δὲ· Ἡ καλὴ λαβέτω.

VIdistine, Galene, heri qualia fecit Eris ad cœnam in Thessalia, propterea quòd non & ipsa vocata fuerat ad conuiuium? GAL. Haud conuiuata equidem vobiscum tum fui, nam me Neptunus iusserat tranquillum interea, [a] Panope, seruare pelagus. Sed quid fecit Eris, cùm præsens non adesset? PAN. [b] Thetis ac Peleus concessérant intrò in thalamum, deducentibus ipsos Amphitrite ac Neptuno. Interea autem Eris, clam cæteris omnibus (id quod facile illi tum fuit, aliis bibentibus, quibusdam autem applaudentibus vel Apollini citharam personanti, vel Musis ore modulantibus adhibendo animum) proiecit in conuiuium pomum quoddam admodum pulchrum, atq; aureum, Galene, totum. Inscriptum autē erat his verbis: Formosa accipiat.

Dum

λυπινδὴ μέμφομαι ἔγωγε, ὥσπερ ἐξεπίτηδες ἵκει ἔνθα Ἥρᾳ καὶ Ἀφροδίτῃ καὶ Ἀθηνᾷ διατεινόμενοι, μᾶλλον δὲ ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος ἐπανέλιξε τὰ γεγραμμένα, οὐ μὴν Νηρηίδων ἡμᾶς ἀπεσιωπήσαμεν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἐκείνων παρόντων; οὐκ ἀνεκτὸν ἦν, ἐκείνης καὶ αὐτὰ ἐκεῖνα τὸ μέλλον κρῖναι. καὶ ἐμέμφετο ὁ Ζεὺς διότι σφᾶς, καὶ ἄκουσι καὶ ἑκοῦσι παρεχώρησε τὸ πρᾶγμα. ἀπ' ἐκείνου δέ, αὐτὸς μὲν ἐκεῖνος, φησί, περὶ τούτου, διά σοι ἐκείνας αὐτὰς διακάσαι ἔδοξεν. ἄπιθι δὴ ἐς τὴν Ἴδην, πρὸς τὸν Πριάμου παῖδα, ὃς οἶδέ τι σαφὲς νῦν τὴν διαφοράν, φιλόκαλός τε ὤν, καὶ οὐκ ἄν ἐκεῖνος καὶ κακῶς. Γα. τί δῆτα αὖ θεαί, ὦ Πανόπη; Πα. πάμπολυ, οἶμαι, ἀπέχει πρὸς τὴν Ἴδην. Γα. καὶ τίς ἔσται μετὰ μικρὸν, ἀπαγγέλλων ἡμῖν τὴν κρατοῦσαν; Πα. ἄδηλον, φημί, οὐκ ἄδηλον κρατήσει, ἡ Ἀφροδίτη ἀγωνιζομένη, ἢν μή τι πάνυ ὁ διαιτητὴς ἀμβλυώττῃ.

Dum igitur volutatur hoc, tanquam ex compoſito iactū peruenit eò loci, vbi Iuno & Venus & Minerua accūbebant. Deinde vbi Mercurius ſublato illo legit ea quibus illud inſcriptū erat: nos quidem Nereides cum ſilentio ſedebamus: (quid enim agendum erat illis præſentibus?) illæ verò inter ſe contendebāt, ac quælibet ſuū illud eſſe volebat. Et niſi Iupiter ſe ipſum interpoſuiſſet, etiam ad manus vſq; res hæc proceſsiſſet. Verùm ille, ipſe quidē, inquit, non ferā iudicium de hoc (tametſi illæ ipſum iudicare vellent) ſed in Idā ad Priami filiū abite, quī & diſcernere nouit quænam formoſior ſit, vtpote elegātiæ ſtudioſus & ipſe: & non facilè, talis cū ſit, iudicauerit malè. GAL. *Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope?* PAN. *Hodie, arbitror, in Idam abeunt.* GAL. *Et quis veniet paulò pòſt qui nobis renūciet eam quæ vicerit?* PAN. *At iam nunc tibi affirmo, quòd nulla alia vincet, veniente in certamen Venere, niſi arbiter ipſe omnino cæcutiat.*

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a PANOPE.] *Nympha marina, vna ex Nereidibus. Virgil. 5. Aen.*

—eumq; imis sub fluctibus audijt omnis
Nereidum, Phorciq; chorus, Panopeaq; virgo, &c.

b Thetis.] *Dea & nympha maris, Nerei filia, mater Achillis & Pelei regis Theſſaliæ vxor.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Διηγησις, de pomo contentionis ab Eride tribus formoſiſſimis deabus obiecto.

Hic narrat Panopes Erides pomumq;, dolumq;,
Vt lites illo mouerit atq; graues,
Priamides legitur iudex, malumq; reportat,
Blanda Venus: tantum cæca libido poteſt.

AVDISTINE.] *ἐρώτησις διὰ τὴν παροιμίαν.* Propterea quòd non.] *αἰτιολογία.* Haud conuiuata.] *ἄρνησις.* Sed quid fecit.] *παραχορδὴ ζήλευε.* Thetis ac Peleus conceſſerant.] *διήγησις.* Interea autem.] *occaſio.* Id quod facile.] *ἡ ἀμάρτησις.* Proiecit in conuiuium.] *τὸ πρόχειρον ἀγάλμα.* Dum igitur.] *τὰ μέσα.* Ille verò.] *ἡ ἔκβασις.* Et niſi Iupiter.] *τὸ ἀναβεβλημένον καὶ παλαιόν.* Non feram iudicium.] *Recuſat Iupiter iudicium.* Sed in Idam ad Priami filium abite.] *Iudicem alium conſtituit.* Quid igitur.] *Deæ ad iudicem abeunt.* At iam nunc ubi.] *τὰ μετὰ δὲ μικρὰ καὶ τὰ ἑξῆς μικρά.*

MORTVO-

MORTVORVM DIALOGI.

ΣΙΜΥΛΟΥ ΚΑΙ Πολυστράτου.

SIMYLI ET Polystrati.

Erasmo Roterodamo interprete.

SIMYLVS.

ΗΚας ποτι, ὦ Πολυστρατε, καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη οἶμαι, οὐ πολὺ ἐλάττονα τῶν ἑκατὸν, βεβιωκώς. Πο. ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα, ὦ Σίμυλε. Σί. πῶς δὲ τὰ μετ' ἐμὲ ταῦτ' ἐβίως τριάκοντα; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σου ὄντα, ἀπέθανον. Πο. ὑπερήδιστα, εἰ καί τι παράλογον τὸ λόγῳ. Σί. παράλογον, ἀγέρων τις καὶ ἀθυμὸς, ἄτεκνός τε πρὸς τούτοις, ἅλιθα τοῖς ἐν τῷ βίῳ ἐλωβός. Πο. τὸ μὲν πρῶτον ἅπαντα ἐλλωβάμην, ἔτι καὶ παῖδες ὡραῖοι πολλοὶ ἦσαν, καὶ γυναῖκες ἀβρόταται, καὶ μύρα, καὶ οἶνος ἀνθοσμίας, καὶ τράπεζαι ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Σί. καινὰ

VEniſti tandē & tu Polyſtrate, ad nos, quum annos vixeris haud multò pauciores centū opinor. POL. Nonaginta octo, Symyle SIM. Sed quinam triginta iſtos annos egiſti, quibus mihi fueras ſuperſtes? Nam ipſe perij te fermè ſeptuagenario. POL. Quàm ſuauiſſimè profectò, etiam ſi hoc mirū tibi videbitur. SIM. Mirum verò, ſiquidem tibi primùm ſeni, deinde inualido, poſtremò etiam orbo quicquam poterat eſſe in vita ſuaue? POL. Principiò nihil erat quod non poſſem: prætereà pueri formoſi complures aderant, tum mulieres nitidiſſimæ, vnguenta, vinum mirè fragrans, poſtremò mensæ vel Siculis illis lautiores. SIM. Noua

καινὰ ταῦτα. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φαλόμυρον ἐπισάμην. Πο. ἀλλ' ὑπέρῤῥιπτό μοι, ὦ γύναι, παρ' ἄλλων τἀγαθά, καὶ ἔνθεν μὲν ἐνθὺς ἐπὶ θύρας ἐφοίτων μυῖαι πολλαὶ πολλοί. μετὰ δή, πανδημεὶ μοι δῶρα προσήνεγκε ἅπαντα χθὼν πᾶσα λάβροις. Σί. ἐτυράννησας, ὦ Πολύστρατε, μετ' ἐμέ; Πο. ὄκνει, ἀλλ' ἐρασὰς εἶχον μυείους. Σί. ἐγέλασε. ἐρασὰς σὺ τηλικοῦτος ὤν, ὀδόντας τέτταρας ἔχων; Πο. νὴ Δία τοῦτο ἀεί σοι γε ἦν ἐν τῇ πόλει· καὶ γέροντα μὲ, καὶ φαλακρὸν, ὡς ὁρᾷς, ὄντα, καὶ λημῶντα προσέτι, καὶ κορυσσόντα ὑπερήδοντο θεραπεύοντες, καὶ μακαρίζοντες ὧν ἐγὼ ὅν τινα ἂν καὶ μόνον προσέβλεψα. Σί. μῶν καὶ σύ τινα, ὥσπερ ὁ Φαὼν τὴν Ἀφροδίτην, ἐκ Χίου διαπορθμεύσας, ἔπειτά σοι ἐξαμύσω ἅλοκι νέον ἔναυσα, καὶ καλὸν ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξίερασον; Πο. ἐγὼ γὰρ ἔγνων σε πάνυ φαλόμυρον ἐπισάμενον. PO. Atqui, vir præclare, [b] ex alienis arcis opes mihi subscatebant. Tum diluculò protinus quamplurimi mortales ad fores meas ventitabant, simulq; ex omni rerum genere, quæ terrarum vbiuis pulcherrimæ reperiuntur, munera deportabantur. SIMYL. Num me defuncto regnum gessisti? PO. Minimè: verùm amantes habebam innumeros. SIM. Non possum non ridere. tûne amantes, tantus natu quum esses, vixque tibi dentes supereſſent quatuor? PO. Habebam per Iouem equidem optimates ciuitatis: quumq; esſem tum senex, tum caluus, sicuti vides, præterea lippiens etiam, ac senio cæcutiens, postremò naribus mucosis, tamen cupidissimè mihi inseruiebant, adeò vt is felix videretur, quemcunque vel aspexissem modò. SIM. Num tu quoq; quemadmodum [c] Phaon ille, Venerem aliquam è [d] Chio transnexisti, vt ob id optanti tibi illa dederit rursum ad iuuentam redire, ac denuò formosum atque amabilem fieri?

Πο. ὄν, ἀπὰ τοιοῦτος ἂν, πειπόθη]ς ἴω. Σί. αἰνίγματα λέγεις. Πο. καὶ μὲν πρόδηλός γε ὁ ἔρως δοκεῖ πολὺς ὤν, ὁ πρὸς τὰς ἀτέκνους καὶ πλουσίους γέροντας. Σί. νυνὶ μανθάνω σου τὸ λάμ]ς, ὦ θαυμάσιε, ὅτι πρὸς τῆς χρυσῆς Ἀφροδίτης ἴω. Πο. ἀτὰρ, ὦ Σίμυλε, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐρασθέντων ἀπέλαυσα, μονονουχὶ προσκωμάζων] ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐθρυπτόμην ἔστι πολλάκις, καὶ ἀπέκλαον αὐτίνας ἐνίοις. οἱ δ' ἀμείβοντό; καὶ ἀπήλας ὑπερβάλλον ἐν τῇ περὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Σί. τίλ] δ' ἦν, πῶς ἐβασκώσω περὶ τῶν κτημάτων; Πο. εἰς τὸ φανερὸν μέν, ἕκαστον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἐφασκον· ὅλ' ἐπίσευέ τι, καὶ κολακευτικώτερον παρισοῦσθαι ἑαυτόν. ἅπασι δὲ τὰς ἀληθεῖς διαθήκας ἐκείνας ἔχων κατέλιπον, οἰόμενος ἅπασι φράζειν.

Σί.

POL. *Haud quaquam: quin magis quum talis essem, qualem dixi, tamen supra modũ adamabar* SIM. [e] *Aenigmata narras.* POL. *Atqui notissimus est hic amor, quum vulgo sit frequens, nempe erga senes orbos diuites.* SIM. *Nunc tua forma vnde tibi profecta fuerit, intelligo, vir egregie, nimirum ab aurea illa Venere.* POL. *Veruntamen non parùm multas commoditates ab amantibus tuli, Simyle, propemodum etiam adoratus ab illis. Porrò sæpiùs etiam quasi procax illis illudebam, excludens interdũ nonnullos eorum. interim illi inter sese decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus alium alius anteire nitebatur.* SIM. *Sed age, de facultatibus tuis quid tandẽ statueras?* POL. *Palàm quidem affirmabam, me vnumquenque illorum relicturum hæredem: idque illi quum crederent futurum, certatim se quisque obsequentiorem atque adulantiorem præbebat. Cæterùm alteras illas veras tabulas, quas apud me seruaueram, reliqui, in quibus omnes illos* [f] *plorare iussi.*

SIM.

Σι. Τίνα δ' αὖ τιλωτᾶσα τὸν κληρονόμον ἔσχον; ἢ τινα τῶν ἀπὸ τοῦ γένους; Πο. οὐ μὰ Δί', ἀπὸ νεωστί τινα τῶν μειρακίων τῶν ὡρίων Φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσ' ἔτη, ὦ Πολύστρατε; Πο. ὀγδοήκοντα ἀμφὶ τὰ ἔτη. Σι. ἤδη μανθάνω ἃ τινά σοι ἐκεῖνος ἐχαρίζετο. Πο. πολὺ ἀπὸ πολὺ ἐκείνων ἀξιώτερος κληρονομεῖν, ἀλλὰ καὶ βάρβαρος ὦν, καὶ ὀλιθρος, ὅν οὐδὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἄλλοι θεραπεύουσιν. ἐκεῖνος οὖν ἐμοὶ κληρονόμησε μὲν, καὶ γοῦν ἐν τοῖς ἀπατείλαις ἀναθήματα, ἀνεξυρημένος μὲν τὸ γένειον, καὶ βεβαρισμένος, κόμην δὲ ἀγωνιστήριος, καὶ Νιρέως μὲν κάλλιων, καὶ Ὀδυσσέως σωφρονέστερος κεχόμηκε δὲ ἄνευ. Σι. οὔκουν μοι μέλει. καὶ στρατηγὸς ἀνάστω τῶν Βαάλ, ἀλλὰ λοιπόν. ἐκεῖνοι δὲ μὲν κληρονομάτωσαν μόνον.

SIM. *At postremæ illæ tabulæ quem pronunciabant hæredem? num è cognatis quempiam?* POL. *Non per Iouem, imò nouitium quendā ex formosis illis adolescentulis, natione & Phrygem.* SIM. *Quot annos natum Polystrate?* PO. *Viginti fermè.* SIM. *Iam intelligo quibus obsequijs ille te demeruerit.* PO. *Attamen multò illis dignior qui scriberetur hæres, etiam si* [h] *Barbarus erat ac perditus, quem iam ipsi etiā optimates colunt, captantq;. Is igitur mihi extitit hæres, iāq;* [i] *inter patricios numeratur, subraso mento, barbaroq; cultu ac lingua: quin eum* [k] *Codro generosiore,* [l] *Nireo formosiorem,* [m] *Vlysse prudentiorem esse prædicāt.*

SIM. *Non laboro, vel totius Græciæ sit imperator, si libet, modò ne illi potiantur hæreditate.*

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

a MENSAE Siculis lautiores.] *Ea semel de Siculorum delicijs in animos hominum impressa opinio, perpetuò inualuit, quibus olim nihil inquinatius, nec mollius. Plato hanc dictionem vsurpauit πολίτικῶν γ. Athenaeus libro 12. copiosè de illis. Macrobius libro Saturnalium septimo: Modum eum seruas qui sui potens est, & in mensa Sicula vel Asiana. Hæ pro lautis & opiparis leguntur. Lucian. in Demosthenis encomio vocauit Syracusanas, immodicè lautas & opiparas. Syracusani enim opibus adfluentes, conuiuiorum luxui nimiùm indulgebant. b* Ex alienis arcis opes mihi subscatebant.] *Quibus rebus sibi comparauerit diuitias, exponit. c* Phaon.] *Phaonem à Venere iuuentuti restitutum, extat epistola Sapphus inter Ouidianas. Is traijciendis viatoribus de ripa in ripam victum sibi quæsitauit. Cumque semel Venerem, nulla promissa mercede transuexisset, ignorans quòd dea esset, ab ea vnguenti alabastrum dicitur accepisse mercedis loco, eoq; oblitus omnium formosissimus euasisse, eximiaque pulchritudine cùm alias mulieres Mityleneas, tum præcipuè Sappho poëtriam ad sui amorem allexisse. d* Chio.] *Insula maris Aegæi, quæ habet 28. milliaria in circuitu, vnde & laudatissima mastiche adfertur. & Homerus vates Chius est dictus. e* Aenigmata narras.] *obscurè loqueris. Nam ænigma, authore Quintiliano, nihil aliud est quàm obscura allegoria. Scrupos veteres appellârunt. f* Plorare iussi.] *Ita autem Græcos loqui solitos, vt plorare iuberent eos quos à se contumeliosè dimitterent, notum est. Idem in Tragopodagra: ἐγὼ δ' αὐτοῖς πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.* Id est, *sed omnibus illis nil nisi plorare impero. Idem in primo Necricorum dialogo: σὺ δ' οἰμώζειν αὐτοῖς πυρ' ἐμοῦ λέγε.* Id est, *Tu verò plorare illos meo nomine iube. De hac autem Ipruagata voce fusiùs à nobis scriptum est in collectaneo Adagiorum. g* Phrygem.] *Φρύξ gentile, à Phrygia deductum, cuius fœmininum est Phrygia. Virg. 9. Aeneid.*

O' verè Phrygiæ, (neq; enim Phryges) ite per alta
Dindyma—. *Phrygia minoris Asiæ regio, Cariæ, Lydiæ,*

diæ, Mysiæ & Bithyniæ finitima. Cic. pro Luc. Flacco in testes Asiaticos: Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia, Caria, Lydia. Virum igitur nostrum, an vestrum est hoc prouerbium: Phrygem plagis fieri solere meliorem? h Barbarus.] *Phryges pro barbaris habiti fuerunt. Ioan. Trezes in historia omnigena,* ὡς βεβαρβάρωσαι τοσοῦτον ἀφ' ἡμῶν χρόνον: id est, *& factus es barbarus tanto tempore apud Troianos commoratus. In Phrygia autem est Troia prouincia, cuius caput Ilium fuit, olim regio Priami.* i Inter patricios.] *Senatorum progenies, quibus plebeij opponebantur,* ἐκ πατρίδων. k Codro generosiorem.] *hinc* ἀπὸ κόδρου, id est, *Codri genus dicuntur, qui antiqua prosapiæ nobilitate illustres sunt, vt Themistius refert. Codrus enim singulari in patriam pietate præcipuè nobilis fuit. Nam quum Atticis bellum esset aduersus Dores, proditumq; esset oraculo, victoriam penes Athenienſem populum futuram, si rex illorum ab hostibus fuisset occisus: Codrus patriæ gloriam sua incolumitate chariorem habens, ignota specie hostem prouocauit, & interemptus est. hæc etiam apud Zenobium interpretati sumus. Hanc rem latè describit oratione aduersus Leocratem Lycurgus, & Velleius Paterculus.* l Nireo formosiorem.] *Erat omnium Græcorum qui ad Troiam nauigârunt speciosissimus: infra tamen Achillem, sed erat imbecillis.* m Vlysse prudentiorem.] *Fingitur ab Homero vir multa præditus prudentia & facundia: egregius bello, & laborum patientissimus.*

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕσιλάου, Μενελάου, καὶ Πάριδος.

AEACI, PROTEsilai, Menelai, ac Paridis.

Iacobo Micyllo interprete.

AEACVS.

Τίνι ἄγχεις, ὦ Πρωτεσίλαε, τὸν Ἑλένην πορθῶν; Πρω. ὅτι δι' ταύτην, ὦ Αἰακέ

QAmobrem, Protesilaë, in Helenã irruens, strangalas illã? PRO. Quia huius causa, Aeace,

Αἰακὶ, ἀπέθανον, ἡμιτελῆ μὲν ἐν δόμων λαλιπὼν, χήραν τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αἰ. φατίω δίνιω Μενέλαον, ὅστις ὑμᾶς ἀντὶ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Προ. οὐ λέγεις, ἀκάνθου μοι ἀτιατέον. Με. οὐκ ἐμὲ, ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ Λιμαιότερον Πάριν, ὃς ἐμοῦ ζῶντος τὴν γυναῖκα, πρὸ πάντα γε λίθα, ἁρπάσας· οὐδὲ γὰρ οὐκ ἐμόνῳ, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιος ἀγχόνης, τοσούτοις θανάτου αἴτιος γεγενημένος. Προ. ἄμεινον ἔτω. οἰ δίκαιε, οὐκ ἀφήσω σε τὴν χαρὰν. Παλ. ἄθλιε ποιῶν, ὦ Πρωτεσίλαε· καὶ ταῦτα, ὁμότεχνον ὄντα δι. ἐρωτικὸς γὰρ καὶ αὐτὸς εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ λατρεύω μαι. εἰρώτα δέ, ὡς ἀκούσομαί τι ὅτι, καί τις ὑμᾶς ἀνάγκη ἄγει, ἔνθα ἂν ἐθέλῃ, καὶ ἀδύνατόν ἐστιν, ἀντιτάξασθαι αὐτῷ. Προ. νὴ λέγεις· ἴσθι δέ μοι τὸν ἔρωτα ἐν ταύτῃ λαβεῖν δυνατὸν ὤν.

Aeace, imperfecta quidem domo relicta, & vidua vxore, quam nuper duxi, reddita, mortuus sum. Æ A C. *Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali coniuge recuperanda contra Troiam duxit.* MEN. *Nequaquam me, sed multò iustius Parim, qui hospiti mihi vxorem contra omne ius eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm ab omnibus tũ Græcis tũ Barbaris meritò strangulari debebat, vt qui tam multis mortis causa extiterit.* PROT. *Melius hoc. Proinde, malè nominate Pari, nunquam te dimittam è manibus.* PARIS. *Iniuriam adeònum facis Protesilaë, idque eò magis, quòd eandem tecum artem exerceo. Nam & amori etiam deditus ipse sum, & ab eo dè deo quasi vinctus teneor. Nosti autem quòd quædam sunt quæ inuitis nobis geruntur, & nescio quis deus nos ducit quocunq; ipsi placet, atque impossibile est illi repugnare.* PROT. *Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hîc comprehẽdere mihi liceat.*

Æ A C.

Αἰ. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔρωτος ἀπολογήσομαι τὰ δίκαια. φύσει γὰρ αὐτὸς μὲν, τοῦ ἐρᾶν ὡς Πατρόκλῳ ἴσως γενήσεσθαι αἴτιος· τοῦ θανάτου δὲ οὐδενὸς ἄλλου, ὦ Προτεσίλαε, ἢ σαυτὸν, ὃς ἐπαθόμενος τῆς νεογάμου γυναικὸς, εἰθὺς περιέρριψας τῷ Τρωϊκῷ, οὕτω θαλλοκινδύνως καὶ ἀπονενοημένως πρωτόπλους τῶν ἄλλων, δόξης ἐρασθείς, δὶ ὃν πρῶτος ἐν τῇ ἀναβάσει ἀπέθανες. Προ. οὐκοῦν καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ σοι, ὦ Αἰακὲ, ἀπολογήσομαι δικαιότερα. οὐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς οὕτως εἱμαρμένον. Αἰ. ἀρκεῖ. τί οὖν τούτους αἰτιᾷ;

Æ A C. At ego etiam pro Cupidine tibi respondebo quæ iusta videntur. Sic enim ille dicet, sese quidem Paridi fuisse fortassis causam amandi: sed mortis causam tibi fuisse neminem alium, quàm teipsum, Protesilaë, qui clam vxore nuper ducta, postquam appropinquabatis Troadi, ita omni contempto periculo, & velut desperatus ante reliquos omnes in littus exilijsti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam & primus in egressu nauium occisus fuisti. PROT. Proinde & ego pro me ipso tibi, Aeace, respondeo multò iustiora quàm tu. Neque enim ego mihi horum causa fui, sed fatum, & quòd iam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ A C. Probè; quid ergo istos accusas?

IOANNIS SAMBVCI

ANNOTATIONES.

De Proteſilao, primo Græcorum, interfecto.

Atridi eripiens Helenam Priameïa proles,
Amiſit regnum poſt duo luſtra ſuum.
Proteſilaus erat, cecidit qui primus Achiuûm:
Ardoris Paridis cauſa Cupido fuit.

QVAMOBREM.] *Inueſtigatio facti.* Quia huius.] *cauſæ redditio.* Accuſa igitur Menelaum.] *Culpam in Menelaum reiicit.* Multò iuſtius Paridem.] *Verior cauſa.* Hic enim.] ἀποφρὰς, *ſtrangulatur Paris.* Mortis cauſa extitit.] ὀλεθρίους. Iniuriam adeónum.] *Ratio.* Idq; eò magis.] *Confirmatio μεθοδικὴ εἰς τὸ ἀναγκαῖον ϛοιχεῖον.* Rectè dicis vtinam.] ἐπίτασις ἢ ἀντί. At ego pro Cupidine reſpondebo.] ὑπόθεσις. Sic enim ille dicet.] ἀπολογία τῆς ἴρωϊκῆς ϖλάσεως ῥαθυμίας. Ita omni contempto.] τὸ ἄϑλον κύριον. Gloriæ nimirum.] τὸ ἄϑλητον. Proinde.] Ἐπίλογος μεθοδικὸς εἰς τὴν τῶν ϛοιχείων μοῖραν.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΙΑΚΟΥ, Πυθαγόρου καὶ Σωκράτους.

MENIPPI ET Aeaci, Pythagoræ & Socratis.

Iacobo Micyllo interprete.

MENIPPVS.

ΠΡὸς τὸν Πλούτωνα, ὦ Αἰακὲ, ϖειράσομαί μοι τὰ ἐν Ἅιδου ϖάντα. Αι. οὐ ῥᾴδιον, ὦ Μένιππε, ἅπαντα, ὅσα μάλιστα λεγόμενα.

PEr Plutonem, ô Aeace, expone mihi quæſo hîc quæ apud inferos ſunt omnia. ÆACVS. Haud facilè, Menippe, omnia: verùm quæ ſummatim, & velu-

λαβόλη, μάνθανε. οὗτοι μὲν ὅτι Κέρβερός ἐστιν, οἶδα, καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὸν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἑώρακας ἰσιόντα. Μι. οἶδα ταῦτα, κἀγὼ, ὅτι πανωρεῖς. καὶ τὸν βασιλέα ἄλλον, καὶ τὰς Ἐρινύς. τοὺς δ' ἀνθρώπους μοι τοὺς πάλαι δεῖξον, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπισήμους αὐτῶν. Α�ι. οὗτος μὲν Ἀγαμέμνων, οὗτος δ' Ἀχιλλεύς, οὗτος δὲ Ἰδομενεύς πλησίον· ἑπτὰ Ὀδυσσεύς, ἔπειτα Αἴας καὶ Διομήδης, καὶ οἱ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων. Μι. βαβαὶ Ὁμηρε, οἱάδε τοι ῥαψῳδιῶν τὰ λιφάλεια χαμαὶ ἐρρίπται, ἄγνωστα καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς, ἀμφηνὰ ὡς ἀληθῶς καρδῶα. οὗτος δέ, ὦ Αἰακέ, τίς ἐστιν; Αἰ. Κῦρός ἐστιν. οὗτος δὲ Κροῖσος, καὶ παρ' αὐτὸν Σαρδανάπαλος. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους Μίδας, ἰκτί-

& veluti per capita indicari possunt, hæc accipe. Hic quidem quòd Cerberus sit, nosti. Deinde & portitorem hunc nosti, qui te traiecit: prætereà & lacum, [a] & Pyriphlegethontem iam vidisti cùm ingressus es. MEN. Noui hæc, & prætereà te quoq; quòd hîc in vestibulo sedes, atque aditum observas. Etiam regem ipsum vidi & Furias. Homines verò priscos quæso ostende, & maximè eos qui inter cæteros nobiliores fuêre. ÆAC. Hic quidé Agamemnon est, ille autem Achilles. [b] Rursum hic Idomeneus. qui propiùs assidet post hunc, Vlysses: deinceps Aiax, & Diomedes, & cæteri Græcorum præstantissimi. MEN. Papæ Homere, vt tibi Rhapsodiarum tuarum capita humi proiecta iacent, ignobilia atque obscura, cinis ac pulueris omnia, & nugæ meræ: denique (verè vt abs te dictum est) capita infirma & caduca. Sed hic, Aeace, quisnam est? ÆAC. Cyrus est, ille autem Crœsus, & iuxta ipsum Sardanapalus. Vltra hos autem Midas, & de-

ἐκεῖνος ὁ Ξέρξης. Μι. ἔτα σὲ, ὦ κάθαρμα, καὶ Ἑλλὰς ἐφεῖλκε, ζευγνύντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διὰ δὲ τῶν ὀρῶν πλεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἷός γε ὁ Κροῖσός ἐστι; καὶ Σαρδανάπαλον δέ, ὦ Αἰακέ, κατάξαι μοι κατὰ κόρρης ἐπίτριψον. Α�ι. μυδαλαμῶς· διαθρύψας γὰρ αὐτοῦ τὸ κρανίον, γυναικεῖον ὄν. Μι. ἐκεῖνον, ἀπὸ προσβλέξομαί γε καὶ τοῦτον ἀνδρογύνῳ ὄντι. Αἰ. βούλει σοὶ ἐπιδείξω καὶ τὸν Θρᾷττα; Μι. νὴ Δία γε. Αἰ. πρῶτος οὗτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Μι. χαῖρε, ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἀπόλλον, ἢ ὅ,τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. νὴ, καὶ σύ γε, ὦ Μένιππε. Μι. οὐκ ἔτι χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστί σοι; Πυ. οὐ γάρ. ἀπὸ φέρε ἴδω εἴ τι σοὶ ἐδώδιμον ἐν πήρᾳ ἔχεις. Μι. μὰ Δία, ὦ γαθὲ, ὅσον οὐ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δὸς μόνον· ἄπαξ γὰρ ἐνταῦθα νεκροῖς δόγματα

inceps ille Xerxes. MEN. Et te, ô sceleste, tota exhorruit Græcia, iungentem pontibus Hellespontum, & per ipsos montes nauibus trahere affectantem? Qualis verò & ipse Crœsus est? Cæterùm Sardanapalo quæso huic, Aeace, permitte vt demulceam caput, inflicto colapho. ÆAC. Nequaquam: commimueres enim ipsi caluariam, mulierbris ac fragilis adeò cùm sit. MEN. At certè tamen amplexabor illum, vtpote semuirum ac mulierosum planè. ÆAC. Visne tibi ostendam & doctos illos? MEN. Per Iouem etiam. ÆAC. Primus en hic tibi Pythagoras est. MEN. Salue Euphorbe, siue Apollo, siue denique quodcunque voles. PYTHAG. Ita sanè, & tu ptique Menippe. MEN. Quid? an non amplius aureum istud femur habes? PYTHAG. Non: sed age cedo si quid manducabile tibi habet pera ista. MEN. Fabas habet, quare nihil hic est quod tu manducare queas. PYTHAG. Da modò. Nam hîc apud manes alia dogmata atq;

τα (ἔμαθον γάρ) ὡς ἀδίκῳ ἴσον, κύαμοι καὶ λιφαλαὶ ζωύμεν ἐνθάδε. Αἰ. οὗτος δὲ Σόλων, ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς ἐκεῖνος, καὶ παρ' αὐτὸν Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἐπτὰ δὲ πάντες εἰσίν, ὡς ὁρᾷς. Μέ. ἅλυποι οὗτοι, ὦ Αἰακὲ, μόνοι, καὶ φαιδροὶ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ πολὺς πολίως, ὥσπερ ἐγκρυφίας ἄρτος, ὁ ταῖς φλυκτα ίναις ὅλος ἐξωθηκώς, τίς ἐστιν; Αἰ. Ἐμπεδοκλῆς, ὦ Μένιππε, ἐμέμφθη ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. Μέ. ὦ χαλκόπους βάτιστε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τὸν λιπαρᾶ ἐνέβαλες; Ἐμ. μελαγχολία τις, ὦ Μένιππε. Μέ. οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ λιφοδοξία καὶ τύφος, καὶ πολὺ μόρυξα, ταῦτά σε ἀπολωβάκωσεν αὐτοῖς λιγυπίοις ἐκ ἄξιον ὄντα. καλῶ δὲ ἀλγεῖ σε τὸ σῶμα ὄνυξ. ἐφωράθης γάρ ἦθος. ὁ Σωκράτης ἦ, ὦ Αἰακὲ, πῦ

ta atque instituta didici: nempe quòd nihil hîc inter se similes sunt fabæ & patrantium testiculi. ÆAC. Porrò hic Solon est, filius Execestidis. præterea ille Thales, & iuxta ipsos Pittacus, & cæteri illi: septem autem omnes sunt, vt vides. MEN. Læti hi sunt, Aeace, soli, atque alacres præter cæteros. Sed hic oppletus cinere, tanquam subcinericius panis aliquis, hic crebris pustulis quasi sufferuefactus, quisnam est? ÆAC. Empedocles, Menippe, semicoctus ab Aetna monte huc profectus. MEN. O' æripes optime, quid obsecro acciderat tibi, cur teipsum in crateres Aetnæ inijceres? EM. Insania quædam, Menippe. MEN. Non, per Iouem, sed inanis quædam gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia; hæc te conflagrare fecerunt vnà cum ipsis crepidis, cùm dignus minimè esses. Veruntamen nihil tibi commentum istud profuit. deprehensus enim es & ipse mortuus. Cæterùm Socrates ille, Aeace, vbi locorum

rum

πῶ ποτ' ἄρα ἔχει; Α�ι. μετὰ Νέστορος καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος λῆρεῖ τὰ πολλά. Μέ. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπου ἐνθάδε ἐστίν. Α�ι. ὁρᾷς τὸν φαλακρὸν; Μέ. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν, ὥστε πάντων ἂν εἴη ζῶν τὸ γνώρισμα. Α�ι. τὸν σιμὸν λέγω. Μέ. καὶ τοῦτ' ὄμοιον, σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμὲ ζητεῖς, ὦ Μένιππε; Μέ. καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες. Σω. τί τοὶ ἐν Ἀθήναις; Μέ. πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι· καὶ τὰ σχήματα αὐτὰ καὶ βαδίσματά τις ἂν ἴδοι φιλόσοφοι μάλα πολλοί· τὰ δὲ ἄλλα ἐράκας, οἶμαι, οἵ τε ἐπιπαρά σοι Ἀείσιππος, καὶ Πλάτων αὐτὸς, ὁ μὲν ἀφωνίων μύρου, ὁ δὲ τὸς ἐν Σικελίᾳ τυραννοῦντας θεραπεύειν ἐπιμαθών. Σω. περὶ ἐμοῦ δὲ τί φρονοῦσιν; Μέ. εὐδαίμων, ὦ Σώκρατες, ἄνθρωπός ἐσσι, τάχα διακῶτα. πολυτρόπου

rum tandem est? ÆAC. *cum Nestore ac Palamede ille plerunq; nugatur.* MEN. *Cuperem tamen videre ipsum, si cubi locorum hic foret.* ÆAC. *Vidésne caluum illum?* MEN. *At omnes hîc calui sunt, quare omnium æquè notatio hæc fuerit.* ÆAC. *Simum istum dico.* MEN. *Etiam hoc simile omnium est: nam & simi omnes sunt.* SOCR. *Méne quæris, Menippe?* MEN. *Teipsum, Socrates.* SOCR. *Quo pacto res Athenis se habent?* MEN. *Multi iuniorum philosophari se profitentur: ac habitum certè ipsum & incessum si quis aspiciat, meri philosophi videntur, admodum multi. Cæterùm autem vidisti opinor qualis & Aristippus huc ad te venerit, & Plato ipse, alter quidem olens vnguenta, alter autem in Sicilia tyrannis adulari doctus.* SOCR. *At de me quid sentiunt?* MEN. *Beatus, Socrates, quispiam es, quod ad huiusmodi res vtique pertinet.*

τὸν ἄνδρα θαυμάσιον οἴονται ἄνδρα γεγονέναι, καὶ πάντα ἐπίστασθαι ταῦτα (δεῖ γὰρ, οἶμαι, τἀληθῆ λέγειν) ὄντα ἀμαθέστατα. Σω. καὶ αὐτὸς ἔφασκον ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, οἱ δὲ εἰρωνείαν ἔφασκον τὸ πρᾶγμα εἶναι. Μέ. τίνες δὲ οὗτοί εἰσιν, οἱ περὶ σέ; Σω. Χαρμίδης, ὦ Μένιππε, καὶ Φαῖδρος, καὶ ὁ τοῦ Κλεινίου. Μέ. εὖγε, ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ ἐνταῦθα μετὰ τοῦ σαυτοῦ τρόπου, καὶ οὐκ ὀλιγωρεῖς τῶν καλῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον πράττοιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡμῶν κατάκλιθι, εἰ δοκεῖ. Μέ. μὰ Δί' ἔγωγε· ἐπὶ Κροῖσον γὰρ καὶ Σαρδανάπαλον ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν· ἔοικα γὰρ οὐκ ὀλίγα γελάσεσθαι, οἰμωξόντων ἀκόντων. Αἰ. κἀγὼ ἤδη ἄπειμι, μὴ καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ διαφυγών· τὰ πολλὰ δ' ἐνταῦθις ὄψει, ὦ Μένιππε. Μέ. ἄπιθι, καὶ ταυτὶ γὰρ ἱκανά, ὦ Αἰακέ.

net. Omnes itaque te admirabilem fuisse virum existimant, atque omnia cognouisse hæc (decet enim opinor verum hîc dicere) cùm nihil scires. SOCR. Et ipse dicebam hæc ad illos, sed illi tum simulationem quandam eam rem esse putabant. MEN. Sed quinam isti sunt circa te? SOC. Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius ille. MEN. Euge Socrates, quoniam & hîc artem tuam exerces, neque formosos istos negligis. SOC. Quid enim aliud quod quidem suauius sit, agerem? Sed huc propiùs nobiscum recumbe, si videtur. MEN. Non, per Iouem: ad Crœsum enim & Sardanapalum redeo, prope illos habitaturus. Videor quippe mihi non pauca habiturus ibi esse quæ rideam, quando plorantes illos audiam. ÆAC. Et ego quoque iam abeo, ne quis mortuorum clam nobis subducat sese. Pleraque autem alia videbis, Menippe, quando iterum conueniemus. MEN. Abeas licet: nam & hæc Aeace vidisse sufficit.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a Et Pyriphlegethontem.] *Pyriphlegethon fluuius inferorum, de quo Lucian. de Luctu.* *b* Rursum hic Idomeneus.] *Deucalionis filius, rex Cretensium, qui strenuè contra Troianos militauit. Tandem euersa Troia cùm patriam nauigare vellet, subitò oborta tempestate, pro salute sua superis vouit, si Neptunus incolumem illum domum reduceret, se illud, quodcunq; primùm occurreret, immolaturum. Contigit autem, vt eius filius primus illi fieret obuius, quem quum immolare vellet, ob immanitatem suam à ciuibus regno pulsus, fugit in Calabriam, vbi iuxta Salentinum promontorium, ciuitatem condidit. Virgil. 3. Aneid.*

Et Salentinos obsedit milite campos
Lyctius Idomoneus, &c.

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Αἰακὸς, Ἀιδωνεὺς, καὶ ἀφανὴς:

Aeacus ostendit qui sunt in Ditis auerno
Obscuros manes, sulphureosq; locos.
Dein etiam bello fortes, multosq; sophorum,
Quorum aliquot ridet ipse Menippe miser.

Per Plutonem.] *ἀξίωσις.* Haud facilè.] *προσοχὴ, καὶ κατάπληξις.* Hic quidem.] *διεξοδικὴ ἀφήγησις.* Noui hæc.] *μυθολογία.* Homines verò.] *ἀξίωσις.* Agamemnon est.] *ἡ ὄψις: commonstrat illi primùm duces, reges & imperatores.* Papæ Homere.] *θαυμασμός.* Ibi rhapsodiarũ.] *Homerus pater fabularũ.* Capita humi proiecta.] *ἀμφίλινα κέφαλα capita sine robore, clausula frequens apud Homerum.* Deinde ille.] *ἀποστροφὴ ad Xerxem.* Cæterùm.] *Petitio de Sardanapalo, nequaquã recusatio.* Comminueres enim.] *σκῶμμα.* Vis me tibi.] *Transitio ad doctos.* Aeripes optime.] id est, *Empedocles, qui se in Aetnam ex melancholia coniecit.* Inanis quædam.] *à causis.* Hæc te conflagrare.] *Alludit ad id, quòd Empedocles dicitur aëreis crepidis*

vsus

vsus fuisse, vt est apud Diogenem. Simum istum.] ἔκφασις *à notis vel signis.* Méne quæris.] ἐρωτηματικόν. Quo pacto.] ἀποφατικόν. Beatus.] *Iudicium superorum de Socrate.* Sed quinam.] οἱ περὶ τὸν σωκράτην. Ad Crœsum.] *Redit ad Crœsum & Sardanapalum.* Videoquippe.] ἀντιφωνίζειν τὸν Ἀφέλειαν.

ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, Πλούτωνι & τῇ Περσεφόνῃ.

PROTESILAI, Plutonis & Proserpinæ.

Iacobo Micyllo interprete.

PROTESILAVS.

Ὦ Δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητρος θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δεήσεων ἐρωτικῶν. Πλού. σὺ δὲ τίνος δέῃ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. ἐμοὶ μὲν Πρωτεσίλαος, ὁ Ἰφίκλου, φυλάκη, συστρατιώτης τ' Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τ' ὑπ' Ἰλίῳ· δι' ὃ μικρὸν ἄνω πεμφθεὶς πρὸς ὀλίγον ἀναβιῶναι πάλιν. Πλού. ἔστιν ἢ ἔρωτα, ὦ Πρωτεσίλαε, πάντων νεκρῶν ἐρῶσι, πολὺ δὲ ἧττον ἂν αὐτῶν τύχοις. Πρω. ἀλλ' ὁ τοῦ βίου, ἀλλὰ τοῦτον.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despicite preces amatorias. PLVT. Tu verò quid precaris à nobis, aut quis denique es? PROT. Equidem Protesilaus sum, filius Iphicli, patria Phylacensis, qui cum reliquis Græcis in expeditione ad Troiam profectus, ac primus omnium contra Ilium pugnando occisus sum. Precor autè, vt dimissus hinc, modicum temporis in vitâ redire denuò permittat. PLVT. Hunc amorem, Protesilaè, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. PROT. At non vitam, ô Pluto,

Αἰδωνεῦ, ἐρῶ ἔγωγε, τῆς γυναικὸς ἀ, λὼ νεόγαμον ἔτι ἐν τῷ θαλάμῳ καταλιπὼν, ὠχόμην ἀπλέων, ἔπειτα ὑπὸ κακοδαίμονι ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος. ὁ δὲ ἔρως τῆς γυναικὸς οὐ μετρίως ἀπεκαίει με, ὦ δέσποτα· καὶ βούλομαι μικρὸν πρὸς ὀλίγον ὀφθεὶς αὐτῇ, καταβῆναι πάλιν. Πλού. οὐκ ἔπιες, ὦ Πρωτεσίλαε, τὸ Λήθης ὕδωρ; Πρω. καὶ μάλα, ὦ δέσποτα. τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἐφάνη. Πλού. ἀκοῦσον σιμήνου, ἀφίξεται γὰρ ἐκείνη ποτὲ, καὶ ὀλίγου σε ἀναλαβεῖν δόξει. Πρω. ἀπ' ὀ φέρω τοῦ διατριβοῦ, ὦ Πλούτων. ἀράθυμός δὲ καὶ οὐτὸς ἄλλη, καὶ οἶδα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλού. ἔπειτα τί σε ὀνήσει, μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρόμενον; Πρ. οἶμαι πᾶσαν μηχανὴν ἀκολουθεῖν παρ' ὑμᾶς, ὥστε ἀνθ' ἑνὸς, δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλού. ὀθέμις γένεσθαι ταῦτα, οὐδὲ ἐγγύς πώποτε. Πρω. ἀναμνήσω σε, ὦ Πλούτων.

Pluto, tãtopere amo, verùm equidẽ vxorem, quam nuper ductam, domi reliqui, atq; in bellum nauigando profectus sum: deinde infelix in egressu nauiũ [a] ab Hectore occisus sum. Amor itaq; iste vxoris nõ mediocriter me, ô Domine, enecat: voloq; si vel paululũ ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. PLVT. Non bibisti, Protesilaẽ, aquã Lethæam? PRO. Bibi equidẽ, sed hæc res præualuit pondere. PLVT. Igitur expecta: aduenies enim & illa quandoq;, neq; nunc opus quicquam erit iterum ascendere te PROT. Sed moram hanc ferre nequeo. Amâsti autem tu quoq; aliquãdo, ac nosti qualis res amor sit. PLVT. Et quid adeò iuuabit te vnum diem reuiuiscere, deinde autẽ paulò pòst eadẽ hæc lugere? PRO. Spero me etiã illã adductũ esse, vt huc ad vos sequatur me: quare pro vno mortuo paulò pòst duos recipies. PLV. Haud fas est ista fieri: neque etiam simile vnquam factum est. PROT. At ego in memoriam tibi reuocabo, Pluto.

Nam

Ορφεῖ γὰρ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην τὴν γυναῖκα ἀπεδώκατε, καὶ τὴν ὁμογνῶμονα ἐμὲ Ἄλκηστιν παρεκαλέσατε, Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλ. Θελήσεις δ' ἂν καὶ σὺ τὸν γυμνὸν τοῦτον, καὶ ἄμορφον, τὴν καλήν σου ἰδεῖν νύμφην φανῆναι; πῶς δ' ἂν ἐκείνη προσόψεταί σε, ἢ πῶς ἀσπάσεται μιαρόν; φοβήσεται γὰρ εἰκὸς ὀλέθριον, καὶ φεύξεταί σε, καὶ μάτην ἴσως τοσοῦτον ὁδὸν ἀνήλυθες. Περ. ἄπιθι, ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴασαι, καὶ τὸν Ἑρμῆν κέλευσον, ἀπαλλάξαι ἐν ᾧ φασὶ ἅλῃ ὁ Πρωτεσίλαος ἢ, καθικόμενον ἐν τῇ ῥάβδῳ, νεανίαν ἀθρόως καλὸν ἀπεργάσασθαι αὐτὸν, οἷος ἦν ἐκ τοῦ πρώτου. Πλ. ἐπεὶ Περσεφόνῃ σωφρονεῖ, ἀναγαγὼν τοῦτον αὖθις ποίησον νυμφίον. σὺ δὲ μίμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

Nam [b] Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen vxorem reddidistis: & cognatam meam Alcestin emisistis, Herculi gratificantes. PLVT. Optaris autè, cum ista nuda atque deformi caluaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectũ veniret? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem amplius te poterit? Terrebitur enim, sat scio, atque aufugiet, tuq; frustra tantùm iter exantlaueris. PROSERPINA. Proinde mi vir, tu isti quoque rei medicinam aliquam adhibe, ac Mercurium iube, vt postquam ad lucem peruenerit Protesilaus, contactum virga, mox in adolescentem formosum conuertat illum, qualis videlicet antea fuit cùm ex sponsæ thalamo prodiret. PLVT. Quoniam, Proserpina, & tibi hoc videtur, age perductum hunc iterum ad superos, Mercuri, sponsum facito. Tu verò memineris, non amplius quàm vnum diem tibi permissum esse.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a Ab Hectore.] *Hector Priami Regis filius, Troianorum omnium præstantissimus & fortissimus: dictus, authore Platone, ab ἴχω, defendo, quòd vrbem contra hostium impetum tenuerit, patriamq; seruârit.* b Orpheo.] *Fabula de Eurydice vxore Orphei, satis ex quarto Georgicôn Virgilij nota est.*

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ Τειρεσίου.

MENIPPI ET Tiresiæ.

Iacobo Micyllo interprete.

MENIPPVS.

Ω Τειρεσία, εἰ μὴ τυφλὸς εἶ, ἐκεῖνα δῆλα γνῶναι ῥᾴδιον. ἄνωσι γὰρ ἡμῖν ὅμοια τὰ ὄμματα λιφὰ, μόνον δὲ αἱ χῶραι αὐτῶν, τὰ δ' ἄλλα, ἐπεὶ τ' ἂν αὐτῶν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς ὁ Λυγκεύς· ὅτι μὲν γὰρ μάντις ἦσθα, καὶ ὅτι ἀμφοτέρα ἐγένου, μόνος δὴ καὶ γυνὴ, τῶν ποιητῶν ἐπύθοντο, οἶδα· πῶς δὲ τῶν θεῶν ζηλωτὸν ἐπί μοι, ὁπότερον ἡσθεὶς ἡδίονος τοῦ βίου, ἐπότε ἀνὴρ ἦσθα, ἢ γυνὴ γενόμενος;

Τε.

AN verò & a cæcus sis, Tiresia, non amplius cognitu facile est: nobis enim cunctis æquè sunt vacui oculi, ac solæ illorũ sedes relictæ: quod autem ad cætera attinet, nõ facilè dixeris, qui Phineus, aut qui Lynceus fuerit. At verò quòd vates fueris, & quòd vtrunq; solus teipsum perhibueris marem ac fœminam, auditis aliquando poëtis noui. Proinde per deos dic mihi, vtram vitã expertus es suauiorem, vírne quãdo fuisti, an cũ fœmina?

TIRE.

Τε. ἀμείνων ἦν παραπολύ, ὦ Μένιππε, ὁ γυναικεῖος ἀπραγμονέστερος γάρ, καὶ ἀπόστροφοι τὰ ἀνδρῶν ἃ γυναῖκάν. καὶ ὅτι πολεμεῖν ἀνάγκη αὐτοῖς, ὅτι παρ' ἴπαλξιν ἰσάναι, ὅτ' ἐν ἐκκλησίᾳ ἀμφίρυτοι, ὅτ' ἐν δικασηρίοις ἐξετάζεσθαι. Μι. ἠ γὰρ ἀκήκοας, ὦ Τειρεσία, τῆς Εὐριπίδου Μηδείας, οἷα εἶπεν, Οἰκτείρουσα τὸν γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας οὔσας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν ἐκ τῶν ὠδίνων πόνον ὑφισαμένας; ἀτὰρ εἰπέ μοι (ὑπέμνησε γὰρ μετὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα) καὶ ἔτικτον ποτὲ ἐπότε γυνὴ ἦσθα; ἢ σεῖρα καὶ ἄγονος διετέλεσας ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ; Τε. τί τοῦτο, ὦ Μένιππε, ἐρωτᾷς; Μι. ἀλλ' ἀναγκαῖον, ὦ Τειρεσία. πλὴν ἀπόκεινται, εἰ σοὶ ῥᾴδιον. Τε. ἀ σεῖρα μὲν οὐκ ἦν, οὐκ ἔτικον δ' ὅμως. Μι. ἱκανὸν τοῦτο. εἰ γὰρ καὶ μίαν ἔσχες, ἱλεώς μοι ἀδεῖν. Τε. ἔσχον δύο παῖδε. Μι. χάρις δέ σοι ἡ μήτρα ἀφανίσθη, καὶ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπεφράγη καὶ οἱ μα-

TIRE. *Potior multò fuit, Menippe, muliebris vita: expeditior enim, & dominãtur quoq; viris mulieres: neq; ipsis necesse est in bellũ proficisci, neq; ad propugnacula stare, neq; in cõciombus dissidere, neq; in foro atq; iudicijs contẽdere.* MEN. *Quid? an nõ audîsti Tiresia Euripidis Medeam, qualia dixerit cùm mulierum genus deplorãdo commemorat? quàm miseræ sint, & intolerabilem parturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (cõmonefecerunt enim me versiculi isti Medeæ) peperistine etiã aliquando cùm mulier esses: an verò sterilis & absq; semine vitam illam degisti?* TIR. *Quid hoc, Menippe, interrogas?* MEN. *Nihil acerbè, Tiresia: verùm respõde, si tibi molestum non est.* TIR. *Nõ fui sterilis quidẽ, sed neq; peperitamẽ.* MEN. *Sufficit hoc. Vtrum enim & vuluam habuisses, scire volebam.* TIR. *Habui scilicet.* MEN. *Successu aũt temporis vuluáne illa euenit, & membrum muliebre obturatum est, mamil-*

θοὶ ἀπιτάθησαν, καὶ τὸ ἀνθρώπου ἀνεφύη, καὶ πώγωνα ἐξήνησας; ἢ αὐτίκα ἐκ γυναικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνης; Τει. ἐγὼ ὁρῶ τί σοι βέλτιον τὸ ἐρώτημα. δοκῶ δ' ὅμοι ἀπιστεῖν, ἢ ταῦθ' ὕτως ἐγένετο. Μί. ἐγὼ γὰρ ἀπιστῶν, ὦ Τειρεσία ταῖς τοιαύταις, ἀλλὰ δαιθάπερ τινα βλάκα, μὴ ἐξιτάζοντα ἔτι λωΐατά ὅτιν, εἴτε καὶ μὴ, παραδέχεσθαι; Τει. σὺ ὅμως δὴ τάχα πιστεύεις ὕτω γενέσθαι, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς, ὄρνια ἐκ γυναικῶν ἐγένοντό τινες, ἢ λεύκη, ἢ θυεία, ἢ τὼ Ἀηδόνα, ἢ τὼ Δάφνιδε, ἢ τὼ τὸ Λυκάονος θυγατέρα; Μί. ἰὼ πῦ μοι κατανάλωσας ἐντύχω, ἔσομαι ὅ, τι καὶ λέγωσι. σὺ δέ, ὦ βέλτιστε, ὁπότε γυνὴ ἔσθα, καὶ ἐμαντεύου τότε, ὅσπερ καὶ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἔμαθες ἂν; Τει. ὁρᾷς, ἀγνοεῖς τὰ περὶ ἐμὲ ἅπαντα, ὡς

leáque iterum complanatæ, deinde virile succreuit, & barbam produxisti, an verò repentè ex muliere vir factus prodijsti? TIR. Non video quid sibi velit interrogatio hæc. Videris autem mihi pro dubio habere, factúmne hoc ita sit, an' non. MEN. Quid? an' non dubitare, Tiresia, de huiusmodi rebus conuenit, sed perinde ac fatuum aliquem, non perpensis, fierine possint, an' non, protinus pro veris recipere? TIR. Tum tu igitur neque cætera credis hoc pacto contigisse, puta quum audieris vt quædam ex mulieribus aues factæ sint, aut arbores, aut feræ, Philomela videlicet, aut Daphne, aut Lycaonis istius filiæ? MEN. Quòdsi quando & in illas incidero, tum quid ipsæ dicant quoque, scibo: tu verò, ô optime, ecquid cùm mulier esses, vaticinatus quoque es tum, quemadmodum & postea? an verò pariter & vir & vates didicisti esse? TIR. Vides vt cuncta ea quæ de me feruntur, ignoras? puta

ὡς ἡ Λήλυσά τινα ἕνεκα τῶν θεῶν, ἡ ἡ Ἥρα ἐπήρωσέ με, ὁ δὲ Ζεὺς παρημυθήσατο τῇ μαντικῇ τἀγαθὸν συμφορᾷ. Μέ. Ἔτι ἔχεις, ὦ Τειρεσία, τῶν ψευσμάτων; ἀπὰ καλὰ τὰς μάντεις τοῦτο ποιᾶς, ἐθὸς γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

puta quo pacto & litem quandam Deorum diremi, & Iuno visu me priuauit: Iupiter autem in solatium damni eius, vaticinandi artem mihi dedit? MEN. Adhúcne Tiresia mendacijs istis caperis? Sed facis hoc more vatum. Consuetum enim vobis hoc est, nihil iam sani dicere.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a CAECVS sis Tiresia.] *Tiresias fuit Thebanus vates, captus luminibus, quòd Minervam lauantem inspexisset. Fabulantur quoq; poëtæ, eum in fœminam è mare fuisse mutatum, de quo vide Ouid. 3. Metamorph. apud quem, vtrumq; sexum expertus, muliebrem pronunciat suauiorem.*

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ Ἢ ΤΥΡΑΝΝΟΣ. CATAPLVS SIue Tyrannus.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΛΩθώς, Ἑρμῆ, Κυνίσκε, Μεγαπένθους, Μικύλλε, Πλουσίε, Τισιφόνης, Ῥαδαμανθύες, — Κλίνης καὶ Λύχνε.

CHARONTIS, Clotho, Mercurij, Cyniſci, Megapenthi, Micylli, Diuitis, Tisiphonis, Rhadamanthi, Lecti, & Lucernæ.

Petro Mosellano interprete.

ARGVMENTVM.

VTi suprà in Menippo, diuitum exitus ac pœnas descripsit recitato etiam decreto, quo animæ illorũ in asinos migrare iubentur, ita hîc sub Megapenthis persona, Tyrannorũ vitam, mores, exitus, & quæ tandem post hanc vitam, animorum supplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis etiam his antithesi quadam, dum sutorem Micyllũ, & philosophum Cynisçum,

vtrunq; pauperem, alterum etiam virtuti ac ſapientiæ deditum, cũ illo cõponit. Illud videlicet innuens, quòd qui potentiã & diuitias ſectãtur, & vitã plerunq; peſſimam atq; nequiſſimam agant, mortẽ quàm grauiſſimo animo patiantur. Cõtrà aũt qui à rebus iſtis mundanis, ijſdemq; malorũ omniũ principijs & cauſis, animũ remotũ ac liberũ habent, quiq; virtutẽ præ ijs quę vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortẽ contẽnere ſolere, neq; vllis cõſcientię flagris facilè perterreri. Tractat aũt hęc pro more ac inſtituto ſuo, fabuloſo rurſum dramate quodã ficta vmbrarũ transfretatione apud Acherontẽ: in qua dum & tyrannus hic traijciẽdus foret, mora cęteris, renitente ac mortẽ deprecante illo, inijcitur. Quã rem Charonte atq; alijs grauiter ferẽtibus, tandẽ Mercurius collo attractũ illum in nauẽ compellit, adiuuãtibus ad id pauperibus illis Cyniſco & Micyllo. Porrò vbi iam traiectum eſſet, rurſus apud Rhadamanthũ eodem pacto iudicium ſubterfugere velle idem fingit: ſed tamen & ibi in medium protractus, & à Cyniſco accuſatus, extremo tandem ſupplicio damnatur.

CHARON.

Ἰφ, ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο ἡμῖν πάλαι ἀφρικτὶς, καὶ πρὸς ἀναγωγὴν οὐ μάλα παρασκευασμένον, ὅ, τι γὰρ ἄντλου ἐκκέχυται, καὶ ὁ ἱστὸς ὤρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη παρακέκρυται καὶ τῶν ἐμπόρων ἑκάστη τετρόπωται. καλύα τι ἐστὶν, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἀγχύρειον

Age verò, ô Clotho, nauis quidẽ hæc iamdudum nos expectat parata, & ad nauigationem cõmodè admodũ inſtructa, ſiquidẽ et ſentinã exhauſimus, & malũ ereximus, tum & velum eſt paſſum, ac remi ſuo loco collocati omnes, ita vt (quod in me eſt) obſtet planè nihil quin anchora ſubo

φορ ἀναπάσαντας ἀφπλέμ. ὁ δ' Ερμῆς βραδυώα, πάλαι παρεῖναι λιορ. λυγὸν γὰρ ἐπιβατῶν, ὡς ὁρᾷς, τὸ πορθμεῖον, πρὶς ἅλη τέμιρον ἀναπλωκγόαι δυνάμψορ, καὶ σχιδὸν ἀμφὶ βυλυτόν ὄμ, ἡμᾶς ὃ ἀδίκπο δὲ ὀβολὸν ἐμπιπολύκαμψ. ἔτα ὁ Πλούτωρ, ἐῦ οἶδ', ὅτι ἐμὲ βαθυμεῖμ ἐμ τόδις ἐπολύψιζαι, καὶ ταῦτα παρ' ἄλλφ οὔσης τ' αἰτίας. ὁ δὲ μαλὸς ἡμῖρ ἡφγαθὸς νικροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλος, καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τ' Λήθης ὕδωρ πιπωκὼς, ἀνασρίψαι πὸς ἡμᾶς ἐπιλέλησαι. καὶ ἴσι παλαίει μετὰ τῶρ ἐφήβωρ, ἢ διαθεείσα, ἢ λόγος τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδακνύμψ τὸρ λῦρόρ τὸρ αὐτῦ· ἢ τάχα πε καὶ κλωπεύει ὁ γραναδας παιδάρ. μία γὰρ αὐτῦ καὶ αὕτη τῶρ τεχνῶρ. ὁδ' ὅρ ἐλθοιεάζαι πὸς ἡμᾶς, καὶ ταῦτα, ἐξ ἀμίσπας ἀμίτιρ ὤρ.

Κλω.

ra ſubtracta iam hinc ſoluamus. Verùm Mercurius, quì iam diu adeſſe debuiſſet, ſolus eſt in mora. Itaq; quum hodie iam ter traieciſſe liquiſſet, vectoribus, vt vides, adhuc vacuum eſt nauigiũ, & iam ad veſperam vergit dies: nos autem nondum ne obolum quidem demeruimus. Porrò Pluto, ſat ſcio, me huius moræ auctorem ſuſpicabitur, idq; quum apud alium ſit negocij culpa. Ille autem bonus & egregius vmbrarum dux, quemadmodum & alius quiſpiam ex vmbris, hauſto apud ſuperos obliuionis fonte, ad nos redire oblitus eſt: & vt conijcio, cum ephebis luctatur, aut citharam pulſat, aut fabulas aliquas denarrat, ſcilicet quàm ſit bellus mugator oſtentans: veletiam interim dum regreditur, inter viam furandi ſtudio forſan occupatur. nam ex[a] artibus quas profitetur, hæc vel præcipua eſt. Ad hunc ergo modum pro ſuo arbitrio liberè nobiſcum agit, nihil etiam veritus quòd media ex parte eſt noſter.

Κλω. τί δὲ οἶδας, ὦ Χάρων. ἤ τις ἀσχολία πρόσκειται αὐτῷ, τῷ Διὶ ἐπὶ πλέον διαθύειν & ἀρχόμενον πρὸς τὰ ἄνω πράγματα; δεσπότης ἦν καὶ βασιλεύς ὅδε. Χά. ἀλλ' οὐχ οὕτως, ὦ Κλωθοῖ, πέφυκε τὸ μέτρον διατρίβειν κοινῷ κτήματι & ἐπὶ πλέον ἡμῶν αὐτὸν ἐπισχεῖν δίκαιον καταπλήκαμεν. ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος & μόνον, καὶ χοαὶ, καὶ πόπανα, καὶ ἐναγίσματα, τὰ δ' ἄλλα, ζόφος καὶ ὁμίχλη καὶ σκότος. ἐν δὲ τῷ οὐρανῷ φασὶ θρὰ πάντα, καὶ ἔτι ἀμβροσία πολλή, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον, ὥστε μοι ἥδιον παρ' ἐκείνοις βραδύνειν ἔοικε. καὶ παρ' ἡμῶν μὲν ἀνέπλατται, καθάπερ ἐκδιδράσκων τινὸς ἀφιδιδράσκων. ἐπειδὰν δὲ καιρὸς κατίσχῃ, σχολῇ καὶ βάδην, μόγις ποτὲ κατέρχεται. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε, ὦ Χάρων·

CLOTHO. *At quid noſti, ô Charon, an negocio aliquo detineatur, Ioue videlicet poſtulante, vt in procurandis Superûm rebus plus quàm iuſtum tempus inſumat? Herus autem eſt & ille.* CHAR. *At non ita, vt vltra iuſtum modum communi mancipio debeat imperitare: quando nos, cùm abeundi tempus eſſet, ne vnquam quidem eum detinuimus. Sed ego rei cauſam propemodum coniecturis aſſequor: nempe apud nos malua tantùm eſt cum libamentis, & placentulæ, ſilicernia q; cætera verò caligo & nebula, tenebræq; : in cœlo autem, præterquam quòd clara ac lucida ſint omnia, ambroſia multa pariter & nectar affatim ſuppetit, adeò vt mihi quoque hoc nomine ſuauius lubentiusq; apud illos cunctari videatur. quin & à nobis ſubuolare conſueuit, perinde ac ſi è carcere aliquo aufugeret. vbi verò deſcendendi fuerit tempus, lentè admodum & pedetentim vix tandem accedit.* CLOTHO. *Mitte iram iſtam, ô Charon,*

ρον πλησίον γὰρ αὐτὸς οὗτος, ὡς ὁρᾷς, πολλούς τινας ἡμῖν ἄγων, μᾶλλον δέ, ὥσπερ τι ἀγώνιον, ἀθρόους αὐτοὺς τῇ ῥάβδῳ σοβῶν. ἀλλὰ τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἄλλον γελῶντα, ἵνα δὲ τινα καὶ πήραν ἐξημμένον, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ὀρθὸν ἔχοντα, ὀρμὴν ἐνορῶντα, καὶ τὸν ἄλλον ἐπισπώμενον. οὐχ ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν Ἑρμοῦν αὐτὸν ἐπὶ ῥητῖνι ῥέμβοντα, καὶ τὸ πόδε διανενιμμένον, καὶ πνεῦσιν ὄντα. μεστὸν γοῦν ἄθματος αὐτῷ τὸ σῶμα; τί ταῦτα, ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ σπουδή; τεταραγμένῳ γὰρ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο, ὦ Κλωθοῖ, ἢ τὸν δεῦρο τὸν ἁλιτήριον ἀφηφάσαντα μιαιφονώτατον, ὀλίγου δεῖν λαμπόντως ὑμῖν τύμβον ἐγηνόμην; Κλω. τίς δὲ οὗτος; ἢ τί βουλόμενος ἀπεδίδρασκε; Ερ. τοῦτο μὲν πρόδηλον, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐβούλετο. ἦν δ' ἂν βασιλεύς

ron, siquidem hic propè adest, complureis secum adducens: imò, vt cernis, densam turbam velut gregem virga præ se agit. Sed quid hoc? Vinctum herclè quendam in ipsis cõspicio, tum alium risu diffluentem, porrò alium quendam pera succinctum, ac baculum manu gestantem, asperumq; ac toruum quiddam obtuentem: denique alijs, vt gradum addant, à tergo imminentem. An' non & Mercurium ipsum vides sudore perfusum, pedibus puluere consperſis, tum & crebrò anhelantem, adeò vt os ei suspirijs sit distentum? Quid hoc rei est, ô Mercuri? Hem, quæ est hæc trepidatio? Nobis certè vehementer perturbatus videre. MER. Quid aliud, ô Clotho, quàm quòd dum scelestum hunc aufugientem prosequor, penè accideriт vt ego ad hanc nauem hodie non fuissem rediturus? CLOTH. At quinam est? aut quid sibi quærens, conatus est transfugere? MERC. Hoc quidem est vel cuiuis manifestum, quòd diutiùs viuere cogitauit. Est autem vel rex

λώς τις ἢ τύραννος, ἀφ' οὗ γὰρ τὸ ὁδυρμῶν, καὶ ὧν ἀνακωχνέα, πολλῆς τινος εὐδαιμονίας ἐπιρρῦῆναι λέγων. Κλω. ἆθ' ὁ μάταιος ἀπολίβασκεν, ὡς ἐπιβιῶναι δυνάμενος, ἐπιλοιπότος ἤδη τοῦ ἐπικεκλωσμένου αὐτῷ νήματος; Ερ. ἀπολίβασκε, λέγεις; ἀ γὲ μὴ ἀγενναιότατος οὗτος, ὁ τὸ ξύλον, σιωπῇ γήσοί μοι, καὶ σύμβουλον αὐτὸν ἐτάσαμεν, ἢν ὤχετο ἡμᾶς ἐκφυγών. ἀφ' οὗ γάρ μοι παραδέδωκεν αὐτὸν ἡ Ατροπος, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀντέτεινε καὶ ἀντέστα. καὶ τὴν πόδι ἀντερείδων πρὸς τοὔδαφος, ἐπαντιῶσ ἀνάγων ἐμέ. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπέστη, καὶ διατελιπάρει, ἀφιεθῆναι πρὸς ὀλίγον ἀξιῶν, καὶ πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενος. ἐγὼ δέ, ὥσπερ εἰκὸς, ἐκ ἀνίας, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐρῶντα. ἐπεὶ δὲ κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ σύμπαν ἦμεν. ἐμὲ τὰς γυκρὸς, ὡς ἔθος, ἀπαειθμῶν ὁ Αἰακῷ, ἐᾶσαί με λοιπὸν

quispiam, vel tyrannus, quātum ex eius eiulatu conijcere licuit. nam ingenti quadā ex felicitate se deiectū querebatur. CLOT. *Et quum filum, quod ei erat innexum, iam defecisset, stultus tamen ille, quasi superuiuere, queat, aufugit?* MER. *Aufugit narras? Quòd si non generosissimus hic, qui baculum manu gestat, mihi fuisset auxilio, sicq; ipsum comprehensum vinculis alligassemus, è nostris profectò manibus egregiè effugisset.* [b] *Etenim ex quo eum mihi tradidit Atropos, per omnem viam retrahere atq; obniti nunquam destitit. Quin pedibus solo oppositis ita se offirmauit, vt inter ducendum nobis non parū negocij exhibuerit. Aliquoties autem supplicabat ac deprecabatur, ingentia daturum se pollicens, si vel paululùm dimitteretur. Ego verò cùm hominem ea quæ contingere non possent, ambire viderem, vt & me decuit, minimè dimisi. At vbi iam ad ipsum ostium eò q; peruenissemus, ipsé q; vmbras, vt moris est,* [c] *Aeaco adnumerarem,*

ξομφυε αὐτὸς, πρὸς τὸ παρὰ σοῦ ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον λαβών, ὃν οἶδ' ὅπως ὁ τρισκατάρατος ἀπιὼν ἔφυγε, ἐνίκα δὲ νικρὸς ὢν τῷ λογισμῷ, καὶ ὁ Αἰακὸς ἀνατείνας τὰς ὀφρῦς, μὴ ἐπὶ πάντων, ὦ Ερμῆ, φησὶ, χρῶ τῇ κλεπτικῇ ἄλλοις σοὶ ἐν οὐρανῷ παιδιὰ, τὰ νεκρῶν, ἵν' ἀκεκλῇ, καὶ ὁλαμῶς λαθὲν ἀπάμφω. τὰ πάντα ἀφανῆ, ὡς ὁρᾷς, πρὸς ταῖς χιλίοις ἔχει τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένος· οὐ δή μοι παρ' ἕνα ἄκεις ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φὴς, ὡς παρελογίσαί σε ἡ Ατροπος. ἐγὼ δὲ ἐρυθριάσας πρὸς τὸν λόγον, ταχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ πάντα μὲν τὰ ἄλλα, σαφῆ τὴν ἀπόφασιν ἐλάμβανον, ὡς ἔχον, τάχος καὶ τὴν ἄγνοιαν πρὸς τὸ φῶς. ἅπτω δ' αὐθαίρετός μοι ὁ βίαιτος οὕτως, καὶ ὥσπερ ἐκ νοσηλείας θέοντος, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν

merarem, & ille vniuersas ad summam à sorore tua transmissam recenseret, perditissimus hic nescio quomodo clàm nobis aufugerat. Itaq; quum summæ vnus deesset, Aeacus adductis superciliis: Non in omnibus, inquit, passim tu furandi artificium intende. Satis tibi sit, quòd eiusmodi ludos in cœlo reddere conceditur: vmbrarum autem res omnino sunt planæ, neque quicquam nos aliqua via fallere potest. Quatuor supra mille, vt vides, summa habet inscriptos, tu verò vno mnùs adducis: nisi forsan excusas quòd te circumuenerit Atropos. Ad hunc ego sermonem rubore perfusus, quæ in via acciderant, in memoriam reuocare cœpi. Et cum oculis in orbem ductis, hunc nusquam cernerem, facilè animo collegi eũ transfugisse. quare viam quæ

Ταινάρου

recta ad Tænarum reducit, quàm potui celeriter remetior: hic autem optimus vir sua sponte me comitabatur. Itaq; velut è carceribus emissi, celeri cursu volantes ipsum iam in

Tænaro

Ταινάρῳ, παρὰ ζοῦζον ἦλθε ἀφυγεῖν. Κλω. ἡμᾶς δ', ὦ Χάρων, ὀλιγωρίαν ἄλλη τῆ Ἑρμῆ καταγιγνώσομεν. Χά. τί δῆτα ἔτι ἀμείνομεν, ὡς οὐκ ἐπαυτῆς ἡμῖν γιγνομένης ἀφηρίθμης; Κλω. εὖ λέγεις, ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δ' ἐπεχειρησάμην τὸ βιβλίον, καὶ περὶ τὴν ἀρχὴν λαβόμενος, ἑκάστου αὐτῶν ἀναγνώσομαι, τίς, καὶ πόθεν, καὶ ὅν τινα τρόπον τὸν τρόπον. σὺ δὲ παραλάμβανε σύβαξι. καὶ σιωπᾶτε, ὦ Ἑρμῆ. σὺ δὲ τὰ νεογνὰ ταυτὶ πρῶτα ἐμβαλε, τί γὰρ ἂν καὶ ἀποκρίναντό μοι; Ἑρ. ἰδοὺ δέ σοι, ὦ πορθμεῦ, τὸν ἀριθμόν. οὗτοι οἱ πρωϊαίσιοι μετὰ τῶν ἐκτεθαμμένων. Χά. βαβαὶ τῆς ἀναγείας, ὁμφακίας ἡμῖν νικηρὰς ἥκεις ἄγων. Ἑρ. βάλε, ὦ Κλωθοῖ, τὸν δαλαίωνα ἐπὶ τούτοις ἐμβιβασόμεθα; Κλω. τὸν γέροντας λέγεις; ὅτω ποιᾶ. τί γάρ μοι δεῖ πράγματα ἔχειν, τὰ πρὸς Εὐκλείδην ἄνω νεωστὶ ἐξετάζεσθαι;

Tænaro deprehendimus. vsq; adeò parũ abfuit quin effugisset. CLOT. *Et nos, ô Charon, Mercurium adhuc ignauiæ dãnamus?* CHAR. *Quid ergo diutiùs cunctamur, quasi nõ satis sit moratum?* CLOT. *Probè dicis. inscendãt. Ego verò, sumpto in manus libello, ingrediẽtes singulos, qui, & vnde nati, quoq; modo vita functi sint, ex more dignoscam. Tu aũt, ô Mercuri, ipsos excipe, & omnes suo ordine collocato. Verùm tu infantulos istos primùm inijce. quid enim mihi interroganti quiuerint respondere?* MER. *En tibi, ô portitor, sunt hi numero trecenti, præter eos qui à parentibus sunt expositi.* CHAR. *Papæ, quæ est hæc soli fertilitas? egregius es vmbrarum ductor: vuas immaturas nobis adducis.* MER. *Vin' tu, ô Clotho, ab his indefletos introducamus?* CLOT. *Vetulos istos dicis? maximè. Quid enim attinet, vt quæ ante Euclidẽ hucusque contigerũt, sciscitãdo ipsa mihi negocia faceſſam?*

Vos

οἱ πλὴν ἑξήκοντα ὑμῶν νέοι τὴν ἡλικίαν. τί τοῦτο; ἐκκεκώφωσθέ μου, βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἰτῶν. δεῦρο τάχα καὶ τοῦτο ἀράμενον παραγαγέσθαι. Ερ. ἰδοὺ πάλιν οὗτοι δυοῖν δεήσονται τριακόσιοι, ταχεῖοι πάντων, καὶ ὠκύποροι, καὶ καθ' ὥραν τεθνηκότες. Κλω. νὴ Δί', ἀλλὰ ἀσαφέστερος γε πάντων ἤδη εἶ. τὰς προφητείας ἐπὶ τέλεσι, ὦ Ερμῆ, φαρέτρας. καὶ πρῶτόν μοι εἰπατε, ὅπως ἀποθανόντες ἥκετε, μᾶλλον δ' αὐτὴ πρὸς τὰ γεγραμμένα ὑμᾶς ἐπισκέψομαι. πολιτεύσασθε ἀποθανεῖν ἕκαστος ἐν Μηδίᾳ τέτταρας ἐπὶ ἑξήκοντα, καὶ τὸν Οξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρεω. Ερ. Πάρεσι. Κλω. ἀλλ' ἥρωτα αὐτοὺς ἀποφαίνειν ἐπιλάθου, καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, δι' ὃν τὼ ἑταίρω, τὼ Μεγαρόθεν. Ερ. ἐγγὺς πλησίον. Κλω. πῶς δ' οἱ περὶ τῆς βασιλείας ἐν ἀλλήλοις ἀπεθανέτην; *Vos qui plus ſexaginta annos nati eſtis, adeſte. Sed qd hoc? Itán' eorũ aures amnis ſunt obturatæ, vt me non exaudiant inclamantem? Forſan & hos ſublatos importare oportebit.* MER. *En duodequadraginta flaccidi omnes, & apprimè maturi, ac in ipſo planè tempore decerpti.* CLOT. *Per Iouem: quandoquidem iam omnes ſunt vuæ paſſæ. Saucios, ô Mercuri, nunc adducito. Vos quo mortis genere vitam clauſeritis, mihi primùm dicite. Sed cur nõ ipſamet, quæ cuiq veſtrûm ſint inſcripta, inſpicio? Octoginta in prælio cadere heri apud Medos decretum erat, atq vnà cum his & Oxyartæ filium Gobarem.* MER. *Adſunt.* CLOT. *Præ amoris impatientia ſibi ipſi mortem conſciuêre ſeptem: in primis autem Theagenes philoſophus, propterea quòd ſcorto Megarenſi, cuius amore flagrabat, potiri non poſſet.* MER. *En tibi propè adſunt.* CLOT. *Porrò vbi illi qui de imperio certando, mutuis ſe cædibus cõfecêre?*

MER.

Ερ. παρεσθσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ τῆ μοι χῆ καὶ ἡ γυναικὸς φονευθείς; Ερ. ἰδὰ σοι πλησίον. Κλω. τὸς ὑπ' δικασηρίων δῆτα παράγαγε, λέγω δὴ τὸς ὑπ' τυμπάνε, καὶ τὸς ἀντισολοεισμένους οἱδ' ὑπὸ λιθῶν ἀποθανόντας ὑπκαάδικα πῦ εἰσιν, ὦ Ερμῆ; Ερ. πάρεσθν οἵδε οἱ φαυματίαι, ὃς ὁρᾶς. τὰς δ' γυναῖκας ἅμα βέλτα παράγάγω; Κλω. μάλιτα, καὶ τὸς ἀπὸ ναυαγίων γε· ἅμα γὰρ τεθνᾶσι, καὶ τὸν ὅμοιον τρόπον, καὶ τὸς ἀπὸ πυρετῦ δὲ, καὶ τύτος ἅμα, καὶ τὸν ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πῦ δ' ὁ φιλόσοφ ὁ Κυνίσκος, ὃν ἴδα τῆς Ἑκάτης τὸ δεῖπνον φαγόντα, καὶ τὰ ὑπ τῶν καθαρσίων ὠὰ, καὶ πῶς τύτοις γε σηπίαν ὠμὴν ἀποθανῆν; Κυν. πάλαι σοι παρέσκηκα, ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσαντα, τοσῦτον ἄσσας ἄνω τὸν χρόνον; ὀκνδὸν

MERCV. *Hic adſtant.* CLOT. *At quem adulter, in hoc iuuante vxore, neci dedit, is vbi eſt?* MER. *En tibi hic adeſt.* CLOT. *Quos iudicum ſententia capitis damnauit, tandem adſint, eos inquam qui carnificinam ſenſerunt, quiq; in crucem ſunt adacti. Tum ſexdecim illi qui à latronibus ſunt iugulati, vbi ſunt, ô Mercuri?* MER. *Adſunt ſaucij illi, quos vides. Mulieres porrò non & eas vnà vis adduci?* CLO. *Maximè, pariter & eos qui naufragio perierunt. Simul enim & eadem mortis ratione vitam exiuerunt. Sed & quos febris interemit, hos ſimul adducito. Tum Agathoclem medicum. Sed vbinam philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna ac ouis luſtralibus, cumq; his ſepia cruda deuoratis vitam finire decretum erat?* CYN. *Iamdudum hîc tibi aſsiſto, ô tu præclariſſima Clotho. Verùm hoc, interim mecũ admiror, quonam iniuriæ genere maieſtatẽ tuam læſerim, quòd me tam lõgo tẽpore apud ſuperos errare pmiſeris?*

Nam

σχιδὸν γὰρ ὅλον μοι τὸν ἄτρακτον ἐπέπλωσας. καί τοι πολλάκις ἐπεῤῥάθην τὸ νῆμα διακόψας ἐλθεῖν, ἀπ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἄῤῥηκτόν μοι. Κλω. ἴσως σοι καὶ ἰατρὸν ἐᾶν τῶν ἀνθρωπίνων ἁμαρτημάτων ἀπολίμπανον, ἀπ' ἴθι ἄνω ἀγαθῇ τύχῃ. Κλω. μὰ Δί', ἦν μὴ πρότερόν γε τοῦτον τὸν δικαιοφόρον ἐμβιβάσωμεν. δίκαιος γὰρ, μή σε παραπείσῃ δικάζων. Κλω. φίλον ἴδω τίς ὤν. Ερ. Μεγαπένθης ὁ Λακύδου, τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μι. μηδαμῶς, ὦ δέσποινα Κλωθοῖ· ἀπό μοι πρὸς ὀλίγον ἔασον ἀνελθεῖν, ἅτά σοι αὐτόμολος ἥξω, καλοῦντος μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, οὗ χάριν ἀφικνεῖσθαι θέλεις; Μι. τὴν οἰκίαν ἐπιτελέσαι μοι πρότερον ἐπέτρεψον. ἡμίτελὴς γὰρ ὁ δόμος καταλέλειπται. Κλω. λυρᾶς, ἀπ' ἴθι ἄνω.

Μι.

Nam vniuersam colum ferè vni mihi adglomerâsti. Ipse certè quanquam filum ipsum dirumpere sæpe sum conatus, tamen quum nescio quomodo infragile esset, quod moliebar, efficere non potui. CLOT. *Equidem te humanorum peccatorum velut inspectorem ac medicum relinquebam. Iam autem quod felix faustumq; sit, inscende.* CYN. *Minimè gentium, priusquam vinctum hunc inscendere compulerimus. vereor enim, ne te precibus suis à sententia dimoueat.* CLOT. *Age, videam quis est.* MER. *Megapenthes Lacydæ filius, tyrannus.* CLOT. *Inscende tu.* MEGAP. *Nihil minus, ô regina Clotho, potiùs autem ad superos me remeare paulisper sinito. Quod si fecerisdenuò, plurò me huc recipiam, vel nullo vocante.* CLOT. *At quídnam est, cuius gratia tantopere in vitam redire gestis?* MEG. *Equidem domum semiperfectã reliqui, quam vt priùs per te liceat ad fastigium perduecre, vehementer oro.* CLOTHO. *Nugas agis, quin mox inscendis?*

MEGA.

Μι. ὐ πολλὼ χρόνῳ, ὦ Μοῖρα, αὐτῶ. μίαν μι ἴασον μᾶναι τλώλι ἡμέραν, ἄχρις ἄν τι ἐπισκέψω τῇ γυναικὶ περὶ τῶν χρημάτων, ἵνα τὸν μέγαν ἔχον θησαυρὸν καλυπτομένον. Κλω. ἄραρεν, οὐκ ἂν ζύχοις. Μι. ἀπολεῖται δὴ χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. οὐκ ἀπολεῖται, θάρρει τοῦτο γε ἕνεκα, Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς παραλήψεται. Μι. ὢν ἦ ὕβριστος· ὁ ἐχθρὸς, ὃν ἐκ βαθυμίας ἔγωγε ἐ περιεῖδον; Κλω. ἐκεῖνος αὐτὸς, νῦ ἐπιβιώσεταί σοι ἔτη τριακόντα, νῦ μικρόν τι πρὸς, τὰς παλλακίδας, καὶ τλῶ ἱμάτια, καὶ τὸν χρυσὸν ὅλον σε παραλαβών. Μι. ἀδικεῖς, ὦ Κλωθοῖ, τὰ μὰ ζῆς περιμιωτάτοις δαπάνημα. Κλω. σὺ γὰρ οὐκ Κυδιμάχε αὐτὰ ὄντα, ὦ γυναιότατε, παραλήψῃ, ἀπεκτόνας τι αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντι ἐπισφάξας; Μι. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἐῶ. Κλω. ἐκὸν ἐξέπεσοί σοι ὁ χρόνος ἤδη ἦ τετέλεσται.

MEGA. *Non multum temporis flagito, ô Parca: diem hunc saltē mihi apud superos agendum cōcede, quo tēpusculo de pecunijs nostris vxori nonnihil iniungā, atq; vbi defossum thesaurum habuerim, demōstrem.* CLO. *Frustra laboras, stat sententia.* MEG. *Ergo tantum auri peribit?* CLO. *Quin tu hac gratia animo es ociosso. nam Megacles potietur, tuus consobrinus.* MEG. *O insignem contumeliā. ille mihi inimicus, quem ego præsegnitia non occidi?* CLO. *Ille ipse, qui non modò non paulò plures quàm tu viuet annos, verùm & pellices tuas, & vestes, & quicquid est auri, nāciscetur.* MEG. *Præter æquum facis, ô Clotho, quòd hominibus inimicis, & hostiliter infestis meas fortunas attribuis.* CLO. *Quasi verò tu non eadē hac via quæ Cydimachi erāt, nactus esses, non solùm ipso occiso, sed & liberis eius in cōspectu spirantis adhuc & palpitantis mactatis.* MEG. *Sed iam tum mea erant.* CLOT. *Itaque tui dominij tempus iam effluxit.*

MEG.

Μεγ. ἄκουσον, ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοὶ ἰδίᾳ, μεθ' ἡσυχίας ἀκοῦσαι καὶ εἰπεῖν βούλομαι. ὑμᾶς δὲ ἀπόστηθι τοῦ ὀλίγον. ἂν μὲν ἀφῇς ἀφθάρτους· χιλιάδας σοὶ τάλαντα χρυσίου ἐπισύρω δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἔτι γὰρ χρυσοῦ, ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα δοκεῖ μνήμης ἔχειν; Μεγ. καὶ τοὺς δύο δὴ κρατῆρας, εἰ βούλει, πεισθήσῃ, οὓς ἔλαβον, ἀκτείνας Κλεοκρίτου, ἑκατέρου χρυσοῦ ἀπείρους τάλαντα ἑκατόν. Κλω. ἕλκετε αὐτόν, ἕοικεν γὰρ οὐκ ἐπιμελήσεσθαι ὑμῶν ἑκών. Μεγ. μαρτύρομαι ὑμᾶς, ἀτιλὶς μηδὲ τὸ τεῖχος, μὴ τὰ νεώρια. ἐξετέλεσε γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς πλείους μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμείνονος, ἄνδρες τειχίου. Μεγ. καὶ μὴν τοῦτόν γε πολυτελῶς ἀνηγόμην αὐτῷ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγ. ὃς ὅσον ἐπιβιῶναι, μίκρος ἂν ὑπολαμπρύνειε Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθεὶς τὸν φόρον, μνῆμα ἐμαυτῷ παμμέγιστον ἀναστήσας, ἐπι-

Meg. *Auſculta, ô Clotho, quæ tibi priuatim ſemotis arbitris dicere volo. vos hinc pauliſper abſcedite. Si me effugere permiſeris, auri puri mille talẽta me tibi hodie daturum repromitto.* Clot. *Ridiculum caput, adhuc aurum & talenta habes in memoria?* Megap. *Sedenim, quando ita vis, duos cratêras addam, quos d occiſo Cleocrito mihi vendicaui. Eorum vterque auri puri defecatiq; centum æquat talenta.* Cl. *Corripite hominem: neque enim apparet eum ſua ſponte ingreſſurum.* Megap. *Teſtor vos, murus manet imperfectus, & nauium ſtatio inchoata: quæ omnia, ſi quinque ſaltem dies amplius viuere licuiſſet, ad faſtigium perduxiſſem.* Clot. *Securus es, alius extruet.* Megap. *Atqui hoc ſaltem æquum poſtulare videor.* Clot. *Quid hoc?* Megap. *Vt iamtiſper ſupereſſe liceat, dũ Piſides ſub iugum miſero, & Lydis tributũ imperauero, dumq; mihi ipſi magnificentiſſimo monumento erecto,*

ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ στρατηγικὰ, παρὰ τὸν βίον. Κλω. οὗτος, νὴ ἔτι μίαν ἡμέραν αὐτῆς, ἀλλὰ σχεδὸν ἔκοσιν ἐτῶν δέεται. Με. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕξειμι παρασχέσθαι τοῦ ταχους, καὶ τῆς ἐπανόδου. εἰ βούλεσθε δέ, καὶ ἄντανδρον ὑμῖν ἀντ' ἐμαυτοῦ παραλείψω τὸν Ἀγαθητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ἤνυχα ποτάκις ἐπὶ γῆς καταλιπεῖν; Με. ἀλλὰ ταῦτ' ἐνέχομαι. νυνὶ δ' ὁρῶ βέλτιον. Κλω. ἔξει μετ' ὀλίγον, ἐπὶ τῷ νεωστὶ βασιλεύοντος ἀνηρημένου. Με. ἐκεῖνο, ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς, ὦ Μοῖρά μοι α. Κλω. τὸ ποῖον; Με. ἀδελφὰ βέλομαι, τὰ μετ' ἐμὲ ὅπως τινὰ ἕξει πόρον. Κλω. ἄκου, μᾶλλον γὰρ ἀκοὴ μαθών. τλὴ μὴ γυναῖκά σοι Μίδας ὁ δοῦλος ἕξει, καὶ πρόσθεν ἢ σοὶ ἐμοίχευεν. Με. ὁ μα-

inscripsero quæcunque in vita gesti vel magna, vel egregij Imperatoris virtute digna. CLOT. *Quid? tu non vnam postulas diem, sed fermè viginti annorum moram.* MEGAP. *At qui sponsores vobis exhibere sum paratus, & tam breuis moræ, & mei reditus. Quinetiam, si cordi fuerit, obsidem pro me relinquam Agapetum.* CLOT. *O scelestum: eúmne, quem relinquere in terris superstitem semper tibi in votis erat?* MEGAP. *Olim is erat animus: nunc autem, quod melius est, video.* CLOT. *Veniet & ille tibi haud ita multò pòst, ab eo qui nunc regem agit, è medio sublatus.* MEGAPEN. *Cæterùm illud saltem non negabis, ô Clotho.* CLOT. *Quid hoc tandem est?* MEGAP. *Equidem scire gestio, vt sese res mea habitura sit post me.* CLO. *Ausculta, tametsi vbi audieris, satscio, animo magis angéris. Principiò vxore tua Midas seruus potietur, quam iam antè quoque non semel constupraverat.* MEGAPEN. *Illéne*

ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ παιδόμην αὐτῇ, ἀφῆκα ἐλεύθερον; Κλω. ἡ θυγάτηρ δέ σε ταῖς παλλακίσι τὸ γνωὶ τυραννοῦντι ἐγκαταλιχθήσεται. εἰκόνες δὲ καὶ ἀνδριάντες, οὓς ἡ πόλις ἀνέστησέ σοι πάλαι, πάντες ἀνατετραμμένοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μι. ἀπέ μοι, τί φίλων δὲ ὀλέσας ἀγανακτεῖ τοῖς δρωμένοις; Κλω. τίς γὰρ σῷ σοι φίλος, ἢ ἐκ τίνος αἰτίας δικαίας γενόμενος; ἀγνοεῖς ὅτι μὴ πάντες οἱ παρακαθῆντο, καὶ τῶν πεζομένων καὶ πραττομένων ἕκαστα ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ ἢ ἐλπίσι ταῦτ' ἔδρων, τῆς ἀρχῆς ὄντος φίλοι, καὶ πῶς ἂν καιρὸν ἀφέλοιντο; Μι. μὴ μᾶλλον συμφιλοῦντες ἐν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπύνθανόντό μοι πρᾶξαι μὴ ἀγαθὰ, πᾶσαι προθυμίαν ἔχας· αὐτὸς ἕτοιμος, ἃ οἷόν τε ἦναι, καὶ ὅλως ὄρκος αὐτοῖς σῶν ἐγώ. Κλω. Ὅτε-

Illéne sceleroſus, quem equidem dum vxori gratificari ſtudeo, manumiſi? CLOT. *At filia tua in pellicum gregem, eius qui iam tyrannidem exercet, adnumerabitur. Porrò imagines & ſtatuæ quas olim ciuitas tibi erexit, iam euerſæ omnes, ſpectantibus riſum mouent.* MEGAP. *Hoc mihi expedias velim: nullus amicorum meorum illis qui hæc faciunt obſiſtit?* CLOT. *At quisnam tibi amicus erat? aut ex qua cauſa iuſta quempiam tibi conciliâras? Neſcio, quòd qui vos velut deos adorant, & quæcunque vel feceritis, vel dixeritis, laudant: aut timore, aut certè ſui compendij ſpe ea omnia faciunt, nimirum imperij ipſius amici, ac interim temporiſeruientes.* MEGAP. *Atqui ſiquando in conuiuijs ex more vinum libarent, magna voce omnia mihi bona precabantur, adeò vt ſi fieri poſſet, vnuſquiſque eorum etiam pro me mortem ſubire paratus eſſet. In ſumma, per mihil aliud quàm nomen meum iurabant.* CLOT.

ζιγαρὸν παρ' ἐνὶ αὐτῶν χθὲς δεπνήσας ἀπέθανες. τὸ γὰρ τηλυγαῖόν σοι πιεῖν ἐνεχθὲν, ἱκανόν σε λαβὶ λατέπιμψέ σε. Μι. τοῦτ' ἄρα πικρόν τινα ἐθόμην. τί βουλόμενος ἦ, ταῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀνακείνας, ἐμβλῶπα λέγων. Μι. ἦν μοι πνίγει μάλιστα, ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν καὶ πῶς ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί δὲ τοῦτό ἐστιν; ἔοικε γάρ τι παμμίγιον εἶναι. Μι. Κρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, ἐπεὶ τάχιστά με ἀπεθανόντα ἔδε, περὶ δείλην ὀψίαν ἀνελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα κατέκειμην, σχολῇ ποτε (ἐδεδίει γὰρ δὴ ἐφ' ἁπλοῦ μι) Γλυκέριον τὴν παλακίδα μου (καὶ πάλαι ἦν, οἶμαι, ἐπικοινωνοῦσα) ἐπισπασάμενος τῇ θύρᾳ, ἐκπόδα, καθάπερ οὐδενὸς ἔνδον πρόνοιαν ἔχοντος. ἔπειτα ἐπεὶ δὴ ἄλλης εἶχε τῆς ἐπιθυμίας, ἀπολείψας ἐς ἐμὲ, σὺ μὲν, φησὶν, ὦ

Propterea ex cœna quam heri cum quodam eorum cœpisti, statim mortem oppetiisti. Nam poculum tibi postremo temperatum, huc te demisit. MEGAP. *Hoc illud est, quòd amarum quiddam gustâram. Sed quid ex eo scelere sibi voluit?* CLO. *Nimis multa percunctaris, quum iamdudum inscendendi tempus fuisset.* MEGAP. *Vnus adhuc restat scrupulus, qui me omnium maximè solicitat, cuiúsque gratia in vitam vel tantillum respicere gestiebam.* CLOT. *Quid hoc tandem est? ingens enim aliquod fore apparet.* MEGA. *Carion famulus meus statim vt me mortuum aduertit, circa vesperam conclaue in quo iacebam, ingressus, cùm deserta omnia offendisset (neque enim quisquam mei curam gerebat) attractis foribus, tanquam nemo adesset, pellicem meam Glycerium subegit, cum qua, opinor, iam multò antè rem habere consueuerat. Postea verò cùm iam animum voluptate explêsset, oculis in me defixis:*

Tu qui-

ὦ μιᾶς ἀνθρώπιον, πληγάς μοι πολλάκις οὐδὲν ἀδικοῦντι ἐνέτεινας· καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, πρίτιμι τίμι, καὶ κατὰ μόρρης ἔπαιε. τίλλων δέ, πλατὺ γελῶντα, καὶ καταπίπτων με, καὶ ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἄπιθι ἐπαπῆρεν, ὤχετο. ἐγὼ δὲ ἐνετιμωράμην μέν, οὐκ ἔσχον δὲ ὅμως ὅτι καὶ θρασαίμην αὐτόν, αὖθις ἤδη καὶ ψυχρὸς ὢν. καὶ ἅμα μιᾶς παιδίσκης, ἐπεὶ ψόφον, πολλοίντων τινῶν, ἤσθετο, σίελον χρίουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὡς λαμπρόν ἐπ' ἐμοὶ, ὠκλαε, καὶ τὸνομα ἐπικαλοῦσα, ἀπῄματτεν. ὧν ἀλαβοίμην. Κλω. πάνσοφε ἀνδρῶν, ἀπ' ἐμβήθι, καιρὸς ἤδη σε ἅπαντας ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Με. καὶ τίς ἀξιώσει κατ' ἀνθρὸς τυραννικὸν ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κατὰ τυραννικοῦ μὲν οὐδείς, κατὰ νεκρὸν δὲ ὁ Ῥαδαμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὄψει δικάσοντα ἑκάστῳ τὰ δίκαια. τὸ νῦν δὲ ἴσχου, μὴ διατρίβε.

Tu quidem, inquit, homuncio sceleste, sæpe mihi nihil cõmerito verbera nõ pauca inflixisti. Et cum dicto, comã mihi vellicabat, ac caput tuberibus opplebat. Tandem autem quum rictu ampliter diducto in me despuisset, ac vt in impiorum regionem faceſſerem iussisset, abiuit. Ibi ego, quanquam ira succendebar, tamen quia iam frigidus & exanguis eram, hominem vlciſci nõ potui. Porrò sceleſta famula, cùm aduenientium quorundam strepitum sensisset, scilicet vt me lugere videretur, oculis sputo inunctis, eiulando, nomenq; meũ lugubri voce inclamando, abscedebat: quos si prehendero. CLOT. *Quin tu minis omissis celeriter inscendis? Iamdudum enim tempus, vt in iudicium concedas.* MEGAP. *At quis contra hominem regem pronunciare audebit?* CL. *Contra regẽ quidem nemo: verũm contra vmbram Rhadamanthus, quem in sententijs pro cuiusq; merito ferẽdis mox æquissimum experieris. Quare in præsentia non ampliùs cunctare.*

Μι. μᾶλλον ἰδιώτην μι ποίησον, ὦ Μοῖρα, τῶν πενήτων ἕνα, μᾶλλον ἄλλον ἀντὶ τοῦ πάλαι βασιλέως, ἀναβιῶναί μι ἄμεινον. Κλω. πῦ δ' ἐστὶ τὸ ξύλον; ἦ σὺ ἦ, ὦ Ἑρμῆ σύριττε αὐτὴ ἕπου πολὺ ἐνδοτέρω. Ἑρ. ἴπου νῦν βαδίτα. δίκαιον γὰρ σὺ πορθμεῖν, καὶ τοῦ λέγειν, καὶ ὅπως ἀσφαλῶς, ἀμίλητος ἐς τὸν ἴσον διδάσκεσθαι. Μι. καὶ μὴν ἐν τῇ περιδείᾳ καθίζεσθαί μι δεῖ. Κλω. ὅτι τί; Μι. ὅτι νὴ Δία τύραννος ἐγώ, καὶ διαφόρους ἔχον μνείας. Κλ. ἦτ' ὀλιγώρως σι πρίτιμος ὁ Καείων, οὕτω σοὶ σκαιὸν ὄντα; πικρὰν δ' οὖν τὴν τυραννίδα ἴξεις, γνώσεσθαι δὲ τοῦ ξύλου. Μι. ὀλιγώρησε γὰρ Κυνίσκος ἐμοῦ ἀνατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; ἀκούσεται δέ σι πρόθυμα, ὅτι ἐλεύθερος ἄγαν, καὶ πρᾶγμα ἄτοπον, καὶ ἀτιμητικὸς, μικρὸν δεῖν προσπαλαίσασα; Κλω. δικαίως μᾶλλον καὶ σύ, ὦ ἐκεῖνον προσπαλαίσασα. Μί. ἀνί μοι, ὦ Κλωθοῖ, ἐμὲ δὲ

MEG. *Priuatum saltem, & vnum ex pauperibus istis facias licebit: imò pro rege seruum, modò reuiuiscere sinas.* CLOT. *Vbi is qui baculo armatus est? & tu Mercuri? Quin hominem correpto pede intrò trahitis? Neq; enim voluntarius inscenderit vnquam.* MERC. *Sequere nunc fugitiue. cape hūc portitor vnà cum illo altero, atque vt malo fortiter adallisgetur cura.* MEG. *Atqui conuenit honestissimo me sedere loco.* CLO. *Quid ita verò?* MEGA. *Quòd rex fuerim, per Iouem, & satellites habuerim complureis.* CLOT. *Et iniuria te vellicabat Carion, hominem ferum adeò, ac intractabilem? Iam certè tyrannidē admodum acerbam experieris, nimirum huius gustato baculo.* MEGAP. *Et Cynifcus mihi baculum illidere audebit? Non ego te nuper, quòd liberiùs & asperiùs, quàm pro maiestate, obiurgasses, tantùm non cruci adfixi?* CLOT. *Propterea & tu nunc hîc manebis malo adstrictus.* MIC. *Dic mihi, ô Clotho, quando vobis*

οὐδὲν ὑμῖν μόριον ἐστὶν, ἢ διότι πένης εἰμὶ, διὰ τοῦτο καὶ τελευταῖον ἐμβλῶναί με δεῖ; Κλω. σὺ δὲ τίς εἶ; Μί. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Κλω. ἔστα ἄχθη βραδύνων ἐχ ὁρᾷς, ὁπόσος ὁ τύραννος ὑπισχνεῖται δώσειν, ἀριθεὶς πρὸς ὀλίγον; θαῦμα γάρ ἴσχει με, εἰ μὴ ἀγαπητὴ καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μί. ἄκουσον, ὦ βελτίστη Μοιρῶν· οὐ πάνυ μοι ἡ τοῦ Κύκλωπος ἐπέρασις ἀφροάνει λαμπρά, τὸ ὑπὲρ σχεδὸν, ὅτι πλήματος ἐγὼ ἥττων οὔτιν διατίθεμαι. ἂν τε γὰρ πρῶτον, ἂν τε πλεῖστον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες ἀπεμφύσουσιν. ἄλλως τε, δὲ ἐμοῖα τὰ μὲν τοῖς πλουσίοις· ἐν διαμέτρῳ γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι, φασὶν. ὁ μὲν τύραννος, ὠδάκνων ἕνεκα λοιπὸν πρὸς τὸν βίον, φόβος ἅπασι, καὶ στιβαρὸς, ἀφειδὴς χρυσὸν ζητῶν, καὶ ἀργύριον καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἵππους καὶ λάπυγα, καὶ παῖδας ὡραίους, καὶ

vobis mei nulla eſt cura, an quia pauper ſum, propterea me poſtremum inſcendere oportet? CLOT. *Tu verò quis tandem es?* MIC. *Equidem ſum Micyllus ſutor.* CLOT. *Quid quòd tam grauiter fers moram? Non vides quàm multa ſe daturũ polliceatur hic Tyrannus, ſi vel paulùm in vitam remittatur? Vnde mirari ſuccurrit, cur non & tibi mora ſit iucunda.* MIC. *Auſculta rem paucis Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, videlicet in hunc modum polliceri:*

Poſt omneis alios tandem ipſe vorabitur Vtis.

Siue enim primũ deuoret, ſiue poſtremũ, ijdem me dentes manent. Sedenim neque aliàs meæ res vt diuitum ſe habent. Noſtra enim & illorum vita (quemadmodum aiunt) perpendiculo inter ſeſe diſtant: quandoquidem tyrannus, qui in vita horrendus omnibus & ſuſpiciendus videbatur, nunc auro, argento, veſtibuſq; exutus, tum & equis, cœmis, pueris floridis,

καὶ γυναῖκας ἐυμόρφους, ἀπόντων ἐλύετο, καὶ ἀφροσύνην ἐνθυμούμενον αὐτῶν ἤχθετο· ἐπεὶ οἶδ' ὅπως, καθάπερ ἰξῷ τινι, πρόσκειται τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχὴ, καὶ οὐκ ἐθέλει ἀπαμπαλιοῦσθαι ῥᾳδίως, ἀλλ' αὐτοῖς πάλαι συμπέπηγε. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἄῤῥηκτός τις οὖν ὁ δεσμὸς ἦν, ᾧ δεδέσθαι ξυμβέβηκεν αὐτὸς, ἀμέλει μόλις ἄν τις αὐτὸν μετὰ βίας, ἀναπεισθείη. καὶ ταῦτα ὄντα θρασέα, δεδοικὼς πρὸς ταῦτα εὐλαβούμενος ἐπὶ τὸν Ἅιδου φέρεσθαι ὁδόν. ἐπισφίγγουσα γὰρ ἐς τὸ πίσω, ὅσπερ οἱ δυσήνιοι, καὶ πόῤῥωθεν ἀφορᾷ τὰ ἐν τῷ φωτὶ βόλον), οἷα ὁμαῖμος ἐκεῖνον ἐποίει, καὶ παρὰ τὸν ὁδὸν ἀπολιμπάνων, μόλις αὖθά σι καταλιμπάνων. ἐγὼ δ', ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνίσχυρον ἐν τῷ βίῳ, οὐκ ἄγρον, οὐ σαρκίαν, οὐ χρυσὸν, οὐ σκεῦος, οὐ δόξαν, οὐκ ἀρόνας, ἀκόσμως δίσκον καὶ λῶ, μόνον δὲ μόνον ἀπο-

& mulieribus formosis posse se relictis, eorum desiderio non iniuria cruciatur, ac à tot cõmodis se abstrahi fert grauiter: quibus, nescio quomodo, anima ipsa velut glutino hæret affixa, neq; se facile sinit auelli, vt quæ eis iamdiu inhæserit: quin magis tanquam vinculum aliquod est infragile, cui ipsos illigari irretiriq; cõtingit, adeò vt vbi quispiã eos abducere parãrit, plorent. Ac cùm in cæteris sint feroces, in hac tamen via quæ ad inferos ducit, meticulosi deprehẽduntur. Itaque subinde dant terga, & ad ea quæ procul in luce apud superos geruntur, respicere gestiunt: sicut stultus hic faciebat, qui non solùm in itinere aufugere conabatur, verùm etiam hic mortem frustrà deprecatur. At ego, vt qui in vita pignus haberem nullum, non agrũ, non domum magnificè extructam, non aurum, non supellectilem, non nominis gloriam, non imagines, ad mortem expeditus meritò eram. At statim vt mihi solùm innuit

ἂ Ἄτροπος ἔνωσέ μοι, ἄσμενος δὲ ἀπορρίψας τὴν σμίλην καὶ τὸ λάπυμα, λεπτίδιόν τινα ἐν τῇ χειρὶ ἔχων, ἀναπηδήσας ὀπίσω εὐθὺς ἀνυπόδητος, ἐπὶ τὴν μιλαντηρίαν ἀφικόμην, οὐ πάνυ σφόδρα σπεύδων, οὐδὲ τὸν κονιορτὸν ἐκκλίνων, οὐδὲ μὴν ἀναπαύσασθαι βουλόμενος εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν, οὐκ ἄν μοι κατόπιν ἐπίσχεσις γένοιτο, καὶ μετεκάλει. καὶ νὴ Δία ἤδη ἐγγὺς τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τι γὰρ ἰσοτιμίαν ἄπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τοῦ πλησίον διαφέρειν, ὑπερήδιστόν ἐμοί γ' ἂν δοκεῖ τιμᾶσθαι δοκῶ, μηδ' ἀπαιτεῖσθαι χρέα τοὺς ὀφείλοντας ἐνταῦθα, μηδὲ φόρους ἐπιτελεῖν· τὸ δὲ μέγιστον, μηδὲ ῥιγοῦν τῷ χειμῶνι, μηδὲ νοσεῖν, μηδ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. ἀρίστη δὲ πᾶσι, καὶ τὰ πράγματα εἰς τύμπαλιν ἀνεστραμμένα. ἡμᾶς μὲν γὰρ οἱ πένητες τοὺς γελῶμεν, ἀνιῶνται δὲ καὶ

nuit Atropos, abiectis & fubula, & loro geniculari, tantùm crepidam quandam manu portans volùtarius ſequebar, vſq; adeò haud grauatim, vt dum præfeſtinandi ſtudio ſubſulto, neque calceos ſubligârim, neque atramentum abſterſerim: imò verò præcurrebam, quæ ante me eſſent ſpectare geſtiens. Neque enim à tergo mihi erat relictum quicquam, quod me vel conuertere, vel reuocare potuiſſet. Et per Iouem, quæcunque hic apud vos video, mirum quàm mihi placeant: nam pares honorum gradus hic dari, neq; quenquam vicino præſtare, res mihi omnium longè ſuauiſſima videtur. Deinde conjecturam facio, ne æs quidem alienum hîc à creditoribus repoſci, neque tributum cuiquam pendi, neque, quod omnium maximum eſt, hyberno tempore quenquam rigere, neque ægrotare, neque potentiores in humiliores pugnos ingerere. Poſtremò pace conſiſtunt omnia, & in contrarium tota vitæ ratio verſa. Siquidem nos pauperculi ridemus, diſtrucianur autem

καὶ οἰμώξεσθαι οἱ πλούσιοι. Κλ. πάλαι σοῦ σε, ὦ Μίκυλε, γελῶντα ἑώρων· τίδ' ἐστὶν ὅ σε μάλιστα ἐκίνει γελᾶν; Μί. ἄκουσον, ὦ τιμιωτάτη μοι θεῶν. σφοδρὸν ἄνω τυράννου, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτοῦ, καί μοι ἐδόκει τότε ἰσόθεός τις εἶναι. ἐπὶ γὰρ πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμαινόμην καὶ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ διυακόσμητα ἐκπώματα, καὶ τὰς κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν σκαλομένων εἰς τὸ δεῖπνον, ἀνίκνουμί μι. ὅς τις ὑπεράνθρωπός τις ἀνὴρ, καὶ τρισόλβιος καὶ μακαρίζω, καὶ μονονουχὶ καμίων, καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πήχει βασιλικῷ, ἐπαφρόμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνὸς πεβαίνων, καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἐπισκώπτων. ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν, ἀθλίως παγγέλοιος ἔφθη

autem & plorant diuites. CLOT. Ergo quum iamdudum ridentem te conspexerim, quid tandem sit quod potissimùm tibi risum mouerit, audire percupio. MI. Ausculta, dearum mihi maximè verenda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, quæ apud eum fierent, nimis quàm accuratè inspectabam. Ac tum quidem feliciter ex æquo cum dijs viuere mihi videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam numerarem, aurum ac pocula gemmis distincta mirarer, lectos agenteis pedibus suffultos stuperem: beatum planè hominem prædicabam. Ad hæc, eorum quæ in cœnam apparabantur, nidor sæpe me prurire faciebat. Iam verò quum pro maiestate in publicum prodiret, & se ipse subinde erigens velut resupinaret, obuijsque stuporem inijceret, cæteris mortalibus pulchrior, & fortunæ beneficio toto penè regio cubito sublimior videbatur. Sed vbi iam vita functus esset, ipse quidem istis delicijs exutus, ridiculo fuit omni-

ὄφθαι μοι, ἀφλυσάμην τῇ τρυφῇ· καίμαυτ' ἔτι μᾶλλον κατεγέλων, οἷον κάθαρμα ἐπὶ βήματι, ἀφ' ἧνίσσης τετιμωρόμην αὐτὸ τοῦτο τὸν ἀνδραποδισμόν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ αἵματι τῶν ἐν τῇ Λακωνικῇ θαλάττῃ μοχλίδων. ἃ μόνον ἦν τοῦτον, ἀπὸ καὶ τὸν Λαναστοῦ Γνίφωνα ἰδὼν, σίνοντα καὶ μεταγινώσκοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῶν χρημάτων, ἀπ' ἄγχους αὐτῶν ἀπιόντα, ὃν ἀφ' ὑστέρου Ροδοχάρη τῇ οὐσίαν ἀφανιστῶν (οὗτος γὰρ ἐγγύτατα τῷ ἀνδρὸς γένους, καὶ πρῶτος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἐκαλεῖτο, κατὰ τὸν νόμον) οὐκ ἄχθομαι ὅπως καταπαύσω τὸν γέλωτα· καὶ μᾶλλον μεμνημένῳ, ὡς ἀχθὸς ἀεὶ, καὶ ἀθυμηρὸς τῷ φρονοῦντι, τὸ μέτρον ἀνάπλεως, καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις πλουτῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, κατὰ μικρὸν συνα-

omnibus: ego verò meam ſtultitiam multò magis ridebam, qui eiuſmodi non hominem, ſed hominis probrum, ad ſtuporem vſq; miratus fuiſſem, cuius felicitatem ex epularum tantùm nidore æſtimâſſem, quémque ob ſanguinem qui Laconici maris teſtudinibus innaſcitur, beatum prædicâſſem. Neque verò hic ſolùm mihi ludo fuit, verùm etiam cùm Gniphonem illum fœneratorem gementem viderem, & quòd pecunijs, dum licuiſſet, vſus non fuiſſet, propriam ſortem deplorantem: imò quòd ne ſemel quidem illis à ſe guſtatis, verùm luxu perdito Rhodochari relictis, è viuis exceſsiſſet (hic enim quia genere proximus erat, in hæreditatem lege vocabatur) hæc inquam cùm cernerem, riſum ſiſtere nullo modo potui, præſertim recordatus quàm in vita pallidus ſemper & ſqualidus obambulaſſet, & vultu præ curarum magnitudine triſti. Deinde quòd ſolis digitis opulentus fuiſſet, quibus talenta & milliones ſupputare conſueuiſſet, ea paulatim & minu-

tatim

συλλέγων τὰ μικρὰ ὀλίγον ἐκπλυνόμενα πρὸς τὸν μακαρίτην Ῥοδοχάρην. ἀλλὰ τί ἔτι ἀναβαλλόμεθα ἤδη; καὶ μικρὸν γὰρ πλοῦτον, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμώξοντας αὐτοὺς ὁρῶντες. Κλω. ἔμβαινε, ἵνα καὶ ἀνιμήσωμαι ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύλιον. Χα. οὕτω ποῖ φέρῃ; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. ἀνέμεινόν με, ἐς ἄγκυραν ἔμβηθί σου ἀποπορθμεύσοντα. Μί. ἀδικεῖς, ὦ Χάρων, ἔτι ὀλίγον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων. ἀμέλει γραψομαί σε παρανόμων ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυος. οἴμοι τῶν ἰχθύων, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δὲ μόνος ἐνταῦθα περιλείψομαι. ἰκάνοι τί ἂν ἀφίκωμαι κατ' αὐτούς; οὐ γὰρ δίδωσι. μὴ ἀπαγορεύσῃς ἀπονίζων, ἤδη τεθνηκὼς, ἅπαξ τι ἐκ τοῦ ὀβολὸν ἔχων τὰ πορθμεῖα καταβαλεῖν. Κλω. τί ἄρα; μένε μικρόν, ὦ Μίκυλλε, ἐ θέμις ἐστὶ σοὶ διαπλεῖν. Μί. καὶ μὴν ἴσως

tatim corradendo, quæ fortunatissimus Rhodochares haud ita multò pòst fuerat egregiè distractur.. Sed quid iam, non hinc soluimus? Etenim siquid reliquum est, hoc inter nauigandum ridebimus, quando & hos plorantes videre licebit. CLOT. *Inscende tandem, vt anchoram portitor subtrahat.* CH. *Quid hic? quò fertur? Inibi opperire. Cras te prima luce trajiciemus.* MIC. *Iniquus es, ô Charon, qui me vmbram iam penè exoletam relinquis. Age age, vt lubet: ego quidem tibi diem dicã apud Rhadamanthum. Hei misero mihi, iam nauigant, at ego hîc solus relinquor. Atqui cur non ad eos natando contendo? Neque enim cùm iam antè sim mortuus, periculum est ne demùò submersus præfocari queam. Deinde, vt maximè nauigare liceat, ne obolus quidem est quo naulum reddam.* CLOT. *Quid hoc rei, ô Micylle? quin isthic manes? haud fas est Micyllum ista ratione transfretare.* MIC. *Et quid si*

citiùs

ἧσσον ὑμῶν καὶ πλαταγήσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ προσπλάσαντες ἀναλάβωμεν αὐτὸν, καὶ σὺ, ὦ Ἑρμῆ, συνάρπασον. Χαρ. ποῦ νῦν λαβεῖν; μισὰ γὰρ πάντα, ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὸς ὤμους, ἀλλοκῆ, τὸ τυραννον. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ὑπενόησεν. ἀνάβαινε οὖν, καὶ τὸν τύραννον τῇ ἀλιτηρίᾳ καταπάτα ἡμᾶς δ' ἀπόπλωσωμεν. Κυ. ὦ Χάρων· καλὰς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας ἐντεῦθεν ἐπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι ἀπαπλώσας. πλέον γὰρ ἐκπλεύσεσθαι τῆς πόρας, ὁρᾷς, καὶ τοῦτο σοῦ ξύλον· τἄλλα δ', ὁρᾷς, ἐντελῆ ἐστίν, ἕτοιμός καὶ πρόσωπος ἔνεστι. μίμψις δὲ οὐδεμία, ἢν ἀνῆρος καὶ λαβεῖν φόρμοι ἱστιὸν ὡς μόνον. Χαρ. ἱστίον, καὶ τοῦτο γὰρ ἱκανὸν παρὰ σοῦ λαβεῖν. Κυ. ἢ καὶ σκαλεῖσθαι δεήσει; Χαρ. citiùs quàm vos, ripam attigero? CLOTHO. Nequaquam: potiùs naue adacta eum recipiamus. Tu Mercuri, corripe hominem. CHARON. At vbi nunc ſedebit, cùm, vt cernis, plena ſint omnia? MERCV. Si videbitur, Tyranni humeris inſidat. CLOT. Quàm hoc appoſitè Mercurio venit in mentem. Aſcende ergo, atque ſceleſti huius dorſum fortiter proculca. Nos autem proſperiter nauigemus. CYNISCVS. Aequum fuerit, ô Charon, vt iam hic tibi, quod verum eſt, detegam. Equidem obolum quem pro traiectu debebo, ſoluere non potero, quando præter peram quam vides, & baculum, habeo planè nihil. Cæterùm ſi vel ſentina ſit exhaurienda, vel agendus remus, en tibi adſum paratus. Porrò Charontem Cyniſci non pœnitebit, dummodo agilem & firmum dederis remum. CHARON. Remiga. Nam à te vel hoc lucri facere, fuerit ſatis. CYNISCVS. Non & cantu remiges accendere profuerit?

CHA-

Χά. νὴ Δί', εἰ μὴ ἄλλης γέ τινος λυπρᾶς τῶν ναυτικῶν. Κυ. οἶδα καὶ πολλά, ὦ Χάρων, τῶν ναυτικῶν, ἀλλ' ὁρᾷς ἀντιπαχοῦσιν οὗτοι λαμπρύνοντος, ὥστε ἡμῖν τὸ ἆσμα ἐπιταραχθῆναι. Πλού. οἴμοι τῶν κτημάτων οἴμοι τῶν ἀγρῶν. ὀπόσοι πολὺ οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον, ὃ δὲ τάλαντα ὁ κληρονόμος σπαθήσει λαβὼν, αὖ, τὴν νεογνῶν μου παιδίων. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσει, ἃς πέρυσιν ἐφυτευσάμην; Ερ. Μίκυλλε, σὺ δ' ἐπὶ τίνι οἰμώξῃ; καὶ μὴν ἐγὼ ἐθέλω ἀλαμπρυνὶ δακρυῦσαί τινα. Μι. ἄπαγε, οὐδέν ἐστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξομαι ἁπλοῦν. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι πρὸς τὸ εὖ διαφέροι. Μι. οἰμώξομαι δίκην, ἐπειδή σοι, ὦ Ερμῆ, δοκεῖ· οἴμοι τῶν λαμπρυμάτων, οἴμοι τῶν λιπαρῶν πεδίων τῶν παλαιῶν, ὁπόσοι τῶν ἀβρῶν ὑποδημάτων. ἐκ ἔτι ὁ λακοδαίμων ἐώθει ἐς ἐσπέραν ἄσιτος δειπνῶ, ἐκ τῆ

CHARON. *Per Iouem, si quidem nauticam aliquam cantilenam tenes.* CYNIS. *Teneo, & quidem multas. Verùm, sicuti tute vides, obstrepunt hi plorando, sic vt cantus ipse interturbetur.* DIVES. *Hei mihi, quæ reliqui prædia.* ALIVS. *Heu quàm fertiles agros. Me miserum, qualem reliqui domum.* ALI. *Ve, ve infantulis meis.* AGRICO. *Quis nunc vuas decerpet è vitibus, quas hoc anno plantaui?* MERCVR. *Tu verò, Micylle, nihil ploras? Atqui fas non est quenquam citra lachrymas pernauigare.* MICYL. *Bona verba. Nam cùm secundo flatu nauigem, quid plorem non video.* MERCVR. *Attamen pro more paulisper ingemito.* MIC. *Quin hac gratia, quando ita vis, plorabo: Hei mihi, quot loca reliqui, hei crepidas antiquatas. Eheu marcidos calceos. Non ego infelix posthac à mane ad vesperam vsq; sine cibo peragam, nec hyemis*

tempo-

τῦ χαμῶν & ἀνυπόδητός τι
μὴ ἐμίγυμν & ῥῖνοσήσω, τὸς
ἀδόντας ὑπὸ τῦ ψύχους συγ-
κροτῶν. τίς ἄρα μου τὴν
σμίλην ἕξει, καὶ τὸ ψυττύ-
ριον; ἱκανῶς τεθρήνηται, σχε-
δὸν δ' ἤδη καὶ ἐπὶ τὸν πλώ-
σιμον. Χά. ἄγε δὴ τὰ πορθ-
μεῖα πρῶτον ἡμῖν ἀπόδοτε,
καὶ σὺ δ' δός. παρὰ πάντων
ἤδη ἔχω, δὸς καὶ σὺ τὸν ὀ-
βολόν, ὦ Μίκυλε. Μι. παί-
ζεις, ὦ Χάρων, ἢ καὶ ὕδατος
τός, φασίν, ἤδη γράφεις, πα-
ρὰ Μικύλλου ἤδη τινὰ ὀβολὸν
προσδοκῶν. ἀρχὴν δ' οὔτε
οἶδα, εἰ τετράγωνόν ἐστιν ὀβο-
λὸς, ἢ στρογγύλον. Χά. ὦ μα-
λῆς ναυτιλίας, καὶ ἐπικερδῆς
τέμενος. ἀναβαίνετε δ' ὅμως.
ἐγὼ δ' ἵππους καὶ βῦς καὶ λύ-
κους, καὶ τἆλοιπὰ ζῶα μίξομαι.
σκαπλεῦσαι γὰρ ἐκεῖναι δεῖ.
Κλ. ἄπαγε αὐτὸς, ὦ Ἑρμῆ, πα-
ραλαβών. ἐγὼ δ' αὐτὴ εἰς
τὸ ἀντιπέρας ἀπλωσοῦμαι,
Ἰνδοπάτην καὶ Ἡραμίθρην τὸς
Σῆρας διάξω. τινὰς γὰρ δὴ

*tempore ſine calceis & ſe-
minudus oberrabo, dentes
præfrigoris acerbitate com-
plodendo. Quis tandem
meam habebit ſubulam? quis
aciculam? Satin' lamenta-
tum, ô Mercuri? Iam enim
iam ripam fermè attigimus.*
CHARON. *Age verò
priùs naulum reddite. Tu
redde. ab alijs omnibus ha-
beo. Obolum redde, Micyl-
le.* MIC. *Iocaris, ô Cha-
ron, aut, quemadmodum a-
iunt, in aqua ſcribis, qui à
Micyllo obolum expectes.
Ipſe certè antequam huc ve-
niſſem, quadrangulúsne eſ-
ſet obolus, an rotundus, ne
noueram quidem.* CHA-
RON. *Egregiam verò &
queſtuoſam nauigationem
hodiernam. Abſcedite ta-
men. Ego verò ad equos,
boues & canes, reliquáque
id genus animalia me reci-
piam: nam & ea traïjce-
re oportet.* CLOT. *Mer-
curi, tu hos exceptos abdu-
cito. Equidem in aduerſam
ripam renauigabo, Indo-
paten & Heramithren aduectura: quandoquidem hi de*

agro-

ἀλλ' ἴσως ἀπάλωμεν, περὶ γῆς ὅρων μαχόμενοι. ΕΡ. πείθεσθε μέν, ὦ οὗτοι, μᾶλλον δὲ πάντως τοῦ ἑξῆς ἕπεσθέ μοι. ΜΙ. Ἡράκλεις τῆς ὥρας, πῶ νυνὶ ὁ καλὸς Μίκυλος; ἢ ὦ δαιμονίᾳ τις ἐνταῦθα, ἢ καλοῦ Φρυνίχου Συμμαίχη; πάντα γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ ἀδηλον ὅτι καλὸν, ὅτι καλλιον. ἀπ' ἴσης καὶ τὸ περιβόητον, πρότερον τίνος ἄν μορφὴν ἐν λοιδόρῳ, ἰσότιμον ἡγήσατο τῇ πορφυρίδι τοῦ βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ταὐτὸν ὦν αὐτῶν σκότῳ καταλελυπότα. Κυνίσκε, σὺ δὲ πῶς τι ἄρα ὧν τυγχάνεις; Κυ. ἐνταῦθα λέγω σοι Μίκυλλε, ἀπ' ἴσης ἐσμὲν ἀλλὰ βαδίζωμεν. ΜΙ. εὖ λέγεις, ἔμβαλέ μοι τὴν δεξιάν. ἀπέ μοι, ἐτελέσθης γὰρ, ὦ Κυνίσκε, τὰ Ἐλευσίνια ἆρ' ὅμοια ταῦτα τοῖς ἐκεῖ τὰ ἐνθάδε σοι δοκεῖ; Κυ. εὖ λέγεις· ἰδὲ δὴ προσέρχεταί τις δαδοχοῦσά τις, φοβερόν τι καὶ ἀπολαυστικὸν προσβλέπου-

agrorum finibus rixando, mutuò se confecerunt. ME. Heus vos, progrediamur. imò verò omnes vno agmine me sequimini. MIC. O' Hercules, quæ est hæc caligo? Vbi nunc formosus ille Megillus? Aut quònam indicio quis Phryne formosiorem Symmachen hîc dignosceret? Hîc enim paria & eiusdem coloris omnia, adeò vt nihil sit neque formosum, neque formosius. Quin palliastrum meum, quod antehac fœdum videbatur, æquè nunc est in precio, quàm ipsa regis purpura: nempe quòd ambo sint obscura, ac eisdem tenebris obducta. Tu autem Cynisce, vbi tandem es? CYN. En tibi Micylle hîc adsum: sed si commodum videtur, pariter eamus. MICYL. Probè dicis: dextram mihi injice. Dic mihi, quando Eleusinis sacris initiatus es, nônne tibi hæc similia videntur illis quæ istic fiunt? CYNIS. Rectè confers. En adeò, quædam facem gestans accedit, obtuens terrificum quiddam & minabundum. An'non est Erin-

βλέπεις. ἦ ἆρά πε Ἐρινύς ἐσ-
τιν; Μι. ἔοικεν ἀπό γε τοῦ
σχήματος. Ερ. παραλάμ-
βανε τούτους, ὦ Τισιφόνη, τέτ-
ταρας ἐπὶ δισχιλίοις. Τι. καὶ
μὴν πάλαι γε ὁ Ραδάμαν-
θυς οὗτος ὑμᾶς προσμένει.
Ρα. πρόσαγε αὐτούς, ὦ Ἐρινύ-
ες. σὺ δέ, ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε,
καὶ προσκάλει. Κυ. ὦ Ρα-
δάμανθυ, πρὸς τοῦ πατρός,
ἐμὲ πρῶτον ἐπίσκεψαι πα-
ραγαγών. Ρα. τίνος ἕνε-
κα; Κυ. πάντως βούλομαι
κατηγορῆσαί τινος, ἃ σοφι-
σάμενος πονηρὰ δράσαντι
αὐτῷ πρὸς τὸν βίον. ἐκ ἂν ἀξιό-
πιστος εἶναι λέγων μὴ ἐκ πρό-
τερον αὐτὸς φανείς οἷός εἰμι,
καὶ οἵαν τινὰ ἐβίωσα τρόπον.
Ρα. τίς δὲ σύ; Κυ. Κυνί-
σκος, ὦ ἄνες, τὴν γνώμην
φιλόσοφος. Ρα. ἀτὰρ ἐλθέ,
καὶ πρῶτος ἐς τὸν λίκνον
κατάστηθι. σὺ δὲ πρόσκαλει τοὺς
κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνί-
σκου τούτου κατηγορεῖ, δεῦρο
πρὸς-

est Erinnys? MICYLL. Apparet certè ex habitu. MERCVRIVS. Excipe hos, ô Tisiphone, supra mille quatuor. TISIP. Atqui iamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. RHADAMAN. Adduc ipsos, ô Erinny. Tu verò Mercuri, vt est præconis munus, editis nominibus singulos accerse. CYNIS. O Rhadamanthe, per patrem te obsecro, meam causam primùm omnium cognoscas. RHAD. Qua gratia? CYNIS. Omnino gestit animus accusare quendam de malis quæ in vita me conscio commisit. Alioqui ni prius qui sim, & qua ratione vitæ cursum transegerim, fiat manifestum, non dignus ero cui fides adhibeatur. RHAD. Quis ergo es? CYNIS. Cyniscus sum, ô præclare, professione Philosophus. RHADA. Huc ades, & Tu verò accusatores accerse. MERCVR. Si quis Cyniſci huius est accusator,

primùm ad iudicium assiste.

πρόσιτον. οὐδεὶς προσέρχεται. Ρα. ἀλλ' ἐχ ἱκανὸν τοῦτο, ὦ Κυνίσκε· ἀπόδυθι δέ, ὅπως ἐπισκοπήσω σε καὶ τῶν στιγμάτων. Κυ. ποῦ γὰρ ἐγὼ στιγματίας ἐγνώμην; Ρα. ὁπόσα ἄρα τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται πρὸς τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυ. ἰδοὺ σοὶ γυμνὸς παρίσταμαι, ὥστε ἀναζήτει ταῦτα, ἄνπερ σὺ φῇς, τὰ στίγματα. Ρα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν εἶναί μοι, πλὴν τέτταρων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν πάνυ, καὶ ἀζόων στιγμάτων. καί σοι τί τοῦτο; ἔχνη μὲν καὶ σημεῖα τῶν ἐγκαυμάτων, ἃ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλείπεται, μᾶλλον δὲ ἐκλέλοιπεν. πῶς ταῦτα, ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ἀρχῆς ἀνεφάνης; Κυ. ἐγώ σοι φράσω· πάλαι πονηρὸς δι' ἀπαιδευσίαν ἐγνώμην, καὶ πολλὰ δὴ τοῦτο ἐμπολήσας στίγματα· ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφίας ἠρξά-

huc prodeat. RHAD. *Nullus accedit: quanquam hoc satis non est, ô Cynisce, sed vestimenta detrahe, vt de te, notis tuis inspectis, pronunciem.* CYNIS. *At vbi Cynisc⁹ notis esset inustus?* RHADAM. *Quot scelera quisque vestrûm in vita patrârit, tot notas, sed quæ non facilè appareant, in anima circumfert.* CYNIS. *En tibi nudus assisto: quare notas quas dicis, inuestiges licebit.* RHADAM. *Hic per omnia est purus, præter treis quatuórve cicatrices admodùm obliteratas, ac vixdum conspicuas. At at quid hoc? vestigia certè, & inustionum signa. Verùm haud scio quomodo sunt deleta, imò verò in totum excisa. Quid hæc, ô Cynisce? aut quî denuò purus es factus?* CYNIS. *Equidem rem tibi indicabo. Olim cùm per imperitiam vitiosus essem, atque hoc nomine complureis commeruissem notas, sapientiæ studio me ipse dedere cœpi: cuius*

ἀρξαμένῳ, κατ' ὀλίγον ἀπαλ-
λάξας τὰς μυελίδας ἐκ τῆς ψυχῆς
ἐπιπεσάμενον. Πα. ἀγαθῇ γε
οὔτῳ, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρη-
σάμενος τῷ φαρμάκῳ· ἀλλ'
ἄπιθι ἐς τὰς Μακάρων νή-
σους, τοῖς ἀεὶ σωφρονοῦσι
σοι, κατηγορήσας γε πρότε-
ρον, οὗ φὴς τυράννου, ἄλλους
προσκαλοῦ. Μι. καὶ τοῦτο, ὦ
Ραδάμανθυ, μικρόν ὅτι, καὶ
βραχέως τινὸς ἐξετάσεως
δεόμενον. πάλαι γάρ σοι κατ' γυ-
μνός εἰμι, ὥσπερ ἐπιστοκόπα. Ρα.
τίς δ' ὢν τυγχάνεις; Μι. ὁ
σκυτοτόμος Μίκυλλος. Ρα.
εὖγε, ὦ Μίκυλλε, καθαρὸς ἀ-
κεραίως καὶ ἀνεπίγραφος, ἄλ-
λῃθι καὶ σὺ παρὰ Κυνίσκον
τινά, ἢ τύραννον ἄλλη προσ-
κάλει. Ερ. Μεγαπένθης
Λακύδου ἀκέτω. σοὶ μέλει;
πρόσιθι, σὺ δὲ τύραννον προσ-
καλοῦ. πρόβαλ' αὐτόν, ὦ Τι-
σιφόνη, ἐς τὸ μέσον, ἐπὶ πρό-
χυλον ὠθοῦ. οὐχ, ὦ Κυνίσκε,
κατηγόρει, καὶ διέλεγχε ἤδη,
πλη-

ius beneficio haud ita mul-
tò pòst vniuersas maculas
ex animo absterſi. RHA-
DAM. Bono profectò & præſentiſsimo es vſus remedio. Sed iam hinc in Beatorum inſulas abito (illic enim inter optimos locum habebis) ſi priùs, Tyrannum de quo dicis, accusáris. Alios aduoca; Mercuri. MIC. Quod ad meam cauſam attinet, parùm ſanè eſt, & breui cognitione indiget. Iamdudum enim hîc tibi nudus adſum: quare me introſpicias licebit. RHADAM. At quis tandem es? MIC. Sum Micyllus ſutor. RHADAM. Euge, ô Micylle, purus es omnino, & ne punctulo quidem notatus. Concede & tu ad hunc Cyniſcum. Accerſe nunc tyrannum. MERCVR. Megapēthes Lacydæ filius prodeat. Quorſum te agis? Accede: te voco, tyranne. Quin ipſum, ô Tiſiphone, in medium proijcis, capite in terram ſtatuto? Bene habet. Tu nunc, ô Cyniſce accuſa, & hominem de ſceleribus

πλησίον γὰρ ἀνὴρ οὗτοσί. ΚΥ. τὸ μὲν ὅλον οὐδὲ λόγων ἦλθε, γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα, οἷός ἐστιν, ἐκ τῶν σημάτων. ὅμως δὲ ἐξ αὐτοῦ ἀρξαμένου ἐπιδείξω σοι τὸν ἄνδρα, ἐξ οὗ τὸ λοιπὸν ῥᾴδιον φανεῖται. ἐτοσὶ γὰρ ὁ τυραννοκτόνος, ὑφ' οὗ μὲν ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, παραλείψειν μοι δοκῶ. ἐπεὶ δὲ τοὺς θρασυτάτους προσεταιρόμενος, καὶ δορυφόρους σιωπῇ ἀγαγών, ἐπανέστη τῇ πόλει τυραννοῦντι λαθών, ἀκεῖνος μὲν ἀπέκτεινε πλείονας, ἢ μυρίους. τὰς δὲ οὐσίας ἁπάντων ἀφαιρούμενος, καὶ πολλοὺς πρὸς τὸ ἀργύριον ἀφικόμενος, οὐδεμίαν μὲν ἀπολασίας ἰδέαν παρέλιπεν. ἅπασι δὲ ὁμοίως τοῖς ἐν τῇ πόλει κατὰ τῶν ἀθλίων πολιτῶν ἐχρήσατο, παρθένους διαφθείρων, καὶ ἐφήβους διατρέχων, καὶ πάντα πρόσωπον τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐμπαροινῶν. καὶ ὕβρεως μέχρι, καὶ τύφου,

conuince. Iam enim hic tibi propter adest. CYN. Principiò quamuis in accusando ne verbis quidem opus fuisset, quandoquidem cuius monetæ sit, vel ab ipsis notis agnoscere potes, tamen quò res fiat sole clarior, & ipse tibi virum detegere, sermonéque depingere conabor. Ac flagitia quæ ter scelestus nebulo tantisper dum priuatam agebat vitam, peregit, equidem censeo prætermittenda. Sed vbi partim hominum perditissimorum atque audacissimorum, quos in hoc sibi conciliârat, fauore, partim satellitum collecta manu, tyrannidem arripuit, plus sexcentos indicta causa trucidauit. Deinde cùm hac via singulorum ciuium opes exhauriendo, diuitias summas corrasisset, nullam libidinis speciem intentatam reliquit. Quin genus omne cùm iniuriæ tum crudelitatis in miseros ciues exercuit, virgines vitiando, adolescentes stuprando: breuiter, modis omnibus in subditos debacchando. Iam prò

fastu,

τύφω, καὶ τοῦ πρὸς τὰς ἐντυγχάνοντας φρυάγματος, οὐδὲ κατ' ἀξίαν ἀνώλεθρον ἂν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν τιμὴν δίκην. ῥᾴδιον γοῦν ἄν τις τὸν ἥλιον, εἰ τότε ἀσκρᾶ λαμπρᾷ πρόσβλεψεν. οὐ μὴν καὶ τὸ τῶν ἐπιτιμίων πρὸς ὠμότητα καινουργὸν αὐτοῦ τίς ἂν διηγήσαιτο ἀνώλεθρα, ὃς γε μηδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέσχετο; καὶ ταῦτα, ὅτι μὴ ἄπαξ ἐγώ τις δίκαι κατ' αὐτοῦ ἐβόλην, ἀντίκα ἄσχ, προσκαλούμενος τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πιφονευομένους· μάθοις δ' ἄπαντες, ὡς ὁρᾷς, πάρεσι, καὶ προσελθόντα ἄγχουσιν αὐτόν. οὗτοι πάντες, ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς τοῦ ἀνιτηρίου τεθνᾶσιν, οἱ μὲν γαμετῶν ἕνεκα ὠμόφρων ἐπιβουλευθέντα, οἱ δ' ὑέων πρὸς ὕβριν ἀπαγομένων ἀναιρεθέντα, οἱ δ' ὅτι πλούσιον, οἱ δ' ὅτι ἄρα ἀνδρεῖοι καὶ σώφρονες, καὶ ἁλόντες ἐπίσκονδα

ζῆς

faſtu, pro ſuperbia, próque eius in obuios omneis fremitu, ſupplicium factis dignum ſumere non poſsis, quando minori periculo in ſolem quàm in hunc defixis oculis tueri licuiſſet. Porrò noua ſupplicia, & ad crudelitatem eius explendam recens inuenta, quis poterit recenſere, qui ne ab intima quidem familiaritate cõiunctis abſtinuerit? Quòd ſi ab eo interemptos huc aduocaris, facilè comperies hæc haudquaquam à me calumniandi ſtudio confingi. Imò verò non vocati, & voluntarij, vt vides, hîc adſunt, ipſumq; circunſiſtentes malè vrgent. Hi omnes, ô Rhadamanthe, huius crudelitate vitam amiſerunt: quorum alij formoſarum vxorum gratia inſidijs ſunt circumuenti: alij, quòd liberorum ſuorum, quos ad iniuriam violenter abduce-

bat, nomine ſtomacharentur, ſunt trucidati: alij, quòd opibus illorum inſidiaretur: porrò alij, quòd boni eſſent & prudentes, quibus haudquaquam cum illius factis con-

ὧῖς ἁρμοῦσιν. Ρα. τί πρὸς ταῦτα φὴς, ὦ μιαρὲ σύ; Μι. τὸς μὲν φόνους ἔργασμαι, οὓς λέγει· τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχίας, καὶ τὰς τῶν ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς διαφθορὰς τῶν παρθένων, ταῦτα πάντα Κυ. νίσκος με διαβάλλει. Κυ. ἐκεῖνα καὶ τούτων, ὦ Ραδάμανθυ, πρόξω σοι μάρτυρας. Ρα. εἶναι τούτους λέγεις; Κυ. πρόσκαλεῖσθαι, ὦ Ἑρμῆ, τὸν Λύχνον αὐτὸν, καὶ τὴν Κλίνην· μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοῖς πρὶν λθόντων, οἷα πράττοντι συνηπίσταντο αὐτῶν. Ερ. ἡ Κλίνη, καὶ ὁ Λύχνος ὁ Μεγαπένθους πρόσω· νῦν ἐπαίνων ἅπαξ ἕνεκα σου. Ρα. ἄπατε σφῶϊν ὑμᾶς, ἃ φωνεῖτε Μεγαπένθη τοῦτο· πρόσω δὴ σὺ ἡ Κλίνη λέγε. Κλί. πάντα ἀληθῆ διαβεβόηκε Κυνίσκος· ἐγὼ μέντοι ταῦτα ἅπαν, ὦ δέσποτα Ραδάμανθυ, ἀνέχωμαι, ταῦτα ἐῶν, ἃ ἐπ' ἐμοῦ διεπράξατο. Ρα. ἀφίστατα μὲν οὖν καταμαρτυρᾷς, μὴ δ' venire poterat. RHAD. Quid ad hæc dicis, sacrilege? MEGAP. Cædes quas dicit, equidem perpetraui: cætera verò omnia, nempe adulteria, læsam puberum pudicitiam, virginum stupra, hæc omnia Cyniscus falsò criminatur. CYNIS. Quin & horum testes proferam, ô Rhadamanthe. RHADAM. Quos eos dicis? CYNI. Mercuri, eius mihi Lucernam aduoca, & Lectum. Hæc enim in medium progressa, quæ sèse conscijs hiter scelestus patrârit, testabuntur. MERCVR. Et Lectus & Lucerna Megapenthis huc assint. Bene sanè quòd absequuntur. RHADAM. Exponite ergo vos, quæ vobis testibus commiserit hic Magapenthes. Tu Lecte dic prior. LE. Vera planè sunt omnia de quibus à Cynisco accusatur: me tamen, ô here Rhadamanthe, hæc dicere sanè pudet: eiusmodi sunt, quæ supra me patrauit. RHADAM. Itaque eum testimonio tuo apertissimè

μὰ δ' ἐπεῖ αὐτὰ ὑπομένουσα. ὡς σὺ δὸ Λυχνῶ ἄλλη μαρτύρια. ΛΥ. ἐγὼ τὰ μὲν ἡμέρας μὲν οὐκ οἶδα, οὐ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τῶν νυκτῶν ἐποίει, καὶ ἐπασχεν, ὀκνῶ λέγειν. πλὴν ἐκεῖνα ἐθεασάμην γε ποτὲ, καὶ ἄῤῥητα, καὶ πάσχειν ὕβρεις ὑπερπαικότα, καὶ δι' ποτὲ ἐκεῖνον τὸλμαν οὐκ ἐπαινῶ, ἀκροβλίαν θέλων. ὁ δὲ καὶ πρὸς ἐμὲ δὴ τοῖς ἡμομένοις, καὶ τὸ φῶς μὲ πάντα πρόσωπον ἐκτιμίσαντο. ΡΑ. ἄλις ἔλλα τῶν μαρτύρων· ἀλλὰ καὶ ἀπόδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἴδωμεν τῶν στιγμάτων. πάπαὶ, ὅλον ὑποῖ πεπλισμένος καὶ ἐκτάτραφον, μᾶλλον δὲ ἰωάνιός ἐστιν ἀπὸ τῶν στιγμάτων. τίνα οὖν ἐκολασθῆναι πρόπον; ἆρ' εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντά σοι ἐμβληθῆναι, ἢ πρὸς Κέρβερον; ΚΥ. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι ἐκεῖνό τινα καὶ πρώτως αὐτῶν τιμωρίαν ὑποθή-

simè damnas, cùm eius facinora ne dicere quidem sustineas. Et tu iam Lucerna testimonium. LVCER. Equidem quæ interdiu sine facta, nescio: neque enim aderam. Verùm quæ noctu vel in alios fecit, vel ipse est passus, horreo dicere. Cæterùm nephanda multa, & quouis iniuriæ genere superiora sæpenumerò spectaui, adeò vt & ipsa quidem aliquoties extingui gestiens, oleum vltrò non adhibuerim. At ille quò mihi lucem modis omnibus conspurcaret, etiam abominandis facinoribus me inuitam adhibuit. RHADAM. Satis est testimoniorum. Sed purpuram hanc exue, vt & notarum numerum conspiciamus. Papæ hic totus est liuidus & insignis, imò præcicatricum crebritate cæruleus. Nunc autem quo tormenti genere est puniendus? in Phlegethontémne iniiciendus, an tradendus Cerbero? CYN. Minimè, sed si tibi est cordi, nouum quoddam supplicium, & hoc planè dignum indi-

ποθάνωμαι. Πα. λέγεις, ὡς ἐγγύθι μεγίσλου ἐπὶ τούτῳ χάριν ἕξομαι. Κυ. ἔθος ὅδε, οἶμαι, τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ Λήθης ὕδωρ. Ρα. πάνυ μὲν οὖν εἶναι. Κυ. ἐκεῖνον μόνον ἐξ ἁπάντων ἄποτον ἔτι. Ερ. διατί δή; Κυ. χαλεπὴν ὅτως ὑφίξει τὴν δίκην, μνημονεύων οἷος ἦν, καὶ ὅσην ἐδυνάσθη ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπαμπαζόμενος τὴν ὑβρίν. Ρα. εὖ λέγεις, καὶ καταδικάζω, καὶ παρὰ τὸν Τάνταλον ἀναχθεὶς ἐκεῖσε δεδέσθω, μνημονεύων ὧν ἔπραξε κατὰ τὸν βίον.

cabo. RHAD. *Dic modò: nam ego tibi vel hoc nomine magnam habebo gratiam.* CYNIS. *Mos est, ni fallor, vt qui moriuntur, ex obliuionis fonte bibant.* RHAD. *Est quidem. Sed quid tum?* CYNIS. *Hic ergo solus à potu arceatur.* RHAD. *At qua gratia?* CYNIS. *Hac via graueis sanè & molestas dabit pœnas: videlicet cùm recordabitur & qui fuerit, quantâque apud superos potentia præualuerit: in primis autem vbi delicias illas suas in animo recolere cœperit.* RHAD. *Probè dicis. Itaque ad eum modum damnatus esto, & ad Tantalum vinculis alligator, sempérque in animis versato, quæ dum vixit, peregit iucundè.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a ARTIBVS.] *Poëtæ Mercurium furem, & furum præsidem constituunt. vnde ὀξύχειρ, & manibus aduncis in dialogo Apollinis & Vulcani suprà dictus est.* b Etenim ex quo eum nubi tradidit Atropos.] *Vna ex tribus Parcis, Erebi & noctis filia, vt Cicero tradit. Dictam putant ab ἀ & τρέπω, quòd mors sit inexorabilis, & nulli parcat.* c Aeaco adnumerarem.] *Is vnus est inferorum iudex. Tres enim dicuntur esse: Rhadamanthus, Minos, Aeacus, omnes reges Cretenses, & ob iustitiam filij Iouis dicti: ob seueritatem autem, apud inferos esse*

esse existimati. à Occiso Cleocrito.] *Cleocritus apud Comicos taxatur vt mulierosus, & cinædus, & obscurus, & vt Cibeles filius. In Rheæ enim mysterijs molles tantùm intersunt. Hæc Suid.* e Quot scelera.] *Eorum animis, qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent, obstrinxerũt, maculas inustas esse docet, Platonem ridens, qui sic in Gorgia loquitur:* Ἀλλὰ πολλάκις τὲ μεγάλε βασιλέως ἐπιλαβόμενος, ἢ ἄλλε ὁποτεῦν βασιλέως ἢ δυνάςε κατεῆσεν ἡδονὰς ὑμᾶς ὃν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ ἀμμαγωμένες, καὶ ἔλαν μεγάλων ἐπιρρυτιῶν καὶ ἀδικίας. *Hoc attigit lib. in Ruff. 2. Claudianus:*

Quid demens manifesta negas? en pectus inustæ
Deformant maculæ —. *Solet autem is poëta diuini illius hominis sententias mutuari.*

SEQVVNTVR ORATIONES, quarum quædam adhuc inter Mortuorum dialogos, quædam adhuc inter Saturnales epistolas priùs relatæ fuêre: nonnullæ quoq; Dramaticæ.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ.

ΛΥΚΙΝΟΥ ΚΑΙ ΚΡΑΤΩΝΟΣ.

DE SALTATIONE.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

DEfendit hac oratione saltandi artem Lucianus contra Cratonem quendam, à quo studium eius rei reprehendebatur vt effœminatũ ac molle, ac viro præsertim philosopho indignũ. Colligit autẽ honestatẽ ac dignitatem artis primùm ab antiquitate, multis ac varijs exemplis, ostendens quantũ in vsu saltandi studiũ veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes iam inde ab initio delectatæ sint, quibus itẽ laudibus eã artem cùm poëtæ tũ alij quidã celebrârint, confutata interim tragœdiæ comœdiæq; præstantia, quarum certa-

mina atq; actiones Crato saltationibus antepoſuerat. Deinde & præſtantiam artis à difficultate commẽdat, docens multarũ ac variarũ rerum peritum, multisq; tũ ingenij tũ corporis dotibus ſaltatorem præditũ eſſe oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis proſequitur: docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatẽ quandam decentẽ atq; vtilem inde cõparari, roburq; & vires augeri. Deinde & animi quandã ſapientiã ac mores hominũ formari. Idq; exẽplis tũ philoſophorũ, tum barbarorũ quorundam amplificat. Poſtremò & vitia ſaltatorũ aliquot recẽſet, & p̃cipuè quãtum noceat, aut aliàs, iſta vel in primis in hac arte cacozelia ſeu nimia affectatio, exemplis docet, quæ res & ipſa ad difficultatem artis cõfirmandam pertinet. Exordiũ ab occaſione ſumitur: à quo mox Cratonis reprehẽſio ſequitur, qui ſtudiũ huius rei in Luciano reprehendit, à perſonæ qualitate, & modo rei: addita etiã amplificatione quadã à collatione, quã antequã ad rẽ accedit, Lucianus ab inæqualitate refutat, ipſumq; Cratonẽ indignè & abſurdè facere oſtendit, qui rẽ nec viſam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atq; ita ad argumentum, illo auſcultandi operam pollicente, deſcendit.

LVCIANVS.

Πάλαι ζήνων, ὦ Κράτων, ἀκκιλιώ τινα ταύτην κατηγορίαν ἐν πολλῷ, οἶμαι, παρεσκευασμένος, καὶ ἡγόρηκας ἐρρήθη τι, ἢ οὐ γὰρ ἤκουσας, ἢ πρόσεστι ἡμῶν τι, ἢ χαρόντων τῇ διαβολῇ βίᾳ, ὡς ἐπὶ φαύλῳ τῷ μικρολογωτάτῳ πράγματι μεγάλων σπουδῶν ποιησόμενον, ἄκουσον,

Oſteaquã [a] tu Craton, [b] iam olim acerba quadam accuſatione adornata, ac diu multúmque meditata, in ius vocâſti cùm ſaltationes, tum ipſum ſaltandi artificium, inſuper autem & nos reos feciſti tali gaudentes ſpectaculo, quaſi in re frivola & muliebri multum ponamus operæ: audi obſecro quantum

ὅσον τοῦ ὀρθοῦ διημάρτηκας, καὶ ὡς ἀληθῶς σιαυτὸν, τοσούτῳ μᾶλλόν τι ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν διαθήγα-ρῶν. καὶ συγγνώμη σοι, εἰ ἐξ ἀρχῆς βίῳ αὐχμηρῷ συζῶν, καὶ μόνον τὸ σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγούμενος, ἀπ' ἀπειρίας αὐτὸ, διατριβῆς ἄξια ἂν νομίκοις. Κρά. ἀνὴρ εἶ τις ὦν, ὦ λῷστε, καὶ ταῦτα, παιδείᾳ σωτροφος, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια ὡμιληκὼς, ἀφίμῃ, ὦ Λυκῖνε, τοῦτο περὶ τὰ βελτίω σωσθάλαβε, καὶ τοῖς παλαιοῖς συνέναι, διάθησαι διατωλύμῃ, θηλυδρίαν ἄνδρα τὸν ὁρῶν, ἰωδοῦσι μαλακαῖς, καὶ ἅσμασιν ἀκολάστοις ἐναβρυόμενον, καὶ μιμούμενον ἐρωτικὰ γύναια τῶν πάλαι, τὰς μαινομένας Φαίδρας καὶ Παρθενόπας, καὶ Ῥοδόπας τινὰς, καὶ ταῦτα ποιοῦντα μετὰ κρότων καὶ τριτίσμασι, καὶ ποδῶν κτύπῳ, διαταράττοντα ὡς ἀληθῶς πράγματα, καὶ ἅμα

quantum à recto aberraris, tum quemadmodum deceptus per imprudentiam, rem omnium in mortalium vita optimam innocenter accusaris. Et equidem venia tibi habenda est, si statim sub initium asperæ vitæ temet assuescens, & tantùm quod durum fuerat, bonum existimans, rerum ductus imperitia, ista accusatione digna censueris. CRAT. *Cùm vir sies, ô optime, & maximè disciplinis liberalibus innutritus, nec non in Philosophiæ studijs mediocriter versatus, posthabeas autem, ô Luciane, rerum optimarum exercitium, & priscorũ illorum conuictum, cæterùm sedere sustineas in theatro omnium posticas sannas excipiens, & hominẽ effœminatum spectans mollibus vestimentis indutum, ac cantilemis lasciuis & turpibus perstrepentem, tum prisci seculi mulierculas amatorias imitantem, nempe libidinosissimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas, & hæc omnia cum pulsationibus, & lasciuis & obscœnis carminibus, & pedum strepitu: hæc inquam res est perquàm ridicula, &*

quæ

σε ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ, καὶ οἷον δὴ πρέποντα. ὥστε ἔγωγε συμβούλῳ ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ θέᾳ σχολάζοις, οὐκ ἀλόιθων μόνον ὑπὲρ σοῦ, ἀλλὰ καὶ λυπάθων, εἰ Πλάτωνος καὶ Χρυσίππου καὶ Ἀριστοτέλους ἐπελαθόμην, λάθοιμι, τὰ ὅμοια πεπονθὼς τοῖς τὰ ὦτα κλῄθρῳ λυομένοις· καὶ ταῦτα, μυείων ἄπωθεν ὄντων ἀκουσμάτων, καὶ θεαμάτων σπουδαίων, ἃ τούτων τισὶ λοιποῖς, τῶν λυπηρῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν λιθάρων τὰ ἤνυσμα πεφιλόντων, καὶ μάλιστα τῆς σεμνῆς τραγῳδίας, καὶ τῆς φαιδροτάτης κωμῳδίας, ἄπειρ καὶ ἐναγώνια ἀναιξίωσαι. πολλῆς οὖν, ὦ γενναῖε, τῆς ἀφθονίας δεῖ λύσαι πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους, ἃ βέλει μὴ πανταπασιν ἐπιπεπεῖσθαι, καὶ τῆς τῶν σπουδαίων ἀγῶνος ἐξεληλάσθαι. καίτοι τό γε ἆθλον ἐκεῖνό ἐστιν, οἶμαι, ἀρνήσασθαι τὸ

quæ hominem ingenuum, qualem te esse conspicio, minimè deceat. Quare ego cùm certior factus essem huic tam turpi te incumbere spectaculo, non tantùm me tui puduit, sed vehementer etiam discruciatus sum animo, si Platonis & Chrysippi & Aristotelis oblitus, sederes non dissimilia cum ijs passus, quorum aures penna leuiter perfricantur: maximè verò, alijs innumeris disciplinis existentibus, & spectaculis grauibus & seriis, si quis omnino choraules exigat, ac citharœdos artificiosè canentes requirat. [d] Cùm primis verò, cùm grauem aliquam spectando tragœdiam, aut plenam hilaritatis comœdiam, non minorem voluptatem capere possis, de quarum palmario certamina quoque poëtis proponi solent. Multa itaque & accurata, ô generose, defensione apud eruditos tibi opus erit, si nolis per omnia videri excidisse, & è bonorum grege exactus esse. Atque istud mihi optimum factu videtur, vt his omnibus constanti ne-

τὸ παρ' ἰάσῃ, καὶ μηδὲ τοῦτο ἀρχὴν ὁμολογεῖν τι δι' οὗ παρανυστομοῦσθαί σε. πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν ὅρα, ὅπως μὴ λάθῃς ἡμῖν ἐξ ἀνδρὸς τὸ πάλαι Λυδή τις, ἢ Βάκχη γυνόμενος. ὥσπερ οὖν σὸν ἂν ἦν ἔγκλημα ἂν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μή σε, κατὰ τὸν Ὀδυσσέα, τοῦ λωτοῦ ἀποσπάσαντες, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἀσχολίας ἐπανάξομεν, πρὶν λάθῃς τελέως, ἐπὶ τῷ ἐν τῷ θεάτρῳ Σειρήνων καθησχημένῳ. καί σοι ἐκεῖναι μὲν τοῖς ὠσὶ μόνοις ἐπιβάλλουσι, καὶ διὰ τοῦτο μικρᾶς ἐλίττουσι πρὸς τὸν παράπλουν αὐτῶν· σὺ δὲ καὶ διὰ ὀφθαλμῶν ἔοικας ὅλος ἁλίσκεσθαι. Λυ. παπαὶ, ὦ Κράτων, ὡς μάρχαρόν τινα ἔλυσας ἐφ' ἡμᾶς τὸν σαυτοῦ λύκον. πολλοῦ γε παράδειγμα, τοῦ τῶν Λωτοφάγων καὶ Σειρήνων εἰκόνα, πολὺν ἀνομοιοτάτου μοι δοκεῖς ἀφηγήσασθαι, ὧν οἱ τρυφὴ, παρ' ὅσον τοῖς μὲν τοῦ λωτοῦ

ti negatione medearis, neq; ſub initium fatearis aliquid tale te flagitioſè deliquiſſe. In reliquum verò caue, ne nobis ignorantibus ex viro quem olim egiſti, in Lyden quampiam aut Baccham, amiſſa priſtina facie tranſmuteris. Qua in re non tibi ſolùm, ſed & nobis culpa imputanda foret, ſi non Vlyſſis in morem à loto deguſtata abſtractum, ad conſueta literarum & Philoſophiæ commercia & ſtudia te reduceremus, priuſquam omnino deceptus à Sirenibus in theatro excubantibus occuperis. Iam illæ ſolis inſidiantur auribus, eamq; ob rem haſce nauigio prætereuntibus cera opus eſt. Cæterùm tu & ab oculis videre prorſus illarum præſtigijs eſſe ſubactus. LVC. *e Paſpæ, ô Craton, quàm verò robuſtum in nos canem ſolutis loris concitâſti? Niſi quòd exemplum ſumptum à Lotophagis, & comparationem tractam à Sirenibus, parùm ſcitè, atque adeò ineptiſſimè mihi induxiſſe videris ad ea quæ mihi acciderunt. Etenim*

λωτῦ γευσαμένοις, καὶ τῶν Σειρήνων ἀκούσασιν, ὅλως δὲ λῦ τὴν ἰδωδῆς, καὶ ἀκροάσεως τὸ τίμιον. ἐμοὶ δὲ πρὸς τῷ ἡδονῇ παραπολὺ ἡδίω περιγέγονε, καὶ τέλος ἀγαθὸν ἀπέβη μοι. εἰ γὰρ εἰς λήθην τῶν οἰκοι, οὐδ' εἰς ἀγνοίαν τῶν κατ' ἐμαυτὸν πρίσπαμαι, ἀλλ' ἃ καὶ μηδὲν ὑγιὲς ἔχοντα ἐπῆν, μακρῷ φρονιμώτερός τε, καὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ διαφερατικώτερος, ἐκ τοῦ θεάτρου ἐπανελήλυθα. μᾶλλον δὲ τὸ τοῦ Ὁμήρου αὐτὸ ἐπῆν καλὸν, ὅτι ὁ τοῦδε ἰδὼν τὸ θέαμα, τερψάμενος νέατα, καὶ πλείονα εἰδώς. Κρατ. Ἡράκλεις, ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας, ὃς οὐδ' ἀσχημονῆ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενός ἔοικας. τὸ γοῦν λανθάνειν τοῦτό ἐστιν, ὅτι μηδὲ ἴσασιν ἅπαντες ἵνα ἡμῖν ἐπιφαίνῃ ἐλπίδα, ἐπανῆκον ὅλως τὰ ὅτως ἀσχημονοῦντα καὶ κατάπλυτα. Λυ. ἀπὶ

nim ijs qui lotum degustauerant, ac Sirenas canillantes audierant, exitio fuit manducationis & auditionis prolubium. Mihi verò præterquam quòd voluptatem spectando cepi mirificam & iucundissimam, etiam finis peruenustè cecidit. Neque enim in obliuionem rerum domesticarum, aut negotiorum præsentium incognitionem delapsus sum: sed si mihi ingenuè veritas fatenda est, longè sapientia excultior, ac in rebus humanis multò solertior atque prouidentior ex theatro regressus sum. Magis autem illud Homeri in præsentia adducere perpulchrum esse existimo, quòd is cui illud visum sit spectaculum, Multorum gnarus simul oblectatus abiuit. CRAT. O Dij immortales, Luciane, qualia pateris, quem istorum ne pudeat quidem, sed iactanter etiam laudi tibi ducere videris. Igitur quod hac in re grauissimum est, nullam spem curationis aut remedij nobis ostendisti, qui laudibus efferre audeas tam execranda & turpia. LVC.

Age

ἀπῆ μοι, ὦ Κράτων, ταῦτ' εἰ περὶ ὀρχήσεως, καὶ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ γιγνομένων ἐλῶν πομάκις αὐτὸς ἐπιτιμᾷς; ἢ ἀπείρατ' ὧν τοῦ θεάματος, ὅμως αἰσχρὸν αὐτὸ καὶ κατάπλυτον, ὡς φῂς, νομίσας; εἰ μὲν γὰρ ἤδησθ', ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γιγνώσκεις· εἰ δὲ μή, ὅρα μὴ ἄλογ' ἡ ἐπιτίμησις ἔναι σοι δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορουῦτ' ὢν ἀγνοεῖς. Κρά. ἔτι γὰρ τοῦτό μοι τὸ λοιπὸν ἦν, ἐν βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθῆσθαι μέσον ἐν τοῖς γυναίοις, καὶ τοῖς μειρακύλλοις ἐκείνοις θαυμάζων, λροσδοκῶ τά τι πεσεῖται, καὶ ἐπαίνους ἀπρεπεστάτους ἐπιβοῶντα, ὀλίθρῳ τινὶ ἀνθρώπῳ, ὡς ὄντως δλίῳ κατακλωμένῳ; Λυ. συγγνωστὰ σοι ταῦτα, ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πιθοῖο πολλοῦ, καὶ ὀλίγον πάρας ἵνα παράσχοις ἑαυτὸν, ἀναπαυσάμενος τὸν ὀφθαλ-

Age hoc mihi respõde, Craton: f istud de saltatione, tum ea quæ fieri in theatro consueuerunt, corámne tibi visa sunt, vt ea ita crebrò probrosis dictis insecteris: aut an potiùs spectaculi prorsus expers atq; ignarus, nihilo secus tamen illud vt turpe atque execrandum (vt ais) existimas? Quòd si enim aliquando ea præsens vidisti, iam nobis & tu hac stulta spectandi curiositate paria fecisti. Sin non, vide ne parùm modesta & nimis temeraria tua videatur esse insectatio, ea in crimen vocans, de quibus nihil habes comperti. CRAT. *Ergo hoc mihi adhuc supererat, vt in tam profunda barba & cano capite sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens & præconijs ineptissimis acclamans homuncioni cuipiam perdito, nulla necessitate lachrymas profundenti?* LVC. *Est equidem hoc tibi ignoscendum, ô Craton: illud tamen pro certo exploratum habeo, si meis monitis morem gerens, tantum tempu-*

sculi

θαλμὸς, νῦν οἶδα ὡς οὐκ ἀνάσχοιο ἄν, μὴ ἐκ πᾶν τῶν ἄλλων θέαν ἐμπιπλάμενος καταλαμβάνων, ὅθεν καὶ ὄψει ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρατ. μὴ ὤφελον ἄρα ἐκοίμην, εἴ τι ζημίαν ἀναστοίμην ποτὲ, εἰ ἄρ' ἔμελλόν τι ἄλλο τὰ σκέλη, καὶ τὸ γένειον ἀπαράτιλτον, ὡς νῦν γε καὶ σὺ ἤδη ἐλεῶν, τελέως ἡμῖν ἐκβεβαρβαρωμένον. Λυ. βούλει οὖν, ἀφέμενον, ὦ ἑταῖρε, τῶν βλασφημιῶν τούτων, ἀκροᾶσάμενόν τι περὶ ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ καλῶν, καὶ ὅσ' ὀρθωνὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐστι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδιὰ, καὶ ὅσα διάλεκτος, καὶ ὡς ῥυθμίζει τῶν ὁρώντων τὰς ψυχὰς, καλλίστοις θεάμασιν ἐγγυμνάζουσα, καὶ ἀείστοις ἀκούσμασιν ἐνδιατρίβουσα, καὶ κοινόν τι, ψυχῆς καὶ σώμα-

sculi spectandis saltationibus impertires, quantum vel periculo faciendo sufficeret, nihil tibi posthac rebus omnibus fore prius aut antiquius, quàm vt loco commodo occupato, seruire queas spectaculis, vnde exactè & videre, & clarè audire possis omnia. CRAT. Nunquam ego forma fiam amabilis, si quid tale vnquam prudens ac sciens fecero, semper autem membris hirsutis, & barba incompta atque horrida, vt me nunc tui ex animo miseret, omnibus modis insamientis. LVC. Vis ergo, & ô amice, omissis blasphemijs atq; conuicijs, arrectis auribus attentè mihi dare operam nonnihil super saltatione, eiusq; virtutibus differenti, tum quemadmodum non solùm oblectamento sit spectantibus, verumetiam emolumento: tum, quantis de rebus hominum animos commodè admoneat, & erudiat: præterea, quemadmodum spectantium mentes aptè componat, pulcherrimis exercens spectaculis, ac optimis præceptis imbuens; ad hæc, communem quandam corporis

& ani-

ώματ' ἀλλὰ ἐπιδείκνυ-
σθαι τὸ γὰρ μὴ μετὰ μουσικῆς μὴ
υθμοῦ ταῦτα πάντα ποιεῖν,
ψόγ' ἂν αὐτῆς, ἀλλ' ἔπαι-
' ἂν εἴη. Κρά. ἐμοὶ μὲν ὃ
άνυ σχολὴ μεμηνότ' ἀν-
ρώπου ἐπακοῦσαι· πλὴν νόσον
λὰ αὐτοῦ ἐπαινοίης', σὺ
, εἰ βούλει, λῆρόν τινα κα-
ασκευάσαί μοι· ἕτοιμ' ἐγὼ
ειπεῖν ταύτῃ λειτουργίαν
ποιῆσαι, καὶ παρασχεῖν τὰ
ότα, καὶ ἄνευ κηροῦ παρα-
ήσειν τῶν φαύλων ἀκού-
ειν'. ὥστε ἤδη σιωπήσομαί
οι, καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις,
ὡς μηδὲ ἀκούοντός τιν'. Λυ.
ῦγε, ὦ Κράτων, μὴ τοῦτο ἐλπό-
λει μάλιστα. ἴσως γὰρ κατ' ὀ-
ίγον, εἰ λῆρ' ἔναι σοι δό-
α τὰ λεχθησόμενα, καὶ πρῶ-
όν γε ἐκεῖνο πάνυ ἀγνοεῖ-
αί μοι δοκᾷς, ὡς ὑπότερον
ὸ τῆς ὀρχήσεως ἐπιτήδευμα
ὄτερόν ἐστιν, ἀλλ' ἀθὲς καὶ πρόλω
ἀρξά-

& animæ pulchritudinem oſtendens? Etenim quæ illi accedunt à Muſica & modulationibus, hæc inquam omnia facere, non dedecori aut vituperio, ſed illi potiùs laudi tribuenda ſunt. CR. Quanquam mihi in præſentia ocium non eſt inſanientem hominem auſcultandi, ſuum ipſius morbum laudibus efferentem: attamen ſi nugis & inanibus fabularum commentis me opplere tibi conſultum factu viſum eſt, paratus ſum in hoc tibi officiosè inſeruire, & aures præbere, vel ſine cera inutilia verba obaudire valens. Quare compreſſa voce hanc tibi operam dabo. Dic verò quodcunq; animo tuo libitum fuerit, quaſi nemine auſcultante. LVC. Euge, ô Craton, iſtuc ipſum omnium maximè mihi egenti

n optatis fuit. Paulò enim pòſt ipſa re comperies, num nugæ ibi cenſendæ ſint quæ in medium producturus ſum. Ac principio quidem illud planiſſimè mihi ignorare videre, quàm non nouitium inuentum ſit ſaltatio, neque hero

ἀρξάμενον, οἷον καὶ τὰ τῶν πα-
τέρας ἡμῶν, ἢ τὰ τῶν ἐκείνων,
ἀπ' οἱ γε τὰ τῆς ὀρχήσεως ὅτι
μάλιστα ἐξητακότες, φασὶ τὴν
ἅμα τῇ πρώτῃ γενέσει τῶν ὅλων
φῶς ἄμα τοῖς ὀρχήσεσιν ἀνα-
φανῆναι, καὶ ἀρχαίῳ ἐκείνῳ ἔρω-
τι συναναφανέντα. ἡ γοῦν
χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ πρὸς τὰς
ἀπλανεῖς τῶν πλανήτων συμ-
πλοκὴ, καὶ ῥυθμὸς αὐτῶν
κοινωνία, καὶ εὔταξία ἁρμο-
νία, τῆς πρωτογόνου ὀρχήσεως
δείγματά ἐστι. κατ' ὀλίγον δὲ
αὐξανομένη, καὶ τῆς πρὸς τὸ
βέλτιον ἀεὶ προθήκης τυγ-
χάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀ-
κρότατον ἀφῖχθαι, καὶ γὰρ
γραῦν ποικίλον τι, καὶ παναρ-
μόνιον καὶ πολύμουσον ἆθλα
θόν. πρῶτον δέ φασι Ῥέαν ἡ-
δεῖσαν τῇ τέχνῃ, ἐν Φρυγίᾳ
μὲν τοὺς Κορυβάντας, ἐν Κρήτῃ
δὲ τοὺς Κουρῆτας ὀρχεῖσθαι δι-
δαξαι. καὶ ἐς τὰ μάλιστα ἥκα-
το τῆς

aut nuper natum & incepium, puta apud maiores noſtros, aut illorum: ſed qui ſuper ſaltationis ortu quàm veriſima perſcrutati ſunt, affirmant illam vnà cum mundi ac omnium rerum generatione natam eſſe, & cum Amore deo illo vetuſtiſsimo in lucem prodijſſe. Etenim ipſa [i] ſiderum chorea, & errantium cum non errantibus coniunctio, eorundemq; modulata atque concinna participatio, & illa bella tam pulchrè inſtituta harmonia, primogenitæ ſaltationis argumenta fuêre, & indicia certiſsima. Ea verò temporis progreſſu ſubinde incrementis aucta maioribus, neque non additiones melioris inuenti ſortita non modicas, ſummo nunc abſoluta videtur eſſe faſtigio, ac res eſſe omnifariam varia, & omnibus modis concinna & congruens, tum bonum multiplicis ornatus & ſcientiæ. Hoc verò ſaltandi artificio aiunt Rheam potiſsimùm oblectatam, in Phrygia quidem [k] Corybantas, [l] in Creta autem Curetas ſaltare inſtituiſſe. Neq; verò modicum cæpit

ex

τὸ τῆς τέχνης αὐτῶν. οἱ γὰρ περιορχούμενοι, διασώσαντο αὐτῇ τὸν Δία, ὥστε μὴ σῶσρα ἀκότως ἂν ὁ Ζεὺς ὀφείλειν ὁμολογοίη αὐτοῖς, ἐκφυγὼν δι' τῶν αὐτῶν ὀρχήσεων τὸς πατρῴους ὀλόντας. ἐν ὅπλοις δ' αὐτῶν ἡ ὄρχησις ἦν, τὰ ξίφη μετ' ἀλλήλων προβαλλόντων πρὸς τὰς ἀσπίδας, μὴ πλάντων ἐνθρόν τι, μὴ πολεμικόν. μετὰ δὲ, Κρητῶν οἱ μράτιστοι ἐνεργῶς ἐπιτηδάσαντες αὐτὸ, ἄριστοι ὀρχησταὶ ἐγένοντο, οὐχὶ οἱ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλικώτεροι. καὶ πρωτόναν ἀξιοῦντο. ὁ γοῦν Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ αὐχμῶντα βούλεται, ἀλλὰ λοσμοῦσαι, ὀρχηστὴν προσεῖπε. καὶ ὅτως ἄρα ἐπίσημον δ' ἦν, καὶ γνώριμον ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὥστε οὐχ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα ἠπίσαντο περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καί τοι πολέμιοι ὄντες. ἱκανὸν γὰρ, οἶμαι, καὶ τὸν

ex illorum arte compendiũ. Quippe circumsaltantes Iouem illi seruârunt incolumem, ita vt Iupiter non grauatè fateatur salutis contributæ præmia se illis debere, per illorum saltationem patrios dẽtes effugiens. Porrò autem hæc saltatio ab armatis desaltabatur, gladios ad scuta collidentibus, ac bellicum quiddam & attonitum saltantibus. Mox verò inter Cretenses vt quisque maximè nobilitate præcellebat, summo studio hanc rem exercentes, præstantissimi saltatores reddebantur, non tantùm homines priuati, & humili loco orti, sed nobiliores quoque, & regij sanguinis, & primates in populo. [m] Homerus quoque Merionem non suggillare, verùm pulcherrimo laudis testimonio ornare volens, saltatorem nominauit. itaque in tantum claritudinis & notitiæ ob saltandi peritiam apud omnes venerat, vt hæc non Græci solùm de illo comperta tenerent, sed & Troianis hostibus non ignota foret. Videbãt enim, vt mea est opinio, eius in bel-

τλὼ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸ λυ-
φότητα, καὶ ἁρυθμίαν, λῶ ἐξ
ὀρχήσεως ἐκίκτηο. φησὶ γὰ τὰ
ἔπη ἅδε πως, Μηριόνη, τάχα-
κέν σε καὶ ὀρχηςλὼ περ ἐόντα,
Βλῆο᾽ ἐμὸν κατέπαυσι, καὶ
ὄμως ὲ κατέπαυσεν αὐτόν.
ἔτι γὰρ ἀσκημένο᾽ ἐν τῇ
ὀρχηςικῇ, ῥᾳδίως, οἶμαι, διε-
κδίφασκε τὰς ἐπ᾽ αὐτὸν ἀφί-
σεις τ᾽ ἀκοντίων. πολὺς δὲ καὶ
ἄλλος τ᾽ ἀρίστων ἀπῆν, ἐν
οἷς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένος,
καὶ τέχνλιὼ τὸ πρᾶγμα πεποιη-
μένος, ἱκανὸν ἡγοῦμαι τὸν
Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν
παῖδα ὄντα, πάνυ δὲ ἀμφὶ-
ψαντα ἐπὶ τῇ ὀρχηςικῇ, τὰ ἔν-
δο᾽ τὸ κάλλιςον αὐτῇ πε-
ςιθανότα, Πυῤῥίχιον ἀπ᾽ αὐ-
τῦ ἐπικαλεσμένον. καὶ ὁ Ἀχιλ-
λεὺς ταῦτα ἐπὶ τῷ παιδὶ
πεπυσμένο᾽, μᾶλλον ἔχαι-
ρεν, οἶμαι, ἢ ἐπὶ τοῖς κάλλεσι, καὶ
τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτ᾽. διαφερόντως
τλὼ

lando agilitatem, & concinnum membrorum motum, quæ ex saltatione in vsum conuersa peculiariter possidebat. Versiculi Homeri ad hunc loquuntur modum:

Te citò Merione, quamuis saltare peritum,
Strauissem in dura cons fossum cuspide pugna.

Tametsi eundem non strauerat. vt enim in saltando semet magno studio exercuerat, sic facilè, vt opinor, effugiebat iacula in eum contorta atq; emissa. Iam quanquam & alios complures ex heroibus enumerare possim eo ipso saltandi studio diligentissimè exercitatos; quiq; ex hac ipsa re artem fecerint: sufficere tamen suspicor vno à me producto n Neoptolemo Achillis filio, qui vsqueadò hoc

præcelluit artificio, vt cùm speciem quoque saltandi pulcherrimam sibi adiecisset, Pyrrhichij nomen ab illo acceperit. Achilles quoque ipse his de filio suo inauditis, maiorẽ gaudio suffusus est, vt ego existimo, quàm propter eius formæ præstantiam, & membrorum robur insuperabile. At

qui

τὴν Ἰλιον, τίνως ἀνάλωτον ἦσαν, ἢ ἐκείνην ὀρχήσεως λαβέσθαι, ἢ εἰς ἅλας ἂν κατέρριψεν. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄειστοι Ἑλλήνων ἂν δοκοίητον, παρὰ Πολυδεύκους καὶ Κάστορος καρυατίσαι μαθόντες (ὀρχήσεως δὲ καὶ τοῦτο εἶδος, ἣν Καρύαις ἡ Λακωνικῆς Διδασκόμενον) ἅπαντα μετὰ Μουσῶν ποιοῦσιν, ἄχρι ἐς πολεμικὸν πρὸς αὐλὸν καὶ ῥυθμὸν, καὶ εὔτακτον ἔμβασιν ἐς ποδός. καὶ τὸ πρῶτον σύνθημα Λακεδαιμονίοις πρὸς τὴν μάχην ὁ αὐλὸς ἐνδίδωσι. Διγαροῦ καὶ ἐπράζειν ἁπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς καὶ εὐρυθμίας ἡγεμούσης, ἅλοις δ' ἂν καὶ τοὺς ἐφήβους αὐτῶν ἢ μᾶλλον ὀρχεῖσθαι, ἢ ὁπλομαχεῖν μανθάνοντας. ὅταν γὰρ ἀπροσκεφάλοις καὶ γυμνοῖς ἀλλήλοις, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παισθέντες ἐν ὀλίγῳ μέρει παύσωνται, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία τελευτᾷ. καὶ αὖ-

qui interea semper Ilion fuit inexpugnabile, donec illius saltatione captum concideret, & direptum solo æquaretur. ° Lacedæmonij quoq; qui Græcorum præstantissimi esse censebantur, cùm à Castore & Polluce Caryatissare perdidicissent, quæ saltationis species à Caryis vrbe Laconiæ ducta erat, omnia cum carminibus facere soliti sunt, adeò vt ad tibiarum quoq; modulos & rhythmum, & moderatum pedis ingressum prælium committere illi genti moris fuerit. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmonijs tibia dari solitum est: proinde de omnibus quoq; reportant victoriam, musica & modulorum concinnitate illos ducente. P Videres itaq; illorũ ephebos nihilo minore cura saltationi, quàm armis exercendis dare operam. Vbi enim iam summis colluctatẽ sunt digitis, ac mutuis ictibus semet ceciderunt, quiescunt parumper, & omne illorum certamen in saltationem so-

λητὰς μὲν ἐν τῷ μέσῳ κάθη-
ται, ἐπαυλῶν, καὶ τύπτων τῷ
ποδί. οἱ δὲ κατὰ στίχον ἀλλή-
λοις ἐπόμενοι, σχήματα παν-
τοῖα ἐπιδείκνυνται, πρὸς ῥυθ-
μὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτι μὲν πο-
λεμικά, καὶ μετ' ὀλίγον ὀρ-
χηστικὰ, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφρο-
δίτῃ φίλα. διάγουσι καὶ τὸ
ἆσμα, ὃ μέλλοντες ὀρχήσεσθαι ᾄ-
δουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίν
τε, καὶ Ἔρωτος, ὡς συγκωμά-
ζοντα αὐτοῖς, καὶ συνορχούμενον.
καὶ θάτερον δὲ τῶν ᾀσμάτων
(δύο γὰρ ᾄδεται) διδασκα-
λίαν ἔχει, ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι· πόρ-
ρω γάρ, φασὶν, ὦ παῖδες πόδα
μέλλετε, καὶ λυγισμά τι
βέλτιον. τοιοῦτον, ἄμεινον ὀρ-
χήσεσθε. ὅμοια δὲ καὶ οἱ τὸν
ὅρμον καλούμενον ὀρχούμενοι
ποιοῦσιν. ὁ δὲ ὅρμος, ὄρχησίς
τις κοινὴ ἐφήβων τε καὶ παρ-
θένων, παρ' ἕνα χορευόντων, καὶ
ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ
ἄγεται μὲν ὁ ἔφηβος, τὰ νεα-
νικὰ

lutum conuertitur. Quorum in medio tibicen locatus est, tibiam incinens, ac pedibus instrepens. Cæterum illi per ordinem alter alterum sequentes, omnigenas figuras corporis agilitate exprimunt ad rhythmum ingredientes, alias quidem bellicas, alias verò saltatorias, quæ Baccho & Veneri gratæ sunt. Quin etiam cantus quem inter saltandum modulantur, Veneris & Cupidinum cognomento nobilitatus est, quasi vnà cum Venere & Cupidinibus cõmuni choreæ saltationi indulgerent. Et altera quidem cantilena (duæ enim canuntur) rationem quoque & præcepta saltandi in se complectitur. Procul, aiunt, ô pueri, promouete pedem, & saltate perfectiùs. Non disparia faciunt quibus Hormum saltare curæ est. Hormus autem genus saltationis est adolescentibus virginibusq; commune, alternatim ad choream dispositis, vt planè hormum, hoc est, segmentum referant. Solet aũt adolescens chorum ducere, more iuuenili saltans,

νικὰ ὀρχήμων, καὶ ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσεται. ἡ παρθένος δὲ ἐπίστατο κοσμίως, τὸ θῆλυ χορεύειν διδάσκουσα, ὡς ἂν τὸν ὅρμον ἐκ σωφροσύνης καὶ ἀνδρίας πλεκόμενον. καὶ ἀγυμνοπολίκα δέ, αὐτοῖς ὁμοίως ὀρχηστοῖς δοκῶ· ἃ δὲ Ὅμηρος ὑπὲρ Ἀριάδνης, ἐν τῇ ἀσπίδι ποιήσας, καὶ τὸ χορόν, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνηγνωκότι σοι παρείσομαι· καὶ τοὺς ὀρχησὰς δὲ τοὺς δύο, οὓς ἐκεῖ ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἀγυμνοῦντας τὸν χορὸν καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρσι ἰδίνυον, ὡς τι μάλιστον τοῦτο τῷ Ἡφαίστῳ ἐμποιήσαντος τῇ ἀσπίδι. τοὺς μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ ἁπλῶς ὠήθη χαίρειν, ἁβρύς τι ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διατρίβοντας, ὁ γοῦν Ὅμηρος τοῦτο αὐτὸ μάλιστα θαυμάζοντα ποιήσει τὸν Ὀδυσσέα, καὶ τὰς μαρ-

tans, quo posteà in adoriendis hostibus vsurus sit. Sequebatur hunc puella, modestia quadã conspicua, quæ fœmineum saltum decenter admodum peragebat: vt hormum ex temperantia & fortitudine compositum rectè dicere possimus. Cæterùm quæ ꝙ Homerus super Ariadne in clypeo memoriæ prodidit, deque choro quem illi Dædalus instituerat, ea, vt iam olim tibi lecta, præteribo silentio. Præterea duos illos saltatores, quos eodem in loco Poëta cybesteteras vocat, chorum ducentes. Rursus quæ in clypeo memorat, In medioq; duos Iuuenes agitare choreas Cernere erat, tanquam rem omnium pulcherrimam, saltationẽ Vulcanus clypeo addidisset. Etenim Phæacas saltatione, vt par erat, vehementer fuisse oblectatos, mirum videri non debet, cùm tantis affluerent delicijs, ac in omni rerum abundantia & fortunæ indulgẽtia victitarent. Quare Homerus Vlyssem ex om-

μαρμαρυγὰς τ πολλῶν θεω-
μένων. ἐν μεν γε Θετταλίᾳ
τοσοῦτον ἐπίδοσιν τῆς ὀρχηστι-
κῆς ἡ ἄσκησις, ὥστε τὸς πρώτ-
τας, καὶ πρωτονικὰς αὐτῶν,
προορχηστῆρας καλοῦσι. καὶ
μηνῦσαι τοῦτο ἐκ τῶν ἀνδριάν-
των ἐπιγραφαί, ἃς τοῖς ἀρι-
στεύσασιν ἀνέστησαν. Προῆκε-
ν γάρ, φησι, προορχηστῆρα
ἡ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλατίω-
νι τὰς εἰκόνας ὁ δᾶμος,
ἐν ὀρχησαμένῳ τὰν μάχαν.
ἐῶ λέγειν, ὅτι τιμιτὸν ἀρ-
χαίαν ἐλευθερίαν ὄφιν εὑρεῖν,
ἄνευ ὀρχήσεως. Ορφέως μη-
δαμοῦ καὶ Μουσαίου, καὶ τῶν τότε
ἀρίστων ὀρχηστῶν, διδασκομέ-
νων αὐτὰς, ὡς τι διάφορον
καὶ τοῦτο νομοθετησάντων,
μετὰ ῥυθμοῦ καὶ ὀρχήσεως μνεί-
σθαι. ὅτι δ' ἄτοπος ἦν, τὰ μὲν
ὄργια σιωπᾶν ἄξιον, τῶν ἀ-
μυήτων ἕνεκα. ἐκεῖνο δὲ πάν-
τες ἀκούσεσθε, ὅτι τὸς ἐξαγο-
ρεύον-

nibus quæ viſenda apud Phæacas conſpexerat, hoc cũ primis admirantem teſtatur, agilesq; pedum motiones ſpectantem. Iam in Theſſalia eò vſq; progreſſum eſt ſaltationis exercitium, vt populi præſides, & anteſignanos illorum, præſaltatores vocare non dubitârint. Cui rei etiamnum ſtatuarum inſcriptiones & tituli ſuo ſuffragantur teſtimonio, quas vis qui in bello optimam nauaſſent operam, erexerunt. Prætulit, inquit, præſaltatorem ciuitas. Et iterum, Eilationi poſuit hanc imaginẽ populus, propterea quòd pugnam probè deſaltârit. r Mitto illud, apud veteres nullas vnquam fuiſſe celebratas feſtiuitates aut ceremonias citra ſaltationem: quippe quas ab Orpheo & Muſæo, optimis tunc ſaltatoribus, conſtitutas fuiſſe ſatis certè conſtat, qui & hoc, vt cætera omnia, vt honeſtiſsimum quiddam legibus ſanxiſſe videntur, initiari cum rhythmo & ſaltatione. Quòd autem hoc ita ſe habeat, reticenda erant orgia, propter prophanos nondum initiatos. Illud autem omnes audiunt,

ρωνῆσας τὰ μυσήεια, ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ ποιηταί. ἐν Δήλῳ δὲ γε δὴ καὶ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν ταύτῃ, καὶ μετὰ μουσικῆς γίνονται, καὶ πάλαι χοροὶ συνελθόντων ἐν αὐλῷ καὶ κιθάρᾳ, οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπορχούμενοι καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐξ αὐτῶν. τὰ γοῦν τοῖς χοροῖς γραφόμενα τότε ἄσματα, ὑπορχήματα ἐκάλεῖτο, καὶ ἐμπίπλητο τῶν τοιούτων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἑλλήνων λέγω, ὅτε καὶ Ἰνδοὶ, ἐπειδὰν ἔωθεν ἀναστάντες, προσεύχωνται τῷ ἡλίῳ, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, πλὴν χεῖρα λύσαντες, ἀγόμεθα ἐντεῦθεν ἡμῶν ἔξω τὴν ὠχλὴν; ἀλλ' ἐκεῖνοι πρὸς τὴν ἀνατολὴν στάντες, ὀρχήσει τὸν ἥλιον ἀσπάζονται σχηματίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ μιμούμενοι τὴν χορείαν ἣν θεῖν. καὶ τοῦτ' ἔστιν Ἰνδῶν καὶ ὠχὴ, καὶ χοροὶ, καὶ θυσία. διὸ καὶ τούτοις

diunt, quòd ij qui linguæ vitio atq; incontinentia mysteria prodidissent, plericq; eos desaltasse dictitarent. Porrò autem in Delo nulla sacra peragebantur, quibus saltatio non fuisset adhibita, sed & cum illa & cum musica cuncta persoluebantur. Ingressi verò puerorum chori, tibia & cithara præcinentibus saltabant: quos subsecuti optimi, facto delectu choreis excipiebant. Itaque & cantilenas illiusmodi choreis conscriptas hyporchemata nominare cōsueuerunt, talibusq; lyra impleta fuerat. Quid verò Græcorum gentes tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquam manè è strato surrexerint, Solem precibus venerati fuerint, non quemadmodum nos deosculata manu perfectam precationem esse arbitramur: verùm illi ad Orientem conuersi, saltatione Solem consalutant, sed cum silentio seipsos conformantes, dei choream imitari atq; effingere conantur? Et hæc Indorum est precatio, & chori, & sacrificium. Duabus verò vi-

ζοις ἱλεοῦνται τὸν θεὸν καὶ ἀρχομένης καὶ λυομένης τῆς ἡμέρας. Αἰθίοπες μὲν γὰρ, καὶ πολεμοῦντες, σοῦ ὀρχήσατο αὐτὸ θῶσι. καὶ ἐκ ἂν ἀφεῖτο τὸ βέλος Αἰθίοψ ἀνὴρ, ἀφελὼν τῆς λιφαλῆς (ταύτῃ γὰρ ἀντὶ φαρέτρας χρῶνται, περιθέντες αὐτῇ ἀκτινηδὸν τὰ βέλη) ἢ μὴ πρότερον ὀρχήσατο, καὶ τῷ σχήματι ἀπελπίσειε, καὶ πτοηφοβήσειε τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δὲ, ἐπεὶ τῶν ἰνδικῶν, καὶ τῶν Αἰθιοπίαν διεξιὼν ἠλύθαμεν, καὶ ἐς τὸν γείτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καταβῶμεν τῷ λόγῳ. λοιπὸν γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, ἐκ ἄλλό τι ἢ ὀρχηστήν τινα γενέσθαι λέγειν, μιμητικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸς πάντα σχηματίζεσθαι καὶ μεταβάλλεσθαι δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα ἐν τῇ τῶν κινήσεως σφοδρότητι, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ

cibus ad hunc modum Deũ placare ſolent, nempe mane & veſperi. Etenim Aethiopes non alia quàm ſaltandi ratione illatis iam ſignis bellum ingrediuntur, nec quiſquam Aethiopum vel ſagittam excuſſam emitteret auulſam à capite (hoc enim vice pharetræ vtuntur, radiorum inſtar tela capiti circumponentes) niſi priùs ſaltauerit, & ſaltatione hoſti terrorem incuſſerit. Conſentaneum verò eſſe opinor, poſteaquam totam Indiam & Aethiopiam peragrauimus, vt in vicinã Aegyptum oratione diuertamus. Etenim vetus illa fabula[8] Proteum Aegyptium nihil aliud quàm ſaltatorem fuiſſe eximium, mihi planè confirmare videtur, hominẽ effingendi imitandiq; peritum, quiq; ſemet in varias rerum facies demutare & transformare potuerit, vt modò in aquas tenues dilapſus abiret imitando, modò ignis celeritatem & vehementiam agilitate corporis, mox leonis immanitatem, ac pardalis

καὶ παραλλάξεως θυμὸν, καὶ λυγὸς λόγημα, καὶ ὅλως, ὅ, τι καὶ θελήσειεν. ὁ δὲ μῦθος, παραλαβὼν πρὸς τὸ παράλογον τὴν φύσιν αὐτοῦ, λογήσασθαι, ὡς γινομένην ταῦτα, ἅπερ ἐμιμεῖτο. ὅπερ δὴ καὶ τοῖς νῦν ὀρχουμένοις πρόσεστιν. ἔνιοις τ' ἂν οἶμαι αὐτοὺς πρὸς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀκίνως σχηματιζομένους, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. ἀπάξειν δ' ἴσως καὶ τὴν Εμπουσαν, τὴν ἐκ μυείας μορφὰς μεταβαλλομένην, τοιαύτην τινὰ ἄνθρωπον ὑπὸ τοῦ μύθου παραλελογίσθαι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μηδὲ τὴν Ρωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἣν οἱ ἀγχιστεῖς αὐτῶν, τῶν πολεμικωτάτων τῶν θεῶν Ἄρεως, οἱ Σάλιοι καλούμενοι (ἱερωσύνης δὲ τοῦτο ὄνομα) ὀρχοῦνται σεμνοτάτην ἅμα καὶ ἱερωτάτην. Βιθυνὸς δὲ μῦθος

lis impetum, deinde arboris motum flexibilem: postremò in summa quicquid collibuisset, exprimeret. Cæterùm fabula eas Protei proprietates ad inusitatiorē opinionem detorquens eam eius naturam fuisse commenta est, quasi ea ipsa quoque fieret, quæcunque saltandi artificio imitaretur. Qua facultate & eos qui hodie saltationibus nauant operam, præditos esse animaduertimus, videasq; illos eodem tempore diuersissimis modis immutari, ac planè ipsius [t] Protei esse æmulos. Et si quid coniectura assequēdum est, & [u] Empusam suspicor (quæ & ipsa in varias rerum facies semet transfundere dicta est) non aliam quàm saltatricem fuisse, fabularum inuolucro significare voluisse homines. Ad hæc iustum esse opinor, ne Romanorum quidem saltationem præterire tacitam, quam nobilissimi quique illorum, quos vocant [x] Salios (est autem nomen sacerdotij) Martii deo bellicosissimo saltant gratissimè, & religiosissimè. Neque verò Bithynicæ fabu-

læ com-

μῦθος καὶ οὗτος, οὐ πάνυ τῶν Ἰταλιωτικῶν ἀπόρι-
ος. οἶ τὸν Πείαπον, δαίμονα πο-
λεμικὸν, τῶν Τιτάνων οἶμαι
ἕνα, ἢ τῶν Ἰδαίων Δακτύ-
λων, τὸ ἔργον ποιησάμε-
νον, τὸ ἐνόπλιον παιδάριον,
παραλαβόντα παρὰ τῆς Ἥρας
τῆς Ἄρεως, παῖδα μὲν ἔτι, σκλη-
ρὸν δὲ, καὶ πῶρον τῆς μητρὸς ἀνδρι-
κὸν, μὴ πρότερον ὁπλομα-
χεῖν διδάξαι, πρὶν τέλεον
ὀρχηστὴν ἀπεργάσατο. καὶ
ἐπὶ τούτῳ καὶ μισθὸς αὐτῷ πα-
ρὰ τῆς Ἥρας ἐγένετο, δικαίως
ἅτε ἐκ τοῦ πολέμου πλεονεκ-
τούντων τῷ Ἄρει, παρ' αὐτῆς λαμ-
βάνειν. τὰ μὲν γὰρ Διονυσιακὰ
καὶ Βακχικὰ οἶμαί σε μὴ πε-
ριμένειν ἐμοῦ ἀκοῦσαι, ὅτι ὄρ-
χησίς ἐκεῖνα πάντα ἐστίν. τριῶν
γοῦν ὄντων τῶν γυμνικω-
τάτων ὀρχήσεων, κόρδακος,
καὶ σικιννίδος, καὶ ἐμμε-
λείας, οἱ Διονύσου θεράποντες
οἱ Σάτυροι, ταύτας ἐφευρόν-
τες, ἀπ' αὐτῶν ἑκάστῃ ὄνο-
μασαν. καὶ ταύτῃ τῇ τέχνῃ
χρώ-

le commentum ab Italorum instituto abhorret admodũ, perhibentium. Y Priapum deum bellicosum, vnum (vt opinor) ex Titanibus, aut Idæis Dactylis, illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quẽ Mars à Iunone offerente acceptũ adhuc puerum, durum porrò, & rudem, & supra modum virilem, non priùs armorum peritum reddidit, quàm perfectum eundẽ saltatorem effecisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, vt ab illo semper decimã partem spoliorum in bello partorum reciperet. Vt autem Dionysiaca & Bacchica tibi expediam, opinor te non expectaturum vt audias, cuius tota actio nihil aliud quàm saltationem complectitur. z Cùm itaq; tria sint celeberrimarum saltationũ genera, Cordacis & Sicinnidis & Emmeliæ, Bacchi ministri Satyri his à se ipsis inuentis, de se cuique nomen indiderunt; & hac saltandi arte

ληθῆ Θ ὁ Διόνυσ Θ, Τυρ-
ρήνους καὶ Ἰνδοὺς καὶ Λυδοὺς ἐ-
χειρώσατο, καὶ θῆλυν ἔτι μά-
χιμον τοῖς ἀνδράσι θιάσοις κα-
τωρχήσατο· ὥστε ὦ θεωμένη,
ὅρα μὴ ἀνόσιον ᾖ, κατηγο-
ρεῖν ἐπιτηδεύματ Θ θεῖόν τε
ὄντα καὶ μυστικὸν, καὶ τοσούτοις θεοῖς
ἐσπουδασμένον, καὶ ἐπὶ τιμῇ οὕτω
πολλῶν θρωμένον, καὶ τοσαύτην τέρ-
ψιν ἅμα καὶ παιδιὰν ὠφέλιμα
μὲν παρεχόμενον. θαυμάζω δὲ
σε μᾶλλον, ἀλλὰ Ὁμήρου καὶ
Ἡσιόδου μᾶλλον ἐραστὴν ὄντα
σε (αὖθις γὰρ ἐπὶ τοὺς ποιητὰς
ἐπάνειμι) πῶς ἀντιφθέγγεσθαι
τολμᾷς, πρὸ τῶν πάν-
των ὄρχησιν ἐπαινοῦσιν. ὁ μὲν
γὰρ Ὁμηρ Θ, τὰ ἄλλα καὶ
μάλιστα καταλέγων, ὕπνον
καὶ φιλότητα καὶ μολπὴν
καὶ ὄρχησιν, μόνην τούτων
ἀμύμονα ἀνόμασε, πρὸς-
μαρτυρόμενος νὴ Δία, καὶ τὸ
ἀλὺ τῇ μολπῇ, ἅπερ ἀμφό-
τερα

arte vtens Bacchus, Tyrrhenos & Indos & Lydos deuictos subiugauit, ac gentes adeò bellicosas ipsis saltem thyrsis desaltauit. Quocirca, ô admirande, vide ne parum pium aut religiosum sit, in crimen vocare exercitium adeò diuinum & mysticum & cui colendo tanti Dij nauârint operam, quodq; in illorum honorem & cultum toties peragitur, insuper quod tantum oblectamentum simul atque institutionem adeò vtilem exhibere solet. Illud ego A demiror, non ignorans Homeri atque Hesiodi te amatorem esse maximum (iterum enim ad poëtas me conferã) qua fronte illis contradicere audeas, præ omnibus saltationem summè laudantibus. Siquidem Homerus cùm res mortalium longè iucundissimas iuxtà ac elegantissimas vno quasi fasce coniunctim efferret, nempe somnum, amorem, cantum, atque saltationem: B hanc tamen solam præclaro nobilitauit encomio, inculpata eadem nominata, asseribens per Iouem cantui dulcedinem, quæ vtraque

τερα τῇ ὀρχηστικῇ πρόσεσι, καὶ φωνὴ γλυκεῖα, καὶ ὀρχήσεως ἀμίμητον, ὃν σὺ νῦν μωμᾶσθαι ἐπινοεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως, Ἄλλῳ μὲν γάρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ μετ' ὀρχήσεως ᾠδὴ καὶ λῷστον θεῶν τοῦτο μάλιστον. καὶ ἔοικεν ἐς δύο διηρημένως ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα πράγματα, πόλεμον καὶ εἰρήνην, ζῆν δὲ πολέμου μόνα ταῦτα ὡς μάλιστα ἀντιτιθεὶς φάναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος δέ, ὃς παρ' ἄλλου ἀκούσας, ἀπ' ἄλλων αὐτὸς ἔωθεν ὀφθεὶς ὀρχουμένας τὰς Μούσας, ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν τοῦτο περὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηγεῖται, ὅτι περὶ Ἑλικῶνα ἁβρὰ πόσσ' ἀπαλοῖσιν ὀρχεῦνται, τοῦ πατρὸς τὸν βωμὸν περιεχόμεναι· ἀπὸ σὺ μοι, ὦ γενεσθλίη,

que saltandi artificio adesse videmus, & dulces modulos, & saltationem inculpatam, quam vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ Poëseos ita inquit:

Iuppiter hunc belli reddit virtute potentem,
At leuibus membris aliũ saltare peritum:
Est quem dulciſona ſuſtollit voce canendi.

Suauis profectò est vocum modulatio, quæ saltationi adiuncta est, ac munus quod à dijs immortalibus præstari potuit, longè pulcherrimum. Ac mihi apparet Homerus omnes res mortalium in duo tantùm diuisisse, nempe in bellum & pacem: cæterùm rebus bellicis tantùm hæc tanquam præstantisima studia pacis oppoſuiſſe. C At verò Hesiodus, qui non ab alio percensente hoc auditu percepit, sed ipse statim sub auroræ exortum Musas saltantes viderit, in carminis sui initio de illis hoc summum & elegantisimum referre non est veritus encomium, nimirum eas circa fontem floridum mollibus saltare pedibus, iuxta patris aram agentes tripudium. At tu, ô generoſe,

νῶν, μονονοχὶ θνομαχῶν, ὑ-
βείζας ἀς τὴν ὀρχησικήν. ὁ
Σωκράτης δ', σοφώτατός ἀ-
νὴρ (ἄν γε πιστοῦν τῷδε περὶ
αὐτῶ λέγοντι τῷ Πυθίῳ) ἐμό-
νον ἐπῄνει τὴν ὀρχησικήν,
ἀλλὰ καὶ ἐκμαθεῖν αὐτὴν ἠ-
ξίει, μίγιστον νόμον ἡγεθ-
μίαν καὶ εὐμουσίαν, καὶ μιμή-
σει ἐμμελεῖ, καὶ εὐσχημοσύνην
τῶ εὐρυθμίᾳ· καὶ οὐκ ἠδέετο γέ-
ρων ἀνὴρ, ἓν τῶν σπουδαιο-
τάτων μαθημάτων καὶ τοῦτο
ἡγούμενος εἶναι. καὶ ἔμπης γε
ἐκεῖνος περὶ ὀρχησικὴν ἐ
μετρίως σπουδάσεσθαι, ὅς γε
καὶ τὰ μικρὰ οὐκ ὤκνει μαν-
θάνειν, ἀλλὰ καὶ αἰσχὺν διδα-
σκαλεῖα τῶν αὐληπρίδων ἐ-
φοίτα, καὶ παρ' ἑταίρας γιγνα-
κὸς οὐκ ἀπηξίου σπουδαῖόν τι
ἀκούειν, ἢ Ἀσπασίας. καί τοι
ἐκεῖνος ἄρτι ἀρχομένην εὖρε
τὴν τέχνην, καὶ οὐδέπω ἐς
τοσοῦτον καλὸν διηρθρωμέ-
νην· ἢ γὰρ τὸς νεωτέρους ἐπὶ μίγιστον
προαγαγόντας αὐτὴν ἐθεάτο,

rose, tantùm non cum Dijs ipsis pugnans, saltationem conscindis contumelijs cõuicijs. Cæterùm D ipse Socrates, vir omnium sapientissimus, si Pythio hoc illum testimonio cohonestanti fides habenda est, non tantùm saltationem laudibus extulit, sed illam quoque discere non erubuit aut grauatus est, plurimùm tribuens venustæ concinnitati & elegantiæ, tum apto motui, neque non mouentis afformationi. Nec veritus est iam natu grandior saltationem inter serias habere disciplinas: videbaturq; non parùm huic rei perdiscendæ impensurus operæ, quem leuiora ac viliora perdiscere non piguit: sed tibicinarum quoq; scholas frequentare solebat, neq; à meretrice muliere E Aspasia quiddam audire dedignatus est. Atqui ille artem non ita pridem natam vidit, necdum tanta elegantia & pulchritudinis accessione auctam & elatam. Qui si nunc eos quorum opera in summum vsque fastigium euecta est, spectaret,

sat

ἴσθι, οἶδα, πάντων ἂν ἐκεῖνός γε ἀφίμην, μόνῳ τῷ θεάματι τούτῳ τὸν νοῦν ἂν προσέχειν, μὴ τὰς παίδας οὐκ ἂν ἄλλό τι πρὸ αὐτῆς διδάξατο. δοκεῖς δέ μοι, ὅταν εὐμμελίαν καὶ παρῳδίαν ἐπαινῇς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ ἐν ἑκατέρᾳ ἐκείνων ὀρχήσεως ἴδιόν τι εἶδός ἐστιν. οἷον τραγικὴ μὲν ἡ ἐμμέλεια, εὐμμελικὴ δὲ ὁ κόρδαξ. ἐνίοτε δὲ καὶ τρίτην, σικιννίδα προσλαμβανομένην. ἐπεὶ δὲ ἐν ἀρχῇ καὶ προτίμησας τῆς ὀρχήσεως τὴν τραγῳδίαν, καὶ τὴν εὐμμελίαν, καὶ αὐλητὰς εὐκλεῖς, καὶ εὐθαρμόστους, ἐναγώνια ταῦτα, καὶ δὴ τοῦτο σιμνὰ προσκωπῶν, φέρε νῦν, ἀντιξετάσωμεν τῇ ὀρχήσει ἕκαστον αὐτῶν. εὖ γοῦν τὸν μὲν αὐλόν, ἃ δοκεῖ, καὶ τὴν εὐθάραν παρῶμεν, μέρη γὰρ τῆς τῆ ὀρχηστῇ ὑπηρετούσας καὶ ταῦτα. τὴν τραγῳδίαν δέ γε ἀπὸ τοῦ σχήματος τοῦ πρώτου καταμάθωμεν, οἵα ἐστίν, ὡς ἀ δειχθεὶς ἅμα καὶ

sat scio illum omnibus reliquis posthabitis, hisce tantùm spectaculis operam daturum, neque pueros quicquam perinde atque saltationem docturum. F *Videris autem mihi laudans Comœdiam atque Tragœdiam, oblitus esse, in vtraque illarum proprium quoddam saltationis genus exerceri. ac tragicam quidem esse Emmeliam, comicam verò esse Cordaca. Nõnunquam vsurpari & tertiam, nempe Sicinnidem. Posteà verò quàm in principio saltationi tragœdiam & comœdiam, tibicinasq; & citharam ante ferre non dubitaris, tanquam ista in certamen veniant, atque per hoc grauia dicenda sint: age vicissim ista singulatim excutiamus, tibias autem & citharam relinquamus. Etenim & istæ saltationis partes sunt, ducendis choreis subseruientes. Porrò autem ipsam tragœdiam primùm ab habitu contemplemur, cuiusmodi sit, quàm turpe &*

φὴ φοβερὸν θέαμα, ἂς μῆκος
ἀρρύθμου ἀσχημόνου ἄν-
ρωπον, ἐμβάταις ὑψηλοῖς
ποχούμενον, πρόσωπον ὑπὲρ
ιφαλῆς ἀνατεινόμενον ἐπι-
εἰμένον, καὶ σῶμα λιχνὸς
άμμενα, ὡς καταπιόμενον
ὸς θεατάς. ἰῶ λέγειν πλευ-
ίδας καὶ πλαγαρίδας, πλοῦ-
λῶ καὶ ἐπιτιχνητῷ παχύτη-
α πλασσομένου, ὡς μὴ τῶ
ώπους ἡ ἁρρυθμία ἐν λεπτῷ
ιάπλου ἐλέγχοιτο. εἶτ' ἐν-
λοθεν αὐτὸς λυπραγῶς, ἐαυ-
τὸν ἀναπλῶν καὶ καταπλῶν,
ενίοτε καὶ συνειφλῶν τὰ ἰαμ-
βεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, με-
λφδῶν τὰς συμφορὰς, καὶ
μόνης τῆς φωνῆς ὑπόθεσιν
παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα
ῥῆς ποιητικῆς ἐμέλησε, πᾶ
σοῦ ποτε χρωμένοις. καὶ
μέχρι μὲν Ἀνδρομάχη τις
ἐβάδιζε δῆτα, φορητὸς ἦν ὡδή.
ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσι-
ὼν μονῳδῇ, ἐπιλαθόμενος
κυτοῦ, καὶ μήτε τῶν λοιπῶν
ἀδόν-

pe & minimè iucundum ſpectaculum, homo longitudine deformi atque incompoſita exornatus, altis calceamentis ingrediens, caput larua minaci obductum habēs, tum peramplo ore hiante, quaſi ſpectatores eſſet deuoraturus. Mitto adſcititia pectora, & ventres factitios, adiunctam & arte compoſitam corporis craſſitudinem, ne longitudine diſcors compoſitio in tenui corpuſculo magis reprehendenda veniat. Deinde indecora hiſtrionis vociferatio, iam ſeipſum inclamantis, iam verberantis, aliquādo etiā iambicos verſiculos cantillantis, & quod turpiſsimum eſt, grauiſsimas calamitates modulantis, ac ſola voce ſemetipſum repraehendendū exhibentis. Quippe alia priſcorum poëtarum induſtria inuenta ſunt. Et quamdiu quis Andromachen agit, aut Hecubam, tolerabilis eſt concio: vbi verò ipſe Hercules carmine lugubri in ſcenam ingreſſus eſt, ſui oblitus, neque leoninam,

ἀλλ᾽ ὡθεῖς, μετὰ τὸ ῥόπαλον, ὃ περίκειται, σολοικίαν τῶν φρονῶν ἀπότομα φαίη ἄρτις τὸ πρᾶγμα. καὶ γὰρ αὖ, ὅπερ ἐγκαλεῖς τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ ἄνδρας ὄντας μιμεῖσθαι γυναῖκας, κοινὸν τοῦτο καὶ τῆς τραγῳδίας. καὶ τῆς κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πλείους γοῦν ἐν αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ κωμῳδία δέ, καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον, μέρος τοῦ τερπνοῦ αὐτῇ ἐγκέκμηκεν, οἷα βλέφαρα καὶ τιβίων καὶ μαγείρων πρόσωπα. τὸ δὲ τοῦ ὀρχηστοῦ σχῆμα, ὡς μὴ λόσιμον καὶ ἀπρεπὲς, ἐκ τοῦ καὶ τοῖς ἀμυήτοις δῆλον. δῆλα γὰρ τοῖς μὴ τυφλοῖς ταῦτα. τὸ δὲ πρόσωπον αὐτὸ, ὡς λάμπιστον, καὶ ὃν ἐπιπαμφώφ θράματι ἐοικὸς, οὐ λιχηνὸς δέ, ὡς ἐκεῖνα, ἀλλὰ συμμιμητικός. ἔχει γὰρ πολὺς τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ βοῶντας. πάλαι μὲν γὰρ αὐτοὶ καὶ ἦδον, καὶ ὠρχοῦντο. ἔπειτα δὲ

neq; clauam quæ præponitur, veneratur: adeò vt sanæ mentis homo quispiam iure optimo talem actionem solœcismum vitiosum possit reprehendere. Iam quod cum primis quoque in saltatione damnâsti, viros histriones mulierum mores imitari, hoc equidem commune quoq; est & tragœdiæ & comœdiæ vitium. Etenim in vtraq; plures introducuntur mulieres quàm viri. Quinetiã Comœdia partem personarũ omnium maximè ridiculam, & oblectationis plenam huic tribuit, videlicet lampadum & tibicinarum & coquorum personas. Sedenim saltationis habitus quàm decens sit & modestus, quorsum attinet dicere, & cùm cæcis quoque ista sint perspicua? Larua ipsa pulcherrima, & subiectæ fabulæ respondens, non immanè hiat, vt illæ, sed saltationi per omnia conuenit. Habet enim permultos sub illa vociferantes. Olim verò ipsi quoque saltatores canebant, & vnà saltabant. Deinde

λὰ μιμνμένων τὸ ἄθμα τῷ ὠλῷ ἐπιτάραπεν, ἄμενον λοξῳ ἅπασι αὐτοῖς ἀφάνεν. ἃ δ' ἐποθέσεις λοιναὶ ἀμφοτέροις, καὶ ἰδίων τι δηλωμένων τῶν πραγμάτων ἑκάστοις, πολὺ ὅτι ποικιλώτερα αὐτά, καὶ πολυμαθέστερα, καὶ μυείας μεταβολὰς ἔχοσα. ἃ δὲ μὴ ἐναγώνιος ἡ ὄρχησις. ἐκείνῳ φημὶ ἐν αἰτίαν, τὸ λόξα τοῖς ἀγωνοθέταις μεῖζον καὶ σεμνότερον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν ἐλθεῖν. ἐκ λέγω, ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους ἡ ἀρίστη, καὶ τοῦτο, ὥσπερ τι κόσμημα, ὧν παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι προσέθηκεν. ἐθέλω δὲ σοι ἐνταῦθα ἤδη ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ τῶν παραλελειμμένων ὧν λόγῳ, πλημμόλων ὄντων, ὡς μὴ δόξαν ἀγνοίας ἢ ἀμαθίας παράσχωμαι. οὐ γάρ

inde animaduertentes continuo motu grauari anhelitum, & per hunc turbari cantilenam, visum est factu longè consultius, vt alij saltantibus succinerent. Porrò autem argumenta vtrisque communia sunt: neque vlla in re à tragicis distinctim separata sunt saltatoria, quàm quòd multipliciori varietate exornata sunt illa, maioriq; studio perdiscenda, atque infinitas mutationes habentia. H *Quòd autem saltationum nulla sunt certamina, hanc ego causam esse opinor, quòd certaminum auctoribus res maior & grauior visa sit esse saltatio, quàm vt de ea exactè pronunciari posset. Vt præterea ciuitatem in Italia Chalcidici generis præstantissimã, & hanc quemadmodum ornamentum aliquod certamini quod apud ipsos decertandum præponitur, adiecisse. Iam verò super ijs respondere tibi stat sententia, quæ oratione mihi omissa sunt, quæ non pauca esse video, ne quam ignorantiæ aut imperitiæ opinionem apud te incurram. Ne-*

γάρ μι λέλη θφ, ὅτι πολλοὶ πρὸ ἡμῶν περὶ ὀρχήσεως συγγεγραφότων, πλείοσι βιβλίοις τῆς γραφῆς ἐποιήσαντο, πάντα τῆς ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπιξιόντων, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντων, καὶ οἷα ἑκάστη, καὶ ὑφ' ὅτου εὑρέθη, πολυμαθείας ταύτην ἐπίδειξιν ἡγούμενοι παρέξειν. ἐγὼ δὲ μάλιστα μὲν τὴν περὶ ταῦτα φιλοτιμίαν ἀπερόκαλόν τι καὶ ὀψιμαθὲς, καὶ ἐμοὶ γοῦν ἄκαιρον οἶομαι εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο παύομαι. ἔπειτα καὶ ἐκεῖνό σε ἀξιῶ ἐννοεῖν καὶ μιμνῄσθαι, ὅτι μοι νῦν οὐ πᾶσαν ὄρχησιν πρόκειται γραμματολογεῖν, διὸ καὶ τοῦτο τὸν σκοπὸν ὑπισχνούμην ὡς λόγῳ, ὀρχήσεων ὀνόματα καταριθμήσασθαι, πλὴν ὅσων ἐν ἀρχῇ ὀλίγων ἐπεμνήσθην, τὰς γενικωτέρας αὐτῶν προχειρισάμενος. ἀπὸ τοῦ γε

que mihi obſcurum eſt, complures ante nos de ſaltatione libellos conſcripſſe, ac omnem ſuam in ſcribendo operam & induſtriam in hoc poſuiſſe, vt omnia ſaltationis genera atque ſpecies numero comprehenderent, earundemq; nomina, percenſerent, tum cuiuſmodi vnaquæque illarum, aut quo auctore foret inuenta, quo inſtituto magnam multiplicis ſcientiæ opinionem ſibi adiuncturos exiſtimabant. Ego verò hanc ambitioſam ſuper hiſce rebus contentionem, & ineptam, & ſeræ cognitionis, & mihi ipſi in præſens minimè tempeſtiuam & accommodam eſſe arbitror, eamq; ob rem illa ſuperſedeo. Deinde & hoc te cogitare velim, ac tenere memoria, quòd neque in præſentia ſtatuerim omnem ſaltationem à prima ſtirpe repetitam velle indagare: neq; hunc orationis meæ ſcopum eſſe propoſitum, ſaltationum nomina numero complecti velle, præter paucas illas quarum initiò memini, tanquam generoſioribus propoſitis. Verùm

hoc

τὸ γενέσθαι τῷ παρόντι μοι λειφάλαιον τοῦ λόγου τοῦτό ὅτι, νῦν ὀρχήσεων λαβεῖν ἐπαινέσαι, καὶ δεῖξαι ὅσα ἐν αὐτῇ τερπνὰ καὶ χρήσιμα περιλαβοῦσα ἔχει, οὐ πάλαι ἀρξαμένη εἰς τοσοῦτον ἥβης καὶ ἐπιδιδόναι, ἀπὸ λαμπρὰ καὶ σεβασὸν μάλιστα. αἱ μὲν γὰρ πρῶται ἐκεῖναι, ὥσπερ τινὸς ῥίζαι καὶ θεμέλιοι τῆς ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δ' ἄνθος καὶ τὸν τελειότατον καρπὸν, ὅσπερ νῦν μάλιστα εἰς τὸ ἀκρότατον ἀρτιτέλεστα, τοῦτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμαυθρίζειν, καὶ γέρανον ὀρχεῖσθαι, καὶ τὰ ἄπτα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν ταύτῃ ἔτι προσήκοντα· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ Φρύγιον ὄρχησεως εἶδος, τὸ παροίνιον καὶ συμποτικὸν, μετὰ μέθης γιγνόμενον, ἀγροίκων ποτὲ ἀνδρῶν πρὸς αὐλημα γυναικεῖον ὀρχουμένων, σφόδρα

hoc orationis meæ caput & ſumma futura eſt, vt eam ſaltandi rationem quæ nunc conſtituta in vſu verſatur, laudibus illuſtrem: planumq́ faciam, quantum cùm voluptatis, tum fructus in ſe complectatur: & quàm non nuper primùm incepta, ad tantum venuſtatis & elegantiæ culmen & faſtigium peruenerit, nec minus de ſe exhibeàs reuerentiæ. Quippe priores illæ, perinde vt radices & ſaltationis fundamenta fuerunt. Eius autem floridam venuſtatem, & fructum abſolutiſsimum, qui nunc omnium perfectiſsimè cunctis augmentis ematuruit, illum nunc in præſens oratione noſtra explicabimus, poſthabita Thermayſtride, & gruum ſaltatione, & aliis præſenti parùm conuenientibus. Sed ne Phrygiam quidem illam ſaltandi ſpeciem, aptam conuiuijs & compotationibus, & quæ tantùm ebrietate duce exerceri ſolet, hominibus ruſticis ſæpenumerò ad tibiam muliebriter ſaltantibus ſaltus duros

ἀρὰ καὶ ἀκαματηρὰ πηδήματα, καὶ νυῶ ἔτι τῶς ἀγροικίας ἐπιπολάζοντα, ὑπ' ἀγνοίας παρείλιπον· ἀπ' ὅτι μηδὲν ταῦτα τῇ νυῶ ὀρχήσει κοινωνεῖ. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μέν τινα εἴδη ἐπαινεῖ ταύτης, τὰ δὲ πάνυ ἀπαξιοῖ, διαιρῶν αὐτὰ εἴς τε τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ χρήσιμον, καὶ ἀπιλαύνων αὐτῶν τὰ ἀσχημονέστερα, πότιμῶν δὲ καὶ θαυμάζων θάτερα. καὶ περὶ μὲν αὐτῆς ὀρχήσεως τοσαῦτα. τὸ γὰρ, πάντα ἐπεξιόντα, μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπερόκαλον. ἃ δὲ τὸν ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅπως δεῖ ἀσκεῖσθαι, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς μᾶλλον τὸ ἔργον, ἤδη σοὶ λέγω, ὡς μάθῃς, ὃ τῶν ῥᾳδίων, καὶ τῶν ἀμεταχειρίστων οὖσαν τῇ τέχνῃ, ἀπὸ πάσης παιδεύσεως ἐς τὸ ἀκρότατον ἀφικνεῖσθαι μόνον, ἀπὸ καὶ

& laboriosos, & quos etiam num agrestium studio relictos videmus, præ ignorantia obtendi: sed quia à præsenti saltatione omnibus modis aliena est, nec quicquam cum illo commune habet: quandoquidem ipse quoque Plato in Legibus nonnullas illius species commendat, nonnullas verò in totum reprobat, diuidens eas iuxta voluptatem & vtilitatem, exigens ex illis quæ sunt indecentiores, antetponens autem & admirans reliquas. Et de ipsa quidem saltandi ratione hæc dicta sufficiant. Etenim singulis persequendis orationem extendere, absurdum mihi videtur, & ineptum. K Iam verò ea quæ saltatorem eximium habere oportet, tum qua ratione ijs quæ perdidicit, rectè vti, quibusq; rebus artem possit assequi, tibi expediam, vt cognoscas quàm non ista ars omnino sit comprehensu facilis, & cuiusuis ingenio obuia & expositа. sed omnium disciplinarum exactissimè cognitarum adminiculo excolenda sit, non musices tantùm, verùm etiam rhyth-

καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ δ' οὖς φιλοσοφίας μάλιστα, δ' τι φυσικῆς, καὶ δ' ἠθικῆς· τὴν δὲ διαλεκτικὴν αὐτῆς περιεργίαν, ἄκαιρον αὐτῇ νενόμικεν. ἐμοὶ δὲ καὶ ῥητορικῆς ἀφίσταται, ἀλλὰ καὶ ταύτης μέτεχε, καθ' ὅσον ἤθους τι καὶ πάθους ἐπιδεικτικόν ἐστιν, ὧν καὶ οἱ ῥήτορες ὀρέγονται. οὐκ ἀπήλλακται δὲ καὶ γραφικῆς καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τούτοις εὐρυθμίαν μάλιστα μιμεῖσθαι φαίνεται, ὡς μηδὲν ἄμεινον μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν ἐν δοκεῖν πρὸ πάντων δ', Μνημοσυνίδα, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πολύμνιαν, ἅπαν ἔχειν αὐτῇ πρόκειται, καὶ μεμνῆσθαι παρόντα ἅπαντα. κατὰ γάρ τοι τὸν Ὁμηρικὸν Κάλχαντα, τὸν ὀρχηστὴν εἰδέναι καὶ, τά τ' ὄντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν διαλανθάνειν, ἀλλ' ἐν πρόχειρον τὴν μνήμην αὐτῶν.

rhythmices & Geometrices, cum primis verò philosophiæ tuæ naturalis & moralis. Solùm verò Dialecticam illi tanquā superfluam & parùm commodam existimatum est. Neque verò abhorret à Rhetorica, sed & illius est particeps, quatenus mores atq; affectus demonstrat, quorum indicandorum cupidi sunt etiā Rhetores. Sed nec à graphica exclusa est, & plastice: verùm harum in membris exprimendis concinnitatem magnopere imitari videtur, adeò vt ne Phidias quidem in tantum, aut Apelles in ea videtur præcellere. Ante omnia verò præsens & singularis in saltatore requiritur Memoria, eiusque filia Polymnia, vt omnium rerum callentissimè memor sit. Etenim iuxta Calchantem Homericum, saltatorem scire necesse est,

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Ne quid rerum prorsus ignoret: sed memoriam habeat promptam, & expeditam. Caput

τῶν. καὶ τὸ μὲν λιτὸν ἁπλοῦν τ᾽ ἀποθέσεως, μιμητικὴ τίς ἐστιν ἐπιστήμη, καὶ λεκτικὴ, καὶ τῶν ἐννοηθέντων ἐξαγορευτικὴ, καὶ τῶν ἀφανῶν σαφηνιστική. καὶ ὅπερ ὁ Θουκυδίδης περὶ τοῦ Περικλέους ἔφη, ἐπαινῶν τὸν ἄνδρα, τοῦτο καὶ τὸ τοῦ ὀρχηστοῦ ἀκρότατον ἂν ἐγκώμιον εἴη, γνῶναί τι τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἑρμηνείαν δὲ λέγω, τὴν σαφήνειαν τ᾽ σχημάτων λέγω. ἃ δὴ πᾶσα ὁ τῆς χορηγίας, ἃ παλαιὰ ἱστορία ἐστὶν, ὡς πεῖσαι, καὶ ἃ πρόχειρ ἐστὶν αὐτοῦ μνήμην τι, καὶ μετ᾽ ὀρθρεύσεως ἐπίδειξις. ἀπ᾽ ἀρχῆς γὰρ εὐθὺς, καὶ τῆς πρώτης τοῦ κόσμου γενέσεως ἀρξάμενον, καὶ αὐτὸν ἅπαντα ἀδῆσαι, ἄχρι τῶν κατὰ τὴν Κλεοπάτραν τὴν Αἰγυπτίαν. τοῦτο γὰρ ὁ σχήματι περιγράφεσθαι ἡμῖν ἀ τοῦ ὀρχηστοῦ πολυμάθεια· καὶ τὰ μὲν μέσα μάλιστα ἴσα, οὐρανὸν ὁμιλῶ, Ἀφροδίτης γονὰς, Τιτάνων μάχην, Διὸς γένε-

autem argumenti est, imitationis atque demonstrationis scientia, ac rerum mente conceptarum explicatio, neque non obscurorum perspicua declaratio. Et quod de Pericle literis ac memoriæ prodidit Thucydides, eum virum collaudans, hanc summam & clarissimam esse saltatoris laudem, nosse quid deceat, & idipsum explicare posse. Explicationem autem, habituum perspicuitatem ego dico. Cæterùm ad hanc rem potissimùm facere videtur omnis illa rerum priscarum historia, vt à me prædictum est, cum prompta memoria, tum decenti gesticulatione coniuncta demonstratio. Statim enim à Chao & prima terræ generatione facto exordio, cuncta illi ad vnguẽ cognita esse necesse est, vsque ad Cleopatræ Aegyptiæ tẽpora. Hoc enim seculorum interuallo circumscripta est nobis multiplex illa saltatori paranda cognitio. Media omnia perfectissimè calleat, Cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iouis

γένεσιν, Ῥέας ἀπάτην, λίθου μεταβολὴν, Κρόνου δεσμὰ, τὴν τριῶν ἀδελφῶν κλῆρον, ἔτα ἐξὺς Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπὴν, ἀνθρώπων πλάσιν, Προμηθέως λύσιν, ἔρωτος ἰσχὺν ἐπατίρου. καὶ μετὰ ταῦτα, Δήλου πλάνην, καὶ Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλὴν, καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς ἐυεσκόμμενον πᾶσι τοῖς ἀετοῖς. Δευκαλίωνα ἐπὶ τέλει, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τούτου τοῦ βίου ναυαγίαν, καὶ λάρνακα μίαν, λείψανον τοῦ ἀνθρωπείου γένους φυλάξασαν, καὶ ἐκ λίθων ἀνθρώπους πάλιν. ἔτα Ἰάχου σπαραγμὸν, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης κατάφλεξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονὰς, καὶ ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσα Ἡφαίστου καὶ Ἐρεχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, καὶ ἀληρόθιον, καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἀρείῳ πάγῳ

uis incunabula & natiuitatem, Rheæ fraudulentam impoſturam, lapidis ſuppoſitionem, Saturni vincula, trium fratrum regna per ſortem diuiſa. Deinde Gigantum ſeditioſam rebellionem, ignem furto Prometheo ſubtractum, hominum formationem, Prometheo ſupplicium, amoris vtriuſque robur & violentiam. Poſt hæc Deli errationem, & Latonæ ex partu dolores, & Pythonis cædem, & Tityi inſidias ac mox, quemadmodum medium terræ aquilarũ volatu inuenium ſit. Ad hæc Deucalionem, ac magnum illud id ætatis naufragium, tum vnicam illam arcam humani generis reliquias conſeruantem. Prætereà quemadmodum denuò ex lapidibus homines prognati ſunt. Mox Iachi dilaniationem, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi vtranque ſtirpem. Tum quæcunque de Minerua referuntur in fabulis, quæcunque de Vulcano, atque Erichthonio: ac diſceptationem illam de Attica, & primum in Areopa-

γε λεῖσιν, καὶ ὅλως τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἱκανῶς δ', τὴν Δήμητρα καὶ πλάνην, καὶ Κόρης ἁρπαγήν, καὶ Κελεοῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρίου ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφορὰν, καὶ ὅσα περὶ Βορέα, καὶ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ τὴν Μηδείας ἐπιβολὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδίονος, ἅττα ἐν Θράκῃ ἔπαθον καὶ ἔπραξαν. ἔτι δὲ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρώτη δὲ τῆς Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ στρατεία τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀττικὰ γὰρ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιτο. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ λάχματος ἕνεκα ἐκ πολλῶν τῶν παραλελειμμένων λέξαι.

go iudicium. In ſumma, totum illum ſermonem Atticum fabuloſis narrationibus refertiſsimum. Præcipuè tamen memoria teneat Cereris errorem, atque inuentam Proſerpinam, & Celei hoſpitalitatē, & Triptolemi agriculturam, & vitium plantationem factam ab Icaro, & Erigones ærumnas: præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, & Theſeo & Aegeo memoriæ prodita ſunt. Adde his Medeæ ſuſceptionem, eiusque denuò in Perſas fugam, ac regis Erechthei filias, & natas Pandionis, tum quæcunque in Thracia perpeſſæ ſunt, & fecerunt. Deinde non ignorandus eſt illi Acamas, non Phyllis, non primus raptus Helenæ, tum Caſtoris atque Pollucis aduerſus vrbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & Heraclidarum reditus. Iure enim & iſta in fabulis Atticis cenſebuntur. Et hæc quidem ex rebus geſtis Athenienſium ſanè quàm pauca exempli gratia ex multis à me prætermiſſis percurri. Deinceps verò memoria quoque tenenda eſt

θορ. ἐξῆς δ' Μεγάρα, καὶ Νίσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς πλόκαμος, καὶ Μίνως πόρος, καὶ περὶ τὸν δυσχάριτον ἀχαριστία, οἷς ἐξῆς ὁ Κιθαιρὼν καὶ τὰ Θηβαΐων, καὶ τὰ Λαβδακιδῶν πάθη, καὶ Κάδμου ἐπιδημία, καὶ βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντων, καὶ Σπαρτῶν ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, ἐκ Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ πρὸς λύραν τείχισις, καὶ μανία τεχνοποιοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐκ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ σιγᾶσθαι σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως καὶ Ακταίωνος, καὶ τὰ Οἰδιπόδου, καὶ Ηρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. ἔπειτα Κόρινθος, πόλις καὶ αὐτὴ μύθων, τὸν Γλαῦκον καὶ τὸν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ Ηλίου μάχην καὶ Ποσειδῶνος· καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Αθάμαντος μανίαν,

da est Megara, & Nisus, & Scylla, & crines purpurei, & Minois regis Cretensium discessus, ac erga bene de se meritam ingratitudo. Quibus postea annectenda sunt cum Cithærone quæcunque Thebanis ciuibus acta sunt, & Labdacidarum ærumnæ, & Cadmi peregrinatio, & bouis procubitus, & dentes serpentini, & seminatorum ortus. Et rursus Cadmi in serpentem transmutatio, & ad lyram præcinentem murorum substructio, & murorum instauratoris insania, & uxoris eius, nempe Niobes sibi ac suis exitiosa iactantia, & in luctu silentium: tum quæcunque de Pentheo, quæcunque de Actæone; quæcunque de Oedipode, quæcunque de Hercule tum omnibus illius certaminibus literis prodita sunt, eiusq; liberorum per insaniam facta internecio. Deinde Corinthus, & ipsa plena fabulis, Glaucam & Creonta habens, & ante illos Bellerophontem, & Sthenebœam, Solisq; & Neptuni pugnam. Post hæc ante Athamantis furen-

μανίαν, καὶ τῶν Νιφίλης παίδων ἐπὶ τὸ λευκὸν πλῶ δρόμον φυγάδων, Ἰνοῦς καὶ Μελικέρτης ὑποδοχάς. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκηνῶν, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πρὸ αὐτῶν, Ἰναχος καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης καὶ Ἀερόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπείας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία· καὶ ἔτι πρὸ τούτων, ἡ τῶν ἐπὶ Θήβας ἑπτὰ στρατεία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων γαμβρῶν τῶν Ἀδράστου ὑποδοχὴ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν γεννόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης δὴ ταῦτα καὶ Μαιονικέως ἀπόλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ δὲ, ἡ Ὑψιπύλη καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῷ ὀρχηστῇ μνήμονεύματα. καὶ πρὸ αὐτῶν ἅπαντα τὰ Δανάης παρθενῶνα, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὸν ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτῷ προκηρυχθέντα. ἔτι οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις,

furentem insaniam, ac Nubis liberorum in ariete fugam aëriam, Inus & Melicertæ susceptionem. Ad hæc, neq; Pelopidarum facta saltatori negligenda sunt, neq; Mycenæ, & quæcunq; in illis memorabiliter gesta sunt. Et ante illos Inachus & Io, & ipsum custos Argus, & Atreus, & Thyestes, & Aerope, & vellus aureum, & Pelopiæ nuptiæ, & Agamemnonis interfectio, & Clytæmnestræ supplicium. Iam adhuc ante illos septem principum aduersus Thebas expeditio, & generorum exulũ Adrasti susceptio, & oraculum de illis proditum: præterea ducum in bello cæsorum interdicta sepultura, & propter hanc Antigones & Mœnecei miserabilis interitus. Insuper quæcũque feruntur in Nemea Hypsipyle & Archemorus saltatori monimenta cum primis necessaria. At etiam quæ ante illa tempora acciderunt, exactè callebit, Danaës virginitatem, Persei natiuitatem, certamen quod aduersus Gorgonas suscepit. Adde illis & Aethiopicam narrationem,

Cassio-

Κασσιόπεια καὶ Ἀνδρομέδα καὶ Κηφεύς, ὃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλιξεν ἡ τῶν μεταλλάττοντα πίστις. μᾶλλον δὲ τὰ ἀρχαῖα, τὰ Αἰγύπτου καὶ Δαναοῦ ἄστρα, καὶ τὸν ἐπιβαλάμιον ἐπιβουλήν. ἓν ὀλίγα δὲ καὶ ἡ Λακεδαίμων διαῤῥήτα παρίσχηται, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀντιρρησὶν Ζέφυρον. καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ δίσκου τοῦ μαραπίου σφαγῆν, καὶ τὸ ἐκ τοῦ αἵματος ἄνθος, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ ἀπάρξασθαι ἐπιγραφήν, καὶ τὸν Τυνδάρεω ἀνάστασιν, καὶ τὸν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν, ἔτι δὲ καὶ τὸν Πάριδος ξενισμόν, καὶ τὸν Ἑλένης ἁρπαγήν, μετὰ τὸν ἐπὶ τῷ μήλῳ κρίσιν. νομιεῖται γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ καὶ τὸν Ἰλιακὸν συνῆφθαι, πολλὴν οὖσαν, καὶ πολυπρόσωπον. καθ' ἕκαστον γοῦν τῶν ἐκεῖ πεσόντων, δρᾶμα τῇ σκηνῇ πρόκειται. καὶ μνημονεύσεται δεῖ τούτων ἀεί, μάλιστα δὲ τῆς ἁρπαγῆς

Caſsiopeam, & Andromedam, & Cepheum, quos inter aſtra annumerauit quoque hominum id ætatis credulitas. Quinetiam illa non ignorabit priſca facta Aegypti & Danai, & inſidias quibus petitæ ſunt nuptiæ. Non pauca verò eius generis ſuppeditabit & Lacedæmon, videlicet Hyacinthum, & Apollinis ritualem Zephyrum, & pueri exitium à diſco illatum, enatumque ex illius ſanguine floſculum, & gementem in eodem inſcriptionem αι αι, & Tyndarum à morte reducem, & Iouis ob hoc ipſum aduerſus Aeſculapium excandeſcentiam. Præterea Paridis apud Menelaum hoſpitium, & Helenæ raptum poſt factũ propter pomum iudicium. Planè enim exiſtimet Spartanæ hiſtoria & Iliacam eſſe adiunctam, copioſam profectò & multiplicem. Itaq; iuxta vnumquemque apud Troiam occiſorum fabula agenda ſcenæ proponitur. Conſentaneum verò eſt, vt horum ſubin-

γῆς ἀθῶνς, ἄχρι τῶν ἐν ζοῖς νόσοις γεγενημένων, καὶ τ' Αἰνείου πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτος. ὧν οὐκ ἀπόφασις καὶ τὰ περὶ τὸν Ὀρέστου φρόματα, καὶ τὰ ἐν Σκυθίᾳ τῷ ἥρωϊ τετολμημένα. οὐκ ἀπιθανὰ δὲ καὶ τὰ πρὸ τούτων, ἀλλὰ ζοῖς ἰλιακοῖς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθένωσις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία, καὶ ὅλως ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη καὶ Τηλεγόνος, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων διωκεία, καὶ τὰ ἄλλα μέχρι τῆς τῶν μνηστήρων τιμωρίας. καὶ πρὸ τούτων, ἡ μὲν Παλαμήδους ἐπιβουλή, καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργή, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ θατέρου ἐν τοῖς πέτραις ἀπόλεια. ἔτι πομπὰς ἐφορμὰς καὶ Ἦλις τοῖς ὀρχεῖσθαι παρωμένοις, τὸν Οἰνόμαον, τὸν Μυρτίλον, τ' Κρόνου, τὸν Δία, τοὺς πρώτους τ' Ὀλυμπίων ἀγωνισάς. πολλὰ δὲ καὶ ἡ κατ' Ἀρκαδίαν μῦθος

subinde memor sit, cum primis verò eorum quæ mox à raptu vsque ad Græcorum procerum in patriam reditum peracta sunt. Neque Aeneæ erroris obliuiscatur, neque Didonis amoris. Inter quæ locum quoq; habebunt quæ de Oreste circumferuntur fabulæ, tum qualia satis fidenter ausus est in Scythia. Sed nec illa quæ antehac gesta sunt, inepta putabit. Achillis in Scyro cum virginibus conuersationem, Vlyssis insaniam, Philoctetæ à Græcis derelictionem. In summa, totam Vlyssean erationem, & Circen, & Telegonum, & Aeoli in ventos imperium, aliaq; vsq; ad procorum supplicia. Ante hæc verò quibus sycophantijs Palamedi perniciem machinatus est, & ira Nauplij, & Aiacis furentis insania, & alterius ad petras naufragium facientis exitium. Quin etiam Elis multas occasiones præbebit saltare conantibus: Oenomaum, Myrtilum, Saturnum, Iouem, primos Olympiarum athletas. Atqui nec Arcadia fabularum

μυθολογία, Δάφνης φυγὴ, Καλλιστοῦς θηρίωσις, Κενταύρων παροινία, καὶ Πανὸς γονὰ, Ἀλφεοῦ ἔρως, καὶ Ὑφάλου ἀπλημία· ἅμα δ' ἂν ἐπὶ τὴν Κρήτην ἀφίκηται ὁ λόγος, πάμπολλα μὲν ἐκεῖθεν ἡ ὄρχησις ἐραννίζεται, τὴν Εὐρώπην, τὴν Πασιφάην, τοὺς ταύρους ἀμφοτέρους, τὸν Λαβύρινθον, τὴν Ἀριάδνην, τὴν Φαίδραν, τὸν Ἀνδρόγεων, τὸν Δαίδαλον, τὸν Ἴκαρον, τὸν Γλαῦκον, τὴν Πολυίδου μαντικὴν, τὸν Τάλω, τὸν χαλκοῦν τῆς Κρήτης φυλάκολον. ἂν δ' ἐς Αἰτωλίαν μετέλθῃς, μὲν ἐκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις καταλαμβάνει, τὴν Ἀλθαίαν, τὸν Μελέαγρον, τὴν Ἀταλάντην, τὸν Δαλὸν, καὶ ποταμὸν καὶ Ἡρακλέους πάλην, καὶ Σειρήνων γένεσιν, καὶ Ἐχινάδων ἀνάδοσιν· καὶ μετὰ τὴν μανίαν, Ἀλκμαίωνος οἴκησιν. ἔτα Νέσσον, καὶ Δηϊανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρὰν. ἔχει καὶ Δράκης πολλὰ ὧν ὀρχησόμενος ἀναγκαῖα, τὸν

larum expers est, Daphnes fugam, Callistus ferinam vitam, Centaurorum temulentiam, Panos parentes, Alphei amorem, & Hyphali peregrinationem exhibens. Iam si oratione in Cretam descenderit, permulta inde sumet saltatio, Europam, Pasiphaën, tauros vtrosque, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ custodem. At si in Aetoliam diuerteris, habet & illic non pauca quæ mutuò sumet saltatio: Althæam, Meleagrum, Atalanten, Dalum, fluminis cum Hercule luctam, Sirenum procreationem, Echinadum retributionem, & post insaniam, Alcmæonis habitationem: deinde Nessum, & Deianiræ zelotypiam. cui applicanda est Herculis in Oeta monte pyra, & conflagratio. Habet

etiam Thracia non parum multa saltanti necessaria: nempe Or-

τὸν Ορφέα, τὸν ἐκείνου σπαραγμὸν, καὶ τὸν λάλον αὐτῆς ἀνθρωπίλλων, τὸν ἐπιπλέουσαν τῇ λύρᾳ, καὶ τὸν Αἷμον, καὶ τὸν Ροδόπην, καὶ τὸν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλία δ' ἔτι πλείω παρέξεται, τὸν Πελίαν, τὸν Ἰάσονα, τὸν Ἄλκηστιν, τὸν τῶν πεντήκοντα νηῶν σύλλογον, τὸν Ἀργὼ, τὸν λάλον αὐτῆς τρόπιν, τὰ ἐν Λήμνῳ, τὴν Αἰήτου, τὸν Μηδείας ὄνειρον, τὸν Ἀψύρτου σπαραγμὸν, καὶ τὰ ἐν τῷ παράπλῳ γενόμενα, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν Πρωτεσίλαον, καὶ τὸν Λαοδάμειαν. ἢν δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἔλθῃς, πολλὰ ἀκήκοα ῥήματα. ἡ γὰρ Σάμος εὐθὺς, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ μίχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἔτι ἀρχαιότερα, ἡ τοῦ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς θεῶν ἑστίασις, καὶ ἡ Πέλοπος κρεωφαγία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ δέ, ὁ Ηριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ

pe Orpheum, & illius factam à mulierculis dilaniationem, eiusq; caput loquēs, idemque vnà cum lyra natans. Prætereà Hæmum & Rhodopen, tum Lycurgi supplicium. Porrò Thessalia adhuc plura his subministrabit, Peliam, Iasonem, Alcestin, classem quinquaginta nauibus congregatam, Argo, & loquacem eius carinam. Insuper res in Lemno gestas, Aeetam, Medeæ somnium, Absyrti dilaceratione, tum omnia illa quæ inter nauigandum acciderunt. Post hæc autem Protesilaum & Laodamiam. Rursus si in Asiam postliminiò te contuleris, multam ibi inuenies fabularum copiam. Statim enim tibi occurret Samus, mox Polycratis calamitas, atque filiæ eius vsque ad Persas erratio. Quin etiam his adhuc antiquiora, nimirum Tantali loquax incontinentia, tum deorum apud eundem conuiuium, & Pelopis carnea depastio, eiusq; elephantinus humerus. In Italia verò Eridanus & Phaëthon, & po-

ἡ ἄγαθοι ἀδελφαὶ θρηνῶ-
σα, καὶ ἤλικτρον δακρύουσα.
σιδα δ' ὁ τοιοῦτος καὶ τὰς
σπερίδας, καὶ τὸν φρουρὸν
ὑς χρυσοῦς ὀπώρας δράκοντα,
καὶ τὸν Ατλαντος μόχθον,
καὶ τὸν Γηρυόνην, καὶ τὴν ἐξ
ρυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν.
κ ἀγνοήσει δὲ καὶ τὰς μυθι-
ὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας,
σαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ
ρνια ἐμπάγησαν, καὶ ὅσαι
κ γυναικῶν ἄνδρες ἐγένοντο.
τὸν Καινέα λέγω, καὶ τὸν
Τειρεσίαν, καὶ ζῶντας, καὶ
ν Φοινίκῃ δὲ Μύρραν, καὶ
τὸν Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος
μφίσημον. καὶ ταῦτα εἴσεται,
καὶ τὰ νεώτερα δὲ, ὅσα μετὰ
τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐτολ-
μήθη ὑπό τε Ἀντιπάτρου, καὶ
παρὰ Σελεύκου, ἐπὶ τῷ Στρατο-
νίκης ἔρωτι· τὰ γὰρ Αἰγυ-
πτίων, μυστικώτερα ὄντα, ἧσσ-
ται μὲν, συμβολικώτερον δὲ
ἐπιδείξεται. τὸν Ἔπαφον λέ-
γω, καὶ τὸν Ὄσιριν, καὶ τὰς
θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς·
πρὸ πάντων δὲ, τὰ περὶ τοὺς
ἔρωτας

& populi lugentes ſorores, & electrum lachrymantes. Sciet eiuſmodi quoque Heſperidas, & cuſtodem aurei fructus Draconem, & Atlantis laborem, & Geryonem, tum boum ex Erythia abactionem. Neque ignorabit, omnes fabuloſas formarum transformationes, quæcunque in arbores, aut animantes, aut aues tranſmutatæ ſunt, & quot ex mulieribus viri facti ſunt. dico autem Cæneam, & vatem Tireſiam. Super hæc in Phœnicia Myrrham, & luctum illum Aſſyrium, qui geminus eſt. Et hæc habebit cognita, & adhuc recentiora, quæcunque poſt Macedonum imperium auſus eſt Antipater, & Seleucus ob amorẽ Stratonices. Aegyptiorum quæ magis erunt arcana, cognoſcet quidem, ea autem ſaltando repræſentabit ſignificantiùs: Epaphum dico, & Oſirim, prætereà Deorum in animalia tranſmutationes. Ante omnia verò ea quæ circa amo-

ἔρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς, καὶ ἃς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν, ἅπασι δὲ καὶ πλὴν ἐν Ἅιδου ἄπασαν πραγῳδίαν, καὶ τὰς λοιδόρους, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστῃ αἰτίας, καὶ πλὴν Πειρίθου καὶ Θησέως ἄχρι τοῦ Ἅιδου ἑταιρείαν. σωτιλόντι δὲ ἁπάντων, ὧν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς τραγῳδίας λεγομένων, ἀγνοήσει. ταῦτα πάνυ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δὲ ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξειλῶν, τὰ λειφανοδίστρα λατέλειξα, τὰ ἄπλα τοῖς τε ποιηταῖς ἄδειν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς δεικνύναι καὶ σοὶ πρὸς ἐξουσίαν λαβὼν ὁμοιότητα τῶν προειρημένων. ἅπερ ἅπαντα πρόχειρα, καὶ πρὸς τὸν λαιρὸν ἑκάστῳ τῶν ὀρχήσεων πρὸς ποιουμένῳ καὶ προτιθεμένῳ λέσθαι ἀναγκαῖον. ἐπεὶ δὲ μιμητικός ἐστι, καὶ λινύμασι

res illorum variè & mirificè contigerunt, quæque de Ioue ipso ferentur fabulæ, tum in quascunque facies semet transfigurârit. Omnem verò inferorum tragœdiam tanquam digitos vngueśq; suos tenebit, tum suppliciorum genera, & quæ cuiusque causa extiterit, & Pirithoi & Theſei indiuulsam vsque ad inferos amicitiam. Vt autem vno quasi fasce ſummatim perſtringam omnia, nihil quod ab Homero & Heſiodo, tum ab reliquis poëtis eximijs & excellentibus maximè tragicis dictum eſt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, aut potiùs ex innumeris iſtam ſyluam, reruḿq; ſaltationi neceſſariarum ſaltem capita aliquot percensui. Reliqua verò cùm poëtis, tum ipſis ſaltatoribus demonſtranda reliqui, ac tibi quoque iuxta dictorum ſimilitudinem indaganda. Quæ omnia in numerato parata ſaltatori reponenda ſunt, vt cũ tempus exegerit, nullo negotio poſſit expromere. ¶ Quoniam verò imitatrix eſt ſaltatio, motibuśq; & geſticula-

tione

μασι τὰ ἀδόμενα λέξειν ὑ-
τισχνεῖται, ἀναγκαῖον αὐτῷ,
ὅπερ καὶ τοῖς ῥήτορσι, σφό-
δρα ἀσκεῖν, ὡς ἕκαστον τῶν
δεικνυμένων ὑπ' αὐτοῦ δη-
λοῦσθαι, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεό-
μενον· ἀπ' ὅπερ ἔφη ὁ Πυθι-
κὸς χρησμὸς, δεῖ τὸν θεώμε-
νον ὀρχησιν, καὶ ἀκροᾶσιν σωφρο-
νεῖν, καὶ μὴ καλλίονι τῶ ὀρ-
χηστοῦ ἀκούειν. ὃ δὴ καὶ Δημή-
τριον τὸν Κυνικὸν παθεῖν λέ-
γουσιν. ἐπεὶ γὲ καὶ αὐτὸς ὁμοιά
τι κατηγόρει τῆς ὀρχηστικῆς,
λέγων τοῦ αὐλητοῦ καὶ τῶν ᾠδεί-
ων καὶ τῶν κυμβάλων πάρερ-
γόν τι τὸν ὀρχηστὴν εἶναι, μὴ
δεῖν αὐτὸν πρὸς τὸ δρᾶμα σιω-
πηλοποιοῦντα, κινούμενον δ' ἄλο-
γον ἅπαντα ποιεῖσθαι, καὶ μά-
ταιον, ᾠδῆς αὐτῇ νῦν πρόσον-
τος· τὸν δ' ἀνθρώποις τοῖς περὶ
τὸ πρᾶγμα γοητευομένοις, ἐκ-
θῆτι σημεῖ, καὶ προσαπεῖν
ἀπρεπεῖ, αὐλῷ τι καὶ τερ-
πόμασι, καὶ τῇ τῶν ᾀδόντων
ἀφω-

tione ea quæ cantantur, ſe-
met expreſſuram pollicetur,
ſummoperè illi neceſſarium
eſt, (quod & rhetores facti-
tare conſueuerunt) vt perſpi
cuitatem exerceat, vt vnum-
quodque quod ab illa demõ-
ſtratum fuerit, ita clarè, ita
perſpicuè ob oculos poſitum
repræſentetur, vt nullius e-
narratoris egeat opera. Sed,
quod Pythico oraculo pro-
ditum eſt, oportet ſaltatio-
nis ſpectatorem & mutum
ſaltatorem intelligere, &
nihil loquentem audire. Id
quod O Demetrio Cynico
quoque accidiſſe fama eſt:
quandoquidem & ipſe non
ſecùs atque tu P in indicium
vocare ſolebat Orcheſticen,
dicens tibiæ & fiſtularum
& ſtrepituum ſuperuacuum
quiddam eſſe ſaltatorem,
quippe qui argumento con-
ficiendæ fabulæ parùm af-
ferret, motum modò inſul-
ſum & vanum adhiberet, ab
omni ratione atque intelligentia ſeiunctum. Cæterùm ho-
mines qui hac in re præſtigijs illuderentur, veſtitu ſerico,
perſonatúq; aptè accommodato, tibiáq; & laſciuis cantilenis,

ἀφωνίᾳ, οἷς λοσμεῖσθαι μηδὲν δὴ τὸ τῆ ὀρχησεῖ πρᾶγμα, ὃ τότε, λατὰ τὸν Νέρωνα δεδοκιμῶν ὀρχησὴς, ὃν ἀσύνετον, ὥς φασιν· ἀπ' ἀλλά τις ἂν εἰ, ἴν τι ἱσορίας μνήμη, καὶ λιθάρων διηγητὴν, ἰδιώτην τοῦ Δημητρίου συγγνωμονήσατε, οἶμαι, τῷ λίθοις, ἰδεῖν ὀρχούμενον ἔπειτα λατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ἐπίσχετό γε ἄν αὐλοῦ καὶ ᾀσμάτων ἐπιδείξασθαι αὐτῷ, καὶ ὅτως ἐποίησεν. ἀσυχίαν γὰρ τοῖς τε λιτυπτοῦσι, καὶ τοῖς αὐλοῦσι, καὶ αὐτῷ παραγγείλας τῷ χορῷ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ ὠρχήσατο τὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μοιχείαν, ἥλιον μηνύοντα, καὶ Ἡφαίστου ἐπιβουλεύοντα, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέροις, τόν τε Ἀφροδίτην καὶ τὸν Ἄρη συναγωνιῶντα· καὶ τοὺς ἐφεστῶτας θεοὺς ἅπαντας αὐτῶν, καὶ αἰδουμένην μὲν τὴν Ἀφροδίτην ἐπιδειλιῶντα δ', καὶ ἱκετεύοντα τὸν Ἄρη,

& canentium modulata concinnitate, quibus exornaretur, nequaquam saltatoriæ esse officium. Saltator ergo Neronis tempestate eximius & celebris, nec, vt ferebatur, imprudens, sed si quis etiam alius, historiarum memoria & mouendi elegãti artificio præcellens plurimùm, precatus est Demetrium, sapientissimis, vt mihi videtur, precibus, vt eum saltantem spectare velit: deinde si videretur, reprehenderet, ac saltationem acerbissimè accusatam exibilaret, atque explauderet. Pollicebatur ad hæc, se nullis tibijs & cantilenis adhibitis saltaturum: quemadmodum & fecit. Etenim strepitibus & tibijs & choro impositio silentio, ipse per se saltauit Veneris & Martis adulterium, Solem furtiui concubitus proditorem, Vulcanum mœchantibus insidias machinantem, ac vinculis vtroſq; & Martem & Venerem illaqueantem. Deos spectaculo assistentes, Venerem suffuso rubore pudefactam, subuerentem, & meticulosius

Martem

ρα, καὶ ὅσα τῇ ἰσοδίᾳ ταύτ-
πρόσεστιν, ὥστε τὸν Δημήτ-
κον ὑπερηδέσθαι τοῖς γιγνο-
μένοις, ὥστε ἐπαινον ἀρ-
πάσαι τὸν μίμησον ὡς ὀρχη-
σ· ἀνέκραγε γὰρ, καὶ μεγάλ-
τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο· ἀκ-
ω ἄνθρωπε, ᾧ ποιᾶς, οὐχ ὁ-
ὸ μόνον, ἀλλά μοι δοκεῖς
ῦς χερσὶν αὐτοῖς λαλεῖν. ἐ-
ὰ δὲ κατὰ τὸν Νέρωνα ἰσμὼ
ν λόγον, βούλομαι καὶ βαρ-
άρῳ ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ σοῦ αὐτοῦ
χησοῦ γενόμενον ἀπᾶραι, ὅ-
ι μίμησον ἔπαινον ὀρχη-
σεῖς γένοιτ' ἄν, τῶν γὰρ ἐκ
ῦ Πόντου βαρβάρων βασιλι-
ός τις ἄνθρωπος, κατά τι
ρεῖς ἥκων ὡς τὸν Νέρωνα,
θιάτο μετὰ τῶν ἄλλων τὸν
ρχησλὸν ἐκεῖνον, ἔτω σα-
ῶς ὀρχήμενον, ὡς καί τοι μὴ
παιδοντα τῶν ᾀδομένων
ὐμίκλως γάρ τις ἦν ἑλλη-
ανὶ) σαφῶς ἁπάντων. καὶ
λὺ ἀπιὼν ἤδη ἐς τὴν οἰκίαν
ῦ Νέρωνος δεξιουμένου, καὶ
ὅ, τι

Martem ſupplicantem: præ-
tereà quaſcunque alias hæc
fabula partes complectitur,
adeò vt Demetrius ipſa arti-
ficioſa ſaltatione iam exhi-
laratus, maxima laude ſal-
tatorem extulerit. Excla-
mabat enim voce quàm po-
tuit acutiſſima in hæc ver-
ba prorumpens: Audio, ô
homo, cuiuſmodi facias: ne-
que enim tantùm video, ſed
mihi vidére ipſis loqui ma-
nibus. Quoniam verò circa
Neronis tempora noſtra ver-
ſatur oratio, animus eſt vi-
ri barbari ſuper eodem ſal-
tatore tibi referre teſtimo-
nium, quò laudem præcla-
riſſimam ſaltandi artificio
attributam eſſe cognoſcas.
S *Quippe è barbaris quidã*
homo regius è Ponto, cùm
ex negotio ad Neronem Ro-
mam veniſſet, vnáq; cum a-
lijs hunc ſpectaſſet ſaltato-
rẽ, adeò ſaltantẽ perſpicuè,
vt quanquam nihil eorũ quæ

anebantur, audire poterat (erat enim lingua ſemigræcus
uiſpiam) omnia tamen callidè intelligeret. Iam verò cũ ite-
ũ ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumq; Nero benigniùs

ὅ,τι βούλοιο, αὐτῷ μισθώσο-
τος, καὶ δόσειν ὑπισχνεί-
το· τὸν ὀρχηστὴν, ἔφη, δὸς, τὰ
μέγιστα ἀφελήσῃς. ἐπὶ Νέρω-
νος ἱερομένου, τί ἄρ σοι χρήσι-
μος γένοιτο ἰκανῶς; πόσοικους,
ἔφη, βαρβάρους ἔχω, οὐχ ὁμο-
φώνους, καὶ ἑρμηνέων ἐφέ-
δριον ἀπορῶν πρὸς αὐτούς. ἦν
οὖν τίνος δέωμαι, δηλώσων
αὐτός, ἵνα σοι ἑρμηνεύ-
σω. τοσοῦτον ἄρα δεήσει
αὐτῷ ἡ μίμησις τῆς ὀρχήσεως,
ἐπίσημός τις καὶ σφὼς φανῆ-
σα. ἡ δὲ πλείστη διατριβὴ, καὶ
ὁ σκοπὸς τῆς ὀρχηστικῆς, ἡ ἐπό-
δειξίς ἐστιν, ὡς ἔφην, κατὰ
τὰ αὐτὰ, καὶ τοῖς ῥήτορσιν ἐ-
πιτηδευομένη, καὶ μάλιστα
τοῖς τὰς καλουμένας ταύτας
μελέτας διεξιοῦσιν· οἷς γὰρ
καὶ ἐν ἐκείνοις μέτεστιν ἐ-
παινουμένη, ὡς ἔοικεν, αὕτη τοῖς
ἐπιδεικνυμένοις προσώποις, καὶ
μὴ ἀποδὰς εἶναι τὰ λεγό-
μενα τῶν εἰσαγομένων ἀνε-
δίων ἢ τυραννοκτόνων, ἢ
πρυ-

atque amantiùs inuitaret, & si quid vellet postulare, liberaliter iuberet, seq; promptè daturũ polliceretur. Da mihi, inquit, hunc saltatorem, & me hoc munere plurimũ exhilarabis. Percontante verò Nerone, cui rei domi tuæ vtilis tibi futurus est? Sunt mihi, inquit, vicini barbari lingua dispares. ad illos intelligendos interpretum parare copiã haud mihi promptum & facile est. Itaque si alicuius egens ero, ille innuens singula quæque mihi interpretabitur. Tantùm consecuta erat agilis saltationis imitatio, cùm clara & manifesta apparuisset. Cæterùm exercitiũ iuxta quod immorandum est, & saltationis scopus est repræsentatio, vt dixi, eadem opera & rhetoribus exercenda, maximè verò ijs, qui declamationibus, quas vocant, vacant. At hæc quoque in saltatoribus præcipuè laudi datur, vt personis in scenam introductis saltator per omnia gestu respondeat, neque ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut mendicis,

γύτων, ἢ γεωργῶν· ἀπ' ἐκάστου τούτων τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξαίρετον δείκνυται. ἐθέλω σοι καὶ ἄλλον βαρβάρου ἆσαι περὶ τούτοις ἐπῶν. ἰδὼν γάρ ποτε πρόσωπα ὡς ὀρχηστὴς παρασκευασάμενα (τοσούτων γὰρ μερῶν τὸ δρᾶμα ἦν) ἕνα ἔτι, ὁρῶν τὸν ὀρχηστήν, τίνος οἱ ὀρχησόμενοι καὶ ἕκαστος ἐσόμενοι τὰ λοιπὰ πρόσωπα ἔσται. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι πάντας ὑποκρίνεται, καὶ ἐπορχήσεται τὰ πάντα, ἐπιλαβόμενος, ἔφη, ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν ἓν ἔχεις ἡμῖν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. ταῦτα μὲν ὁ βάρβαρος. οὐκ ἀπεικότως δὲ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν παντόμιμον καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ δρωμένου σχεδόν· καλὸν γὰρ καὶ ποιητικὸν παράνυσιν ἐκείνην, τὸ, ὦ παῖ, Ποντίου θηρὸς πικρὰς νόον ἴσχων, πάσας πολίεσσιν ὁμίλει, μὴ ὡς ὀρχηστὴν ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ πρόσεστα τοῖς πράγμασι, σωοῖς παοῶ

mendicis, aut agricolis discrepent, sed in vnoquoque illorum demonstretur proprietas & excellentia. Volo itaque & alterius tibi barbari orationem ea ipsa de re percensere. Etenim cùm quinque personas vidisset V saltatori apparatas (tot enim partibus seu actibus constabat fabula) vnum videns saltatorem, quærebat quinam reliqui essent futuri, qui alias personas saltando repræsentarent. Posteà verò quàm certior factus est, illum omnia saltatione sua repræsentaturũ: Fefelliſti nos, inquit, ô optime, quòd cùm corpus vnum tibi sit, animas plures habeas, Et hæc quidem barbarus. Non iniuriâ verò & Itali saltatorẽ Pantomimi nomine cohonestârunt, ab ipsa penè facto ad hoc introducti. Nec inelegans habenda est illa poëtica cohortatio: O fili, X Polypi mentẽ obtinẽs in omnibus versare vrbibus. saltatori equidem perneceſſaria, quê rebus adhærentem oportet ſemetipſum quibuſq; factis applica-

πεῖν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἤδη καὶ πάθη δείξειν, καὶ ὑποκινεῖσθαι. ἡ ὄρχησις ἐπαγγέλλεται, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενόν τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μαινόμενον, καὶ ἄλλον διαπεπαμένον, καὶ ἄψαυστα ταῦτα μεμιμημένως. τὸ γὰρ παραδοξότατον τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἄρτι μὲν Αθάμαντα μαινόμενον, ἄρτι δὲ Ἰνὼ φοβουμένην δείκνυσι. καὶ ἄλλοτε Ἀτρέως ὁ αὐτὸς, καὶ μετὰ μικρὸν Θυέστης, ἔπειτα Αἴγισθος ἢ Ἀερόπη, καὶ πάντα ταῦτα ἑνὸς ἀνθρώπου δεῖ· τὰ μὲν οὖν ἄλλα θεάματα, καὶ ἀκούσματα, ἑνὸς ἑκάστου ἔργου τινὸς ἐπίδειξιν ἔχει. ἢ γὰρ αὐλός ἐστιν ἢ κιθάρα, ἢ δι' ᾠδῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ θεατρική, ἢ κωμικὴ γελωτοποιία· ὁ δὲ ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συναβών. καὶ ἔνεστι ποικίλου καὶ παμμιγοῦς τινος παρασκευὴ αὐτῇ ἰδεῖν, αὐλὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλου, ψόφου

re. Y Præcipuè verò mores & affectus ſe demonſtraturam & ſimulaturam pollicetur ſaltatio, nunc quidem amantem, deinde iraſcentem introducens, mox alium inſanientem, alium animo perturbatũ, ac omnia talia valdè concinnè & modeſtè. Et quod omnium maximè mirandum eſt, vna eademq; die nunc quidem Athamanta furentem, nunc Ino metuentem exprimit. Et aliàs ipſe ille Atreus eſt, aliàs Thyeſtes, poſt puſillũ Aegiſthus, deinde Aerope. Et omnia hæc vnius hominis artificio è refert induſtria. Alia quidem ſpectacula & diſciplinæ vnam quampiam rem oſtendunt: aut enim tibia eſt, aut cithara, aut vocis modulatio, aut fabula tragica, aut plauſibilis aliqua comœdia. cæterùm ſaltator hæc omnia ſimul comprehenſa in ſe complectitur, & eſt varium quendam & mixtum ex omnibus illius videre apparatum, tibiam, fiſtulam, pedum ſtrepitum, clangorem cymbali, re-

φόφον, ὑποκριτοῦ ἀφωνίαν, ᾀδόντων ὁμοφωνίαν· ἔτι δὲ τὰ μὲν ἄλλα, θατέρου τῶν ἐν ᾧ ἀνθρώπῳ ἔργα ἐσὶ, τὰ μὲν ψυχῆς, τὰ δὲ σώματος, ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει ἀμφότερα συμμέμικται. καὶ γὰρ διανοίας ἐπίδειξιν τὰ γιγνόμενα ἔχει, καὶ σωματικῆς ἀσκήσεως ἐνέργειαν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τῶν πραττομένων, καὶ μηδὲν ἔξω λόγου. Λεσβώναξ γοιῶν ὁ Μιτυληναῖος, ἀνὴρ καλὸς καὶ ἀγαθὸς, χειροσόφους τοὺς ὀρχηστὰς ἀπεκάλει, καὶ ἥδετο ἐπὶ τῇ θέᾳ αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέψων ἀπὸ τοῦ θεάτρου. Τιμοκράτης δὲ, ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, ἰδών ποτε ἅπαξ, ὃν ἐξεπίτηδες ἐπισὰς, ὀρχησομένῳ τὰ αὐτοῦ ποιοῦντα· οἷον μοι, ἔφη, θεάματος ἡ πρὸς φιλοσοφίαν αἰδὼς ἀπεῖρηκεν; ἃ δ' ἐστὶν ἀληθῆ, ἃ περὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τεῖα μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχηστὴς δεί-

li, repræsentatoris vocẽ concinnam, canentium concentum consonum & vnanimem. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera: alia enim sunt mentis, alia corporis: cæterùm in saltatione ista mixta sunt. Etenim mentis demonstrationem, corporei exercitij actione, ipsis rebus quæ fiunt inesse videmus. Maximi verò omnium ducẽda est rerum quæ geruntur sapientia, & quòd nihil citra rationem cõmittitur. Quocirca Z Lesbonax Mitylenæus, planè vir honestus ac bonus, saltatores Chirisophos, id est, manu sapientes nominare solitus est: ibatq; frequenter ad illorũ spectacula, qua si melior à theatro subinde esset reuersurus. Timocrates autem eius præceptor, viso quondam semel, non de industria assistens, saltatore suis rebus indulgente: Quasi me, inquit, spectaculo priuauit verecundia, quam è philosophia hauseram? Quod si vera sunt quæ de anima Platonem disseruisse constat, tres

δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται· τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται· τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἕκαστα τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τοῦτο μὲν γὰρ ἐν ἅπαντι μέρει τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἀφὴ ἐν τοῖς αἰσθήσεσι, παρίσταται· μάλιστα δὲ πάντων, καὶ τῆς ἐν τοῖς ὀρχήμασιν εὐμορφίας, τί ἄλλο, ἢ τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπαληθεύει, τὸ πάλαι ἐπαινούμενον τἀγαθοῦ καὶ τοῦτο εἶναι; ἤκουσα δέ τινος καὶ περιττότερόν τι νεανιευομένου ὑπὲρ τῆς τῶν ὀρχηστικῶν προσωπείων σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὴ πυθαγορικόν τι δόγμα ἀνέπλασται. ἔτι δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων, τῶν μὲν τὸ τερπνὸν, τῶν δὲ τὸ χρήσιμον ὑπισχνουμένων, μόνη ἡ ὄρχησις ἄμφω ἔχει, καὶ πολύ γε τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσα μὲν τὰ

eius partes pulcherrimè ostendit saltator: vim irascendi, quoties iratum exprimit: desiderandi, quoties amantem repræsentat: ratiocinandi, quando singulos affectus quasi frenis quibusdam coërcitos explicat. Et hoc in omnes saltationis partes, quemadmodum tactus inter sensus corporeos, disseminatum est. Porrò autem cùm pulchritudinis tantam rationem habere soleat, atque inter saltandum decentis & concinnæ formositatis, quid aliud quàm Aristotelis pulchritudinem cõfirmare videtur, eandem collaudantis, atque inter bona tertio loco constituentis? Audiui verò alium super saltantium personarum silentio longè iuueniliùs disserẽtem, quòd eo Pythagoricæ disciplinæ dogma subobscurè significari videatur.

a Præterea cùm aliæ vitæ actiones, illæ quidem oblectationem, aliæ verò vtilitatem exercentibus suppeditent, soli saltationi vtraque hæc iuxtà adesse videmus, ac vtilitatem longè præstantiorem, quatenus

τὰ τοῦ τερπνοῦ γίγνεται. πόσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἥδιον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἵματι ῥεομένους, καὶ παλαίοντας ἄκονις ἐν κόνει, οὓς ἡ βρᾳχυσις πολλάκις ἀσφαλίστερον ἅμα καὶ εὐμορφότερον, καὶ τερπνότερον ἐπιδείκνυται; πλὴ μὴν οὕτω γε σωτήριον κίνησιν τῆς ὀρχηστικῆς, καὶ στροφὰς αὐτῆς, καὶ περιαγωγὰς, καὶ πηδήματα, καὶ ἅλσεις ἄκονις, τοῖς μὲν ἄκοις τερπνὰ ἔναι συμβέβηκεν ὁρῶσι, τοῖς δὲ ἐνεργοῦσιν αὐτοῖς ὑγιεινότατα. γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τι ἅμα καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε ἔναι, μαλάττον μὲν τὸ σῶμα, καὶ κάμπτον καὶ εὐφυέστερον, καὶ εὐχερὲς ἔναι πρὸς μεταβολὴν διάθεσιν, ἰσχνόν τε οὐ μικρὰν περιποιοῦν τοῖς σώμασι. πῶς οὖν οὐ παναρμόνιόν τι χρῆμα ἡ ὄρχησις; βάλουσα μὲν πλὴ ψυχὴν, ἀσκοῦσα δὲ καὶ τὸ σῶμα, τέρπουσα δὲ τοὺς ὁρῶντας, διὰ-

tenus cum voluptate illa exhibetur. Quantò enim hoc spectatu iucũdius, quàm videre pugnis decertantes iuuenes, ac sanguine diffluentes, aliosq; luctantes in puluere, quos non rarò saltatio & longè tutiùs simul atque decentiùs, & maiori cũ voluptate demõstrat? Quocirca apti decentesq; in saltando motus, ac corporis inuersiones & circunductiones, insuper saltus & resupinationes quibus vtitur, alijs equidem sæpenumerò fuêre oblectamento spectantibus: ipsis autem hæc eadem exercentib. saluberrima. β Etenim illud ego gymnasijs pulcherrimum, & maximè omnium conducibile haud dubiè dixero, quòd corpus emolliant, & membra flexibiliora iuxtà ac leuiora efficiant, & ad omnem mutationẽ promptiora instituant, neq; mediocri robore corpora solidiùs confirment. Quî ergo saltatio res erit non omnium elegantissima, & quæ & mentem aclat, & corpus exerceat, & spectantes oblectet, & multas

διδάσκουσα δὲ πολλὰ τῶν παλαιῶν ὑπ' αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις, καὶ μιλτῶν ῥυθμίᾳ, καὶ πλήσει, διά τι ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς· ἃ γοιῶ φωνῆς ἐμοιείαν ζητοῖς, ποῦ ἂν ἀλλαχόθι εὕροις, ἢ ποῖον πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἁρμιμελέστερον; ἔστι αὐλοῦ καὶ σύριγγος τὸ λιγυρώτερον, ἄλλις καὶ τούτων ἐν ὀρχήσει ἀπολαῦσαί σοι πάρεστιν. ἰῶ λέγε, ὡς ἀμείνων τὸ ἦθος, ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, γνώσῃ, ὅταν ὁρᾷς τὸ θέατρον. μισοιῶ μὲν τὰ κακῶς γιγνόμενα, ἐπιδακρύων δὲ τοῖς ἀδικουμένοις· καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγοιῶ. ὃ δ' ἔστι μάλιστα ἐπὶ τῶν ὀρχησῶν ἐπαινέσαι, τοῦτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχνῶ ἅμα καὶ ὑγρότητα τ' μιλτῶν ἐπιτηδεύειν, ὅσπερ ὁμοίως παράδοξον ἔναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις ἐν ᾧ αὐτῷ καὶ Ἡρακλέους τὸ καρτερὸν, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἁβρὸν δείκνυοι. ἐθέλω

multas res priſcas homines doceat, tibijs, cymbalis, numeroſo carminum concentu animum, quantum ad oculos & aures attinet, ex æquo demulcens? Itaque ſi perfectam vocum modulationem requiris, vbi alibi inuenies aut chorum pleniorem, aut concinniorem? Quòd ſi tibiæ aut fiſtulæ ſono dulciſſimo caperis, ſufficiens in ſaltatione quoque fruendi tibi parata eſt copia. Mitto dicere, quòd morib. quoque emendatis multò euades melior, crebrò hiſce vtens ſpectaculis, quoties videris theatrum abominari & odio proſequi malefacta, contrà lachrymis deflere innocenter affectos iniuria: in ſumma, totam ſpectantium vitam emendari. Quod autem præcipua in ſaltatoribus laude extollendum eſt, illud iam dicturus ſum: membrorum robur atque mollitiem rectè exercere, vtrunque iuxtà mihi admirandum videtur: vt ſi quis in eodem argumento iam robur Herculeum, mox Veneris teneram & delicatam oſtentaret mollitiem.

γ Iam

θέλω δ' ἤδη καὶ ἐπιδεῖξαί σοι
τῷ λόγῳ, ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν
ἄριστον ὀρχηστήν, ἤν τι ψυχῇ
καὶ σώματι· καί τοι τῆς μὲν
ψυχῆς πρᾶτον τὰ πλεῖστα.
μνημονικόν τι γὰρ, καὶ εὐ-
φυᾶ καὶ ξυνετὸν, καὶ ὀξεῶς ἐ-
πινοῆσαι, καὶ καιροῦ μάλιστα
στοχάσθαι φημὶ δεῖν αὐτὸν,
εἰ δὲ κριτικόν τι ποιημά-
των καὶ σωμάτων, καὶ μιμη-
τὸν ἀρίστων διαγνωστικὸν, καὶ
τῶν κακῶς πεποιημένων ἐ-
λεγκτικόν. τὸ δὲ σῶμα, κα-
τὰ τὸν Πολυκλείτου κανόνα,
ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ· μέ-
τρι γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔσω, καὶ
πάρα τοῦ μετρίου ἐπιμήκης,
μήτε ταπεινὸς, καὶ νανώδης
τὴν φύσιν, ἀλλ' ἐμμελῆ καὶ
ἀναριθμήτως· οὔτε πολύσαρ-
κον, ἀπίθανον γάρ· οὔτε λι-
πὴς ἂς ὑπερβολὴν, σκιαγρα-
φίαν τοῦτο, καὶ νεκρικόν. ἐθέ-
λω γοῦν σοι καὶ δήμου τινὸς, ὃ
φασὶ τὰ ζωγραφούμενα ἐπισημαί-
νεσθαι,

I Iam verò oratione tibi o-
stensurus sum, qualē & cor-
pore & animo optimum sal-
tatorem esse oporteat. Et
sanè mentis dotes iam ma-
gna ex parte executus sum.
Quippe memoria præcelle-
re, ac præcipua ingenij indo-
le clarum, ad hæc solerti &
acuta intelligentia præditū
esse illum oportere aio, &
qui potissimùm tēporis ra-
tionem habere poterit: præ-
tereà autem, vt poëmatū in-
genioſus censor sit, tum cā-
tuum atq; carminū præstan-
tissimorum peritus expēsor,
vitioſè verò factorū repre-
hensor argutus. Cæterùm
corporis modū iuxta Po-
lycleti canonem adumbra-
bo, vt neq; impensè altus sit,
neque præter modum cras-
sus, neque breuis nimiùm aut
humilis neq; natura depres-
sus, nanus aut pumilio, sed
moderatæ staturæ p omnia:
neque carnosus admodum, & obesus (absurdum enim est)
neque rursus corpore impensè tenui: hoc enim aridi cada-
ueris præ se fert imaginem. Memorabo verò tibi populi
cuiusdam ad huiusmodi notanda non inertis exclamatio-

nes.

νιωθα, βοὰς ἀπᾶν. οἱ γὰρ Ἀντιοχᾶς, ἀφυεστάτη πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα προσφέρουσα, οὕτως ἐπιτηρεῖ τῶν λεγομένων καὶ τῶν γιγνομένων ἕκαστα, ὡς μηδένα μηδὲν αὐτῶν διαλαυθάνειν. μικροῦ μὲν γὰρ ὀρχηστοῦ ἀσιλβόντος, καὶ τὸν Ἕκτορα ὀρχουμένου, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάναξ, Ἕκτωρ δὲ ποῦ; ἄλλοτε δέ ποτε μηκίστου τινὸς ὑπὲρ τὸ μίτριον, ὀρχεῖσθαι τὸν Καπανέα ἐπιχειροῦντος, καὶ προσβάσειν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, ὑπερβηθι, ἔφασαν, τὸ τεῖχος, οὐδέν σοι δεῖ κλίμακος. καὶ ἐπὶ τοῦ παχέος δὲ, καὶ σιμιλοῦς ὀρχηστοῦ, πηδᾶν μεγάλα προμένου, δέον μικρὰ, ἔφασαν, φεῖσαι τῆς θυμέλης. τὸ δὲ ἐναντίον ὡς πάνυ λιπῷ ἐπιβόησαν, λιαλῶς ἴσχει, ὡς νοσοῦντι. τούτων δὲ ἕνεκα ἐπεμνήσθην, ἀπ'

nes. Antiochia ciues habet ingenioſiſsimos, quibus ſtudiq eſt ſaltationem omnibus aliis anteponere exercitijs: adeoque dictorum & factorum obſeruantes ſunt, vt nihil omnino earum rerum, illorum ſubterfugere poſsit iudicium. Ergo cùm corpuſculo admodum modiculo ſaltator in ſcenam ingreſſus ſaltaret Hectorem, vno ore omnes exclamauerunt, Aſtyanactem videmus: vbi autem Hectorem manſiſſe dicemus? Rurſus alio tempore quopiam præter modum longo Capanea ſaltare conante, idemque Thebanorum muros adiecturus eſſet: Tranſcende, inquiunt, muros, nihil tibi ſcalis opus eſt. Quinetiam impendiò corpulentum & obeſum ſaltatorem falsè ſubſanârunt, qui cùm ingentem ſaltum facere adniteretur, Theatrum nobis, inquiunt, ſuffulciendum fuerat. Contrà, nimiùm arido & tenui, tanquam malè habenti, bene valere certatim precati ſunt. Horũ profectò non concitandi riſus gratia mentionem adduxi:

ἐπ' ὠφελείᾳ, ὅτι καὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλῃ σπουδῇ ἐποιήσαντο ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὡς καὶ ῥυθμίσαι τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς διώσασθαι. ὑπείνητο δὲ τὸ μετὰ τοῦτο πάντως ἴσως, καὶ τὸ σῶμα πεπυκνῶσθαι, καὶ συμπεπηγέναι, ὡς πυγίζεσθαί τι, ὅπῃ καιρὸς, καὶ σωτηρίαν σώζεσθαι μαρτυρῶν, ἃ τότε δῆλοι. ὅτι δὲ οὐκ ἀπείληπται ὄρχησις καὶ τῆς ἐναγωνίου χαρουμίας, ἀλλὰ μετέχει καὶ Ἑρμοῦ καὶ Πολυδεύκους καὶ Ἡρακλέους ἐν αὐλήσει καλῶν, ἴδοις ἄν, ἑκάστῃ τῶν μιμήσεων ἐπισχών. Ἡροδότῳ μὲν οὖν τὰ δι' ὀμμάτων φανέντα, πιστότερα εἶναι τῶν ὠτων δοκεῖ. ὀρχήσεα δὲ καὶ τὰ ὤτων καὶ ὀφθαλμῶν πρόσεισον· ἔστω δὴ θεληθὲν ὄρχησις, ὥστε ἄν τις ἐς τὸ θέατρον παρέλθοι, ἰσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἔρωτος κακὰ ἕλκη, καὶ λύπης ἐχόμενος, ἐξέρχεσθαι τὸ θέατρον φασθρό-

duxi: sed vt cognosceres multas quoque gentes magno studio saltandi coluisse artificium, adeò vt & vitia & virtutes in illo potuerint sagaciter deprehendere. Sit ergo saltator corpore per omnia mobili, & soluto simul atque firmo, vt flecti postulante tempore, & firmiter consistere, si opus sit, possit. Quòd autem saltatio à manuum gesticulatione in certaminibus proponi solita aliena non sit, sed particeps sit & Mercurij & Pollucis & Herculis editarum in certamine virtutum, deprehendere posteris haud obscurè, singularum imitationum periculum faciendo. Herodoto authori grauissimo, ea quæ oculis apparent, certiora videntur, quàm quæ percipiũtur auribus. Saltationi & oculorum & aurium iudicium præstò est. Vsque adeò verò mouet saltatio, vt quidam miserè & perditè puellam quandam deperiens, in theatrum ingressus, conspectis quorum causa amor esset, malis, mentis sanitatem receperit, ac nuncupatis vocis theatro egre-

φαιδρότερος, ὥσπερ τι φάρμακον ληθιδανὸν, καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν, νηπενθές τε καὶ ἄχολον πιών. σημεῖον δὲ τῆς πρὸς τὰ γιγνόμενα οἰκειότητος, καὶ τῷ γνωρίζειν ἕκαστον τῶν ὀρχουμένων τὰ διηνύσματα, τὸ δακρύων πομπάκις τὰς θυρατὰς, ὁπόταν τι οἰκτρὸν καὶ ἐλεεινὸν φαίνηται, ἢ μὲν γε Βακχικὴ ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Πόντῳ σπουδαζομένη, καίτοι Σατυρικὴ οὖσα, οὕτω κεχαίρωται τοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖ, ὥστε καὶ τὸν τελαγμένον ἅπασι καιρὸν, ἅπάντων ἐπιλαθόμενοι ἅπαν, διάθηνται δι' ἡμέρας, Τιτᾶνας καὶ Κορύβαντας, καὶ Σατύρους καὶ βουκόλους ὁρῶντες. καὶ ὀρχοῦνταί γε ταῦτα οἱ ἀγχίστιοι, καὶ πρωτεύοντες ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων, οὐχ ὅπως ἀπλῶς, ἀπὸ καὶ μεγάλα φρονοῦντες ἐπὶ τῷ πράγματι μᾶλλον ἤ ἐπ' ἀγχιστείαις καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι πρέπουσι

egreditur fronte iam serenata hilarior, quasi pharmacum quoddam priorum malorum obliuionem inducens, & iuxta poëtam dolorem & acerbitatem omnem abstergens, hausisset. Quòd autē ista populo fuerint familiaria, ac quisq; spectantium ea quæ inter saltādum demonstrantur callidè, cognoscat, argumento sunt spectatorum profusæ nō rarò lachrymæ, quoties casus aliquis acerbus & miserabilis productus fuerit. Bacchica saltatio in Ionia præcipuè & Ponto tāto certè studio celebris, quam & satyrā vocant, vsq; adeò hominibus ea detentis voluptati esse cōsueuit, vt statutis temporib. cæterarū rerū obliti omniū, perpetuos dies desideāt spectantes Titanas & Corybātas, & Satyros & bubulcos. Saltabātq; id genus saltationes nobilissimi quiq;, ex singulis ciuitatib. primores atq; principes, nō reuerentiæ gratia, sed potiùs ob hoc ipsum magnos sese ferebāt, magis quā ob generis claritudinē, & obsequia, & dignitates q̄ debebantur

nobili-

γενικοῖς. ἐπὶ δὲ τὰς ἀρ- nobilibus. Posteà verò quàm
ὰς ἤδη τὰς ὀρχηστικὰς, ἄ- virtutes saltatorias percur-
ουε καὶ τὰς κακίας αὐτῶν. ri, audi iam nũc deinceps &
ὰς μὲν οὖν ἐν σώματι κεῖ- saltatorum vitia. Sedenim
δεξα· τὰς δὲ τῆς διανοίας quæ corpus plerunq; comi-
ὄντως ἐπιτηρᾶν, οἶμαι, δύ- tantur, iam ostendi: mentis
κιο ἄν. ποικοὶ γὰρ αὐτῶν, autem vitia ad hũc ferè mo-
ν ἀμαθίας (ἀμήχανον γὰρ dum, vt opinor, obseruabis.
ἅπαντας εἶναι σοφοὺς) καὶ Permulti enim illorum pro-
τολοικίας δεινὰς ἐν τῇ ὀρχή- pter insciti am (fieri enim
σ ἐπιδείκνυνται· οἱ μὲν ἄ- non potest vt omnes sapien-
ογα κινούμενοι, καὶ μηδὲν, tia exornati sint) turpibus
ὡς φασι, πρὸς τὸν χορδὸν. inter saltandum solœcismis
ἕτερα μὲν γὰρ ὁ ποὺς, ἕτερα delinquunt. Illi quidem dum
ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δὲ οὐ- citra rationem mouentur, ac
υθμα μὲν, τὰ πράγματα δὲ nihil, vt aiunt, ad chordam.
υτάχρονα, ἢ πρόχρονα, οἷον Alia quippe pes, alia rhy-
γὼ ποτὲ ἰδὼν μέμνημαι· thmus loquitur. Cæterùm
τὰς γὰρ Διὸς γονὰς ὀρχού- alij quidem saltando à rhy-
μενός τις, καὶ τὸν τοῦ Κρό- thmo non discrepãt; res au-
νου τεκνοφαγίαν, παρορχού- tem parùm aptè & tempe-
το τὰς Θυέστου συμφορὰς, ᾧ stiuè saltationi accommo-
ὁμοίῳ παρεχόμην. καὶ ἄλ- dant: quorum ego permul-
λον καὶ τὸν Σεμέλης ἐκκεκω- ta videns memini. Quidam
μηκὼς, βαπτομένῃ κεραυ- enim Iouis parentes saltans,
νῷ, τὸν Γλαύκην αὐτῇ ἅπα- neque non Saturnum deuo-
σι, μεταγενεστέραν οὖσαν. rantem liberos, Thyestæ ca-
ἔτι οὐ πάνυ γε τῶν τοιού- lamitates adsaltabat. Rur-
τῶν sus alius Semelen percussam
fulmine repræsentaturus, Glaucen illi asimilabat, tempo-
re longè posteriorem. Atqui nequaquam eiusmodi salta-

τῶν ὀρχησῶν, ὀρχήσεως αὐτῆς, οἶμαι, καταγνωστέον, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὴ, ὥσπερ εἰσὶν, ἀμαθοῦς νομιστέον. ἐπαινητέον δὲ τοὺς ἐννόμως, καὶ κατὰ ῥυθμὸν τῆς τέχνης, ἱκανῶς ἅπαντα δρῶντας. ὅλως δὲ, τὸν ὀρχηστὴν δεῖ πανταχόθεν ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν εὔρυθμον, εὔμορφον, σύμμετρον, αὐτὸ ἑαυτῷ ἴσιον, ἀσυκοφάντητον, ἀνεπίληπτον, μηδαμῶς ἐπιπλῆς, ἐκ τῶν ἀείσων κεκραμένον τὰς ἐνθυμήσεις, ἔξω τῆς παιδείας, βαθὺν τὰς ἐννοίας, ἀνθρώπινον μάλιστα. ὁ γοῦν ἔπαινος αὐτῷ τότ' ἂν γίγνοιτο ἐν τέλει παρὰ τῶν θεατῶν, ὅταν ἕκαστος τῶν ὁρώντων γνωρίζῃ τὰ αὑτοῦ. μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ τῷ ὀρχήσει ἑαυτὸν βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχει αὐτὸς ἢ ἃ ποιεῖ ἴσθι. τότε γὰρ δὴ κατέ-

torum gratia, saltationem respuendam esse censeo: neque ipsum odio persequendum exercitium, sed illi potiùs, vt sunt, imperiti habendi sunt. Laudandos autem eos qui legitimè ac iuxta rhythmum satis artificiosè cuncta obeunt. In summa, oportet saltatorem omnibus numeris esse absolutissimũ, vt totum quod agit, sit concinnum, sit aptè accommodatum, ac intra mensuram cohibitum, sibi ipsi non diuersum, à sycophantiæ morsu alienum, reprehensioni minimè obnoxium, & in quo nihil desiderari possit. Est præterea summopere necessarium, vt saltator optimis cogitationibus temperanter instructus sit, acuto ingenij acumine docilis, mẽte ad deliberandum profunda. Summa verò in illo requiritur humanitas. Statim enim solidam à spectatoribus laudem consequitur, quoties quisque videntium sua ipsius acta illo repræsentante cognouerit. Magis verò velut in speculo, in saltatore se ipse conspexerit, tum qualia passus sit, quæque quondam facilitare illi studio fuerit. Neque

ιτίχαρ ἑαυτὸς οἱ ἄνθρωποι
ν' ἡδονῆς ἀπώσανται, ἀλλ' ἀ-
όοι πρὸς ἓ ἔπαινον ἐκκίνου-
ι, τὰς τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς εἰ-
ις & εἰκόνας ὁρῶντος, καὶ
ἑαυτοὺς γνωρίζοντος. ἀτυχῶς
γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ
νῶθι σαυτὸν, ἐκ τῆς θέας εἰ-
κύνης αὐτοῖς περιγίγνεται. καὶ
πέρχονται ἀπὸ τοῦ θεάτρου,
τι χρὴ αἱρεῖσθαι, καὶ ἃ φεύ-
γειν, μεμαθηκότες, καὶ ἃ πρό-
τερον ἠγνόουν διδαχθέντες.
γίγνεται δὲ, ὥσπερ ἐν λόγοις,
ὕτω καὶ ἐν ὀρχήσει, ἃ πρὸς
ῶν πολλῶν λεγομένη κακο-
ηλία, ὑπερβαινόντων τὸν
έτρον τῆς μιμήσεως, καὶ πρὸ-
α τοῦ δέοντος ἐπιτεινόν-
ων· καὶ ἃ μέγα τι δεῖξαι δέ-
ι, ὑπερμέγεθες ἐπιδεικνυμέ-
νων· καὶ ἃ ἁπαλὸν, καθ' ὑπερ-
βολὴν θηλυνομένων, καὶ γὰρ ἀκ
ρῴδη, ἄχρι ἓ ἀγρίου καὶ θηριώ-
δους παραγόντων· οἷον ἐγώ πο-
τε μίμησιν ἰδὼν ποιοῦντα ὀρ-
χηστοῦ,

que enim tunc præ voluptate homines se cohibere queunt, sed certatim ad effundendas laudes prorumpunt, quisque suæ ipsius animæ simulacra conspiciens, ac semetipsum cognoscens. Planè enim Delphicum illud verbū, Nosce te ipsum, ex eiusmodi reportant spectaculo, atque è theatro discedunt, posteaquam quæ expetenda quæque fugienda sint, perdidicerint, & eorum quæ priùs ignorabant, perlti euaserint. Accidit verò quemadmodum in orationibus, sic pari quoque ratione in saltationibus, ea quæ multis vitio datur cacozelia, hoc est, mala affectatio, imitationis modum trāsgredientibus, ac prout quàm par fuerat, actione excedentibus, & si magnum quiddam demonstrandum est, illud præter modum demonstrantibus: rursus si quid molle ac tenerum repræsentandum est, illud plus satis effœminantibus: porrò actiones graues atque viriles ad immanitatem vsque ferinam euehentibus. Quod ego quondam saltatorem facientem videns, memoria tenco, antea quidem

χησλὼ, ἀνδοκιμοωῦτα πρό-
τερον, σωφρονοῦντα μὴ τἆλλα, καὶ
θαυμάζεσθαι ὡς ἀληθῶς ἄ-
ξιον, οὐκ οἶδα εἰ ἢ τινι τύ-
χῃ εἰς ἀσχήμονα ὑπόκεισαι,
εἰ ὑπερβολὴ μιμήσεως ἐξο-
κέλλαντα. ὀρχούμενον γὰρ
τὸν Αἴαντα, μετὰ τὴν ἔκβα-
σιν θύων μαινόμενον, εἰς τοσοῦ-
τον ὑπερέξεπεσεν, ὥστε οὐχ ὑπο-
κρίνεσθαι μανίαν, ἀπὸ
μαίνεσθαι αὐτὸς ἐκότως ἄν
τινι ἔδοξεν. ἑνὸς γὰρ τῶν ἐν
σιδηρῷ ὑποδήματι κτυπούν-
των τὴν ἐσθῆτα κατέῤῥηξεν·
ἑνὸς δὲ τῶν ὑπολοιπῶν τὴν
αὐλὸν ἁρπάσας, τοῦ Ὀδυσ-
σέως πλησίον ἑστῶτα, καὶ ἐ-
πὶ τῇ νίκῃ μέγα φρονοῦντα,
διὰ τῆς κεφαλῆς, καθυπο-
κάρ. καὶ εἰ μὴ ὁ φίλος ἀντέ-
σχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς πληγῆς ἀπε-
δέξατο, ἀπολώλει ἂν ὁ κακο-
δαίμων Ὀδυσσεὺς, ὀρχησῇ
παραπαίοντι πειρασόμε-
νος. ἀλ-
λὰ τό γε βέλτιον ἅπαν σωφ-
μιμούμενος τὸν Αἴαντι, καὶ ἐπέ-
δων, καὶ ἐβόων, καὶ τὰς ἐσθῆτας
ἀπερ-

mirum, necnon celebrem saltandi artificem, cætera sanè prudentem, nec hominum opinione indignum. verùm haud scio quo casu tunc in ita deformē repræsentationem immoderata affectatione delapsus sit. Quippe cùm illi Aiax desaltandus esset mox furens post victoriam, tantum à saltationis decoro excidit, vt nullo modo Aiacis furentis insaniam repræsentare, sed ipse omnium iudicio planè furere atque debacchari videretur. Vnius enim ferreis calceamētis instrepentium vestimentū violēter discidit, alterius è Musicorum numero correptam tibiam, Vlyssis iuxtà stantis ob potitam armorum victoriam gestientis capiti illidēs incussit: & nisi tiara obstitisset, & plagæ violentiā excepisset, infelix ille Vlysses perijsset, ad verberantis saltatoris pedes prolapsus. Atqui vniuersa spectātium corona simili morbo vesaniæ correpta, vnà cum Aiace pariter insaniebat, & exilientes vociferabantur, ac vestes à se

ῥίπλουν. οἱ μὲν συρφετῶ-
ες, καὶ αὐτὸ ἰδιῶται, τοῦ μὲν
σχήμονος οὐκ ἰσοχαμίσ-
ι, οὐδὲ τὸ χεῖρον ἢ τὸ κρεῖτ-
ν ὁρῶντες, ἄκραν δὲ μίσ-
ησιν τοῦ πάθους τὰ τοιαῦ-
α οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότε-
οι δὲ, σωιέντες μὲν, καὶ αἰ-
ούμενοι ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις,
κ ἐλέγχοντες δὲ σιωπῇ τὸ
ᾶγμα. Τοῖς δὲ ἰκανοῖς καὶ
τοὶ πλὴν ἄνοιαν τῆς ὀρχέσ-
ως ἐπικαλύπτοντες καὶ ἀσ-
υβῶς ὁρῶντες, ὅτι οὐκ Αἴα-
ντος, ἀλλ' ὀρχησοῦ μανίας
ὰ γιγνόμενα ἦν· οὐ γὰρ ἀρ-
ωθὰς τούτοις ὁ γενναῖος, ἀλλ-
ὰ καὶ μακρῷ τοῦτο γελοιό-
ερον ἔπραξε. καταβὰς γὰρ
ς τὸ μέσον ἐν τῇ βουλῇ, δύο
πατικῶν μέσος ἐκαθίζετο,
άνυ δειλιόντων μὴ τῶν αὐτῶν
ινα, ὥσπερ κριὸν, μαστιγώ-
ς λαβόν. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ
ὲν ἐθαύμαζον, οἱ δὲ ἐγέλων·
ι δὲ ἐκπλαγῆναι, μὴ ἄρα ἐκ
᾽ ἄγαν μιμήσεως ἐς τὸν τῆ
πάθους

à se proïciebant. Itaq; vulgus, neque non idiotæ, decori non admodum obseruantes, neque quòd bene, neque quòd secus fit discernere queuntes, hæc omnia ad summam doloris exprimendi affectationem pertinere arbitrabantur. Ciuiliores verò, tametsi rem probè callebant, ac non parum ob factum pudore suffunderentur, neque tamen illud reprehendebant silentio: ipsa porrò laude saltatoris amentiam honestè contegebant, planè perspicientes hæc non Aiacis, sed saltatoris vesania esse perpetrata. Neque verò generosus ille hisce cõtentus quietem egit, sed aliud quiddam multò magis admisit ridiculum. Progressus enim in medium senatorum, inter duos Consules consedit medius, admodum metuentes ne vnum ex illis correptũ flagellis quemadmodum arietem cæderet. Quã

udaciam partim ex illis admirabantur, partim ridebant: onnulli verò suspicabantur, ne ex immodica insaniæ affe-

πάθους ἀληθῶς ἁλωίχθη. καὶ αὐτὸν μέν τοι φασὶν ἀναπνύψαντα, οὕτω μετανοῆσαι ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὅτι καὶ νοσοῦσα ἔτι λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κατεγνωσμένον. καὶ ἐδήλωσέ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. ἀτοπώτερον γὰρ αὖθις τῶν συνασιωτῶν αὐτὸν, τὸν Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, παρασκάμμων τὸν ὑποκριτὴν, ἵνα τὸς τὸ θέατρον. ἱκανόν ἐστιν ἅπαξ μανῆναι· μάλιστα δὲ αὐτὸν ἰδίασεν ὁ ἀνταγωνιστὴς, καὶ ἀντέτεχνᾶτο. τοῦ γὰρ ὁμοίου Αἴαντος αὖθις γραφέντος, οὕτω κοσμίως καὶ σωφρόνως τὴν μανίαν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθῆναι, μένας ἐντὸς τῶν τοῦ ὀρχήστου ὁρῶν, καὶ μὴ παροινήσας εἰς τὴν ὑπόκρισιν. ταῦτά σοι, ὦ Φιλότης, ὀλίγα ἐκ παμπόλλων παρίδαξα ὀρχήσεως ἔργα καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὲν

ctatione vero furoris morbo implicatus esset. Et sanè perhibebant illum, postquà à tanta vesaniæ temulentia sobrius esset factus, in tantum ob hæc quæ turpiter admiserat, affectum esse pœnitentia, vt præ nimia mentis mœstitia ægrotus decumberet, reuera ita propter immodicè affectatam insaniam perturbatus. Atqui ne ipse quidem hoc occultè aut dissimulanter habuit, sed satis manifestè declarauit. Siquidem postulantibus iterum æqualibus, vt Aiacem in illorum gratiam desaltaret, adhibito repræsentatore, inquit ad theatrũ: Satis superque esse semel insaniuisse. Maximè verò omnium eius animum discruciauit æmulus. Cùm enim idem Aiax illi ex composito desaltandus esset, adeò mo-

destè & temperanter eius repræsentauit insaniam, vt magnam inde laudem reportaret, saltationis fines nusquam egressus, neque repræsentando furenter in quenquam debacchatus. ¶ Hæc tibi, ô amice, pauca sanè ex perquàm multis decerpta, ostendi saltationis studia atque exercitia, ne prorsus

ἢ πάνυ ἄχθοιό μοι, ἐρωτιῶς θυμένῳ αὐτά. εἰ δὲ βδελύττῃ κοινωνῆσαί μοι τῆς ἴσης, ἴσθι οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλγοῦμόν σε, καὶ ὀρχησομένου τοῦτό γε πρόσθεν. ὥστε οὐδὲν λύσομαι τὸ τῆς Κίρκης ἐκεῖνο πρὸς σὲ ἀπᾴδον, τὸ θαῦμά μ' ἔχει, ὡς οὔτι πιὼν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης. θελχθήσῃ γὰρ, καὶ μὰ Δί', ὄνου οὐ μᾶλλον, ἢ σὺς καρδίαν ἔξεις, ἀπ' ὀ μὲν νόος σοι ἀμαθέστερος ἔσται. σὺ δὲ, ὑφ' ἡδονῆς, δῆλα ὀλίγου τ' κυκεῶνος ἄπωθεν μεταβάσεις ποιεῖν. ὅσπερ γὰρ ὁ Ὅμηρος περὶ τῆς Ἑρμοῦ ῥάβδου τ χρυσῆς λέγει, ὅτι καὶ ἀνθρώπων ὄμματα θέλγει δὲ αὐτῆς, ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει, τοῦτο ἀτεχνῶς ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα, καὶ ἐγρηγορυῖαν ποιοῦσα, καὶ ἐπεγείρουσα πρὸς διάνοιαν, πρὸς ἅπασι τοῖς θρωμένοις. Κρά. καὶ μὲν ἤδη ἐγὼ, ὦ Λυκῖνε, πάθημά τί σοι, καὶ

prorsus indignè aut dolenter patiaris, si ista libenter & magna cũ voluptate spectare soleam. Cæterùm si animus est te mecũ eiusmodi participem esse spectaculi, sat scio illius illecebris te captum iri, insuper etiam tripudiaturum. Itaq; nihil opus est vt illud Circes dictum tibi occinam:

Obstupui & te nil pharmaca nostra bibentem
Demulsêre.

Hauddubiè enim demulceberis: & per Iouem, neq; asini caput, neq; porci cor habebis, verùm mês tibi firmior erit & cultior. Tu verò præ voluptate quam spectando mirificam capies, non multùm Cyceoni potando tribues. Nam quod Homerus de Mercurij virga aurea affirmat, quòd illius administriculo, quorũ oculos voluerit, in somnum soluat, rursus alios dormientes excitet: hoc

planè efficit saltatio, & oculos demulcẽs, & excubare faciẽs, & mentẽ ad singula humanæ vitæ acta accuratiùs discutienda excitãs. CRA. *Atqui iã tuis me, Luciane, dictis pſuasisti,*

καὶ ἀναπεπλαμένα ἔχω καὶ τὰ ὦτα καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέμνησό γε, ὦ Φιλότης, ἐπειδὰν εἰς τὸ θέατρον ἴῃς, καὶ ἐμοὶ παρὰ σεαυτοῦ θέαν καταλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος ἐκεῖθεν σοφώτερος ἡμῖν ἐπανίοις.

iamq; mihi patent & aures & oculi. Et vide, ô amice, vt memoria teneas, vt si quādo posthac in theatrū ieueris, me tecū vnà pariter spectatū abducas, ne tu solus inde nobis sapientior regrediaris.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

HAbes, studiose Lector, ex hoc Dialogo priscorum hominum & ingenij, & studij, & eruditionis testimonium præclarum & memorabile, ex quo quantum à priscorum honestate & industria absimus & degenerauerimus, haud difficulter cognosces. Priora enim secula floruerunt saltatoribus & mimis & histrionibus: quorum eruditioni & ingenio pauci nunc etiam eminenter docti respondere possint. Quòd si tales id ætatis fuêre saltatores, cuiusmodi verè eruditos ipsos floruisse ingenijs existimandum est, nempe poëtas Tragicos & Comicos, qui suas fabulas hisce desaltandas obtulerunt? Nostræ autem quid in se habent aut ingenij aut honestatis saltationes, nisi ridiculam quandam chordaca? & verè chordaca, & cōplexus meretricios, quib. animi incendūtur ad libidinē. Imò pueri, puellæ, viriq;, matronæ, plebsq; patresq;, profani & sacri, sæpe ad mediam ipsam noctem: interdum ad alterum solem choreas protrahunt, in quibus videre est, quāta cura obseruent vt rem omniū stultissimā, insaniæque spectaculū, quàm scitissimè moderentur: quā rem nisi tibiarū concentus temperaret, & insania commendaret, nihil absurdius, nihil furēti similius spectari posset. Et ex hac tamē laudata saltatione, castæ matronæ, incorruptæq; virgines, meretrices prodeunt prostitutæ.

a POSTEA-

a POSTEAQVAM tu Craton.] *Saltationis laus & origo Macrobius lib.3.cap.14.Saturnalium, vbi de saltandi & cantandi apud veteres ratione scribit, sic ait: Ecce enim vbi ab illo ordiar tempore, quod fuit optimis moribus. Inter duo Punica bella, ingenui, quid dicam ingenui? filij senatorum in ludum saltatorum commeabant, & illa crotala gestantes saltare discebant: taceo quòd matronæ etiam saltationem non inhonestam putabant, sed inter probas quoque earum erat saltandi cura, dummodò non curiosa, vsque ad artis perfectionem. Hinc Sallustius in Catilinario Semproniam reprehendit, nõ quòd saltaret, sed quòd elegantiùs quàm necesse est probæ. Aemilius Probus in vita Epaminundæ scribit, cantare & saltare in Græcia laude digna fuisse. Cælius Rhodiginus lib.5.Lectionum anquarum de Græco penu desumpsit, Saltationis rationem non fuisse veteribus vulgarem aut contemptibilem.* *b* Iam olim acerba.] *Sumpsit exordiũ ab occasione, cũ docilitate.* *c* Cùm vir sies discipl.] *Reprehensio saltationum, à personæ conditione. Hominem ingenuum minimè decet turpi incumbere spectaculo. Aemilius Probus in vita Epaminundæ scribit, quòd Romæ turpe erat cantare, & saltare. Sallustius in Catilinario dixit, canere, psallere & saltare esse instrumenta luxuriæ, quibus adolescentium animi ad libidinem incitantur. vnde Horatius lib.3.Carm. Od.6:*

Motus docere gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artubus
Iam nunc, & incestos amores
De tenero meditatur vngui, &c.

L.Murenæ Seruius Sulpitius in maledicti loco obiecit, quòd esset saltator. In huius defensione Ciceronis verba sunt hæc: Nemo ferè saltat nisi fortè insanit, neque in solitudine, neque in conuiuio moderato, atque honesto: intempestiui conuiuij, amæni loci, multarum delitiarum comes est extrema saltatio. Idem libro 3.de Oratore, saltationis duo genera esse significat: alteram Scenicam & histrionicam, quæ infamis & viro indigna est: alteram virilem, quæ ab armis aut palæstra sumpta est. Hanc Quintil.lib.1. cap.11. veteribus Romanis dedecori fuisse negat. *d* Cum primis.] *Saltationi opponit tragadiarum &*

comœdiarum certamina, quam collationem Lucianus infrà refutat. e Papæ.] *Confutat hãc collationem.* f Istud de.] *Confutatio reprehẽsionis ab absurdo.* g O amice.] *Propositio, & ὕλη totius orationis.* h Principió.] *Argumentum ab antiquitate.* i Syderũ chorea.] *Exemplo syderum.* k Corybantas.] *Corybantum & Curetum. Hoc idem de Curetibus & Ioue, leges apud Strabonem, & in his quæ annotauimus in Dialogo Veneris & Cupedinis. Sunt autem Corybantes, Cybeles, siue Rheæ sacerdotes, qui in sacrificijs matris deorum armati saltantes, casti & puri sunt assumpti: Corybantes appellati, quòd inter saltandum capita iactent.* l In Creta.] *Insula in medio Ponto, centũ vrbium fama clara, vnde ἑκατόμπολις à Græcis appellatur: In longitudine ducẽta millia et septuaginta passuum: in latitudine quinquaginta millia habet. Hodie Candiam vocant, à montibus eius occiduis, qui λευκοὶ, i. candidi dicuntur: nullum animal noxium in Creta, viniq́ue optimi fertilissima, quod Creticũ siue Maluaticũ vocatur.* m Homerus quoq; Merionem.] *Amplificat testimonio Homeri.*

n Neoptolemo.] *Pyrrhus ex Deidamia Achillis filius. Neoptolemus appellatus est, propterea quòd admodum adolescens ad bellum Troianum fuit perductus. Is Pyrrhicum tripudij genus inuenisse fertur, quod Pollux libro 4. Pyrrhico cuidam tribuit.* o Lacedæmonij.] *Lacedæmoniorum exemplo amplificat.* p Videres itaq;.] *Hypotyposis saltationum Laconum.* q Homerus.] *Alia Homeri exempla.* r Mitto illud.] *Eorum quæ in sacris solennia fuerunt.* s Proteum.] *Protei fabulam notiorem arbitror, quàm vt hìc sit recensenda. Extat apud Homerũ Odyss. 4. & apud Maronem lib. 4. Georgicôn. Illam Herodotus historia prima, & post eum Diodorus aliiq́; plures, ad Aegyptiorum regum morem referunt. Sed præstat vt Diodori ex lib. 2. verba transcribam: Consuetudo, inquit, regibus Aegyptijs causam huiusmodi transmutationes fingendi præbuit. Nam Aegyptijs mos erat regibus, vt leonis aut tauri, aut draconis priorem partem in capite ferrent, insignia principatus: quandoque verò arborem, aliquando ignem, quandoque redolentia supra caput vnguenta. Hæc tum ad decorem spectant, atq; ornatum: tum stuporem ac superstitionem quandam*

dam aſpicientibus inÿciebant, &c. quæ breuitatis cauſa prætereo. Extat & de eo apud eundem Lucianum nõ illepidus Dialogus, quem videre potes. Illic enim paulò plura annotauimus.

t Protei eſſe æmulos.] *Id eſt, ipſum referre Proteum: hoc eſt, in omnem ſpeciem vertentes ſe, ſurſum ac deorſum ſeipſos diſtorquentes.* *u* Empuſam ſuſpicor.] *Meminit huius etiam Ariſtophanes in Ranis:*

Καὶ μὰ τὸν ἱερὸν νὴ τὸν Δία μίγα.
Ποῖον δὴ, δ' εἰπὲ, πανδαπὸν γῦν γίγνεται.
Τότε μὲν βοῦς, νυνὶ δ' ἱερόδυς, τότε δ' αὖ γυνὴ
Ὡραιοτάτη τις. ποῦ ἐστὶ, φέρ' ἴδω παρ' αὐτὸν ἐγώ.
Ἀλλ' ἐκ τ' αὖ γυνή ἐστιν, ἀλλ' ἤδη κύων.
Ἐμποῦσα τοίνυν γ' ἐστί. *Id eſt,*

At maximam profectò video beluam.
Qualem? Nouam, quæ in cuncta ſubitò vertitur.
Modò bos, modò autem mula, rurſum fœmina
Pulcherrima. Age, vbi eſt? rectà ad illã ĩa iã accero.
At rurſus haud eſt mulier, imò iam canis.
Empuſa proinde eſt.

Interpres aſcribit, Empuſam ſpectrum quoddam eſſe, quod ab Hecate ſoleat emitti videndum miſeris et cãlamitoſis. Id ſubinde conſueuit alÿs atque alÿs formis exhibere ſeſe, maximè meridianis horis, ÿs qui parentant manibus. Sunt qui ipſam hanc Hecaten affirment eſſe. Narrant autem, vno videri pede. Vnde & nomẽ inditum putant ἐμπῦσαν, οἱονεὶ οἰόποδα. In Hebræorum Pſalmis δαιμόνιον dicitur meridianum. *x* Salios.] *Salios duodecim Martis Gradiui, ſacerdotes Numa Pompilius legit, vt ait Liuius lib. 1. ab V. C. quorũ primus præſul vocabatur. Quem numerũ deinde Tullus Hoſtilius duplicaſſe fertur. Quorum ſacra & feſti dies cœnis ſumptuoſis cũ cantu & ſymphonia oppiparè celebrare ſoliti ſunt Romani, in quibus ſubtiles coronas, & alia conuiuÿs oblectamẽta adhibebant. Quod ſacerdotium quanti fuerit, ex eo colligere licet, quòd niſi ex patricÿs ad hunc honorem nemo admiſſus ſit, niſi liber & ciuis patrinus & matrinus foret. Dicti ſunt autem à ſaliendo, quòd facere in comitÿs quotannis & ſolebant & debebant, verſicoloribus tunicis ornati, per vrbem tripudiantes, carmina Salaria appellata*

canentes

canenes pergebant, succincti æneis baltheis, togis nexis fibulis, quas trabeas vocabant. in capite pileos gestabant, dictos apices, accincti gladijs: dextra lanceam aut virgam ferebant, læua peltam Thraciam, quod Ancyle dicebatur: hoc est, circumanciſum. id cœlo lapſum in Numæ regiam exiſtimatum, ad cuius formam duodecim numero ſumma arte confecit Mamurius artifex: nulla alia mercede ex opere contentus, niſi quòd in fine ſacri, Mamurij nomen accineretur. præſul in ſaltando primas tenebat partes, & ducem agens, duos ex alijs Salijs habebat comites, quorum alterum vatem, alterum magiſtrum vocabant. Sanè non Romani ſolùm in ſacris quibuſdam, ſaltationibus & hyporchematibus vtebantur: ſed aliæ omnes fermè nationes. Nam, vt ſcribit Athenæus, deis peculiares ſuæ fuerunt ſaltationes. Quin nulla ſacra in Delo fiebant, quibus non eſſet adhibita ſaltatio. Nec ab Orpheo aut Muſæo vlla inſtituta ſacra fuiſſe conſtat, ſine ſaltatione. Indi manè & veſperi cum ſaltatione Solem ſalutabant. Longus ſim, ſi velim omnes recenſere. y Priapum.] *Sic planiùs: Priapum Iuno Marti dedit, puerum adhuc rudem, ſed multa præditum virilitate, qui non priùs à Marte armorum diſciplina peritus, quàm ſaltator bonus factus eſt. Vnde & illi merces à Iunone conſtituta, vt ab eo decimam ſpoliorum partem in bello reciperet.* z Cùm itaque tria ſint celeberrimarum ſaltationum genera.] *Saltationum non vnum fuit genus prioribus, ſiquidem Iul. Pollux lib. 4. cap. 14. inter varia ſaltationum genera commemorat ἐμμέλειαν Tragicorum, à cantu nuncupatam: κόρδακα Comicorum, σικιννίδα Satyricorum. σιππίχλην καὶ πυρρίχην vocat, quòd armati ſaltarent. Refert illic & alia ſaltationum genera, ſi quis auet ea cognoſcere. Denique Homeri ſcholiaſtes in Iliad. σ. tria ſaltationum genera commemorat. Vide etiam Cælium Rhodiginum Lectionum antiquarum lib. 5. cap. 3. & 4. Eraſmum in adagio, Pyrrichen oculis præ ſe ferens.* A Demiror.] *Argumẽtum à laude, qua à veteribus celebratur ſaltatio.* B Hanc tamen.] *Exempla Homeri.* C Atverò.] *Heſiodi.* D Ipſe.] *Socrates.* E Socratis Aſpaſia.] *De Aſpaſia Mileſia fœmina, formoſiſſima pellice, vide 13. Athenæi, vbi de Phryne & alijs tum temporis famigeratis ſcortis multa dicuntur.*

dicuntur. Plutarchum quoque in Pericle. F Videris autē.] *Collatio tragœdiæ & comœdiæ, quibus ſaltationem anteponit.* G Cùm cæcis quoque ſint perſpicua.] *Hyperbole frequens in Luciano, de re vehementer perſpicua. Plutarch. τῶν συμποσιακῶν, Decade 2. refert, Antigonum regem vnoculum, allato inſtrumento prægrandibus ſcripto literis, dixiſſe: ταῦτα μὲν καὶ τυφλῷ δῆλα: Hæc quidem vel cæco perſpicua ſunt.* H Quod autem ſaltationum.] *Hactenus ex antiquitate & veterum vſu laudauit ſaltationem, iam ex difficultate artis eiuſdem dignitatem oſtendit.* I Verùm hoc orationis.] *Repetitio propoſitionis, cum commonitione.* K Iam verò ea quæ ſaltatorem.] *Quarum rerum cognitio ſaltatori neceſſaria.* L Titanum pugnam.] *Iouis & Titanum bellum non minùs quàm Troianum durauit, nec fuit contentio de paupere regno, quemadmodum inter Eteoclem & Polynicem: ſed de ipſo cœlo. nec potuit abſolui, priuſquam Iupiter ſibi vnoculos Cyclopas, fulmen, tonitru, & alios tales miniſtros, quibus cruentus ille deus vtitur, aduocaret.* M Saturni vincula.] *Iupiter patrem Saturnum regno expuliſſe, & apud inferos in perpetuo carcere concluſiſſe dicitur. Virgil. 8. Aeneid.*

Primus ab æthereo venit Saturnus olympo,
Arma Iouis fugiens, & regnis exul ademptis.

Et Claudianus de Raptu libro primo:

—patefacta cicbo
Tartara, Saturni veteres laxabo catenas.

N Quoniam verò imitatrix.] *Agilitas ſaltatoris & perſpicuitas geſticulationis.* O Demetrio Cynico.] *Probat exemplo Demetrij Philoſophi, & teſtimonio.* P In iudiciū.] *Accuſat orcheſticen, id eſt, ſaltationis artem.* Superuacuū.] *Parergon, hoc eſt, præter rem additamentum.* Q Saltator.] *Subiungit hiſtorias.* R Etenim ſtrepitibus.] *Homerica fabula.* S Quippe è barbaris quidam.] *Alia barbari: uiuſdam.* T Etenim cum.] *Aliud alterius barbari.* V Saltatorem.] *Orcheſten.* X Polypi mentem.] *Pro tempore. alios atq; alios mores, alium atq; alium vultum ſumentis. Sumptum videtur ex hoc diſtycho incerti authoris, quod Clearchus in prouerbijs, teſte Athenæo, citat:*

πολύπους ὁ

πολύποδ' μοὶ τέκνον ἔχων νόον ἀμφίλοχ' ἥρως,
τοῖσιν ἐφαρμόζων ὁπποῖ ποτὲ δῆμον ἵκηαι. *Id est,*
Polypi ingenio sis nate Amphiloche heros,
Vt temet populo quemcunque accesseris aptes.

De Polypi ingenio meminit idem Lucianus in sermone Menelai & Protei. Prætereà Plin. lib. 9. cap. 29. Plutarchus in Causis natural. citat ex Pindaro versus hos: ποντία θηρὸς χρωτὶ μάλιστα τὸν νόον ἐοικὼς τοῖς πάσαις πολίταισιν ὁμιλεῖ. *i. Marinæ beluæ colori maximè mentem accommodans, cum omnibus ciuitatibus consuetudinem habet. Eupolis apud Athenæum:* Ἀνὴρ πολίτης πολύπους ἐς τὸν τρόπον. *i. Vrbanus homo qui moribus sit polypus.* γ Præcipuè verò mores.] *Effectus & vsus artis.* ζ Lesbonax Mityl.] *Sobrietas & prudentia saltatorum.* α Prætereà cum.] *A iucundo & vtili.* β Etenim illud ego.] *Effectus, & quæ saltationem sequuntur.* γ Iam verò orat.] *Hactenus ingenij dotes: iam & corporis recensetur, in saltatione.* δ Polycleti can.] *Polycleti nobilis cum primis statuarij meminit Plinius, & de eo memoranda tradit lib. 34. cap. 4.* ε Vsqueadeò verò.] *Redit ad affectus artis.* ζ Sed enim quæ.] *Vitia saltatorum, ex quibus rursum dignitas & difficultas artis colligitur.* η Hæc tibi, ô amice.] *Conclusio, à necessitate.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ΠΑΜΦΙΛΟΥ, ΚΑΙ Λυκίνου. PAMPHILI ET Lycini.

Erasmo Roterodamo interprete.

ARGVMENTVM.

HIstorica quædam narratio est, qua Dioclis & Bagoę Peripateticorum philosophorū inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quòd potissima contētionis pars in eo versetur, vtrum Eunuchus debeat aut possit philosophum agere: cùm alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret: alter autē exemplis, & fine seu officio

icio philoſophi, item à conſequētibus ſeſe tueretur. V-
i interim tacitè illud quoq; indicat Lucianus, q̃ ea tũ
tate philoſophi ex vitijs & ſceleribus magis quàm ex
loctrina & vitæ integritate cenſebantur. Exordium ab
idmiratione trahitur, qua attentos faciũt, amplifican-
do conditionem & profeſſionem perſonarum, & rei
ualitatem.

Πόθεν, ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν, ἡμῖν ἀφῖξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις, τοῦτο δὲ πλέον ἔτι σωφρόνως ἔναί μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ διατριβὴν δυνατὸς εἶ γελῶσα. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι, ὦ Πάμφιλε· τὸ γέλωτα δὲ αὐτίκα διωγμὸν ποιήσομαί σε, ἢν ἀκούσῃς οἵᾳ δίκῃ δικαζομένῳ παρεγγυήσω, φιλοσόφων πρὸς ἀλλήλους ἐριζόντων. Πάμ. νὴ Δία τὸ μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ φιλοσοφοῦντας δικάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους. δέον, εἴ τι καὶ μέγα ἦν, διὰ ἀρετὴν ἐν σοφοῖς διαλύεσθαι τὰ ἐγκλήματα. Λυ. πόθεν, ὦ μακάριε, διὰ ἀρετὴν ἐκεῖνοι, οἵ γε ξυμπεσόντες, ὅτε ἀπὸ ἁμάξας βλασφημιῶν διατοπίσαιεν ἀλλήλω, διηρπασμένοι καὶ ὑπερδιατεινόμενοι;

VNde a nobis aduenis, Luciane, ſeu quîdnã rides? Semp tu quidẽ & aliàs conſueuîſti nobis hilaris ac feſtiuus occurrere: verũ iſtuc maius aliquid ſolito videtur eſſe, de quo riſum nec compeſcere queas. LVC. E foro tibi adſum, ô Pamphile: porrò mox efficiã vt tu quoq; mecũ rideas, ſimul atq; audieris cuiuſmodi litis adfuerim actioni, duobus philoſophis inter ſeſe contendentibus. PAM. Iam iſtuc ipſum profectò ridiculum eſt quod ais, philoſophos inuicẽ lites agitare. Nã etiãſi qd magni fuiſſet negotij, inter ipſos modeſtè citraq; pugnã controuerſiã cõpoſitã oportuit. LVC. Quid ais? tranquillè componant illi, q quidẽ ſolida plauſtra cõuitijs onuſta alter in alterum effuderint, vociferantes, miraq; peruicacia contẽdentes?

PAM.

Πάμ. ἔπος, ὦ Λυκῖνε, περὶ τῶν λόγων διαφέρονσι, τὰ σοφὰ θη ταῦτα, ἐτεροδόξοι τυγχάνουσι; Λυκ. εὐθαμῶς, ἀλλ' ἑτεροῖόν τι ζῦτο ἦν. ὁμόδοξοι μὲν γὰρ ἦσαν, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν λόγων, δίκη δ' ὅμως σοφὰ ἐδίκασε· καὶ δικασταὶ ψηφοφορωῦντο ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πρωτεύονται, καὶ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ πόλει· καὶ ἐφ' ὧν ἄν τις ἐθέλοι, παρὰ μικρὸν τι φθεγξάμενος, οὐχ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναισχυντίαν προπέμψας. Πάμ. ἐκεῖνο λέγοις ἂν ἤδη τὸ διαφέρον τῆς δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰδέναι, ὅ,τι ἐν τὸ διενεγκὸν ἦν τοσοῦτον γέλωτα. Λυκ. συντέτακται μέν, ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, ἐκ βασιλέως μισθοφορά τις ἐκ φανλη, κατὰ χώραν, τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω καὶ Πλατωνικοῖς καὶ Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς ἐκ τοῦ Περιπάτου, τὰ ἴσα τούτοις ἅπασιν. ἔδει δέ, ἐπειδάν τις αὐτῶν τινα, ἄλλον ἀντικαθίσασθαι, λογιμαθέστατα ψήφῳ τῶν ἀρίστων.

PAM. Videlicet de disciplinis atq; opinionibus, Luciane, ita vt assolent, dissentiebant, quòd erant diuersæ factionis? LVC. Nequaquam, imò aliud quiddam erat hoc de quo dissidebãt: nam eiusdem sectæ erant ambo, eiusdemq; scholæ, & tamen orta inter eos lis erat. Porrò iudices qui cognoscebãt, primates erant huius Reip. natúq; maximi ac sapientissimi: breuiter, apud quos pudescat aliquis etiã parùm aptè quippiam eloquutus, nedũ ad tanta prouectus inuerecundiã. PAMP. Quin tu igitur litis argumentũ exponis, quo videlicet ipse etiam cognoscã quæres tibi tantũ risum concitârit? LVC. [b] Scis Pamphile, salariũ, idq; neutiquã exiguũ, ab Imperatore fuisse constitutũ singulis philosophorũ generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, cumq; hic etiã Peripateticis: ita vt vnicuiq; sectæ præmiũ esset æquale. Cæterũ demortuo ex his quopiã, alius aliquis in eius locũ subrogandus est, qui sit optimatũ calculis probatus.

[c] Porrò

ἢ τὰ ἆθλα, οὐ βοὸς τις
, κατὰ τὸν ποιητὴν, οὐδ'
ῆον, ἀλλὰ μύριαι κατὰ τὸν
αυτὸν, ἐφ' ὅτῳ σωθῆναι ζῆς
οις. Παμ. οἶδα ταῦτα· καί
να φασὶν αὐτ' ἐναγχ& ἀφι-
νῆν, τῶν Περιπατητικῶν
μαι τὸν ἕτερον. Λυ. αὕτη, ὦ
άμφιλ. ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμο
μάχουν πρὸς ἀλλήλους. καὶ
ει γε τοῦτο γελοῖον ἦν ἰδεῖν
ένοις, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶν
άσκοντας, καὶ χρημάτων κα-
φρονεῖν, ἔπειτα ὑπὲρ ζη-
ον, ὡς ὑπὲρ πατρίδ& διι-
ωνούσης, καὶ ἱερῶν πατρῴ-
ν, καὶ τάφων προγονικῶν ἀ-
νίσασθαι. Παμ. καὶ μὴν
ἡ τὸ δόγμα τοῦτό γε ὅτι τοῖς
ιειπατητικοῖς, τὸ μὴ σφόδρα
καφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ
ίζον τι ἀγαθὸν καὶ τοῦτο οἴε-
αι. Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ
ὸ οὖν ταῦτα· καὶ κατὰ τὰ πά-
να ἐγίγνετο αὐτοῖς ὁ πόλεμος,
ὰ μετὰ ταῦτα δ' ἤδη ἄκων.

ποιοὶ

[c] Porrò præmium illud neq; bubula pellis erat quæpiam, quemadmodum ait [d] poëta, nec porcellus: verùm singulos in annos decies mille nũmũm, quos accipiunt vti doceãt iuuentutem. PAM. Memini quidẽ ista. Quin aiunt nuper ex illis diẽ obiisse quẽpiam, alterũ (ni fallor) è Peripateticis LVC. Hæc ipsa, Pamphile, Helena, propter quam illi inter seſe singulari certamine conflictabant. Et hactenus quidẽ nihil etiã ridendum erat in illis, præter hoc, quòd quum philosophos esse se profiterentur, ac pecunias pro nihilo ducere: tamẽ earũ gratia perinde atq; pro patria in discrimen adducta, pro religione maiorum, pro monumẽtis progenitorũ decertarent. PAM. Atqui Peripateticorum istud est decretum, non admodũ esse negligẽdas pecunias, verùm eas in tertio quoddam bonorum

rdine esse ponendas. LVC. Rectè dicis. nam ista quidem
iunt. Proinde bellum hoc ex maiorum iudicio sententiáq;
llis extitit: verùm quæ postea consequuta sint, iam ausculta

 [e] Primùm

πολλοὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοι τῶν ἐπὶ τάφῳ τοῦ ἀποθανόντος ἐκείνου ἀγωνίζοντο· δύο δὲ μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν αὐτόν, Διοκλῆς τε ὁ πυγμάτης, οἶσθα δήπου λέγω, τὸν ἐριστικόν, καὶ Βαγώας ὁ εὐνοῦχος ἐκεῖνος λοιπόν. τὰ μὲν οὖν τοῦ λόγου πεπαύσθω αὐτοῖς, καὶ τῶν ἐμπειριῶν ἑκάτερος τῶν λογμάτων ἐπιδειξάσθω. καὶ ὅτι τῶν Αριστοτέλους, καὶ τοῦ ἐκείνου λοιπούτων ἄμεινον καὶ μᾶλλον Διόκλῆς, δῆλον ἐγένετο τοῖς παροῦσιν ἀμείνων ὤν. τὸ δ' οὖν τέλος τῆς δίκης ἐς τὸν πρόσθεν. ἀφίκοντο γὰρ ὁ Διοκλῆς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, μετέβαινεν ἐπὶ τὸν Βαγώαν, καὶ διελέγχειν ἐπειρᾶτο μάλιστα τὸν βίον αὐτοῦ. κατὰ ταῦτα δὴ καὶ ὁ Βαγώας ἀντεξήταζε τὸν ἐκείνου βίον. Πάμπολλα, ὦ Λυκῖνε. καὶ τὰ πλείω γε τοῦ λόγου πρὸς ἑστὸς μᾶλλον ἐχέτω εἶναι αὐτοῖς, ὡς ἔγωγε, εἰ διπάλωρ ἐτύγχανον, ἐπὶ τοιούτῳ τῷ πλέον ἀφαιρήσασθαι ἄν μοι δοκῶ, τὸν ἄμεινον βιοῦντα μᾶλλον, ἢ τὸν ἐν τοῖς

c Primùm complures quidē aliꝫ in defuncti illius funebribus ludis decertabant, sed inter hos præcipuè duo viribus pares: puta Diocles ille pugnex: nosti quem dicam, contentiosum illum inquā: præterea f Bagoas, qui quidem ea specie est, vt Eunuchus esse videatur. Inter hos initiò de doctrina, deꝫ philosophiæ decretis atꝫ opinionibus est decertatum: vterꝫ sui specimen ac documentū dedit, quòd esset Aristotelicæ factionis, quodꝫ eius placita sequeretur ostendit. At per Iouem in hoc certamine neuter altero superior erat. Lis igitur huc deflexit denique. Diocles desinens iam eruditionis suæ periculum ac specimen ostendere, ad Bagoam descendit, ac vitam illius in primis carpere est aggressus: Bagoas itidem huius vitam vicissim taxabat. PAM. Idꝫ meritò, Luciane. Siquidem eius rei magis erat habenda ratio. Proinde si ego fortè iudex causæ sedissem, magis in hoc, vt mihi videtur, futurus eram occupatus: potiusꝫ spectâssem vter moribus esset præstantior, quàm vter ad disputādum ac

dicendum

dicendum promptior: atq; illi potiùs quàm huic victoriã adiudicassem. LVCIA. Rectè dicis. Equidem isti tuæ sententiæ meũ & ipse calculũ addo. Verùm vbi iam conuicijs, vbi maledictis essent satiati, tandem Diocles illud aiebat, nefas esse vel conari aut proponere Bagoam, vti cũ philosophiæ studio, cũq; pulcherrimis illius præmijs commerciũ haberet, qui quidem eunuchus esset: imò hoc hominum genus nõ solùm ab eiusmodi cõtubernio secludi oportere, verùm ab ipsis etiã sacris, ac vasis puris: breuiter, ab omnibus publicis cœtibus eijci, ostendens inauspicatum quoddam & occursu infaustum spectaculum fore, si quis mane domo egressus vel videat istiusmodi quippiam. Atque hac de re multis verbis disserebat, affirmans eunuchum neque virum esse, neq; mulierem, sed quiddam vtrinq; compositum & conflatũ, planeq; monstrũ ab hominum natura specieq; alienum. PAM. Nouam accusandi rationem nobis narras, Luciane. Iámque ipse ridere compellor, crimen audiens tam inauditum.

τί δ' οὗτος ἄτερ, ἆρα τοῦτο ἐν συχίαν ἦγαγεν, ἢ τί πρὸς ταῦτα καὶ αὐτὸς ἀνταπῆρ ἐτόλμησε; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα, ὑπ' αἰδοῦς καὶ δειλίας, οἰκεῖον γὰρ αὐτοῖς τοῦτο τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐσιώπα, καὶ ἐρυθρία, καὶ ἰδίαν φανερὸς ἦν, τέλος δέ, λεπτόν τι καὶ γυναικεῖον ἐμφθεγξάμενος, ἔφη δίκαια ποιεῖν τὸν Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀφελόμενον, ἀνδρόγυνον ὄντα, ἐς καὶ γυναιξὶ μετέναι. καὶ παρήγον Ἀσπασίαν καὶ Διοτίμαν καὶ Θαργηλίαν, σιωπηρούσας αὐτόν. καί τις Ἀκαδημαϊκὸς ἀνὴρ καὶ ἐκ Κελτῶν, ὀλίγον πρὸ ἡμῶν ἀνδοκιμάσας ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὁ Διοκλῆς καὶ λαμπρὸν αὐτόν, ἅτε καὶ τῶν ὁμοίων μετοποιεῖν, ἔρξειν ἂν, οὐ καταπλαγεὶς αὐτοῦ τοῦτο παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαν. καί τινας καὶ αὐτὸς ἐπεμνημόνευε λόγους, καὶ πρὸς ἐκεῖνον, ἐκ τῶν Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα ἀρμόζοντας πρὸς τὸ γελοιότερον,

Sed alter ille quid? Num obticebat? an vicissim & ipse quiddam ausus est ad ista respondere? Lvc. Initiò quidem pudore ac metu (nam id est istis familiare) diutiùs obticebat, erubescens interim, palamq; præ se ferens id quod erat. & Tandem autem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd eunuchus esset, ob id à Philosophia secluderet, cum qua fœminis etiam esset commercium. Allegabantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adiuuabant. Prætereà Academicus quidam eunuchus natione Gallus, q paulò ante nostram ætatem maximi nominis apud Græcos floruisset. Porrò Diocles etiam illum ipsum, si quidem extaret, ac simili negocio se se misceret, prohibiturum se se respondit, nihil expauefactum opinione quam apud vulgus obtinebat. Ad hæc, quum ipse quædam dicteria in illum iaciebat, tum referebat in eum quæ à Stoicis maximéque Cynicis dicta ad risum concitandum

τερον, ἐπὶ ὧν ἀτιλὲς τὸ σῶμα τοῦ. ἐν τούτοις οὖν τοῖς λοιπὸς ἡ διατριβή. καὶ τὸ ὑγιὲς ὅλον ἤδη τοῦ σπέρματος τοῦ ζητούμενον ἦν, εἰ λοχιμὸς ὁ εὐνοῦχος ἐπὶ φιλοσοφίαν παραληθέν, καὶ νέων παιδείαν ἐγχειρισθῆναι ἀξιῶν, τοῦ μὲν καὶ σχῆμα, καὶ σώματος εὐμορφίαν πρόσθεναι φιλοσόφου λέγοντος καὶ τὸ μέγιστον, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτὸν, καὶ τοῖς προσιοῦσι καὶ μανθάνειν βουλομένοις ἀξιόπιστον, καὶ πρόνοια τῆς μυείας, ἃς χὴ παρὰ βασιλέως ἀφίκηται, τὸ δὲ τοῦ εὐνούχου καὶ τῶν βακτήρων χεῖρον εἶναι. τὸν μὲν γὰρ πεπαῦσθαί ποτε ἀνδρείας, τοῦτον δὲ ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν ἀπεικότως ἔχειν, κατὰ ταῦτα τῆς πορφύρας, οὐ μήτε περιστερῶν μήτε κόραξιν ἐναριθμοῖντο ἄν. τοῦ δὲ σωματικοῦ λέγοντος εἶναι τὴν

dum erant idonea, de corpore mutilo atque imperfecto. Hac in re iudicum cognitio versabatur. Denique totius causæ iam illud caput esse cœpit, num Eunuchus idoneus esset censendus qui ad philosophiam admitteretur, quique iuuenibus præficipostularet, quum alter interim formam etiam ac corporis integritatem in philosopho requirendã esse diceret. Maximè verò vti barbam altam ac promissam gerat, quò videlicet ijs qui discendi cupidi aduenirent, vir grauis appareat, & is cui fides haberi debeat, neque indignus videatur decem illis drachmarum millibus quæ forent ab Imperatore capienda. h Cæterùm Eunuchorũ conditionem etiam quàm Spadonum esse viliorem. Nam illos aliquando virile quiddam expertos fuisse: at hunc ab ipso statim ortu fuisse exectum, planéq; animal esse quoddam varium atque anceps, non aliter quàm cornices, quæ neque inter columbas, neque inter coruos numerari queant. Alter contrà responderet: eo iudicio non de corporis agi

τῶν μείσιν, ἀλλ' ἀληθῆ ψυχῆς καὶ τῆς γνώμης ἐξέτασιν δεῖν γίγνεσθαι, καὶ τῶν δογμάτων ἐπίσημης. ἔθ' ὁ Αἰσχίνης ἐμαρτύρει μάρτυς τὸν λόγον, εἰς ὑπερβολὴν θαυμάζων Ερμείαν τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τῆς Ατρνέως τυραννον, ἄχετο τὸν καθ' ἡμέραν αὐτῷ, κατὰ ταῦτα τοῖς θεοῖς, καί σοι καὶ ἐτάλμα περιθεῖναι ὁ Βαγώας ὅτι μᾶλλον ἐπιτηδειότερον εὐνοῦχον τοῖς νέοις διδάσκαλον, εἰ δὲ βολή τινα πρὸς αὐτὸν ἐνδέξασθαι δυναμένην, εἰ δὲ Σωκράτης ἐκεῖνο ἔγκλημα παθεῖν ἂν, ὡς διαφθείρων τὰ μειράκια. ἐπὶ δὲ καὶ εἰς τὸ γένειον μᾶλλον ἐσκώφθη, χαριέντως τοῦτο, ὡς γοιῶ ὦνερ, περιέρριψεν. εἰ γὰρ ἄρα τῳ γων, ἔφη, βαθεῖ κεῖνται δοκοῦσι τοὺς φιλοσόφους εἶναι, τὸν τράγον ἂν δικαιότερον πρωτεῖα φέρειν πάντων, ἐν τούτῳ τείτ' ἄλλ' παρεῖσα, τὸ δ' ὄνομα ἐν ἀφανεῖ θέσθαι, καὶ μοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδοὶ ὁ τὰς

figura, verùm de animi virtute, proinde mentis qualitatem expendi oportere, deq; dogmatum cognitione quærendum esse. [i] Eius rei testis citatus Aristoteles, qui quidem Hermeam eunuchum Atarne oriundum tyrannum supra modum sit admiratus, adeò vt illi perinde atque Dijs sacra fecerit. Ausus est & illud addere Bagoas, multò magis idoneum esse eunuchum cui adolescentes erudiendi credantur, quòd ab hoc nulla in illos calumnia possit hærere, neque Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adolescentulos corrumpat. [k] quæ ille potissimum in mentum imberbe fuerat cauillatus, ea hic facetè, vt ipsi quidem videbatur, reiecit. Etenim si è barbæ prolixitate, inquit, philosophos æstimare conuenit, nimirum hircus ante omneis primas tenebit. Hic tertius quidam assistens (nomen hominis silebitur) [l] Atqui iudices, inquit, hic ma-

lis

ἐς γνάθους λᾶσ, καὶ τὸ φώνημα γιναικᾶσ, καὶ τἆλλα ἀνοιχωϊοικὸς, εἰ ἀφέλοιτο, πᾶν ἀνδρᾶσ ὑμῖν ἀνέσται· εἰ δὲ μὴ, ψεύδονται οἱ περὶ αὐτοῦ λέγοντες, μὴ μοιχὸς ἁλῶ ποτὲ, ὡς ὁ ἔξω φησὶν, ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲν εἰς τὸν ἀνεῦχαν ἀναφυγὼν, καὶ τοῦτο λαθραφυγίδιον εὑράμενος, ἐφέβη, ἀπισταμένων τὴν λατηγορίας τῶν τότε δικασῶν, ἐπεὶ γε τῆς φανερᾶς ὄψεως. νῦν δέ, ἐπεὶ παλινῳδῆσαί μοι δοκῇ, τὸ πρόσωπόν μου μεθ' ἑνὸς. τούτων δὲ λεγομένων, παρὰ πάντων μὲν γέλως ἐγίγνετο, ὡς εἰκός. Βαγώας δὲ μᾶλλον ἐτράπετο, καὶ παντοδαπῶς εἰς μυρία πρόσωπα καὶ χρώματα, καὶ ψυχῷ ὡς ἰδρῶτι ῥεόμενος. καὶ οὔτε αὐτὸν κατιθέσθαι τῆς μοιχείας ἐγκλήματος ἐκαλῶς ἔχειν ᾤετο, ὅτι ἀχρεῖον αὐτῷ τὴν λατηγορίαν ταύτην εἰς τὸν παρόντα ἀγῶνα ἡγεῖτο εἶναι. Παμ. γελοῖα,

lis leuibus, ac fœminea voce, reliquoq; corporis habitu eunucho adsimilis, si quis vestes detrahat, egregiè vir esse videbitur. Alioqui mentiuntur qui ferunt, eum aliquando in adulterio deprehensum, membra in membris, vt legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad eunuchum confugisse, eaq; reperta latebra absolutum fuisse, quum iudicibus crimen persuaderi non posset, vt qui è specie hominem iudicarent eunuchum. At nũc mihi palinodiam cantaturus videtur, idq; propter ostentatum præmium. Hæc quum dicerentur, omnibus vt par erat, risus est obortus. Porrò Bagoas magis etiam perturbabatur, omnem in speciem sese varians, atq; in innumerabiles versus colores, tum frigido sudore fluens: ac neq; decorum sibi existimabat adulterij crimen agnoscere, neq; rursum eam accusationem inutilem ad præsens certamen arbitrabatur. PAM. Profectò

λοῖα, ὦ Λυκῖνε, ὡς ἀληθῶς ταῦτα, κὴ ἔοικεν ὁ τλὼ τυχὸν ὑμῖν διαπιβλὼ πρισχῆσθαι. τὸ δ' οἰῶ τέλος τί ἐγένετο, κὴ πῶς ἔγνωσαν ὑπὲρ αὐτοῦ οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμόψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν ἀξίουν, ἀφεθέντας αὐτὸν, ὥσπερ ἀργυρωνήτους, ἐπιεικῶς πᾶσιν, ἐ δικαίως φιλοσοφεῖν τάχα πρὸς τῶν ὄρχεων. οἱ δ' ἔτι γελοιότερον, μεταστησαμένους ἅπαντας τῶν ἐξ οἰκήματος γυναικῶν, ἐκλῦσαι αὐτὸν σωφρονεῖν, κὴ ὁπλαῖν· ἐκάτινα τῶν δικαστῶν τὸν πρεσβύτατόν τε κὴ σεμνότατον, ἐφεστῶτα ὁρᾶν, ἐ φιλοσοφεῖ. μετὰ δὲ, ἐπεὶ πάντας ὁ γέλως κατέσχε, κὴ οὐδεὶς ὅστις οὐ τλὼ γαστέρα ἔλγε, βρασσόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἔγνωσαν ἀναπόμπιμον εἶναι τλὼ Ἰταλίαν ἐκπέμψαντα τλὼ δίκλω κὴ νεῶ ἄτρεπτον μὴ πρὸς τλὼ τῶν λόγων ἐπίδειξιν, ὥς φασι, γυμνάζεται, κὴ παρασκευάζεται,

fectò deridicula sunt istà, Luciane, neque vulgarem vobis, vti coniectandum est, voluptatem præbuerunt. Verùm quò tandem res euasit, & quid super his pronunciârunt iudices? LVCIA. Non erat eadem omnium sententia: verùm alijs quidem visum est, vti nudato illo, quemadmodum in emptitijs seruis fieri consueuit, inspicerent, num in ijs quæ ad penem pertinent, philosophari posset. Alij verò sententiam dixêre multò magis etiam hac ridiculam: nempe vt accersitis è lustro mulieribus aliquot, iuberent illum cum illis congredi, ac viri officio fungi: adstante interim è iudicibus quopiam, qui quidem esset natu maximus, fideq; spectatissima, qui inspiceret num philosophum præstaret. Hæc vbi omnium risu fuissent excepta, neque quisquam omnino adesset, cui non doleret aluus risu concussa, visum est vt integra causa in Italiam reijceretur. Et nunc alter, vt aiunt, ad eloquentiæ ostentationem semet exercet atque instruit,

ἰτραι, καὶ λατηγορίαν συγκροτῆ. καὶ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα ἐπικινῆ, ἐναντιόταλον αὐτῷ. καὶ οὕτω κατὰ τὸς φαύλους τῶν ῥητόρων ζῆλον ποιῶν, καὶ εἰς τὸς ἄνδρας τὸν ἀντίδικον ἐκ τοῦ ἐγκλήματος καταλήγων. ὁ δὲ Βαγώας ἀκ ἔτρα, ὡς φασι, μέλει, καὶ ἀνδρίζεται τὰ πολλὰ, καὶ σφόδρα ἔχει τὸ πρᾶγμα. καὶ τίνι, στρατιώτην ἐλπίζει, ὦ ἐπιδέξιε, ὡς ἐδίην χέρα τῶν τὰς ἵππους ἀναβαινόντων ὄνων. αὕτη γὰρ, ὦ ἑταῖρε, φιλοσοφίας ἀείσης μείοσις ἔοικεν ἄναι, καὶ ἀπόδειξις ἀναντίλεκτος, ὥστε καὶ τὸν υἱόν, ἔτι δέ μοι μομιδῆ νέος ἐστὶν, ἀξιάμιλλον ἂν, εἰ τοῦ γνάμονος, καὶ τοῦ γλώττης, ἀπὸ τοῦ εὐδοίου ἔζιμον εἰς φιλοσοφίαν ἔχειν.

instruit, & accusationẽ quàm elaboratissimam meditatur, adulterij crimen aggrediens, id quod ipsi maximè aduersatur. Quod quidem & hic facit iuxta malorum rhetorum morem, quum ex ipso crimine aduersarium inter viros recensẽt. Contrà Bagoas diuersa cura, quemadmodum audio, & assiduè virum agit, negociúmque præ manibus habet. Postremò victurum sese sperat, si modò docere possit se nihilo deteriorem esse equas ineuntibus asinis. Id enim, amice, visum est optimum philosophiæ documentum, atq; vna demonstratio, quæ refelli non queat. Proinde optârim, vt filius qui mihi est adhuc admodum adolescens, non animum & linguam, sed pectinem haberet ad philosophiam idoneum.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a VNDE nobis.] *Exordium ab admiratione, qua attentos facit, amplificatione rei à modo & personarum professione petita.* b Scis Pam.] *Narratio à causa litis.* c Porrò præmium illud.] *Carmen est Homericum ex Iliad. χ. de Achille*

& Hectore pro vita certantibus: Carmen integrum sic habet:

—ἐπὲὶ ἀχιλῆϊον, ἠδὲ βοείλω
Ἀρνύσθην, ἅτε ποσὶ ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν,
Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον ἕκτορος ἱπποδάμοιο. id est,

Neque enim illis victima siue bucula caprabatur, quippe haec praemia cursus: verùm de vita certabant Hectoris. Virgil. lib. 12. Aeneidos hoc ita interpretatus est:

—nec enim leuia aut ludicra petuntur
Praemia, sed Turni de vita & sanguine certant.

Vsurpantur à Luciano, contra philosophos turpiter apud Iudices de salario contendentes. d Poëta.] Appellatiuum est, loco proprij, per excellentiam. Iustinianus in principio libri primi Institutionum suarum: Sed quoties, inquit, non addimus nomen cuius sit ciuitatis, nostrum ius significamus: sicut cùm poëtam, nec addimus nomen, subauditur apud Graecos egregius Homerus, apud nos Virgilius. e Primũ complures.] Modus & personae. f Βαγώας.] Barbara lingua significat eunuchum, quo nomine Lucianus philosophum quendam induxit, qui vultu corporisq; figura eunuchum prae se ferret. Quin Ouid. de Amoribus, seruum puellae custodem Bagoum appellat:

Quem penes est dominam seruandi cura Bagoum.

g Tandem autem.] Defensio ab exemplis. h Cæterùm.] Accusatio ab accidentibus. i Eius rei.] Defensio à fine & officio. k Deinde quæ ille.] A sequentibus. l Atqui Iud.] Noua obiectio, & occasio suspensae sententiae.

ΕΡΩΤΕΣ. AMORES.

ΛΥΚΙΝΟΥ ΚΑΙ Θεομνήστου. LVCIANVS ET Theomnestus.

Incerto interprete.

ARGVMENTVM.

HOc dialogo de Amoribus & eorum voluptate disputatur, introductis Chariclis & Callicratidæ personis: quorum alter amorem mulierum vt antiquiorem, & naturæ magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisq; mutuum, & vtrinq; oblectantem defendit:

defendit: alter autem turpem istum in pueros affectū, sed honesto tamen & philosophico nomine palliatum commendat, confutato eo quòd alter de naturæ ductu oppositum fuerat, & propositā muliebrium vitiorum insolētia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, inuitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autē & præparatio disputationis ab attētione, & rei magnitudine. quam lōga deinde narratio sequitur, cōtinens causam & quasi fundamētum totius negocij: in qua illa quoq; non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidię Veneris, & exemplū impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuā noctu aggressus est: cuius cōmemoratio cōtentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Cæterùm haud scio an & hîc philosophos tacitè perstringat Lucianus, dū pęderastas esse, solis illis ꝓmittit.

Ἐρωτικῆς παλαίσεως, ἑταῖρέ μου Θεόμνηστε, ἐξαίφνης ἐμπλήσας ἡμῶν τὰ λιπαρώτατα τῶν τῆς σωτηρίας σπουδῶν ὄντα. καί μοι σφόδρα διψῶντι διανύσης ἀνέσεως, ἀκαρῆ τῶν ἱλαρῶν σου λόγων ἐρρύη χάρις. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διαρκῆσαι συνεχῶς σπουδῆς ἀνέχεσθαι. ποθοῦσι δὲ οἱ φιλότιμοι πόνοι, μικρὰ τῶν ἐπαχθῶν φροντίδων χαλασθέντες, εἰς ἡδονὰς ἀνίεσθαι. πάνυ

Amatorio quadā lusu, amice Theomneste, summo statim mane impleuisti nobis aures, continuo serioq; studio iam defessas. Ac mihi vehementer sitienti talem aliquam relaxationem, in tempore adeò iucundorum istorum sermonum tuorum gratia affluxit. Infirmior enim animus est, quàm vt studia continua sustinere queat. Desiderant autem labores paulò contentiores, vt curis grauioribus atque molestis paulisper relaxatis, in voluptates remittantur.

Admo-

πάνυ δή μοι, ὑπὸ τῶ ὄρθρου, ἢ τ ἀπολάσων σου λόγων ἀμβλὺν ἢ γλυκεῖαν πεθὼ καταφρανῶν. ὥστ' ὀλίγου δεῖν, Αἰσχίνης ἐνόμιζον ἂν, ταῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπὸ μαλθακίζεσθαι. ἄχθομαί τι, νὴ τὸς ἔρωτας, οἷς πλατὺς εὑρίθη σκοπὸς, ὅτι πὶ παυσαι διηγούμενος. καί σε πὸς αὐτῆς ἀντιβολῶμεν Ἀφροδίτης, ἃ πρισπὰ μικρὸν ἔβιπας, εἴ τις ἄρρεν, ἢ καὶ νὴ Δία θῆλυς ἐφέταί σοι πόθος, ἀρίμα τῇ μνήμῃ ἐπαλείφων. καὶ γὰρ ἄμως ἑορτασικὴν ἄγομεν ἡμέραν, Ἡράκλεια θύοντες. εἰκ ἀγνοεῖς δὲ δή που τὸν θεὸν, ὡς ὀξὺς ἐστὶ πὸς Ἀφροδίτην· ἅλις σοι δοκεῖ μοι τῶν λόγων τὰς θυσίας πεσήσεσθαι. Θε. θᾶττον ἄν μοι, ὦ Λυκῖνε, θαλάττης κύματα, ἢ νιφάδας ἀριθμήσαις, ἢ τὸς ἐμὸς ἔρωτας. ἔγωγ' οὖν ἅπαν αὐτῶν κενὸν ἀφειλῆσθαι φαρέτραν νομίζω, κἄν ἐπ' ἄλλόν τινα σπεύδειν θελή-

Admodum igitur me ſub auroram hodie laſciuorum iſtorum verborum blanda ac dulcis ſuadela exhilarauit. Quare parùm abfuit quin Ariſtides ille viderer mihi eſſe, Mileſiis ſermonibus ſuprà quàm delinitus. Doleóque per amores equidem tuos, quibus latus adeò ſcopus inuentus eſt, quòd narrare deſiiſti: ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris ſiue maſculum aliquod, ſiue etiam per Iouem muliebre te inceſsit deſiderium, vt id paulatim memoria repetendo excitare velis. Nam alioqui feſtum & ſolennem celebramus diem, Herculi ſacra peragentes. Cæterùm haud ignoras ſcilicet deum hunc, quàm acer & procliuis erga Venerem fuerit. proinde lubentiſsimè videtur mihi ſermonum hæc ſacrificia admiſſurus eſſe. THEO. *Citiùs verò mihi, Luciane, maris fluctus, & denſas è cœlo delabentes niues numeraueris, quàm meos amores. Ego itaque totam ipſorum vacuam reddidiſſe pharetram me puto: ac ſiquando ad alium aliquem auolare vo-*

σωσιν, ἄνοπλος αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσεται. σχεδὸν γὰρ ἐκ τῆς ἀντίπαιδος ἡλικίας ἐς τὰς ἐφήβους μειρακίας, ἅπασιν ἐπ' ἄνδρων ἐπιθυμίαις βεβολημαι. διάδοχοι ἔρωτες ἀπάλλων, καὶ πρὶν ἢ λῦξαι τοὺς πρώτους, ἄρχονται δεύτεροι. διάρροια λέρνεια τῆς παλιμφυοῦς Ὕδρας πολυπλοκώτερα, μηδ' ἰόλεων βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰρ οὐ σβέννυται πῦρ, οὕτω τις ὑγρὸς ἐν ὄμμασιν ἐνοικεῖ μύωψ, ὃς ἅπαν κάλλος ἐς αὐτὸν ἁρπάσας, ἐπ' οὐδενὶ κόρῳ πανεται. καὶ σιωπῇ ἀφρῶν ἐπέρχεταί μοι, τίς οὗτος Ἀφροδίτης ὀχλος. οὐ γὰρ Ἡλιάδης ἔγωγέ τις, οὐδὲ Λαμνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱπολύτου ἀγροικίαν ὠφρυωμένου, ὡς ἐριθίσασθαι τῆς θεοῦ πρὸς ἅπαντα ταῦτα ὀργήν. Λυ. πίπτουσι τῆς ἐπιπλάστου καὶ δυσχερεῖς ταύτης ὑποκρίσεως, Θεόμνηστε. ἄχθη γὰρ, ὅτι ζῆτα τὸν βίον τύχῃ προσκλίνα-

re volent, inermis ipsorum dextera ridebitur. Propemodum enim ex eo cùm à prima pubertatis ætate egressus, inter adolescentes receptus sum, aliis atque aliis subinde concupiscentiis delusus pereo, aliique amores aliis succedunt: ac priusquam desinant priores, incipiunt sequentes, capita prorsus Lernæa rediuiuæ istius Hydræ longè magis multiplicia, neque etiam Iolaum aliquem auxiliatorem recipere sustinentia. Neque enim igne ignis extingui solet. Adeò humidus quidam oculis inhabitat meis asilus, qui omnem formam ad sese rapiens, nulla satietate explebitur. Ac assiduè dubitare mentem venit mihi, quænam hæc Veneris ira sit. Non enim ex Heliadis quispiam ego sum, neque Lemniadum contentio, neque etiam Hippolytéum agreste ac durum illud supercilium indutus, vt ob id irritare Deæ inexplebilem hanc iram in me debeam. LVCIA. Omitte fictitiam hanc Theomneste & difficilem responsionem. An tu enim

ρωσί σε. ἢ χαλεπὸν εἶναι νομίσῃς, ἐὰν γυναιξὶν ὡραίαις, καὶ μετὰ παίδων τὸ καλὸν ἀνθούντων ὁμιλῇς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων ταῦτα δεήσει πρὸς τὸ δυσχερὲς ὅτῳ νόσημα. δεῖ γὰρ τοῦτο, ἀλλ' οὐχὶ τῶν ἀπὸ πολιῶν ἰατρείας λῆρον. δαίμονα σαυτὸν εἶναι νομιεῖς, ὅτι σοι ὁ θεὸς ἐκ ἀνθρωπαρέσκειαν, ἀλλ' ἐμπορικὰς ἄλας, καὶ στρατιώτην ἐν ὅπλοις βίον. ἀλλὰ λιπαρᾶ παλαίστρα μέλουσί σοι, καὶ φαιδρὰ μὲν ἰδεῖν, μίχει πολλῶν πλὴν τρυφερὰν καθαμίγνη, σφριγιόλον δ' ἀσκημοσύνης λόμης ἐπιμέλεια. τὰ μὲν ἐρωτικῶν ἱμείρων καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον ἥδιστα, καὶ γλυκὺς ὀδὰξ ὁ τῆς πόθου δάκνει. παρὰ σοῦ γὰρ ἐλπίζεις; τυχὸν δ' ἀπολιλαυκας. ἴσως δ' ἀλλοκὰ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μίσος. ἔνιοι

tu enim grauiter fers, quòd per fortunam talem vitam sortitus es: & acerbum esse putas, si cum mulieribus formosis, & cum pueris suauiter efflorescentibus subinde conuersaris? An tibi etiam purgationibus forsan opus erit contra difficilem adeò hunc morbum? Graue enim malum hoc scilicet est. Quin tu potiùs multa hac dementia abs te proiecta, beatum esse te ipsum existima, quòd tibi Deus non squalidam agriculturam exercendam sortitò assignauit, aut mercatorum errores ac peregrinationes, aut etiam militarem in armis degendam vitam: sed tibi pingues ac nitidæ palæstræ curæ sunt, ac splendida quidem vestis vsq; ad pedes delicatè demissa, compositio autem comæ discriminatim exercita & apparata. Amatoriarum verò oblectationum etiam ipsa tentatio iuuat, ac dulcis desiderij dens mordet. Nam interim dum periculum facis, speras: vbi verò voti compos factus es, frueris eo quod optâsti. Aequali autem voluptate afficiunt, & quod adest iam, & quod futurum speratur.

γαλχ& ζοῦῶ διηγεμένε σε τ
ωολλὰ, ὡς καὶ παρ' Ησιόδῳ,
κατάλογον, ὧν ἀρχῆθεν ἡρά-
σθης, ἵλαρα μὲν τῶν ὀμμάτων
σου βολαὶ τακερῶς ἀνυγραίνον-
το. τὴν φωνὴν δ' ἴσως τὴν Λυ-
καμβοῦ θυγατρὸς, λεπτὸν ἀφη-
διώων, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ σχήματος
ἀθὺς ἔλκ& ἦς, οὐκ ἐκείνων μό
νων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῖς μνή-
μης ἐρῶν. ἀπ' ἄ τι δὲ, τῶν κα-
τὰ τὴν Αφροδίτην, πρίαπος
λάψανον ἀφῆται, μὴ δὲν ἀφ-
αιρήσῃ, ὧν δὲ Ηρακλεῖ τὴν θυ-
σίαν ἐντελῆ πράσχε. Θε. Βυ-
κάγος μὲν ὁ λαίμαργ, ὦ Λυκῖ-
νε, καὶ τοῖς ἀκάτοις, ὡς φα-
σι, τῶν θυσιῶν ἥκιστα τερπό-
μενος. ἐπεὶ δ' αὐτὸ τὸ ἑτέ-
σιον ἑορτὴν λόγῳ γεραίρομεν,
εἰ μὴ ἐμοὶ διηγήσῃ, ἐξ ἑωθινοῦ
πραταθέσαι, μόρον ἔχουσιν ἃ
δὲ σὺ Μοῦσα τὴ σωήθως μεθαρ-
μοσαμένη σπουδῆς, ἱλαρῶς
τὸν θεὸν σωδιημερεύσαιτο.
καὶ

ratur. Paulò antè igitur cùm narrares longum istum, perinde vt & apud Hesiodum est, catalogum eorum quos ab initio inde amâsti, suaues quidem oculorum tuorum ictus molliter subinde liquescebant. Vocem autem ad modum Lycambæ illius filiæ tenuem ac dulcem emittens, ex ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, verùm etiam ipsam illorum memoriam amares. Sed si quid tibi ex ea quam secundum Venerem nauigationem perfeciſti, reliquum relictum est, nihil quæso illius nos cela: Herculi autem sacrificium hoc absolutum atque perfectum præbe. THEO. [a] Tauriuorus quidem, Luciane, deus iste est, & sacrificijs illis quæ sine nidore perficiuntur, vt aiunt, minimè delectatur. Sed postquam annuam ipsius festiuitatem sermone celebramus, meæ quidem narrationes à summo statim mane in medium allatæ, ad satietatem iam peruenêre. Tua verò Musa à consueto resoluta atque dimissa studio, hilarem cum deo diem hunc totum peragat.

καί μοι γνοῦ δικαστὴς ἴσος, ἢν μὴ ἀς ἑτέρου σε τοῦ παθους ῥέποντα ὁρῶ. πότερον ἀμείνονας ἡγῇ, τοὺς φιλόπαιδας, ἢ τοὺς γυναίοις ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ πλησιάς ἑκατέρῳ, καθαπερ ἀκριβὴς πρυτάνις, ταῖς ἐπ' ἀμφότερα πλάστιγξιν ἰσορρόπως παλαντεύομαι. σὺ δ' ἐκτὸς ὢν, ἀδιαφθόρῳ κριτῇ, τῷ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ, πάντα δὴ πιεικῶς ἀκριβοῦν, ὦ Φιλότης, ἵν' πιπίσωσί σε ψῆφον ἃ περὶ τῶν ἐμῶν ἐρώτων λέγεις, ἄδην φέρει. Λυ. παῦλαν, ὦ Θεόμνηστε, καὶ γέλωτος ἡμῖν τὸν λόγησιν. ἃ δ' ἐπαγγέλλεταί τι καὶ σπουδάσον. ἔγωγ' οὖν ἐξ ἀπορίας ἐπιχειρήσεως ἁψάμην, ἀδὸς ὅτι λίαν, ἀλλ' οὐ παλαιᾶς, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκοὼς, περὶ τούτοιν σωτόνους, ὡς ἀμιλλωμένοιν, ἔτι τὸν μνή-

gat. Ac mihi quæso æquus iudex esse velis, quoniam in neutram adeò partem huius cupiditatis inclinatum aut pronum te video, vtrum melius habere putes eos qui masculos amant, an qui fœminis delectantur. Nam ego quidem, qui vtrinque æquè ictus sum, perinde atque accurata ac proba aliqua trutina, ambabus ex vtraque parte lancibus æqualiter huc atque illuc inclinor. Tu verò, qui extra hanc sortem es, incorrupto iudice, ratione videlicet, quod melius fuerit, dignosces ac secernes. Proinde omni recusandi prætextu ac simulatione depositâ, ô amice, calculum quē tibi commēdauit ac credidit illud de meis amoribus conuocatum iudicium, iam tandem feras. LVC. Ludum, Theomneste, aut risum putas narrationem hanc. Ea verò etiam serium quoddam promittit. Ego itaque nuper adeò eius rei periculum facere cœpi, sat scio, nimium, & non olim, ex quo duos quosdam viros audiui de hac re contentiosè admodum quasi dimicantes,

memo-

μνήμλω ἔναυλον ἔχω. λιήρης δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὰ πάθη, καὶ οὐχ ὥσπερ σὺ, κατ' ἀκολίαν ψυχῆς ἄϋπνος ὤν, λιπὸς ἄφρονος μισθὸς, τὸν μὲν βουκόλον, τὴν δ' ἄργυρα μῆλα νομεύων. ἀπ' ὀμφῆς μὲν ὑπερφυοῦς παιδικοῖς ἄλγος, πλὴν βλέπειν Ἀφροδίτην βάραθρον ἡγέμενος. ὁ δ' ἀγνώμων ἔρως ἄρρενος, εἰς γυναῖκας ἐπλόκης. δυοῖν οὖν μαχομένοιν παθοῖν, ἀγωνοθετήσας ἄμιππαν, ὀλίγα ἂν εἰπεῖν δυνάμην ὡς ὑπερφυῶς ἐφάνθην. καί μοι τὰ τῶν λόγων ἴχνη τοῖς ἀκοαῖς ἐνυφάσματα σχεδὸν, ὡς ἀρτίως ἠρμένα. πάντων οὖν ἐπιτιμήσεως ἀφορμὴν ἐκ πολλῶν ἀφελόμενος, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἄκρως λεγόντοιν, κατὰ τὸ ἀκριβὲς ἐπεξαμίζει. Θε. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαναστὰς ἔνθεν, ἀπανθρακὺ καθεδοῦμαί σου, Αἰακίδην, ὁπότε λύξειεν ἀείδων, τὸν δ'

memoriam adhuc recentem, & paulò antè facta repetentem habeo. Diuisi autem eorum erant cum orationibus etiã ipsi affectus, & non perinde ac tu, qui facilitate quadã animi peruigil & insomnis duplicem capis mercedẽ.

Hanc, armenta regẽs, pecora illam cãdida pascens. Sed alter quidem puerorum amore supra modum oblectabatur, muliebrem venerẽ tanquam barathrũ quoddam ducens: alter autem à masculo amore purum se gerens, in fœminas quasi attonitus ferebatur. Duobus igitur inter se pugnantibus affectibus, instituto certamine, haud facilè dixero quantum voluptatis ex ea recepi. At mihi verborum illorum tamen vestigia propemodum auribus impressa hærent, vtpote quæ nuper adeò dicta sunt. Omnem igitur obiurgationis prætextum & causam è medio submouendo, illa quæ tum ambos audiui dicere, quàm accuratè fieri potest, tibi commemorabo. THE. *Atqui ego quidem hinc surgens, exaduersum tibi sedebo, Aeacidem expectans, dum carmina finiat*

τύ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα
τῆς ἐρωτικῆς διαφορᾶς, με-
λῳδίᾳ περαίνειν. Λυ. ἐπ'
Ἰταλίαν μοι πλεῖν διανοου-
μένῳ, ταχυναυζωῖ σκάφ
ὑπῆρτισο, τούτων τῶν δι-
κρότων, οἷς μάλιστα χρῆσθαι
Λίβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος
Ἰονίῳ κόλπῳ παροικισμένον.
ὡς δ' ἐνῆν, πάντας ἐπιχω-
ρίους θεοὺς πρεσκιωκώς, καὶ
Διὰ ξένιον ἵλεω σωτῆρά τε-
σθαι δ' ἀρδίμου στρατιᾶς ἐπι-
καλεσάμην, ἀπ' ἄστεος ὀχη-
σῶ ζώγρια κατέπειν ἐπὶ θάλασ-
σαν. ἔπα τὸς παραπέμποντάς
μοι διξιωσάμην (ἠκολούθει δ'
πάνδεάς λιπαρὺς ὄχλος, οἳ
σωτηρίς ἡμῖν ἐντυγχάνοντος,
ἀνιαρῶς διεζώγνυντο) δ' πρύ-
μνης γοῦν ἐπιβὰς, ἐγγὺς ἐμαυ-
τὸν ἵδρυσα τῦ Λυβυρνίτου. καὶ
ῥοθίῳ ὠθουμένων μετὰ
μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναχθέν-
των, ἐπειδὴ μάλα καὶ κατό-
πιν ἡμᾶς ἐκέλευσεν αὔρα,
τὸν ἴσον ἐκ τῶν μεσοίλων,
ἀκα-

na finiatille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ perage differentiæ canendo. LVCIA. Instituenti mihi in Italiam nauigare, velox atque citatum nauigium apparatum erat, ex biremibus istis quoddam, quibus maximè Liburni, quæ gens ad Ionium sinum habitat, videntur vti. Postquam autem iam nauigandi tempus erat, vniuersos deos patrios comprecatus, ac Ioue hospitali, vt propitius expeditionem peregrè susceptam coadiuuare vellet, inuocato, ab vrbe vehiculo iumentario ad mare descendi. Deinde valere iussis ijs qui nos deduxerant, (sequebatur autem eruditorum turba sedula ac frequens: qui cùm assiduè nobiscum versati fuissent, ægrè atque inuitò à nobis segregari se patiebantur) conscensa puppi, iuxta gubernatorem assedi. Atq; impetu remigum paulatim à terra in altum prouecti, postquam admodum & à tergo excitando fluctus prosequebantur nos auræ, malo ex medio

nauis

ἐπὶ πρῳρήσιον τὸ κέρας πε-
ρείλαμεν. ἔπ' ἀθρόας κατὰ τ
κάλων τὰς ὀθόνας ἐκχέαντες,
ἀρίμα πιμπλαμένου τοῦ λίνου,
κατ' ὦμαι, οἶμαι, βέλους ἐλάτ-
τονι ῥοίζῳ διϊπτάμεθα, βρὺ τ
κύματος ἐποβρυχομένου, περὶ
τῷ σχίζουσαν αὐτὸ πρῴραν·
ἀπ' ἄγκυρ μὲν ἐν ᾧ μεταξὺ
πράπλοα σπουδῆς ἢ παιδιᾶς
ἐχόμενα σιωπώμενα, καιρὸς οὐ
πάνυ μνημονεύειν· ὡς δ' τῆς Κι-
λικίας τῷ ἴφαλον ἀμείψαν-
τες, εἰχόμεθα τ Παμφυλίου κόλ
που, Χελιδονίας ὑπερθέοντες,
νῦν ἀμοχθὶ τὰς εὐτυχεῖς τῆς
παλαιᾶς Ἑλλάδος ὅρους, ἐκά-
στῃ τῶν Λυκιακῶν πόλεων ἐν-
τυγχάνομεν, μύθοις τὰ πολλὰ
παίροντες. οὐδὲν γὰρ ἐν αὐ-
ταῖς ἔφεσις εὐδαιμονίας ὁρᾶ-
ται λείψανον, ἄχει τῆς Ἡλιά-
δος ἀψάμενοι Ῥόδου, τὸ συνε-
χὲς ζεῦ μεταξὺ πλοῦ διανα-
παῦσαι πρὸς ὀλίγον ἐκείνα-
μεν. οἱ μὲν οὖν ἐρέται τὸ σκά-
φος ἔξαλον ἐς γῆν ἀνασπά-
σαντος,

nauis erecto, summo carche-
sio antennam adstrinximus.
Deinde conferta per funes
vela effundentes, sensim im-
pletis vento linteis, nihilo
minore cursu, opinor, quàm
sagitta peruolauimus, fluctu-
bus grauiter frementibus in-
fra circa proscindentem ipsos
proram. At verò quæ inter
nauigandum seria vel etiam
iocosa contulerimus, longiùs
hîc persequi tempus nõ simit.
Postquam autem maritimam
Ciliciæ orã præteruecti, Pa-
phylium sinum contigimus,
vltra Chelidoneas felices il-
los veteris Græciæ terminos
haud citra laborem cursu e-
lati, ad singulas Lyciæ ciui-
tates hospitio diuertimus,
sermonibus ac fabulis vt plu-
rimùm nos oblectantes (neq;
enim vllum in ipsis manife-
stum prioris felicitatis cer-
nitur vestigium reliquum)
donec ad Solis sacrã delati
Rhodum, continuum naui-
gandi laborem, quo huc vsq;
vsi fueramus, interpellare aliquantisper decreuimus. Re-
miges itaque nauigio è mari in terram subducto, prope lit-

ἐντὸν, ἐγγὺς ἐσκιώωμεν. ἐγὼ δ', ὑπερπιασμένος μοι ξένῳ καὶ ἀπαντικρὺ τοῦ Διονυσίου, κατὰ σχολὴν ἐβάδιζον, ὑπερφυῶς ἀπολαύσεως ἐμπιπλάμενος. Ἔστι γὰρ ὄντως ἡ πόλις Ἡλίου, πρέπον ἔχουσα τῷ θεῷ τὸ κάλλος. ἐπερχόμενος δὲ τὰς ἐν τῷ Διονυσίῳ στοὰς, ἑκάστην γραφὴν κατέβλεπον, ἅμα τῇ τέρψει τῆς ὄψεως, ἡρωϊκοὺς μύθους ἀναπολούμενος. ἀτὰρ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς παρεμπεσόντες, ὀλίγου διάφοροι, τὴν ἐσοδείαν ἀφηγούμενοι. τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς ἐκάστοτε προλάμβανον. ἤδη δὲ τῆς θέας ἄλις ἔχοντι, καὶ ὁσημέραι μοι βαδίζειν οἰκάδε, τὸ κέρδος ἐπὶ ξένης ἀπλώτης μοι λιμένος, ἄνδρα ἐκ παλαιοῦ χρόνου συνήθη, ὃς οὐδ' αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας ἐνταῦθα, τὸν ἐκ Κορίνθου Χαρικλέα νεανίαν, οὐκ ἄμορφον ἔχοντά τι,

tus tentoria fixerunt. Ego verò, parato mihi hospitio eregione templi Dionysii, ociosè per vrbem incedebam, immensa adeò voluptate interim fruens. Est enim re ipsa ciuitas hæc Solis, conuenientem huic deo pulchritudinem præ se ferens. Obambulans autē in Dionysii porticibus, vnamquamque picturam contemplabar, vnà cum voluptate ea quam videndo capiebam, Heroicas quoque fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui superuenēre, qui mihi omnem historiā enarrabant. Pleraque autem & ipse coniectura præcipiebam: cæterùm cùm iam contemplatione ista satiatus essem, ac domum ire cogitarem, dulcissimum peregrè obtigit mihi lucrum, viri longo iam olim tempore mihi noti ac familiares, quos neq; ipsum ignorare te puto, cùm sæpe ad nos itantes hîc videris, nempe Chariclem illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, deditum

ἔτι, καὶ λιπαρωτικῆς ἀσκή-
τεως, ἅτε, οἶμαι, γυναικοῖς ἐνω-
ραϊζόμενον, ἅμα δ' αὐτῷ καὶ
Καλλικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον,
τὸν τρόπον ἁπλοϊκόν. πειρω-
μένου γὰρ πολιτικῶν λόγων
ἡγεῖσθαι· καὶ ταυτηνὶ τὴν ἄγο-
ραίαν ῥητορικήν. ἦν δὲ καὶ ὢν
εὐμάθει γυμνασικὸς, οὐδὲν ἄλ-
λο τι, μοι δοκεῖν, τὰς παλαί-
στρας ἀγαπῶν, ἢ διὰ τοὺς παι-
δικοὺς ἔρωτας· ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο
ἐσπούδαζεν ἐπὶ τὸ θῆλυ μέ-
νειν, προμηθεῖ καὶ Προμηθεῖ δια-
φέρων. πόρρωθεν οὖν ἰδὼν ἐκά-
τερός μου, γύθεν καὶ χἀτέρωθεν πλέοι
προσίσθμουν. ἔνθ' ἐποίουν φιλοῦ
ντες ἀλλήλους ἑκάτερος καὶ ἠξίουν με. διὰ
τὸ φιλογυναικοῦντας ὁρῶν, πει-
ρατίνω· τὸ μὲν τίμιον ἔσω-
σον, ὦ Καλλικράτιδα καὶ
Χαρίκλεις, ἄμφω καλῶς ἔχον
ὄντ' ὑμᾶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν,
ἵνα

ditum nonnihil comendi & fucandi corporis ſtudio, vt qui mulieribus, opinor, forma atque elegantia iſta commendari affectaret. Vnà autem cum ipſo & Callicratidem iſtum Athenienſem, moribus ac habitu ſimpliciorem. Nam ſe velut ducem atque anteſignanum in ciuilibus orationibus & in hoc forenſi dicendi genere gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, vt mihi videtur, palæſtras tantopere amans, quàm ob puerorum amores: prorſus enim in hoc quaſi attonitus ferebatur. Ob odium autem quo fœminas omnes proſequebatur, etiam Prometheo malè imprecari ſolebat. Cùm igitur à longè vterque me conſpicatus eſſet, gaudio atque lætitia pleni accurrunt. Deinde, quemadmodum fieri conſueuit, ſalutato atque excepto me, vterque vt ad ſe venirem rogabant. Atque ego cùm viderem ipſos de hac re inter ſe contendendo linguis procedere: Hodie quidem, reſpondens inquam, Callicratida & Charicles, ambos vos decet apud me frequentes eſſe,

ἵνα μὴ πλείω τῶν ἴσων ἐγείρητε. τὰς δ' ἐφεξῆς ἡμέρας (τρεῖς γὰρ ἐνταῦθα ἢ τέτταρας λείγνωκα μένειν) ἀμοιβαίως ἀνθεστάσατέ μοι, λαχὼν ὁ πρότερος. δοκεῖ ταῦτα. ἐκεῖνον μὲν τὴν ἡμέραν ἐστάρχουν ἐγὼ, τῇ δ' ἑπιούσῃ Καλλικρατίδας, ἔπειτ' αὐτὸν ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὲ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν, ἐνδηλά γε ἑκατέρου διάθεσιν τεκμήρια. ὁ μὲν γὰρ Ἀθηναῖος εὐμόρφοις παισὶν ἐξέσκηπτο, καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ σχεδὸν ἀγένειος ἦν, μίαν τὴν πρώτην ὑπογραφόντος αὐτοῖς χνοῦν παραμύοντος, ἵνα δὴ ἰδίοις αἰεὶ παρειαῖς πυκάζωνται, οἰκονόμοι, καὶ τῶν Ἀθήνῃσι χωρίων ἐπιμήνου ἀποστέλλοντες. Χαρικλῆς γε μὴν πολὺς ὀρχηστρίδων καὶ μουσουργῶν χορὸς εἵπετο. καὶ πάρεδρον τὸ λωμᾶτιον, ὡς ἐν Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μισὸν ἦν, ἀνδρὸς

vt ne cõtentionem maiorem inter vos excitetis. Sequentibus autem diebus (nã tres aut quatuor etiam hîc commorari constitui) per vices accipietis me mutuò, sorte inter vos missa vter id priore loco faciat. Hæc ita tum placuêre. Atq; illa quidem die conuiuij præfectus ego fui: sequenti autem Callicratidas, & post ipsum Charicles. Porrò animaduertebam etiã inter ipsos conuiuiorũ apparatus, manifesta vtriusq; affectionis indicia. Nam Atheniensis quidẽ ille pueris perquam formosis instructus erat, & propemodum omnes illius serui imberbes erãt, non amplius ab illo retineri soliti, quàm dum prima lanugine inficerentur: postquã autem barba frequentiore genæ illorum addensabantur, dispensatores, & fundorum quos ille Athenis habebat, procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur, ac tota illius domuncula, perinde vt in Cereris sacris, mulieribus referta erat, viro aliquo

ἀλλὰ οὐδὲ ἀκαρῆ παρόντα, εἰ μή τι που νήπιον, ἢ γήρᾳ ὑπερήλιξ, ὀψὲ ποιοὺς ὀφθεῖεν, τὸ κόρου ζηλοτυπίας ὑποψίαν οὐκ ἔχοντα. ὧν μὲν οὖν, ὡς ἔφην, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ τῶν ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις γοῦν, ἐπ' ὀλίγον ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, οὐκ ὡς πέρας ἔχειν τι τοῦ ζητεῖν, ἀλλ' ἐπεὶ καιρὸς ὧν ἀνάγεσθαι, σύμπλους ἐθελήσαντας αὐτὸς ἐπαγόμενον· διεφοίτα γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἅπασαν ὁμοίως ἐμοί. καὶ δόξαν ἐμοὶ, Κνίδῳ παραμεῖξαι διὰ θέαν, καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἄγαλμα πεθήσαντος ἱερὸν (ὑμνεῖται δὲ τοῦτο τὸ τοῦ Πραξιτέλους ἀχρείας ὄντως ἐπαφρόδιτον) ἤρεμα τῇ γῇ προσωκείσθημεν, αὐτὸς, οἶμαι, τῆς θεοῦ λιπαρᾷ γαληνῷ πομπὸν πλοῦσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἔμελεν ἀπὸ σωτηρίας

quo ne puncto temporis ibi apparente, nisi ſicubi infans aliquis, aut ſenex decrepitus, coquus videlicet conſpiceretur, in quem propter ætatem zelotypiæ ſuſpicio ampliùs vlla cadere non poſſet. Erant igitur & hæc, vt dixi, ſatis multa atq; aperta vtriuſque animi documenta. Veruntamen aliquoties etiã breues quædam quaſi futuri certaminis coitiones interipſos inceptabãtur, tanquam finem aliquem quæſtio hæc haudquaquam haberet. At poſtquam iam tempus erat vt iterum in altum prouehere-mur, ſocios nauigationis, volentes alioqui ipſos, abducere mecum ſtudebam: conſtituebant enim in Italiã nauigare, æquè atq; ego. Et cùm nobis viſum eſſet in Gnidum, appulſa ibi naue, ſpectandi cauſa aſcendere, & Veneris templum videndi deſiderium nos inceſsiſſet (celebratur autem ibi Praxitelis facilitatis ac promptitudinis illud verè Venereum & amabile) paulatim ad terram ſubuecti ſumus, ipſa opinor dea pulchra tranquillitate nauigium deducente. Cæteris igitur ſolitæ res

θης παρασκευὰς, ἐγὼ δ' ἐνε-
ρωτικὸν ζεῦγος ἐκατέρωθεν
ἐξαψάμενος, κύκλῳ περιήειν
τὴν Κνίδον, οὐκ ἀγεννῶς τῆς
διαμαντικῆς ἀβροσύνης με-
τέχων, ὡς ἐν Ἀφροδίτης πό-
λει. καὶ δὴ Σωστράτου, καὶ
τἄλλα, ὅσα τέρπειν ἡμᾶς ἐδύ-
νατο, πρῶτον ἐπιστραφέν-
τες, ἐπὶ τὸν νεὼν τῆς Ἀφρο-
δίτης βαδίζομεν, νὼ μέν, ἐ-
γώ τε καὶ Χαρικλῆς, πάνυ
σφόδρα, Καλλικρατίδας δ',
ὡς ἐπὶ θέαν θήλειαν ἄκων,
ἥδιον ἄν, οἶμαι. τῆς Κνι-
δίας Ἀφροδίτης τὸν ἐν Θε-
σπιαῖς ἀντικαταμαξόμενος
ἔρωτα. καί πως εὐθὺς ἡμῖν,
ἀπ' αὐτοῦ τοῦ τιμένους, Ἀφρο-
δίσιοι προέπεμψαν αὔραι·
τὸ γὰρ ἄθεμον, ὑπὲρ ἐλαφρὸν
ἄγονον μάλιστα, λίθων πλαξὶ
λείαις ἐστρωμένον, ἀπ' ὠροῦς ἐν
Ἀφροδίτης, ἄπαν ὑπὸ γόνιμον
ὑπήρχον καρπῶν, ἃ τοῖς κό-
μαις ἀθαλέσιν ἄχει πόρ-
ρω βρύοντα, τ' ἀνέχ ἀέρα συ-
νωρό-

atque arma curæ fuêre: ego verò amatorium istud par vtrinque suspensum habens, Gnidum circumcirca obambulabam, non sine risu figulinæ istius proteruitatis participem me præbendo, vt in Veneris ciuitate. Porticus autem Sostrati, ac cætera quæ nos oblectare poterant, principiò circumeundo vi-sentes, mox ad templum Veneris imus, nos quidem duo, ego videlicet & Charicles admodum alacriter, Callicratidas autem vt ad spectaculum muliebre, inuitus, libentiùs, vt opinor, pro Venere Gnidia Thespiensem illum Cupidinem permutatione facta habiturus. Ac statim quodammodo nobis ab ingressu luci Venereæ aspirarunt auræ. Serenitas enim, ac lumen illud supernum, nō in solum sterile maximè, & lapideis tabulis constratum, excipiebatur: sed erat illud, vtpote in Veneris templo, fœcundum mitibus ac frugiferis arboribus, quæ frondibus virentibus in longum vsque promanantibus, aërem circumcir-

συρόφοιν. πυκνὸν γὰρ μὲν ἡ
πυκνόκαρπος ἐτεθήλει μυρ-
ρίνη, παρὰ τὴν δέσποιναν αὐ-
τῆς, λαψιλῆς πηφυκυῖα, τῶν
τε λοιπῶν δενδρων ἕκαστον, ὁ-
μοῦ δὲ πάντες μιγέντες. οὐδ' αὖ
τὰ γήρους ἄλλα χρόνου νο-
μὰ λαθραίαν, ἀπ' ἀπ' ἀκ-
μῆς σφρυγῶντα, νέοις κλωσὶν
ἴσα ὥρια. τοῖς δ' ἀνεμίμικτο
πρὸς τὰ κρείττω μὴ ἄκαρπα ἄ-
γονα, τὴν δ' εὐμορφίαν ἔχον-
τα κρείττω, λυπαείδεα γὰρ
πλατανίστων αἰθέρια μάκρα· πρὸς
σὺν αὐτᾶς αὐτόμολος Ἀφρο-
δίτης, ἡ τῆς θεοῦ πάλαι φυγὰς,
Δάφνη. παντί γε μὲν δενδρῳ,
περιπλέγδην ὁ φίλυρος πε-
ίρυσι κισσός. ἀμφιλαφεῖς ἄμ
πελοι πυκνοῖς κατήρτηνο βό-
τρυσι· τρυφερώτερα γὰρ Ἀφρο-
δίτη μιγὰ Διονύσου, καὶ τὸ παρ'
ἀμφοῖν ἡδύ, συγκεκραμένον. ἀ δ'
ἀχλυχθέντα ἀπέλαμψεν, ἧσσον
ἐφαίνοντο. ὑπὸ δὲ τοῖς ἄ-
γαν παλινσκίοις ὕλαις ἑρπὰ

λιμ-

cumcirca quasi concamerabant. Abundè verò illa frugibus densa [b] myrtus, apud dominam suam copiosa nascens, efflorauerat: deinde & aliarum arborum singulæ, quæcũq; pulchritudine præstant, neque ipsæ quanquam longa exacta iam ætate canæ, arescentes, sed præ vigore quasi iuueneſcentes, nouis subinde ramis formosæ atque integræ erant. His autem intermixta erant etiam illa fruticum genera, quæ alioqui fructum quidem ferè non sunt: cæterùm pro fructu pulchritudinem habent, cyparissorum videlicet & platanorũ aëriæ proceritates: & inter ipsas trãsfuga Veneris, deæ ipsius olim fugitiua facta, laurus. Cuiuis verò arbori circumuoluta studiosa illa amoris [c] hedera obserpebat, & vites fœcundæ crebris racemis dependebant. Est enim iucundior Venus cum Baccho, & temperatum illud dulce quod ab vtrisque venit. Quod si autem à se mutuò diſiungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub vmbris istis

λιστοι, οἷς ἐνιδεῖσθαι θέλουσιν, εἰς ἃ τῶν μὲν ἀστικῶν, σπανίως ἐπιφοίτων τινές· ἀθρόοι δ' ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπανηγύειξν, οὕτως Ἀφροδισιάζοντος. ἐπεὶ δ' ἱκανῶς οἷς ἐνεδεήμεθα, ἔσω τοῦ νεὼ παρήειμεν. ὁ μὲν δὴ θεὸς ἐν μέσῳ καθίδρυται. παρίας δὲ λίθου λάλαπμα κάλλιστον, ὑπέρυθρον, καὶ σαφεῖ γέλωτι μικρὸν ὑπομειδιῶν. πᾶν δὲ τὸ καλὸν αὐτῆς ἀκάλυπτον, οὐδεμιᾶς ἐσθῆτος ἀμπεχόσης, γεγύμνωται, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὸν αἰδῶ ἀνηθότως ἐπικρύπτει. ὅσον γε μὴν ὁ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τὸν ἀντίτυπον οὕτω, καὶ λιτὴν τὴν λίθου φύσιν ἑκάστοις μέλεσιν ὑπαρίθμιον. ὁ γοῦν Χαιρικλῆς ἐμμανές τι καὶ παράφορον ἐμβοᾷ· εὐτυχέστατος, ἔφη, θεῶν ὁ δεῦρο τούτου λιθέας Ἄρης. καὶ ἅμα προσθαμὼν, λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν, ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν,

opacis & obſcuris, amœnæ quædam cellæ, eorum vſui qui intus conuiuia agitare vellent, comparatæ: in quas vrbanorum quidem rari cõmeabant vlli, ſed populi frequentes turbæ ſolenniter cõueniebant, re ipſa Veneri indulgentes. Poſtquam autem abundè plantis iſtis oblectati fuimus, intrò in templum ingreſsi ſumus. Ipſa igitur dea in medio poſita eſt, ex Pario marmore, opus ſanè pulcherrimum atq; præclarum, & riſu quodam ſimulato [d] parùm ſubridens. Tota autem pulchritudo eius detecta, nulla veſte ipſam tegente, nuda conſpicitur, niſi quatenus altera manu pudenda, quaſi oblita ſui, abſcondit. Tantum verò artifex illa ars valuit, vt ſolida adeò ac dura marmoris natura ſingula etiam membra deceret. Charicles igitur inſanum quiddam & furibundum exclamans: O fortunatiſſime, inquit, deorum, [e] Mars, qui propter hanc vinctus fuiſti. Et ſimul accurrens plenis labijs, quoad fieri potuit

τὸν, ἐκτείνων τὸν αὐχένα, κατεφίλει. σιγῇ δ' ἐφιστὰς ὁ Καλλικρατίδας, κατὰ νοῦν ἐθαύμαζεν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτοῦ ὁ νεὼς, καὶ τοῖς θέλουσι τὴν θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς καὶ κατὰ νότου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτοῦ ἀθαύμαστον ᾖ. δεῖ δ' ἁμαρτίας οὐδ' ὅτι, τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παριλθοῦσι, τὴν ὄπισθεν ἐμορφίαν διαθρῆσαι. ῥᾴδιον οὖν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τοῦ σώματος περιέλθομεν. ἔτ' ἀνοιγάσης τὰς θύρας ὑπὸ τοῦ νεοκόρου, ἔναι περισυμφύου γυναίου, θαλαμηδὸν ἀφανίδιον ἡμᾶς ἔχει τὸ κάλλος. ὁ γοῦν Ἀθηναῖος, ἅσυχῇ πὼ μικροῦ βλέπων, ἐπεὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆς θεοῦ κατέπληττεν, ἀθρόως, πολὺ τὸ Χαριτλείους ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν· Ἡράκλεις, ὅση μὲν τῶν μεταφρένων ἡ ῥυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήθεις· ὡς δ' ἀπεύγραφοι τὴν γλου-

tuit extento collo, deoſculabatur illam. Tacitè autem adſtans Callicratides, ſecum in animo admirabatur. Eſt autem biforis ipſius ædes, vt poſſint, qui volunt deam ipſam diligentiùs inſpicere, etiam à tergo contemplari, & vt nihil ipſius cum admiratione non ſpectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, poſteriorem quoque formoſitatem contueri. Proinde cùm viſum nobis eſſet totam ipſam deam videre, in poſteriorem templi partem circumiuimus, ac recluſa ianua ab ædituo, qui & ipſe creditur mulier eſſe, repentè obſtupuimus ad pulchritudinẽ illam. Athenienſis itaque iſte, qui tacitè paulò antè videbat, poſtquã eas quæ in pueris appetuntur partes aſpexit, cõtinuò lõgè quàm Charicles inſaniore modo exclamauit: Hercules, inquiens, quanta ſcapularum concinnitas? Vt autem extuberantes nitent lumbi, amplexantis manus implentes? Quàm ſcitè circumductæ clunium pulpæ, in

ηλατῶν ἀπὸ σάρκος ἐπικυρζοιῶ
τα, μήτ' ἄγαν ἐπιπιεσῆς, ἀν-
ζοῖς ὀστέοις προσπαλμώσα, μήτ-
τι ἐς ὑπέρογκον ἐκπιχυμέν-
σαι πιότητα. τῶν δὲ ζοῖς ἰσχί-
οις ἐνδυφραγισμένων ἐξ ἑκα-
τέρων τύπων, ὅπ ἂν εἴποι τις,
ὡς ἁδὺς ὁ γέλως, μηρῷ τε κοὴ
κνήμης ἐπ' ἀνθὺ τιταμένης
ἄχει πολλοῦ, ἀκριβωμένοι ῥυ-
θμοί. ζοιοῦτος ἄρα Γανυμήδης
ἐν οὐρανῷ Διὶ τὸ νέκταρ ἥδιον
ἐγχεῖ. παρὰ γὲ μὲν Ἥβης οὐκ
ἂν ἐγὼ δεξαμενουμένης ποτὸν
ἐλάξαμην. ἐνθουσιῶν ταῦτα
τῷ Καλλικρατίδᾳ βοῶντ', ὁ
Χαρικλῆς, ἅτε δ' σφόδρα θάμ-
βος, ὀλίγου δεῖν ἐπαύετο, τρά-
χηλόν τι, κοὴ ῥέον ἐν ζοῖς ὄμ-
μασι ψυθ' ἀνυγραίνων.
ἐπεὶ δὲ τὸ θαυμάζειν ὁ λύπ'
ἡμᾶς ἀπέπαυσεν, ἐπὶ θατέρου
μηροῦ σπῖλον εἴδομεν, ὥ-
σπερ ἐν ἰωθῆτι κηλῖδα· ἤλει-
χε δ' αὐτὸ πλὴν ἀμορφίαν ἡ πε-
ρὶ τἄλλα δ' λίθου λαμπρότης.
ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τἀληθεῖ ἀπα-

pæ, in se rotundantur, neque
tenues nimis ipsis ossibus ad-
strictæ, neque rursum in im-
mensam effusæ pinguedinē?
Formarum autē quæ vtrin-
que natibus infrà coëuntibus
velut impressæ redduntur,
dici non potest quàm suauis
risus. Femorisq; & tibiæ in
rectum ad pedem vsque pro-
tentæ, accuratè seruata mo-
dulatio. Talis igitur & Ga-
nymedes in cœlo Ioui nectar
dulcius infundit. Nam ab
Hebe equidem subministran-
te potum haudquaquam ac-
ceperim. Cùm autem hæc
quasi quodam numine cor-
reptus Callicratidas excla-
maret, Charicles præ nimio
ac vehementi stupore parum
adfuit quin diriguisset, hu-
midum quendam & manan-
tem in oculis dolorem colli-
quans. Cæterùm postquam
ab admiratione satietas nos
auertit, in altero femore ma-
culam conspicimus, perinde
vt in peste asperginem luti aliquā. Arguebat autem deformi-
tatem ipsius, reliquus totius marmoris nitor. Ego itaq; verisi-
mili cōiectura veritatem colligendo, naturā lapidis, id quod

appa-

φίαν τοιάζων, φύσιν ὤμιλω τῦ λίθυ, τὸ βλιπόμενον ἔναι. πάντως γὰρ οὐκ ἐν ζώντων ἦν ἔξω. πολλὰ δ' ζοῖς κατ' ἄκρον ἔναι δοκιμαζομένοις καλοῖς, ἡ τύχη παρεμποδίζει. μίκαιναν οὖν ἐσπιλῶσθαι φυσικήν τινα κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τῦτο τὸν Πραξιτέλην ἐθαύμαζον, ὅτι τῦ λίθυ τὸ δύσμορφον, ἐν ζοῖς ἔντον ἐλίγχιστα δοκιμάζοις μέρεσιν ὑπέκρυψεν. ἃ δὲ παρεῖν ἐγγὺς καὶ πλησίον ἡμῶν ἵστο, ἀπίστυ λόγυ κρύβδην παρέδραμε ἱστορίαν. ἦν γάρ, οὐκ ἀσήμυ γένυς νεανίαν (ἀλλ' ἡ πρᾶξις ἀνώνυμον αὐτὴν ἐάσει) πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῷ τεμένει, σὺν δαίμονί τινι κακοδαίμονι θεᾶς, καὶ πανύμνυον αὐτὸν ἐνθουσιάζοντα τῷ ναῷ, κατ' ἀρχὰς ἔχειν δυσδαίμονος ἀγνείας δόκησιν. ἔκ τε γὰρ ἑωθινῆς κοίτης, πολὺ πρόσθεν βάντα τὸν ὄρθρον, ἐπιφοίτα, καὶ

apparebat, esse putabam. Nã neq; huiusce modi rerum casus alieni sunt. Multis autem quibus extremè, & velut ad vnguem pulchris esse licebat, fortuna interim aliquid, quod in mora sit, obiicit. Proinde nigram quandam maculam natura aspersam marmori esse existimans, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quòd eam lapidis deformitatem in illis potissimùm partibus abscondisset, quæ minùs coargui ac deprehendi possent. At ea quæ nobis propè stabat templi ministra, incredibilis cuiusdam orationis nouam historiam narrauit. Nam adolescentẽ quendã inquit haudquaquã ignobili genere natum (nomen autem ipsa res gesta taceri fecit) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infelici quodã genio impulsum, deam ipsam amare cœpisse: & quia totos plerunque dies in templo commorabatur, à principio sanctimoniæ cuiusdam religiosioris speciem de se præbuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram præuertentem, huc venire solitum fuisse: ac post occasum

καὶ μετὰ λύσιν ἄκων ἐβάδιζεν οἴκαδε. τὸν δ' ὅλον ἡμέραν ἀπαντικρὺ τοῦ θεοῦ καθιζόμενος, ὀρθὰς ἐπ' αὐτὸν διλωτικῶς τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπέρριπτεν. ἄδηλοι δ' αὖ ψιθυρισμοί, καὶ λιπαρομένης ἀκαιρίας ἐρωτικαὶ διεξανύσεις μύθους. ἐπειδὰν δὲ καὶ μικρὰ ἐκ πάθους ἑαυτὸν ἀφυβρικῶσαι θελήσοι, πρόσαντον, τῇ δὲ πρὸς πίξῃ τίλλαρας ἀστραγάλους Λιβυκοῦς λοιπὸς ἀπαριθμῶν, διεπίπλου τὸν ἐλπίδα. καὶ βαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπόν, μάλιστα δ' ἅπαξ τὸν θεὸν αὐτὸν βουλήσεται, μηδενὸς ἀστραγάλου πρόσω ἴσῳ σχήματι, πρὸς σκιώεν, τῆς ἐπιθυμίας τοῦξεσθαι νομίζων. εἰ δ' ὁποῖα φιλεῖ, φανερῶς κατὰ τῆς πραπίξης ῥίψας, οἷ δ' ἐπὶ τὸ ἀνοφελέστερον ἀνασῶν, ὅλην Κνίδον καταρώμενος, ὡς ἐπ' ἀνηκέστῳ συμφορᾷ καὶ ἰατρευτῇ, καὶ δὴ ὀλίγου σωαρπάσας, ἐτέρῳ

occasum Solis inuitum ægrè domum redîsse, atque totum diem ex aduerso deæ sedendo, rectos in ipsam perpetuò oculorum ictus direxisse. Obscurè autem, inquit, interim secùm ipse nescio quæ susurrabat, & sufurrante quodam sermone amatorias peragebat querelas. Cæterùm vbi iam paulisper affectus illius molestiam à se remouere volebat, affatus deam, in mensam autē quatuor talis Libycæ capreæ dinumeratis, ludendo spem experiebatur. Ac quoties id quod intendebat, iecerat, maximeq; siquādo deā ipsam iactu feliciore sortitus erat, nullo videlicet talo eâdem figura cum alio aliquo cadente, adorabat illam: sperans se id quod expetebat, consecuturum esse. Sin autem (quemadmodum solet) simplicius paulò per mensam iecisset, ac talē id quod abominabilius erat, surgendo reddidisset, toti Gnido malè imprecabatur, velut ob cladem aliquā immedicabilem, & mœrore plenus erat: & paulò pòst correptis illis, alio

iactu,

φῶ βόλῳ τὴν πρὶν ἀσοχίαν ἐθεράπευεν. ἤδη δὲ πλέον αὐτοῦ τὸ πάθος ἐρεθιζομένου, τοῖχος ἅπας ἐχαράσσετο, καὶ πᾶς μαλακοῦ ξύλου φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐκήρυσσεν. ἐτιμᾶτο δὲ ἐξίσου Διὶ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι λαμπρὸν ἀνθρώπους οἴκοι φυλάττοιτο, τοῦτ' ἦν ἀνάθημα τῇ θεῷ. πέρας, εἰ σφοδρὰ τῶν ἐν αὐτῷ πόθων ἐπιτάσεως ἀπεγνώσθη. εὑρέθη δὲ τόλμα τῆς ἐπιθυμίας μαστροπός. ἤδη γὰρ ἐπὶ δείλαις ἡλίου κλίνοντος, κρίμα λαθὼν τοὺς παρόντας, ὅπως ἔθυρας παρεσιρρύη, καὶ σὰς ἀφανὴς ἐνδοτάτω σχιδὸν ἔδυ ἀναπείσας κρίμα. σιωπῇ δὲ τῶν ἰατρῶν ἔξωθεν τὴν θύραν ἐφελκυσαμένων, ἔνδον ὁ καινὸς Ἀγχίσης καθείρκτο. καὶ τί γὰρ ἀρρήτου νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλως ἐπ' ἀκριβεῖς ὑμῖν διηγήσωμαι; τῶν ἐρωτικῶν πεπλο-

iactu, quod malè antea ceciderat, emendabat. Iam verò vbi affectus atque animus illius magis accendebatur, omnis paries insculpebatur, & vt quæque arbor mollis erat, ita cortex illius formosam Venerem prædicabat. eodē autē in precio cū Ioue Praxitiles erat: & quicquid precioſum ac pulchrum illi domi repoſitum inter ornamenta fuerat, id omne donarium deæ offerebatur. Poſtremò nimia in eo deſideriorum vehementia, in inſaniam verſa eſt. Inuenta autem eſt concupiſcentiæ illius maſtrupatrix quædam audacia. Cùm enim iam ad occaſum Sol inclinaret, ſenſim ac tacitè, ita vt qui aderant, non animaduerterent, poſt ianuam clàm irrepſit, & ſtans ita vt cerni non poſſet, in interiore parte adeò ſe tacitus continebat, vt propè ne anhelitum quidem emitteret. Aedituis autem perinde vt conſueuerant, foris ianuam attrahentibus, intùs nouus iſte Anchiſes concludebatur. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratius vobis exprimā, aut etiam alius quiſpiam? Amatoriorum amplexuum

πλοκῶν ἴχνη ταῦτα μὲν ἐ-
μίραν ὤφθη, καὶ τὸν σπῖλον
ἔχων ὁ θεὸς, ὧν ἴσαθεν, ἐ-
λιγχον. αὐτόν γε μὲν τὸν
νεανίαν, ὡς ὁ λημώδης ἰσο-
ρεῖ λόγος, ἢ κατὰ πετρῶν
φασιν, ἢ κατὰ πελαγίων κύ-
ματος ἐνεχθέντα, πάντελῶς
ἀφανῆ γενέσθαι. ταῦτα τῆς ἱε-
ρέας διηγουμένης, μεταξὺ τοῦ
λόγου διαβολῆς, ἔφην ὁ Καλ-
λῆς· ἀκούω τὸ θεῖον καὶ λίθι-
νον ἥ, φιλεῖται· τί δ', εἴ τις
ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κάλλος;
ἆρ' οὐκ ἂν ἡ μία νὺξ τῶν Διὸς
σκήπτρων ἐτιμᾶτο; μαλακῶς
δ' ὁ Καλλικρατίδας, ἀδέκω,
φησίν, ἴσμεν, ὦ Χρίκλεις, εἰ
πολλῶν ἀκουσόμεθα τοιούτων
διηγημάτων, ὅταν ἐν Θεσ-
πιαῖς γενώμεθα. καὶ νεωστὶ δὲ
τῆς ὑπὸ σοῦ ζηλουμένης Αφρο-
δίτης ἐνδεής ὅδε τοῦ δέη-
ματος, πῶς ἐρωμένου σοῦ Χρικλέ-
ους, ἄγαν πιθανῶς μοι ἔδοξε
λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔ-
φην γάρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας,
πανυ-

plexuum vestigia hæc postridie conspecta sunt, & maculam hanc habebat dea, indicem videlicet eorum quæ passa fuerat. Ipsum verò adolescentem, vt vulgo fama refert, vel de petris alicubi aiunt, vel in fluctus marinos præcipitem datum omnino euanuisse. Atque hæc cum ministra templi ita narraret, interea exclamans Charicles: Proinde fœmininum genus, inquit, etiam si saxeum fuerit, amatur. Quid autem siquis animatam videret huiusmodi formam, an non vna nox ipsis Iouis sceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas: Nondum, inquit, scimus Charicles, an multas audituri simus huiusmodi narrationes, siquando Thespijs quoque essemus. Et nunc sanè tuæ istius Veneris, cuius tanta æmulatione teneris, manifestum adeò hoc indicium est. Hic, quo pacto, interrogante Charicle: admodum verisimiliter dicere Callicratidas visus mihi est. Dixit enim, quòd cùm adolescens

ille

ille amator ocium ac ſpa-
tium totius noctis conſe-
cutus fuiſſet, vt facilè to-
tam affectus iſtius exatian-
di facultatem haberet, qua-
ſi cum puero tamen, mar-
mori cohæſiſſet: illud nimi-
rum volens, neq; anteriore
parte fœminam valere. Mul-
tis itaq; abſq; delectu ac te-
merè vtrinq; verbis effuti-
tis, ego promiſcuo eorum tu-
multu ac turba compoſitis:
Viri, inquam, amici, mode-
ſtam atq; ordinatam inſiſtite
diſputationem: quoniam de-
cora ac decens lex eruditio-
nis atq; doctrinæ eſt. Sublata igitur incompoſita hac, & nullum finem habente con-
tentione, viciſsim pro ſua ve-
terq; ſententia iuſtam ac ſo-
lidam orationem inſtituite.
Neque enim etiamdum tem-
pus eſt vt ad nauem redea-
mus. Ac ocio hoc vtendum
eſt ad hilaritatem, & ad
ea ſtudia quæ cum delecta-
tione prodeſſe poſsint. Proinde abſcedentes hinc è templo
(multa enim religionis gratia turba huc ventitat) in vnũ ali-
quod iſtorum conuiuiorũ accumbamus, vt per ocium & cum

λείαν, ἀπ' ὦ βουλομένοις, ἐξῆν, μεμνῆσθαι δ', ὡς ὁ τήμερον ἡττηθεὶς, ὑπ' ἔτ' αὖθις ἡμῖν περὶ τῶν ἴσων διοχλήσει. καλῶς εἶδοξα ταῦτα λέγειν, καὶ συγκαταινεσάντων, ἐξήειμεν ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, ὅτι λιμιᾶς μὴ πιέζοντος φροντίδος, οἱ δ' ἐπὶ σωφοίας, μεγάλων ἐν ἑαυτοῖς σκίψιν ἄνω καὶ κάτω κυκλοιῶντες, ὡς περὶ τῆς πεντομπίας ἀγωνιζόμενοι Πλαταιεῦσιν. ἐπεὶ δ' ἥκομεν ἐς τι σωφρονιστὴς καὶ παλίνοστον, ὅρος θέρους, ἀναπαυτήριον, ἡδὺς, ὑπὸν, ὁ τέττ, ἐγὼ χαίρω γὰρ οἱ κατὰ μέσον ῥυφλὸν λιγυρὸν ὑπηχοῦσι τέττιγες, ἐν μέσῳ πάνυ δικαστικῶς καθιζόμενος αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῖς ὀφρύσι τὴν Ηλιάδα ἔχων. πεθεὶς δ' ἀμφοτέροις κλῆρον ὑπὲρ τοῦ, τίνα χρὴ πρῶτον ὑπεῖν, ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, οὗτος ἐφήρχετο τοῦ λόγου διεκελευόμην.

silentio & audire & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is in posterum nobis de ijsdem rebus ampliùs molestus futurus non sit. Rectè visus sum hæc dicere. Et eôdem cohortantibus etiam illis, exiuimus, ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam apud sese in animis disputationem sursum ac deorsum versantes, perinde ac si de principatu ac ductu apud Platæas certaturi essent. Postquam aût venimus in densum quoddã atq; vmbrosum pro æstatis tẽpore receptaculum, vbi commodè requiescere licebat: Suauis hic locus, inquiens ego (nam & supra verticem canorum quoddam resonant cicadæ) in medio admodum iudiciali more considebam, ipsam illam superciliis præ me ferens Eliæam. Proposita autem vtriusque sorte super eo, vtrum priore loco dicere oporteret, posteaquam Charicles priorem locum sortitus est, continuò vt auspicaretur orationem, hortatus

ωσάμλω. ὁ δὲ τῇ δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀναστήσας, ἡσυχῇ καὶ μικρὸν ἐπισχὼν, ἄρχεται τῇδε πῃ. Σὲ δεσποινάτων ὑπὲρ τῶν λόγων, Ἀφροδίτη, σὲ βουλόμενος ἀεὶ ἐμοὶ δεῦρο καλοῦμεν. ἅπαντι μὲν γὰρ ἔργῳ, κἂν βραχὺ τῆς ἰδίας πηγῆς ἐπισάξῃς, τελεώτατόν ἐστιν. οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι πανταχοῦ σου δέονται, σὺ δὲ αὐτῶν μάλιστα μάλιστα μόνη. ἴθι δὴ καὶ σὺ συμπάσχουσα, ἡ θήλεια, χάρισαι δὲ καὶ τοῖς ἀνδράσι μεγάλην ἀρρησίαν, ὡς ἐγεννήθησαν. ἔγωγ' ὧν αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, πρὸ πάντων τὴν μητέρα, καὶ πάσης γενέσεως πρωτόγονον ἵδρυμαι τὴν ἀξίαν μάρτυρα ἐπικαλοῦμαι. λέγω δὲ τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν, ἣ τὰ πρῶτα πηξαμένη στοιχεῖα ἡμῖν, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τοῖς πᾶσιν ἅπασι κατέστωρ ἐπικράσασα, πᾶν ἐμψυχόνησεν ἔμψυχον. ἐπισταμένη δ' ὅτι θνητοῖς ἐς μὲν ὕλης

tatus sum. Ille verò cùm dextera faciem paulùm attriuisset cum silentio, & parumper sustinuisset sese, mox ad hunc fermè modum orditur: Te dominam orationi meæ, Venus, te auxiliatricem preces meæ vocant. Nam cùm omne opus, si vel exiguum propriæ scaturiginis instillaueris illi absolutissimum esse solet, tum verò amatorij sermones præter cætera te indigent. Tu enim eorum germana adeò mater es. Ades itaque mulieribus patrona, fœmina nimirum ipsa. Largire autem & viris vt maneant mares, perinde atque generati sunt. Ego igitur statim ab initio orationis primam omnium matrem, & totius generationis radicem ac seminarium, eorum quæ propono testem aduoco. Dico autem sacram illam vniuersorum naturam, quæ primis illis inter se conglutinatis elementis mundi, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione omne procreauit animatum. Sciens deinde, quòd omnes mortales

κης δημιούργημα, καὶ βραχὺν
χρόνον τῷ ζῷ ἑκάστῳ καθεσ-
ταται, τῶν ἑτέρου φθορὰν
ἅπασι γένεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ
τῷ θνήσκοντι τὸ τικτόμενον
ἀντιμίτρησεν, ἵνα τοῖς παρ'
ἀλλήλων διαδοχαῖς εἰς τὸν
ἀεὶ χρόνον ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ἑκὼν
ἕτερον ἐξ ἑνός τι γενέσθαι,
διπλοῦν ἐν ἑκάστῳ φύσιν ἐμη-
χανήσατο· ζοῖς μὲν ἄῤῥεσιν
ἰδίας καταβολὰς σπερμά-
των χαρισαμένη, τὸ θῆλυ δ'
ὥσπερ γονῆς τι δεκτήριον ἀπε-
φήνασα. κοινὸν ἔρωτα μὲν γὰρ ἀμφοτέ-
ροις πόθον ἐνεφυτεύσατο· ἰδίαις δὲ ἑκατέροις
ἀνάγκης ὅσιον, καταγράψασα μίαν ἐπὶ τῆς οἰ-
κείας φύσεως ἑκάτερον, καὶ
μήτε τὸ θῆλυ παρὰ φύσιν ἄῤ-
ῥενωθῆναι, μήτε τ' ἄῤῥεν ἀπρε-
πῶς μαλακισθῆναι. ἐξ οὗ τοῦθ'
ἁπαξάπασιν ἀνθρώποις ὁ-
μιλίαν, μέχρι νῦν τὸν ἀν-
θρώκινον βίον ἀθανάτοις ἐξε-

lis ſumus materiæ opificium
& quòd breue adeò tem
pus viuendi vnicuique fat
præſtitutum eſt: alterius in
teritum, vt alterius ortu
eſſet, excogitauit: ac mo
rienti, id quod naſcitur, edi
uersò appendit, vt mutu
ſucceſſionibus in perpe
tuum tempus viueremus
Poſtquam autem impoſſi
bile propè erat ex ſingu
lis ſeorſim aliquid pro
creari, duplicem in vno
quoque genere naturam ef
finxit. Nam maribus qui
dem propria ſeminum qua
quædam fundamenta lar
gita eſt, fœminam auten
perinde vt receptaculum
quoddam genitalis ſemini
eſſe fecit. Communi igitu
vtrique ſexui deſiderio in
dito, coniunxit inter ſe
mutuò illos, lege neceſſi
tatis ſancta quadam præ
ſcriptos vt manerent pro
pria vterque natura contenti, & neque fœmina præter na
turam in marem tranſiret, neque mas indecorè ac turpiter
emolleſceret. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus con
uerſationes, in hoc vſque tempus hominum vitam immorta

libus

ξαλοχᾶις φυλάττουσιν· ἐλεύ-
ινὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γεγέ-
θαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σε-
ἀσμίοιν, πᾶσα τιμὴ μέ-
νουσιν, ἐξίσου παρὰ μητέρα
ευλιθουώτων. κατ' ἀρχὰς
ῦ οὖν, ἔθ' ἡρωϊκὰ φρονοῦν ὁ
ί, καὶ τὸν γέτονα θεῶν
έβων ἀριστὸν, οἷς ἐνομοθέ-
ησεν ἡ φύσις, ἐπαθάρχει,
καὶ καθ' ἡλικίας μίτρα γυ-
αξὶ ξυγνύμενοι, γενναίων
ατέρων ἐγίγνοντο τέκνων.
ατὰ μικρὸν δ', ὁ χρόνος
π' ἐκείνῃ τῇ μεγέθει, ἐς τὰ
ῆς ἡδονῆς καταβαίνων βά-
αθρα, ξεύας ὁδοὺς, καὶ πα-
γκαγμένας ἀπλαύστων ἐ-
ερμῶν. ἔθ' ἡ πάντα τολμῶσα
ρυφὴ, τὸν φύσιν αὐτὸν πα-
ολωόμησε. καί τις ἄρα πρῶτος
ὀφθαλμοῖς τὸ ἄῤῥεν ἔδεν, ὡς
θῆλυ, δυοῖν θάτερον, ἥλπαν
ικῶς βιασάμενος, ἢ πείσας πα
νύργως. σωθῆναι δ' εἰς μίαν
λοίτην μία φύσις· αὐτὸς δ' ἐν
ἀπλή-

*libus quibuſdam ſucceſſio-
nibus conſeruant: neque
quiſquam vir ex viro ſe na-
tum eſſe gloriatur. Intra
duo autem nomina venera-
bilia omnis honor manet eo-
rum qui ex æquo matrem
ac patrem adorant. Ab ini-
tio igitur cùm adhuc He-
roica ſaperet vita, & vici-
nam deorum coleret vir-
tutem, legibus à natura con-
ſtitutis obtemperabat: ac
ſecundum ætatis menſuram
cum mulieribus coniuncti,
generoſorum patres fiebant
liberorum. Paulò autem
pòſt tempus à magnitudi-
ne illa ad voluptatis de-
ſcendendo voragines, no-
uas & commutatas fruen-
di vias aperuit. Deinde,
quæ nihil non audet, volu-
ptas, naturam ipſam cõtem-
pta lege violauit. Atq; ali-
quis igitur primus oculis a-
ſpexit matrẽ perinde vt fœ-
minam, ex alterutra videlis-*

*cet horum cauſa, aut quòd vi tyrannica eò illum compule-
rit, aut quòd verbis doloſè ac fraudulenter induxit. Conue-
nit autem in vnum lectum vna eademq; natura: ac ſeipſos*

ἀλλήλοις ὁρῶντες, οὔθ' ἃ ποιοῦσιν, οὔθ' ἃ πάσχουσιν, ἡδονῶν. κατὰ πικρῶν δή, φασιν, ἀπὸ γόνων ἀπάραντα, ὀλίγης ἐπιδρομῆς ἀντικατηλάξαντα μεγάλην ἀλοξίαν. ἄπαις γὰρ μὲν, ἂς ζοοῦσαν τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα πεποίηκεν, ὡς μήτε σὶ λύρα τὴν φύσιν ἐρρυθμῆσαι· τῶν δ' ἀρρένων τὸ ἄρρεν ἐκκεκωφόσαντες, εὗρον ἡδονῆς παρίλκοντα μέτρα. οἱ δ' ἄθλιοι καὶ δυσυχεῖς, ἵν' ἐπιπλέον ὦσι παῖδες, οὐδ' ἔτι μέσοι ἄνδρες, ἀμφίβολον ἄνισμα λιπαῖς φύσεως, οὔτ' ἂς ὃ γεγένηται, φυλαχθέντες, οὔτ' ἔχοντες, ἐφ' ὃ μετέβησαν. τὸ δ' ἐν νεότητι παραμεῖναν ἄνθος, ἂς γῆρας αὐτοὺς μαραίνει πρόφρον. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀεθμοποιοῦνται, καὶ γεγηράκασιν, οὐδὲν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες, οὕτως ἡ μιαρὰ, καὶ παντὸς κακοῦ διδάσκαλος τύχη, ἄλλων

inter se mutuò aspicientes, neque eorum quæ faciunt, neque quæ patiuntur, pudore afficiuntur. Per rupes autem, vt dici solet, sterile proiecto semine, permutatione facta, pro modica voluptate magnam accipiunt infamiam. Dixeris verò eousque tyrannicæ violentiæ audaciam ipsam progressam esse, vt iam & ferre naturam sacrilego quodam modo deprædentur: ac marem virilitate exhausta & exinanita, inuenerunt voluptatis superuacaneos & appositios modos. Miseri autem illi & infelices, vt eò magis pueri sint, iam ne viri quidem amplius manent, ambiguum naturæ duplicis obscuramentum, cùm neque ad quod nati sunt, conseruentur, neque id ad quod transiêre habeant: flos autem ille qui in iuuentute adest ac manet, in senium præmaturum marcescere ipsos facit. Simul enim inter pueros numerantur, & iam consenuêre, nullum virilitatis interuallum habentes. Ita sceleſta illa, & omnis mali magiſtra, mo-

litia

πλὴν ἀπ' ἄκρης ἡδονὰς ἀνακυκλοῦντες ἐπινοῦσα, μέχρι δὲ τοῦ θελῆσαι λωβᾶσθαι ἀνθρώπινος νόος κατῆλθεν, ἵνα μὴ παντελῆ μὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας. Ἀλλ' ἐφ' οἷς αὐτὴ πρόνοια θυμὸν ἔταξεν ἡμᾶς, ἵνας ἔχωμεν, ταῦτα γυναικῶν ἂν ὁμιλίαις χρώμεθα, καὶ παντὸς ὀνείδους βίον καθάρωμεν, ἀλλὰ παρὰ ταῖς ἐκείνων ἐκ πονηρᾶς διαθέσεως παραχαράξαι λωβαμένοις ἤθεσι, ἄχθονται δὲ φύσεως νομοθεσίαν φυλάττοντας λοιδορεῖσθαι ἐκ ἐπιμαίνουσαι ἔνεσιν, ἀλλ' ἐκ τῶν καθ' καιρὸν Ἀφροδίτην πρὸς τὸ θῆλυ γένος ὀρέξιν αὐτῶν ἐκκαλοῦνται. ταῦρος ἀγελάρχης βουσὶν ἐπιθόρνυται, καὶ λευκὸς ὅλον τὸν ποίμνιον ἄρρενος πληροῖ σπέρματος. τί δέ, οὐ συῶν μὲν ἄνδρες μιαδιάκτοις κάπροις λυκαίνους δ' ἐμμίγνυσθαι λύκοι; καὶ θῆλυ δ' ἀετῶν, ἔθ' οἱ ἀετοὶ ῥοιζοῦσιν

lities, voluptates impudicas aliam ex alia excogitando, in eum morbum qui ne dici quidem ampliùs decorè potest, prolapsa est, vt nullam videlicet partem petulantiæ & obscœnitatis ignoraret. Quòd si verò in ijs de quibus ipsa Prouidentia legem sanciuit, vnusquisque nostrûm sese firmaret ac persisteret: conuersationibus ijs quæ cum mulieribus fiunt, contenti essemus, & ab omni conuicio ac probro vita nostra pura atque integra foret. Certè interea animantia quæ nihil ex mala atque peruersa affectatione deprauare possunt, illibata naturæ legislatura illa custoditur. Leones nonnisi in leones: sed quæ tempore suo accedit venus, in fœmineum sexum concupiscentiam illorum excitat. Taurus armenti dux cum bobus miscetur, & aries totum gregem masculo implet semine. Quid autem? An non suum cubilia sectantur apri? lupas autem ineunt lupi? Et vt in summa dicam, neque quæ aërem volatu perstrepunt

ζοιῶτον ὄρνεις, ὅθ' ὅσα πλὼ ὑγρὰν καθ' ὕδατος ἔληχε λῆξιν, ἀλλ' ἐπὶ γῆς τι ζῶον ἄῤῥητος ὁμιλίας ἐπωρίχθη. μένει δ' ἀκίνητα τῆς προνοίας τὰ δόγματα. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν ἀλογόμενοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς φαῦλον, ἄνθρωποι, τίνι καινῇ νόσῳ παρανομίσαντες, ἐπὶ πλὼ κατ' ἀπείρων ὕβρεως ἐρίβιοθε; τίνα τῆς ψυχῆς τυφλὴν ἀναισθησίαν καταχέαντες, ἀμφοῖν ἠσυχίαις, φεύγοντες ἃ διώκειν ἔδει, καὶ διώκοντες ἀφ' ὧν ἔδει φεύγειν; καὶ καθ' ἓνα ζηλωτὰ ἡμῖν ἅπαντα ἐλομένοις, ὀλίγοις ἔσται. ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα ζῆς Σωκρατικοῖς καὶ ὁ θαυμαστὸς ἀναφύεται λόγος, ὑφ' οὗ παιδικαὶ μὲν ἀκοαὶ, τιλαίων ἐνδείας λογισμῶν φαυλιζόντων. τὸ δ' ἤδη κατὰ φρόνησιν εἰς ἄκρον ἦχον, ὃ κἂν ὑπαχθῶσι διώκοιτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλάττονται, μὴ τὸ τῦ σώματος

aues, neque quæ humidam aquæ ſortita ſunt manſionem, neque etiam aliquod in terris animal congreſſum maris appetit, ſed manent inter ea immota Prouidentiæ decreta. Vos autem, ô fruſtra ſapientiæ nomine iactati, animal, vt verè dicam, vile ac malum, homines, quónam nouo morbo delinquentes, in mutuam inter vos contumeliam accenſi eſtis? Quónam animi cæco ſtupore effuſo, adeò ab vtraque aberratis via, fugientes videlicet ea quæ ſectari vos decebat, & contrà ſectantes illa à quibus refugere oportebat? Ac ſingula talia æmulari omnibus volentibus, ne vnus quidem poſtremò reliquus erit. Atenim hîc Socraticis iſtis etiam præclara illa oratio renaſcitur, qua puerorum quidem auditus, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur: illud autem quod iam per prudentiam ad ſummum euaſit, ſubduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiſcuntur: & cùm corporis

σώματος ἄμορφον ἀλλήλοις φιλεῖν, ἀρετῆς καλοῖς αὐτοὺς ἐρασὰς, ἐφ' οἷς μοι πολλάκις καγχάσαι ἐπέρχεται. τί γὰρ παθόντες, ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὴ πάλαι μακρῷ χρόνῳ διδασκὸς ἑαυτῶν πεῖραν, ὁ ποιόν ἐστιν, ᾧ πολιὰ προσῆκεν, καὶ γῆρας ἀρετῆς μαρτυρεῖν, δι' ὀλιγωρίας παραπέμψαι; πᾶς δὲ ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐκλύεται, μηδέπω τὸ λογισμῶν ἐν αὐτῷ, πρὸς ἃ τραπήσεται, εἰδέναι ἐχόντων· ἣ νόμος ἐστὶ, πᾶσαν μὲν ἀμορφίαν πονηρίας ἐπὶ κατάκειται, ἀνθ' ὧν δ' ὡς ἀγαθὸν ἐπαινεῖσθαι τὸ καλόν; ἀλλά τοι κατὰ τὸν μέγαν ἀληθείας προφήτην Ὅμηρον, Εἶδος τὶς ἀκιδνότερος πέλεται ἀνὴρ, Ἀλλὰ θεὸς μορφῷ ἐπέσσι σίφα, οἱ δέ τ' ἐς αὐτὸν Τερπόμενοι λεύσσουσιν, ὁδ' ἀσφαλέως ἀγορεύει, Αἰδοῖ μεμιχθὴ, μετὰ δ' ἐπὶ ἀγρομένοισιν, Ἐρχόμενος

corporis pulchritudinem vereantur amare; virtutis vocant seſe amatores. Ob quæ ſæpenumerò riſu diffluere, in mentem mihi venit. Nam quid vobis accidit, ô nimium graues philoſophi, quòd id quod longo iam tempore ſui experimentum de ſe quale ſit, præbuit, cui canities accedens & ſeneclus, virtutis teſtimonium dat, per negligentiam adeò dimittitis: omnis autem ille præclarus amor in iuuenem concitatur, cùm tamen in eo ratio & vis colligẽdi nondũ habeant ad quæ iudiciũ conuertant? An hæc veluti lex quædã eſt, vt omnis quidẽ deformitas malitiæ dãnata ſit: pulchrũ aũt quod eſt, id recta via vt bonũ & honeſtũ laudetur? At verò iuxta magnum veritatis interpretem Homerum:

—alius pulchro minus enitet ore,
At formam Deus exornat virtute loquendi,
Quiq́ vident illum, verbis mulcentur: at ipſe
Intrepidus fatur ſuaui commixta pudore,
Et medios inter vultu ſupereminet omnes,

νον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς ἀντιόωσι. καὶ πάλιν ἄλλοθι φησὶν, Οὐ γάρ τοί γ' ἐπὶ πᾶσι κακὴ φρὴν ἔπλετο δῖα. Ἀμείλικτον μὲν γὰρ Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς πλείονα ἐπαινεῖται, ὡς οὐ φρονήσεως μᾶλλον ἢ δικαιοσύνης. Τί λοιπὸν ἀρετῶν, αἳ τελείοις ἀνδράσι σύνεσμον ἁρμόττουσι τάξιν, ὅλας ἔρωτι ἐνέπρησε, τὸ δ' ἐν παισὶ μάλα καὶ ὀξυτάτας ὁρμὰς παθῶν ἐνῆρε; πάνυ γοῦν ἱερᾶν ἦλθε Φαίδρου, ὅτῳ Λυσίαν, ὦ Πλάτων, ὁν πεῦσθαι χρῆν; ἢ τοῦ ἀρίστου φιλεῖν Ἀλκιβιάδου ἀνὸς ἦν, διότι ἥρωϊ εἰκάζετο τὰ θεῶν ἀγάλματα, ἢ τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι τιμιωτάτου ἂν παρὰ πόδα ἐξορχοῦνται φωνάς; τίς ἐρασὴς ὁμολογεῖν χρήσεται, πεδιομένων Ἀθηνῶν, καὶ Δεκελείας ἐπιτασσομένης, καὶ βίᾳ τυραννίδα βλέπουσης; ἀλλ' ἄχρι μὲν ὑπῆν, μᾶλλα τὸν ἱερὸν Πλάτ-

Perq́ vrbem aſpiciũt venientem numinis inſtar.

Et rurſum alibi dicens inquit:

At tibi formoſo ſub corpore nulla fuit mens.

Certè formoſo illo Nireo cordatus Vlyſſes magis laudatur. Quo pacto igitur ſapientiæ quidem, aut iuſtitiæ, ac cæterarum virtutum, quæ cum perfectis viris conſortem & quaſi hæreditarium nactæ ſunt ordinem, nullus amor conueniens vobis eſt, pulchritudo autem in pueris illa, vehemẽtiſsimos affectuum impetus excitat? Prorſus enim amari oportebat Phædrum propter Lyſiam, ô Plato, quem prodidit? Aut virtutem Alcibiadis amari probabile fuit, quando ille deorum ſtatuas amputando violabat, & ſacris Eleuſiniis illæ inter potandum iactatæ voces inſultabant? B Quis igitur amatorem illius fuiſſe ſe perhibet, cùm Athenæ proderentur, & Decelia munitionibus obſtrmaretur, ac tota vita ad tyrannidem ſpectaret? At donec quidem barba nondum (iuxta ſacrum illum

Πλάτωνα, πάντων ἐμπίπλα-
σι, πᾶσιν ἐπήρατος & ἰδεῖν, μετα-
βὰς δ' ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἐς τὸν
ἄνδρα, λαβὼν ἰδικίαν ἡτίας
ἀτελὴς φρόνησις ὁλόκληρον
εἶχε τὸν λογισμὸν, ὑπὸ πάν-
των ἐμισεῖτο. τί δὴ πάθεσιν
αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιφέ-
φοντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν
λέγουσι τὴν τοῦ σώματος & ὠ-
ραιότητα, οἱ φιλόνεοι μᾶλλον,
ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲν ἡ-
μῖν, ὑπὲρ τῆς μὴ λοιπὴν ἐπισύ-
μως ἀνδρῶν φιλαπεχθημό-
νως μνημονεύειν, ἐπὶ τοσοῦτον
ἀρκέσω. μικρὰ δ' ἀπὸ τῆς
αὐτῆς σπουδῆς ἐπὶ τὴν ὑμε-
τέραν, ὦ Καλλικρατίδα, λα-
ταβὰς ἡδονὴν, ἐπιδείξω πα-
δικῆς χάριτος πολὺ τὴν γυ-
ναικείαν ἀμείνω. καὶ τόνε
πρῶτον, ἐγὼ πᾶσαν ἀπό-
λαυσιν ἡδονῆς τερπνοτέραν
εἶναι, τὴν χαριεστέραν. ὀξεῖα
μὲν ἡδονὴ, παραπλᾶσα φθά-
νει, πρὶν ἢ γνῶναι πεπαυ-
μένη· τὸ δ' ἀφραῦνον, ἐν ᾧ
παρέλκου-

illum Platonem) obstitus erat, omnibus amabilis fuit; postquam autem transijt à puero in virum, qua ætate intellectus (qui tamen imperfectus erat) totam ac plenam ratiocinandi vim consequebatur, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur affectibus turpibus verborum prætendentes verecundiam, animi virtutem appellant, corporis elegantiam, iuuenum isti amatores magis quàm sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne videamur clarorum virorum inuidiosè nimis mentionem facere. Parumper autem à vehementiori studio ad vestram Callicratida voluptatem descendendo, ostendam puerorum consuetudine muliebrè multò potiorem esse. Ac principiò quidem omnem ego delectationem censeo iucundiorem esse, quæ diuturnior

est. Acuta siquidem voluptas, quæ celeriter præteruolat: priusquam satis percipiatur cognitione ac sensu, desinit. Illud aũt quod lætitiam affert, quò magis abundat, eò potius

est.

παρέλκοντι λοιπόν. ὡς ἄθλιε καὶ βίε μακρὰς πόθου μίας ἀμικρολόγε καὶ ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, μὴ τὸ πᾶν ὦ διλωνικὴς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύπης τὴν διάνοιαν ἐκνεμούσης· ἑορτὴν γὰρ ἄν, καὶ πανήγυριν, τὸν ὅλον χρόνον ἤγομεν. ἀλλ' ἐπεὶ τῶν μειζόνων ἀγαθῶν ὁ βάσκανος καὶ λοιμὸν ἐνεμίσησεν, ἴσως τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν οὖν ἀπὸ παρθένε μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἥκιστα τὴν ἰσχάτην ῥυτίδα τῦ γήρως ἐπιβραμεῖν, φάγκαλον ἀνδράσιν ὁμίλημα. ἢν παρέλθῃ τὰ ὧρας, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει τι λέξαι σοφώτερον καὶ ἀκοσιν ἐτῶν ἀκμαιοτέρων πάλαί τις, αὐτὸς ἐμοιγε λοιπὸν πρεσβυτιᾶν, ἀμφίβολον Ἀφροδίτην μεταδιώκων. σκληροὶ γὰρ οἱ τῶν μαλακῶν ἀπανθρωπότατοι ὄγκοι.

est. Quare vtinam & vitæ longiores terminos parca ac tenax illa nobis præfinyisset Parca, & totum hoc spacium perpetua sanitas gubernaret, nulla mentis perturbatione atque molestia interueniente. Festum enim diem, & quasi quendam solennem conuentum, totum hoc tempus perageremus. Verùm postquam maioribus bonis malignus deus inuidit, in præsentibus vtique rebus dulcissima illa sunt, quæ quàm longissimè extenduntur. Mulier itaque ab eo quando virgo fuit, vsque ad mediam vitæ ætatem, priusquam omnino postrema illa senectutis ruga superuenit, ad amplexandum apta ac digna viris conuersatio est: atque etiamsi illa quæ formæ atque ætatis tenerioris sunt, effluxêre, habet tamen aliquid experientia dictu sapientius ac doctius quàm iuniores. At verò si quis puerum viginti annorum aggrediatur, ille mihi certè videtur pathica affectione laborare, ambiguam videlicet venerem sectando. Nam & duri sunt membrorum tori

ὄγκοι. καὶ πρᾶγμ' ἡμῖν, ἀντὶ τοῦ πάλαι μαλακὸν, πυκασθὲν ἰούλοις τὸ χθὲς ὂν· οἱ δ' ὠφρυᾶς μηροὶ θαλλὸν, ὡσπερεὶ ῥυπῶντος. ἄλλ' ὅμως τούτων ἀφανίσματα, ὑμῖν εἰδόσι ποιεῖσθαι φαίνομαι, γυναικὶ δ' ἀεὶ πάσῃ ἐπὶ τῷ σώματι ἐπισπᾶσθαι χαίτας, καὶ λαψιλεῖς μὲν ἀπὸ τῶν βοστρύχων ἐπὶ λιφαλῆς ἕλικος, ὑακίνθοις τὸ μελὲν ἀνθοῦσιν ὁμοίας πορφυρόντων. αἱ μὲν ἐπινέφριοι λίχωτραι, μιταφορφύρων λόσμος· αἱ δὲ, παρ' ὦτα καὶ λιροτάφους, πολὺ τῶν ἐν λειμῶνι ἀνθοτεροι σκιλίνων. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκαρῆ τριχὸς αὐτοῖς ἐπιφυομένης, κλίκτρου, φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕελος διαφωγέστερον ἀπαστράπτει. τί δ' ἐχὶ τῶν ἡδονῶν καὶ τὰς ἀντιπαθεῖς μεταδιωκτέον, ἐπειδὴ ἐξ ἴσου τοῖς δεδωκόσιν οἱ πάσχοντες ὠφελοῦνται; σχεδὸν γὰρ, ἃ μετὰ ταυτὰ

tori iam adulti & viriles, & asperum quidem, pro eo quod dudum molle ac tenerum fuit, densatum crebra lanugine mentum: femora autem idonea ac commoda illa, setis quasi quodam squalore obducta. Quæ verò sunt his occultiora, vobis qui periculum eius rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In muliere autem semper omni & coloris resplendet gratia, & largæ capillorum capitis texturæ, perinde ac suauiter floreſcentes hyacinthi nigricantes, aliæ quidem per tergum effunduntur, scapularum nimium decus, aliæ verò secundum aures & tempora, multò quàm in pratis aspium eſt, criſpiores. Reliquum verè corpus ne minimo quidem crinis vestigio ipſis subnascente, electro, vt aiunt, aut vitro Sidonio perſpicuum magis effulget. Cur autem non & voluptatum mutuos atque alternos affectus perſequar, quando quidem ex æquo cum ijs qui agendo afficiuntur, patientes quoque lætitiam capiunt? Propemodum enim non eodem modo vt

τετοτὰ ζῶις ἀλόγοις ζώοις, τὰς μονύρεις διατριβὰς ἀσπαζόμεθα, ἀλλά πως φιλικωτέρῳ κοινωνίᾳ συνεζεύχθω, ἡδίω τά τε ἀγαθὰ σωὶ ἀλλήλοις ἡγούμεθα, καὶ τὰ λυσχερῆ λειφότερα μετ' ἀλλήλων, ὅθεν εὑρέθη τράπεζα κοινή. καὶ φιλίας μεσίτιν τράπεζαν παραθέμενοι, γαστρὶ τῷ ὀφειλομένῳ ἀπομισθοῦμεν ἀπόλαυσιν μόνοι τὸν Θάσιον, εἰ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἢ καθ' αὐτοὺς τῶν πολυτελῶν πλησπάμενοι σιτίων; ἀλλὰ ἅλατι τερπνὸν ἑκάστῳ τὸ μετ' ἄλλου καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι, μᾶλλον εὐφραινόμεθα. ἃ μὲν γὰρ γυναικεῖοι σωὶοῖοι, ἐκ παλαίστρας ἀντίδοσιν ὁμοίαν ἔχουσιν. ἄλλως τε ἐξ ἴσου διαθύντες, ἡδίως ἀπηλλάγησαν, εἴγε μὴ δικαστῇ Τειρεσίᾳ πειστέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὅλῃ μοίρᾳ πλειονεκτεῖ τῆς ἄῤῥενος. καλὸν δ' οἶμαι,

do vt bruta animantia, ſolitarias conuerſationes amamus, ſed amica quodammodo ſocietate coniuncti, & ſuauiora quæ bona ſunt inter nos mutuò, exiſtimamus: & aduerſa itidem inter nos mutuò, leuiora. Vnde & inuenta eſt menſa communis, & amicitiæ mediatrice illa in medio poſita, debitam ventri adnumeramus voluptatem, non ſoli Thaſium, ſi id fortè contingat, bibentes vinum: neque ſinguli per ſe preciosis ac charis implentes nos obſonijs, ſed illud ſuaue ac delectabile putantes, quod quiſq; cum alio capit: ac voluptates inter nos communicantes, maiori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congreſſus, delectationis permutationem ac viciſſitudinem parem habent. Nam inter ſe mutuò vtrinq; ex æquo afficientes, cum maiori voluptate diſſoluuntur. Niſi verò Tireſiæ iudici accedendum fuerit, quòd videlicet mulieris delectatio toto gradu virilem præcedit. Honeſtum

ἦμαι, μὴ φιλαύτως ἀφελεῖ-
σα βουλευσαμένας, ὅπως ἰδίᾳ τι
χῃς ὀψὲ ἀφίσονται, σκοπεῖν· ὃ-
λως παρὰ τὸς λαμβάνοντας
ὅλον τὸν, ἀπ' ἐκεῖνο μετεσαμέ-
νης, οὗ τυγχάνουσιν, ἀντιπα-
σχεῖν ὅμοια. τοῦτο δ' ἐκ ἂν
τις παίδων εἴποι τις, ἐκ ἔστω
ἀμαθὴς· ἀπ' ὀ μὴ δοθεὶς, ἢ
ὁμίλει ποτὶ ταῦτα, τὸν ὅλο-
λον ἐξαίρετον λαβὼν ἀπέρ-
χεται, τῶν δ' ὑβεισμένω λαπ'
ρχὰς μὲν ὀδυνᾶται καὶ δά-
κνα, μικρὸν δ' ὑπὸ χρόνε τῆς
λυηδόνος χαλασάσης, πλέ-
ν, ὥς φασιν, ὅλον ἂν ὀχλή-
σας, ὅλον δ' ὀδὲ ἀτισοιῶ.
δ' δεῖ τι καὶ περιεργότε-
ον ἀπεῖν (δεῖ δ' ἐν Ἀφρο-
λίτης τιμένει) γυναικὶ μὲν, ὦ
Καλλικρατίδα, καὶ παιδικῷ-
ρον κόμμυον ἔξεσιν ὀ-
ρανθῶσαι, ἁπλασίας ἀφε-
ώσεως ὅλους ἀνοίξαντα. τὸ
δ' ἄῤῥεν ὅλῃ πρόπο χαρί-
ασται θήλειαν ἀπόλαυσιν, ὥσ-

stum autem esse arbitror, non ambitiosè, ac sibi tantum frui volendo, quo pacto priuatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo accipientes voluptatem: sed illo quod percipiunt diuiso, paria facere, & similia recompensare. Atqui hoc de pueris dicere nemo adeò insanus est qui possit: sed alter quidem affectus, quodcunque tandem modo haec existimat, voluptate velut exempta, ac propria quadam percepta abit: illi verò qui cõtumeliam hanc pãssus est, principiò quidem dolores ac lachrymæ oboriuntur: paulò verò pòst vbi pertempus dolor aliquid remisit, magis, vt aiunt, nihil quicquam molestè feceris, voluptas autem ne ollã quidem aliqua. Quòd si autem & curiosius quiddam adscitum addere decet (decet autem in Veneris luco, opinor) muliere licet, Callicratida, etiam puerorum modo aliquantulum vtendo, voluptatem capere, duplici fruendæ illius via aperta: masculum autem quod est, nullo modo præbet delectationem atque vsum muliebrem.

Quare

ἐμοὶ καὶ ὑμῖν ἀρέσκειν δύναιτο, πῶς ἀπλῶς ἀλλήλοις ἡμεῖς ἀπεταχισόμεθα. ἐν δὲ τοῖς ἄρρεσιν ὑπερπέσῃ ἂν μετὰ ἀρρένων ὁμιλίαν, πῶς τὸ λοιπὸν ἱμάτιόν ἀπλῶν καὶ γυναικῶν. ἄγε νυν, ὦ νεώτερα χρόα καὶ τῶν ξένων ἡδονῶν νομοθέτα, καινὰς ὁδοὺς ἄρρεσι καὶ θηλείαις τεχνασμάτων ἀπόρων πράσιον ἄθυρμα, ξυμμάθοσαν γυναῖ μετὰ γυναικὸς, ὡς ἀνήρ. τὸ δὲ ἐς ἀκολὺ σπανίως ἔχον ὄνομα, ἀπαξιώσομαι καὶ λέγειν, τριβακοῦς ἀσελγείας, ἀναίδην πομπεύετω. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις ἔσω φιλανδρίς, ἀνδρογυνώδεις ἔρωτας ἀσχημονοῦσα. καὶ πόσῳ ἄρρητον ἐς ἄρρεν τρυφὴν βιάσηται γυναῖκα, ἢ τὸ γυναῖον ἀνδρῶν ἐς γυναῖκα θηλυνθῆναι;

Quare etiam si vobis quidem placere potest, nos certè mutuò inter nos veluti quodam septo discludamur. Iam verò si maribus honestum adeò est cum maribus consuetudinem habere, ament sese mutuò de cætero etiam mulieres. Age nunc, ô iunior ætas, & nouarum voluptatum inuentrix, posteaquã nouas masculæ mollitiei vias excogitâsti, largire & mulieribus parem potestatem. Congrediantur & illæ inter se mutuò, quemadmodum viri: lasciuorum autem instrumentorum iungentes inter se machinamentum, obscurum atque monstrosum, ex sterilibus compositum, concumbat mulier perinde ac vir cum muliere: illud autem quod rarò auditum est nomen, & pudet sanè dicere, Tribadũ obscœnitatis istius, passim ac liberè vagetur: omne autem Gynæceum nostrum Philænis sit, semimares quosdam amores turpiter agitans. & quantò melius est in masculam libidinem cogi mulierem, quàm generosum illud virorum in mulierem effœminari?

Talia

τοιαῦτα σωτόνως μεταξὺ παθαινόμην, ὁ Χαρικλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηριῶδες ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐπιβλέπων. ἐῴκει δέ μοι καὶ καθαρσίῳ χρῆσθαι πρὸς τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας. ἐγὼ δέ, ἡσυχῇ μειδιάσας, καὶ πρὸς τὸν Ἀθηναῖον ἐρέμα τὸ ὀφθαλμῶ παραβαλών, παιδιᾶς, ἔφη, καὶ γέλωτος, ὦ Καλλικρατίδα, δικαστὴς καθιζάνω πρὸς δοκήσας, οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπὸ τῆς Χαρικλέους δεινότητος, ἐπὶ σπουδαιότερον ἦγμαι. σχεδὸν γὰρ, ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, περὶ φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ νὴ Δία, φαρμάκων ἀγωνίζομαι, παρῳνῶς ἐπαθόμην. καιρὸς οὖν ὁ νῦν, εἴ ποτε καὶ πρότερον, ἀπατεῶν τὰς Ἀθήνας. πειρῶ δὲ πέθου, καὶ τῶν δεινὰ ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν ἀνθωπλισμένας γλώσσας, ἐνὶ τῷ σῷ λόγῳ διατείψαι, μιᾶς τῶν ἐν πνυκὶ δημηγοριῶν ἀναμνησθείς.

μικρὸν

Talia cum magna contentione, atque inter dicendum grauiter affectus postquam Charicles dixisset, conticuit, vehemens quiddam atque ferinum ex oculis instuens. Videbatur autem mihi & expiatione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens, & ad Atheniensem oculos sensim conuertens: Lusus, inquam, & risus, Callicratida, iudicem consedisse me arbitratus, nescio quo pacto, Chariclis vehementia ad serias atque seueras cogitationes abreptus sum. Propemodum enim quasi in vico Martio de cæde atque incendio, aut per Iouem etiam de veneficio certaretur, supra modum grauiter affectus fuit. Tempus igitur si vnquam anteà fuit, nunc maximè adest, vt Athenas ipse repetas. Pericli autem pare, ac decem illorum Rhetorum linguas cõtra Macedonas armatas, vnica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueuerũt, vnam aliquã ob oculos ponendo.

μικρὸν οὖν ἐπισχὼν ὁ Καλλικρατίδας (ἐῴκει δὲ ἀπὸ τοῦ προσώπου μοι τεκμαιρομένῳ, καὶ πλέαν ἀγωνίας μετὸς εἶναι) λόγων ἀμοιβαίων ἐνάρχεται. ἀ γυναιξὶν ἐκκλησία, καὶ δικασήρια, καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἦν μετουσία, στρατηγὸς ἂν ἦ πρόσθεν ἐκειροτόνεῦ, καί σε χαλκῶν ἀνδριάντων ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὦ Χαρίκλεις, ἐτίμων· σχεδὸν γὰρ οὐδὲ αὐταὶ περὶ αὐτῶν, ὁπόσαι πρόσθεν κατὰ σοφίαν ἐδόκουν, εἴ τις αὐταῖς τὴν τοῦ λέγειν ἐξουσίαν ἐφῆκεν, ἄτερ μετὰ σπουδῆς ἂν ἔπορ. οὐχὶ Σπαρτιάταις ἀνθωπλισμένη Τελέσιλλα, δι' ἣν ἐν Ἄργει θεὸς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄρης. οὐχὶ τὸ μελιχρὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφὼ, καὶ ἡ τῆς Πυθαγορείου σοφίας θυγάτηρ, Θεανώ. τάχα δὲ οὐδὲ Περικλῆς ἔτως ἂν Ἀσπασίᾳ συνηγό-

Postquam igitur paululum sustinuisset Callicratidas, videbatur autem (quantum de facie coniecturam mihi facere licebat) contentionis atque timoris, minisque plenus esse, orationem superiori aduersariam orditur. Si mulieribus, inquit, concionum & fori, cæterarúmque ciuilium rerum tractandarum facultas aliqua foret, dux nimirum aut præses illarum suffragiis iampridem creatus esses: ac te statuis æreis per fora passim positis, Charicles, venerarentur. Fermè enim ne ipse quidem de se ipsis, quæcunque aliquando sapientia atque doctrina excellere existimatæ sunt, si quis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanto studio tantáque contentione dicerent: non illa quæ contra Spartanos armata

processit [h] *Telesilla, propter quam Argis inter Deos numeratur Mars muliebris. Non mellita illa, qua se Lesbus iactat, Sappho: & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano. Fortassis autem neque Pericles ita* [i] *Aspasiæ suæ patroci-*

ἰωνηγόρησεν, ἀπ' ἐπαδάκρυ
πρεπὲς ἄῤῥημας ὑπὲρ θη-
λέων λέγειν, ἔπεσθαι καὶ ἄν-
δρας ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δὲ ἵ-
λεως Ἀφροδίτη γένοιο· καὶ γὰρ
ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶ-
μεν. Ἐγὼ μὲν οὖν ἐνόμιζον ἄ-
γειν παιδιᾶς, ἱλαρὰν τὴν ἔ-
ριν ἡμῶν προκύψαι, ἐπεὶ δ' οἱ
παρὰ ταύτου λόγοι καὶ φιλο-
σοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπι-
νοήσαν, ἀσμένως τὴν ἀ-
ρορμὴν ἥρπασα· μόνος γὰρ ὁ
ἐμὸς ἔρως, κοινὸν ἀρετῆς καὶ
ἡδονῆς ἔστιν ἔργον. ὠφελίμην
γὰρ ἄν, εἴπερ ἐν ὀλίγῳ τῷ ἐπικοίνῳ ποτὲ τῶν
Σωκρατικῶν λόγων, πλα-
τάνιστον, Ἀκαδημίας καὶ Λυ-
κείου δεύτερον εὐτυχέστερον,
ἐγγὺς ἡμῶν ἐσάναι, πίφυ-
κεν ἔνθ' ἀ Φαίδρου πόσα-
νάπλασις ἴδῃ, ὅσπερ ὁ ἱερὸς
ἔπτυε ἀνὴρ, πλείστων ἀγαθῶν
μὲν καὶ Χαρίτων. σὺ τάχα
ἄν, ὅσπερ ἀ ἐν Δωδώνῃ φη-
γὸς, ἐκ τῶν ὀροδάμνων ἱε-
ρὰν ἀῤῥήξασα φωνὴν, τοὺς
παιδικοὺς ἀφάμασθαι ἔρω-
τας,

patrocinatus est. Verùm enim quando, honestum adeò est mares pro mulieribus dicere, dicamus sanè & viri pro viris. Tu verò propitia nobis sis Venus: nam & nos amorem tuum veneramur. Ego itaque existimabam nō vltra ludum ac iocum hilarem hanc contentionem nobis processuram esse: quia verò verba ab hoc profecta, etiam philosophari pro mulieribus in animum induxerunt, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, commune virtutis ac voluptatis opus est. Optârim autem, si quo pacto fieri pōsset, & platanum illam, quæ Socraticos olim sermones auscultauit, arborem Academiæ & Lycéo feliciorem, propè alicubi nobis adstare, eo loca tamen natam, vbi Phædri accubitus fuit, quemadmodum sacer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortassis ipsa quoq; vt[k] fagus illa Dodonæa, ex ramis sacram erumpens vocem, puerorum amo-

τας, ἔτι ζῦν καλοῦ μιμνημένη Φαίδρου. πλὴν ἐπὶ ζῦτ' ἀμήχανον· ἢ γὰρ ποτὰ μεταξὺ ὄρεά τι σκιόεντα, θάλασσά τι ἀχανὲς, ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρείας γῆς ἀπαλλάμεθα, καὶ πλανόκλημα Χαριτλίους ὄντες ἡμῖν ὁ Κνίδος, ὅμως τάληθὲς οὐ πεδώσομεν, ἀξανδὸν ὄκνῳ. μόνον ἡμῖν σὺ λᾶμον ὑράνιε καιρίως παράσχου, φιλίας συγνώμων, ἱκεσφάντα μυστείων, Ερως, ὁ καλὸν νήπιον, ὁποῖα ζωγράφων παίζουσι χεῖρες, ἀπ' ὧν ἡ πρωτόσπορος ἐγγένησιν ἀρχὴ, τέλεον οὐδὲ τυχθέντα. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ λιχνμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ οὖν ὅλου κόσμου τάφον τινὰ κοινὸν ἀφιλῶν, τὸ περικέμενον χάος, ἐκεῖνο μὲν ἐς ἰσχάτου Ταρτάρου μυχοὺς ἐφυγάδευσας, ἵνα ὡς ἀληθῶς σιδήρεαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδὸς, ὅπως

res prædicasset, memor ad huc formosi illius Phædri Verùm quia hoc fieri nullo pacto potest:

—nam quàm multi
medij inter vtrosque
Montes vmbrosi, & resonantes æquoris vndæ:

hospites & in terra aliena re liqui sumus, & quasi quædam prærogatiua Chariclis Gnidus est: veritatem tamen haudquaquã prodemus. Tu modò nobis ætherie deus in tempore assiste, amicitiæ fautor, & arcanorum sacerdos Cupido, haudquaquam prauus infans, qualem ludendo fingunt pictorum manus, sed quem prima rerum omnium primordia procreârunt, perfectum & consummatum iam inde ab initio genitum. Tu enim ex obscura atque confusa deformitate vniuersum hoc effigiasti: proinde tanquam sepulchro aliquo communi totius mundi sublato, circumfuso chao videlicet, illud quidem in vltimi Tartari secessu fuga præcipitâsti, vbi verè stant

Ferrati postes, atque ærea limina portis:

vt ib

ὅπως ἂν ἀῤῥήκτῳ δοθὲν φρου-
ρᾶς, τῆς ἔμπαλιν ὁδοῦ ἄρ-
γκται· λαμπρῷ δὲ φωτὶ τὸν ἀ-
μαυρὸν νύκτα μιτάσας, πᾶν
τὸς ἀψύχου τι, καὶ ψυχικὸν ἔ-
χοντος ἐμψύχου δημιουργός. ἐξ-
αίρετον δὲ ἐπιτηδεύσας ὁμό-
νοιαν ἀνθρώποις, τὰ σύμφυτα
φιλίας πάθη συνῦφας, ἵν' ἐξ
ἀκάκου καὶ ἀπαλῆς ἔτι ψυχῆς
ἡ εὔνοια συνεκτρεφομένη, πρὸς
τὸ τέλειον ἀνδρῶται· γάμοι
μὲν γὰρ, διαδοχῆς ἀναγκαίας
εὑρέσεις φάρμακα, μόνος δὲ
ὁ ἔῤῥωτος ἔρως, φιλοσόφου δαι-
μόνος τῆς ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι
δὲ τοῖς ἐκ τοῦ μετρίου καὶ εὐ-
πρέπειαν ἠσκημένοις ἔπεται
τιμὴ πλείων, ἢ ὅσα τῆς παρ'
αὐτὰ χρείας ἐπιδέεται. καὶ πάν-
τῃ τοῦ ἀναγκαίου τὸ καλὸν
μᾶλλον. ἄχρι μὲν δὴ ὁ βίος ἀ-
μαθὴς ἦν, οὐδέπω τὸ καθ' ἡμέ-
ραν

vt ibi dura atque insuperabili detentum custodia, à reditu & via ad superos repetenda prohiberetur. Splendida autem luce obscuræ nocti prætenta, omnium & inanimatorum, & animam habentium opifex extitisti. Propriam autem ac singularem infundendo hominibus concordiam, graues illos amicitiæ affectus conglutinâsti: vt videlicet ex anima adhuc malitiæ omnis experta & tenera, beneuolentia illa simul enutrita, in perfectionem, & quasi quandam virilem ætatem consummaretur. Nam nuptiæ quidem, successionis necessariæ inuentæ sunt remedia: solus autem masculus amor, animi philosophici quasi quoddam imperatum est. Omnia verò ea, quæ ex integro ac liberè ad decorem exercitatione proueniuntur, plus honoris consequuntur, quàm illa quæ præsenti necessitate opus habent. Et omninò melius est honestum, quàm quod fit necessariò. Proinde quàm diu quidem vita hæc hominum rudis & indocta fuit, neque adhuc dum quotidianam rerum experientiam, ad id quod melius est, per

ῥαν πείρας πρὸς τὸ βέλτιον
ἀσχολῶν, ἀχαριτῶς ἐπ' αὐ-
τὰ τὰ ἀναγκαῖα σωισταί-
το· τῆς δ' ἀγαθῆς διαίτης, ἐ-
πέχων ὁ χρόνος ἐπαρίσχη
ἔυρεσιν. ἐπεὶ δ' αἱ μὲν ἐ-
πισπωμένου χρεῶν πέρας ἔχον,
οἱ δ' ἐπιγιγνομένων ἀεὶ λο-
γισμοὶ τῆς ἀναγκης ἀφιεμέ-
νοι τὸν ἐυκαίρων, ἐπινοεῖν τι τῶν
κρειττόνων ἐκ δύο τὰ κατ' ὀλί-
γον ἐπισήμαι σωήυξονο. τὸ-
το δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐντελεσί-
ρων τεχνῶν ἐνέσαν ἐκάστην.
αὐτίκα πρῶτοι τινὲς ἄνθρω-
ποι γενόμενοι, οὐ μετ' ἠμέ-
ραν λιμῷ φάρμακον ἐζήτων.
ἔπ' ἀλισκόμενοι πρὸς τὸ πα
ρὸν ἐνδείας, τῆς ἀρείας οὐκ
ἐῶσης ἐλέσθαι τὸ βέλτιον, πλὴν
ἐκαίαν πόαν ἐσιτοιῶντο, καὶ
μαλθακὰς ῥίζας ὀρύττοντες,
καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς μαρπὸν ἐ-
σθίοντες. ἀπ' ἧς μὴ ἀλόγοις ζώ-
οις μετὰ χρόνον ἐρρίφη· σπό-
ρον

ocium conuertere licebat, demissa atque abiecta, præsentibus tum necessarijs rebus contenta erat: virgens autem tempus, melioris viuendi rationis inuentionem non præbebit. At postquam necessarij quidem vsus ac festinatio illa finem iam capiebat, ac posterorum cogitationes à necessitate liberatæ, melioribus subinde occasionibus ad inueniendum aliquid potiùs vtebantur, paulatim scientiæ accreuerunt. Atque huius rei argumenta capere etiam ex vulgaribus atque inferioribus istis artibus licet. Nam statim simul atque primi quidam homines creati fuêre, contra famem diurnam remedium quærere cœperunt: atque ita circunuenti atq; compulsi præsenti necessitate, cum inopia, eligendi quod melius esset, facultatem non permitteret, fortuita qualibet herba victitabant, & radices molliores effodientes, & vt plurimùm quercuum fructus comedentes. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abiecit: sationem

βοῦ πυροῦ καὶ κριθῆς ἔδου
αὐγωργῶν ἐπιμέλειαν, ἐυρῆ-
σαι κατ' ἔτος ἐκ νιάξοντα,
κοὐδεὶς μανεὶς ἂν εἴποι τις, ἅ-
τι δρῦς σάκυος ἀμείνων. τί
δ' οὐκ ἐν ἀρχῇ μὴν ἀνθρ τοῦ
βίου, σκέπης δεηθέντες ἀν-
θρώποι, κάπα, θηρία δείραν-
τες, ἀμφιέσαντο, καὶ σπήλυγ-
γας ὀρῶν, δερμάτων καταδύσας
ἐπηνέσαμεν, ἢ πάλαι ῥιζῶν ἢ
φυτῶν ἀναπειλήματα; τλὼ
δὲ ἐκ τούτων μίμησιν ἐπὶ τὸ
κρεῖττον ἀεὶ μετάγοντος, ὕ-
φηναν μὴν ἑαυτοῖς χλανίδας,
οἴκους δὲ ᾠκίσαντο. καὶ πλεκ-
τόπους ἂν περὶ ταῦτα τέχναι, ἢ
χρόνον λαβοῦσαι διδάσκαλον,
ἀντὶ μὲν λιτῆς ὑφῆς τὸ κάλ-
λιον ἐποίκιλαν. ἀντὶ δὲ αὐτι-
λῶν δωμαΐων, ὑψηλὰ τέρεμ
να καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμη
χανήσαντο, καὶ γυμνὸν τοί-
χων ἀμορφίαν ἀνανθέσι βα-
φαῖς χρωμάτων καθήρμοσαν.

tionem autem frumenti & hordei, agricolarum diligentia ac ſtudium inuenerunt, reperta ratione qua illa quotannis renaſcerentur. Ac nemo adeò inſanus fuerit, puto, qui dicat, quòd quercus quàm ſpicæ meliores ſint. Quid autem? annon ſtatim quidē à principio vitæ homines cùm tegumento corporum indigerent, vellera excoriatis feris induerūt, & ſpeluncas montium, quas contra frigus ſubirent, excogitârunt? aut rurſus truncorum aut arborum aridas concauitates? Facta autem deinde ex his imitatione, eáque in melius ſemper promota, veſtes quidem ſibi ipſis texere cœperunt, ac domos ædificârunt, atq; ita interim dum non animaduertunt, artes quæ circa hæc verſantur, accepto tempore quaſi quodam magiſtro, pro tenui ac vili quidem panno veſtem meliorem facere ac variegare cœperūt: pro contemptis autem & humilibus domunculis, alia tectorum faſtigia, & marmorum ſumptuoſa ædificia excogitârunt, ac nudam parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerūt.

πλὼ

πλὴν ἐκάστη γε ζύτων τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἄφωνον ὅσα, καὶ βαθεῖαν ἐπιτεθαμμένα λήθῃ, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως κατὰ μικρὸν εἰς τὰς ἰδίας ἀνιτέναι ἀκτῖνας. ἕκαστος γὰρ εὑρών τι, παρεδίδου ζῷ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ διδοχὴ τῶν λαμβανόντων, οἷς ἅμα θεραπεύσασα τὸ ἐνδεὲς ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἔρωτας ἀῤῥένων ἀπαιτείτω παρὰ ζῷ παλαιοῦ χρόνου· γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ πλέως ἄσπερμον ἡμῶν φθορῇ τὸ γένος. ἀλλ' ποικίλης οὔσης τῆς φιλοκάλου τούτης ἀρετῆς ἐπιθυμίας, μόλις ποτὲ ζῷ μηδὲν ἐῶντος ἀνίχνευτον ἀῶνος εἰς ζυμφανὲς ἦλθον ἦν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ καὶ τὸ παιδεράσαι συναρμόσῃ. μὴ δῆτα Χαρίκλης, ὃ μὴ πρότερον εὑρηζὸ, ἔτι ἐπινοηθὲν αὖθις ὡς φαῦλον ἀθετῶν, μηδ' ὅτι παιδικῶν ἐρώτων ἀπ γυναικεῖαι σύνοδοι

Nisi quòd singulæ istæ artes atque scientiæ, mutæ cùm sint, & profundæ obliuioni subiectæ, tanquam à paruo fomite paulatim ad proprios efflorescendo peruenerunt radios. Vnusquisque enim à se aliquid repertum, posteriori tradidit: atque ita successu ista accipientium, semper aliquid ijs quæ anteà didicerat, apponendo, quod defuit expleuit. Ne quis igitur amores masculos ab antiquis temporibus deposcat. Nam tum mulieribus conuersari necesse erat, ne prorsus absque semine nobis genus nostrum interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris huius virtutis cõcupiscentiæ, vix tandem per tempus (quod nihil intentatum aut imperuestigatum relinquit) in lucem venturæ erant, vt cùm diuina Philosophia & puerorum amores vnà adolescerent. Quare Charicles ne quod anteà inuentum non fuit, id postea excogitatum, iterum tanquam vile ac malum argue, néve ob id, quòd puerorum amoribus muliebres congressus antiquio-

κοδοι πρεσβυτέρους ἐπιγράφοντα χρόνους, ἑλάττου θάτερον, ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀναγκαῖα νομίζομεν, ἃ δ' αὖθις ἡ νεωτερικὴ σχολάσασα τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπιξύρισεν, ὡς ἐκείνων ἀμείνω τιμητέον. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγου καὶ γελᾶν ἔναγχος ἐπῆλθε, Χαικλείους ἄλογα ζῶα, καὶ τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινοῦντος. ὀλίγου δὲ καὶ τῆς ἄγαν φιλονεικίας καὶ μετρηθέντος, ἐνόμιζον. Ἐπεὶ οὐδὲ γὰρ ὡς ἐναντία φθεγγόμενον, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, ὑπεπαλμένῃ τῆς φωνῆς τόνῳ τὸ ῥηθὲν ἐκλέπτειν, ἀλλ' ἐπικρεμάννυσι φωνῇ λαρυγγίζων, οὐκ ἐρῶσι, φησίν, ἀλλήλων λέοντες, οὐδ' ἄρκτοι καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἡ πρὸς τὸ θῆλυ μόνον ὁρμὴ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ ἐκ λογισμοῦ δικαίως ἄν τις ἑλοιτο, ταῦτα τοῖς μὲν ἀναμένοις λογίζεσθαι, δὶ ἀφροσύνην ἐκ ἐνέστιν ἔχειν.

antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem exercitia, neceſſaria exiſtimamus: quæ verò poſtea per ocium cogitationibus incumbens vita adinuenit, ea vt illis meliora, in precio habenda atque colenda ſunt. Nam mihi quidem parum abfuit, quin etiã ridere paulò antè in mentem veniret, Charicle videlicet bruta animantia, & Scytharum ſolitudinem laudante. Propè autem præ nimia contentione etiam pœnitentia ducebatur quòd Græcus eſſet. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quæ dicere aggrediebatur, eorum verba ſubmiſſo ac timido vocis tono furtim efferebat, ſed elata voce proclamans: Haud amant, inquit, ſe mutuò leones, neque vrſi, aut ſues: ſed illorũ ea concupiſcentia ſolùm dominatur, quæ erga fœminas accenduntur. Et quid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui ratiocinari nequeunt, conſequi non licet: quoniam cer-

ἔχαρ. ἐπεί τοι Προμηθεὺς, ἢ θεῶν τις ἄλλος, ἐνενόησεν ἀνθρωπίνην συνίστασθαι ἀνθρωπίνην, οὐκ ἂν ἔρημία, καὶ βίος ὅμοιος αὐτοὺς ἐποίμαινεν, οὐδὲ ἀπλοῦς τροφὴν εἶχον, ἐξ ἴσου δὲ ἡμῖν ἐφὰ λαμάμνοσι, καὶ μίσθωσιν τῶν ἰδίων ἅπας οἰκῶν, ἀλλὰ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὲ παράδοξον, εἰ ζῶα τῆς φύσεως καλλάκριτα, μηδὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται, παρὰ τῆς προνοίας λαβεῖν ἀτυχήκοτα, προσαφέρεσθαι μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἀφροδίτας ἐπιθυμίας; οὐκ ἐρῶσι λέοντες. οὐδὲ γὰρ φιλοσοφοῦσιν· οὐκ ἐρῶσιν ἄρκοι· τὸ γὰρ ἐκ φιλίας καλὸν οὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις, ἐκ τοῦ πολλάκις παθεῖν τὸ κάλλιστον ἑλομένη, βεβαιοτάτους ἐρώτων ἐνόμισε τοὺς ἄρρενας. μὲν δίκαιον, ὦ Χαρίκλεια, ἀπολάστου βίου συμφορήσασ ἑταιρικὰ

tè Prometheus, aut alius deorum quispiam, si mentem cuilibet humanam indidisset, haudquaquam solitudo & vita montana pascerent illos, neque mutua atq; promiscua pabula haberent, sed ex æquo nobiscum sacra verentes, & medias ædes priuatorum quisque habitans, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum aut alienum, si animalia naturæ dãnata, quæ nihil eorũ quæ ratio suppeditat, à prouidentia accipere per fortunam vnquam potuêre, cum cæteris rebus etiam concupiscentia in mares, priuata sunt? Non amant sese leones: neq; enim philosophantur. Non amant vrsi: non enim honestum ac pulchrum illud quod in amicitia est, norunt. At hominum illa cũ scientia coniuncta prudentia, ex eo quòd sæpius periculum fecerat, optimum quod erat eligens, firmissimorum amorum iudicauit esse masculos. Nequaquam igitur, Charicles, proteruæ & intemperantis vitæ collectis meretricijs narrationibus gra-

uitatem

κὰ διηγήμαλα, γυμνῷ τῷ λόγῳ τῆς συμφότητος ἡμῶν καταμόμενε, μηδὲ τὸν οὐράνιον ἔρωτα τῷ νηπίῳ συναριθμήσῃς. λογίζου δὲ ὀψὲ μὲν ἀλιτήριας τὰ τοιαῦτα μεταμανθάνων, ὅμως δ' οὖν λογίζου νῦν γε, ἐπαδήπερ οὐ πρότερον, ὅτι διπλοῦς θεὸς ὁ ἔρως, οὐ κατὰ μίαν ὁδὸν φοιτῶν, οὐδὲ ἑνὶ πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐμβίζων, ἀλλ' ὁ μέν, ὡς ἄν οἶμαι, νομιζῆς νήπια φρονῶν, οὐδενὸς αὐτοῦ τὴν διάνοιαν ἡνιοχεῖν δυναμένου λογισμῷ, πολὺς ἐν ταῖς τῶν ἀφρόνων ψυχαῖς ἀθροίζεται, μάλιστα δὲ αὐτῷ γειτνιῶσι πάθοι πόθοι μίσεσιν. ἔστι δ' ὁ τούτου ἐφημέριος τοῦτης ὕβρεως ἑταῖρος, ἀκείτω φορᾷ πρὸς τὸ βελόμενον ἄγων. ἕτερος δ' ἔρως, ὠγυγίων παλαιὸς χρόνων, σεμνὸν ὄφλισαι, μὴ πάντοθεν ἱεροπρεπὲς θέαμα, σωφρονούντων ταμίας παθῶν, ἅπασι τοῖς ἐκάστου διανοίαις ἐμπνέων.

uitatem noſtram ſermone mudo infecteris, néve cœleſtem illum Amorem infanti huic connumeres: ſed vel nunc tandem apud te conſidera, quoniam id nunquam antea feciſſe videris, quòd duplex deus Amor eſt, haudquaquam vna via ventitans, neque vno ſpiritu animos noſtros accendens, ſed alter quidem (quantum equidem arbitror) valde puerilia ac ſtulta ſapiens, nulla ipſius mentem ratione gubernante, frequens in animis inſipientium congregatur. præcipuè autem ipſi muliebria deſideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter autem

Amor parens veterrimorum temporum,
Spectaculum viſu graue,
& prorſus ſacrum,
Cuſtosq; temperatiorum affectuum,

blandum quiddam mentibus vniuſcuiuſque inſpirat: ac

propi-

καὶ λαχόντος ἵλεω τοῦδε τοῦ δαίμονος, ἡδονὴν ἀρετῇ μιγνύμενον ἀσπαζόμεθα. δισσὰ γὰρ ὄντως, κατὰ τὸν τραγικὸν, πνεύματα πνεῖ ὁ ἵμερος, ἑνὸς δὲ ὀνόματος οὐχ ὅμοια τὰ πάθη κεκοινώνηκε. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίβολός ἐστι δαίμων. Αἰδὼς, ἢν' ἄνδρας μίγα σίνηται, ἢδ' ὀνίνησιν. οὐ μὴν οὐδὲ ἐρίδων γένος ὅλον ἐστὶν, ἀλλ' ἐπὶ γοῦν δύο, τὴν μὲν καὶ ἐπαινέσειεν τις, ἢδ' ἐπιμομπὴν, ἣν δ' ἄνδικα θυμὸν ἔχουσιν. οὐδὲν οὖν παράλογον, εἰ πάθος ἀρετῇ κοινὴν προσηγορίαν ἔχον ἔτυχεν, ὥστε ἔρωτα καλεῖσθαι, τὴν μὲν ἀκόλαστον ἡδονὴν, τὴν δὲ σωφρονοῦσαν εὔνοιαν. γάμους δέ, φησὶ, τὸ μηδὲν οἴει, καὶ τὸ θῆλυ τοῦ βίου φυγαδεύεις, ἵνα πῶς μένωμεν ἄνθρωποι; ξηλωτὸν μὲν οὖν, κατὰ τὸν σοφώτατον Εὐριπίδην, εἰ δίχα τῆς πρὸς γυναῖκας συνόδου, φοιτῶντος ἐπὶ ἱερὰ καὶ ναοὺς, ἀργὺς

propitiũ hunc Deum sortiti, voluptatẽ virtute immixtam amplectimur. Geminos enim reuera iuxta tragicum spiritus efflat amor. Vnũ autẽ & cõmune nomẽ affectus dissimiles habent. Nam & verecundia vtilitatis pariter & damni ambigua atq; anceps dea est, Quæ simul & fructus homini, & mala plurima confert. Iam verò neque contentionum genus vnum est, —terræq; per orbem

Versantur geminæ: quarũ hanc cum laude sequuntur

Prudentes, illam damnãt ceu fraudis amantem.

Nihil igitur nouũ aut mirũ, si affectus peior virtuti communem appellationem fortè nactus sit, ita vt amor vocetur & intemperãs illa voluptas, & modesta hæc beneuolentia. Nuptias igitur, inquit, pro nihilo putas, & fœmineũ genus è vita expellis: deinde quo pacto homines cõseruabimus? Beatũ sanè quiddã fuerat, iuxta sapientissimũ Euripidem, si absq; illo cũ mulieribus cõgressu ad sacra & templa Deorũ vẽtitantes,

argen-

ἀργύρου καὶ χρυσοῦ τίνα παρὰ τῆς διαδοχῆς ἐωνούμεθα. ἀνάγκη γὰρ βαρεῖῳ κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιβᾶσα, τοῖς κελευομένοις πειθαρχεῖν βιάζεται· τὸ μὲν δὴ καλὸν αἱρούμεθα τοῖς λογισμοῖς· εἰς κίτρον δὲ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρεῶν δόν. ἄχρι τίνων, γυναικὸς ἀριθμὸς ἴσωσαι, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἄπαγε, μή μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν φρονῶν ἀνίχοιτο λιώσασθαι ἐξ ἑωθινοῦ γυναικὸς ἀραιζομένης, ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν ἀληθὴς χαρακτὴρ ἄμορφος, ἀλλότριοι δὲ κόσμοι, τὸ τῆς φύσεως ἀπρεπὲς βουκολοῦσιν. ἃ γοῦν ἀπὸ νυκτὸς κοίτης πρὸς ὄρθρον ἂν ἴδοι τις ἀνισταμένας γυναῖκας, ἀσχίω νομίσῃ θηρίων, καὶ πρὸ μιᾶς ὥρας ὀνομαθῆναι δυσκινήτως ἔχουσιν. ὅθεν ἀκριβῶς οἶκοι καθείργουσιν αὐτὰς, ὀφθῆναι καὶ ἀρρένων βλεπομένας· χρεὼν δὲ, μὴ θεραπαι-

argento atq; auro liberos à succeſsione mercari poſſemus. Neceſsitas enim grauẽ ceruicibus noſtris iugo impoſito, imperatis parére nos cogit. Quod pulchrum igitur eſt, id ratione eligimus: neceſsitati autem cedat vtilitas. Quantum igitur ad liberos procreandos attinet, mulieres in numero aliquo ſint: in cæteris verò rebus apage ne mihi vlla fuerit. Quis enim ſanæ mentis ſuſtinere queat, à ſummo ſtatim mane mulierem comentem atque exornantem ſeſe, alienis atq; adſcititijs impoſturis? Cuius vera ac natiua facies, turpis eſt: peregrina autem ornamenta, naturæ deformitatem tegunt, atque aſpicientibus imponũt. Quòd ſi igitur ad auroram contẽpletur aliquis mulieres à nocturno lecto ſurgentes, turpiores putabit eſſe beſtijs, quæ intra vnam horam nominari aut excitari ſe difficillimè patiuntur. Vnde diligenter domi concludunt ſeſe, vt ne ab vllo viro conſpiciantur. Amiculæ autem & ancillæ,

ραπανίδων ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ παρεστῶσι, ποικίλοις φαρμάκοις καταφαρμακόυσαι τὰ δυσχῆ πρόσωπα. οὐ γὰρ ὕδατος ἀκράτῳ νάματι τὸν ὑπνηλὸν ἀπονιψάμεναι κάρον, ἀθρόως ἅπαντα σπουδῆς ἐχομένου τινὸς πράγματος, ἀπ' αὐ πολλῶν ἀσπασμάτων σωθέντες τὸν ἀνδῆ τοῦ προσώπου χρῶτα φαιδρώυσιν. ὡς δὲ ἐπὶ λιμοτελοῦς πομπῆς, ἅμά τις ἄλλη τῶν ὑπηρετουσῶν ἐχομένη, λεκανίδας ἀργυρᾶς, καὶ πέλυκάς τινας, καὶ καθαπερ ἐν φαρμακοπώλου πυξίδων ὄχλον, ἀγγεῖα μετὰ πόνης ἰασοδαιμονίας, ἐν οἷς ὀδόντων ἀμυκτικὴ δυνάμις, ἢ βλεφάρα μιλαίνουσα τίχνη ἐκσαυείσται. τὸ δὲ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκὴ τῶν τριχῶν· αἱ μὲν γὰρ φαρμάκοις ἐρυθραίνειν δυναμένοις, πρὸς ἥλιον μεσημβρίαν τὰς πλοκάμους, ἴσα ταῖς τῶν εἰρίων χροιαῖς,

cillæ, consimilis formæ turba, circumstant, variis medicaminibus infelices illas facies inficiendo ac medicando restituentes:

Neque enim latice meri
Aquæ profundam vbi abluêre crapulam,

protinus ad serium aliquod studióque dignum accedunt negocium, sed crebræ medicamentorum compositiones fœdam facieiecutem expoliunt. Perinde autem vt in publica pompa, alia subinde aliæ ancillarum instrumenta manibus exhibent, pelues videlicet aureas, & gutturnia, speculáque, & quemadmodum in pharmacopolio, pyxidum turbam, & vascula plena multæ infelicitatis, in quibus dentium vis absterſiua aut palpebris denigrandis ars comparata veluti thesaurus quispiam seruatur. Plurimam autem partem consumit textura capillorum. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi vim habentibus, ad Solis meridiem capillos perinde vt lanarum colo-

ribus

ροισῖς, ξανθῷ μιτα βάπλοσιν ἴνθα, τλὼ ἰδίαν καλαπρίνε-ται φύσιν, ὁπόσαις δὶ ἀρκεῖν μίλαινα χαίτη νομίζεται, τὸν γυναικοτῶν πλοῦτον ἐς ταύτλω ἀναλίσκουσιν, ὅ-λω Ἀραβίαν σχεδὸν ἐκ τῶν τριχῶν ἀπνέουσαι, σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλείᾳ φλογὶ λιανθέντα, βίᾳ τλὼ ἐ-λίκων αὐλότητα διαπλέκει. αἱ περίεργοι μὲν ἄκραι μέχρι τ ἐφρύων ἐφαπλυσμένην πό-νου, βραχὺ ὦν μετόπο με-τάχμιον ἀφιᾶσι, σοβαρῶς δὲ, ἄχρι τῶν μεταφρένων, αἱ ὄπιθεν ἐπισαλεύουν πλό-καμοι. καὶ μετὰ τοῦτο ἀνθο-βαφῆ πίδιλα, τῆς σαρκὸς ἐν-δοτέρω τοὺς πόδας ἐπισφίγ-γοντα, καὶ λιπαροῦχρως ἐς πρό-σασιν ἑῳὰς, ὑπὲρ τοῦ δακτύλου γυμνοῦσθαι· πάντα δὲ τὰ ἐν-τὸς αὐτῆς, γυναικωτίρα τοῦ σώματος, χωρὶς τῶν ἀμόρ-φως ἀπαλλωκότων μαζῶν, οὓς ἀὶ περιφέρουσι δεσμω-τας.

ribus flauo inficiunt fulgore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus sufficere ad formam nigra coma videtur, omnem maritorum opulentiam in hanc expendunt, totam propè Arabiam ex capillis redolentes, ferreaque instrumenta ignis obtusa ac modica flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter se implicant. At curiosiùs quidem compositæ illæ, & ad supercilia vsque attractæ comæ, breue interstitium fronti relinquunt. Post tergum autem in scapulas vsque demissi capilli, in solenti quodam modo succutiuntur. Huc accedunt & varijs coloribus tincta sandalia, intra carnem pedes ipsos adstringëtia, & tenuia atque pellucida, prætextu tantum assumpta, vestis, ne corpus ipsum nudatum esse videatur. Omnia autem quæ intra ipsam sunt, cognitu facilliora quàm facies, vsque ad turpiter propendentes istas mamillas, quas semper circumferunt obligatas ac vinctas.

τας. τί δὲ τὰ τούτων πλουσιώτερα κακὰ διεξιέναι, λίθους ἐρυθραίους κατὰ τῶν λοβῶν, πολυτάλαντον ἡμῖν βάθος, ἢ τοὺς περὶ καρποῖς καὶ βραχίοσι δράκοντας, ὡς ὄφιλον ὄντως ἀντὶ χρυσοῦ δράκοντοῦ εἶναι. καὶ στέφανος μὲν ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν περιβέβληκε, λίθοις Ἰνδικαῖς διάστικτος. πολυτελὴς δὲ τῶν ὠχέων ὅρμοι καθῆνται. καὶ ἄχρι τῶν ποδῶν ἐσχάτων καταβέβηκεν ὁ ἄθλιος χρυσός, ἅπαν, ἅ τι τοῦ σφυροῦ γυμνοῦται, περισφίγγων. ἄξιον δ' ἦν, σιδήρῳ τὰ περίσφυρα σκέλη περιδεῖσθαι. νῦν δὲ ἀπατᾷ ὅλον τὸ σῶμα, νόθης εὐμορφίας ἐξαπατῶντι κάλλει δραμαγωθεῖς, ἃς ἀναισχύντους παρειὰς ἐρυθραίνουσιν ἐπιχρίσεσι φύκεσιν ἵνα τὸν ὑπέρλευκον αὐτῶν, καὶ ποίαν χροιάν, τὸ πορφυροῦν ἄνθος ἐπιφοινίξῃ. τίς δ' ὁ μετὰ τοῦ τοσούτου παρασκευοῦ βίος; εὐθὺς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔξοδοι, καὶ

ctas. Quid autem opus est opulentiora istis mala recẽsere? lapillos videlicet Erythræos ab extremis auriculis numeroso põdere suspensos, aut illos circum manus & brachia euntes dracones? qui vtinam verè pro auro dracones sint. Etiam corona caput circumcircà ambit, lapillis Indicis stellata: preciosa autem de ceruicibus monilia dependent, & vsq; ad extremos pedes miserum illud descendit aurũ, omne quicquid tali vbique nudum est, reuinciens & adstringens. Dignum autem fuerat, ferro potiùs religata crura ista vinciri. Iam verò vbi totum corpus adulterinæ istius formositatis fallaci elegantia quasi quibusdã præstigijs efformatum fuerit, impudentes etiam genas rubefaciunt illitis fucis, vt videlicet nimiùm ipsarũ & pinguem colorem, purpureus ille nitor insuper additus rubere faciat. Quæ igitur vita porrò tantum apparatum consequitur? Nempe statim è domo egressiones, & om-

ὴ πᾶς θεατὴς ἐπιπρίβων τὰς
γυναμηκότας. ὧν ἐνίων οἱ
ταποδάμονες ἄνδρες, οὐδὲ
κὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, λω-
λιάδας, ἢ τύχοι, καὶ γενετυλ-
λίδας, ἢ τὴν Φρυγίαν δαί-
μονα, καὶ τὸν ἀγέρωτα λω-
μον ἐπὶ τῷ ποιμένι τετυκτὰ δὲ
ἀπόῤῥητοι, καὶ χωρὶς ἀνδρῶν,
ὕποπτα μυστήρια· καὶ γὰρ τί
δεῖ περιπλέκειν ψυχαῖς ἁμαρτάδας;
ἐπεὶδὰν δὲ τούτων
ἀπαλλαγῶσιν, οἴκοι αὐτὰ τὰ
μακρὰ λουτρά. καὶ πολυτε-
λὴς μὲν καὶ ἁβέα τράπεζα,
πολὺς δὲ ὁ μετὰ τῶν ἀνδρῶν
ἀκκισμός. ἐπεὶδὰν γὰρ ὑπὲρ
πλέω γένωνται τῶν παρ' αὐ-
τῶν γαστριμαργίας, οὐκ ἔτ'
οὐδὲ τὴ φάρυγγι αὐτῶν πα-
ραδέχεσθαι δυναμένου τὸ σι-
τίον, ἄκροις δακτύλοις ἐ-
πιγεύσονται, τῶν παρακει-
μένων ἕκαστον ἀρχόμενοι,
νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγού-
μενοι, καὶ τοὺς ἑτερόκλωτας
ὕπνους, καὶ θηλύτητ' ἀνδρῶν
γέμουσαν, ἀφ' ἧς ἀνάστας ἕ-
κας', οὗτος λουτρῶ χρῄζει δεῖ.

& omnis ſpectator atterens
atq; enecans maritos. Quo-
rum nonnullorum infelices
viri, ne ipſa quidem nomi-
na norunt, [m] Coliadas, ſi
fors ita ferat, & Genetyl-
lidas, aut Phrygiam illam
deam, & Comum amore
perditum in paſtore. Sacri-
ficia autem arcana, & abſ-
que viris ſuſpecta myſteria.
Quid enim attinet & ani-
morum corruptelas comple-
cti? Poſtquam autē his per-
actis iterum diſceſſerunt,
domi ſtatim prolixa bal-
nea, ac ſumptuoſa quidem
& lauta menſa, erga viros
autem multa ac ſimulata re-
cuſatio. Poſtquam enim ni-
mis quàm repletæ fuerint
ſua ipſarum guloſitate, cùm
amplius neq; guttur ipſarū
cibi quicquam recipere po-
teſt, ſummis digitis velut in-
ſcribentes, appoſitorum u-
numquodq; deguſtant, no-
ctes ad hæc narrantes, &
diuerſorum corporum ſom-
nos, & muliebritate lectum
refertum, ex quo ſurgens quiſque ſtatim lauacro opus ha-

ἐναβλύσας, ἐπαδὰν ἡ διάνοια τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. Θεσσαλοὶ γὰρ ἵπποι μέλεσιν αὐτῶν, ἢ βραχὺ τὴν νεότητα παιδαμώσας, ἐν εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἄκοντας ἀφιεὶς, καὶ βέλη δι' ὀυσόχου δίξιδος ἀκριβῶν. ἔπειτα λιπαρᾶς καὶ παλαίστρας, καὶ πρὸς ἥλιον μεσημβρινὸν θάλπος, ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. οἵ τε τῶν ἐναγωνίων πόνων ἀποστάζοντες ἱδρῶτες, μιθ' ὕδατος λιτὰ σώτομα, καὶ τράπεζα, τῇ μετὰ μικρὸν ἐπινέφουσα πράξει. πάλιν γὰρ αὐτοὶ διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων ἀνιστόμενοι, καὶ ἐπιμελόμενοι μνήμαι, τίς ἀνδρεῖος ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρήμενος, ἢ οἷοι δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην ἀσπάσαντο. Τοιούτοις ἔρισι ἀπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἐσπέρα τὴν πρᾶξιν ὁρίσῃ, τῆς γαστρὸς ἀνάγκη τὸν ὀφειλό-

iam mens cyclicis illis bonis ſatiata fuerit, corpus quoq; liberis exercitationibus exercet. Nam Theſſali equi curæ illi ſunt: ac breuiter iuuentutem domans ac ſubiugans, in pace meditatur res bellicas, emittendo ſpicula, & euibrando iacula, perita ac certa feriendi dextera. Deinde & nitidæ palæſtræ, & ad Solis meridianum calorem oppletur puluere corpus denſatum, deſtillantesque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lauacra breuia, & menſa ſobria, rebus paulò pòſt gerendis non aduerſa. Rurſum enim ipſi tum præceptores, & veterum operum exempla repetentes, atq; in his cum cura verſantes recordationes, nempe quis heros virilis ac fortis fuerit, aut quis ob prudentiam publico teſtimonio laudatus, aut quì iuſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. At talibus virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando iam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo quod ventri

ψυχὴς οὗτος, θυμάρης; ἄξιον τοίνυν ἀντιθῆναι τοῖς θήλεσι κακοῖς, τὸν ἀρρενωπὸν τῶν παίδων ἀγωγὸν. ὄρθρου δ' ἀναστὰς ἐκ τῆς ἀσύγκοιτης, τὸν ἐπὶ τῶν ὀμμάτων ἔτι λοιπὸν ὕπνον ἀποντιψάμενος, ὕδατι λιτῷ, τὸν ἱερὸν χλαμύδα τοῖς ἐπωμίοις περόναις συνδήσας, ἀπὸ τῆς πατρῴας ἐξέρχεται, κάτω κεκυφὼς, καὶ μηδένα τῶν ἀπαντώντων ἐξ ἐναντίας προσβλέπων. ἀκόλουθοι δὲ καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αἰδῶ κόσμιον ἕπονται, τὰ σεμνὰ τῆς ἀρετῆς ἐν χερσὶν ὄργανα κρατοῦντες, οὐ πεκτοῦ κλῶσι ἐνδόμυς, κάμπλων καταψήκτρων ἀπαμφῶντες, οὐδὲ ἴσοπλα τῶν ἀντιμόρφων χαρακτήρων ἀγράφους εἰκόνας, ἀπ' ἧς πολύπλοκοι δίπλοι κατόπιν ἀκολουθοῦσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων ἀρίστας φυλάττουσαι βίβλοι, λύρᾳ δὲ μετὰ θοίνην δεῖ φοιτᾷν, ὁμιλεῖν λύραι. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι πεπαρῶς ἐναθλή-

felix ac miſera animum demulceat? Aequum igitur fuerit, mulieribus iſtis malis opponere maſculam puerorum viuendi rationem. Nam manè ſurgēs ex lecto haudquaquam coniugali, poſtquam reſidentem in oculis ſomnum reliquā aqua ſimplici abſterſit, ſacra chlamyde humeralibus fibulis adſtricta, à paternis ædibus egreditur, demiſſo in terram vultu, ac neminem ex omnibus ex aduerſo intuens. Comites autem & pædagogi, turba ipſum decens, ſequuntur, venerabilia virtutis inſtrumenta manib. tenentes, non ſecti pectinis inciſuras, quib. coma demulceri queat, neque ſpecula, repercuſſarum formarum abſq; penicillo expreſſas effigies: ſed vel multiplices pugillares à tergo ſequuntur; vel veterum virtutes operum cuſtodientes libelli. Quòd ſi etiā in ludum Muſici itare illum oporteat, apta atque ſonora lyra. Omnibus autem philoſophicis animi diſciplinis abundanter exercitatus, vbi

ἐναβλύσαι, ἐπειδὰν ἡ διάνοια τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν πλησθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἱππικοῖς ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. Θεσσαλοὶ γὰρ ἵπποι μέλονσιν αὐτῷ, καὶ βραχὺ τὸ νικᾶσθαι σωλοδαμήσας, ἐν εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἄκοντας ἀφιεὶς, καὶ βέλη δι' ἀτόχου διξιᾶς ἁρπάσων. ἔπειτα λιπαρὰ παλαῖσται, καὶ πρὸς ἥλιον μεσημβρινὸν θάλπος, ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. οἵ τε τῶν ἐναγωνίων πόνων ἀποπαλάζοντος ἱδρῶτος, μιθ' ἧς λιπαρὰ σώτομα, καὶ πάπτηξα, τῇ μετὰ μικρὸν ἐπινήφουσα πράξει. πάλιν γὰρ αὖτε διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων ἀνιστόμενοι, καὶ ἐπιμελόμενοι μνήμαι, τίς ἀνδρεῖος ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρόμενος, ἢ οἷοι δικαιοσύνῃ καὶ σωφροσύνῃ ἐσώθησαν. Τοιούτους ἀρίστους ἀπαλὸν ἔτι τὸν ψυχὴν ἐπάρδων, ὅταν ἐσπέρα τοῦ πράξιν ὁρίσῃ, τῆς γαστρὸς ἀνάγκη τὸν ὀφειλό-

iam mens cyclicis illis boni
ſatiata fuerit, corpus quoq
liberis exercitationibus ex
ercet. Nam Theſſali equ
curæ illi ſunt: ac breuite
iuuentutem domans ac ſub
iugans, in pace meditatu
res bellicas, emittendo ſpi
cula, & euibrando iacula
perita ac certa feriendi dex
tera. Deinde & nitidæ pa
læſtræ, & ad Solis meridia
num calorem oppletur pul
uere corpus denſatum, de
ſtillantesque contentioſo
rum laborum ſudores, poſt
quos lauacra breuia, & men
ſa ſobria, rebus paulò pòſt
gerendis non aduerſa. Rur
ſum enim ipſi tum præcepto
res, & veterum operum ex
empla repetentes, atq; in his
cum cura verſantes recor
dationes, nempe quis hero
virilis ac fortis fuerit, au
quis ob prudentiam publicè
teſtimonio laudatus, aut qu
iuſtitiam ac temperantian
amplexati fuerint. At talibu

virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando ian
veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo quod ven

φελόμενον λασμὸν ἐπιμε-
ρύσας, ἡδίους ὕπνους καθεύ-
δει, τοῖς μετ' ἡμέραν καμά-
τοις ἐπηρμένων ἐπὶ χρόνον. τίς
οὐκ ἂν ἐρασὴς ἐφήβου γένοι-
το τοιούτου; τίνι δ' οὕτω τυ-
φλαὶ μὴ κατὰ τῶν ὀμμάτων βο-
λαὶ, πηρὸν δὲ οἱ τῆς διανοίας
λογισμοί; πῶς δ' οὐκ ἂν ἀπ-
απήσαι τὸν ἐν παλαίστραις
μὲν Ἑρμῆν, Ἀπόλλωνα δὲ ἐν
λύραις, ἱππικὸν δὲ τὸν Κάσ-
τορα, θείας δ' ἀρετὰς διὰ θνη-
τοῦ διώκοντα σώματος; ἀλλ'
ἐμοὶ μέν, δαίμονες οὐράνιοι,
βίος ἂν διαπαντὸς οὗτος, ἀν-
τικρὺ τοῦ φίλου καθίζε-
σθαι, καὶ πλησίον ἀλλήλοιν λα-
λοῦντος ἀκούειν, ἐξιόντί τε δὴ
κἀκεῖνον συνεξιέναι, καὶ παντὸς
ἔργου κοινωνίαν ἔχειν· ὧν
ἅπαντα μὲν οὖν ἱερῶν τις, δὴ ἀ-
δόλου καὶ ἀκλινοῦς βίου, τὸν
συνεργόμενον, ἀλύπως ἂν γῆ-
ρας ὁδεῦσαι, μυρίμιδας τύ-
χης παράσαντα βάσταγον
ἀπήμονα. εἰ δὲ μή, οἷος ἀνθρω-
πίνης φύσεως νόμος, νόσος ἐπι
ψαύσει-

tri ex neceſsitate debetur de-
penſo, ſuauiores ſomnos
dormit, poſt diurnos iſtos la-
bores ad tempus conquie-
ſcens. Quis igitur amator
ephebi talis non fieret? Aut
cui ita hebes oculorum qui-
dem fuerit acies, cæcæ verò
atque offuſcatæ mentis ra-
tiones? Quomodo verò non
amaret illũ in palæſtris qui-
dem Mercurium, inter lyras
autem Apollinem, equitato-
rem verò Caſtorem, diuinas
autem virtutes mortali pro-
ſequentem corpore? At mi-
hi quidem, ô Dij cœleſtes,
vtinã vita ſit hæc perpetua,
ex aduerſo amici ſedere, &
ſuaue loquentem propè au-
dire: cum exeunte autem pa-
riter exire: & in ſumma,
omne cum eo opus commu-
ne habere? Optârit igitur
amator quiſpiã per illæſam
& inconcuſſam vitã ama-
ſium ſuum abſq; omni mole-
ſtia ad ſeneclutem perueni-
re poſſe, nullius fortunæ in-
uida impreſsione labefactatum. Quòd ſi verò etiam, qua-
lis humanæ naturæ conditio eſt, morbus quiſpiam inua-

ψαύσαιμι αὐτοῦ, κἀμοῦντι συννοσήσω, καὶ εἰς χαμαιπέτους θαλάττης ἀναχομιζόμενον συμπλώσομαι, κἂν τυραννικὰ βία δεσμὰ περιάψῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ πιεθήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπασι, ὁ μισῶν ἐκεῖνον, ἐμοὶ ἔσται. καὶ φιλήσω τοὺς πρὸς αὐτὸν ἀνοίκτως ἔχοντας. ἂν δὲ λῃσταὶ ἢ πολέμιοι θιασώμενον, ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶντας, ὁπλισάμενος μὴ παρὰ δύναμιν. κἂν θάνω, ἕνεκεν οὐκ ἀνήξομαι· τί γὰρ ταῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπὲρ ἐμοῦ ἐπιγομένοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπίχθων τάφον· ὀστοῖς δὲ ἀνάγκη μίξαντας ὀστᾶ, μηδὲ τῷ λοιμῷ κόνιν ἀπ' ἀλλήλων διακρίνειν. ταῦτα δ' οἱ πρῶτοι χαράξειαν οἱ ἐμοὶ πρὸς τοὺς ἀξίους ἔρωτας, ἀλλ' ἃ θεοῖς γέγωνε ἐρωϊκὴ φρόνησις ἐνόμοθέτησεν, ἐν οἷς ὁ φιλίας ἔρως ἄχρι θανάτου συνέζευξεν. Φωκὶς ἐν νηπίοις ἔτι χρόνοις, Ὀρέστῃ Πυλάδῃ συνῆψε. τὸν δὲ,

ſerit ipſum, cum laborant pariter ægrotabo: & ſi per intempeſtum mare in altum tollatur, cum eo ſimul naui gabo. Quòd ſi etiam tyranica vis vincula illi inne ſtat, par ferrum mihi ipſ quoq; circundabo. Et qui cunq; illum oderit, idem mi hi inimicus quoque erit. S verò prædones aut hoſte videam in ipſum graſsãtes etiam vltrà quàm potero ar mabor: & ſi moriatur, vi uere neque ipſe ſuſtinebo. Poſtrema autem mandat ijs quos proximè poſt illum amaui, iſta dabo, vt commu ne ambobus ſepulchrum ac cumulent: oſsibus autẽ per miſcendo oſſa, ne mutũ qui dem puluerem à ſe mutuo ſegregari ſinant. Atq; hæ non primi ita effingunt me erga dignos amores, ſed illa Dijs proxima heroum pru dentia velut quadam leg ſanciuit, in quibus amicitia amor ille ad mortem vſqu

durauit, & vnà cum vita tandem expirauit. Phocis ab in fantilibus adhuc annis Oreſtem Pyladi coniunxit: Deum

auten

ἅ, τὸν τῶν ἀμφοῖν παθῶν μεσίτην λαβόντω, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους τοῦ βίου σωὶ πλωσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀνήρουν, ὡς Ἀγαμέμνονος παῖδω. ὑπ' ἀμφοῖν Αἴγισθος ἐφονεύετο. τὰς Ὀρέστου ἐλαυνούσας ποινὰς Πυλάδης ἐνόσει μᾶλλον, κεινομένῳ συνηγωνίζετο. τὴν δ' ἐρωτικὴν φιλίαν οὐδ' οἷς τῆς Εὐξείνου ὅροις ἐμέτρησαν, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἐσχάτους Σκυθῶν τέρμονας ἔπλωσαν, ὁ μὲν νοσῶν, ὁ δ' θεραπεύων. τῆς γοῦν Ταυρικῆς γῆς ἐπιβαίνοντας αὐτοὺς ἡ μητροκτόνος αὐτοὺς Ἐρινὺς ἐξεδέχετο. καὶ τῶν βαρβάρων ἐν κύκλῳ περιεστώτων, ὁ μὲν ἐπὶ τῇ συνήθους μανίας πτῶσιν, ἔκειτο· Πυλάδης δ' ἀφρὸν ἀπέψα, σώματός τ' ἐπεμέλετο, εἴπερ τι προκαλύπτῳ ἀπύκτοις ὑφαῖς, οὐκ ἰᾶσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς ἐνδεικνύμενος ἤθη.

autem cùm mutuorum affectuum velut mediatorem quendam accepissent, perinde atque in vno eodemq; vitæ nauigio simul nauigârũt. Ambo Clytæmnestrã interemerunt, vti Agamemnonis filij: ab ambobus Aegisthus óccidebatur: & furijs quibus Orestes exagitabatur, Pylades magis quàm ille infestabatur: idemq; cũ illo, cùm iudicaretur, periculum sustinebat. Amatoriam autem amicitiam non Græciæ modò terminis metiebantur, sed ad extremos Scytharum fines nauigârunt, alter quidem morbo laborans, alter autem curam adhibens. Tauricam quippe terram ascendentes, statim occisæ matris vltrix Erinnys perinde atque hospitio ipsos excepit. Ac barbaris vndique circunstantibus, alter quidem ex consueta insania collapsus iacebat: Pylades autem

Spumam oris abstergebat, atque corporis
Curam gerens, tegebat illud vestibus.

non amatoris modò, sed & patris affectum præ se ferens.

ἄθ@. ὡίκα γοῦν ἐκείθη, θατέρου μεῖόντ@ ἐπὶ τῷ φονευθῆναι, τὸν ἕτερον ἐς Μυκήνας ἀπιέναι, κομιουμένους γράμματα, μένειν ἀμφοτέρους θέλουσιν, ἑκάτερ@ ἐν θατέρῳ ζῶντι ζῆν ἑαυτὸν ἡγούμεν@. ἀποθέσθαι δὲ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιοτέρου, μόνον οὐκ ἐρασθεὶς ἀντ' ἐρωμένου γενόμεν@. Τὸ γὰρ σφαγῆναι τόνδ', ἐμοὶ βάρ@ μέγα. Ὁ ναυτολῶν γὰρ ἀμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς. καὶ μετ' ὀλίγον φησί· Τῷδε μὲν δίδου, Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν, Ἡμᾶς δ' ὁ κείνων κλαυστέον. Καὶ γὰρ ὅλως ἔχει τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ἐκ παίδων ὁ σπουδαῖος ἔρως ἐνεφυῇ, καὶ τῷ ἥδη λογίζεσθαι ἀμυαμένῳ ἡλικίαν ἀνθρώπου, τὸ πάλαι φιληθῆναι, ἀμοιβαίους ἔρωτας ἀνταποδίδωσι. καὶ δυσχερὴς ἀνάθεσις, ποτέρου ποτὲ ἐραστέον ἦν, ὅστις ἀπ' ἐκείνου τοῦ τὸ φιλή-

Quando igitur iudicio lata sententia fuerat, vt altero ad supplicium & cædem manente, alter Mycenas proficisceretur ad afferendas literas: ambo manere alter pro altero volunt, vterq; in altero viuente seipsum viuere existimans. Reiicit autem & epistolas à se Orestes, tanquam Pylade digniore qui illas acciperet, tantùm non amator pro amato redditus.

Nãq; hũc perire occisum (inquit) onus mihi graue: Ego enim ille sum, qui hoc cõcilio nobis malum.

Et paulò pòst ait:

Huic quidem da literas, Argos enim mittam, tibi vt res bene habeat:

Occidat aũt nos, cui op⁹. Nam vniuersum negocium ita se habet. Quando enim à puero dignus ac serius ille amor simul enutritus, in eam ætatem quæ iam ratione vti, aliáq; ex alijs colligere poteſt, confirmatus fuerit: id quod olim amatum est, mutuos atque alternos amores vicissim reddit: adeoq; difficile est sentire vter alterius amator existat, perinde vt è speculo,

simili

σαν]& ἀνοίας, ἐπὶ τὸν ἐρώμενον ὁμοίᾳ ἀδόλῳ. τί δὴ οὖν ζῆν μαθ' ὑμᾶς βίᾳ ξυλλῶ αὐτὸ πρυφλὴν ὀνειδίσας, θείοις νόμοις ὀρισθέν, ἐκ διδαχῆς ἐφ' ὑμᾶς καταβεβηκός; ἀσμένως δ' αὐτὸ δεξάμενοι, μετ' ἀγνῆς διανοίας γυμνοπαιδῶμεν. ὄλβιος γὰρ ὡς ἀληθῶς, κατὰ τὴν τῶν σοφῶν ἀπόφασιν, ὃ παῖδές τε νέοι, καὶ μώνυχες ἵπποι. Γηράσκει δ' ὁ χρόνος μὲν ταχυφρόταλα, κοῦροι τὸν φιλέουσιν. αἵ γε μὴν Σωκρατικὴ διδασκαλία, καὶ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς Δελφικοῖς τέττοσιν ἐτιμήθη. χρησμὸν γὰρ ἀληθείας ὁ Πύθιος ἐθέσπισεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος, ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασιν, ἐξ ὧν τὸν βίον ὤνησε, καὶ τὸ παιδεραστεῖν ὡς μάλιστα ὠφελοῦν πρόσκαλε. δεῖ δὲ τῶν νέων ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδου Σωκράτης, ὃς

simili amantis beneuolentiæ, in amatum recidente imagine. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, diuinis legibus definitum, & per successionem ad nos transmissum? Libenter verò ipsum recipientes cum pura mente, veluti sacram quandam rem tractamus. Nam verè beatus ille est, iuxta sapientum sententiam,

Cui pueri molles, & equi solidam vngulã habentes:
Atq; senecta viro minùs intolerabilis illi est.

Si quem adamant pueri. Socraticæ verò doctrinæ, & splendidum illud virtutis examinandæ iudicium, etiam Delphicis cortinis approbatum est. Oraculum enim veritatis Pythius ille ex adyto dedit, Virorum omnium Socrates (inquiens) sapientissimus: qui pariter cum

cæteris disciplinis, quibus vitam hominum promouit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè vtilem admuênit. Conuenit autem iuuenes amare, perinde vt Alcibiadem Socrates,

ὃς ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι παρὰ πατρὸς ὕπνους ἐκοιμήθη. καὶ ἔγωγε τὸ Καλλιμάχειον, ἐπὶ τέλει τῶν λόγων, ἥδιστ' ἂν προσθείην ἅπασι κήρυγμα· Αἴθε γάρ, ὅσ' ἐμοὶ ἐπ' ὀμμάτα λίχνα φέρουσθε, ἔρωτος ὡς ὑμῖν ὦσιν παιδοφιλεῖς, ὧδε νέοις ἐράοιτε, πόλιν δ' ἀνδράσιν ἔχοιτε. Ταῦτ' ἀδότω, ὦ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς πρόσιτε, μηδ' ὀλίγης τέρψεως ἕνεκα τὸν μακρὰν ἐκχέησθε αἰῶνα, ἄχρι τῆς ἀκμῆς, πλανᾶτε τὰ τοῦ φιλεῖν πάθη πεδάμενοι. τὸν δ' ἐράνιον ἔρωτα σεμνύνετε, ὡς γήρας μὲν παίδων βέβαια τηρεῖ τὰ πάθη. Τοῖς γὰρ ἅπαξ φιλοῦσιν ἥδιστος μὲν ὁ τοῦ ἔρωτος χρόνος, ἀθλιώτατος δὲ μόνος παροινούσης, ἀοίδιμοι δὲ μετὰ θάνατον εἰς πάντας ἐκφοιτῶσι κλεηδόνες. ἐὰν δὲ τοῖς φιλοσόφων παισὶ πίστιν, ἀθὴρ μετὰ γῆν ἐκδέχεται

qui ſub vna atq; eadem chlamyde patris ſomnos dormiuit. Atque equidem Callimachi illud præconium ad finem orationis libentiſſimè cunctis apponerem:

Namque, vtinam, cupido ſectantes lumine amatos,

Hercius vt pueros iuſſit amare ſenex,

Sic & ametis eos, fortiq; habitetis in vrbe.

His cognitis, adoleſcentes modeſtè pueris bonis conuerſamini: neque modicæ delectationis gratia, longa effuſa beneuolentia, vſq; ad vigorem modò ætatis fictos ac ſimulatos amādi affectus protendite: ſed cœleſtem amorem adorantes, à pueris vſque ad ſenectutem ſtabiles animorum motus conſeruate. Nam hoc pacto amantibus, ſuauiſſimum quidem vitæ tempus eſt, nulla inhoneſta conſcientia cohabitante. Celebris autem & multa poſt mortem illorum fama ad omnes paſſim promanat. Quòd ſi verò conuenit philoſophorum pueris fidem adhibere, etiam æther poſt terram excipit

χεται τοὺς ταῦτα ζηλοιῶντας. οἱ δ' ἄμεινον ἀποθανόντες, ἴσχουσι τῆς ἀρετῆς γέρας τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα τοῦ Καλλικρατίδου σφόδρα νεανικῶς συμπολεμήσαντος, Χαρικλία μὲν ἐκ δευτέρας πάλιν παρόντος, ἐπίσχομεν· ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν καταίνειν. δεομένων δ' ὅ, τι φρονοῖεν, ἀφανίζεσθαι, δι' ὀλίγων τοὺς ἑκατέρου λόγους ἀναμνησάμενος, οὐκ ἐξ ἐπιπλοῦ, φημί, καὶ παρημελημένως ὑμῖν, ὦ ἑταῖροι, τὰ τῶν λόγων ἔοικεν ἀποχωρίζεσθαι: ἀλλ' ἐκ νὴ Δί', ἐρρωμένως φρουτίδος ἐναρχῆ ταῦτ' ἄμφω ἴσχει. σχεδὸν γὰρ ἐδεξάμεθ' ὅ, τι τ' ἐκείνων ἀκροᾶσιν ἑτέρῳ ἀνδρὶ παράσχοι. καὶ πολλὰ μὲν ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πολλῷ δ' ἀπὸ τῶν λόγων δύναμις· ὡς ἐγωγε ἂν φοβοίμην, εἴ τις ἐμοὶ δοίη ζῶ γενέσθαι Θηραμένης ἐκεῖνος ὁ κόθορνος, ἵν' ἄμφω νικηκότε ἐξ ἴσου βαδίζοιτε.

cipit eos qui hæc sectantur. Illi autem meliori fato morientes, virtutis præmiũ hoc incorruptibile consequuntur. Atque hæc cùm Callicratidas valdè iuueniliter iactando amplificâsset, Chariclem quidem denuò dicere conantem repressi. Tempus enim erat vt ad nauem descenderemus. Rogantibus autem, vt de eo quod mihi sepere viderentur, sententiam ferrem, paulisper vtriusque verbis commeratis & perpensis: Haudquaquam subitò, inquam, ac temerè videntur, amici, orationes istæ à vobis effutitæ, aut citra præmeditationem compositæ esse: sed cõtinuæ, longæq; & per Iouem etiã solidæ cuiusdam curæ manifesta hæc vestigia sunt. Propemodum enim nihil est quod ab vtroq; dici potuerit, quod prætermissum sit. Ac multa quidem rerũ experientia, maior autẽ orationis grauitas: vt ego quidẽ optãrim, si modò possibile foret, vel Theramenes ille cothurnus fieri, vt ambo victores ex æquo hinc discederetis.

Verùm-

πλὴν ἐπειδήπερ ἀνήσειν οὐκ ἔοικατε, κἀγὼ αὐτὸς ἐν ᾧ μετα-
ξὺ πλῶ, περὶ τῶν αὐτῶν καὶ νῦν
καινὰ διοχλεῖσθαι, τὸ μάλιστα
παρασὰν ἔναι μοι δίκαιον
ἀπεφανοῦμαι. γάμοι μὲν ἀνθρώ-
ποις βιωφελὴς πρᾶγμα, καὶ
μακάριον, ὁπόταν εὐτυχῶν-
ται. παιδικοὺς δ' ἔρωτας, ὅσοι
φιλίας ἀγνὰ δίκαια προμη-
θοῦνται, μόνης φιλοσοφίας ἔρ-
γον ἡγοῦμαι. διὸ δὴ γαμη-
τέον μὲν ἅπασι, παιδερασταῖν
δ' ἀφείσθω μόνοις φιλοσόφοις·
ἅπασα γὰρ ἐν γυναιξὶν ὁλόκλη-
ρος καὶ ἀρετὴ φύεται. καὶ νὺ δ',
ὦ Χαείκλεις, μηκέτ' ἀχθεσθῇς,
εἰ τοῖς Ἀθλώσις ὁ Κόρινθος
εἴξει. μᾶλλον μὲν, ὅτι αὐδὸς σω-
τόμῳ λόγῳ τοῖς μείοσιν ἐπι-
θήσουσι, ἱκανὸς γὰρ
ὑπερκατηφῆ τ' Χαείκλεια πα-
ρὰ μικρὸν ὡς θανάτου κατά-
κειον. ὀδ' Ἀθλωσῖος, ἱλαρῷ
μὲν τρόπῳ φαιδρὸς, ἀναπηδή-
σας, κοὐκ σφόδρα σοβαρῶς.
ἔπασιν

Veruntamen quoniam ipſi nihil remiſſuri videmini, & ego inter nauigandum de ijſdem rebus haudquaquam admittere turbam aliquam iterum cõſtitui: id quod mihi maximè videtur iuſtum eſſe, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promouendam res in primis vtilis & beata, quoties ex ſententia contingunt: Puerorum autem amores quotquot amicitiæ pura & caſta iura conciliant, ſolus philoſophiæ opus exiſtimo. Quare ſanè coniugio quidem vacandum omnibus eſt: pueros autem amare, ſolis philoſophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta ac ſolida virtus innaſcitur. Tu verò Charicles nequaquam ægrè feras, ſi Athenis Corinthus hic cedet. Atq; ego quidem præ verecundia breui oratione iudicio ita tum apropperato ſurrexi. Animaduertebam enim Chariclem ſuprà q̃ triſtem eſſe, propemodum nõ aliter ac ſi morte damnatus eſſet: Athenienſis aũt alter læto quodam modo alacer exiliens, incedebat valdè inſolenter.

Putáſſes

ἅπασαν ἄρ τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας κατανενικηκέναι. καὶ ζῦτό γε τῆς λείσεως ἀπωνάμην, λαμπρότερον ἡμᾶς ἑστιάσαν]α αὐτοζῦ τὰπινίκια. καὶ γὰρ ὦν ἄλλως τὸν βίον μεγαλοφρονέστερος, καὶ τὸν Χαικλέα παρηγορησάμην, ἐπὶ τῇ ἀσθενότητι τῶν λόγων, συνηχὴς ὑπερθαυμάζων, ὅτι δυσχερεστέρου μέρους ἀνατεῖς συνηγόρησεν· ἀπ' ἐκ μὲν ἐν Κνίδῳ διατριβὴ, καὶ τὰ παρὰ τῇ θεῷ λαληθέντα, σπουδῶν ἐλαρὰν ἅμα καὶ παιδιὰν οὐκ ἄμοιρον ἐσχηκότα, τῇ δὲ καὶ δι' ἐκείθεν· σὺ δέ, ὦ Θεόμνηστε, ὁ τῶν ἑωλον ἡμῶν ἐκκαλεσάμενος μνήμην, εἰ δίκαιος τότ' ἦσθα, πῶς ἂν ἀπεφήνω; Θεόμ. Μελιτιδῆν ἢ Κορυβον οἴεσθαι, πρὸς θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σοῦ δικαίως λελεβέσιν ἐναντίαν φέρω ψῆφον. ὃς ἂν ἄκρας ἡδονῆς τῶν λεγομένων,

Putâsses ipsum circa Salaminem nauali prælio Persas superasse. Etiam illud ex iudicio hoc consecutus sum, quòd splendidiore conuiuio nos idem accepit, dum victoriæ epulum nobis præbet. Erat enim aliàs quoq; quod ad vitam attinet, magnificentior. Tacitè autem & Chariclem consulatus sum ob grauitatem verborum, assiduè admirãdo quòd difficiliori parti tam potente oratione patrocinatus esset. Cæterùm ea tum in Gnido commoratio, quæq; apud ipsam deam verbis vltrò citróq; iactata sunt, habentia pariter & serium hilare, & eruditionem à Musis non alienam, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui antiquarũ adeò rerum harũ memoriam nobis excitâsti, si tum iudex fuisses, quo pacto sententiam tulisses? THEOM. *Melitidem aut Corœbum me putas esse, per deos, vt ego ijs quæ abs te iustè adeò iudicata sunt, contrariam sententiam ferrem? qui quidem præ summa eorum quæ modò dicebantur volu-*

ptate,

οἰκεῖσθαι ἐν τῇ Κνίδῳ οἰόμενον, ὀλίγον τὸ βραχὺ τοῦτο οἰκημάτιον αὐτὸν ἡγούμενον εἶναι τὸν νεὼν ἐκεῖνον. ὅμως δ' οὖν (οὐδὲν γὰρ ἀπρεπὲς ἐν ἑορτῇ λέγεσθαι· πᾶς δὲ γέλως, κἂν περίεργος ᾖ, πανηγυρίζειν δοκεῖ) τοὺς ἄγαν ὑπὸ τοῦ παιδεραστοῦ κατοφρυωμένους λόγους ἐθαύμαζον μέν, ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πλὴν οὐ πάνυ συνῄδειν ὀρθῶς ἔμοιγε, ἐφ' ὑβρει παιδὶ συνδιημερεύοντα. Ταντάλου δίκας ὑφίεσαν, καὶ τοῖς ὄμμασι τοῦ κάλλους μονονουχὶ προσπίπτουσι, ἐξὸν ἀρύσασθαι, λιμῷ ἐμοιγέ. οὐ γὰρ ἀπόχρη τὸ θεωρεῖν ἐρῶντος, οὐδ' ἀπαντικρὺ καθημένου καὶ λαλοῦντος ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἀδόντων ἐλείπετο συμπεφάναι ἔρως, πρῶτον ἴχνος βαθμὸν ἅψεως, ἵνα ἴδῃ, κἂν θιγόντα, ποθεῖ προάγων ἐφάψασθαι.

putabam, propemodum paruam hanc domunculam ipſum illud templum eſſe exiſtimans. Sed tamen (nihil enim, puto, in hac diei feſtiuitate indecorè dicetur: & omnis riſus, etiam ſi nimius & affectatus fuerit, ſolennis eſſe, & ad feſtum pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum cum nimio ſupercilio prolatam, admirabar quidem ob grauitatem, verùm non admodum ad demulcendum animum facere arbitrabar, cum puero nondum pubeſcente conſuetudinem quotidianam habere, & interim Tantali pœnas ſuſtinere, ac pulchritudine in oculis tantùm noſtris exundante, cùm haurire & bibere liceat, ſitim malle pati. Neque enim ſatis eſt aſpicere eum quem amas, neque ex aduerſo ſedentem atque loquentem audire, ſed perinde atque ſcalis quibuſdam voluptatis compactis, amor primum gradum viſus habet, vt aſpiciat videlicet amatū: deinde vbi aſpexerit, cupit adductum ad ſe propiùs etiam contingere

Summ

ἄκρων. ἢ ἄκροις γοῦν δακτύλοις ἁψάμενος μόνον θίγῃ, τὰ τῆς ἀπολαύσεως ἐς ἅπαν διαθεῖ τὸ σῶμα. τυχὸν δ' ὁμαρῆς τοῦτο, εἶτ' ἐπὶ πᾶσαν ἐπάγει φιλήμασι, οὐκ αὖθις πειράσομαι, ἀλλ' ἤρεμα χείλη προσσιγήσας χείλεσιν, ἃ πρὶν ἦν ψαῦσαι, τελέως ἀπίστῃ, μικρὰν ὑπονοίας ἴχνος καταλιπών. ἔπειτα πρὸς τὸ παρῆκον ἁρμοζόμενος, ἀεὶ λιπαρεστέροις μὲν ἀσπάσμασιν ἐντείνων· ἴσθ' ὅτι καὶ διαπίνων ἡ συχνὴ τὸ σῶμα, τῶν δὲ χαρῶν ἀεὶ μίαν παύσεσιν ἀργῶ. αἱ γὰρ φανεραὶ τῶν ἀοράτων συμπεπλοκαὶ, πλὴν ἡδονῆς σωάπτουσιν. ἡ λαθραίως ὑγρᾶς ἡ δεξιὰ, κατὰ μόλιβον δῦσα, μασοὺς βραχὺ πλὴν φύσιν ὑπεροιδοῦντας πιέζει, καὶ σφιγγόσης γαστρὸς ἀμφιλαβὴς ζῆς δακτύλοις ἐπιβράττεται ὁμαλῶς. μετὰ ζοῦτο, καὶ πρωτόχνουν ἄνθος ἄβυς. καὶ εἰ ἄρρητ' ἀναμετρήσασθαί μοι δοκῶ;

Summis itaque digitis tametsi solùm attigerit, fruitionis istius delectatio totũ mox corpus percurrit. Postquàm autem etiam hoc potitus facile est, tertium experimentum addit, nempe basiationis, non statim curiosum illud & affectatum, sed paulatim labia admouendo labijs: quæ priusquam planè contingat, rursum absistit, nullo suspicionis vestigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur, applicando sese, exquisitioribus semper quidem amplexibus illiquescit, interdum etiam ipsum os tacitè diducens: manuum autem nullam admittit segnitiem. Nam manifestæ ac mutuæ eorum quæ sensu percipiuntur amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut clàm dextra molliter per sinũ subingressa, mamillas pro sua natura modicè extantes premit, & stricti solidiq; ventris plenum atque exuberans, illud digitis contrectat æqualiter. Post hæc & primam succrescentis pubis lanuginem. Ac quid attinet me occultiora ista longiùs

δὲ ; τοσαύτης τυχὼν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμοτέρου τινὸς ἅπτεται πράγματος, ἢ τὰ μὲν μειρακίων πρὸς ἀλλήλους, κατὰ τὸν κωμικὸν, αὐτὸ ἐπάταξεν· ἐμοὶ μὲν οὕτω παιδεραστεῖν γένοιτο. μετεωρολέσχαι δέ, καὶ ὅσοι τὴν φιλοσοφίας ὀφρύων ὑπὲρ αὐτοὺς τοὺς μετεώρους ὑπερήρασι, σεμνῶν ὀνομάτων κομψεύμασι τοὺς ἀμαθεῖς ποιμαινέσθωσαν· ἐρωτικὸς γὰρ ἐγώ, εἴ τις πω, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ ἐπὶ μίαν Ἀλκιβιάδην αὐτῷ χλανίδα κλινθεὶς, οὐκ ἀπλῆξ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς, οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο μέχρι τοῦ κατὰ ἀπαντικρὺ κλαθίζεσθαι, Διὸς μὲν Αἰακίδου, ὁπότε λήξαιμι ἀάσθων· ἀπ' ἐκεῖ δὲ καὶ ἐκείνων φιλίας μετοίσεται δονή. σὺν γὰρ Ἀχιλλεῖ Πατρόκλου θάνατον, ἀταμιεύτῳ πάθει πᾶς τὴν ἀλήθειαν ἀπερράγη, Μικρῶν τι τῶν σῶν ἀσεβὴς ὁμιλία Καλ-

giùs perſequi ? Tantam igi-tur nactus poteſtatem amor calidioris cuiuſdam rei opus attingit : atque ita à femoribus, quaſi quodam exordio facto, iuxta Comicum, ipſum percutit. Mihi quidem ita amare pueros contingat. Illi verò de ſublimibus diſputantes, & quicunque philoſophiæ ſupercilium vltra ipſa tempora adductum habent, tumidorum verborum inſolentia rudes & imperitos paſcant. Amori enim deditus fuit, vt quiſquam alius, Socrates: & ſub vno eodémque cum ipſo pallio accumbens Alcibiades, haudquaquam intactus inde ſurrexit. Ac ne mireris. non enim neque Patroclus ab Achille amabatur eouſque modò, vt ex aduerſo illi ſederet,

Aeacidem expectans, dum cantus finiat ille:

ſed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur gemeret Achilles Patroeli mortem, parùm cuſtodito affectu in veritatem erupit

Femorum & tuorũ ſancta conuerſatio Melior, inquiens

Illo

Καπίωρ. Τὸς γνησίως ὀνομαζομένους παρ' Ἕλλησι κωμασταὶς, ἢ δι' ἄλλο τι ἐρασταὶς νομίζω. τάχα φήσει τις αὐστηρὸς ταῦτ' εἶναι λεγόμενα, πολὺ ἀληθῆ γε, νὴ τὸν Κυθέρειαν Ἀφροδίτην. Λυ. ἔστ' ἀνέξομαί σου, φίλε Θεόμνηστε, ἄλλου ἀρχὴν λαβόμενος τρίτου λόγου, ἧς ἀκοῦσαι ἐν ἑορτῇ μόνον εἰκός ἐστι. τἄλλα δὲ τῶν ἐμῶν ὤτων πόρρω ἀφιστάναι. ἀφίστωμεν δὲ τὸ παρέλκειν πλείω χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἐξίωμεν· ἤδη γὰρ εἰκὸς ὄζειν, ὑφάπτεσθαι τῷ θεῷ τὸν πυρά. ἔστι δ' οὐκ ἀτερπὲς ἡ θέα, τῶν ἐν Οἴτῃ παθῶν ἀναμιμνήσκουσα τοὺς παρόντας.

Illos verò qui apud Græcos Comastæ *seu* Comessatores *appellantur, nihil aliud quàm certos ac manifestos amatores puto. Fortassis autem dixerit quispiam, turpia hæc dictu esse: vera certè tamè sunt, per ipsam Gnidiam Venerem.* LVCIA. *Haudquaquam ferā, te chare Theomneste, aliud principium tertij sermonis serentem, quod audire solenni ac festo die solùm par est. Cætera verò ab auribus meis procul hinc ablegare decet. Sed omittentes plus temporis commorando hîc accumulare, in forum hinc exeamus. Iam enim probabile est, accendi deo rogum. Est autem non iniucundum spectaculum, eorum quæ ille in Oeta passus est, memoriam in animum reuocans præsentibus & spectantibus.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a TAVRIVORVS.] *Sunt qui Herculem bis integrum deuorasse bouem scribunt, semel apud Lītidum vrbem, & iterum apud Oriopas Thyodamantis bouem. Callimachus hymno ἐς Ἡρακλέα, fabulatur Herculem iam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse, & gurgitem insignem.* ὁ γὰρ inquit,

Παῶσατ' ἄδηφαγίης ἔτι οἱ πυρὰ νηδὺς ἐκείνη
Τῇ ποτ' ἀροτρεύοντι συνλώπτῃ Θιοδάμαντι.

Tanta erat ingluuie, quanta, cùm scinderet aruum
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti.

Exinde mansit apud Lindios ritus & consuetudo, vt bos arator Herculi cognomento βουφόνια immoletur cum multa dirarum imprecatione. Istud legas apud Philostratum in Imaginum lib. 2. apud Lactantium lib. 1. cap. 21. & apud Nazianzenum στηλιτευτικῇ prima. cuius ista sunt verba: ὁ βουφόνιος τὸν γεωργὸν τυραννήσας, καὶ τὸν ἀρότλιον βοῦν λαφύξας, καὶ τιὰ κλῆσιν λαχὼν ἐκ τῆς πράξεως: hoc est, *Bouimanduco ille, qui oppresso vi agricola, bouem aratorem abligurijt, & re ipsa nomen adeptus. & paulò pòst: λινδίοις ἔστιν τὸ καλλιεπεῖν τῷ βουφονίᾳ: id est, Pium opus habebatur apud Lindios, diras imprecari Bouimanduconi Herculi, illiique conuicia facere, cultus loco erat. Huc spectat illud ab eodem ad Nemesium obscurius dictum: καὶ λίνδῳ ἐφυβρίζειν ἱερεῖον. Lindus quae sacris conuiciatur.* b Myrtus.] *Myrtus Veneri sacra, olea Mineruae, quercus Ioui, populus alba Herculi.* c Hædera.] *sacra Bacchо, Phœbo laurus.* d Parum subridens.] *Veneris Gnidiae templum, & lucum, & statuam, Lucianus hic egregiè est executus. Sed si quis plura requirat, ex nostri Plinij libro 36. petenda sunt, ne ego longior sim.* e Mars.] *De adulterio Veneris, quae cum Vulcano nupta fuit, cum Marte, vide lepidissimam fabulam apud Homerum lib. 11. Odyss. & dialogum Apollinis & Mercurij inter deorum dialogos, similiter iucundum. Ouid. quoque lib. 4. Metamor.* f Nullo talo.] *Quoties tali quatuor ita excidebant, vt diuersa esset omnibus facies, Venerius iactus appellabatur, idemque felicissimus erat Martialis:*

Cùm steterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dedisse tibi.

g Quis igitur amatorem.] *Vide Plutarchum in vita Alcibiadis, & Thucydidem, & Erasmum in Alcibiadis Silenos.*
h Telesilla.] *De hac vide Pausaniam in Argolicis.* i Aspasiæ.] *Idem Lucianus in dialogo, cui nomen Gallus, testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Atheniensis scortum aliquando fuisse*

faisse. Vbi Micyllus miratur nouum illud & insolens transformationis genus, quòd ex scorto prodierit philosophus. k Fagus illa Dodonea.] *Vide prouerbium Dodoneũ: & Cœlium Rhodig. lib. 29. ca. 15. lib. 13. ca. 3. Sophoclẽ in Trachinijs de geminis columnis.* l Prauus infans, qualem.] *Moschus in amore fugitiuo dicit illi malam mentẽ inesse & tectam:* id est, *multis dolis inuolutam, ac velut cataphractã. Non idem sentire: quod sonat labra sua venena, & dona fallacia esse.* m Colias.] *Genetyllis Veneris cognomina sunt apud Aristophanem: de quibus hæc ferè à Pausania in Atticis: Colias, inquit, promontorium Atticæ, 20. stadijs ab vrbe distans, quo Medorũ dissectam classem maris æstus detulit, vbi Coliados Veneris templũ, & dearum, quæ Genetyllides vocabantur, fuit. Arpocration quoque deam à promontorio denominatam scribit, quòd sit ex metaphora* χόλος, id est, *membri nuncupatum. Aristophanis verò interpres Venerem Coliada nominauit, ab adolescẽte quodam Attico. Colus autem, saltationis species pastoralis, & item Phrygia, quibus etiam inter conuiuia vtebantur. Apparet ergo mulierum mores & insolentiam in publicis conuentibus, spectaculis & saltationibus notari.* n Furijs Orestes.] *Delphus obsessus furijs, Apollinis consilio venit Athenas in Mineruæ delubrum, cuius consilio vincens, reuersus est Argos. Has verò furias placans vocauit Eumenidas apud Aeschylum.* o Alcibiadem Socrates.] *Huius tamen eximiam formam, vt Laërtius prodit, aspernatus est: & cùm Carmides domesticos illi pueros dedisset, vt ab eis domum deduceretur, suscipere noluit. Quin perinde ad formosos se habere dicebat, vt est in albo lapide linea alba.* p Puerorum autem amores.] *Amare puerorum indolem, qui probo ingenio videbantur, permissum Lacedæmonijs erat: cæterùm abuti illis turpissimum habebatur, quasi corpus adamaretur potiùs quàm animus. Quòd si quis accusatus esset, quòd parùm honestam cum illis habuisset consuetudinem, is per omnem vitam infamis erat, & à publicis honoribus submouebatur. Hoc non solùm in pueris, quorum ætati consulens lex permisit grandioribus amare, sed citra turpitudinem, locum habet, verùm etiam in coniugibus: non enim rectè amat vxorem, qui corpus amat potiùs quàm*

animum. q Comaſtæ.] *Vox eſt Eidylliorum ſcriptoribus vſitatiſſima, pro his qui cantu puellis blandiuntur, & earum amorem captant. Introducitur à Theocrito Eidyllio 3. amator quidam Amaryllidis puellæ amore incenſus, quem Comaſten vocat.*

ΖΕΥΣ ΕΛΕΓΧΟΣ. *IVPITER CONFVTATVS.*

Vincentio Obſopœo interprete.

ΚΥΝΙΣΚΟΥ ΚΑΙ ΖΕΥΣ. *CYNISCVS ET Iupiter.*

ARGVMENTVM.

SVmma dialogi huius eſt. Quando fato ac neceſsitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eiq; etiam Dij obnoxij ſunt, ſuperuacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum diuinum: ideoq; neq; dijs ſacrificandũ eſſe, neq; ab illis quicquam ſperandum: imò ipſos illos non meliores aut etiã feliciores hominibus eſſe, ſed ſolùm fati ac neceſsitudinis iſtius ſempiternæ miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi vlla illorum prouidentia, aut rerum humanarũ adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonosq; beneficijs ac munere illorum prouehi debere. Nam quæ de ſupplicijs inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea ſi quæ ſint, eiuſmodi certè eſſe, vt immeritò & iniuſtè illis eueniant qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex prædeſtinato fatoq; impellente peccet. Fingitur autem Cyniſcus, vti intrepidus atq; impudentior paulò quiſpiam cum Ioue diſputare. Eſtq; hic dialogus ex illis vnus, ob quos Lucianus propriè blaſphemus atque ἄθεος vocatus eſt. Quid enim in rebus mortalium ſanctum aut inuiolatũ vſquam erit, ſi religione ac metu Deorũ è medio ſublato, hominibus perſuaſeris, ſiue benè ſiue malè agant, id neceſsitate quadam fatorum fieri, eoq; ipſos à crimine ſolutos atq; innoxios eſſe?

CYNI-

Ἐγὼ δέ, ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν διαῦτα οὐκ ἐνοχλήσω σοι, πλοῦτον ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ ἀνθρώποις τοσούτοις, σοὶ δ' οὐ πάνυ ῥᾴδιον παρασχεῖν. ὁρῶ γοιῶν σε τὰ πολλὰ παρακούοντα, ὑχομένων αὐτῶν. ἂν δέ τι καὶ τοῦτο ἐθέλῃς παρὰ σοῦ μοι γενέσθαι. Ζεύς. τί τοῦτό ἐστιν, ὦ Κυνίσκε. οὐ γὰρ ἀτυχήσεις, καὶ μάλιστα σπουδαίων, ὡς ἔφης, δεόμενος. Κυ. ἀποκρίνασθαί μοι πρός τινα οὐ χαλεπὴν ἐρώτησιν. Ζεύς. μικρὰ γε ὡς ἀληθῶς ἡ ὐχὴ, καὶ πρόχειρα, ὥστε ἐρώτα, ὅτῳ ἄν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα, ὦ Ζεῦ· ἀνέγνως γὰρ δηλονότι καὶ σὺ τὰ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἰπὲ οὖν μοι, ἆ ἀλη-

Go verò te, Iupiter, taliũ rerum gratia nunquam molestius conturbabo, extructas diuitias, aut mulium auri pondus, aut imperij dignitatem à te postulans: quæ quidem vulgò non parùm multis maximè in votis sunt, tibi verò largitu haudquaquam facilia. Itaque permulta eiusmodi illis solicitè expetentibus, surdis auribus video te negligere. Cæterùm vnum illud facillimum à te mihi velim contingere. IVPIT. Quid hoc verò rei est, Cynisce? neque enim indigentia diutiùs discruciaberis: maximè si rerum mediocrium, vt ais, inopia conflictaris. CYNIS. Respondè mihi ad quæstionem quandam non difficilem.

IVPIT. Exiguum profectò votum, & præstatu facile. Proinde quære quæcunque fert animus. CYNIS. Vide Iupiter: etenim verisimile est & tibi videlicet Homeri atque Hesiodi lecta esse poëmata. Dic ergo mihi, num

θῆ ὄντ, ἃ περὶ τῆς ἑμαρμένης, καὶ τῶν μοιρῶν, ἐκεῖνοι ἐῤῥαψῳδήκασιν, ἄφυκτα ἔναι, ὁπόσα ἂν αὐτοῖς ἐπινέμωσι γενομένῳ ἑκάστῳ. Ζεύς. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα. οὐδὲν γὰρ ὄντ ὅ, τι μὴ δι μοῖραι διατάττουσιν, ἀλλὰ πάντα, ὁπόσα γίγνεται, ἀπὸ τοῦ τόπου ἀπρακτο φερόμενα, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ἐπικλωσμένῳ ἔχει τὸ ἀπόβασιν, καὶ οὐ θέμις ἄλλως γενέσθαι. Κυ. ἤκουσ, ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ, Μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσὶ βέλῃαι, καὶ τὰ τοιαῦτα, παρὰ τὴν ἀληθῆ φάβημι τότε αὐτόν; Ζεύς. καὶ μάλα· οὐδὲν γὰρ οὕτω γένοιτ' ἄν, ἔξω τῆ νόμου τῶν μοιρῶν, οὐδ' ὑπὲρ τὸ λίνον. οἱ ποιηταί δι, ὁπόσα μὲν ἂν ἐκ τ Μουσῶν κατειλήφασι δόσιν, ἀληθῆ ταῦτά ὄντ. ὁπόταν δ ἀφῶσιν αὐτὸς ἐπὶ θυρᾶ, καὶ ἴδῃ αὐτοὺς ποιοῦσι, τότε

vera credenda ſunt iſta quæ de Fato & Parcis illi conſarcinatis cecinerunt verſiculis: & an nullo modo ea vitari queant, quæcunq; illæ cuique naſcentium fatali decreto adneuerint. IVP. Et valde quidem vera ſunt iſta. Etenim in rebus humanis nihil eſt quod Parcarum diſpenſatione & cõſilio non ordinetur: verùm omnia quæcunque fiunt, dum ſub illarum colo circumferuntur, ſtatim ab initio vnumquodq; illorum certum & infallibilem ſortitur euentum, nec fas eſt aliter fieri. CYN. Proinde quoties Homerus alia in parte ſuæ poëſeos dixerit:

Infera ne Parcis inuitis regna ſubintret,

ac id genus alia, nugari videlicet tunc illum dicemus? IVP. Et maximè: nihil enim extra Parcarum legem fieri credendum eſt, atque adeò [a] præter limum. Cæterùm Poëtæ quæcunque ex Muſis ſuggeſta cecinerint, illa vera habenda ſunt. Porrò quoties à Deabus deſeruntur, ac per ſe aliquid literis ac memoriæ

τότε δὲ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπεναντία τοῖς πρότερον διεξέρχονται, καὶ συγγνώμη, ἂ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τὴν ἀλήθειαν, ἀπιθανόν τι καὶ ἐκεῖνο, ὅτι ἐγὼ παρὰ τὰ ἐρραψῳδημένα δι' αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔτω φέρε μὴ. ἔτι δὲ καὶ ἐκεῖνό μοι ἀπόκρινα, εἰ τρεῖς εἰσὶ Μοῖραι ἐσι, Κλωθὼ, Λαχεσις, οἶμαι, καὶ Ἄτροπος; Ζεύς. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν καὶ ἡ τύχη (πολυθρύλλητοι γὰρ καὶ αὗται) τίνων εἰσίν; ἢ τί διαφέρει αὐτῶν ἑκατέρα, πότερον τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τί ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκούω γὰρ ἐγὼ πάντων λεγόντων, μηδὲν εἶναι τύχης καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζεύς. οὐ θέμις, ἅπαντά σοι εἰδέναι, ὦ Κυνίσκε· τίνος δὲ οὖν ἕνεκα ἠρώτησας πέρι τῶν μοιρῶν; Κυ. ἴσως πρότερόν μοι, ὦ Ζεῦ, ἐκεῖνο εἰπεῖν, ἐὰν καὶ ὑμῖν

moriæ proditũ protulerint, tunc à vero tota via aberrant, neque non cum prioribus pugnantia atque contraria commemorant. Et ignoscendum quidem facimus, si, cùm homines sint, veritatem ignorent, præsertim illo digresso numine, quod præsens per illos canere solebat. CYNIS. Atqui hoc sanè ita se habere dicemus. Ad hæc verò & illud mihi responde: Nonne tres sunt Parcæ, nempe Clotho, Lachesis, & Atropos? IVPIT. Rectè putas. CYN. Fatum ergo & Fortuna, cùm & ipsæ Deæ sint, multùm vulgò celebratæ, cuiusmodi sunt, aut quænam vnicuique illarum est potentia? An verò æqualem cum Parcis sortem obtinent, aut maiore quàm illæ in rebus humanis gubernandis potẽtia præditæ sunt? Passim enim omnes affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil vspiam esse potentius. IVPIT. Haud fas est omnia tibi comperta esse, ô Cynisce. Cuius ergo gratia hæc de Parcis me interrogâsti? CYN. Si priùs mihi, Iupiter, & illud exposue-

ὑμῶν αὗται ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν, κρέμασθαι ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν. Ζεύς. ἀνάγκη, ὦ Κυνίσκε. τί δ' οὖν ἐμελίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην ἐκείνων τῶν Ὁμήρου ἐπῶν, ἐν οἷς ποιήσας αὐτὸς, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν ἀγορεύοντα, ὁπότε ἀπείλησας αὐτοῖς, ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινὸς χρυσῆς ἀναρτήσαντες τὰ πάντα. ἔφης γὰρ αὐτὸς, τὴν μὲν σειρὰν καθήσειν ἐξ οὐρανοῦ, τοὺς δὲ θεοὺς ἅπαντας, ἐμβάλοντας, ἐκκρεμαννυμένους, κατασπᾶν βιάζεσθαι, οὐ μὴν κατασπάσειν γε, σὺ δὲ ὁπότε βουληθείης, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῇ μιᾷ γαίᾳ ἑλκύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ· τότε μὲν ὃν θαυμαστὸν ἐδόκεις μοι τὸν βίαν, καὶ ὑπερφυᾶ μετὰ ξὺν ἀκόων τ' ἐπῶν, νυνὶ δὲ αὐτὸν ὁρῶ μετὰ τοῦ σειρᾶς, καὶ τῶν ἀπλῶν, ἀπὸ λεπτοῦ νήματος ὡς φῂς, κρεμάμενον. δοκεῖ δ' ἔμοιγε δικαιότερον ἂν ὁ Κλωθὼ

ris, num & in vos illæ imperium obtinent, & necessum sit ex illarum [b] lino vos pendere. IVP. Necessariũ omnino, ô Cynisce. quid ergo risisti? CYN. Commodùm Homeri illi versiculi in mentem mihi venerunt, quibus te in Deorum concilio concionantem introduxit, & dignanter comminantem te catena quadam aurea omnia sursum subducturum. Etenim dixeras, catenã cœlitùs te demissurum, ac tunc si velint omnes Dij ex illa pendentes, quamuis certatim summo studio te conarentur detrahere, nullo tamen modo te loco essent moturi. Te verò, si lubitum foret, nullo negocio vnuersos vnà cum terra & vasto gurgite ponti velle subducere. Tunc equidem inusitato & admirando membrorum robore pollere mihi videbare: ac mirificè inhorrescebam animo, audiendo versiculos. Nunc autem te ipsum video vnà cum catena & verbis tuis minacissimis, à tenui filo, vt ais, pendentem. Videtur itaque mihi multò iustius Clotho

θὼ μεγαλαυχᾶσθαι, ὡς καὶ αὐτόμ σε ἀνάσκασον θεωρῶσα ἐκ τῦ ἀηράκτυ, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ἐκ τῦ καλάμου τὰ ἰχθύδια. Ζεύς. οὐκ οἶδ' ὅ, τι σοι ταυτὶ βούλεται τὰ ἐρωτήματα. ΚΥ. ἐκεῖνο, ὦ Ζεῦ, καὶ πρὸς τῶν μοιρῶν, καὶ τῆς εἱμαρμένης, μὴ πικρῶς, μηδ' πρὸς ὀργὴν ἀκούσῃς μου, τἀληθῆ μετὰ παῤῥησίας λέγοντος. εἰ γὰρ οὕτως ἔχει ταῦτα, καὶ παντων αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ οὐδὲν ἂν ὑπ' ἀλγηδόνος ἔτι ἀπολαύσειεν τῶν ἄπαξ δοξάντων αὐτοῖς, τινὰς ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, ἑκατόμβας προσάγομεν, εὐχόμενοι γενέσθαι ἡμῖν παῤ ὑμῶν τὰ ἀγαθά; οὐ γὰρ ὁρῶ γε ὅ, τι ἂν ὠφελοίμεθα ἐγὼ καὶ ἐπιμελείας ταύτης, εἰ μήτε τῶν φαύλων ἄρρητοι πάσι γένοιτο διαλύσις ἡμῖν ἐκ τῆς εὐχῆς, μήτε ἀγαθῦ τινος πρόσθεν ἐπιτυχεῖν. Ζεύς. οἶδα,

tho arroganter gloriari posse, quòd & teipsum in sublime tractatum, & ex colo pendulum videat, quemadmodum piscatores ex calamo subductos contuentur pisciculos. IVPIT. *Haud compertum habeo, quid istæ tuæ sibi velint quæstiunculæ.* CYN. *Illud nimirum Iupiter: & per Parcas ac Fatum te obsecro, ne acerbè atque grauiter accipere velis, si veritatem ore liberiore protulero. Si enim ista, vt tu dicis, ita se habent, & Parcæ omnium rerum potestatem & gubernationem obtinent, & nihil à quoquam eorum quod illis decretum est, immutari potest: cuius ergo gratia vobis nos homines sacrificamus? quamobrem hecatombas vobis ad aras adducimus, votis expetentes bona nobis vestra largitione contingere? Neque enim video quem fructum ex tanta cura, & sacrificandi studio capimus, si neque malorum auersiones ipsis precibus inuenire possumus, neque aliud bonum diuinitùs datum consequimur.* IVPIT. *Noui vn-*

λα, ὅθεν σοὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ἐρωτήματά ἐστι, πρὸς τῶν καταράτων σοφιστῶν, οἳ μηδὲ προνοεῖν ἡμᾶς τῶν ἀνθρώπων φασίν. ἐκεῖνοι γοιῶν τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ' ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ ὑπ' ἄλλους θύειν καὶ εὔχεσθαι, ὡς ἐκεῖθεν ἂν ἡμᾶς γέ ὅτι ἐπιμελοῖτο τῶν παρ' ὑμῖν, οὔθ' ὅλως τι φροντίσαι πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ πράγματα. πλὴν ὅ γε Μενίππος ἔοικε, τὰ σιαῦτα διηξιόν τον. Κυ. οὐ μὰ τὸν Κλωθοῦς ἔπραξεν, ὦ Ζεῦ, ὑπ' ἐκείνων ἀναπεισθείς, ταῦτά σε ἐρώτησε· ὁ λόγος αὐτὸς, ὃν οἶδ' ὅπως ἀπεῖμεν πεῖσαν ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπέβη, περιττὰς εἶναι τὰς θυσίας φησίν. αὖθις δέ, εἰ δοκεῖ, ὀλίγα βραχέα ἐρήσομαί σε· σὺ δὲ μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρινῇ. Ζεύς. ἐρώτα, εἴ σοι σχολὴ τὰ σιαῦτα παίζειν.

de tibi iſtæ ſuppetant argutiæ, & immodeſtæ interrogatiunculæ, nempe ab execrandis & maledictis iſtis Sophiſtis, qui nulla prouidentia res humanas administrari garriunt. Itaque illi eiuſmodi crebris quæſtionibus impietatis ductu perquirunt in hoc, vt à ſacrificando & votis nuncupandis auertant homines, tanquam vulgare quiddam eſſet. Nobis tamen earum quæ apud vos aguntur rerum, nullam curam eſſe, neque quicquam omnino poſſe in his quæ in terris ſunt negocijs, impudenter mentiuntur. Verum enimuerò nequaquam talibus diſputationibus implicati gaudebunt. CYN. Non per colum Parcarum, ô Iupiter, ab illis perſuaſus hæc interrogaui. Diſputatio verò noſtra neſcio quo modo eò progreſſa, in hoc ipſum incidit, ac ſuperuacanea hominum ſacrificia eſſe confirmat. Rurſus verò, ſi videtur, paucis te interrogabo. tu porrò ne graueris, precor, ad quæſita reſpondere: & vide vt maximè prouidenter reſpondeas. IVP. Rogà, ſi tibi ocium eſt talia nugandi.

βάρ. Κυ. πάντα ἀρὰ ἐκ τῶν μοιρῶν γίγνεσθαι; Ζεύς. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δὲ δοκεῖν, ἀπολέλειφθαι ταῦτα καὶ ἀναπέπεισθαι; Ζεύς. ἀληθῶς. Κυ. βέλτιον οὖν, ἐπαγάγω καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ἢ δῆλον, εἰ μὴ ἔτι καὶ αὐτό; Ζεύς. δῆλον μέν. οἱ δέ γε θύοντες ὑπὲρ τῆς χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀντιδόσεως δέ τινα ποιούμενοι, καθάπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ' ἡμῶν, ἢ τιμῶντες ἅπερ τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν καὶ τοῦτο, ἀ καὶ σὺ φὴς ἐπὶ μηδενὶ χρησίμῳ γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρυσότητί δέ τινι τῶν ἀνθρώπων, τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι ἄτις τῶν σοφιστῶν ἐκείνων παρείη, ἤρετο ἄν σε, καθ' ὅτι βελτίους φὴς τοὺς θεοὺς, καὶ ταῦτα, ὁμολογοῦντας τῶν ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς δυσποινίαις, ταῖς μοίραις ταττομένους· ὁ γὰρ ἀπορήσαι αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους

nugandi. CYN. *Aisne omnia Parcarum nutu & decreto agi & fieri?* IVP. *Aio sanè.* CYN. *Vobis verò relictam esse facultatem commutandi & regtomerandi?* IVP. *Nullo modo.* CYN. *Vis ergo, vt quod sequitur, inducam, siue clarum ac planum illud dixero, seu secus?* IVP. *Clarum vtique est. Nam qui Dijs sacra faciunt, nulla necessitate adducti sacrificant, sed alternæ retributioni seruiunt, perinde ac si bona à nobis mercarentur, aut alioqui honesto dediti colunt quod viderint esse præstantius.* CYN. *Et hoc abundè satis esse ducis, potissimùm cùm affirmes nullius vtilitatis respectu fieri sacrificia, verùm bonitate quadam hominum præstantiora colentium. At siquis ex Sophistis illis præstò esset, haud dubiè ex te quæreret, quo nomine Deos hominibus potiores esse pronunciares, præsertim conseruos hominum existentes, eidémque Parcarum imperio, quæ rerum sunt dominæ, subiectos. Neque enim, nisi me fallit opinio,*

τυς εἶναι, ὡς δὴ αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν· ἐπεὶ τοῦτό γε μακρῷ χεῖρόν ἐστιν, εἴ γε τὸς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θανατός γε εἰς εὐτυχίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δὲ εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀΐδιόν γε τοῦτο, καὶ ἄπειρον, οὐδαμοῦ ἡμῖν ὄντι, καὶ ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς ἡμᾶς βιοῦντι. ΚΥ. οὐχ' ἅπαντος, ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διώκεται καὶ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ πολλὴ ταραχὴ ἐνίστι. σὺ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δυάσσας ἀνασπᾷς τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἡμιόνιον δαθείς· ὁ δὲ Ἥφαιστος, χωλός ἐστι, βαναύσός τις, καὶ πυρίτης τὴν τέχνην, ὁ Προμηθεὺς δὲ, καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τὸν γὰρ πατέρα σε

opinio, illi respondebis, Deorum sortem hoc esse potiorem habendam, quòd immortales sint. Nam hoc ipso nomine infeliciores dicendi sunt. Homines enim & si aliud nihil, certè mors in libertatem vendicat: cæterùm vobis in immensum huius rei incommoditas protenditur, perpetuæ seruituti mancipatis, quæ vario multiplicique tractu sub lino subinde circumuoluitur. IVPIT. Atqui, ô Cynisce, hæc perpetuitas, & immensa temporum series, nostra est felicitas: ac vitam omnibus bonis affluentem agimus. CYN. Non omnes pari felicitate fruiminiᵡ ô Iupiter: verùm apud vos quoque præfinita est quædam dispar rerum fruitio, multis coniuncta perturbationibus. Tu quidem feliciter & beatè agis per omnia, cùm Deorum summus imperator sies, possisq; & terram & mare subducere quasi funè demisso: cæterùm Vulcanus claudus est, vnus ex mechanicis camino & igne artem fabrilem exercens: Prometheus verò quondam etiam in crucem actus est. Quid autem patrem

tuum

σε τί ἂν λέγοιμι, πλάτων ἔτι ἐν τῷ Ταρτάρῳ ὄντα; καὶ ἐρᾶν δέ φασιν ὑμᾶς, καὶ τιμωρήσεσθαι, καὶ λοιδορεῖσθαι ἐνίοτε παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ ἀμύκλαι, τὸν σὸν ἀδελφὸν παρὰ τῷ Λαομέδοντι, καὶ παρὰ τῷ Ἀδμήτῳ, τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι οὐ πάνυ ὑδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐοικασιν ὑμῶν οἱ μὲν τινὲς, εὐτυχεῖς τε καὶ εὐμοιροι εἶναι, οἱ δ' ἔμπαλιν ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ ληστεύεσθε, ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ πιέζεσθε ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων, καὶ ἐκ πλουσιωτάτων πένησι ἔοικε γίγνεσθε· πολλοὶ δὲ καὶ λατυπωνόμενοι ἤδη, χρυσοῦ ἢ ἀργύρου ὄντες, οἷς τοῦτο ἥμαρτε δηλαδή. ΖΗΝ. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικὰ, ὦ Κυνισκὲ, καὶ οἷα τέλος μεταμελήσει ποτὲ αὐτῶν.

tuum commemorem, quem etiamnum vinculis constrictum tartareis sub vmbris agere constat? Quinetiam nefandis amoribus vos capi perhibent, ac vulneribus indignè violari: præterea aliquando seruili conditione hominibus esse deuinctos, quemadmodum fratrem tuum Laomedonti dicto audientem fuisse, Apollinem verò apud [c] Admetum egisse in seruitio inficiari non potes. Hæc quum ita sint, non videtur mihi solida esse & sincera vestra felicitas: sed sunt quidem vestrûm nonnulli felices & egregiè beati, sunt rursus qui non item. Mitto enim vt latrocinio non secus atque nos dispoliemini, neque non à sacrilegis compilemini, atq; ex ditissimis ad extremam rerum angustiam in puncto temporis redigamini. Non pauci verò ex vobis etiam conflati sunt, aurei aut argentei existentes, quibus videlicet hoc fataliter decretum fuerat. IVP. Vide, vt verba contumeliæ plena in nos euomas, Cynisce: ac se fortasse illorum aliquando pœnitebit, intemperantis linguæ pœnas sufferentem.

CYN.

τῶν. Κυ. φάθι, ὦ Ζεῦ, τῶν ἀπάντων, ἀλλὰ σὲ μὲν ἀλύω μὴ πάθῃς τι δεινόν, εἰ καὶ τὰς μοίρας σὲ ἔλοξεν. ἐπεὶ καὶ αὐτοὺς ἐκείνους ὁρῶ τοὺς ἱεροσύλους λοιδορουμένους, ἀλλ' οἵ γε πλεῖστοι διαφεύγουσιν ὑμᾶς· οὐ γὰρ ἔμαθε, οἶμαι, ἁλῶναι αὐτούς. Ζεύς. οὐκ ἔλεγον, ὡς ἄρ' ἐκείνων τις ἦν, τῶν ἀνασκοπούντων τὴν πρόνοιαν ὡς λόγῳ; Κυ. πάνυ, ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ σὲ μὲν ἀλύω, μὴ πάθῃς τι· ἐγὼ δὲ παρὰ τίνος ἂν ἄλλου τἀληθὲς, ὃ παρὰ σοῦ μάθοιμι; ἀλλ' ἐγὼ καὶ τόδε ἱκανῶς οἶδα, τίς ἡ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρά τις, ἢ καὶ ὑπὲρ ταύτας θεὸς, ὥσπερ ἀρχὴ καὶ αὐτῶν ἐκείνη; Ζεύς. ἤδη σοὶ καὶ πρότερον ἔφην, οὐ θεμιτὸν εἶναι, πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἓν τι μόνον ἀρχῇ ἐρωτήσας φύσει,

CYN. *Tolle minas, ô Iupiter. certò enim persuasum habeo, nihil me mali passurum, quod ante te mihi Parcâ sufferendum non destinauerit: quoniam neque illos ipsos sacrilegos supplicio per te affectos video, sed plurimi manus vestras indemnes effugiunt. Opinor verò in fatis non esse vt capti scelerum pœnas expendant.* IVP. *Nonne dicebam aliquem esse illorum qui disputationibus suis deorũ prouidentiam tollerent?* CYN. *Nimiùm pertimescis illos, Iupiter, nec scire possum cuius gratia. Proinde omnia quæcunq; dixero, illorum doctrinam esse existimas. Ego verò ab alio quouis potiùs quàm à te veritatem perueſtigare. Cæterùm & hoc perlibenter ex te quærerem, quænam ipsa vobis esset Prouidentia: nunquid vna ex Parcarum numero, an Dea quæpiam his longè potentior, tanquam illarum regina?* IVPIT. *Iam & antè tibi dictum est, nullo modo fas esse te harum rerum nihil non nosse. Tu verò sub initium cùm dixisses te vnum quiddam quæsiturum, nullum*

ἐς, οὐ πάνυ πρός μι ζιαῦτα λιπλολογήμψ Θ. καὶ ὁρῶ, ὅτι ζὶ τὸ μιφάλαιόν ὅτι ζῦ λόγου, ἰωιλᾶξαι οὐλγὸς ἡμᾶς πινοουμτας τῶν ἀνθρωπίνων. Κυ. ὀκ ἐμὸν τοῦζο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφηθα, τὰς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἰωιτιλούσας· ἃ μὴ μιταμέλει ζὶ ἐκείνων, καὶ μιτατίθισαι αὖθις τὰ ἀρημμένα, καὶ ἀμιλαβικτάτι τῆς ἐπιμιλείας, παραδάμψοι πλὼ ἑιμαρμμένων. Ζεύς. οὐλαμᾶς, ἀλλ' ἡ μοῖρα ἁπὶ ἡμῶν ἕκαστα ἐπιτιλεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπηρέται καὶ ἁιάκονοί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατέ. πλὼ ἀλλὰ καὶ ὅτως ἐκεῖναι ἂν εἶεν αἱ πινοοῦσαι· ὑμεῖς ζὲ, ὥσπερ σκεύη τινὰ καὶ ὀργανεῖα ἐςὶ αὐτῶν. Ζεύς. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ σκέπαρνον ζῷ τέκζονι, καὶ τὸ τρύπανον σπερχεῖ μέν τι πρὸς τὸν τέκζονα, οὐδὲν ζὲ ἂν

nullum finem facis apud me de rebus eiusmodi friuolis, ac scitu parùm necessarijs mugandi. Et iam quidem disputationis tuæ summam, quò tendat, perspicio, nempe vt planum facias in rebus humanis nihil fieri nostra prouidentia. CYN. Non meum hoc quidem est, sed tu paulò antè constanter affirmásti Parcas esse, quarum dispensatione gubernarentur & efficerentur omnia: nisi iam horum verborum te pœniteat, ac quæ dicta sunt, reuocanda putes, propulsóq; fato de habenda cura deliberâris. IVPIT. Nequaquam, sed Parca nostra ope effecta reddit singula. CYN. Intelligo, ergo Parcarum famulos atque ministros vos esse perhibetis. Verùm & sic illæ sunt, quas cuncta prouidere certum esse: vos autem non secus atque fabrilia quædam illarum instrumenta habendi estis. IVPIT. Qua ratione isthuc dicis? CYNIS. Ea nempe, quemadmodum & ascia fabro lignario, & terebrum cooperando nonnihil affert ad artem perfe-

ἂν ἄποι, ὡς ταῦτα τεχνίτης ἐστίν· ἀλλ' ὁ ναῦς ἔργον τὸ σκέπαρνον, ἢ τὸ πρυφάνου, ἀλλὰ τοῦ ναυπηγοῦ. οὕτως ἀνάλογον, ὁ μὴ ναυπηγουμένῃ ἔκασα, ὁ ἁρμαρμένῃ ἐστίν· ὑμεῖς δὲ ἄρα τρίωνα καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. μὴ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δίκαιον τὴν ἁμαρμένην θεὸν, καὶ παρ' ἐκείνης αὐτῶν τἀγαθὰ, οἱ δὲ ἀφ' ὑμῶν ἴασι, πεζόδοις καὶ τιμαῖς χειραίροντες. οἱ δ' ἀλλ' ἐμοὶ ἁμαρμένῃ τιμῶντες ἄν, ἃς δίκαιον αὐτὸ ἔπραττον· οὐ γὰρ οἶμαι δίκαιον εἶναι ἀλλ' αὐτοῖς ἔτι τῶν μοίρων, ἀπάξαι μὴ μεταπρίψαί τι τῶν ἐξ ἀρχῆς δοξάντων περὶ ἑκάστου. ἡγοῦμαι Ἄτροπον ἂν ἀνάσχοιτο ἄν, εἴ τις ἐς τἀναντίον πρίψειε τὸν ἄτρακτον, ἀναλύων τὸ ἔργον Κλωθώ. ΖΩΣ. οὐ δῆτα, ὦ Κυνίσκε, δεῖ τὰς μοίρας τιμᾶσθαι πρὸς τῶν ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ'

perficiendam adminiculi. Nemo tamen, qui quidem compos sit rationis, dixerit hæc ipsa esse artificem: neque nauis asciæ aut terebri opus dicenda est, sed eius qui nauem fabricauit. Non dispari ratione singula fabricans fatum putandum est: cæterùm vos sororum fatalium asciæ & terebra estis tantummodò. Et, quemadmodum non iniquum videtur, homines multò iustius Fato sacra facere debebant, ac ab illo bonorum largitionem postulare: cùm illi interim ad vos cursitent, prece ac muneribus deuenerantes. At neque si fatum sacrificijs & votis colerent, rectè mihi facere viderentur. Neque enim opinor vllo modo fieri posse, vt Parcis quoque hoc immutare liceat, neq; non aliquid eorum subuertere, quæ initiò illarum decreto immobili de singulis irreuocabiliter statuta sunt. Proinde nequaquam æquo animo sufferet Atropos, si quis in contrarium stamen colo torserit, laborem Clothus dissoluens. IVP. Tuiam, Cynisce, neque Parcas quidem ipsas ab hominibus colendas esse

ἀπ' ἴσης ἅπαντα συγχέαι πεφιρῆσθαι. ἡμᾶς δέ, εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, τῆς γοῦν μαντικῆς ἕνεκα καὶ προμηθείας ἑκάστων ὑπὸ τῆς μοίρας διακυρωμένων, δικαίως τιμᾶσθαι ἄρα. Κυ. τὸ μὲν ὅλον ἄχρηστον, ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ παντελῶς ἀδύνατον· ἐὰν μὴ παρὰ τοῦτο φῇς, ὡς προμαθὼν, ὡς ἀπ' ἀκμῆς σιδηρᾶς τεθνήξεται δυνάμενος ἐκφυγεῖν τὸν θάνατον, καθείρξας ἑαυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον· ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα διωκτικοῦντα, καὶ παραδώσει τῇ ἀκμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸν σὸν ἀφεὶς τοῦ κόγχου, ἐκεῖνος μὲν ἁμαρτήσεται, φονεύσει δὲ τὸν Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν ἀφ' ἰσχυρᾶς πεσάγματος τῆς μοιρῶν φερομένου τῆς ἀκοντίου ἐπὶ τὸν νεανίσκον. τὸ μὲν γὰρ Λαΐου γελοῖον, τὸ Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχε, λαμόνων βίᾳ· Εἰ γὰρ τέκνωσε, φησί, παῖδα, ἀφαιρεθήσῃ

esse contendis, sed videre mihi omnia non illibenter velle confundere. Nos verò, vt maximè aliam ob causam nullam, certè ob diuinationem & oracula, neque non eorum prædictionem, quæ singula de quouis rato consilio decreta sunt, iure optimo colimur. CYN. In summa, nihil vtilitatis affert, ô Iupiter, eorum præscientia, quibus ea obseruatione deuitare nullo modo concessum est: nisi in hoc dicas, vt is qui certus sit, hasta ferrea se moriturum, mortem queat effugere, ipsa videlicet in cistam concluſa. Atqui fieri non potest. siquidem educet illum Parca ad venandum, & hastæ obiiciet. Ac [d] Adrastus emissa in suem cuspide, ab illa quidem aberrabit: porrò Crœsi filium perempturus est, quasi violento quopiam Parcarū decreto feratur in iuuenē. Sed neq; illud quod [e] Laio datum est, risu caret, nempe illud: Caue sis dijs nolentibus prolem seras. ait enim: Nam sobole suscepta, occidet te filius.

σι ὁ φὺς. πιεπλὴ γὲ, οἶμαι, ἡ παραίνεσις πὸς τὰ παν-τως οὕτω γνησόμενα. Ζιγὰρ Ζι μετὰ τὸν γάμον, καὶ ἔκ-σπαρι, καὶ ὁ φὺς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστι οὐχ ὁρῶ ἀνθ' ὅτου ἀπαιτεῖτι τὸν μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐῶ γὲ λέγειν, ὡς λο-ξὰ, καὶ ἀμφοτρέποντα Ζῖς πολλοῖς χρᾶν ἀσθατι, ἡ πάνυ ἐκφροωῦτα ἡ ὁ τὸν Αλυν διαβὰς, πλὴν αὐτῇ ἀρχὴν καῖα-λύσει, ἢ πλὴν ἢ Κύρε· ἄμφω γὲ δυνήσεται ὁ γάμος. Ζεύς. ἰῶ τις, ὦ Κυνίσκε, τῷ Απόλλωνι ὀργῆς αἰτία καῖὰ τὸ Κροίσου, διότι ἐπαρᾶζ ἐκεῖνῳ αὐζῦ ἄρνεια μρία, καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἐγὼ μὲν μηδ' ὀργίζεσθαι θεὸν ὄντα. πλὴν ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι ὑπὸ Λυδῶν ὑπὸ τῦ χρησμῦ, ἐ-πίπρωτο, οἶμαι, καὶ ἄλως, τὸ μὴ ὀφῆς ἀκῦσαι τὰ μέλ-λοντα,

Etenim ſuperuacaneam atque adeò infrugiferam opinor eſſe admonitionem earum rerum quæ non poſſunt non fieri. Quippe poſt acceptum oraculum, & prolem ſuſcepit, ac deinceps à filio peremptus eſt. Quare non video quamobrem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim ſilentio præteream, quòd obliqua & ambigua, & quæ in vtramque partem referri poſſunt, non paucis reſpondere ſoleatis, non admodum clarè explicantes, num ille traiecto Hale ſuum ipſius imperium euerſurus eſſet, an Cyri. vtrumque enim poteſt oraculum. IVPIT. *Erat, ô Cyniſce, Apollini quædam aduerſus Crœſum cauſa ſimultatis & iracundiæ, propterea quòd illum pertentauerat, carnes quillas ac teſtudinem vnà elixando.* CYNIS. *At enimuerò conueniens atque adeò æquum & bonum fuerat, vt cùm deus eſſet, ab omni iracundia foret alieniſſimus. Verùm, vt mea fert opinio, fortaſſe ita in Fatis fuit, vt Lydus ille oraculo deciperetur, ac iam olim ne perſpicua futura*

λοντα, ἢ ἁμαρμυγὴ ἐπίκλω-
σγν. ὥστε καὶ ἡμαυτικὴ ὑμῶν,
ἐκείνης μέρος ἐσμέν. Ζεύς. ἡμῖν
δὲ οὐδὲν ἀπολείπεις, ἀπὸ μάτην
θεοὶ ἐσμὲν, οὔτε πρόνοιάν τινα
ἀσφαλόμενοι ἐπὶ τὰ πράγματα,
οὔτε τῶν θυσιῶν ἄξιοι, καθάπερ
σφύραναι ὡς ἀληθῶς, ἢ σκέπαρ-
να. καί μοι λοιπὸν ἀπόστηθι μὴ
καταφρονῶν, ὅτι κεραυνὸν, ὡς
ὁρᾷς, διηκονημένος, ἀνέχο-
μαί σοι τοιαῦτα καθ' ἡμῶν λο-
ιδορούντα. Κυ. Βάλε, ὦ Ζεῦ, εἴ
μοι κεραυνῷ πληγῶσα ἥμαρ-
ται, καί σοι οὐδὲν ἀπειλήσομαι ὑπὲρ
πληγῆς· ἀλλὰ τὸν Κλωθὼ,
τὸν ἐμὲ σὺν τιμωρήσασθαι. οὐ-
δὲ γὰρ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν
φαίην ἂν ἔγωγέ μοι γενέσθαι
τοῦ πράγματος. ἀλλὰ ἐκεῖνό
γε ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σὲ, καὶ
τὸν ἁμαρμυγόν· σὺ δέ μοι μὴ
ἄλλως ἐκείνης ἀπόκεισο. ἀνέμ-
νησας γάρ με, ἀπειλήσας, τί

δὲ

tura inaudiret, illius ſtamini Parca adneuerat. Vnde liquet vaticinium quoq; veſtrum, illius maximam eſſe partem. IVPIT. Nobis verò nihil facis reliquum, ſed (vt video) nequicquam dei ſumus, qui neque prouidentia aliqua res humanas diſpenſare ſoleamus, neque ſacrificijs digni eſſe videamur, ſed reuera aſciarum terebrorúmque inſtar ſumus. Ac ſanè videris me iure optimo ad hunc modum ſuperbè contemnere, quòd cùm 8 fulmine armatus ſim, ſuſtineam te impunè talia aduerſus nos contumeliosè differentem. CRNIS. Feri, ô Iupiter, ſi mihi fatale eſt fulmine percuſſum interire: neque te obiectum quicquam in ius vocabo, ſed potiùs ipſam Clotho, per te vulnus mihi intentientem. Neque fulmen quidem ipſum accuſabo, quaſi tam infelicis ruinæ cauſa mihi extitiſſet. Veruntamen hoc quoque vos interrogabo, nempe te & Fatum, ceterùm tu mihi illius loco reſpondeas velim. etenim minis tuis hoc in memoriam mihi reuocâſti. Quî ſit tan-

ἀλλ' ποτε τὸς ἱροσύλους καὶ λη-
σὰς ἀφῆτον, καὶ τοσούτους ἐ-
βεσὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπιόρ-
κους, ἐνίων τινα πονηρίας ἐκ-
ραγνῦτε, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον,
ἀδίκως ἀδικήσας, ἐνίοτε δὲ χρη-
σόν τινα, καὶ ὅσιον ὁδοιπόρον.
τί σιωπᾷς, ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ τοῦτό
μοι θέμις εἰδέναι; ΖΕΥΣ. οὐ
φημὶ, ὦ Κυνίσκε, σὺ δὲ πολυ-
πράγμων τις εἶ, καὶ οὐκ οἶδ'
ὅθεν ταῦτα ἥκεις μοι συμπο-
φορηκώς. ΚΥ. οὐκοῦν μηδὲ
ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, σέ τε, καὶ
τὴν πρόνοιαν, καὶ τὴν εἱμαρ-
μένην, τί δή ποτε Φωκίωνα μὲν
ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ
σπάνει τῶν ἀναγκαίων ἀπο-
θανεῖν, καὶ Ἀριστείδην πρὸ αὐ-
τοῦ. Καλλίαν δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην,
ἀφόνους μαραλίας, ὑπερ-
πλουτοῦν, καὶ Μειδίαν ὁ ἐ-
βεσὴς, καὶ Χάροπα τὸν Αἰγι-
νήτην, λίαν θῆλυν ἄνθρωπον,
τὴν

dem vt omissis tot sacris le-
legis, praterea tot crimino-
sis & violentis & periu-
ris hominibus dissimulanter
posthabitis, vnam aliquam
ilicem aut lapidem, aut
nauis velum nihil mali vn-
quam per iniustitiam meri-
tæ, fulmine feriatis? Non
raro quoque hominem fru-
gi, & viatorem spectatæ
sanctimoniæ? Quid verò
compressis labijs obticuisti
Iupiter? An fortasse ne hoc
quidem me nosse fas est?
IVPIT. Sanè nefas est te
ista inquirere. Tu verò ex-
tremè curiosus es, adeò vt
me fugiat, quinam tibi vo-
luptati sit istis me obtun-
dere. CYN. Proinde ne-
que hoc à vobis perquiren-
dum mihi video, nempe à
te & Fato & Prouiden-
tia, quamobrem Phocion
vir sanctus & iustus, in tan-
ta omnium rerum inopia atque angustia diem suum obie-
rit, tum etiam ante ipsum Aristides: Callias autem &
h Alcibiades nepotes intemperantissimi, omnium afflu-
entia exuberabant, neque non Medias multis sceleribus co-
opertus, ac Charops Aeginetes homo mascula venere
extre-

λὼ μητέρα λιμῷ ἀπολωλέναι. ἢ πάλιν, Σωκράτης μὲν παρεδόθη τοῖς ἑνδεκα, Μέλητος δὲ οὐ παρεδόθη. καὶ Σαρδανάπαλος μὲν ἐβασίλευσε, θῆλυς ὤν, Πέρσων δὲ ὅδε τοσοῦτοι, καλοὶ κἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀνθυπολογίζοντο πρὸς αὐτοῦ, διότι μὴ ἀρίστου τοῖς γιγνομένοις· ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λέγω, καθ' ἕκαστον ἐπεξιὼν, τοὺς μὲν πονηροὺς εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς πλουτοῦντας, ἀγαμένους δὲ καὶ φερομένους τὰς χεῖρας ἐν ταφαῖς, καὶ νόθοις καὶ μυελοῖς βακοῖς πιζομένους. Ζεύς. οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ Κυνίσκε, ἡλίκας μετὰ τὸν βίον οἱ πονηροὶ τὰς βασάνους ὑπομένουσιν, ἢ ἐν ὅσῃ οἱ χρηστοὶ εὐδαιμονίᾳ διατρίβουσιν. Κυ. Ἀλλὰ μοι λέγεις, καὶ Τιτυοὺς καὶ Ταντάλους· ἐγὼ δέ, εἴ μέν τι καὶ τοιοῦτόν ἐστιν, ἄλ-

extremè infamis, à quo matrem ſuam fame necatam pro certo conſtat. Contrà i Socrates vndecimuiris traditus eſt, Meletus verò non item. k At hæc cur Sardanapalus mollis atque effœminatus, delicijsq; totus fractus, regnauerit, Perſarum verò tot ac tanti viri virtute longè optimi atque clariſſimi eius iuſſu in crucem ſubacti ſunt, propterea quòd factis illius parùm delectabantur: vt taceam quæ in præſens fiunt. longum enim eſſet ſingulis percenſendis immorari, quemadmodum mali & facinoroſi per omnem vitam facilè agant, & feliciter omnibus rebus affluentes, cæterùm boni ducantur & ferantur paupertate, morbis, & cæteris infinitis malis implicitî, ærumnosè confli-

ctantes. IVPIT. An ignoras, Cyniſce, quanta ſupplicia & cruciatus poſt hanc vitam prauos & ſceleratos homines manere ſoleant, aut in quanta felicitate victuri ſint boni? CYN. l Orcum mihi narras, & Tityos, & Tantalos. Ego verò ſi quid talium rerum eſt,

ἥδομαι τὸ ἔργον, ἐπειδὰν ἀποθάνω. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐβουλόμην· ἢ οὐ ποθεινοῦ τοῦτον χρόνον ἀπολαμόντος διαβιβῶς, ὑπὸ ἑκκαίδεκα γυπῶν μείρεσθαι τὸ ἧπαρ, ἀποθανών, ἀλλὰ μὴ ἐνταῦθα λιψήσας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἐν Μακάρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ἐν τῷ Ηλυσίῳ λειμῶνι κατακείμενος. Ζεύς. τί φής; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον, ἔνθα δὴ καὶ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκήκοα τινὰ Μίνω Κρῆτα δικαστὴν αὐτῶν τὰ ζιαῦτα· καί μοι ἀνάκρινόν τι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου, σὸς γὰρ υἱὸς εἶναι λέγεται. Ζεύς. τί δὲ καὶ δεῖ αὐτὸν ἐρωτᾶς, ὦ Κυνίσκε; Κυ. τίνας κολάσεις μαθήσεται; Ζεύς. τοὺς πονηροὺς δηλαδὴ, οἷον ἀνδροφόνους καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ παρὰ τοὺς ἥρωας ἀφίξεται; Ζεύς.

haud obscurè cognoscam vbi fato functus fuero. Quantum autem ad præsens attinet, velim vt quantumcunq; hoc temporis in viuis mihi exigendum est, ego interea omni felicitate perfunctus, tandem mortuus à sedecim vulturibus iecur meum depasceretur: verùm non vt hîc in vita siti pressus, quemadmodum fertur Tantalus, in beatorum insulis cum heroibus biberem, in Elysio prato constitutus. IVPIT. Quid ais? An non credis esse quædam parata supplicia, & pœnas malis destinatas, & honores ac forum iudiciale, vbi singulorũ vita habita ratione cognoscendi expenditur? CYN. m Audio Minoa quendam Cretensem infrà talibus rebus cognoscendis atq; dijudicandis dare operã: ac mihi super illo quoq; responde, estne tuus, vt fertur, filius? IVP. Quamobrem verò ista de illo quæris, Cynisce? CYN. Quos maximè afficit supplicio? IVP. Prauos videlicet, cuius generis sunt parricidæ & sacrilegi. CYN. Quos autẽ ad heroum contubernũ amandare solet?

IVPIT.

ἐῶς. τὸς ἀγαθός τι καὶ ὁσίους, καὶ διαφερόντως βεβιωκότας. Κυ. τίνι δ' ἕνεκα, ὦ Ζεῦ; Ζεύς. διότι οἱ μὲν τιμῆς, οἱ δὲ διαλύσεως ἄξιοι. Κυ. ἐὰν δέ τις ἐπίορκόν τι δεινὸν ἐργάσασθαι, διαλάθοιτο καὶ τοῦτον δίκαιοι; Ζεύς. οὐδαμῶς. Κυ. οὐκ ἄρα, ἔτις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾶν ἀξιώσεις ἄν; Ζεύς. οὐ γὰρ οὖν. Κυ. οὐδέν ἄρα προσήκει γε ποιῶν, ὦ Ζεῦ, ἔτι τιμᾶν, οὔτε διαλύειν αὐτὸν πεφύκασι. Ζεύς. πῶς οὐδέν; Κυ. ὅτι οὐδὲν ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ διαπεφορημένοι, εἴ γε ἀληθῆ ἐκεῖνα ἦν τὰ ὑμεδαπῷ ὁμολογούμενα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ εἴ τις φονεύσει τις, ἐκείνῃ ἐπίσιν ἀναγκάσασα. καὶ εἴ τις ἱεροσυλῇ, προστεταγμένον αὐτῷ

IVPIT. *Nempe bonos, & ſanctitate vitæ præcellentes, quique ſemet virtute exoluerunt.* CYN. *Cuius verò gratia hoc facit, ô Iupiter?* IVPIT. *Propterea quòd illi ſupplicio, ij verò honore remunerandi ſunt.* CYNIS. *Cæterùm ſi quis nolens & inuito animo mali aliquid deſignauerit, num & hunc ſupplicio afficiendum condemnat?* IVP. *Nequaquam.* CYN. *Proinde neque ſi quis inuitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur?* IVPIT. *Nequaquam.* CYN. *Itaque haud conuenit illi, ô Iupiter, vllũ neque honore ornare, neque ſupplicio afficere.* IVPIT. *Quî verò nullum?* CYN. *Quoniam nihil nos homines animo voluntario facimus, ſed neceſſitate quadam ineffugibili ad hoc compulſi: ſi tamen vera ſunt illa quæ antè confeſſus es, nempe Parcam eſſe omnium rerum cauſam. Iam ſi quis alterum peremerit, Parca in culpa eſt, quæ admiſit parricidium. Si quis ſacrilegio deorum fana compilauerit, facinus à Parca ſibi iniunctum admiſit.*

ὦ δρᾷ. ὥστε εἰ γε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάζειν μέλλοι, πλὴν ἐμαρμενίλω ἀντὶ τοῦ Σισύφου διδάσκοιτο, καὶ πλὴν μοῖραν ἀντὶ τοῦ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πάσχοντος τοῖς ἐπὶ τάγμασιν; ΖΕΥΣ. οὐκ ἔτι δὲ ἀποκρείνασθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντι· θρασὺς γάρ εἶ, καὶ σοφιστής, καί σε ἄπρακτον μὲν οὐδὲ καταλιπών. ΚΥ. ἐλλόμην μὲν ἔδει ἔτι τοῦτο ἐρέσθαι, πῶς αἱ μοῖραι διαρίθμησιν, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται, τῇ ἐπιμελείᾳ τοσούτων εἰς τὸ λιπαρώτατον. καὶ ταῦτα, τριῶν ὄντων. ἐπίπονον γάρ τι ἦν, καὶ οὐκ εὔμοιρόν μοι δοκεῖ βιοῦν τὸν βίον, τοσαῦτα ἔχοντα πράγματα, καὶ ὡς ἔοικεν, ὑπὸ πάνυ δὴ αὐτὰ καὶ χεῖρα ἐμαρμένην ἐγγυνόμενα. ἐγὼ γοῦν, εἴ μοι αἵρεσις δοθείη, οὐκ ἂν ἀπαξαίμην πρὸς αὐτὰς τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔτι ψυχρῶς καὶ ἀσβόλως βιῶναι, ἢπερ καθῆσθαι κλέθων

Quocirca si Minos rectè uti velit iudicio, multò æquius Fatum pro [n] Sisypho puniet, & Parcam pro Tantalo. Quid enim illi iniustè egerunt, quando iussis dicto audientes fuerint? IVPIT. Ampliùs quidem vel respondere tibi indignum facinus existimo, talia præsertim interroganti. Audax enim es, & Sophista: ac iam quidem te relicto abeo. CYN. Debebam equidem adhuc & hoc ex te quæsîsse, vbinam locorum Parcæ degerent, aut quomodo res tantas tam exacta cura & cogitatione queant assequi, præsertim illis tantùm tribus existentibus. Etenim laboriosam & minimè felicem atque iucundam vitam mihi videntur agere, tantis implicitæ negocijs. Et quemadmodum verisimile est, ipsæ quoque fato parùm propitio & fauente in lucem sunt editæ. Itaque ego, si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutauerim, verùm eligerem potiùs vt adhuc egentiùs agerem, quàm vt colo

Par-

ὧν ἄπραχτον, τοσούτων πραγμάτων μεστὸν ἐπιχειρῶν ἔπαινον. εἰ δὲ μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀντείπασθαι πρὸς ταῦτα, ὦ Ζεῦ, καὶ τούτοις ἀγαπῶμεν, οἷς ἀπεκείνω· ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσαντα τὸν περὶ τῆς εἱμαρμένης καὶ προνοίας λόγον, τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐχ ἕμαρτον ἀκοῦσαί μου.

Parcarum aſsiderem, tantis negocijs & difficultatibus referto, obſeruans ſingula. Cæterùm ſi tibi graue eſt, ô Iupiter ad hæc reſpondere, etiam his contenti erimus ad quæ reſpondiſti. Satis enim eſt quòd de Fato & Prouidentia ſermonem nos nõ celaueris. Reliqua fortaſſe in fatis non eſt vt audiam.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a PRAETER linum.] *Dixit pro eo, quod eſt extra decretum fatale. Alluſum eſt autem ad fila trium Parcarum, quas Heſiodus in Theogonia noctem finxit peperiſſe. Has Eumenidas Athenienſes vocant, & coluerunt à tempore quo Oreſtes eò venit, qui illis ſtruxit templũ: in quo ſi quis ſanguine pollutus ingrediatur, ſtatim ad inſaniã præ metu redigitur.* *b* Lino.] *Id eſt, filo.* *c* Admetum.] *Apollo inter paſtorũ numina numeratur. nam & ipſe greges Admeti Theſſaliæ regis pauiſſe dicitur. Quare Virg. & ipſum inter numina paſtorum inuocat:*

—& te memorande canemus
Paſtor ab Amphryſo, &c.

d Adraſtus.] *Argiuorum rex, vnus è ſeptem ducibus, qui profecti ſunt Thebas, vt reſtituerent in regnum Polynicem.*

e Laio.] *Laius, Labdaci filius, regis Thebarum, ex Iocaſta Creontis Thebani filia ſuſcepit Oedipum: qui grandior natu factus, Laium patrem in tumultu quodam inter ciues ſuos exorto, interfecit, matremq; imprudens duxit vxorem.* *f* Hale.] *Halys Paphlagoniæ fluuius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros ac Paphlagones interfluens: contra Aquilonem in Euxinum mare euoluitur. Lucan. lib. 3. & Ouid. 4. de Ponto:*

—crebro vortice tortus Halys.

g Fulmine armatus.] *Poëtæ Ioui, deorũ & hominũ monarchæ, fulmen triſul-*

cum, & nutum illum ac ſupercilium, quo totum Olympum tremefacit, tribuunt. *h* Alcibiadis nepotes.] *Perditiſſimus nepos Alcibiadis apud Platonem in Sympoſio, ebrius loqui introducitur.* *i* Socrates vndecim viris traditus eſt.] *Vndecim viris capitalibus, & in carcerem coniectus, tandem veneno ſublatus eſt: vt videre licet in Bis accuſato. Meletum Socratis accuſatorem damnatum capitis, ex Laërtij Platone ſcimus.* *k* Ad hæc Sardanapalus.] *Primi mortaliũ Aſſyrij, rege Nino duce, auſi in exteras gẽtes arma ferre narrãtur, quarum multas ſibi ſubdiderunt. Orbis imperiũ diu retentũ, eorum rex vltimus Sardanapalus, à Medis in bellũ prouocatus & victus, amiſit.* *l* Orcũ mihi narras.] *Saluſt. in Catilinæ bello: Credo falſa exiſtimans ea, quæ de inferis memorãtur, diuerſo itinere malos à bonis loca tetra, inculta, fœda atq; formidoloſa habere. i. habitare.* *m* Audio Minoa.] *Socrates in Gorgia Platonis refert Iouem hæc dixiſſe Plutoni: Ego igitur conſtituã meos filios iudices, duos quidẽ ex Aſia. Minoẽn ſcilicet & Rhadamanthũ: vnũ verò ex Europa, Aeacũ. Hi ergo poſtquã mortui fuerint, iudicabũt in prato quodã, ibiq; in triuio ex quo geminæ pateant viæ, altera quidẽ ad tartarũ, altera verò ad inſulas beatorũ. Aſiaticos Rhadamanthus, eos verò qui ab Europa venient, Aeacus iudicabit. Minoi autem id munus iniungam, vt ipſe diiudicet, ſi quid ambiguum fuerit, vt iuſtiſſimè procedat iudiciũ, rectèq; fiat trãſmiſſio animarũ. Ibi etiam legitur, quòd vterq; ipſorum virgam tenet dum iudicat. Minos autem conſiderans ſedet, aureum habens ſceptrum, de qua re meminit & Homerus.* *n* Siſypho puniet.] *De Siſypho ob latrocinia à Theſeo Athenienſium rege interfecto, quomodo ſaxum voluendo prematur apud inferos, eſt apud Ouid. 13. Metaph. Virgil. quoq; lib. 6. Aeneid. Vide etiam prouerbium, Saxum voluere.*

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕ-
γρίνυ τελευτῆς.

DE MORTE Peregrini.

Vincentio Obſopœo interprete.

ARGVMENTVM.

INſectatur hic Lucianus id quod aliàs quoque libenter facit, arrogantiam & inſanam gloriæ cupiditatem, præci-

præcipuè Philoſophorum, vt cuius gratia plerique omnia audeant, neq; quicquam intentatum relinquant. Atque eius rei exemplum, Peregrini huius mortem deſcribit, qui vt famam aliquam ſui relinqueret, in Olympijs conſtructo rogo, ſeipſum in ignem vltrò coniecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potiſsimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta ſunt, id quod etiam inſcriptio ac titulus pollicentur: interim tamen & vitam eiuſdem & facinora perſequitur, à quibus progreſſus ille, ad hoc genus ſtudiorum poſtremò ſeſe contulerit, & hoc ſub aliena perſona, à qua ipſum etiam modum & cauſam mortis, in qua præcipuè nitebantur ſectatores illius, refelli ac refutari facit, nimirum vt eam inuidiam à ſe ipſo remoueret. Appareret enim illis tum temporibus Peregrini nomen non ita leue aut vile apud multos fuiſſe, præſertim imperitiores, quibus facti huiuſce nouitas admirationem incuſſerat, quemadmodum & ex A. Gellio animaduertere licet, qui ipſe quoque honorificam illius mentionem facit lib. 12. cap. 11. Videturq; omnino Stoica quadam animi pertinacia, vitæq; tædio mortem vltrò ſibi conſciuiſſe, quemadmodū & alios quoſdā eiuſdē profeſſionis viros feciſſe aliquando legimus. Sed quòd idem hoc in Olympijs potiſsimùm, & frequentiſsimo hominum conuentu fecit, ambitionis argumentū præ ſe fert, ac reprehenſioni locum dedit. Et eſt ſanè eiuſmodi res ambitio, vt multos eò dementiæ adigat, vt dum gloriam nimis auidè captant, in ſummam interim temeritatem & infamiam præcipitentur, nihil neq; penſi neq; moderati habentes, dummodo famam tantopere ambitam poſt ſe relinquant: cuiuſmodi Proteos vtinā nec noſtra ætas quoſdam tuliſſet, ἀλλὰ ταῦτ' ἴσως καμοῦ λέγω μὴ κυνικοῦ, φασί. Cæterùm fuit hic Peregrinus, philoſophus quiſpiam ex ſeuerioribus illis Stoicæ diſciplinæ profeſſoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus, ex Ponto, temporibus Traiani viuens, æqualis Epicteto, Dioni, Muſonio, &c. quem ſe Gellius

lius vidisse quoque ait Athenis extra vrbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorũ quoq; religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, vt Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atq; præteritos repudiatus.

LVCIANVS CRONIO Salutem.

Ουκιανὸς Κρονίῳ τῷ πρώτῳ χαίρειν. Ὁ κακοδαίμων Περιγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἥδιον ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸς δὴ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ὁμηρικοῦ Πρωτέως ἔπαθεν. ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα ἐποίει, καὶ μυρίας προσώπας περιῆλθε, τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ πῦρ ἐνέβη. τοσούτου ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης ἤρτητο. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπολωβάκωται ὁ βέλτιστος, κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα, παρὰ δόξαν· ὁ μὲν γὰρ δοκῶν ἀθάνατος ἔσεσθαι ἐμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὸς κρατῆρας, ὁ δὲ γενναῖος οὗτος καὶ πολυανθρωποτάτου τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεως τηρήσας, πυρὰν ὅτι μεγί-

Nfelix ille Peregrinus, aut (quo nomine potissimùm delectari visus est se ipse nominando) Proteus, illud ipsum Homerici Protei passus est: nihil enim non gloriæ gratia fieri sustinuit: cũmque infinitis mutationibus transformatus esset, postremùm ignis quoque factus est. Vsqueadeò gloriæ cupiditate tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones & fauillas redactus est post Empedoclem, nisi quòd hic temerarium facinus celare conatus, clanculùm in cratêras se dedit præcipitem: porrò generosus ille populosissimo Græcorum conuentu obseruato, ingentis-

μηχίσλω πύρας, ἐνιστάλησαν ingentissimaq; pyra constructa, tot ac tantis testibus conscijs insiluit, ac orationes nõnullas super hac re ad Græcos habuit aliquanto antè quàm hoc ausus est. Videor itaq; mihi videre te nimiùm huius senis deridentem arrogantiam, aut potiùs exclamantem, qualia par est te exclamare: O' insipientem insipientiam, ô ærumnosam gloriam: aliaq; quæ de illis ferè dicere consueuimus. At tibi quidem hæc eminùs & longè tutiùs dicta sunt: ego verò iuxta rogum ipsum, insuper antè quoque in copiosa auditorũ multitudine eadem dicere non reformidaui, nonnullis equidem grauiter ferentibus, quotquot senis arrogans consilium admirationem incusserat. Erant autem aliquot alij, qui & ipsi huius gratia ridebant. At ego propemodum à Cynicis discerptus essem, velut Actæon à canibus, aut consobrinus eius [a] Pentheus à Bacchis. Cæterùm totius rei apparatus talis erat. etenim Poëtam haud dubiè qualis fuerit nosti, tum quantas per omnem vitam

ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων, καὶ λόγους τινὰς, ὑπὲρ τούτου ἀπὸν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οὐ πρὸ πολλῶν ἐμβῶν τοῦ κινδύνου. πομπὰ τοίνυν δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κορυφῇ τοῦ γέροντος· μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντος, οἷά σε ἐκὸς βοᾶν, ὦ τῆς ἀβελτηρίας, ὦ τῆς δοξοκοπίας, ὦ τῶν ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν οὖν πόρρω ταῦτα, καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον, ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτό, καὶ ἔτι πρότερον, ἐν πομπῇ πλήθει τῶν ἀκροατῶν ἅπαν αὐτὰ, ἐνίων μὴ ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν τοῦ γέροντος. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ, ἀπ' ὀλίγου δεῖν, ὑπὸ τῶν λυπικῶν ἐγώ σε διεσπασθαι, ὥσπερ ὁ Ακταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. καὶ πᾶσα τοῦ πράγματος σκευὴ διάδηλος ἦν. τὸν μὴ ποιητὴν οἶσθα, οἷός γε ἦν, καὶ πλίνθα

[a] Pentheus à Bacchis.

tragœ-

ἐπαγώλια παρ' ὅλον τὸν βίον, ὑπὲρ τὴν Σοφοκλέα καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἠλιν ἀφικόμην, ὡς τὸν γυμνασίου αὐτῶν, ἐπύθετο μου ἅμα λιωι τινὸς, μεγάλῃ καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ σωθέντα ταῦτα, καὶ ἐκ τριόδου τῆς ἀριστερᾶς ἐπιβοωμένου, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου, ἕως ἐπιλείψειεν αὐτὸν ἡ βοὴ εἰς τὸν Πρωτέα. καὶ ὡς ἦν οἷός τι ὤν, παράσχοιμι σοὶ αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεύσας, ὡς ἐλέγετο· σὺ δὲ γνωσεῖ, ἁπλοῦν ποιήσας βοῶντι. Πρωτέα γάρ τις, ἔφη, ἐφόδιον ζητεῖ λέγειν, ὦ γῆ καὶ ἥλιε, καὶ ποταμοὶ καὶ θάλαττα, καὶ πατρῷα Ἡράκλεις, Πρωτέα. τὸν ἐν Συρίᾳ λιθόντα, τὸν τῇ πατρίδι ἀνόητα πεντακισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβεβλημένον, τὸν τῷ ἡλίῳ ἐπισημότερον, τὸν ἀνταγωνίσασθαι καὶ αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον; ἀλλ'

tragœdias in lucem dederit, supra Sophoclem & Aeschylum. Ego verò vbi primùm in Elin venissem, illorum certamine eò illectus atque perductus, statim Cynicum quendam inaudiui, magna & aspera voce consueta illa ac virtutem ex triuio intonantem, omnesq; indiscriminatim dicterijs & conuicijs inuadentem: tandem verò in Proteo eius vociferatio desiit. Hæc quemadmodum dicebantur, pro mea virili cuncta tibi ex ordine percensere conabor. Tu verò hæc planè ita se habere cognosces, quippe qui ipsis vociferantibus non semel adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum dicere, ô terra, ô Sol, & flumina, & mare, & patriæ, Hercules! Proteum, qui in Syria vinclis colligatus fuit, qui in patria quinque millia talentorum vltrò reliquit, qui ex vrbe Roma eiectus est, quem Sole longè illustriorem esse constat, qui cum ipso Olympio commissus decertare possit. At quia

ἀπ' ὅτι ἀπὸ πυρὸς ἐξάγειν ἑαυτὸν τοῦ βίου διέγνωκεν, εἰς ὑψοδοξίαν τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν· ὁ γὰρ Ἡρακλῆς ὅτως, ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς καὶ Διόνυσος οὐρανῷ; ὁ γὰρ τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης (τοῦτο γὰρ ὁ κῆρυξ ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο) ἠρώτω τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς καὶ Ἐμπεδοκλῆς πρὸς τὸν Πρωτέα; ὁ δέ, οὐκ εἰς μακράν, ἔφη, καύσει ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπιάσι. πῶς, ἔφω, ἢ τίνος ἕνεκα; ἔτα ὁ μὲν ἐπαρθεὶς ἔλεγεν, ἐβόα δὲ ὁ κωφικὸς, ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλο ἀκοῦσαι. ἐπύθοντο οὖν τὰ λοιπὰ ἐπαυτολογοῦντος αὐτοῦ, καὶ θαυμασάς τινας ὑπερβολὰς διῆξιον κατὰ τοῦ Πρωτέως. τὸν μὲν γὰρ Σινωπέα, ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἀντισθένη, οὐδὲ παραβολὴν ἠξίου αὐτοῦ, ἀπ' οὐδὲ τοῦ Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλει δὲ τοῦ Δία ἐπὶ τοῦτο ἅμιλλαν, ἔτα μέντοι ἐδόξῳ

At quia ignis adminiculo è viuis se subducere statuit, hoc ambitioni eius & vanæ gloriæ quidam imputant. [b] Nónne verò ad hunc modũ è terris discesit & Hercules? nónne ita Aesculapius & Dionysius fulmine? Nónne postremũ & Empedocles in cratêras semet immisit p̃cipitẽ? Hæc vbi dixisset Theagenes (hoc enim nomine vociferator ille vocabatur) rogabã quendã ex assistẽtibus, qd hoc de igne aut Hercule aut Empedocle ad Proteum attineret. Atqui, inqt ille, breui semet ipse flãmis absumpturus est Proteus. Quomodo, inquã ego, aut cuius gratia? Deinde cùm ille omnem rem mihi exponere insisteret, Cynicus in tãtũ vociferabatur, vt nullo pacto eius audiendi copia mihi relinqueretur. Audiebam itaq; reliqua ipsum effundentẽ, ac laudib. mirificis Proteũ extollẽtem. Etenim Sinopea, aut præceptorẽ eius Antisthenẽ, ne conferre quidẽ cum illo dignatus est, sed neq; ipsum Socratẽ. Prouocabat autem & ipsum Iouem in certamen, deinde cùm visum

esset

αὐτῶν, ἴσως πως φυλάξαι αὐτὸς, καὶ οὕτω κατέπαυσε τὸν λόγον. Δύο γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὁ βίος ἄριστα ἀπεργάσατο ἐνθάδε, τὸν Δία τὸν Ολύμπιον, καὶ Πρωτέα, πλάσαι δὲ καὶ τεχνίτας, τοῦ μὲν Φειδίας, ἡ δὲ ἡ φύσις. ἀπὸ νεῶν ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς τὸ ἄγαλμα ἡ δὲ οἰχήσεται, ὀχεύμενον ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ἐμοὶ μὲν ἰδόντι ἀπιόντι, ἐδάκρυε μαλακοῖς, καὶ τὰς τρίχας ἐτίλλε, καταφειδόμενος μὴ πάνυ ἔλκειν. καὶ τίλλων, ἀπάγον αὐτὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν κωμικῶν τινὸς παραμυθούμενοι. μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος ἀθρόος ἀναβαίνει, οὐ περιμείναντας ἀπαλλαθῆναι τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ἐπ' αὐτομολοῦσι τοῖς πρώτοις ἱκρείοις ἐπῆλθε τῶν στρουθῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ πολὺ ἐσίγα, καὶ ἀπὸ ἀπὸ ἐδόκουν ἀκροᾶσθαι, εἶτα ἤρξατο ὥσπερ ἐπὶ κατάρας Θεα-

esset illi similes eos quodammodo inter seipsos seruare, eiusmodi finem orationi imposuit. Duo hæc, inquit, præstantissima opificia ætas nostra vidit, nimirum Iouem Olympium, & Proteum: quorum quidem illius architectus fuit Phidias, huius verò opifex natura. At tunc ex hominum commercio ad superos hæc statua migratura est: cæterùm per ignem abiens, nos orphanos in terris destituet. Hæc vbi cùm multo sudore dissertuisset, lachrymatus est satis ridiculè, capillósque vellebat è capite, subparcens tamen, ne radicitùs extraheret. At postremũ abductus est à quibusdam Cynicis, tristẽ ac lachrymãtem cõsolantibus. Hoc abducto alius illicò cõcionaturus ascendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur, sed ardentibus adhuc sacris turbam continebat. Ac sub initium quidẽ effusissimè ridebat, videbaturq; illud ex intimis præcordijs facere: deinde ad hũc modũ orationẽ suã exorsus est: Posteaquã maledictus Thea-

ιφῦσιν τὴν τῶν μιαρο-
έτων αὐτῶν λόγων, τὰ Ηρα-
κείτου δάκρυα ἐποιήσατο, ἐ-
πὶ μετὰ τὸ ἐναντίον, ἀπὸ τοῦ
ημοκρίτου γέλωτος ἄρξο-
μαι. καὶ αὖθις ἐγέλα ἐπὶ πολὺ,
ὡς καὶ ἡμῶν τοὺς πολλοὺς ἐπὶ
τὸ ὅμοιον ἐπισπάσατο. εἶτα
ἀναστρέψας ἑαυτὸν· ἢ τί γὰρ ἄλ-
λο, ἔφη, ὦ ἄνδρες, χρὴ ποιεῖν
πρὸς ἀνθρώπους μὲν ἄτοπα γελοῖα
λέγοντας, ὁρῶντας δὲ ἄνδρας
πρεσβύτας δόξαις καταπλύ-
νας ἵνικα μονονουχὶ λυβισῶν-
τας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δὲ εἰδῆ-
τε, οἷόν τι τὸ ἄγαλμά ἐστι τὸ
παυθησόμενον, ἀκούσατέ μου,
ξαρχῆς παραφυλάξαντες
μου γνώμῃ αὐτοῦ, καὶ τὸν
βίον ἐπιτηρήσαντες. ἔνια δὲ
παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ ἐ-
πυθανόμην, καὶ οἷς ἀνάγκη
ὦ ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν·
τὸ γὰρ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσ-
μα καὶ δημιούργημα, ὁ τοῦ Πο-
λυκλείτου κανών, ἐπεὶ εἰς ἄν-
δρας τελείους ἤρξατο, ἐν Ἀρμε-
νίᾳ, μοιχῶν ἁλοὺς, μάλα
πολλ

Theagenes ſceleſtiſſimis o-rationibus ſuis lachryman-do finem impoſuit, ego di-uerſa ratione à riſu Demo-criti exordiar. Ac iterum ſublatis cachinnis, in ri-ſum vberem ſolutus eſt, adeò vt noſtrum pleroſque ad communem riſum pertra-heret. Deinde ſedato riſu, cõuertens ſeipſum: Et quid-nam aliud, inquit, ô viri, no-bis peræquè faciendum eſt, adeò ridiculas orationes au-dientibus, videntibusque vi-ros ætate decrepita viliſ-ſimæ gloriolæ gratia tan-tum non ſaltantes in me-dio? Vt autem rectiùs in-telligatis cuiuſmodi nam il-la ſit ſtatua quæ flammis ab-olebitur, audite me, qui ab initio eius mentem calli-dè animaduerterim, omni eius vita diligenter obſer-uata. Nonnulla verò à ciui-bus quoque ſuis memorata percepi, quibus non potuit non exactiſſimè perſpectus & cognitus eſſe. Etenim hoc naturæ figmentum & opifi-cium, Polycleti canon, vbi firmata iam ætate in virum

πομὰς πηγὰς ἴλαβι, ἡ τι λ&, κατὰ σοῦ τίγρις ἀλόμι- ν&, λίμφυγι, φαφανίδι τὼ πυγλὼ βιβυσμ&. ἔτα μα- ράκιόν τι ὡραῖον ἀφθάρας, τρισχιλίων ἐξωνήσατο παρὰ τῶν γονίων τοῦ παιδὸς, πι- νήτων ὄντων, μὴ ἐπὶ τῶν ἀρ- μοσλὼ ἀπαχθῶσι τῆς Ασίας. ταῦτα καὶ τὰ ζιαῦτα ἰάσπν μοι δοκῶ· πηλὸς ἦ ἔτι ἄπλας& ἰῶ, καὶ ὁλίπα ἰντι- λὶς ἄγαλμα ἡμῖν ἰδιδη- μιέργ&. ἃ δ' τὸν πατέρα ἴ- φθασι, καὶ πάνυ ἀκοῦσαι ἄ- ξιον. καί ζι πάντις ἴσι, ἡ ἀ- πηόατι, ὡς ἀπίπνιξι τὸν γέ- ροντα, ὃι ἀναοχέμ& αὐ- τὸν ὑπὲρ ἐξύποντα ἴτη ἤδη, γηρῶν]α. ἔτα ἰπαδὴ τὸ πρᾶγ- μα διεβιβόητο, φυγλὼ ἰαυ- τῦ καταδικάσας, ἰπλανᾶτο, πάλιν ἄπο]ι ἀμείνων, ὅτι περ καὶ

adoleſcere incepiſſet, mul- tis in Armenia vitiatis per adulterium mulierculis, non parùm multa ſuſcepit ver- bera. Denique verò per tectum exiliens & elapſus, fuga ſalutem redemit, ra- phano oppletas nates au- ferens. Exin puero quo- piam formoſo per vim con- ſtuprato, tribus nummo- rum millibus à pueri paren- tibus, cùm tenuis eſſent for- tunæ, fœditatis impunita- tem mercatus eſt, ne ad præfectum Aſiæ duceretur. Hæc atque eiuſmodi miſ- ſa mihi facienda eſſe viden- tur, etenim lutum adhuc in- forme erat, ac nondum perfecta ſtatua nobis for- mata. Cæterùm quibus in- iurijs confectum ætate pa- rentem affecerit, admodum auditu dignum eſſe opinor, & memoratu neceſſarium. Et ſanè omnibus vobis com- pertum atque auditum eſſe reor, quomodo ſenem præfoca- verit, nequaquam ſuſtinens eum vltra ſexaginta annos iam ſeneſcẽtem. Poſtea verò quàm tanti ſceleris fama diuul- gata eſt, arreptáq; fuga ſe ipſe condemnâſſet, incertis va- gans ſedibus oberrabat, terram terra cõmutando. Qua in pe- regrinas

ἡ τὴν θαυμαστὴν σοφίαν
ν Χριστιανῶν ἐξέμαθε, περὶ
ὺ Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι
γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγ-
νόμην. καὶ τί δεῖ λέγειν βρα-
ὺ παῖδας αὐτοὺς ἀπέφηνε,
προφήτης καὶ θιασάρχης καὶ
συναγωγεύς, καὶ πάντα μό-
ς αὐτὸς ὤν· καὶ τῶν βί-
λων τὰς μὲν ἐξηγεῖτο, καὶ
συνέγραφε, πολλὰς δὲ αὐτὸς
καὶ ξυνέγραφε, καὶ ὡς θεὸν
τὸν ἐκεῖνοι ἐθαυμάζοντο,
καὶ νομοθέτην εἶχον, καὶ πε-
άτην ἐπεγράφον. τὸν μὲν
αν γοῦν ἐκεῖνον ἔτι σέβουσι
ν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Πα-
στίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅ-
ι καινὴν πάντων τινὰ τελε-
σάγειν εἰς τὸν βίον. τότε
δὴ καὶ συμπεφθεὶς ἐπὶ τούτῳ
Πρωτεὺς, ἐνέπεσεν εἰς τὸ
δεσμωτήριον, ὅπερ καὶ αὐτὸ
ι μικρὸν αὖθις ἀξίωμα πεποι-
τοίησε πρὸς τὸν ἔξω βίον,
καὶ τὴν τερατείαν καὶ δοξο-
σοπίαν, ἣν ἐρῶν ἐτύγχανεν.
ἐπὰ

regrinatione & mirificam illam Christianorum sapientiam perdidicit, circa Palæstinam sacerdotibus & scribis illorum conuersans. Ac sanè non multo in tempore pueros omnes illos præ se esse ostendit, propheta, ac sacrificiorum princeps, & Synagogæ socius, breuiter, omnia solus existens. Prætereà librorum nonnullos exposuit, nonnulli verò & sua industria conscripti sunt. Ac veluti deum hūc ipsum perhibebant: nam eo & legum auctore vtebantur, & præfectum illum declarabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem reuerenter colunt, nempe illum quī in Palæstina crucifixus est: quoniam primus nouum illud mysterium in hominum vitam inuexerat. Tunc verò comprehensus etiam ob hoc ipsum Proteus in carcerem illapsus est. Quæ quidem res ipsi non mediocrem dignitatem cùm ad insequentem vitam, tum ineptias & gloriam, quarum erat amantissimus, conciliauit. Itaque

ἐπὰ δ' οὖν ἐδέδετο, οἱ Χεισ-
τιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ
πρᾶγμα, πάντα κινοῦσι, ἐξαρ-
πάσαι πειρώμενοι αὐτόν. ἔπ'
ἐπὰ τοῦτο μὲν ἀδυνάτουν, καὶ
ἅπασα θεραπεία πᾶσα οὐ πάρ-
εργος, ἀπὰ ξυὸ σπουδῆς ἐγί-
γνετο. καὶ ἔνθεν μὲν ἀνθεῖς μὲν ὁ-
ρᾶν παρὰ τὸν δεσμωτηρίου
πεμφθέντα γραῖδία, χήρας
τινὰς, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ
δ' ἐν τίλει αὐτῷ καὶ συνεκάθευ-
δον ἔνδον μετ' αὐτῦ, διαφθεί-
ροντες τὸς δεσμοφύλακας·
ἔνθα δεῖπνα ποικίλα ἀσκευ-
μένα, καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῦ ἐλέ-
γοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖ-
νος (ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο) καιν-
ὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνο-
μάζετο. καὶ μὴν καὶ τῶν ἐν
Ἀσίᾳ πόλεων ὅσων, ὧν ἔκρο
τινὲς, τῶν Χεισιανῶν συλ-
λόντων ἐκ τῦ δοκεῖν, βουθύ-
σουσις καὶ ξυναγορεύσουσιν, καὶ
παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα
ἀμέλλα-

postquam in carcerem con-
iectus est, Christiani hanc
rem grauiter & indignè fe-
rentes, nullam non impen-
debant operam, & planè
mouebant omnia, tentan-
tes si quo modo illum fur-
tim possint eripere. Deinde
animaduertentes hunc co-
natum frustra esse, nihil ta-
men ex altero quo captiuus
egebat obsequio intermitte-
bant, verùm omnia cum ma-
gna fide & diligentia præ-
stabant. Ac manè quidem
illicò videre erat iuxta car-
cerem præstolantes anus vi-
duas quaspiam, & orbos
puerulos. Illorum verò pars
etiam vnà intus cum illo
somnum capiebant, corrup-
tis pecunia custodibus. Ex-
ijs omnis generis cœnæ in-
ferebantur variæ, ac sacri
inter seses sermones dicebā-
tur. Atqui optimus ille Pere-
grinus (adhuc enim hoc no-
minis obtinebat) nouus quoque Socrates ab illis nominaba-
tur. Quin etiam in Asia pleraſquè vrbes fuisse constat, à
quibus venerunt quidam laturi auxilium, Christianis mit-
tentibus ex publico, neq; nō colloquturi, & virū consolaturi.

Incre-

μήχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυσθαι, ἐπαδὰν τι ζητῆται μηνύσιον ἐμβραδῦναι γὰρ ἀφελοῦσι πάντων. καὶ δὴ καὶ τῷ Περιγρίνῳ πολλὰ ὅτε ἔκ χρήματα παρ' αὐτῶν, ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν, καὶ πρόσοδον ὐ μικρὰν αὐτῷ ἐποιήσαντο. πεπείκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον ἀθανάτους ἔσεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο καταφρονεῖν τοῦ θανάτου, καὶ ἑκόντες αὐτοὺς ἐπιδίδόασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἔπεισεν αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες ἀλλήλων, ἐπαδὰν ἅπαξ παραβάντες, θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τὸν ἀνθρωποθανατον ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν προσκυνῶσι καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιῶσι. καταφρονοῦσιν οὖν πάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται, ἄνωθεν τινὸς ἀπεβδοῦς

Incredibile verò est, quantum studium & celeritatem in hoc ostendant, si quid tale vulgo innotuerit. Illicò enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino quoque multæ tunc opes ab illis mittebantur, sub vinculorum prætextu, nec vulgarem rerum prouentum lucrifaciebat. Etenim haud dubitanter sibi persuaserunt infelices illi, se omnino immortalitate fruituros, perpetuoque victuros esse. Quam ob rem & mortem magno contemnunt animo, ac non pauci sua sponte semet occidendos offerunt. Deinde primus quoque illorum legislator eorum persuasit animos, quemadmodum omnes inter se fratres essent. Postea verò quàm semel à nobis desciuerunt, Græcorum deos constanter abnegant, solum autem Crucifixum illum impostorem adorantes, secundum illius leges viuendi rationem instituunt. Proinde apud illos omnia ex æquo habentur contemptui, existimanturq; esse communia.

βὸς πίστεως τὰ διαῦτα παραλεξάμενοι. ἢν δέ τινα παρέλθῃ τις ἐς αὐτὸς, γόης καὶ τὸ χνίτης ἄνθρωπος, καὶ πράγμασι χρῆσθαι δεινὸς, αὐτίκα μάλα πλέοσι ἐν βραχεῖ ἐγγίζ, ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανών. πλεῖν δὲ ὁ Περεγρῖνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφίας χαίροντος, ὡς σαφῶς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, καὶ ὅτι λίξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν, ὡς λόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀφεῖκεν αὐτὸν, ἐκ τῆς μοναρχίας ὑπολαβὼν ἄξιον. ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανελθὼν, καταλαμβάνει τὸ περὶ τοῦ πατρῴου φόνου ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν διαπασπάζεται τὰ πλεῖστα τῶν ἐγκλημάτων παρὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ, καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ, ὅσον εἰς πεντακαίδεκα τάλαντα.

quæ citra fidem exactè exploratam in communem vsum à quoquam deferentè susciptunt. Quòd si quis præstigiator, aut alioqui homo promptus & versutus, & rei faciendæ appositus eos accesserit, breui admodum opulentus efficitur, quippe qui hominum idiotarum simplicitate calidè queat abuti. Cæterùm Peregrinus tandem liber dimissus est ab eo qui id temporis præsidem agebat in Syria, viro non mediocriter Philosophiæ commercio gaudente. Qui cùm illius subolfeciſſet arrogantiam, quòd iam statuisset mortem oppetere, vt per hoc præclaræ famæ gloriam apud posteros relinqueret, dimisit illum, ne dignum quidem ratus eundem esse supplicio. Ille verò exin domum regressus, comperit paternæ cædis memoriam nondum fuisse sopitam, sed multos supereſſe, qui mira perspicacitate accusationem aduersus illum adornarent. Dissipârat itaque maiorem possessionum suarum partem in peregrinationem, ac tantum relicti erant agri fermè quindecim talentorum

ὧν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τριάκοντα ἀνταλάντων ἀξία, λῷον ἦρων κατέλιπεν, οὐχ, ὥσπερ πανήλιοι καὶ Θεαγένης ἔλαι-, τρυτακισχιλίων· ἔοικε γὰρ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, τηλικοῦτον αὐτῇ τὸν ἀντιώσας παραλαβοῦσα, ραθεὶς ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις καὶ βουκόλοις, καὶ τῇ οἰκείᾳ παρασκευῇ. ἀλλ' ἔτι ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα θερμὸν ἦν, καὶ οὐκ ἂν μακρὰν ἀναστήσαιτό τις αὐτόν. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν, ὡς ἔφασαν οἱ ἰδιῶται, γέροντα τρεφθοιῶντες, οὕτως ἀνιβόως ἀπολόμενον. ὁ δὲ σοφὸς οὗτος Πρωτεὺς, πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθαι οἷόν τι ἐξεῦρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον ἀπέφυγε· παρελθὼν γὰρ εἰς αὐτὸν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐκόμα δὴ, καὶ τρίχωνα μικρὸν ἐμπεπλεγμένην, καὶ πῦρ

lentorum. Nam tota substantia quam pater reliquerat, trigmta talentorū summam non excessit, non, vt omnibus modis ridiculus Theagenes illam tribus millibus dignam falsò confirmauit. Tanti enim neq; tota Parianorum vrbs, tametsi quinq; ciuitates sibi vicinas adiungeret, venderetur, vnà cum ipsis hominibus & inmentis, & reliqua supellectile. Vigebat itaque eius etiam dum flagitium & accusatio in recenti hominum memoria. Nec ita diu habitauit in patria, sed statim aduersus eum quispiam insurrexerat. Potissimùm verò ipse populus indignabatur, senem frugi, vt illi quibus visus erat, perhibent, familiariter lugentes, qui tam crudeliter & impiè fuerat occisus. Sedenim sapiens ille Proteus ad hæc omnia non oscitanter intentus erat, quinam aliquid inuentum comminiscereturr, vnde vim & periculum à se declinaret. Progressus ergo in mediam Parianorum multitudinē, nutriebat verò iam comam,

πήραν παρήρτητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔῳ, καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύασθο. διὸ, τ' ὄν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ λιπὼν, λημοσίαν εἶν πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσαν ὁ λῆμος, πρόητοι ἄνθρωποι, καὶ πρὸς διανομὰς ἀνυχνότατοι, ἀνέκραγον ἀθρόοι ἵνα φιλόσοφον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ ἐπιφθέγματα, εἴ τις ἐπιχαρίεσθαι μεμνῆσθαι τοῦ φόνου, λίθοις ἀθρόοι ἐβάλλοντο. ἐξῆν οἰῷ τὸ λοιπὸν πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια, τοὺς Χριστιανοὺς ἔχων, ὑφ' ὧν λοιμοφορούμενος, ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ὢν, καὶ χρόνον μέν τινα ἕως ἐβόσκετο. ἔπειτα παρανομήσας τι καὶ εἰς ἐκείνους (ἔφθη γάρ τι, ὡς ἔοικα, ἐδίων, τῶν ἀρρήτων αὐτοῖς) οὐκ ἔτι πεισμένων

ſordido amictus pallio, pera ex humeris ſuſpenſa, & baculum manu tenebat: erat autem omnino inſtructus more tragico. Talis itaque cum ciuibus ſuis apparuiſſet: vniuerſam, inquit, ſubſtantiam quam ſibi beatæ memoriæ pater reliquiſſet, ſe velle illis publicam dimittere. His auditis, homines egeni & inopes, neq; non ad diſtributionem auidè inhiantes, protinus exclamauerunt, illum vnicum eſſe Philoſophum, vnicum amantem patriæ, vnum qui verè Diogenis & Cratetis eſſet æmulus. Porrò autem inimici neceſſariò quieſcebant. Etenim ſi quis conatus eſſet mentionem paternæ cædis facere, illicò petebatur lapidibus. Secunda itaque ſuſcepta peregrinatione egreditur vagaturus, ſatis ſibi viatici in Chriſtianis repoſitũ eſſe exiſtimans, à quibus quaquauerſum incedebat, ſtipatus, in omni agebat rerum abundantia. Atq; ad hunc modum aliquantum temporis alebatur. Tandem admiſſo neſcio quo aduerſus illos flagitio (ſiquidem viſus erat, vt opinor, aliquid ex interdictis comediſſe) non recipientibus

ampliùs

ὠτῶν, ἀπορούμενος, ἐκ παλι-
νῳδίας ὥιτο δεῖν ἀπαιτεῖν
παρὰ τῆς πόλεως τὰ ἐτήμα-
τα, καὶ γραμματεῖον ἐπιδὸς,
ἐξίη ταῦτα κομίσασθαι, κελεύ-
σαντος βασιλέως, ἔπα τῆς
πόλεως ἀντιπρεσβευσαμένης,
ἀλλ' ἐπράχθη, ἀπ' ἐμμενῶν ἐ-
κελεύσθη, οἷς ἅπαξ δόγμα μὴ
ἀγνὸς καταναγκάσαντος, πρί-
τη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία ἐς
Αἴγυπτον, παρὰ τὸ Ἀγαθόβου-
λον, ἵνα περ τῶν θαυμαστῶν
ἄσκησιν διώσηται, ξυρόμενος
μὲν τὸ ἥμισυ, χρίω-
μενος δὲ πηλῷ τὸ πρόσωπον. ἐν
πομπῇ δὲ τῶν περιεστώτων δή-
μου ἀναφλῶν τὸ ἀμβλύτερον, καὶ
τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο κα-
λάμενον ἐπιδεικνύμενος, ἔπα
παίων, καὶ παιόμενος ῥάβδοις
ἐς τὰς ῳυγὰς, καὶ ἅμα πολ-
λὰ νεανικώτερα θαυματο-
ποιῶν, ἐκεῖθεν δὴ ἔτω παρι-
σκευασμένος, ἐπὶ Ἰταλίαν
ἔπλευσε, καὶ ἀφορᾶς τῆς νεὼς
ἁπάσης ἐποιδορεῖτο πᾶσι, καὶ μά-
λιστα

amplius illis, magna rerum difficultate perplexus, per recantationem opinabatur opes ſuas iterum à ciuitate repetendas eſſe: miſsisq; literis, voluit iuſſu regis demùm cuncta auferre. Contrà deinceps miſſa legatione etiam à ciuibus, nihil actum eſt, ſed iuſſus eſt ſtare rebus ſemel ab ipſo conſtitutis, præſertim à nemine ad hoc per vim compulſus. Poſt id tertiam in Aegyptum peregrinationem inſtituit ad Agathobulum iter faciens, vt admirando ſtudio ſemet exerceret, tondens capitis dimidium, ac vultum limo oblinens. Poſtea in magna circumſtantis populi corona, tractans in manibus virilia, hoc tanquam medium & indifferens eſſe demonſtrabat. Exin verberabat, & verberabatur ferula circa nates. multáq; alia iuueniliora more mirifico ac præſtigioſo deſignabat. Cæterùm ad hunc modum inſtructus & exercitatus hinc ſoluit in Italiã: egreſſusq; è naui, ſtatim omnes homines inſectatus eſt linguæ petulantia, cum

πλὴν τοῦ βασιλέως, πρᾳότατον αὐτὸν καὶ ἡμερώτατον ἁπάντων, ὅτι ἀσφαλῶς ἐτόλμα. ἐκεῖνος γὰρ, ὡς εἰκὸς, ὀλίγον ἐμέλησε τῶν βλασφημιῶν, καὶ οὐκ ἠξίου φιλοσοφίαν ἕνεκα λυόμενόν τινα λοιδορίαις ἐπὶ ῥήμασι, καὶ μάστιγι, τέχνην τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι ποιούμενον. τότε δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις τὰ τῆς δίκης ἠνέχθη. παρὰ γοῦν τοῖς ἰδιώταις καὶ πείθειν ἔτι τοῖς λόγοις ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ, μέγα δὲ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτηδεύων, ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμείνονα ἐπὶ τοσοῦτον τῷ πράγματι, ἀπὸν μὲν δόξαν τῇ πόλει τοιούτου φιλοσόφου. πολὺ δὲ καὶ τοῦτο μᾶλλον αὐτοῦ, καὶ δι' σύματος ἔτι πᾶσιν, ὁ φιλόσοφος διὰ τὴν παῤῥησίαν καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθὰς, ἐν πόλεσιν κατὰ τοῦτο τὸ Μουσωνίου καὶ Δίωνι καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ ἄν τις

primis verò regem, quem natura placidissimum & mansuetissimum: qua re impulsus, tutiori debacchabatur in omnes audacia. Etenim regi, vt par erat, parum curæ erant conuitia & blasphemiæ; neque vllum ex ijs qui philosophiæ se tradiderant, propter verba supplicio afficere dignabatur, cū primis verò eos qui rationem cōuitijs impetendi alios artem sibi peculiarem fecissent. Porrò autem Peregrinus tanta dicendi licentia non mediocrem sibi gloriam comparabat. Itaque apud homines idiotas in magna erat admiratione & reuerentia propter arrogantiam, donec is qui Reipub. procurationem obibat, vir sapiens, eiectum eum ablegāsset, cùm præter modum hac libertate nimisq; petulanter abuteretur, dicens,

vrbi nihil opus esse tali philosopho. Quare hoc quoq; de illo memorabile est, dum in ore erat omnib⁹, philosoph⁹ propter dicendi libertatem, ac imnodicam linguæ licentiam eiectus. Atenim iam exactus oppido, cū Musonio ac Dione & [d] Epicteto

ris ἄπ& ἐμ πιεισάσθαι διαύτ-
ης ἠνέγκετο. ὅτω δὴ ἐπὶ πλὼ
Ελλάδα ἐλθὼμ, ἄρτι μὲν Η-
λείοις ἐλοιδορεῖτο, ἄρτι δ'
τοὺς Ελλωας ἐπειδὴμ ἀκτέ-
ραδδα ὅπλα Ρωμαίοις· ἄρτι
δ' ἄνδρα παιδείας καὶ ἀξιώ-
ματι πεῦχοντα, διότι καὶ ἐμ
τοῖς ἄλλοις ἐῦ ἐπαίδευτο πλὼ
Ελλάδα καὶ ὕδωρ ἐπήγα-
γε τῇ Ολυμπίᾳ, καὶ ἅπασι
λίγα ἀπομνημονεύοντας τοὺς πα-
ρηγυρικοὺς, λαπῶς ἠνόρωμ,
ὡς καταθηλώσαντα τοὺς Ελ-
λωας, δίομ τοὺς θιατὰς
τῶμ Ολυμπίωμ ἀβακαρτι-
ρεῖμ διψῶντας, καὶ νὴ Δία
γε καὶ ἀρθυάσπαμ πολλοὺς
αὐτῶμ, ἅπὸ σοφοῦμ τῶμ νό-
σωμ, ἄτιος ἀβ τὸ ξηρὸμ τοῦ
χωείου, ἐμ πολῷ ὄχλῳ πλήθε
ἐπεπόλαζομ. καὶ ταῦτα ἔλε-
γε πίνωμ τοῦ αὐτοῦ ὕδατ&, ὡς

ἔλετο consuetudinem habuit, cumque aliis quotquot non dissimili infortunio mulctatos esse nouerat. Ad extremũ ita regressus in Græciam, modò probrosis dictis Elienses impetebat, modò Græcos vt aduersus Romanos arma sumerent, sollicitabat, modò virum industrium, & multa dignitate præditum turpiter insuadebat, propterea quòd ille præter alia quibus de Græcis erat optimè meritus, etiam hac in re non vulgarem præstitisset Græciæ & opem & operam, quòd aquam in Olympiam deduxisset, ac primus populum ad festiuitatem confluere solitum, siti pereuntem subleuâsset. In hunc ergo Peregrinus linguæ procacitate adductus, turpia verba euomere non cessabat, quasi Græcos hac mollitie effœminaret: Oportet spectatores Olympiorum sitim fortiter tolerantes perdurare. Ac per Iouem non pauci illorum mortem oppetebant, vehementibus morbis impliciti, interea propter loci siccitatem in magna & promiscua multitudine emergẽtibus. His ita dictis, de eadem aqua potare solebat,

adeò

ὡς ἂ μικρῦ λιτίλωσαν αὐτὸν ἐπιβραμόντων ἅπαντων, τότε μὴν ἐπὶ τὸν Δία λαταφυγὼν ὁ γραῦς, ἔδρα τὸ μὲν ἀσφαλέν. ἐς ἂ τὸν ἑξῆς Ολυμπιάδα, λόγον τινὰ ὑπὲρ τετραέτη ἐτῶν συνθεὶς, τῶν δὲ μέσον, ἐξελίξας πρὸς τοὺς Ελληνας ἔπαινον, ὑπὲρ τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγόντος, καὶ ἀφελογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἔλαν ἂ ἀμιλλώμενος ὑφ' ἁπάντων, καὶ μηκέτ' ὁμοίως πειθόμενος ὤν (ἔωλα γὰρ λῶ ἅπαντα) καὶ ὄκρι ἔτι λαμπρυγέν ἐλαύνετο, ἐφ' ὅτῳ ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ θαυμάζειν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφυλίπαν ποιήσειν, οὗπερ ἐξ ἀρχῆς δριμύτινα ἔρωτα λαβὼν ἐτύγχανε. τὸ τελευταῖον τοῦδε τόλμημα ἐξελαύνει περὶ τὴν πυρᾶν, καὶ δίκαιον λόγον ἐς τοὺς Ελληνας, οὐδὲν

adeò vt propemodum ab omnibus accurrentibus lapidibus fuisset obrutus, nisi tunc commodùm ad Iouis simulachrum arrepta fuga generosus ille se contulisset, ac ita præsenti discrimini vitata morte se subtraxisset. Cæterùm in proxima Olympiade orationem per quadriennium quod interfluxerat, multa cura meditatam atque compositam, ad Græcos habuit, laudes eius qui aquam deduxerat, ac fugæ suæ tunc factæ defensionem complectentem. Iam verò ab omnibus certatim contemptus negligebatur, nec erat amplius perinde in precio & admiratione. Siquidem friuola & exoleta erant quæ molieba-

tur omnia, nec quicquam poterat amplius nouiter cõmentum aut excogitatum producere, quod stuporem & admirationem incussisset accedentibus, & quo ille sibi dignitatem atque authoritatem conciliasset, cuius sub initium amore non dicendo extremè ambitiosus flagrabat. Ad extremum hoc temerarium & audax de pyra facinus commentus est, eáq; de re in Græcorum multitu-

ἀθὺς ἀπ' Ολυμπίων τῶν ἴμ-
πεδον, ὡς ἐς τὸ πιὸν λαύσων
ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα
θαυματοποιεῖ, ὥς φασι, βό-
θρον ὀρύξων, καὶ ξύλα συγ-
κομίσων, καὶ λαυλώ τινα
πλὴν ἁρτιείαν ὑποσχούμε-
νος. ἰχλῶ δ', οἶμαι, μάλιστα
μὲν ἀνεμφάτον τὸν θάνα-
τον, καὶ μὴ φαπιτόνα ἐκ
τοῦ βίου, εἰ δὲ καὶ πάντως δέοι
γνῶσι οἱ ἀπαλλάξεσθαι, μὴ
πυρὶ, μηδὲ ζοῖς ἐν τραγῳ-
δίαις τέλοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἑτε-
ρόν τινα θανάτου τρόπον, μυ-
ρίων ὄντων ἐλόμενον ἀπαλ-
θεῖν. εἰ δὲ καὶ τὸ πῦρ, ὡς Ηρά-
κλειόν τι ἀσπάζεται, τί δή
ποτε ἐκὶ λατὰ σιγὴν ἑλόμε-
νος ὄρος ἔρημον, ἐν ἐκεί-
νῳ ἑαυτὸν ἐνέπρησε μόνος,
ἵνα λιπὼν, οἷον Θεαγένης τὸν
Φιλοκτήτην παραλαβών; ὁ
δὲ ἐν Ολυμπίᾳ, τῆς πανηγύ-
ρεως πλησίον, μόνον ἂν ἐπὶ
σκη-

multitudinem ſermonem iam ſparſit quòd ſtatim à prioribus Olympijs veluti in diem poſterum flammis ſemet ipſe traditurus eſſet. Et nunc hæc ipſa multis adornat præſtigijs, vt fama eſt, eruenda foſſa, lignisque comportandis, ac miram & inuſitatam tolerantiam promittendo. Erat verò illi, vt mea fert ſententia, omnino mors expectanda, nulloque modo è vita profugiendum. At ſi immobili propoſito prorſus conſtitutum habet mortem cum vita commutare, conſentaneum mihi videbatur, ne hoc igne fieret, neque his quæ ſunt in tragœdijs, vteretur, ſed alia aliqua mortis permutatione, quum infinitæ ſint, electa, è viuis diſcederet. Quòd ſi tamen igne, tanquam re quapiam Herculea, tantopere delectatur, cur non potiùs per ſilentium electo quopiam monte multis arboribus conſito, in eo ſe ipſe concremauit ſolus, vno aliquo, cuiuſmodi eſt Theagenes, Philoctete aſſumpto? Ille autē in Olympia præſente magna homi-

σκιωῆς ὀφλίσκα ἑαυτὸν, ἐκ ἀνάξιος ὢν, μὰ τὸν Ἡρακλία, ἔγωγε καὶ τὸς Παραλοίας, καὶ τὸς ἀθίους ὀλίγας διὰ δόνα τῶν τολμημάτων. καὶ κατὰ τοῦτο πάνυ ὀψὲ δρᾷν αὐτὸ ἔοικεν, ὁμοίχλιον πάλαι ἐς τὸν ζοῦ Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τὴν ἀξίαν ἀφιτιτικφέα, ἀπὸ μὲ ἄπαξ χανόντα πὸς τὴν φλόγα, ἐν ἀκαρεῖ τεθνάναι. καὶ γὰρ οὖ καὶ τόδε οἱ νομοί μοι λίγεσιν, ὡς ἰδίας ὀξύτερος ἄλλος θανάτε τρόπος τοῦ ὀπτᾶ πυρός· ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ σῶμα, καὶ αὐτίκα τεθνάναι. τὸ μέν τοι θέαμα ἐπινοεῖται, οἶμαι, ὡς σμικρὸν, ἐν ἱερῷ χωρίῳ λαοσόῳ ἄνδρὸς, ἔνθα μηδὲ θάπτειν ὅσιον τὸς ἄλλος ἀφθίσκοντας. ἀκέσιται δ', οἶμαι, ὡς καὶ πάλαι βέλομέ τις ἔνδοξος γενέσθαι, ἐπεὶ

hominum frequentia, non in tabernaculis se solum videbit, alioqui haud indignus existens per Herculem, sicut par est homines parricidas ac impios malefactorum pœnas dare. Quin etiam nimium cunctanter ac serò illud facere videtur, quem iam dudum oportebat in Phalaridis taurum illapsum, dignum nefarijs factis exhausisse supplicium, nec tantum semel in flamma hisce entem sublitò expirare. Etenim à multis hoc pro certo confirmari audio, nullam mortem esse velociorem aut properantiorem, quàm eam quæ per ignem illata fuerit. Solum enim os aperiendum est; & statim efflatur anima. Atqui & ibi, vt opinor, eam quoque spectaculi dignitatem secum volutat in animo, rem videlicet grauem & præclaram esse, sacro in loco comburi, vbi ne sepelire quidem alios morientes religiosum dicitur. Audiuistis enim, nisi fallor, quemadmodum iam olim quidam cupiens glorioſum & celebrè apud posteros nominis sui monimentum relinquere, cùm nullam

ἀπὰ λατ' ἄλλον τρόπον ἀπ ἔλ-
πω ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνίπρη-
σε τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος
τὸν νεών. τοιοῦτόν τι καὶ αὐ-
τὸς ἐπινοῶ, ἔστ' ἂν ἔρως τῆς
δόξης ἐντύχῃ αὐτῷ. καί
τοι φασίν, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀν-
θρώπων αὐτὸ δρᾷ, ὡς διδάξας αὐτοὺς θανάτου καταφρο-
νεῖν, καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δει-
νοῖς. ἐγὼ δ' ἂν ἥδιστα ἂν ἐροί-
μην, ἀπ' ἐκεῖνον, ἀπ' ὑμᾶς, ἢ
καὶ τοὺς διδασκάλους βούλοισθ'
ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γενέσθαι
τῆς διατριβῆς ταύτης, καὶ
καταφρονεῖν θανάτου, καὶ κα-
κώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δει-
μάτων. ἀλλ' ἐπ ἄρα νῦν οἶδ' ὅ-
τι, βουληθέντι. πῶς ἂν ὁ Πρω-
τεὺς τοῦτο διακρίνοι, καὶ τοῖς μὲν
χρηστοῖς ὠφέλιμον, τοῖς δὲ πονη-
ροῖς καὶ φιλοκινδυνοτέροις καὶ
δεινοτέροις ἀφορμὴν θαρρεῖν καί τι
θρασύτερον ἔσεσθαι; ἐκεῖνο μόνον ἐπ
παντὸς οἶμαι τοῖς πρὸς τὸ ὠφέ-
λιμον ὁρῶσι τὸ πρᾶγμα.

nullam aliam videret sibi relictam esse innotescendi rationem, Ephesiæ Dianæ templum absumpsit incendio. Tale quippiam & hic secum molitur in animo: tanta gloriæ cupiditate tantum non miser ille contabescit. Sedenim aiunt illum hæc ipsa hominum gratia facere, vt eosdem mortis contemptum doceat, ac in rebus arduis tolerantiam: Ego verò perlibenter interrogarem, non illum, sed vos, nunquid etiam maleficos & facinorosos eius discipulos fieri cupiatis in eiusmodi tolerantia perdiscenda, ac morte contemnenda, tum afflictionibus & cæteris terroribus fortiter perferendis? Atqui certè compertum habeo, ista vos minimè velle aut cupere. Quo igitur pacto hoc Proteus discernit, vt bonis tantùm hac in re sit profuturus, nec malis & nefarijs hominibus maiorem ad contemnenda pericula, & sceleratiora audendi animũ additurus? Esto sanè ad hoc tantum cõcursuros esse, qui in optimã partẽ hanc rem saltem spectaturi sint.

ὑμᾶς

proin-

ὑμᾶς δ' οὖν αὖθις ἐρήσομαι, ἆρα ὑμῶν τοὺς παῖδας ζηλωτὰς τῶν τοιούτων γενέσθαι; οὐκ ἄν ἔποιτε. καὶ τί τοῦτο ἐρόμην, ὅπως μηδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτὸν ζηλώσειεν ἄν; τὸν οὖν Θεαγένη τοῦδε μάλιστα ἀντιάσαιτο ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν ἀνδρὸς, οὐκ ἔστιν ὅπως διδασκάλῳ, καὶ σωφρόνως παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὡς φασιν, ἀπιόντι, μωμήσεται ἐν βραχεῖ πανωλεθρίαν γενέσθαι, καὶ συμπεσὼν ἐπὶ λιφαλοῖς εἰς τὸ πῦρ. οὐ γὰρ ἐν πήρᾳ καὶ βάκτρῳ καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφαλῆ καὶ ῥᾴδια, καὶ παντὸς ἂν εἴη. τὸ τέλος δὲ καὶ τὸ λιφάλαιον χρὴ ζηλοῦν, τὸν πυρὰν σωβρόνως λοιμῶν συχνῶν, ὡς ἔνι μάλιστα, χλωρῶν, ἐναποπνιγῆναι ὑπὸ λαπνοῦ· τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, οὐ μόνον Ἡρακλείους καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱεροσύλων

proinde ego vos iterum rogabo: Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? Haudquaquam dicetis. Atqui hoc ipsum quærebam, num quis ex discipulis eius eundem imitaretur? Theagenem itaq; in hoc quispiam iure optimo accusare possit, quòd cùm in alijs per omnia viri æmulus esse studeat, hac in parte tamen præcedentem præceptorem minùs sequatur, iterq; cum eo faciat, ad Herculem, veluti perhibent, abeunte, præsertim cùm in breui possit summè ac omnibus numeris felix euadere, per præceps saltem in ignem illapsus. Neque enim in pera, aut baculo, aut sordido pallio circumferendo, æmulationis summa sita est, sed hæc extra periculum posita sunt, & imitatu facilia, & cuiusuis hominis. Ipsum finem & caput æmulari conuenit, ingenti videlicet pyra ex truncis ficulneis & maximè viridibus congesta, fumo semet præfocari. Siquidem ignis non tantùm Herculis & Aesculapij proprium æstimandũ est, sed

sacri-

ὑλων καὶ ἀνδροφόνων, ὃς ὁ-
ᾶν ὄπιν ἐκ καταδίκης ἀπο-
ὸ πάσχουσας. ὥστ' ἄμεινον
ὸ δεῦρο ζῆν καπνοῦ· ἴδιον γὰρ
σὶ ὑμῶν μόνων ἂν γένοι-
ο, ἄλλως τε ὁ μὲν Ἡρακλῆς,
ίπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τι
οιοῦτον ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρα-
σεν, ὑπὸ ζῆλ Κενταυρείου αἵ-
ματος, ὥς φησιν ἡ τραγω-
δία, κατεσθιόμενος. οὕτως
δή τινος ἀτίας ἕνεκεν ἐμ-
βάλοι, φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ
πῦρ; νὴ Δί', ὅπως τῷ καρτε-
είαν ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ
Βραχμᾶνες. ἐκείνοις γὰρ ἑαυ-
τὸν ἡξίου Θεαγένης ἐπάρασθαι, ὥσ-
περ ἐν ἐνὸν, καὶ ἐν Ἰνδοῖς εἶ-
ναί τινας μωρὸς καὶ ληροδό-
ξους ἀνθρώπους. ὅμως δ' οὖν,
ἂν ἐκείνους μιμήσωμαι· ἐκεῖνοι
γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ,
ὡς Ὀνησίκριτος, ὁ Ἀλεξάν-
δρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κά-
λανον καιόμενον, φησίν. ἀλλ'
ἐπηδᾷ

ſacrilegorum quoq; & parricidarum, quos iudicio condemnatos, hoc ipſo ſupplicio affici videmus: ita vt longè præſtabilius eſſe putem, vobis fumo præfocatis oppetere. Hoc enim vobis tandem vt peculiare & proprium adſcribi poteſt. Alioqui etſi e *Hercules tale quippiam auſus eſt, doloris & morbi impatientia impulſus hoc fecit, dum è ſanguine Centaurico, veluti teſtis eſt tragœdia, infectus abſumeretur. Cæterùm ille qua cauſa incitatus ſe ipſum in ignem ferens præcipitat? Per Iouem ſcilicet vt animi tolerantiam hoc argumento notam faciat, non ſecùs atque Brachmanes. Illis enim Theagenes præceptorem ſuum aſſimilare contendit. Quaſi verò non etiam apud Indos inueniantur homines vecordes & ſtolidi, vanæq;*

gloriæ extremè dediti. *Attamen quando ita fert animus, imitetur illos. Attamen illi ignem inſiliendi morem non habent, veluti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cùm Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet. Verùm*

ἐπειδὰν νήσωσι πλησίον πα-
ρασάντες, ἀκίνητοι ἀνέχον-
ται παροπλῶμενοι· ἔπ' ἐπι-
βάντος κατὰ σχῆμα, καίον-
ται, ὀλίγον ἐνδόντος τῆς κατακλίσεως· οὔ-
τω δέ τί μέγα, ἢ ἐμπεσὼν
τεθνήξεσθαι, σφαλεὶς ὑπὸ
τοῦ πυρὸς, οὐκ ἀπ' ἐλπίδος,
μὴ ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν καὶ
ἀμύξοντα; ἐμὲ μὲν. ὅπερ φα-
σί, μηχανήσεσθαι βαθεῖαν γε-
νέσθαι καὶ ἐν βόθρῳ τῷ πυ-
ρᾷ. εἰσὶ δ', οἳ καὶ μετα-
βάλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καί
τινα ὀνείρατα λυγρᾶσθαι, ὡς
τοῦ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν
ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ ῥᾳδίως
τοῦτο γένοιτο· ἐγὼ γὰρ δι-
μοσαίμην ἄν, εἰ μέλλει μηδενὸς
τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Πε-
ρεγρῖνος κακῶς ἀπόθανοι. οὐ
μέλλει δὲ ῥᾴδιον αὐτῷ ἔτ' ἀνα
δῦναι· οἱ γὰρ συνόντες καὶ σὺν
παρορ-

posteaquam congesta atque incensa pyra conuenerint, propè assistentes immobiles lentè assari fortiter sustinent. Deinde ingressi iuxta habitum, ardent, ne tantillum quidem post accubitum se auertentes. Cæterùm ille quid adeò magni aut præclari designat facinoris, si illapsus suffocatur, à flammis subitò & violenter discerptus? Neque enim eam, vt opinor, spem concepit in animo, vt semiustus ab igne resiliat, nisi hoc, quod à nõnullis audio, insidiosè struat, vt infrà quoque in fossa pyra profunda sit. Sunt præterea qui illum transformatum iri confirment: eiq; rei comprobandæ iam percensent somnia, tanquam Iupiter concessurus non sit vt sacer locus cæde contaminetur. Atqui eam ob rem planè securus sit animi. Ego enim iurare nõ dubito, nullum profectò deorum grauiter & indignè laturum, si Peregrinus malo & infelici fato pessimè interierit. Sed enim neq; facile neque promptũ iam illi est à proposito regredi. Siquidem qui cum illo habẽt consuetudinem, miserum omnibus modis incitant,

ρρομῶσι, καὶ σιωπᾶσιν ἐς
πῦρ, καὶ ὑπεκκαίουσι τὸν
φόβον, οὐκ ἐῶντες ἀρρω-
πεῖν, ἢν ἐπὶ δύο συγκατα-
πάσας ἐμπέσοι ἐς τὸν πυ-
κὸν, τοῦτο μόνον χάριν ἐρ-
έσθαι. ἄκουσον δή, ὡς ἐκ Πρω-
έως ἔτι καλεῖσθαι ἀξιοῖ, ἀλ-
ὰ φοίνικα μετονόμασεν ἑαυ-
όν, ὅτι καὶ φοῖνιξ τὸ ἰνδι-
ὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς
ήκει, πολιώτατος γήρως
βιβυκώς. ἀλλὰ καὶ λογο-
ποιεῖ, καὶ χρησμούς τινας δι-
ασι παλαιοὺς δή, ὡς χρεὼν
ίναι δαίμονα νυκτοφύλα-
α γενέσθαι αὐτόν. καὶ δῆλός ἐ-
ι βουλόμενος ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ
ροθῦσ ἀνασήσασθαι ἐλπίζων.
καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπεικὸς, ἐν
οῖς πολλοῖς ἀνοήτοις ἐνρι-
κόσθαί τινας, οὓς καὶ τε-
αρταίων ἀπαλλάξαι δι' αὐ-
οῦ φήσουσας, καὶ νύκτωρ ἐν-
τυχήσαι τῷ δαίμονι τῷ
υκτοφύλακι. οἱ κατάρατοι δὲ
οῦτοι μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ χρη-
ήσιον, οἶμαι καὶ ἄδυτον
ἐπὶ

& in ignem compellunt, non sinentes eundem timore consternari aut trepidare: quoniam si duobus discerptis in ignem incideret, solum hoc præclarè & cum multorum gratia faceret. Quinetiam hoc inaudiui, se amplius Proteum nominare nolle, sed Phœnicem, quòd & Phœnix auis Indica iam summo confecta senio, pyram dicatur inscēdere. Sedenim vana comminiscitur mendacia, oracula quædam vetera percensens, ac si deū quempiam noctis custodem illum fieri oporteat. Ac iam non obscurè aras quoq; desiderare videtur, aureisq; donarijs se honoratum iri planè sperat. Et per Iouem haudquaquā absurdum factu æstimandum est, si in tanta stultorum hominum multitudine inueniantur etiam qui prædicare non vereantur, quòd per ipsum quartana sint liberati, quodq; noctu in dæmonē nocturnum inciderint. Porrò

autem execrandi illius discipuli oraculum quoq;, vt opinor,

ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται. διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διὸς, ὁ πεπάτωρ ζῶν ὀνόματος, μαντικὸς ἰών. μαρτύρομαι δ', ἢ μὴν καὶ ἱερείας αὐτοῦ ἀρθήσεσθαι, μαστίγων ἢ μαυτηείων, ἢ τινος τοιαύτης τερατουργίας, ἢ καὶ νὴ Δία τελετήν τινα ἐπ' αὐτῷ σήσεσθαι νυκτέριον, καὶ λαμπαδηφορίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης ἦ ἐναγχος, ὡς μοί τις τῶν ἑταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη πεφοιτηκέναι περὶ τούτων. καὶ τὰ ἔπη γὰρ ἀπεμνημόνευεν·

Ἀλλ' ὁπόταν Πρωτεὺς, νυνικῶν ὃς ἄριστος ἀπάντων,
Ζηνὸς ἐν ἀγλαὸν τέμενος κατὰ πῦρ ἀνακαύσας,
Ἐς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον τιμᾶν λίλομαι ἥρωα μέγιστον,
Σώφρονον Ἡφαίστῳ καὶ Ἡρακλῆι ἄνακτι.

Ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησὶν, ἐγὼ

& adytum iuxta pyram machinabũtur, propterea quòd & Proteus ille Ioue natus, huius nominis propater, vaticinio celebris habitus est. Neque testari dubito certò futurum confirmans, vt sacerdotes quoque illi constituantur flagellorum, aut incendiorum, aut alicuius alterius rei monstrificæ. Aut Ioui festiuitas illi nocturna sacrificabitur, aut festum facibus iuxta pyrã celebrandum. Cæterùm Theagenes nuper, vt quidam mihi ex familiaribus retulit, ait Sibyllam quoq; ea de re ista prædixisse. Et cur non ipsos percenseamus versiculos?

Ast vbi iam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Per loca sacra Ioui rutilum succenderit ignem:
Tunc oẽs quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctiuagum, vt iubeo, placate heroa colentes
Concessa Alcidæ ac Vulcano sede propinquum.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla se audîsse falsò prædicat,

ὡς ἦ Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν
ἐρ τούτων ἐρῶ. φησὶ γὰρ ὁ Βά-
κις ὅτω, σφόδρα νῦν ἐπαινῶν·

Ἀλλ' ὁπόταν λαϊνικὸς πο-
λυάννυμος εἰς φλόγα πολ-
λὴν

Πηδήσῃ, λέξας ἑὸν Εὐν-
νέα θυμὸν ὀειρεύτην,

Δὴ τότε τοὺς ἄλλους λιμα-
λώπικας, οἷ οἱ ἕπονται,

Μιμεῖσθαι χρὴ πότμον ἀε-
ποιχομένοιο λύκοιο·

Ὃς δ' ἀλιδηλὸς ἰὼν, φεύγ-
μασί τ' Ἡφαίστοιο,

Λάϊνοι βαλίην ζῶντον
τάχα πάντας Ἀχαιούς.

Ὡς μὴ ψυχρὸς ἰὼν θερμα-
γορίην ἐπιχεύῃ,

Χρυσῷ ἐξάμφοτα πύρλιν,
μάλα πολλὰ λανείζων,

Ἐν ἁλαοῖς πάτμοισιν ἔ-
χων τρὶς πυρὶ τάλαντα.

Τί ὑμῖν δοκεῖ, ἄνδρες, ἆρα
φαυλότερος καὶ χρησμολόγος ὁ
Βάκις ἢ Σιβύλλης ἦν; ὥστε ὥ-
ρα ἤδη τοῖς θαυμασίοις τούτοις ὁμι-
λητὰς τοῦ Πρωτέως ζητεῖν ἤδη ἐκεῖνα ἑαυτοὺς ἐξαιρήσοντας.

*dicat. Cæterùm ego illi Ba-
cidis oraculum contrà me-
morabo. Ait autem ad hunc
modum Bacis, nimium verè
vaticinatus:*

*Poſtquam multiplici Cy
nicus cognomine Proteus*

*In flammam ſeſe p præ-
ceps iecerit acrem,*

*A furijs vanum propter
compulſus honorem,*

*Protinùs occiſi, viuum
quicunque ſequuntur.*

*Vulpicanes alios imita-
ri fata decebit.*

*At quicunque metu tre-
pidus vitauerit ignem,*

*Quàm primùm ſaxis po-
pulo lapidetur Achiuo:*

*Ne dum friget iners, nu-
gas producat acutas,*

*Vſuram exercens, & ple-
na & diuite pera.*

*In patria nummoſus ha-
bens ter quinque talenta.*

*Quid vobis videtur viri? nunquid Bacis deterior vi-
ſus eſt vates eſſe quàm Sibyl
la? Sed iam tempus eſt admi-
randis illis diſcipulis Protei*

τοῦτο

circumſpiciendi, vbi potiſſimùm ſemetipſos purgèt in aërem.

τοῦτο γὰρ τὴν καῦσιν καλοῦσι. ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ παρεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιέσθωσαν, ἄξιοι γὰρ πυρός. καὶ ὁ μὲν κατέβη γελῶν· Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ τὸ διαφθὰν, ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἔκλω ὠθὼν, καὶ ἀναβὰς ἐκεκράγει, καὶ μυρία κακὰ ἐπεξῄει περὶ τοῦ καταβεβηκότος· οἶδα γάρ, ὅστις ὁ βίαιος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο· ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν ἀφράγνυμι, ἐπὶ πᾶσι δὲ ὑπόμνησιν τοὺς ἀθλητάς· ἤδη γὰρ οἱ Ἐλανοδίκαι ἐλέγοντο ἤνεσαν ἐν τῷ πλησίον. ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐν Ἤλιδι. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μείζων ἦν ὁ ὄχλος ὁδόμενος τῶν κατηγορούντων Πρωτέως, καὶ ἐπαινούντων τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ, ὅτι καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεὺς, μυρίῳ τῷ πλήθει παρακομπόμενος, κατέπιεν τὸ τῶν κηρύκων ἀγώνος,

Hoc enim ipsi combustionem vocant. Hæc cùm dixisset, certatim ab omnibus circũstantibus succlamatum est: Comburãtur iam illicò flammis dignissimi. Ac ille quidem descendit vbertim ridens: porrò Nestorem, nempe Theagenem non latebat vociferatio, verùm exaudito clamore venit illicó. Cũq; dicturus ascendisset, magna voce exclamauit, innumera mala de eo percensens, qui descenderat. Minimè verò compertum habeo quódnam illi optimo nomẽ fuerit. Cæterùm ego relicto illo, vociferatione se rumpẽte, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum iudices & arbitri in circo esse dicebãt. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Cùm autem veniſſemus in Olympiam, maior ibi multitudo aderat, Proteũ accusantium, quàm eius inceptum laudantium, adeò vt non pauci illorum conrixantes ad manus deuenerint: donec progressus ipse Proteus infinita hominum frequentia deduceretur, relicto à tergo præconum

Θ', λόγους τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ, τόν βίον τε, ὡς βίῳ, καὶ τοὺς κινδύνους, ὅσ' ἐκινδύνευσε διηγούμενος, καὶ σα πράγματα φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε, τὰ μὲν οἷα ἐκεῖνα παθὼν· ἐγὼ δ' ὀλίγον ἤκουσα ἐν πλήθει τῶν παρεστώτων, ἅτα φοβηθεὶς μὴ σωτειβέλω ἐν τοσαύτῃ τύρβῃ· ἐπεὶ καὶ πολλοὺς ὁρῶ τοὺς παρόντας ἰδρῶτι, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφιστῇ, τὸν ἐπιτάφιον ἑαυτῷ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. πλὴν τότε γοῦν τοῦτο ἐπύθετο, ἔφη γὰρ βούλεσθαι χρυσῷ βίῳ χρυσῆν λορύνλῃ ἐπιθανεῖν· κελεύει γὰρ τὸν Ηρακλέους βεβιωκότα, Ηρακλέους ἀποθανεῖν, καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι, καὶ ὠφελῆσαι, ἔφη, βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους, δείξας αὐτοῖς, ὅν τρόπον θανάτῳ καταφρονεῖν. πάντας

conum certamine: vbi orationes quaſpiam de ſe ipſe habuit, nimirum quibus exercitijs vitam ſuam tranſegiſſet, quibuſq; in periculis verſatus fuiſſet, tum quantas & quàm duras difficultates philoſophiæ gratia per omnem ætatem pertuliſſet. Itaque multa eius generis erant, quæ ille diſſeruerat. Ego verò ſaltem pauca quædã præ circumſtantium multitudine audiebam. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, poſteaquam multos idem patiẽtes cernerem, abij, longum valere iubens ſophiſtam ſemet perimentem, ſuiq; funeris epitaphiũ ante mortem recitantem. Sedenim tunc etiam hoc inaudieram. Dixerat enim, aureæ vitæ auream quoque ſe velle imponere coronidem: conſentaneum autè eſſe, vt qui Herculeam vitam exegiſſet, Herculeam quoq; mortem oppetẽs è viuis diſcederet, aëriq; miſceretur. Ac eam quidem vtilitatẽ, inquit, ſtatui præſtandam eſſe hominibus, vt commonſtrem illis, qua ratione & mentis conſtantia mortis acerbitas reſpuenda ſit.

πάντας οὖν δεῖ μοι τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γενέσθαι. οἱ μὲν οὖν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων ἐδάκρυον, καὶ ἐπεβόων, σῶζε τῆς Ἑλλησιν· οἱ δὲ ἀνθρωποδέστεροι ἐπεπράγεσαν. τίνα τὰ διδόμενα. ὑφ' ὧν ὁ προθύτης ὁ μετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντας ἕξεσθαι αὐτοῦ, καὶ μὴ ποήσεσθαι ὃ πυρί, ἀκμὰ ἄκοντα δὲ λαβίξειν ἐν τῷ βίῳ· τὸ δὲ τελεῖν τὰ διδόμενα, ἀδύνατον αὐτῷ πᾶσι σὺν ἀχριᾷν μᾶλλον ἐποίησε, διά τε ἤδη νενευκὼς πρὸς χοιράν ἔχοντι, καὶ νῦν Διὸς καὶ ἐπορίμαν, ὥστε διατείνασθαι τὸν λόγον. ἐγὼ δέ, ἀπάσας, οἶμαι, τὰς ἐλπίδας· οὐδὲ γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἔδοξε τότε ἀνόητα τῆς δόξης ἄνθρωπον ὑπὲρ ἅπαντας, ὅσοι πώ ποτε ἐλαύνοντα. παρεπίμπλη

Itaque oportet omnes homines mihi morienti Philoctetas præstò esse. Iam qui imprudentiores erant ex illis, lachrymas profundebant, exclamantes: Serua te Græciæ saluum atque superstitem. Cordatiores verò vociferabantur: Perfice quæ facienda decreuisti. Horum itaque diuerso studio senex non mediocriter perturbatus est, sperans omninò se ab omnibus retentum iri quò minùs in ignem se mitteret præcipitem, sed inuitum & nolentem illis resistentibus in vita se mansurum. Ac sanè cùm præter spem atque sententiam accidisset, vt illi quæ arrogantia inductus facienda decreuerat, ea quoque opere comprobanda forent, maiorem in modum expalluit. Cumq; iam mortui cadaueris speciem vultu ac colore præ se ferret, per Iouem timore impendiò magis perculsus, subtrepidauit etiam. Ego verò, vt opinor, iam quæris quantùm riserim. Neque enim commiseratione mihi dignus videbatur, homo ita miserè ambitiosus, ita anxiè gloriæ cupidus supra omnes quotquot vnquam hoc vitio laborauerũt.

Nihilo

ἤμπιτο δὲ ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ ἐνεφορεῖτο τῆς δόξης, ἀπεβλέπων εἰς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδὼς ὁ ἄθλιος, ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σαυρὸν ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ τοῦ δημίου ἐχομένοις πολλῷ πλείονες ἕπονται. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια τέλος ἔχει, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενόμενα, ὡς ἐγὼ εἶδον, τετράκις ἤδη ὁρῶν· ἐγὼ δὲ (οὐ γὰρ ἔτι ἀπορῆσαι ὀχήματος, ἅμα πολλῶν ἐξιόντων) ἄκων ὑπολιπόμην. ὁ δὲ ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, νύκτα τὸ τελευταῖον προὔφερεν ἐπιδείξασθαι τῷ λαῷ. καί με τῶν ἑταίρων τινὸς παραλαβόντος, περὶ μέσας νύκτας ἐξανασὰς, ἀπῆμεν ἐπὶ τὸν Ἀρπίνην, ἔνθα ἦν ἡ πυρά, σταδίοι πάντῃ οὗτοι εἴκοσιν, ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας, κατὰ τὸν ἱππόδρομον, ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν

Nihilo ſecus tamen à multis ſtipatus deducebatur, ac gloriæ amenti deſiderio in præceps rapiebatur, ſubinde oculos in multitudinẽ admirantium reïciens, ignarus miſer quòd eos quoque qui ad crucem ducerentur, aut in carnificis manibus tenerentur iam occidendi, multò plures ſubſequerentur. Finitis autem certaminibus Olympicis, quæ omnium pulcherrima fuiſſe cognoui (iam enim quater præſens interfui) cùm currus inopia laborarem, multis diſcedentibus inuitus relinquebar. Cæterùm Proteus exitioſum ſibi ſpectaculum ſubinde protrahens, noctem demum poſtremum tempus ei rei deſtinauit, quando ſe ipſum eſſet concrematurus. Sub noctem itaque mediam aſſumptus à quodam familiari, cùm è ſtrato ſurrexiſſem, conceſſi rectà in Arpinam, vbi pyra erat. Ad id loci viginti erant ſtadia ab Olympia per Hippodromũ ad auroram euntibus. Quum primùm verò eò ventum eſt, offendimus

πυρὰν νψηλομένην ἐν βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. δᾷδας δὲ ἦσαν τὰ πολλὰ, καὶ παρενέβυσσον τῶν φρυγάνων, ὡς ἀναφθήναι τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν (ἔδει γὰρ καὶ ἐπὶ τούτῳ θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον) πρόεισιν ἐκεῖνος ἐσκευασμένος εἰς τὸν ἀεὶ τρόπον, καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τίλλα τῶν κυνῶν, καὶ μάλιστα ὁ γενναιότατος ὁ ἐκ παιδὸς δᾷδα ἔχων, οὐ φαύλης παντὶ ἀγωνίσεως· ἐσκεύαστο δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς· καὶ προσελθόντων, ἅμα ἀναχέαντες ἀνῆψαν τὸ πῦρ μίγιστον, ἅτε καὶ δᾳδῶν καὶ φρυγάνων. ὁ δὲ (καί μοι πάνυ δεῖ πρόσεχε τὸν νοῦν) ἀφεὶς μὲν τὴν πήραν, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸν Ἡράκλειον ἐκεῖνο ῥόπαλον, ἔστη ἐν ὀθόνῃ δυπαρᾷ ἀκριβῶς. ἔπειτα λιβανωτὸν, ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ, καὶ ἀναδόντος τινὸς, ἐπιβαλὼν

pyram altè congestam, in profundum verò ad magni cubiti altitudinem egestam. Crebræ faces præstò erant, aridis insuper sarmentis & stipulis pyra erat intexta, vt quàm primùm igne susceptò in flammam erumperet. Postea verò quàm luna exorta est (oportebat enim & hanc huius pulcherrimi facinoris spectatricem adesse) prodijt ille eo quo semper more solebat exornatus, ac cum illo reliqua Cynicorum multitudo. Hîc generosus quisque ex patribus facem in manu tenens, non segniter subministrabat: insuper ipse quoque Proteus face armatus incedebat. Mox aggressi alius aliunde admotis facibus maximum ignem succenderunt, nempe facibus & sarmentis copioso igni suppeditantibus. Ille autem (nunc verò fac maximè attento sis animo) depositis pera & pallio, ac baculo illo Herculeo, in extremè sordido adstitit amiculo. Deinde postulato thure, vt in ignem spargeret, quidam illi porrexit: quo in ignem con-

βαλὶ τι καὶ ἄπιμι, ἐς τλὼ μετεμβείαν ἀφβλέπων (καὶ γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τλὼ τραγῳδίαν λῶ ἡ μετεμβεία) λοίμοι μητρῷοι καὶ πατρῷοι δαίμονες, ἐμὲ ἀμφίετε. ταῦτα εἰπὼν, ἐπάδουσιν ἐς τὸ πῦρ, οὐ μὴν ἐφαπτόμενός γε, ἀπὸ πλείονος δὲ ἐσχίσθη ὑπὸ τῆς φλογὸς πομπῆς ἐρημίας. αὖθις ὁρῶ γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κρόνιε, τλὼ καταστροφλὼ τοῦ δράματος· ἐγὼ δὲ τοὺς μητρῴους μὲν δαίμονας ἐπιβοώμενον, μὰ τὸν Δί', οὐ σφόδρα ἐτιώμλων, ὅτι καὶ τοὺς πατρῴους ἐπικαλοῖτο, ἀναμνησθεὶς τῶν περὶ τοῦ φόνου ἀρημένων, ὃ δὴ κατέξαν ἐδυνάμλω τὸν γέλατα. οἱ μὲν γὰρ περιεστῶτες τλὼ πυρὰν, οὐκ ἐδάκρυον μὲν, σιωπῇ δὲ ἐνεδείκνυντο λύπλω τινὰ, ἐς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ ἀφικόμλω ἐπ' αὐτοῖς, ἀπιόμλω, φημὶ, ὦ μέταιοι· ἐπὶ γὰρ ἐμοὶ τὸ θέαμα, ἀηδέστατον γέροντα ὁρᾶν

coniecto, & versis ad meridiem oculis (etenim ipse quoque meridies ad huius tragœdiæ partem attinebat) sic exorsus est: O' materni atque paterni dæmones, suscipite me propitij. Quibus dictis actutùm in ignem insilijt, nec amplius à quoquã visus est, sed à flamma quæ multa erat, circumfusus disparuit. Iterum te, optime Cronie, fabulæ catastrophẽ ridentem video. Ego verò maternos dæmones inclamantem per Iouem non admodum accusabam. At cùm paternos quoque inuocaret, recordatus eorum quæ de patris interfecti cæde dicta fuerant, risum cõtinere non potui. Porrò autem Cynici rogum circumstantes, nullas quidem profundebãt lachrymas: cæterùm ipso silentio non vulgarem perturbati animi ægritudinem indicabant ignem inspicientes, donec vnà cum illis affectus graueolentia: Abeamus, inquam, ô stolidi. Neque enim voluptuosum hoc est spectaculum, senem assatum videre,

ἰνίσους ἀναπιμπλαμένους πονηρᾶς. ἢ παιμένιτι, εἰς ἄρ γραφούς τις ἐπιλθὼν, ἀπαπάσῃ ὑμᾶς, οἵους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἑταίρους τῷ Σωκράτει παραγράφουσιν; ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἠγανάκτουν, καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι. ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἥξαν. ἔπειτα ἐπειδὴ ἀπείλησα ξυναρπάσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἄρ' ἐποιοῦντο τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο, καὶ ἀφῆκάν με ἥκοντα. ἐγὼ δὲ ἐπανιὼν, ποικίλως, ἑταῖρε, πρὸς ἐμαυτὸν ἐνενόουν τὸ φιλόδοξον; οἷον τί ἐστιν, ἀναλογιζόμενος ὡς μόνος οὕτως ὁ ἔρως ἄφυκτός καὶ δεινὸς πάνυ βασανιστὴς ἐν ἀνθρώποις, ἐφ' ὅπως ἐκείνῳ τἀνδρὶ, καὶ ταῦτα ἐμπλήκτως καὶ ἀφρονεστέρως βεβιωκότι, καὶ ἐκ ἀναξίως τοῦ πυρός. ἔπειτα ἐντυγχάνουσι ποικίλοις ἀπιοῦσιν, ὡς θεάσαιντο καὶ ἀκούσαιεν· ὤοντο γάρ τι καταληψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ καὶ τόδε τῆς πατρώας διανοίας

videre, præsertim cùm ita malo odore omnium nares implcantur. An expectatis dum pictor quispiam accedens vos depingat, quemadmodum in carcere iuxta Socratem socij depicti sunt? His auditis illi indignabantur, & me cõuicijs proscindebant. A' nonnullis quoq; illorum ad fustes cõcursum est. Deinde verò cùm essem illis comminatus, me correptos per vim quospiam in ignem præcipitaturum, vt præceptoris sequantur vestigia, à cœpto destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem à pyra regressus, equidem varia meo cum animo, ô amice, voluebam, identidem mecum reputans cuiusmodinam res esset gloriæ sitis & cupiditas, quippe quæ sola quoque magni alioqui viri & admirandi omnes ex æquo caperentur, nedum hic Proteus, cuius omnis vita

parũ prudenter instituta, eò tantũ tendebat, vt alijs admirationi esset, & stupori, prorsus flãmis nõ indigni. Exinde multis occurrebã, & ipsis spectatũ euntibus. Etenim existimabãt

adhuc

λιν δ' ὁδὸν, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀσπασάμενος, ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς. ἀπέτρεφον δ' οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λέγων ἤδη τετελέσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὲν καὶ τοῦτ' αὐτὸ περισπούδαστον ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καί τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δή, ὦ ἑτᾶρε, μυρία πράγματα εἶχον, ἅπασι διηγούμενος καὶ ἀνακείνουσι, καὶ ἀκριβῶς ἐκπιωθανομένοις. εἰ μὲν οὖν ἴδοιμι τίνα χαρίεντα, φίλε ἄν, ὥσπερ σοί, τὰ πραχθέντα διηγούμην, πρὸς δὲ τοὺς βλάκας, καὶ πρὸς τὸ ἀπρόσοπτον ἐκπεπληγότας ἐπαγῳδοῦν τι παρ' ἐμαυτοῦ. ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρά, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου, σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, νύξ ἀναπλάσμα

adhuc ipsum viuum relictū iri. Siquidem & hoc priori die fama sparserat, tanquam ad solem orientem salutaturus, quemadmodum aiūt facitare Brachmanas, quando pyram sint inscensuri. Itaque multos illorum ab incepto itinere absterrui, dicens omnem rem iam esse confectam: quibus ne hoc ipsum quidem dignum erat diligentia, & si ipsum vidissent locum, ac nonnihil ab igne reliquarum inuenissent. Hîc mihi, ô amice, infinita erant negocia, dum omnibus percenseo quærentibus, & singula exactè indagantibus. Quoties ergo videram eminentis auctoritatis & gratiæ virum, illi omnem rem nudè & simpliciter vt acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam. Cæterùm erga homines barbaros & stupidos, & ad audiendum suspēso animo inhiantes, magnificis & tragicis verbis efferebar, quòd posteaquam pyra fuisset incensa, & semet Proteus iniecisset, facto sub initium ingenti motu, cum horrendo concussæ terræ mugitu,

μὴν ἐκ μέσης τῆς φλογὸς, οἴχοιτο εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων· ἐλιπον γᾶν, βαίνω δ' εἰς Ολυμπον. ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἐτεθήπεσαν, καὶ προσκυνοῦντο ὑποφρίττοντες, καὶ ἀνείρεσθον μὲ λέγοντες, πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς ἐνεχθεὶς ὁ γύψ· ἐγὼ δὲ τὸ ἐπιπλεῦσον αὐτοῖς παρεκελεύομαι. ἀπιθανὸν δὲ εἰς πλῆθος πανήγυριν, ἱστοτινὶ πολιῷ ἀνδρὶ, καὶ νὴ τὸν Δί', ἀξιπίστῳ τὸ πρόσωπον, ἐπὶ ὧν πλέγων, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τάτε ἄλλα διηγεμένῳ περὶ τοῦ πρωτέως, καὶ ὡς μετὰ τὸ κατακαῦσαι θεάσαιτο αὐτὸν ἐν λαμπρᾷ ἐσθῆτι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολείποι περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἑπταφώνῳ σοᾷ, κλίνῃ τι ἐστεμμένον, ἔτ' ἐπὶ πᾶσι προσθεῖναι, τὸν γύπα διομόσασθαι· καὶ μὰ μὲν αὐτὸς ἑωρακέναι, ἀναπλάμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ

gitu, vultur è flamma subuolans, rectà in cœlum iuisset, magna voce humana dicens: Reliqui terram, in Olympum commigro. Illi his auditis obstupescebant animis, ac adorabant perhorrescentes: meq; interrogabant, vtrónam, ad auroram, an ad occasum versus subductus esset vultur. Ego verò quodcunque fortè succurrebat, respondebam illis. Porrò vbi ad frequentem hominum celebritatem venissem, in virum canum incidi, & per Iouem, quantum ad vultum & barbam, & reliquam grauitatem attinebat, quantiuis precij: qui cùm alia de Proteo circumstantibus percenseret, etiam hoc adiecit, quòd eum posteaquã combustus esset, aliquanto antè in veste candida vidisset, ac nunc eũdem hilarum in porticu Heptaphono, hoc est, septem vocibus perstrepente, obambulantem reliquisset, oleaginis sertis coronatum. Ad extremum super omnia addidit etiam vulturem, persanctè deierans, quòd ipsi ex pyra

subo-

ἐγὼ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀφεῖκα πτίττεσθαι, καταγελῶντα τῶν ἀνοήτων, καὶ βλακικῶν τὸν τρόπον. ἐννόει τὸ λοιπὸν, οἷα ἀκὸς ἐπ' αὐτῷ γίνεσθαι, ποίας μὲν οὐ μελίσσας ἐπισήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δὲ τίτλιγας οὐκ ἐπαγαγέσθαι, τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπικλίνεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸν Ησιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰκόνας μὲν γὰρ παρέτι Ηλείων αὐτῶν, παρά τι τῶν ἄλλων Ελλήνων, οἷς καὶ ἐπεσταλκέναι ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀνασησομένας. φασὶ δὲ πάσας σχεδὸν τοῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν, διαθήκας τινὰς καὶ παραινέσεις καὶ νόμους. καί τινας ἐπὶ τούτῳ πρεσβευτὰς τῶν ἑταίρων ἐχειροτόνησεν. νικηφόρους καὶ νεοτρεφεῖς πομπούς προαγορεύσας. τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πᾶς ἀλλὰ=

subuolans fuisset conspectus, quem ego paulò antè volantem dimiseram, in hoc, vt hominum stolidorum & stupidorum mentem dementaret atque deluderet. Considera verò reliqua, quæ propter ipsum (vt verisimile est) breui euentura sint. Qualésnam apes locum non sunt frequenturæ? quæ verò cicadæ non accessuræ? quæ cornices non aduolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Sedenim imagines quoque ab ipsis Elicnsibus reliquisque Græcis missas esse confirmabat. hoc profectò sat scio, breui non paucas erectum iri. Aiunt præterea omnibus fermè ciuitatibus celebrioribus ipsum scriptis epistolis misisse testamenta quædam, & exhortationes ac leges: ac quospiam propter hæc ipsa legatos ex familiaribus elegisse, funeris

sui nuncijs & cursoribus declaratis. Hic finis vitæ fuit infelicis illius Protei, viri breui oratione cuncta perstringam,

ἀλήθειαν μὴν οὐδέποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ ὧν παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ καὶ πράξαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἁλεῖσθαι, ὅτι μὴδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἔμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. ἐν ἴσῃ δὲ σοι προθυμήσομαι παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπιπολὺ γελᾶν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα, ὅθεν ἀκούσας μου, ὅτι ἥκων ἀπὸ Συρίας διηγουμένου, ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τλύτε ἄλλῳ τλῷ ἐν ᾧ πλοῖῳ πρυφλὸν, καὶ τὸ μεταξὺ τὸ ὠκεανὸν, ὃ ἔπεσι λωΐσειν, ὡς ἔχοι καὶ αὐτὸς τινὰ Ἀλκιβιάδην. καὶ ὡς ἐπιταραχθεὶς μὲν νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ, γνόφου καταβάντος, καὶ κύματα παμμίγεθες ἐγειράντος, ἐκεῖνος μετὰ τῶν γυναικῶν ὁ θαυμασὸς, καὶ θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀπὸ μικροῦ δὲ

stringam, qui ad veritatem nunquam respexit: propter gloriam verò & hominum laudem aucupandam, omnia semper & dixerit & fecerit, adeò vt in ignem quoque se per præceps saltu miserit, quando laudum titillatione haudquaquam ampliùs perfuncturus erat, quippe quas mortuus sentire non poterat. Vnum adhuc si addidero, verborum finem faciam, vt abundè habeas quod rideas. Siquidem illa iam olim nosti, quippe quæ statim vt ex Syria domum veni, ex me denarrante audîsti, vt à Troade vnà cum illo nauigârim, præter alias quas exercebat inter nauigandum delicias, etiam puerũ formosum persuasit in Cynicæ sectæ se addicere, videlicet vt esset etiam illi [f] Alcibiades. Et quemadmodum conterritus sit sub noctem in medio Aegæo, oborta caligine, magnisq; fluctibus insurgentibus, vtq; cũ mulierib. turpiter eiulârit admirãdus ille, visus sibi potior esse, quàm vt mortem oppetere debeat. Atqui aliquanto ante

quam

πὸ τῆς τιμωρίας, πὸ ἐννέα
σχεδόν που ἡμερῶν, πλεῖον,
οἶμαι, τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγὼν,
ἔμεσέ τε τῆς νυκτὸς, καὶ ἐά-
λω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ.
ταῦτα δή μοι Ἀλέξανδρος ὁ
ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμ-
θεὶς, ὡς ἐπισκοπήσαιμι αὐτόν.
ἔφη οἰῷ καταλαβεῖν αὐτὸν
χαμαὶ ἐυλιόμενον, καὶ τὸ
φλογμὸν οὐ φέρουσα, καὶ ψυ-
χρὸν ἀτοιῶτα πάνυ ἐρωτι-
κῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δοιῶαι.
ἐμοί τοι εἰπεῖν ἔφη πρὸς αὐτὸν,
ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοι-
το, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύ-
ρας αὐτόματον, ὡς καλῶς ἔ-
χειν ἔπεσθαι, μηδὲν τοῦ πυ-
ρὸς δεόμενον· τόν δ' αὖ φά-
ναι, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἔνδο-
ξος ὁ πρόπος γένοιτ' ἄν, πᾶ-
σι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέ-
ξανδρος· ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς
πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἔδοξα αὐ-
τὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀληθῶς
κρύσει τῷ φαρμάκῳ.

quàm diem ſuum obiit, ante nouem fermè dies plus quàm ſat erat, vt opinor, cùm auariter deuorâſſet, ſub noctem vomuit, ac febricula valde vehementi ſubitò correptus eſt. Hæc mihi Alexander medicus denarrauit, accerſitus in hoc, vt eum inſpiceret. Ait ergo ſe illum ſemet humi voluentem deprehendiſſe, æſtuantem morbum perferre non valentem, ac frigidam valde deſideranter poſtulantem: ſe verò non dediſſe. Dicebat quoque ita ad illum dixiſſe ſeſe: quòd ſi prorſus mortis amore & cupiditate teneretur, ipſam vltrò breui ad ianuam eſſe venturam, ita vt ignis ſibi ſuperuacaneus ad hanc maturandam eſſe videretur. Ad quæ ita reſpondiſſe Proteum aiebat: Atqui haudquaquam perinde celebris & glorioſa oppetendæ mortis futura eſt ratio, cùm omnibus communis ſit. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego quoque illum non ita multos ante dies vnctum conſpexi, quemadmodum præ pharmaci amarulentia fleuerit.

ὁρᾷς, οὐ πάνυ τοὺς ἀμβλυωπιοῶντας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σαφῶς ἀναβήσεσθαι μέλλων, τὸ ἐν τῷ λαιῷ πρόπλασμα θεραπεύοι. τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος, εἰ ταῦτα ἴδοι; καθ' ἁρπαγὴν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρί. καί τοι πόθεν ἂν ἔσχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' ἴσως ὦ φιλότης, γελᾷ καὶ αὐτὸς, καὶ μάλιστα, ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

Vidésne vt nō omnino Aeacus cæcutientes ſuſcipiat? Non abſimile ſiquis iamiam in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi facturus fuiſſe videtur Democritus, ſi horum ſpectator contigiſſet? Nunquid pro dignitate virum deriſiſſet? Et vnde tantus miſero riſus ſuppetîſſet? Proinde, amice, ride & tu ipſe, ac tū maximè & effuſiſsimè, quoties alios eundem admirantes audieris.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

IN Peregrino ſimulatæ tantum ſapientiæ imaginem Lucianus hauddubiè oſtendere voluit. Quid enim illo inſolentius, aut popularis admirationis (quam vnā omnes ſua prodigioſa viuendi ratione cōſtat venatos eſſe philoſophos) cupientius? Quem in tantum gloriæ ſitis excæcauerat, vt omnibus abſumptis admirationis captandæ præſtigijs, quibus vulgi oculos dementare ſolitus eſt: demum etiam ſemet flammis abſumendum ſacrârit, non ob aliam cauſam, quàm vt mortuus quoque admirationi eſſet populo. Nec mihi dubium eſt, in hoc Peregrino Lucianum, ſummæ virum prudentiæ, indicium facere voluiſſe, cuiuſmodi res eſſet ambitioſæ gloriæ cupiditas, quàm inconſulta, quàm præceps, & quàm ferè ſemper temeritatem comitem ſecum habeat, & φιλοτιμίαν ſociam. Nec verò vſq; adeò popula-

populariũ animis facessit negocium, quàm excelsos animos ferè occupat: & quò altiori magnitudine mẽs prædita fuerit, hoc faciliùs hac siti cogitur, tantoq; impẽsiùs gloriæ desiderio infestatur: ita vt præclarè scripserit Lucianus: τὸ φιλόδοξον μόνον ἄφυκτον, καὶ τοῖς παντοδαπωτάτοις ἅπασι δουλοῦσι: Animi abiecti & sordidi reb. capiuntur humilibus, at sublimes & excelsi illã internam in altorum animis repositam opinionem affectant. Et huius consequendæ gratia nihil non faciunt, parum nonnunquam reputantes, quàm prudenti consilio inuidiosam captent gloriam. Videmus nostro seculo innumerabiles peregrinos semet, vt Protheus, in omnia vertentes, tantum in hoc, vt sint aliquid: hoc est, vt Hesiodus loquitur, ῥήτοίτι, φατοίτι, ne desit mundo quod de illis loquatur, vt habeant præclarum apud omnes & eruditionis & ingenij testimonium: non animaduertentes interim, se quadam animi cæcitate & præcipitantia, qua illis imposuit φιλαυτία & ambitio, dum omnia miscent, in summam ruere infamiam. Vsqueadeò miserè nonnulla sitiunt, & sedulò venantur τὸ δύσφημον ἐκεῖνο δοξάριον, vt patiantur citiùs veritati iniuriam fieri, quàm illorum periclitetur existimatio. Est quidẽ omnibus commune laudis & glorię certamen propositum, sed ad hanc vt non nisi per sudorem & laborem patet aditus, ita non alia quàm virtutis, hoc est, legitima via penetrandum est. Iam quisque peculiarẽ viam ad laudem consequendam sternit & aperit, quæ an laudis appellatione digna sit, viderint ij qui tantopere ad hanc & multorum exitio & offendiculo aspirãt. Sed nimiùm multa philosophati sumus. Cæterùm in Peregrino præter cætera illud quoq; videre est, quàm nihil in rebus diuinis sapiat humana ratio, etiam prudentia philosophica excultissima. Quis enim negabit, Lucianum summi virum fuisse ingenij: at quàm nasutè subsannet Christianismum, palàm est: conuitia eructans in ipsum quoque Christum, quem ἀνασκολοπισθέντα σοφιστὴν, hoc est, de palo suspensum

Sophistam cognominat, vel alia cõmemorat, confingens quę à teneris & pijs auribus procul decet esse remota. præterea longè aliter de Peregrino sentire videtur Gellius, author satis eminens.

a PENTHEVS.] *Vide quæ de eo annotauimus in Saturnalibus.* *b* Nónne veró.] *Igne mori multi glorioſum putârũt, inter quos etiam fuit* Colanus: *qui ſe vltrò incendio obtulit, cùm iam mori decreuiſſet.* Nicolaus Damaſcenus, *& philoſophus & hiſtoricus, ſcribit à ſe viſum* Zarmanochegam Indum, *qui ſatis fortunatus* Athenis *ſe cremauit, quòd abundè vixiſſet. in cuius tumulo ita inſcriptum fuit:* Ζαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ βαργόσης, κατὰ τὰ πάτρια Ἰνδῶν, αὐτὸν ἀποθανατίσας, κεῖται: hoc eſt, Zarmanochegas Indus ex Bargoa, *iuxta patrios Indorum mores, ſeipſum immortalem faciens, hîc iacet.* *c* Etenim haud dubitanter.] *Imò qui animæ immortalitatem credunt, feliciores ſunt ijs qui animum interire cum corpore, & vt corporis, ita animi ſenſum morte eripi arbitrantur: de quorum numero ſunt,* C. Iulius Cæſar, *in ea oratione quam contra* Catilinam *habuit, &* Cicero pro Cluentio: *cùm aliter in* Lælio *& in prima* Tuſculana *tradiderit. Ego quamuis de hac impia ſententia in* Charonte *ſcripſi, tamen quia hic locus exigit, ea repetere non ſum veritus.* *d* Epictetus.] *Hic ex Hierapoli Phrygiæ vrbe fuit oriundus,* Romæ *Epaphrodito cuidam,* Neronis familiari *ſeruiuit.* *e* Hercules.] *Cùm ſe ipſum magnitudine dolorum victus, in rogum coniecisſet, viuus combuſtus eſt. Sophocles in* Trachinijs. *f* Alcibiades.] *Vide Plutarchum in eius vita, & Eraſmum in Alcibiadis Sileno.*

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. FVGITIVI.

Bilibaldo Birckheimero interprete.

ARGVMENTVM.

RVrſum inuehitur hoc dialogo Lucianus in Philoſophos, quos ſub fugitiuorum nomine non ſolùm ipſos per ſe homines facinoroſos ac perditos pleroſq; oſtendit, verumetiam à turpibus principijs, nullis honeſtis ſtudijs, nulla diſciplina inſtitutos, ſed ſolùm vẽ-

tris

tris & ocij gratia, quòd cum maiori ignauia ac ſecuritate, libidini atque alijs vitijs inſeruire poſsint, ad hanc profeſsionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cũ Mercurio de eo quod nuper in Olympijs circa Proteum acciderit, ſermonem habere (quæ occaſio dialogo eſt) atque ibi inter narrandum Philoſophiam aduenire, multa querentem ac deteſtantem de moribus & vitijs recentiorum ac nuper natorum Philoſophorum, vt qui non ipſi modò nihil dignum hac profeſsione agant aut tractent, verùm etiam iniuriam ac fraudes, quibus alios circumueniant, ſub hoc ſpecioſo titulo tegant: expoſita interim prima origine, qua de cauſa Philoſophia primùm in terras à Ioue demiſſa fuerit, qui homines philoſophari primùm cœperint, & quale poſtremũ hoc hominum genus ſub hac profeſsione ſeſe venditare ſoleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus, Mercurium & Herculem vnà cũ Philoſophia ad puniendos huiuſmodi impoſtores demittit, qui, ducẽte Philoſophia, in Thraciam deueniunt, atq; ibi fugitiuos quoſdam ſeruos, philoſophorum nomine ſeſe tuentes, & quandam Laconici cuiuſdam vxorem, libidinis cauſa ſecum circumferentes, indicante & adiuuante ad hoc etiam Orpheo poẽta, comprehendunt, & malè multatos dominis ſuis in ſeruitutem reſtituunt. Vtrum autem ex vero aliquo facto occaſionem argumenti huius Lucianus traxerit, incertum eſt: loci certè ac nominis mentio, quam ille ſubobſcurè facit, tale aliquid innuere videntur. Et fuêre illis tum temporibus præter Epictetum & Menippum, de quibus notum eſt, & Macrobius quoque libro Saturnalium primo meminit, etiam alij quidam, qui à ſeruis ad philoſophiam progreſsi ſunt, quorum hauddubiè nonnulli non tam virtutis ſtudio, quàm ignauiæ & ſecuritatis gratia, quemadmodum & noſtra ætate non paucos vidimus, ad hoc vitæ genus excitati fuêre.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΖΗνὸς, Φιλοσοφίας, Ἡρακλέους, Ἑρμοῦ, Ἀνδρῶν, Δεσπότου, Ὀρφέως, Δραπέτου καὶ Γυναικός.

APOLLO, IVPIter, Philosophia, Hercules, Mercurius, Viri, Dominus, Orpheus, Fugitivus, Maritus.

ΑΛηθῆ ταῦτά φασι, πάτερ ὡς ἐμβάλοι ἑαυτὸν φέρων ἐς τὸ πῦρ, κατέναντι Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγχίνους θαυμαστοὺς τοὺς τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἑωρακυῖα καὶ ὁμόφρον λέγουσα. Ζεύς. καὶ πάνυ ἀληθῆ, ὦ Ἄπολλον, ὡς μή ποτε γένοιτο ἄφρονα. Απ. οὕτω χρηστὸς ὁ γέρων ἦν, καὶ ἀνάξιος ἐν πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζεύς. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως, ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν μὲν τὴν ἀκρίδα μέμνημαι ἀσχόμην δὲ τότε ὑπὸ κνίσσης πονηρᾶς, οἵαν ἀνὴρ ἀποφέρεσθαι ὀπτώμενον ἀνθρωπίνων σωμάτων, ἃ γοῦν μὴ ἐς τὴν Ἀραβίαν, ὡς ἔχον, αὖθις ἐπιὼν ᾠχόμην, ἀπολέσθαι ἄν, εἰ ἴσθι, ἀτοπίᾳ τῆς καπνοῦ. καὶ ὅμως ἐν τοσαύτῃ ἀνοσίᾳ, καὶ

VEráne quæ dicunt, Pater quòd in ignem quidã se ipsum coram Olympijs iniecerit, homo iam senex, nec ingeneroſus ad talia præstigiator? Siquidem ita nobis Luna retulit, se illum ardentem vidisse dicens. IVP. Et admodum vera, ô Apollo, atque vtinam nunquam fácta fuissent. APOL. Num adeò bonus senex erat, & indignus qui in igne periret? IVP. Et illud forsitan. Cæterùm multam me tum memini insuauitatem, ob nidoris, qualem ab toſtis humanis corporibus exhalare par est, fœtorem pertulisse. etenim ni confestim in Arabiam, vt habebam, discedens abijssem, ob fumi, certè scias, fœditatem perijssem: & tamen in fragrantia tanta, aroma-

φὴ ἀφθονίαν τῶν ἀρωμάτων, φὴ ἐν λιβανωτῷ παμπόλῳ, ὀλίγου ἀπ' ἐμοῦ ἐπιλαθέσθαι μοι, φὴ ἀρμαθὲν ἤθελον τὴν κυῖδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς, ἀπὰ φὴ νῦν ὀλίγου δέω ναυτιᾶν, ἀναμνησθεὶς αὐτῆς. Απ. τί δ' ἐβούλου, ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα ἐργάσασθαι ἑαυτόν; ἢ τί τὸ ἀγαθὸν, ἀπανθρακωθῆναι ἐμπεσὸν εἰς τὴν πυράν; Ζεύς. τοῦτο μὲν δὴ ἄν, ὦ παῖ, φθάνοις, φὴ Ἐμπεδοκλέα πρὸ αὐτοῦ ἐγκαλῶν, ὃς ἐς τὸς κρατῆρας ἅλατο, φὴ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ. Απ. μελαγχολίαν τινὰ λαβὼν λέγεις. αὐτὰρ οὗτός γε τίνα ποτὲ ἔρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζεύς. αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν πανήγυριν, ἀπολογούμενος πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς τελευτῆς. ἔφη γὰρ, εἴ γε μέμνημαι. ἀλλά τις αὕτη σπουδῇ πρόσεισι τεταραγμένη φὴ δακρύουσα, πάνυ ἀδικεῖσθαί γε δοκοῦσα· ἀτὰρ φιλοσοφία ἐστὶ, φὴ τοὔνομά γε τοὐμὸν ἐπιβοᾶται σχιζούσης. τί, ὦ θύγατερ δακρύεις, *aromatumq; copia, nec non thuris abundantia, vix mihi nares odoris obliuiſci, & graueolentiam illam dediſcere volebant: ſed & nunc cùm tantum recordor, quaſi nauſeo.* APOL. *Quidnam, ô Iupiter, volebat cùm ita ſe ipſo abuteretur? aut quòdnā inde bonum, ſi in rogum incideret, ac carbonatim deflagraret?* IVP. *Atqui, fili, nónne in hoc Empedoclem ante ipſum criminari videris, qui in Sicilia & ipſe in cratêras inſiluit?* APOL. *Melancholiam quandā moleſtam dicis. Cæterùm iſte quámnam tandem deſiderij cauſam habebat?* IVPIT. *Ipſius tibi ſermonem referam, quem coram Panegyri, cùm mortis genus defenderet, habuit. dicebat enim, ſi memini. Sed quænam eſt iſta quæ accelerans aduētat, perturbata, lachrymās? magna videtur iniuria affecta. Atqui Philoſophia eſt, ac nomen meum, ſe ipſam deplorans ærumnis plena, inuocat. Cur filia lachrymaris?*

τί ἀπολιπὼν τὸν βίον ἀπῆλθες; ἆρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι, ὡς τὸ πρόσθεν, ὅτε τὸν Σωκράτη ἀπέκτειναν, ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορηθέντα, ἔπειτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτούς; ΦΙ. οὐδὲν τοιοῦτον, ὦ πάτερ, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ὁ πολὺς λεώς, ἐπαινοῦσι, καὶ διὰ τιμῆς ἔχουσιν ἀνδρὶ μοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μονονουχὶ προσκυνοῦσιν, εἰ καὶ μὴ σφόδρα ξυνίασιν ἃ λέγομαι. οἱ δέ, οὓς ἂν ἔφην, οἰκεῖοι, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο προσποιούμενοι, ἐκεῖνοί μοι τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. ΖΕΥΣ. οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλεύουσί τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; ΦΙ. οὐδαμῶς, ὦ πάτερ, οἵ γε ξυνιέντες μοι καὶ αὐτοί. ΖΕΥΣ. πῶς τίνων δὴ ἀδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώτας, μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτιᾷ; ΦΙ. εἰσί τινες, ὦ Ζεῦ, ἐν μεταιχμίῳ τῶν τε πολλῶν καὶ τῶν φιλοσοφούντων, τὸ μὲν σχῆμα καὶ βλέμμα καὶ βάδισμα ἡμῖν ὁμοιοι. καὶ κατὰ ταυτὰ ἐσταλμένοι, ἀξιοῦσι γὰρ ἐμοὶ τάττεσθαι, καὶ τοὔνομα τὸ ἡμέτερον ἐπιγράφοντες, μαθηταὶ

aut cur uitã relinquẽs aduenisti? num tibi rursus Idiotæ, vt olim, struxêre insidias, cùm a Socratẽ ab Anyto accusatum interfecêre? ideóne illos fugis? PH. *Nil tale, ô pater, verùm turba illa ingẽs me laudat, honoréq; dignam censens veneratur, & tantũ non adorat, tametsi non admodum quæ dico intelligat. Eli verò, quónã modo dicã familiares, & qui se amicos esse asserunt, ac nomen meũ induêre, illi me grauissimè læserũt.* IVP. *Philosophine tibi insidias quasdã struxêre?* PHI. *Minimè, pater: nam & illi pariter mihi iniuria sunt affecti.* IVP. *A quibus igitur iniuriam perpessa es, si nec Idiotas, neq; Philosophos incusas?* PHI. *Sunt nonnulli, ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medij, forma, aspectu & incessu nobis similes, hisque ornati, hi mihi subesse gloriantur, ac nomen nostrum præ se ferunt,*

μαθητὰς καὶ ὁμιλητὰς μὴ βιαίως ἡμῶν ἔφασαν λέγεσθαι, ὁ βίος ἦν αὐτῶν πανήμαρτος, ἅμα θείας καὶ θράσους καὶ ἀσελγείας ἀνάπλεως· ὕβρεις τε μικρὰ καθ' ἡμῶν. ἐπὶ τούτων, ὦ πάτερ, καὶ τὴν κηφῆνα πέφευγα. ΖΩΣ. ἀνὰ ταῦτα, ὦ θύγατερ, ἀλλὰ τί μάλιστα ἀδικήκασί σε. ΦΙΛ. σκόπει, ὦ πάτερ, εἰ μικρά· σὺ γὰρ καθορῶν τὸν βίον ἀδικίας καὶ πανουργίας μεστὸν, ὅτι ἀμαθίᾳ καὶ ὕβρει ξυνόντα, μὴ παραπόλεμον αὐτὸν, καταλιπὼν τὸ ἀνθρώπινον ἐπὶ τῇ ἀγνοίᾳ ἐλαττούμενον, ἐμὲ καταπέμψας, ἵνα πλάμῃ ἐπιμεληθῶ, ὡς παύσαιντο μὴ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, μὴ βιαζόμενοι, καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις βιοῦντες, ἀναβλέψαντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἀρμονικώτερον ξυμπολιτεύοιντο. ἔφης γὰρ πρός με καταπέμπων, ἃ μὴ πράττουσιν ἄνθρωποι, μὴ ὡς διάκεινται ὑπὸ τῆς ἀμαθίας, ὦ θύγατερ, καὶ αὐτὴ ὁρᾷς, εἰκὸς ἦν (εἰκὸς γὰρ αὐτὸς) σὲ, ὦ μόνῳ ἰάσασθαι ἄρα τὰ γιγνόμενα οἶμαι, πρεπείας

discipulos, sectatores ac contubernales se nostros esse dicentes: at vita eorũ scelestissima, ignorantia, temeritate & petulantia penitùs est referta: nobis iniuria haud parua. ab illis, ô pater, iniuria affecta profugi. IVP. *Molesta haec, filia: verùm quare potissimùm te laesêre?* PHI. *Consídera, pater, nũ parua. etenim cùm vidisses humanã vitam iniquitate et iniustitia plenam, tanquam ignorantia & violentia agitatã & perturbatam, tu rerũ humanarum, quòd tanta caligine cõflictarentur, miseratus, me in terram demisisti, iniungẽs vt omnem adhiberem diligentiam, quò homines à violentia & mutuis desinerẽt iniurijs, ac nõ beluarum ritu viuerent, ad veritateḿq; respicientes, pacatiùs inter se degerent. Dicebas etenim cùm me demitteres, quæ'nam homines agunt, qualiteŕq;, ô filia, ob ignorantiam sint affecti, tute quoq; cernis. Ego verò, quoniam eorum me misereret, te, quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror,*

ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἐκ-
σομαλῶ. Ζεύς. οἶδα πολλὰ
καὶ ζαῦτα εἰπὼν τότε, σὺ δὲ
τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅ-
πως μὲν ὑπεδέξαντό σε κατα-
πλαμβόλω τὸ πρῶτον, ἄ τινα
δὲ νεῶν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας;
Φιλ. ἔξα μὲν, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ
ζοὺς Ἕλληνας εὐθὺς, ἀλλ' ὅ-
περ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον
ζοῦ ἔργου εἶναι, τὸ βαρβάρους
παιδεύειν καὶ διδάσκειν, ζοῦ-
το πρῶτον ἠξίουν ἐργάσασθαι.
τὸ Ἑλληνικὸν δὲ ἔασον, ὡς ἔ-
στιν ὑποβαλέσθαι καὶ τάχιστα,
ὡς γε ἐμοὶ εὐδιάβολον τὸν
χαλινὸν οἷόν τε, καὶ ὑπαχθη-
σόμενον ζῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα
ἐς Ἰνδοὺς τὸ πρῶτον, ἔθνος
μέγιστον τῶν ἐν ζῷ βίῳ, ἅ χα-
λεπῶς ἔπειθ' ὑπαβάντας ἀπὸ
τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ σωθῆ-
ναι. ὥστε καὶ γένος ὄλβιον, οἱ
Βραχμᾶνες, ζοῖς Νεχραίοις
καὶ Ὀξυδράκαις ὁμορροι, οὗτοι
πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται,
καὶ βιοῦσι. οἱ γε κατὰ τὰ ἡμῖν
δοκοῦντα, τιμώμενοι πρὸς
τῶν πλησίον ἁπάντων, καὶ
ἀποθνή-

ex omnibus nobis elegi, ac vt illos cures, demitto. IVP. Noui, multa talia tum dicebam: at tu iam dicere perge, quomodo sub initium te deuolantem homines susceperint, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. PHIL. Perrexi igitur, pater, non confestim ad Græcos, sed quod longè mihi difficilius opus esse videbatur, Barbaros videlicet instituere & docere, hoc primum aggrediendum esse censebam. Intermissis igitur Græcis, tanquam qui facilè subigi possent, ac celeriter, vt putabam, frenũ suscepturi, iugóque collum subdituri forent, ad Indos primò moui, gentem omnium quæ viuunt, maximam: illisq; haud grauatè persuasi, vt ab elephantis descendentes, mecum conuersarentur, quemadmodum Brachmanes, felix hominũ genus, Nechræis & Oxydracis finitimi, qui omnes mihi subduntur, ac nostris

viuunt institutis, ac omnibus circumhabitantibus honorati, mortisq;

ἀθυμήσειεν παράδοξόν τι καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τρόπον. Ζεύς. ὃς γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκήκοα γοῦν τάδε ἄλλα τε περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντων, ἀνίσχονται μόλις, οὐδὲ τοῦ σχήματος τῆς καθέδρας ἐκπίπτουσιν· ἀλλὰ μέγα τοῦτο. ἀναγκαῖον γοῦν καὶ Ὀλυμπιάσι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γενόμενον, ἀκούσας δὲ καὶ οἱ παρεῖναι, δεισάντων τότε τοῦ γέροντος. Φιλ. οὐκ ἀνῆλθον, ὦ πάτερ, εἰς Ὀλυμπίαν, φόβῳ τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἑώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσαντος τοῖς ξυναγηλυθόσι, καὶ βοῶς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσασιν ὑλακτούντων, ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον, ὅπως ἀνέβαινε. μετὰ γοῦν τοῦτο Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν ἐλθών, ἔπειτα εἰς Αἴγυπτον διατρίβων, καὶ ξυγγενόμενός τοῖς ἱερεῦσι καὶ προφήταις αὐτῶν καὶ τὰ θεῖα παιδούμενος, εἰς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίους καὶ μάγους μυούμενος, ἔπειτα εἰς Σκυθίαν ἐλήλυθα, ἔπειτα εἰς Θρᾴκην.

mortisque genere moriuntur admirando. IVP. Gymnosophistas dicis: de quibus inter cætera & hoc audio, quòd in rogum ingentem adscendentes, sponte comburũtur, minimè vel forma aut cathedra excidentes: sed mihi magni hoc. nam & ego nuper in Olympiacis simile quiddam fieri conspexi: quin & te cùm senex conflagraret, adesse decuisset. PHI. Haud ad Olympia, pater, adscendi, execrandorum illorum, quos dicebam, metu, quoniam multos eorum abire vidi, tanquam concilio maledicerent, latrantésque domus posteriora clamore implerent: ita vt nec illum quemadmodum occubuerit viderim. Post Brachmanes igitur confestim in Aethiopiam, inde in Aegyptum descendi, & cum sacerdotibus & prophetis illorum congressa sum. Quos cũ diuina docuissem, in Babylonem perrexi, Chaldæos & Magos initians. Inde in Scythiam, postea in Thraciam,

vbi

ἔνθά μοι Εὔμολπός τε καὶ Ὀρφεὺς σαυτῷ συνῆσαν. οὓς καὶ πρὸ σοῦ πεπόμφαμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν μὲν, ὡς τελέσοντα αὐτοὺς, τὸν Εὔμολπον (ἐμεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα) τὸν δέ, ὡς ἐπάδοντα προσβιάσοιτο τῇ μουσικῇ, κατὰ πόδας εὐθὺς ἐπόμενον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εὐθὺς ἐνθυμοῦμαι ὅτι πάνυ ἀσπάσαντο οἱ Ἕλληνες, ὅτι ὅλως ἀπίκεσαν. κατ' ὀλίγον δὲ προσωμίλουν, ἐπεὶ ἐκ τῶν ἀπάντων ἑταίρους καὶ μαθητὰς προσηγαγόμην, καὶ ἄλλον ἐκ Σάμου, καὶ ἄλλον ἐξ Ἐφέσου, καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον, ὀλίγους πανταπασι· μεθ' οὓς τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρεισέφυ. ὅτι μὲν γὰρ τἀμὰ εἰς βάθος, οὔτι γε μισθῷ ἀπάδον, ἀλλ' οἷον τὸ Ἱπποκενταύρων γένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσιχόμενον, ὅτι ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾷν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον νεμῶντα ὑπὸ τοῦ ἀμβλυώπου, ἀσαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

vbi[b] Eumolpus & Orpheus mecũ congreſſi ſunt, quos etiam in Græciã præmiſi, Eumolpum quidem vt Græcos initiaret (etenim cuncta diuina à nobis didicerat) Orpheum autem vt in cantãdo muſica eos cogeret: quorum veſtigia confeſtim inſecuta ſum, ac ſub initium cùm veniſſem, nõ admodum Græci me amplectebãtur, nec tamẽ penitùs excludebant. Paulatim verò cum eis conuerſata, ſeptem ex omnibus amicos et diſcipulos collegi, & alium ex Samo, alium verò ex Epheſo, ex Abdera quoq; aliũ, omninò paucos. Quibus cum [c] Sophiſtarum genus, neſcio quo pacto, mihi ſubpullulauit, neq; mea abſolutè æmulans, nec tamen penitùs diſcrepans, ſed tanquam Hippocentaurorũ genus, compoſitum quid, & mixtũ, in medio ſuperbiæ & philoſophiæ errans, neq; ignorantiæ finem imponens, neque fixis oculis nos intueri valens, ſed tanquã hebetudine cæcutientes, obſcurũ quid, & dubiam noſtri

imaginem

δῶλον, ἢ σκιὰν ἐνίοτε ἰδόν-
τα ἄν, οἱ δὲ ὄντως ἀκριβῶς
πάντα κατανενοηκέναι. ὅθεν
παρ' αὐτοῖς ὁ ἀχθεὶς ἐκείνη,
ἡ ματαία σοφία, καὶ ὡς αὐ-
τοὶ ὄντως, ἀπρόσμαχος ἀνα-
πίπτει· αὐ λυμφαὶ καὶ ἄπο-
ροι καὶ ἄτοποι ἀφορμαὶ, καὶ
λυσίξοδοι καὶ λαβυρινθώδεις
ἐρωτήσεις. ἔτα λωλυόμενοι,
καὶ ἐνισχόμενοι πρὸς τῶν ἑταί-
ρων τῶν ἐμῶν, ἀγανάκτουν,
καὶ συνίσασιν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ τέ-
λος, δικασηρίοις ὑπῆγον, καὶ
παρεδίδοσαν πιομένους τὸ
κωνεῖον. ἐχθὲς μὲν οὖν ἴσως
τότε φυγεῖν ἀνθὺς, καὶ μηκέ-
τι ἀνέχεσθαι τὴν συνουσίαν
αὐτῶν, νῦν δ' Ἀντισθένης μὲν
καὶ Διογένης, καὶ μετὰ μι-
κρὸν, Κράτης καὶ Μένιππος,
οὗτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμε-
νῆσαι τῆς μονῆς, ὡς μήποτε
ὄφελον· ἔδει γὰρ ἄν τοσαῦτα ἐ-
πιπόνθειν, ὕστερον. Ζεύς. εὖ γ'
ἔπω μοι λέγεις, ὦ φιλοσοφία,
τίνα ὑβρίκησαι, ἀπὸ ἀγανα-
κτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκου-

imaginem vmbrámve quandoque cernens, nihilominus tamen exactè cuncta se noſſe exiſtimat. Hinc illa inutilis et ſuperuacanea apud eos ſapientia, & vt ipſi arbitrantur, inexpugnabilis, accenditur: arrogantes quoque & dubiæ, nec non abſurdæ reſponſiones: inextricabiles prætereà & labyrintheæ interrogationes. Quòd ſi ab amicis meis prohibentur & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conſpirant, tandémque in ius rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quamuis fortaſsè cùm confeſtim fugere, nec ampliùs eorum conuerſationem tolerare oportuiſſet: [d] Antiſthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòſt [e] Crates, Menippus quoque, mihi, vt parumper diſceſſum meũ differrem, perſuasêre: quod vtinam nunquam factum eſſet: non enim tanta poſteà fuiſſem perpeſſa. IVP. *Sed nondum mihi, ô Philoſophia, enarras quemadmodum iniuria ſis affecta, verùm tantummodò indignaris.* PHIL. *At qualiter nunc,*

ô Iupi-

ὦ Ζεῦ, πλήκτρα ἐστὶ μιαρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ δημοτικὸν καὶ θητικὸν, ὃ ξυγγνώμονα ἡμῖν ἐκ παίδων ἐπ' ἀσχολίας· ἐδούλευε γάρ, ἢ ἐθύετο, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας ἐκεῖνος τοὺς τοιούτους, ἐμάνθανε, σκυτοτόμον ἢ τεκτονικήν, ἢ περὶ πλυνοὺς ἔσχεν, ἢ ἕτερα ξαίνειν· ὡς ἀφυᾶ ἔπη τοῖς γεωργοῖς, καὶ ἀνεμίρυτα, καὶ καταγώγιον ἀνεμαρῶς, ὁπότε ἢ μρόκλω ἐκέλευε κρίφοις, ἢ μίτον κλώθοις, τοιαῦτα τοίνυν ἐμ παισὶ μελετῶντες, οὐκ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤκουον. ἐπεὶ δ' ἐς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ κατεῖδον τὼ ἀδελφὼ, ὅσα παρὰ τῶν πολλῶν ὄντι τοῖς ἑταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παῤῥησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβουλεύουσι πείθονται, καὶ ἐπιτιμῶντας ἀποβλέπουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἡγοῦντο εἶναι· τὸ μὲν δὴ μανθάνειν, ὅσα τῇ τοιαύτῃ θεωρίᾳ πρόσφορα, μακρὸν

ô Iupiter, audi: Sceleſtum quoddam hominũ genus eſt, & vtplurimùm ſeruile ac mercenarium, haud nobiſcum ob negotiorum multitudinem à pueris conuerſatum. ſeruitutem enim ſeruiuit, aut ſub mercede operam locauit, aut alias artes exercuit, quales par eſt homines tales addiſcere, coriariam, fabrilem, fullonicam, aut lanam excutere, vt mulieribus ſit accommoda, & ad filandum apta ductiliſq; , cùm illæ tramam vertunt, vel licium circumuoluunt: talia igitur in puerili exercentes ætate, nec nomen cognouêre noſtrum. Poſtquam verò annos viriles ingredi cœpêre, ac reuerentiam quæ à quamplurimis amicis exhibetur meis, conſpexerunt, quemadmodumq; homines loquendi eorum libertatem tolerant, & correpti gaudent, ac conſulentibus obtemperant, increpantes denique formidant: hæc omnia tyrannidem haud paruam eſſe arbitrabantur. Verũ addiſcere quæ profeſſioni huic cõueniunt, longum

μαρὸν ἦν, μᾶλλον δ' ἀδύνατον, ἀπὸ τέχνης ὑπηρέτας, μὴ σὺν πόνῳ, μὴ μόγις ἱκανὰ παρέχεσθαι ἐδύναντο· ἐνίοις δὲ καὶ ἡ δουλεία βαρεῖα, καὶ ὅσῳ οὖν ἦν, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξε σὺν σκοπουμένοις, πρὸ ὑπάτου ἄγκυραν, οὕτω λέγειν οἱ ναυτιλόμενοι φασὶ, καθίσαι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην διάνοιαν ὁρμίσασθαι. ἔτι τὴν καὶ τόλμαν καὶ ἀμαθίαν καὶ ἀναισχυντίαν προσκαλέσαντο, ἅπερ αὐτοῖς μάλιστα σώζειν ἐνόμιζον, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐπινοῆσαι, ὡς πρόχειροι ἔσοιντο, καὶ ἀνὰ στόμα τὰς μόνας ξυμβολὰς ἔχοντο. ὁρᾷς, ὁποῖα τοῖς φιλοσοφίαν ἐφόδια σχηματίζουσιν, καὶ μεταποιοῦσιν αὐτὰ μάλα εἰκότως, καὶ πῶς ἐμοί, οἷόν τι ἀμῆλαι ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον, ὃς λεοντῆν περιβαλόμενος, καὶ πρᾶγμα ὀγκάμενος, ἄξιος λέων καὶ αὐτὸς εἶναι, καί πως τινὰς καὶ ἔπεισεν ἴσως οἱ νομίζοντο αὐτῷ. τὰ δ'

longũ erat, ſcu potiùs impoſſibile valdè: artificia verò tenuia, & quæ vix cum ſummo etiam labore neceſſaria ſuppeditare poſſent: nonnullis etiam ſeruitus moleſta, et quomodocunq; erat, intoleranda videbatur. Re igitur diligenter perpenſa, f ancoram nouiſſimã, quam nauigantes ſacram appellant, viſum eſt demittere. ad optimã ltaq; ſocordiam declinantes, audaciam quoq; & ignorantiam ac impudentiam in auxilium aduocârunt, quæ potiſſimùm cum eis in certamẽ irent. Conuitia prætereà noua excogitârunt, vt prompta eſſent, ac ſolas decertationes has in ore haberẽt. Qualiánam ad philoſophiam cernis viatica? proinde & formæ ſtudẽt, ac oppidò q̃ elegãter ſe exornant, planéq; ita mecũ agũt, quemadmodum Aeſopus Cumanum illum aſinum feciſſe refert, qui cũ leoninã induiſſet pellẽ, & aſperè derudiſſet, ſe quoq; leonem eſſe videri cupiebat, & erant fortaſſis nonnulli qui ei crederent.

Noſtra

τὰ δ' ἡμέτερα πάνυ ῥᾴδια, ὡς οἶσθα, καὶ εἰς μίμησιν πρόχειρα, τὰ πόφανῆ λέγω, καὶ ὁ ποιῆσε δ' πραγματείας δεῖ, περιβάλλεσθαι, καὶ πήραν ἐξαρτήσασθαι, καὶ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν, καὶ βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀνομάζειν ἢ ὑλακτεῖν, καὶ λοιδορεῖσθαι ἅπασι. τοῦτο ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς ἢ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ σχῆμα αἰδῶς παρέξειν ἴσως· ἢ εὐλαβεία δὲ πρόχειρον, ἄκοντος ἢ λυσιτελοῦντος, λαβεῖν εἰ βούλοιτο ἀπάγειν, παλαχθησόμενόν γε ὦν ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλφιτα οὐκ ἔτ' ὀλίγα, οὐδ', ὡς πρὸ τοῦ, μάζα ψιλή. τὸ δ' ὀψώνιον, ὁ τάχος ἢ θύμον, ἀλλὰ μυρία πανταχόθεν, καὶ οἶνος, οἷος κάλλιστος, καὶ χρυσίον, παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι· δασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες, ἢ ὡς αὐτοί φασιν, ἀποκείρονται τὰ πρόβατα. δώσειν τέ ποτὲ οἴονται, ἢ αὐτοὶ ἢ σχῆμα, ἢ δι' ἢ μὴ ἀκοῦσαι ἀκαιρῶς. καὶ γὰρ αὖ καὶ πάνυ ἐώρων, οἶμαι, ὡς ἐξέστι τοῖς ὀρθῶς φιλο-

Nostra verò admodũ, vt nosti, sunt facilia, & ad imitandum leuia (de externis loquor) haud enim magni est negotij, vel vestem sibi tritã circundare, aut peram collo suspendere, seu lignum in manibus gestare, vel vociferari, aut potiùs rudere, siue latrare, ac omnibus maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reuerẽtia præstare tenebatur. Libertas verò etiã inuito domino prompta, q se comprehensos abducere conabatur, baculi experiebatur violentiam. Cæterùm farina non ampliùs pauca, neq placenta vt anteà tenuis, obsonia verò nequaquã solita, cepéve agreste, sed carnes omnifariam, & vinum quod suauissimum: quin & aurum cùm volunt, paratum. etenim circumerrantes tributũ colligunt, vel vt ipsi dicunt, pecora detondent, multosq; dare existimant, vel habitus

venerãtione, aut metu ne malè audire cogantur. Siquidem & hoc quoque, vt arbitror, præuidere, quò ex æquo inter rectè philoso-

λοσοφῆσαι, ἐδέ τις ὁ διακά-
ων καὶ διακεινῶν τὰ διαφέ-
οντα ἴσται, ἂν μόνον τὰ ἔξω ὅμοι-
α. ἀρχὴν γὰρ ἐδὲ τὸν ἔλεγ-
χον δέχονται, ἂν ἔρηταί τις
ὑτοσὶ κοσμίως, καὶ καθ' ὑπο-
ὴν, ἀπ' ὀψὲ βοῶσι, καὶ ἐπὶ
τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν
καφεύγουσι, τὴν κοιλοσίαν, καὶ
πόχαρον τὸ ξύλον. καὶ ἂν μὴ
τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί.
ὧν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων λείπειν
θέλοις, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκο-
πεῖν. διαφερόντως ἐμπέπλησται
πᾶσα ἡ πόλις ὑπὸ τοιούτης φα-
λαυργίας, καὶ μάλιστα τὸν Διο-
γένη καὶ Ἀντισθένη καὶ Κρά-
ητα ἐπιγραφομένων, καὶ ὑπὸ
τῶν λαμπὶ ταλαιπωρουμένων, ἃ τὸ μὲν
χρήσιμον, ὅσσον ἔνεστι τῇ φύ-
σει τῶν κυνῶν. οἷον τὸ φυλακτι-
κὸν ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλο-
δέσποτον ἢ μνημονικὸν ἐλα-
χίστως ἐμπέπλησται, ὑλακὴν δὲ
καὶ λιχνίαν καὶ ἁρπαγὴν, καὶ
Ἀφροδίσια συχνὰ, καὶ κολα-
κείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν δι-
δόντα, καὶ περὶ πραπίδας ἔ-
χειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπο-
νη-

philosophantes collocarentur, nec esset qui talia discerneret & dijudicaret, si tantum exteriora essent similia, quandoquidem nec principium redargutionis sustinent: veluti si dicatur, quis ille sic ornatus, & tam repentè? sed confestim clamitant, & ad eorum arcem, maledicentiam scilicet, confugiunt, lignúmque promptum est. Proinde si opera quæris, sermones multi: quòd si à sermonibus iudicare velis, vitam considerandam esse censent. Tali igitur impostura ciuitas repleta est vniuersa, & maximè sub Diogenis, Antisthenis, & Cratetis titulo, nec non canum prætextu. Cæterùm quod natura optimum est in canibus, veluti custodia, vel domus tutela, aut herilis amor, siue memoria, minimè imitantur: verùm latratu, gulositate, rapina, venereis, crebris adulationibus dantium blã-

ditijs, mensarũ demiq; frequentatione, his perquàm diligenter

νήσασιν. ὅψε δίνων μετὰ μικρὸν, οἷα ἴσα. οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργασηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὴ πονοῦντας καὶ καμνοντας, ἀλλ' ὡς ἐσπέρας ἐπικινδύνους τοῖς ἔργοις, καὶ μόλις ἁρπάσαντας ἐκ τῆς διαύτης μισθαρνίας· ἀργοὺς δὲ καὶ γόητας ἀνθρώπους, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιοῦντας, καὶ δυναστικῶς μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ πρόθυμα ἀγαναγδιῶντας δὲ ἂν μὴ λάβωσιν, οὐκ ἐπαινοῦντας δὲ ἂν λάβωσιν. ταῦτα ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος δοκεῖ αὐτοῖς, καὶ ἀτυχῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ στόματα ἐσρεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἁπλοῦν ἂν δοκοῦν τὸ πρᾶγμα δοκῶ, εἰ δοκοῖεν ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἅμα ἐξυβρίζειν· οἱ δὲ μάλα σιμνοὶ, καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, καὶ τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἢν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι σιωπῇ ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν; ἔνιοι δὲ καὶ ξένων τῶν σφετέρων

elaborant. Atqui paulò pòst quónam hæc euadant, videbis. omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent desertas, cùm cernunt se laborantes, & operibus desudantes, ab aurora ad vesperum vsque defatigatos, vix tamen mercede tali vitam sustentare posse: segnes verò & subdolos homines, abundè in omnibus viuentes, tyrannicè quidem postulantes, ac promptò accipientes, & cùm non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. hoc Saturnium eis videbitur seculum, spontéque mel ipsum ex cœlo in ora influere. Proinde res minùs esset molesta, si cùm tales sint, nulla alia nos afficerent iniuria. Nunc verò cùm admodum casti & seueri abeuntes & in publicis appareant, si puerum nacti fuerint formosum, vel mulierem speciosam, aut quid silentio dignum sperant, qualiánam faciunt? Nonnulli verò & hospitum suorum adulte-

θρυπτόμενον γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύοντες, κατὰ τὸν Ἰλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσιν ἀὐταί. ἔπειτα κοινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι παρίμενοι, Πλάτωνός τι λόγιμα οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες, ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἀξίου κοινὰς ἡγεῖσθαι τὰς γυναῖκας. ἃ μὲν γὲ ἐν τοῖς συμποσίοις θρῶσι, καὶ ἃ μεθύοντα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴει, κατηγοροῦντες αὐτοὶ μέθης καὶ μοιχείας, καὶ λαγνείας καὶ φιλαργυρείας; ἐμοὶ γοῦν οὕτως οὐδὲν ἄλλο ἄλλῳ ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα· οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα, τὸν Γναθωνίδην δὲ τὸν Στρεβλίαν ἀποβαλέσθαι δεινὸν ἡγοῦνται, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους παρρησιαζομένους, ἐπὰν δὲ δι' εἰρωνείαν μὲν μετὰ καὶ τοῦ ψεύδεσθαι δεινὸν ποιοῦνται. ἡδονὴν, πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, καὶ Ἐπίκουρον τολμῶσιν, ἔργῳ

adulterantes vxores abducunt, Ilienſis illius iuuenis inſtar, tanquam & ipſæ quoque philoſophaturæ eſſent. Inde communiter illæ vniuerſis coëuntibus proſtituentes, Platonis ſe legem implere arbitrantur, haud intelligentes quo pacto ſacer ille mulieres communes eſſe debere cenſuit. Quæ verò in conuiuijs agunt, quemadmodum inebrientur, longum eſſet recenſere: & hæc faciunt, quomodo putas, dum ipſi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & auaritiam reprehendunt. Nil igitur magis inter ſe inuenies contrarium, quàm illorum ſermones & opera: quemadmodum cùm adulationem odio habendam aſſerunt, & tamen adulandi gratia gnathonicam vel aſſentationem ipſam exuperent. Alios verò loquì hortantur, cùm ipſi nec linguam niſi mentiendo mouere poſſint. Voluptates omnibus ſermone inimicæ, Epicurúsque hoſtis: opera verò

δι' ἃ τἀνθλιω ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον καὶ μικρολόγον καὶ πρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον ὑπερβαλλόμενα βρεφύδρια καὶ νεογνά. γέλωτα γοιῶν οὐ μικρὸν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ τῆς τυχούσης αἰτίας ἐπιζέσῃ μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, ὠχριῶντες δὲ τὴν χροιὰν βλέπωνται, ἐταμόν τι καὶ παράφορον ἀναπορκότων, καὶ ἀφροῦ μᾶλλον δὲ ἰοῦ μεστὸν αὐτοῖς ἦ τὸ στόμα, μὴ συγκεῖσθαι τύχοις, ὅτι ὁ μιαρὸς ἰκτῖν ἐκχέεται βόρβορον. χρυσίον μὲν ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεες, οὐδὲ λιπτῶσθαι ἀξιῶ, ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς θέρμης πριάμην· ποτὸν γὰρ ἡ λιβὰς ἢ ποταμὸς παρίξει. μετ' ὀλίγον αὐτοῦσιν οὐκ ὀβολὸς, οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀπὸ πλούτου ὅλου· ὥστε τὶς ἔμπορος ζωῦν ἀπὸ τοῦ φόρτου πλήσειεν ἄν, ὅσον τοῦτοις φιλοσοφία εἰς χρηματισμὸν σωτηλεῖ. ἔστ' ἐπαθλὰν ἱκανῶς συλλειξόντων, καὶ ἐπισιτίσωνται,

omnia propter illas patrare audent. Iræ præterea vehementia, leuissimarúmque rerum perturbatione, nec non indignationis facilitate, etiam nuper genitos infantulos superant. Non parum igitur risum spectatoribus mouent, cum quoui etiam fortuito casu adeò illis ira ebullit. Colore autem liuidi videntur, impudens quid & abominabile præ se ferentes. Os verò spuma vel potiùs veneno est refertum: ne tu illic cùm fœda illa euomitur illuuies, deprehendaris, caue. Pro in aurum vel argẽtum, Hercules, neque possidere dignantur. obolus sufficit vt lupinos emant: nam potum fons seu riuus suppeditabit. At paulò pòst non obolos vel drachmas paucas, sed totas postulant diuitias, adeò vt mercator quispiam tanto impleri onere posset, quantum illis ad quæstum Philosophia confert. Inde postquam ad satietatem vsque corrasêre, ac frumentati sunt,

ἀφῤῥί-

infeli-

ἐκβάλλοντες ἐκεῖνο τὸ δυσῳδες πριβώνιον, ἀγρὸς ἐνίοτε, καὶ ἐσθῆτας τῶν μαλακῶν ἐπριάμενοι, καὶ παιδίας κομήτας, καὶ οἰκίας ὅλας, μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, καὶ τῷ πρίβωνι τῷ Ἀντισθένους, καὶ τῷ πίθῳ τῷ Διογένους. οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα ὁρῶντες, καταπτύουσιν ἤδη φιλοσοφίας, καὶ ἅπαντας ἤδη τοιούτους οἴονται, ἐμὲ τὰς διατριβὰς αἰτιῶνται. ὥστε πολοῦ ἤδη τὸν χρόνον, ἀδυνατώτερόν μοι γίγνηται, εἰ μὴ ἕνα τινὰ προσαγάγοιμι αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω· ὁπόσον γὰρ ἐγὼ ἐξυφαίνω, τοῦτο μὲν ἀπαρτὶ αὖθις ἀναλύεται. ἡ ἀμαθία δὲ καὶ ἡ ἀδικία ἐπιγελῶσιν, ὁρῶσα ἀνύσιμον ἡμῖν τὸ ἔργον, καὶ ἀνέκλυτον πόνον. ΖΕΥΣ. οἷα, ὦ θεοί, πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τῶν καταράτων ἐκείνων; ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι καὶ πρακτέον, ἢ ὅπως αὐτὸς μετεωσίου· ὁ μὲν γὰρ ἱκανὸς ἀπά-

infelicem illam abiicientes lacernam, agros nonnunquam, ac vestes molles, pueros quoque cincinnatos, nec non instructas domus totas emunt, Cratetis peræ, Antisthenis lacernæ, ac Diogenis dolio, longum valere dicentes. Talia cùm idiotæ cernunt, Philosophiam iam conspuunt, omnesq; tales esse arbitrantur, ac doctrinam meam reprehendere non desinunt, adeò vt longo iam tempore impossibile mihi fuerit vel vnum ex eis conciliare: sed planè Penelopes illud patior. etenim quantum ego texo, tantum rursus eueſtigiò dissoluitur. Ignorantia verò & Iniustitia, cùm opus nostrum inextricabile, laboremq; cernunt inanem, minimè à risu temperant. IVPIT. *Proh, ô dei, qualia nobis Philosophia ab execrandis illis perpessa est? quapropter considerandi tempus adest, quid faciundum, vel quo pacto è medio sint tollendi. Cæterùm fulmen eos*

ἀπάγα μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ταχύς. ΑΠ. ἐγώ σοι, ὦ πάτερ ὑποθήσομαι· μισῶ γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμούσους ὄντας, ὑπὲρ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν. ὑβρισμένῃ μὲν γὰρ ἡ τῆς σῆς ἀξιᾶς οὐδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι· τὸν Ἑρμῆν δέ, εἰ δοκεῖ, αὐθημερὸν τῆς λοιμώσεως καταπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς· ὃς ἅτε δὴ καὶ περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς, τάχιστα ἂν γνοίη τοὺς ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή· ἅτε τοὺς μὲν ἐπαινέσεται, ὡς τὸ εἰκὸς, οἱ δὲ λοιδορήσονται, ὅσῳ ἂν ἐκεῖνος παρὰ τὸ δέον δοκῇ. ΖΕΥΣ. ἀλλ' εἶεν, ὦ Ἀπολλον· ἀτὰρ καὶ σὺ Ἡράκλεες, ἅμα καὶ τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν ἕλκοντε ἅπερ ἐστὲ τάχιστα εἰς τὸν βίον. πρόσεστι δίκαζον γοῦν ἄθλον οὐ τὸ τυχὸν οὐ μικρόν ἐκτιλίσαι, ἂν ἐκκόψητε μιᾶς ἅπαξ, καὶ ἀναίσχυντα θηρία. ΗΡΑ. καὶ μὴν ἄμεινον ἴσως, ὦ πάτερ, τὴν κόπρον ἐκκαθάραι αὖθις τοῦ Αὐγείου, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι·

iaculatione vnica, mórsque auferet cita. APO. Ego tibi pater autem vellam: nam & ipse iam arrogantes, & à Musis alienos, Musarum gratia indignatus, odi: fulmine siquidem aut tua dextra minimè illi digni sunt. Mercurium autem, si videtur, pœnæ exactorem ad illos demittemus, it, tanquam qui & ipse inter disciplinas versatur, celerrimè eos qui rectè philosophantur, & qui minùs, cognoscet: dein hi quidem, vt par est, laudabuntur, illi verò quemadmodum ex tempore videbitur, plectentur. IVPIT. Rectè dicis, Apollo: sed & tu Hercules, vnà Philosophiam ipsam pariter ducentes, propériter in vitam abite: certamen & decimumtertium istud, nec paruum, te absoluere putato, si tam scelesta & impudentissima extirpaueris animalia. HER. At qui pater 8 Augiæ fimum repurgare præstaret, quàm cum talibus manus conferro.

eamus

θαι· ἀκούσομεν δ' ὅμως. Φι. ἴτω μὴν, ἀκολουθητέον δὲ κατὰ τὰ δόξαντα τῷ πατρί. Ερ. κατίωμεν, ὡς ἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτείψωμεν σήμερον. ποίαν δὴ χὴ πραπίδαν, ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα, ὅπου ἀεί. ἢ πρόδηλον ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι; Φι. οὐδαμῶς, ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν, ὦ Ερμῆ· οὔτοι δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ που ζητητέοι ἡμῖν ἐσμέν. Ερ. οὐκοῦν ἐνθὺς τῆς Θρᾴκης ἐπιτέον. Ηρα. εὖ λέγεις, καὶ ἐγώμαί γε ὑμῖν τῆς ὁδοῦ· οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπιδημήσασα. καί μοι τλαίητε ἅδε πραπάμενα. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾶτε, ὦ Ερμῆ καὶ Φιλοσοφία, δύο μὲν ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ἁπάντων; Αἷμός τε, τὸ μέζον, καὶ καταντικρὺ Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ἐπιμελὲς παμφόρου, ἀπὸ τῶν

eamus tamen. PHILO. *Inuita quidem: ex patris tamen sententia subsequendum est.* MERC. *Descendamus, quandoquidem haud paucos ex illis hodie conteremus. Cæterùm, ô Philosophia, quónam tendere oportet? tu enim vbi versantur, nosti: an perspicuum est quòd in Græcia?* PHI. *Minimè, nisi admodum pauci, qui rectè, ô Mercuri, philosophantur. Illi verò Attica haud indigent paupertate, sed vbi auri & argenti eruitur copia, ibi nobis sunt quærendi.* MER. *Nunquid igitur confestim in Thraciam abeundũ?* HER. *Bene dicis. ego vos in viâ deducam: nam cuncta Thracum, vtpote qui sæpiùs illuc accesserim, cognoui. & nunc huc mihi flectatis.* MERC. *Quónam dicis?* HER. *Videtísne, Mercuri & Philosophia, montes duos maximos, omniúmque pulcherrimos? maior Hæmus est, oppositus verò Rhodope: at campus interiectus, perquàm fertilis, ab*

τῶν πρωτόλων ἑκατέρων αὐθὺς ἀρξάμενον· καί τινας λόφους πρὸς πολὺ καλοὺς ἀνισταμένους, οὐκ ἀμόρφους τὴν παχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑπερκειμένης πόλεως· καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερμ. νὴ Δί', ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη καὶ καλλίστη ἁπασῶν. πόρρωθεν οὖν ἀπολάμπει τὸ κάλλος, καί τις ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται, πολὺν ἐν χρῷ ψαύων αὐτῆς. Ηρα. Εβραῖος μὲν οὗτος, ἡ δὲ πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμᾶς ἤδη πρόσεισι καὶ ὑπανέφηλοι, ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῆς τύχης. Ερ. οὕτω γιγνέσθω. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ θηρία ἐξιχνευτέον; Ηρα. τοῦτο μὲν σὸν ἤδη ἔργον, ὦ Ερμῆ· κῆρυξ γὰρ εἶ, ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων. Ερ. οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν, ἀλλὰ τοὔνομα τὸ ἑκάστου καὶ ἐπίσταμαι αὐτό· σὺ οὖν, ὦ Φιλοσοφία, λέγε, οὕς τινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα ποῖά τινα. Φιλοσ. οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ ἀφὶς,

vtriusque confestim radice se pandens: & colles quosdam tres perpulchros assurgentes, minimè asperitate deformes, tanquam subiectæ ciuitatis arces varias: & iam vobis ipsa apparet. ME. Ita per Iouem, ô Hercules, maxima, & omnium formosissima: etenim à longè illius resplendet pulchritudo. quin & fluuius quidam maximus præterlabitur, opportunè illam alluens. HE. Hebrus est, ciuitas verò Philippi illius opus: proin nos iam contege, nebulaq; inuolue, vt bona descendamus fortuna. MER. Ita fiet. Cæterùm quid facere oportet vt animalia indagentur? HE. Hoc quidem tuum iam, Mercuri, opus: nam præco es, ne igitur præconium enunciare cunctaris. MER. Haud'difficile hoc, verùm illorum nomina ignoro: tu igitur Philosophia, quo nomine sint appellandi, insuper & signa

profer. PHILOS. Sed neque ipsa manifestè quinam vocen-

ἀφὶς, οἵ τινες ὀνομάζονται, ἐξὸ τὸ μὴ ξυγγνέσθαι αὐτοῖς. ἀλλ' οὖν ἄς ἐπιθυμίας, ἵν' ἔχωσιν ἐς τὰ ἐρώμενα, ἢ ἂν ἁμάρτοις προσαλῶν ἐρώνας, ἢ ἐρησίππους, ἢ ἐρησικλέας, ἢ ὠκυπόμονας, ἢ πολυκτήτας. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες οὗτοί εἰσιν, ἢ τί καὶ σκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ πρόσιασι, καί τι καὶ ἔρεσθαι θέλουσιν. Αν. ἆρ' ἄν ἔχοιτε ἡμῖν, ὦ ἄνδρε, εἰπεῖν, ἢ σὺ, ὦ βέλτιστε, εἴ τινας τρεῖς γόητας ἅμα εἴδετε, καί τινα γυναῖκα ἐν χρῷ ἐξηκριβωμένην ἐς τὸ Λακωνικὸν, ἀῤῥενωπὸν, καὶ ὁμιλεῖν ἀνδρικῶς; Φι. παπαῖ, τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι. Αν. πῶς τὰ ὑμέτερα; ἁρπάζεται γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες· ἡμεῖς δὲ, τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτριμεν, ὑφαπολισμένην πρὸς αὐτῶν. ἔσοιτο δὲ, καθότι μὴ ζητεῖμεν αὐτούς. Ερ. τὸ νῦν δὲ ἅμα ἐκηρύττομεν, εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, τῶν ἐκ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον

vocentur noui, quoniam nullum mihi cum his consortium. Cæterùm non abeerrabis, si eos à posſidendi deſiderio, vel Poſſidomos, aut Poſſidipos, ſeu Poſſicleos, vel Poſſifundos, aut Poſſidoros nominaueris. MER. Bene dicis: ſed quinam hi ſunt, qui & ipſi circunſpectant? atqui accedunt, & quid loqui velle videntur. VIR. Poteſtisne, ô viri, vel tu optima, nobis indicare, num ternos pariter videritis præſtigiatores, ac mulierem quandam Laconicè corpus ornatam, aſpectu maſculo, ac penè virili? PHIL. Papæ, hi noſtra quærunt. VIR. Quomodo veſtra? etenim Fugitiui illi omnes: nos verò præcipuè mulierem pro mancipio ab eis abductam deſideramus. Intelligetis autem curnam ipſos quæramus. MER. Igitur pariter enunciemus præconium. Nè quis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopenſibus barbaris, nomine tale, quale à

οἷον ἀπὸ λιτημάτων, ὑπωχρον, ἐν χρῷ κειρίαν, ἐν γνάθῳ βαθεῖ πήραν ἐξημμένον, καὶ τεττίγιον ἀμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμουσον, παχύφωνον, λοίδορον μωυήν ἐπὶ ῥητῷ αὐτονόμῳ. Δι. νοῶ, ὦ οὗτος, ὃ λημπλίας, ὡς ἐκάνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ Κάνθαρος, καὶ ἐκόμα ἧ, καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο, καὶ σκληρῶς πως ἐμοὶ ἐπίστευε· ἀπεκάρη γὰρ ἐν ᾧ γναφείῳ λαθὼν τοὺς ἐρίους τῶν ἱματίων ἐπανθεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός· ἀπὸ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιξυράψας. Δι. ὦ τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ, φασίν. Αν. ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος. Ερ. ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν· ξυνῆσι γάρ, ὡς φησιν, αὕτη. Φιλ. τίς δ' οὗτος ἔστιν ὁ πρόσθεν ἰών, ὦ Ἡρακλεῖ, ὁ καλὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ηρα. Ορφεύς ἐστι, σύμπλους ἐμοὶ τῆς Αργοῦς ἐκεῖνος,

possessionibus imponitur, perpallidum, corpore hirsutum, barba horridum, pera instructum, lacerna indutum, iracundum, inerudi-tum, voce asperum, male-dicum, sub imaginaria li-bertate viuens, indicare po-test? DOM. Noui, heus tu, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me Scara-beus nomen erat, caluastrum barbamq; vellebat, & artem meam nouerat: in fullonia enim sedens officina, floccu-los abradebat, qui ex vesti-mentis superflui pullulabāt. PHIL. Ille ipse seruus tuus est: ac nunc philosopho si-milis videtur, ac perbellè se ipsum fullonia expoliuit. DOMIN. Proh audaciam, Scarabeus philosophari di-citur? VI. De nobis verò nullus sermo. MER. Atqui omnes inuenietur: quoniam, vt aiunt, indifferenter cum muliere concumbunt. PHI. Sed quisnam, ô Hercules, ille alter est, qui contrà tendit, pulcher, & citharam ge-stans? HER. Orpheus, qui mecum Argos nauigauit,

omnium

ἅλις & ἡμῶν ἁπάντων· πρὸς γοῦν τὸν ᾠδὸν αὐτῶν ἅπαντα ἐπάμυνομεν ἱρέτουντον. χαῖρε, ὦ ἄριστε, καὶ μουσικώτατε Ορφεῦ, ὃς ἐπιλέλησαι γάρ ποτε Ηρακλέους. Ορ. νὴ καὶ ὑμᾶς γε, ὦ Φιλοσοφία καὶ Ηρακλῆ καὶ Ερμῆ· ἀλλὰ καιρὸς ἐκδιδόναι τὰ μίσθια, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς, ὅτι ζητεῖτε, οἶδα. Ερ. οὐκοῦν λέξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἵνα ἐπὶ χρυσίου ᾖς ἐμοῦ, οἶμαι, δῆλος, σοφὸς ὤν. Ορ. εἰ ἔφυς, ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δείξω σοι ἐμαυτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα οἰκῇ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούσαιμι πρὸς αὐτῶν· μιαρὸς γὰρ ἐστὶ περιβουλὴν, καὶ μόνον τοῦτο ἐκμεμελέτηκεν. Ερ. λέξον μόνον. Ορ. αὕτη πλησίον· ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν ἐκποδών, ἵνα μὴδ' ἰδοίμι αὐτόν. Ερ. ἐπίσχες, ὦ γύναι, καὶ φωνὴ ῥᾳψῳδούσης τὶ τῶν Ομήρου ἔπη. νὴ Δία, ἀλλ' ἀκούσομαί γε, τί καὶ λέγει.

omnium nautarum iucundissimus. Nam ad cantum suum remigantes, nullatenus laborabamus. Salue optime & perquàm canore Orpheu, qui nullibi vnquam Herculis oblitus es. ORPHE. Nequaquam: sed & Philosophia, Hercules, & Mercuri saluete: sed tempus est vt mihi præmium indicij persoluatis: ego enim planè quémnam quæratis, noui. MER. Nónne igitur, Calliopes fili, vbínam sit, monstrabis? cùm enim sapiens existas, minimè vt arbitror, auro indiges. ORPHE. Rectè dicis: proin ego vobis domum quam inhabitat, ostendero, ipsum verò minimè, ne malè ab eo audire cogar. summè enim scelestus est, ac vni huic rei studet. MERC. Ostende solùm. ORPHE. En proxima hæc: ego verò, ne ipsum videam, è pedibus vobis abeo. MERC. Attende, an non mulierjs vox est, Homeri quid connectentis? PHIL. Ita per Iouem: sed quidnam dicat, audiamus.

Δρα.

Δρα. Ἐχθρὸς γάρ μοι πᾶνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χρυσὸν φιλέῃ μᾶλλον ἢ φρεσὶν, ἄλλο δ' ἄποιτα.
Ερ. ἀκούω τὸν Κάνθαρόν σοι μισητὸν, ὃς
Πανοδόκον παρὰ ῥίζαν, ὃν ἐχθρὸν φιλότητα πρέσχει.
Υπο. περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὐ τλῶ γυναῖκα
Φεύγουσ' ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδέξαμην. Δρα.
Οἰνοβαρὴς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων κραδίην δ' ἐλάφοιο,
Οὔτ' ἐνὶ βουλῇ πολίτης εὐρύθμιος, οὔτ' ἐνὶ δορῇ.
Θερσίτης ἀκεστόμυθος, κακῶν πανάεθλος ὀνοσκῶν,
Μάψ, ἀτὰρ ὁ κατὰ κόσμον ἐειδόμενος βασιλεῦσιν.
Αι. ἐπότνος τοῦ κατάρατα τὰ ἔπη.
Δρα. Πρόσθε λέων, ὄπιθε δὲ λέων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀφπνείουσα, τείτε κυνὸς ἀγρίου ὁρμῇ.
Υπο. οἵμοι γυναῖκα, ὃς πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσούτων; φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κύνας ἀπ' αὐτῶν. Ερ. θάῤῥει, Κέρβερόν

FVG. *Non minus ille mihi eſt hoſtis, q̃ ianua Ditis,*
Aurum mente colẽs, verbis contraria ſentit.
MERC. *Nónne igitur Cantharus tibi odio habendus, qui*
Praua gerẽs hoſpes, quãuis ſimularet amicum?
MAR. *De me carmen hoc, cuius vxorem*
Abduxit fugiens, fuerat qui acceptus amicé.
FVG. *Ebrius, atque canis facie, ſed pectore ceruus,*
Conſilio ignauus, ſed lõgè ignauior armis,
Therſites vecors, prauaruḿq optima pica,
Regibus illicitè & fruſtra contendere ſuetus.
DOM. *Iure execrandi carmina hæc.*
FVG. *Antè canis, retroq́ leo, medioq́ chimæra,*
Impetum exhalans grauiter trinicanis acris.
MARIT. *Hei mihi vxor, qualia à tot perpeſſa es canibus? quin ipſam ex ipſis concepiſſe ferunt.* MER. *Confide, Cerberum tibi*

ινα τίξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, tibi quendam aut Geryonem pariet, vt Hercules ille rursus alium habeat laborem. Sed obuiam pergunt, ita vt fores pulsare necesse non sit. DOMI. Teneo te Scarabee? sile iam, age videamus quid tibi pera contineat, lupinos forsitan, vel panis frusta. MER. Minimè per Iouem, verùm zonā auream. HER. Ne mireris. nam sub initium in Græcia se Cynicum esse dicebat, hic autem planè Chrysippeus est: igitur non diu posthac Cleanthem ipsum vidēbit. à barba etenim, cùm tam sceleſtus sit, ſuſpendetur. DOMI. Tu verò, ô scelerate, nónne Doliolum fugitiuus meus exiſtis? certè, non alius. proh risu digna res. quid dehinc haud fiet? & Doliolum quoque philosophatur? ME. Nunquid tertius ille domino caret? DOMI. Minimè: verùm ego dominus ſponte in rem malam ipsum dimiſi. MER. Quamobrem? DOMI. Quoniam teterrimè fœtet, nomine verò

ις ἔχοι ὁ Ηρακλῆς οὗτος αὖ-
ις πόνον· ἀλλὰ καὶ πεσοῖα-
ιν, ὥστε δεῖν λᾶν κόπλαν πλὴν
δραν. Δι. ἔχω σι, ὦ Κάνθα-
ι, νιῶ σιωπᾶς; φίρ', ἴδωμεν ἃ
ινά σοι ἡ πήρα ἔχει, θέρμους
σως, ἢ ἄρτυ τρῦφος. Ηρ. οὔ
ιὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσίον.
Ηρα. μὴ θαυμάσῃς· κωνικὸς
ὴρ ἔφασκεν εἶναι τὸ πρόσθεν
πὶ τῆς Ελλάδος, ἐνταῦθα δὲ
Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἔστι. τοι
αροῦν Κλεάνθην ἐκ εἰς μα-
ρὰν αὐτὸν ὄψει μεμισητέα
ὴν ἀπὸ τ πώγωνος, ὅτω μιᾶς
όν. Δι. σὺ δέ, ὦ κακὲ, ὁ Δο-
υθίων, οὐμὸς δραπέτης τυγ-
χάνεις ὢν; ὄμνυέ μοι ἄπιος, ὦ
τᾶν γέλωτος. ἔστα τί ἐκ ἂν γέ-
νοιτο; καὶ Δολυθίων φιλοσο-
φᾷ; Ηρ. ὁ τρίτος δὲ οὗτος
δέσποτος ὑμῖν ἔστιν; Δι.
δαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ
κὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέ-
ναι. Ηρ. ὅτι τί; Δι. ὅτι δεινῶς
ἀποσάθρων ἔστι, τὸ δ' ὄνομα

Μυρό-

Odori-

Μυρόπνοιον αὐτὸν ἐκαλοῦμεν.
Ερ. Ηρακλῆ ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπαιρε πῦρ καὶ βάκτρον· καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς, οὐκ ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν ἐνδεκα. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τι, ὦ γαθὲ, τριπάραν & βιβλίον. Ερ. ἀλλ' ἄλογον, ἐπεὶ μὴ τριφάττης τῶν κωμικῶν εἶ. Ορα σὸν, ὦ Ερμῆ, δικάζειν τὸ μετὰ τοῦτο. Ερ. οὕτω μοι δοκεῖ, ταύτην μὲν, ἵνα μὴ τέρας, μηδὲ πολυκέφαλον τέκῃ, οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἄνδρα, ὀπίσω εἰς τὴν Βαβυλῶνα, τὸν δὲ τοῦτον τὸν φαντιάσκον, παραδοθέντι ζῶν διασώσαντα μανθάνειν, ἃ πρὸ τοῦ, τὸν μὲν ἀκριβεστέρας τὰς ξυνωμοσίας τῶν ὀθονῶν, τὸν Λιγυθίωνα, τὸν Μυρόπνουν δὲ αὖθις ἀκριβῶς τὰ μαλακώτερα, μαλάττειν δὲ πρότερον μαστιγωθέντα, ἐπεὶ τὰ γε πρότερον παραδοθῶσι τοῖς μισθωταῖς, ὡς ἀπόλοιτο παραχρῆμα· τὰ πρῶτα, ξυνωθοῦσι ποσίν, καὶ γυναικείᾳ τῇ μίξει, ἔπειτα ἐς τὸ Αἷμον ἀναβιβάσαι

Odoriſpirum appellabamus. MER. *Hercules malorum depulſor, audiſne? dein pera & baculum. Atqui tu vxorem recipe.* MAR. *Minimè, quandoquidem nec ſi mihi libellum ex veteribus in vtero geſtaret, reciperem.* MER. *Quomodo libellum?* MAR. *Aliquid eſt, vir optime, triceps libellus.* MER. *Haud abſurdè. quādoquidem ex Comicis trigaleatus quidam.* HER. *Ad dehinc tuum eſt iudicare.* MER. *Ita mihi videntur, mulierem hanc, ne monſtrum aut multicaput pariat, retrò in Græciam ad virum reuerti debere, & fugitiuulos hos duos dominis reddi, vt diſcant quæ antea: Doliolum quidem ſordidos abluere panniculos, Odoriſpirum autem rurſus veſtimenta reſarcire lacera, malua tamen prius flagellatum. Inde & hunc picatoribus tradi, vt pereat, vulſus primò: inſuper pudenda pice inquinari, poſtea in Hæmum ſublatum*

nudum

βρότα γυμνὸν, ἐπὶ τ' χιόν& πόδας συμπεπιλημμένον τὸν δὲ. Δρα. φεῦ τ κακῶν ὀπο- ῖ, παπαπαιαξ. Δι. τί τοῦτο τραγῳδεῖς τῶν τραγικῶν οὐ λαλόγωνι; ἀλλ' ἀκολούθει παρὰ τοὺς ποιητὰς ἤδη, ἀφαλυσί- δην& πρότερόν γε τὸν λεον- τῆν, ὡς γνωσθῇς ὄν& ὄνον.

nudum, pedibúsque colligatum, in mue deſtitui. SCA. Heu malorum, ah, ah, papæ, eheu. DOM. Quid hoc eſt? tragicas interſeris voces? ſed ad picatores iam ſequere, priùs tamen leonnam exue pellẽ, vt planè aſinus eſſe cognoſcaris.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

à SOCRATEM ab Anyto.] *Socrates Athenienſis philoſophus, Sophronici marmorarij & Phanaretæ obſtetricis filius, ab Athenienſibus in carcerem coniectus eſt, Anyto accuſante, quòd de dijs malè ſentiret, cicutam porrectam hauſit intrepidè, neglecta quam ad patrocinium ſuæ ſalutis obtulerat Lyſias, oratione. Horatius lib. 2:*

Pythagoran: Anytiq; reum doctumq; Platona.

Plura annotauimus in Bis accuſato, in Paraſito, & in Ioue cõfutato. b Eumolpus quidem.] *Vir fuit Athenienſis, quem Suidas Muſæi poëtæ filiũ fuiſſe ſcribit, & Pythiorum victorẽ: alij Orphei vatis filium fuiſſe credunt, qui etiam ipſo Homero verſificator fuit antiquior. Ab hoc, Eumolpidas, ſacrorum quorundam præſides dictos volunt, quorum Aeſchines in oratione cõtra Cteſiphontem meminit. Diodorus verò Eumolpum Aegyptij generis regẽ fuiſſe tradit, ab eoq; ſacerdotes ſiue magiſtratus Athenienſes dictos.* c Sophiſtarum genus.] *Iſocrates in oratione contra Sophiſtas, in eos inuehitur, vt qui præter quæſtum nihil propoſitum habeant, & inanium pollicitationũ magnificentia, non tantũ impoſturam faciant, ſed & ſemet ipſas, & omnes eruditos in ſummum odium & inuidiam adducant. Idẽ in definitionibus Platonicis quæ Xenocrati tribuuntur, ſatis odioſè deſcribuntur atq; perſtringũtur.* d Antiſthenes.] *Hic quotidie quadraginta ſtadijs emenſis, audiebat Socratem, à quo tolerantiam addiſcens, tranquillitatiq; illius imitator effectus,*

effectus, Cynicam prior sectam inchoauit, princepsq; in ea fuit, author Laërtius. e Crates.] *Thebanus, Diogenis Cynici discipulus fuit,* θυραπατούμενος *appellatus, quòd in omnem ingrederetur domum, & hominum vitia corriperet. Laërtius, Plutarch. & Erasmus in Apophtheg.* f Ancoram nouissimā.] Id est, *extremam soluere. Adagium est apud Græcos celebratum, cùm significant rem eò redactam esse, vt extremo conatu, summisq; viribus sit enitendum, & ad suprema confugiendum consilia, quibus si nihil proficiatur, iam nihil reliquum esse videatur, vnde subsidium sperare possis. translatum à nautis, qui maximam & validissimam ancoram sacram vocant, eamque tum demum mittunt, cùm extremo laborant discrimine. Eo vsus est Lucianus rursum in Ioue Tragœdo, & in Apologia.*

g Augiæ.] *Augeias cùm immensa multitudine boum abundaret, fimo bubulo Elidis partem ita compleuit, vt illi bona pars regni iaceret inculta. Cum Hercule igitur pactus est, promissa mercede, vt egesto fimo terram purgaret, ratus id fore infiniti laboris opus. Hercules verò arte vsus, Minyei fluminis cursum auertit, & in loca fimo oppressa deriuauit. Ita breui temporis spacio, absque maiori labore à flumine fimus ablutus, & terra repurgata est. Augeias verò Herculi poscenti mercedem, denegauit, dictitans eum Eristei mandato id fecisse, neq; magno labore, sed arte effecisse. Phileus filiorum Augeiæ natu maximus arbiter acceptus, intra patrem & Herculem, pronunciauit pro Hercule contra patrem. Lucianus quoq; hac prouerbiali allegoria vsus est in Pseudomante.*

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ Η Λαπίθαι.

[a] SYMPOSIVM vel [b] Lapithæ.

Erasmo Roterodamo interprete.

ERASMVS ROTERODAMVS
Ioanni Eutychio suo S. D.

QVanquam hic Luciani Dialogus, Eutychi doctissime, plurimum habeat artis, ob decorum mirè seruatum in personis tam multis, tamq;

amq; diuersis: tamen aliquot reperi, qui dicerent
sse premendum, quòd liberiùs ac velut ἐξ ἀμάξης
hilosophorũ omne genus laceret. At mihi vide-
ur iustius esse stomachandũ in huius seculi mo-
es, quo videmus Philosophorum scholas multò
ueriliùs etiam inter se dissidere, nec minùs atro-
iter digladiari: tum inter sectarum professores
ihilominus cruentam esse pugnam, quàm in eo
onuiuio fuisse Lucianus vel finxit, vel retulit.
Iunc igitur libellum, quoniam fortè ἀδιόρατον re-
eri, & tamen patrono videbatur egere, Eutychio
licaui. Bene vale, καὶ εὐτύχει, vt planè sis quod dice-
is. Antuerpiæ. *An. M. D. XVII.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a SYMPOSIVM.] *Conuiuium.* *b* Lapithæ.] *Thessaliæ populi, sic fortasse dicti à Deucalionis & Pyrrhæ iactis lapidibus. Vnde versiculus:*

Ex δὲ λίθων ἐβάλοντο βροτοὶ, λαοὶ δὲ κεκλήατο. λᾶας, *idem quod* λίθος. *hinc* λαὸς, *& fortasse* λαπίθης. *Virg. 1. Georg.*

Deucalion vacuum lapides iactauit in orbem,
Vnde homines nati, durum genus, &c.

Narratur ab Ouid. lib. 12. Metamorph. quomodo à Lapithis Centauri in nuptijs Pirrhoi & Hippodames profligati fuerunt, cùm vino & libidine iam æstuantes, sponsæ & reliquis fœminis vim inferre aggressi essent.

ARGVMENTVM.

RVrsum depingit hoc loco philosophorum mores & vitam Lucianus, atq; illa quę fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hîc nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædã rei gestæ cõmemoratio, qua exponit quo pacto diuersarum

professionũ Philosophi aliquot ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarũ celebritatem vocati, posteaquã vino incaluêre, pro secta quisq; sua inter se verbis primò cõtenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò vt saucij nonnulli ac mutilati è conuiuio asportati fuerint. Rursum autẽ ex alijs qui vocati nõ fuerant, quidã, Cynicus videlicet, vltrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentiæ & impudẽtiæ suæ importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostulârit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo appareret, istud hominũ genus quod foris virtutẽ prædicat, & specie religionis in se vulgi ora cõuertit, non hac ætate modò (quod tamen grauissimũ est, quãdo & Christianos esse pleriq; se, & alijs vitæ morumq; honestate præire profitẽtur) verùm olim quoq; eadem simulatione, ijsdemq; præstigijs vsos esse, nimirum vt verbis quidem multa de pietate, de officijs, de veta viuendi ratione iactitarent: cæterùm ipsa re à virtute ac honestate omni quàm lõgissimè abessent, libidini & gulæ & cæteris vitijs turpissimè interim seruientes. Et accidere sanè etiam nostra memoria huiusmodi quædã exempla, conuiuio huic nõ admodum dissimilia, vbi isti in speciem grauissimi sanctissimiq; viri, vel pro leuibus ac puerilibus rebus acerbissimas sæpenumerò contentiones incepêre: vel quia alicubi præteriti atq; neglecti viderentur, grauissima odia exercuêre: vt non immeritò quispiã crediderit, philosophos illos veteres (quanquã indignũ adeò est, tam venerabile nomen in tam turpibus personis hærere) in nostræ ætatis homines quosdã immigrâsse. Vsque adeò nostri isti à veteribus nõ alia re, quàm solo titulo ac nomine differũt. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festiuitate pro ingenio atq; facundia sua tractet Lucianus: interim tamen seriò quoq; ac verè idem monet, nullum esse precium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id quod optimum est, accommodet, cosq; illos qui solos

libros

libros ſpectant, quiq; ſolicitudine ac curâ quam illi afferunt, perpetuò tenentur, à recta ratione, bonisq; inſtitutis fermè abduci, &c. Inſcribitur autem dialogus hic CONVIVIVM, vel LAPITHAE, quorum prior titulus ab argumento & re ipſa ſumptus eſt: alter à collatione, quòd vt hic Philoſophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri in nuptijs Pirithoi inter ſe funeſto certamine congreſſi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ Λυκῖνος.

Οἰκίλλῳ, ὦ Λυκῖνε, διαλεχθῆναι φασὶ γενέσθαι ὑμῖν χθὲς, ἐν Λεκανίτῃ, παρὰ τὸ δεῖπνον, καί τινας φιλοσόφους λόγους ἀρῆσθαι, καὶ ἔτι μικρὰν συνελθοῦσαν ἐπ' αὐτοῖς, ἃ μὲν ἐγὼ ἐφάνθην Χαρῖνον, καὶ ἄχει τραυμάτων οὐχ ἥκιστα τὸ πρᾶγμα, καὶ τίλον, αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν, ὦ Φίλων, ἤνίσατο Χαρῖνος ταῦτα; οὐ γὰρ συνελήφθη μεθ' ἡμῶν. Φί. Διονύσιῳ ἰατρῷ ἀκοῦσαι· Διόνικος δὲ καὶ αὐτὸς, οἶμαι, τῶν συνδείπνων ἦν. Λυ. καὶ μάλα, ἐ

PHILON, LVcianus.

Ouâ quâdam & variâ diſputationem, Luciane, vobis fuiſſe narrât ſuper cœnam apud Ariſtænetum: tum philoſophicos quoſdam ſermones dictos, ac ſuper his ſummam cõtentionem exortam fuiſſe: quod mi memintus eſt Charinus, etiam ad vulnera vſq; rem proceſsiſſe: deniq; ſanguine conflictum fuiſſe diremptũ. LVC. Atquè vndénam, Philon, iſta reſciuit Charinus? neque enim is nobiſcum aderat in conuiuio. PHIL. E' Dionico medico aiebat audiſſe ſeſe. porrò Dionicus etiam ipſe è conuiuarum numero fuit opinor. LVC. Fuit maxi-

λὰ, οὐ μὴν ἐξ ἀρχῆς γε καὶ αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀπὸ ὀψὲ, μεσούσης σχεδὸν ἤδη τῆς μάχης, ἐπίσης ὀλίγον πεῦ τῶν τραυμάτων. ὥστε θαυμάζω, εἴ τι ἀφελὲς ἐωθὼς ἐδυνήσατο, μὴ παρακολουθήσας ἐκείνοις, ἀφ' ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἷμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. ΦΙ. τοιγαροῦν, ὦ Λυκῖνε, καὶ ὁ Χαρῖνος αὐτὸς, εἰ βουλοίμεθα ἀληθῆ ἀκοῦσαι, καὶ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, πρὸς σὲ ἥκειν ἐκέλευε· καὶ τὸν Διόνικον γε αὐτὸν ἅπαντα, ὡς αὐτὸς μὲν οὐ παραγένοιτο ἅπασι, σὲ δὲ ἀκριβῶς ἐπεξιέναι τὰ γεγενημένα, καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεύσαι, εἴ τι μὴ πρόσεργος ἢ τοιούτων, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἁλουφύλαττον. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἐλθὼν ἡμᾶς ἐπὶ δεῖπνῳ τούτῳ ἑστιάσων, ὃς οὐκ οἶδ' ἂν τις ἡδίων ἐμοί γε, καὶ μᾶλλον, ὅσῳ νήφοντος, ἐν ἀρχῇ καὶ ἀναπαυτί,

mè: verùm ne is quidem ab initio rebus omnibus fuit præsens, sed seriùs aduenerat, media fermè pugna, paulóq; ante vulnera. Proinde demiror si quid cõperti certive referre potuit, qui non ordine spectárit illa vnde inter illos nata lis, posteà ad sanguinem vsque deducta est. PHIL. Proinde, Luciane, Charinus etiam ipse, si rem compertiùs vellem cognoscere, & quo singula modo sint gesta, doceri, te adirem iussit. nam Dionicum etiam ipsum fassum fuisse, ne se quidem toti negocio præsentem adfuisse: te verò, quicquid esset actum, id omne cõpertò certóque scire: tum etiam quæ dicta inter illos fuerint, meminisse: quippe qui eiusmodi non obiter neque neglectim audire, sed per ocium atque attentè auscultare sis solitus. [b] Proinde nunquam effugies, quin nos hoc suauissimo accipias epulo: quo mihi quidem haud scio an vllum possit accidere iucundius: præsertim quod sobrij per ocium tutò ac citra sanguinem, [c] extráq; teli, quod aiunt, iactum

consti-

τι, ἔξω βίλτιστα ἱστασόμεθα, ἄττι γέροντ' ἂν παρώνησάν τι πατρὸς τὸ δεῖπνον, ἤ τι νέοι, ἁπάντι, ὅσα ἤκιστα ἐχρῆν, ὑπὸ τοῦ ἀκράτου πεπαχθέντων, καὶ πρᾶξαι. Λυ. νικηφόρα ἡμᾶς, ὦ φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέρειν ταῦτα πρὸς τοὺς πολλούς, καὶ ἐπιξενίαν διηγουμένους πράγματα ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ γενόμενα, δέον λήθῃ ποιεῖσθαι αὐτὰ, καὶ νομίσαντα ἐκεῖνα πάντα θεοῦ ἔργα τῷ Διονύσῳ ἔπειτα, ὃς οὐκ οἶδα ἔ τινα τῶν αὐτῷ ἐργίων ἀτέλεστον, καὶ ἀβάκχευτον παρῆλθεν. ὅρα δέ, μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ᾖ, τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ἃ καλῶς ἔχει ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ, φησι καὶ ὁ ποιητικὸς λόγος, μνάμονα συμπότην. καὶ οὐκ ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρῖνον αὐτὰ ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν ἐλευθερίαν κατασκευάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων ἐγὼ

constituti, sumus epulaturi,
Siue senes aliquid
Super cœnam sunt debacchati,
Siue etiam iuuenes
[d] à mero compulsi sunt, quæ neutiquam fas erat, tum dicere, tum facere. LVC. Iuueniliùs tu quidem Philon, atque inconsultiùs hæc nos iubes in vulgus efferre, eáque referre quæ inter pocula ab ebriis sunt acta, quum hæc magis oporteat obliuioni tradere, eáque omnia Baccho deo, velut auctori imputare, qui quidem haud scio an quenquam suis non afflatum Orgijs, & Bacchanalium expertem præterierit. Proinde vide ne hominis sit parùm benè morati, eiusmodi ad amussim exquirere, quæ rectius erat in conuiuio relinquisse, atque ita discedere. Siquidem [e] odi (sicut inquit versus Poëticus) memorem compotorem. Ne à Dionico quidem rectè factum, qui hæc apud Carinum effutiuerit, immodicámque & pridianam dissipârit temulentiam hominum philosopho-

ἐγὼ δ', ἔφην, οὐκ ἄν τι λίαν σὲ λυπῶν ἐν ἄποιμι. Φι. ἐρρήθη ταῦτα, ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὅτι γε πρὸς ἐμὲ ὅτῳ τρόπῳ ἐχρῆν, ἀκριβῶς ἐπιγνόντα πολὺ πλείονι σπουδῇ σε ἀκούειν, εἰ μὴ ἄλλο, τοσοῦτόν μοι δοκεῖς, ἂν ἐπιβάσεως τῶν ἀκουσμάτων, ἢ πρὸς λίθον τινὰ ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἥδιον ἂν προσελθεῖν, ἐκεῖνα πάντα, σωφρόνως ἀμυδρὰ γε ἂν ἰδιώτου ἀναπόφθεγκτα φανοῦμαι, ὅτι ἐάσεις με ἀήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἕξεις, οἶμαι παρακολουθήσας, καὶ ἀκούσῃ. ἐμοὶ δὲ ἐρήσομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ μέρει καὶ ἔγωγε δοκεῖ, ἀπιόντι ἄλλου ἀπὸ τοῦ ἐντεῦθεν ἀκουσομένῳ, σὲ δὲ μὴ λέγειν. Λυ. μηδαμῶς πρὸς ἐρωτήσεσθαι, ἐπείπερ οὕτω προθυμῇ, ἀλλ' ἄφες με πρὸς τοὺς ἐμούς. Φί. ἀλλὰ πάντα ἀκούσῃ ἐγὼ ἐπιλείψομαι. Λυκῖνε, αὐτὸς σὺ ἄμεινον οἶσθα περὶ ἐμοῦ, καὶ φθάσεις ἀπὸ ἄκουσον, ὅτι ἐάν ἐμοῦ δέησῃ.

ἀλλ'

rum. Caterùm ego, abſit, vt iſtiuſmodi quippiam ſim dicturus. PHIL. Nugas agis, Luciane, cùm iſta dicis. Quin haudquaquam oportebat ad iſtum modum apud me præſertim agere: vt qui certò ſcias te multò cupidiorem eſſe narrandi, quàm ego ſim audiendi: adeò vt mihi videaris, ſi deſint qui te audiant, vel ad columnam aliquã aut ſtatuam libenter acceſſurus, quo cuncta pariter emanas. Quòd ſi nunc conere diſcedere, non ſinet, ni te priùs audiero, abire: verùm vbi rò aderis, conſectabere, rogabis. At tum ego te viciſſim luſero. Iamq; adeò, ſi ita vis, abimus, ex alio quopiam hæc eadem audituri. Tu verò ne dicito. LVC. Age ne quid ſuccenſeas. ego quidem dicam, quandoquidem vſqueadeò cupidus es audiendi: verùm heus ea lege, ne paſſim in vulgus effe-

ras. PHIL. Ni prorſus ignoro Lucianum, tute iſthuc potiùs feceris. Nam prior ipſe denarrabis omnibus, vt me quidem ad id nihil futurum ſit opus. Sed illud mihi primo re-

ſponde

ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον εἰπέ, τῷ παιδὶ τῷ Ζηνωνίῳ ὁ Ἀρισταίνετος γυναῖκα ἐκδιδοὺς ἀκήκοας; ΛΥ. ἔγωγε, ἀπὸ τῆς θυγατρὸς ἐξιδίδου αὐτὸς τὴν Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτου τοῦ ἀργυρικοῦ, τῷ φιλοσοφοῦντι. ΦΙ. καλὸν νὴ Δία μειράκιον, ἀπαλῷ γε μὲν ἔτι, καὶ ὡς πάνυ μικροῦ ὄντος γάμων. ΛΥ. ἀλλ' οὐκ ἄχρι ἄκμον ἐπιτηδειότερον, οἶμαι. τάχα δ' ἂν καὶ σώφρονί τι εἶναι δοκοῦντα, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμήσαντα, ἔτι δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ, πρᾴιστον συμβιοῦν ἐξ ἁπάντων. ΦΙ. οὐ μικρὰν γοῦν αἰτίαν, τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτου. ἀτὰρ, ὦ Λυκῖνε, τίνων οἱ λοιπῶν ἦσαν; ΛΥ. τοὺς μὲν ἄλλους τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ τῆς φιλοσοφίας καὶ λόγων, οὓσπερ ἐβούλου, οἶμαι, ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις τῶν πρεσβυτῶν, ὁ ἀρχαῖος, καὶ ξὺν αὐτῷ Διφίλου, ὁ Λαβυρινθος ὅν

sponde loco: Aristænetus nũ filio Zenoni dabat vxorem, atque ita in nuptijs eius vos accepit? LVC. Non, imò filiam suam elocauit Cleanthidem, idq; Eucriti numularij filio, qui philosophiæ dat operam. PHIL. Formoso admodum per Iouem adolescentulo: tametsi tenero adhũc, & vxoriæ rei non admodum maturo. LVC. Verùm: at non inueniebat, opinor, alterũ generum magis idoneum. Hũc igitur, qui tum modestus videretur, tum ad philosophiæ studium propensus, præterea autem vnicus Eucritĩ diuitis, ex omnibus delegit filiæ suæ maritum. PHIL. Causam neutiquam leuem dixisti, nempe quia diues sit Eucritus. Verùm heus, Luciane, quinam erant conuiuæ? LVC. Reliquos illos quorsum attinuerit tibi recensere? Verùm è Philosophorum numero, ac literatorum, quos potissimùm opinor audire cupis, Zenothemis erat, senex ille Stoicus, vnáque cum hoc Diphilus, cui cognomen Labyrinthus: &

ἂμ οὗτος ἦ Λεοντίνης, ἢ ὃς τῆ Ζήνωνος. τῶν δ' ἀπὸ τοῦ περιπάτου Κλεόδημος, οἶσθα τὸν σωμίλον, τὸν ἰκανὸν κληκόνη ξίφος αὐτὸ οἱ μαθηταὶ καὶ λοχίδα καλοῦσιν· ἀπὸ δὲ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων παρῆν. καὶ ἐς σιλθόντα γε αὐτὸν ἅπαντες ἐβλέποντο οἱ Στωϊκοί, καὶ ἀπεστρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν, ὥσπερ τινα πατραλοίαν καὶ ἐναγῆ μυσαττόμενοι. οὗτοι μὲν Λεοντίνης αὐτῷ φίλοι, καὶ σωφρονέστατοι ὄντες, παρακινδυνεύοντα ἐπὶ δεῖπνον, καὶ ξένῳ αὐτοῖς ὁ γραμματικὸς Ἰσιδῶρος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. ἤδη δὲ νυμφίον τὸν Χαρίαν, ἦν δὲ Πλατωνικὸς σωφρονέστατος, διελέγετο αὐτῷ ἄν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θορυβώδης, καὶ πολὺ τὸ λεόμενον ἐπιφαίνων τῶν πώγωνα· διανόητον οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, ἐς τὸν ὀρθότητα. ἦν δὲ μετὰ τοῦτον καὶ ἐπὶ πρῶτον, ἀνίσταντο

hic quidem quòd esset Zenoni Aristæneti filio præceptor. Deinde Peripateticæ factionis Cleodemus: nosti hominem, nempe dicacem illum & argutum, atque ad refellendum instructum. Discipuli gladium ac bipennẽ nominant. Quin & Hermon aderat Epicureus. Verùm hunc, quum ingrederetur, Stoici toruis obtuebantur oculis, & auersabantur, palamq; perinde quasi patricidam quempiam atque impium ac funestum detestabantur. Et hi quidem tanquam Aristæneti ipsius amici familiarésque fuerant ad cœnam vocati, quos comitabatur & Istiæus grammaticus, & Dionysidorus rhethor. Iam verò propter sponsum Chæream vnà cum illo ad cõuiuium accesserat Ion ille Platonicus, quòd is iuueni præceptor esset, vir venerandus aspectu, ac maiestatis quiddã præ se ferens, multumq; dignitatis ipso ostendens ore: vnde nonnulli propter animi constantiam ac rectitudinem, regulam illum appellant. Huic simul vt ingrediebatur, assurgebant

νίσαντο πάντα ἀνδρ, καὶ ἐθαυξιωσε, ὡς τινα τῶν κρατίστων. καὶ ὅλως, θεῖα ἐπιδημία τὸ πρᾶγμα ἦν, ὥστε ὁ θαυμαστὸς συμπαρῆν. δεῖν ἤδη καταπλήσθαι, ἅπαντων σχολὴν παρόντων. ἐν δὲ τῷ μὴ ἀσιόντων, ἀλλ' γυναῖκα ὅλον ἤδη πλήρη ἐκεῖνον ὑπέλαβον, ἐκ δὲ λίγου ἔδει, καὶ ἐν αὐτοῖς ἀνύμφοις, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκαλυμμένη, τὸ τῶν γυναικῶν περιχορεύσουσα εἰς τὸν ἀντίθυρον ἄλλη πλήθυς, ὡς ἕκαστος ἀξίας ἔχει. καθ' ἀντικρὺ δὲ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος, ἔπειτα ὁ Ἀριστάνετος. ἔπειτα ἐνεδοιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Στωϊκὸν, ἅτε γέροντα, ἢ Ἑρμῶνα τὸν Ἐπικούρειον· ἱερεὺς γὰρ ἦν τῶν ἀναικείων καὶ γόνους τοῦ πρώτου ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τὴν ἀπορίαν ἔλυσεν· ἔφη γάρ μοι, φησὶν, ὦ Ἀριστάνετε, δεῖν πρεσβύτερον ἄνδρα Ἑρμῶνος,

surgebant omnes, ac veluti præcipuum quendã ac primarium hominem comiter atque officiosè exceperunt: adeò vt planè numen aliquod aduenire videretur, cùm adesset Ion admirandus ille. Tandem verò cùm iam omnes fermè conuiuæ præsentes essent, tempus erat vt discumberetur. Itaque ad dextram ingressus, totam illam spondam mulieres (erant autem complures) occupabant. Inter quas erat & sponsa summo studio culta, hinc atq; hinc stipata fœminis. Porrò ex aduerso ostij altera turba, pro cuiusque dignitate locis distributis. Porrò eregionè mulierum primo loco accumbebat Eucritus, secundo Aristænetus. Sub hæc ambigi cœptum, vtrũ altero priorem oporteret accumbere, Zenothemímne Stoicum, quippe senem: an Hermonem Epicureum: nam hic erat Castoris ac Pollucis sacerdos: tum autem nobilissimæ inter ciues familiæ. Verùm eam hæsitationem sustulit Zenothemis: Sime, inquiens, Aristænete, minoris ducis Hermone, viro

μων, τοῦτ' τῷ ἀνδρὶ, ἵνα μηδὲν ἄπο λοιπὸν ἔπω, Ἐπικουρείῳ, ἄπειμι, ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών· καὶ ἅμα τὸν παῖδα ἐκάλει, καὶ ἐξιόντι ἐῴκει. καὶ ὁ Ἑρμων, ἔχει μὲν, ἔφη, Ζηνόθεμι, τὰ πρῶτα, ἔφη. ἀλλὰ εἰ καὶ μηδὲν τοῦτο ἦν, ἱερεῖ γε ὄντι ἐπιξίωσθαι καλῶς ἔχει, εἰ καὶ τῷ Ἐπικούρῳ πάνυ καταφρόνηκας. ἐγέλασε, καὶ ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρου ἱερεία, καὶ ἅμα λέγων, καταγελᾷς μοῦ, καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἑρμων, εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικὸς, εἶτα ὁ Ἰων, καὶ ὑπ' ἐκεῖνον ὁ νυμφίος, εἶτ' ἐγὼ καὶ παρ' ἐμὲ ὁ Δίφιλος, καὶ ὑπ' αὐτῷ Ζήνων ὁ μαθητὴς, εἶτα ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ γραμματικὸς Ἰσταῖος. Φίλ. Βαβαὶ, ὦ Λυκῖνε, μυσαρόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ θεῶν τε πλείστων ἀνδρῶν καὶ ἐγνωκὼς τὸν Ἀρισταίνετον, ὅτι πᾶσαν πανήγυριν ἑορτὴν ἄγων, τὸν θεσμοθέτην videlicet isto, vt ne quid aliud mali dicam, Epicureo, discedo, totumq; conuiuium vobis relinquo. Et puerum protinus aduocat, discedere parans. Tum Hermon: Imò habeto, inquit, tibi priores partes, Zenothemi. Quanquam etiam si nihil aliud, vel hoc nomine parerat mihi concedi, quòd sacerdos sim, vt planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, sacerdotem Epicureum. Simúlque cum dicto accumbebat. Post hunc Hermon. Deinde Cleodemus Peripateticus: ponè hunc Ion, proximè hunc sponsus, post eum ego, iuxta me Diphilus, huic asidebat Zenon discipulus, postremò rhetor Dionysidorus cũ Istiæo grammatico. PHIL. Papæ, Luciane, Musarum conuentum quendam mihi narras fuisse istud conuiuium, quippe plurimis sapientibus ac doctis viris refertum. Ego verò laudo Aristænetum, qui quum optatissimam illam ac splendidissimam solennitatem celebraret, præ cæteris

ρωτάτες ἐπὶ τὸν τῶν ἄλλων ἀξιώσων, ὅτι περὶ τὴν μεγάλων ἐξ ἁπάσης αἱρέσεως ἀριστίνδην καλοῦμεν, οὐχὶ τοὺς μὲν, τοὺς δ' ἀ, ἀλλ' ἀναμίξ ἅπαντας. Λυ. Ἔστι γάρ, ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέτα καὶ τὸ πλεῖστον βίβλοις ζῶσιν. ἀσπούμεθα ὅν ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρῶτον, καὶ παρεσκευάσατο ποικίλα· πολὺ γάρ, οἶμαι, καὶ καὶ ταῦτα μαθεῖν θέλομεν, χυμοὺς καὶ πέμματα, καὶ μυρεψικάς· ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐμοὶ δὲ ὁ Κλεόδημος ἐπὶ τὸ οὖς ἐκ τοῦ ἱμάτιον, καὶ ὃ ἐκ τοῦ παιδὸς λαβόμενος ἐπὶ τὸ

ξοντός μοι † Ιωνος, πολὺ πρό-
τερον αὐτὰ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἑω-
ρακώς. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεό-
δημος ἀφῆκε, καὶ ἐπεσύρισε-
σφ ὁ λωποδὺς Ἀλκιδάμας ἄ-
κλητος, ἐκεῖνο τὸ λοιδορίαν ἐπιχά-
ρην τι σάμψος, τὸν Μενέλαον
αὐτόμολον κέκοντα. Οἷς μὲν γὰρ
πολλοῖς ἀναίσχυντα ἐδόκει
πεποιηκέναι, καὶ ὑπέρογκον τὸ
κεφάλαιον· ὁ μὲν τὸ, ἀφραίνε-
σθαι Μενέλαον· ὅλλ',

Ἀλλ' ἐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμ-
νονι λώβαν θυμῷ.

καὶ ἅμα πρὸς † ἐμαυτὸν ὑπο-
χα, τὸ κακέγκλημα ἐπεφθόρυξον-
τον. ἐς μέν γε τὸ φανερὸν ἐπ-
δὰς ἐτόλμα πίγδην· ἐδεδοίκε-
σαν γὰρ † Ἀλκιδάμανθα, βόλιν
ἀτιχνῶς ὄντα, καὶ λοιδορικώ-
τατον λωποδυτῶν ἁπάντων, πρὸ
ὃ καὶ ἀμάνων ἐδόκει, καὶ φο-
βερώτατος ὢν ἅπασιν. ὁ δὲ Α-
ριστάνετος ἐπαινέσας αὐτὸν,
ἐπὶ λαυρεῶνος τινα λαβόντα,
καθί-

vero nihil Ione monstratore opus erat: quippe qui haec multò antè limis iam oculis praeuideram. Haec simulatque dixisset Cleodemus, irruit in conuiuium & Alcidamas Cynicus: atque in quidem innocatus, vulgatum illud festiuitatis gratia praefatus de Menelao, qui vltrò ad fratris conuiuium accessisset. Itaque plerisq; turpiter atq; impudenter visus est feciisse: & quod cuiq; tum fortè in mentem veniebat, in eum torquebant: alius illud:

Insanus Menelaè—,

Alius rursum,

† Verùm Agamemnoniae menti non ista placebant.

Ad haec alia quae pro tempore salsè lepidéq; dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palàm nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantè, vtpote conuiciatorem egregium, vnumq; è Cynicis omnibus clamosissimum: qua quidem re adeò visus est reliquis antecellere, vt nulli non esset formidandus. At Aristaenetus collaudatum illum quòd innocatus aduenisset, iussit accepta

καθίζεσθαι παρὰ Ἰστιαῖόν τε καὶ Διονυσόδωρον. ὁ δέ, Ἄπαγε, φησί, χωμικὸν λέγεις καὶ μαλακὸν, ἐπιθρόνῳ καθίζεσθαι ἢ κλίνοποδι, ὥσπερ ὑμεῖς, ἐπὶ μαλακῆς ταύτης ὑπνῶντες μικρᾶς ὑπλοι καταπεμφοι ἐστιᾶσθαι, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ δὲ καὶ ὀρθοστάδιον δειπνήσαιμι, ἐμπεσεῖν ἀτῶν ἕνεκα καὶ συμποσίου, εἰ δὲ καὶ κάμοιμι, κἂν τὸν πρίβωνα ὑποβαλόμενος, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος, οἷον ἡ Ἡρακλέα γράφουσιν. ὅπως, ἔφη, γένοιτο, ὁ Λευκάνιος, ἄριστον. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, ἐν κύκλῳ περιιὼν ὁ Ἀλκιδάμας κλίνην, ὡς περ οἱ Σκύθαι, τῶν ἀφθονωτέραν νομίζων μεταξανιστάμενος, καὶ οἷς περιφέροντο τὰ ὄψα συμπεριενεγκών. καὶ μήν τοι καὶ σιτούμενος, ἐνεργὸς ἦν, ἀριστᾶς πρὸς καιρὸν μεταξὺ διεξιὼν, καὶ εἰς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἀφορμάς. ἐρώτα γοῦν τὸν Λευκάνιον, τί βούλονται αὐτῷ ἃ ζῶσιν

accepta ſella iuxta Iſtiæum ac Dionyſidorum accumbere. Ait ille: Apage, inquit, mollebre quiddam ac molle dicis, vti in ſcamno aut ſella ſedeam, quemadmodum facitis vos, mollibus in ſtratis penè ſupini recumbètes, purpura ſuffulti. Quin ego tibi vel ſtans cœnauero, in ipſo interim cõuiuio etiam obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus cubuero: qualem videlicet Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mauis. Sub hæc Alcidamas in orbem conuiuium luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad vberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, vnáq; cum his qui inferebant edulia, circumiens atque obambulans. Atq; interim tamen dum cibum caperet, haudquaquã negotio vacabat, de virtute obiter, de vitio diſſerens, tum in aurum atque argentum dicteria iaculans:

iámque Ariſtænetum percontabatur, quídnam ſibi vellent

tam

τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα λυπηρά, τῶν κραμβῶν ἴσα δυνάμενα. ἀπ' ἐκείνου μὲν οὖν ἄλλη διαφόρως τεταραγμένη ἐφαίνετο τὸ παρὸν Αἰσχύνη, ὡς ἐφάνη νοῦσος, ἀμηχάνου ὄχλου δοκοῦσα εἶναι, ἰατρόν γε τὸν ἐπιτήδειον εὑρηκυῖα, ὃς ἂν ἀδόκητον ὕδωρ μετὰ κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκεῖνος ἐνεδεδώκει. λαβὼν δὲ ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἡσύχῃ μικρόν, καὶ ἐς τὸν ὦλακα κατενεγκὼν ἑαυτόν, ἔκειτο ἀμίγνυμι, ὥς ποτε ἐμελέτα, πίξας τὴν ἀγκῶνα ὀρθόν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ λαιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ἐπὶ τῆς γραφῆς λέγεται. ἄλλη δὲ καὶ ἐς τὰς ἄκρους σιωπῇ ὡς ἐνεδρεύσων ἐβάδιζε, καὶ φλοτησίαι καὶ ὁμιλίαι, καὶ φῶτα ἀσκητικόμισον. ἐν τούτῳ δ' ἐγὼ τὸν ὡραιωτάτων τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἐς λῆρον ἐμμελιῶντα (καὶ γάρ, οἶμαι,

tam multa, tam magna pocula, quum non minus vsui possent esse fictilia. Verùm Aristænetus iam obturbantem, molestumque esse pergentem, in præsens quidem compescuit, ministro inuenis, vt ingentem calicem, infuso meracissimo vino, illi porrigeret. Atque id quidem visus est optimè excogitâsse, nondum etiam intelligens quantorum malorum is calix esset auctor futurus. Hunc igitur vt accepissèt Alcidamas, aliquantisper silentium agebat, ac solo sternens sese cubabat seminudus, quemadmodum facturum sese fuerat polliticus, cubito humi fixo innitens, simúlque dextra scyphum sustinens, qualem Herculem apud Pholum pictores effingunt. Iam verò & inter alios calix assiduè circumagebatur: tum inuitatiunculæ ad bibendum, & confabulationes ortæ, demum & lucernæ illatæ. Interim ego cùm puerum qui iuxta Cleodemum adstabat (erat autem it pocillator egregiè formosus) subridentem vidissem (nam, arbitror,

μαι, καὶ ὅσα παλαιρχα τῆς ἱστορίας, ἀπᾶν, καὶ μάλιστα, ἄ τι πρὸς τὸ γλαφυρώτατον ἐπράχθη)μάλα ἤδη παρεφυλλατίον ὅ, τι καὶ μειδιάσειε, καὶ μικρὰ μικρόν. ὁ μὲν προσῆλθεν, ὡς ἀπολυσόμενος παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὸν ψιάλιον, ὁ δὲ τὸν δι' ἀλεκτυλίου ἀπέθλιβεν αὐτῷ, καὶ δραχμὰς δύο, οἶμαι, συναπέδωκε μικρὰ τῆς ψιάλης. ὁ παῖς δὲ πρὸς μὲν τὸν ἀλέκτυλον θλιβόμενον αὖθις ἐμειδίασεν, ἐ μὴν συνοῖδεν, οἶμαι, τὸ νόμισμα, ὥς τι μὴ λιξαμένου, φόρον ἂν δύο δραχμὰς παρέχον ἐκπεσοῦσαν. καὶ ἐρυθριάσαν ἄμφω μάλα σφῶν· ἠπόρουν δὲ οἱ πλησίον, οὕτινος εἴη τὰ νομίσματα, ἐ μὲν παιδὸς ἀρνουμένου μὴ ἀφειληφέναι, τοῦ δὲ Κλεοδήμου, καίτοι ὁμοῦ ὁ ψόφος ἐγένετο μικρὸν προσπεσόντος τοῦ ἀποῤῥίψαντος. ἐμελήθη δ' ὅμως, καὶ παρῆλθε τοῦτο, οὐ πάνυ πολλῶν ἰδόντων,

arbitror, quicquid obiter inter cœnandum obtigit, commemorari oportere, maximè si quid sit elegantius ac scitè factum) iam admodum attētus obseruare cœpi quidnam rei rideret. Ac paulò pòst accedebat puer tanquā calicem à Cleodemo recepturus. At ille simul & digitum illius substringebat, & drachmas puto duas vnà cum calice tradebat. Porrò puer ad substrictum digitum rursus arridebat, cæterùm de pecunia, quum non sensisset opinor, eóque non reciperet, in terram delapsis drachmis strepitus est concitatus, móxque ambo pariter rubore suffundebantur, idqúe ita palàm, vt nemo non animaduerteret. Ambigebatur igitur inter eos qui proximè sedebant, cuiúsnam essent illi nummi, cùm & puer negaret à se proiectos, & Cleodemus item, iuxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res tum neglecta est, ac conniuentes omissa, propterea quod id quòd acciderat, non ita multi vidissent,

ἁλόντων, πλὴν μόνου, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τοῦ Ἀρισταινέτου· μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ἐξαναγαγών, καὶ τῷ Κλεοδήμῳ τινὰ παρασπᾶσαι δισχιλίων τῶν ἐξόντων ἅλης καὶ ἑπτακοσίων, ὀρχηστρίδα τινὰ ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν οὐδὲν ἐκινδύνευσε, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τῷ Κλεοδήμῳ γενόμενον, εἰ ἔρθη διαφοιτῶν ἐς ἅπαντας, ἀπὸ μὲν καταπόσεως αὐτίκα, δικαίως πάνυ τοῦ Ἀριστοινέτου τὴν παροινίαν ἐπιτιμήσαντος. ὁ δὲ νικηθεὶς Ἀλκιδάμας (ἐπεπώκει γὰρ ἤδη) πυθόμενος, ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς καλοῖτο, σιωπῇ πρᾳγαλέας μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀποβλέψας ἐς τὰς γωνίας· Πειθοῖνω δή, ἔφη, ὦ Κλεανθί, Ἡρακλείτου ἀρχηγέτου. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες· ἐγελάσατε, ἔπηγε, ὦ καθάρματα, ἐπὶ τῷ νύμφῃ πρέπωνον, ἐπὶ τοῦ ἀμητῆρος θεοῦ τοῦ Ἡρακλείους; καὶ μὲν δὴ καὶ, ὡς ἐγὼ μὲν λάθρᾳ παρ' ἐμοῦ τὸν σκύφον, ὅστις ποτὲ ἐστί-

dissent, præter vnum (vt mihi quidem visum est) Aristænetum. Nam is paulò pòst puerum loco mouit, clanculùm ablegans, & alij cuidam innuit vti Cleodemo pocillator assisteret, videlicet ex exoletis illis ac robustis mulioni aut equisoni cuipiam. Ad hunc modum ea res vtcunque abijt, summum alioqui allatura pudorem Cleodemo, siquidem ad omnes permanâsset, ac non protinus occupans Aristænetus eam sopîsset, eiuiliter dextrè admodum inducta temulentia. Cæterùm Alcidamas (iam enim potus erat) percõtatus quódnam esset nomen puellæ nubenti, tum clara voce indicto silentio, simul & ad fœminas conuerso vultu: Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, Herculis Archegetæ nomine. Sub hæc cùm risissent omnes: Ridetis, inquit, sacrilegi, quòd sponsæ Herculis dei mei nomine propinauerim? Imò illud scito opus est, ni scyphum

ιῦτ' ἂν ἐμὸς αὐτῇ γένοιτο, & ἐγὼ, ἄπιστ' & μὴ ἀλλιὼ, ὥθρ' & λ τλὼ γνώμλω, τὸ μα ὅτῳ λαρτερὸς, κὴ ἅμα κρεγύμνου ἑαυτὸν μᾶλλον, ρι πὸς τὸ ἄσχισον. αὖθις ἐπὶ ζοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται, ὃς ἀναπλήσας ἐπανίσλζ, μὲν κὴ παράφορον βλέπων, λλγλ & λῶ ἐκέτι ἐρεώλιο ἄλ- ον. τάχα δ' ἄν τιν & λα- ίκιζ τῇ βακτηείᾳ, ἐ μὴ λα]ὰ καρὸν ἐσικικόμισο πλακοῦς μιγέθης, πὸς ὃν ἀπβλέψας, μιρώτιρος ἐγγίζ, κὴ ἔλυξι θυμὸ, κὴ ἐνιφορᾶζ συμπι- ιών. κὴ οἱ πλεῖσοι ἐμέθυον ἤ- λη, κὴ βοῦς μεσὸν λῶ τὸ συμ- όσιον. ὁ μὲν γὲ Διονυσόδω- ος, ὁ ῥήτωρ αὐτ, ῥήσεις τινὰς ν μέρει λιξέη, κὴ ἐπηνέ- ο ὑπὸ τῶν λατόπιν ἑφιςώ- ων οἰκιτῶν. ὁ δ Ισ ος & ὁ ραμμλικὸς ἐῤῥαψῴδέ, ὕσι- , & λα]αχείμ , κὴ σωίφι- ῳ ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρε κὴ Ησιό-

à me traditum accipiat, nunquam futurum vt illi filius obtingat talis, qualis ego sum, virtute interritus, animo liber, tum corpore adeò robusto. simulque cum dicto sese magis etiam renudabat, etiam vsque ad illa quæ sunt maximè pudenda. Ad ea cùm iterùm arrisissent conuiuæ, indignatus ille surrexit, toruis iam atque efferatis obtuens oculis, vultuque ipso testans iam neque pacem neque quietem acturum amplius. Forsitan & baculum illisisset alicui, ni commodùm id temporis placenta prægrandis fuisset illata. Nam hanc simul atque conspexit, lenior ac mitior esse cœpit, ac stomachari desiit, obambulans interim, ac placẽtam auidè vorans. Iam verò plerique temulenti esse cœperant, & clamoribus vndique perstrepebat conuiuium. Nam & Dionysidorus rhetorem illic agens, orationes quasdam pronunciabat, laudabaturq; à ministris qui à tergo assistebant. Et Istiæus Grammaticus vicissim qui post illũ accumbebat, versuum cẽtones quosdã recitabat, Pindari,

Ησιόδε καὶ Ανακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι, μάλιστα δ' ἐκεῖνα, ὥς πῃ πεμαντικὰ καὶ τὰ μέλλοντα·

Σαὶ δ' ἔβαλον ῥινούς. καὶ,

Ενθα δ' ἄρ' οἰμωγή τις, καὶ ὀχλὴ πίλεν ἀνδρῶν.

ὁ δὲ Ζηνόθεμις ἀναγινώσκει, παρὰ τοῦ παιδὸς λαβὼν λιπόγραμμόν τι βιβλίον διαλιπόντων δὲ ὀλίγον, ὡς πῃ ἐώθασι, τῶν παρακολουθούντων τὰ ὦτα, μηχανώμενος Αεσαύτος μηδ' ἐκεῖνον ἀτιμῆσαι τὸν καιρὸν ἐᾶν, μηδὲ ἡσυχὴν, ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν, ἀσελθόντα τι εἰς πᾶν τι ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται διαχυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις ἐξυρημένος τὴν κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τρίχας ὀρθὰς ἔχων, οὗτος ὠρχήσατό τι, κατακλῶν ἑαυτὸν καὶ διαστρέφων, ὡς γελοιότερος

Hesiodi, & Anacreontis carmina simul contexens atque consarcinans: ita vt ex omnibus vnicam redderet cantilenam, oppidóq; ridiculam, in primis autem illa, perinde quasi vaticinans de his quæ postea acciderunt:

Commisêre simul clypeos.

Tum illud quoq;:

Tum verò clamórque virûm luctusq; coortus.

At verò Zenothemis libellulum quempiam minutis conscriptum literulis, à puero acceptum legebat. Verùm quum ij quorum partes erant edulia inferre, aliquantisper, ita vt solent, cessarent morarenturq;: & Aristænetus sedulò curans ne vel id interea temporis aut ocioſum esset, aut voluptatis expers, accersitum intrò morionem iussit ridiculum aliquid vel dicere, vel facere, quò magis exhilararetur conuiuæ.

Moxq; ingressus deformis quidam, deraso capite, pauculos capillos in vertice gestans, eosq; cristæ in morem erectos, hic saltabat, atque inter saltandum, quò maiorem concitaret risum, rotatu sese circumagebat, distorquebatq;. Tum cymbalo concusso,

ϑ φανείη, καὶ ἀνάπαισμα
γκροτῶν διηξήλθεν, Αἰγυ-
άζων τῇ φωνῇ· καὶ τέλος,
ισκωπίζων ἐς τοὺς παρόντας.
μὴν οὖν ἅπαντες ἐγέλων, ὑπό-
σκωφθέντων, ἐπεὶ δὲ καὶ ἐς
ν Ἀλκιδάμαντα ὅμοιόν
ἀπερρίφη, Μελιταῖον κυ-
δάλιον προσαπτὸν αὐτὸν, ἀ-
ναστήσας ἐκεῖνον (καὶ πάλαι
μὲ δῆλον ὢν φθονῶν αὐ-
ὐδοκιμοῦντι, καὶ κατέχον-
τὸ συμπόσιον) ἀπερρίψας
ὸν τρίβωνα, προεκαλεῖτο οἱ
αγκρατιάζειν, εἰ δὲ μὴ, κα-
ίσειν αὐτὸ ἔφη τῷ βακτη-
αν. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων
ατυείων (τοῦτο γὰρ ὁ γελωτο-
οιὸς ἐκαλεῖτο) συσὰς ἐπαγ-
ραξίας καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερή-
ιστον ὢν, φιλόσοφον ἀνὴρ,
ιλωδοποιῷ ἀνταιρόμενον, καὶ
αίων, καὶ παίμενον ἐν ᾧ
ίρει. οἱ παρόντες δὲ, οἱ
ὲν ἡδέως, οἱ δὲ ἐγέλων, ἄχρι
ἐπηγόρασι παιόμενον ὁ Αλ-
ιδάμας· ὡς συγκικροτημέ-
ου ἀνθρωπίσκου καταγωνι-
σθείς.

concussō, sonabat interim quiddam, linguam imitans Aegyptiorum. Postremò dicteria quædam iaculabatur in eos qui aderant. Ac reliqui scommate tacti ridebant: verùm vbi & in Alcidamantem simile quiddam torsisset, catulum illū h Melitæum appellans, indignatus ille (iamdudum autem præ se ferebat quòd inuideret illi, dum probaretur, ac conuiuarum oculos retineret) abiecto pallio, vt secum luctaretur prouocauit. Quod ni faceret, hunc, inquit, baculum tibi impingam. Atque ita miser ille Satyrion (nam id erat morioni nomen) congressus cum eo, pancratio decertabāt. Erat id spectaculi multò iucundissimum, quippe cùm videret hominē philosophum cū morione compositum, cùm ferire, tum vicissim feriri. Proinde quī aderant, partim pudore tan-

gebantur, partim ridebant: donec iam ictus Alcidamas, pugnam detrectaret, ac homuncione omnium plausu cōprobato

θεὰς. γέλως ὅμ πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεσῆλθεν ὁ ἰατρὸς, οὐ πολὺ κατόπιν ἐκ ἀγῶνος· ἐβεβραδύκει δ', ὡς ἔφασκεν, φυσητιδί ἐαλωκότα θεραπεύων Πολυπρέποντα τὸν αὐλητὴν, καί τι γελοῖον διηγήσατο· ἔφη μὴ ἐσελθεῖν παρ' αὐτὸν, ἐκ ἐθέλοις ἐχόμενον ἄλλη τῶ πάθει· τὸ δὲ ταχέως ἀνασάντα, ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον σπασάμενον, ἀναδόντα αὐτῶ τοὺς αὐλοὺς, κελεύειν αὐλεῖν. ἔπειτα, ἐπεὶ μὴ ἤδει αὐλεῖν, παίειν, σκύτος ἔχοντα ἐς ὑπλίας τὰς χεῖρας. τέλος ὅμ, ἐν τοσούτῳ κινδύνῳ ἐπινοῆσαι ζῶόν τι ἐς ἀγῶνα γὰρ προκαλέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ ῥητῶ μισθῶ ἀεθμῶ. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς αὐλῆσαι πονήρως, μετὰ δὲ παραδόντα τοὺς αὐλοὺς ἐκείνῳ, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιῤῥίψαι τάχιστα δὴ τῆς φωταγωγοῦ ἐς τὸ

certamine superatus. Ha igitur cùm essent non me diocri risu excepta: ibi tan dem ingressus est Dionici medicus, haud multò pò peractam concertationen Aiebat autem in mora fuis se Polyprepontem tibici nem, dum hûc phreneſi cor reptum curandi gratia vi seret. Ac planè quiddam ri su dignum commemorabat Dicebat enim, in ædes illiu venisse seſe, ignarum etiam hominem iam eo morbo te neri. At illum protinus sur rexisse: foribusque occlu sis, ac mutato gladio, tibia ipsas sibi tradidisse, ijsqú vti caneret iussisse. Dein de vbi id non posset, illum percussisse scuticam subla ta manu gestantem. Sese porrò in tanto periculo ta le quiddam fuisse commen tum, nempe ad canendi cer tamen prouocasse homi nem: idq; ea lege, vt victus præscriptum certumqúe plaga rum numerum acciperet. Ac seſe priorem cecinisse, prauè atque imperitè: deinde traditis illi tibijs, scuticam ab illo recepisse: gladium autem extemplò per feneſtras in aream

abie-

ραθρον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ ἀσ-
τυ, ἀσφαλέστερον ἤδη πρὸς-
πλαίων αὐτῷ, ἐπικαλεῖσθαι
ς γειτνιῶντας. ὑφ' ὧν ἀνα-
σάντων τὸ θηρίον, σωθῆ-
ι αὐτόν. ἐδείκνυ δὲ καὶ σημ-
εῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυ-
δάς τινας ἐπὶ τῷ προσώπου. καὶ
μὴν Διόνικος ὁ μέσος αὐλο-
μήσας τὸ γελωτοποιὸν ἐπὶ τῇ
ιηγήσει, πλησίον τοῦ Ἰστιαίου
ραβύσας ἑαυτόν, ἐδεί-
νει ὅσα λοιπά, ἐκ ἄνω θεοῦ
ν ὑμῖν ἐπιπαρών, ἀλλὰ
μὴ πάνυ χρήσιμος τοῖς με-
τὰ ταῦτα γεγενημένοις. παρ-
ῆλθων γάρ τις εἰς τὸ μέσον
πείτης, παρ' Ετοιμοκλείους
πεμπόμενος τῶν Στωϊκῶν, γραμ-
ματίδιόν τι ἔχων, ἐκλυσάμ-
ενος ἔφη τὸν ἀποστολὴν ἐν ᾧ
ετοινῷ ἀναγνόντα, εἰς ἐπή-
κοον ἅπασιν, ὀπίσω αὖθις
πανιέναι. ἐφοίτα δὲ τῷ
Ἀριστοναίτου, προσελθὼν πρὸς τὸ
οὖς, ἀνεγίγνωσκεν. ΦΙ. Ἆρ'
ου, ὦ Λυκῖνε, τῆς νύμφης ἐγ-
κώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα
ποτὲ

abiecisse. Dein cùm minore iam discrimine cum illo luctaretur, auxilio aduocasse vicinos. Eos reuulsisse belluam, atque ita illorum opera seruatum sese. Ostendebat autem & plagarum vestigia quædam, nonnullaque in facie tubera liuentia. Ergo cùm Dionicus ob huiusmodi fabulam non minùs placuisset, quàm morio ipse: proximè Istiæum reclinans sese, de reliquijs cœnabat. Atq; hic quidem haud absq; numine quodam nobis aduenerat, imò prorsum vsui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam prodiens in medium conuiuium puer quidam, quise ab Etœmocle Stoico venire diceret, epistolium quoddam adferens, aiebat ab hero sibi mandatum: vt eò palàm omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, admotus ad lucernam legebat. PHI. *Num orationem, Luciane, in sponsæ laudem compositam, aut carmen nuptiale, quod genus*

πολλὰ ποιῆσαι; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμᾶς ζηλοτύπῳ τι φάνθη μή, ἀλλ' ὀλίγου δεῖν τοῦτο· ἐνεγέγραπτο γάρ· Βτοιμοκλῆς φιλόσοφος Αριστανέτῳ. Οπως μὴ ἔχω πρὸς ἅπαντα, ὁ παρελήλυθώς μοι βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο, ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλουμένων, παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιωτέρων. ὅμως οὐδέποτε φέρειν ἐμαυτὸν ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους καὶ παροινίας. ἐπὶ σοῦ δὲ μόνου ἀπότομός μοι δοκῶ, ὅς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος, ἐπεξέρχεσθαι ἐναντίωσαι μᾶλλον τοῖς ἄλλοις φίλοις· ἀλλὰ μόνῳ ἐμοί σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα, ἐπὶ γε τούτων οἰκῶν. ἀνιῶμαι δὴ ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, ὅτῳ ἀχαρίστῳ φανήσῃ· ἐμοὶ γὰρ οὐδαμοῦ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς μοίρᾳ, ἢ λαγῷ, ἢ πλακοῦντι, ἃ παρ' ἄλλοις

permulta faciunt? LVC. Videlicet nos quoque tale quippiam existimabamus. Verùm ne accedebat quidem ad id, vt aiunt. Cæterùm in literis ita scriptum erat: Bætæmocles philosophus Aristæneto: Quàm non mouear cõuiuijs, omnis anteacta vita mea fuerit testis, qui quidem quũ quotidie mihi complures ea causa molesti sint, te multò ditiores, tamẽ haud vnquam illi morem gessi: perpendens nimirum, quantum sit in eiusmodi compotationibus tumultus, quantũ licentiæ, petulãtiæq; : verùm aduersus vnum te mihi videor meo iure stomachatus, qui tantum temporis à me officiosissimè cultus & obseruatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos amicos tuos numerares, sed solum ex omnibus præterieris, idq; quum vicinus essem. Proinde tua causa magis discrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipse felicitatem nequaquam in hoc statuo, si quis mihi impartiat vel suem syluestrem, vel léporem, vel placentam: quæ mihi affatim

contin-

ιοις ἀφθόνως ἀπολαύω, τὰ καθήκοντα εἰδόσιν. ἐπεὶ καὶ σήμερον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει δεῖπνῆσαι μοι ἔξεστι, ὥς φασι, δεῖπνον δυάμφοιν, ὃν ἐπιγνώσομαι ἐπιθύοντι, σοὶ δ' ἀνόητε ἐμαυτὸν φυλάττων. σὺ δ' ἡμᾶς παραπέπαυσαι, ἅπαντας δυνηθείς, εἰκότως· ἄμεινον γὰρ διώσασθαι δυνήσει τὸ βέλτιον, οὐδ' ὁτιοῦν καταληπτικὴν φαντασίαν ἴσχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θαυμασίων σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδός τε καὶ Λαβυρίνθου, ὧν (ἀπέστω δὲ καὶ ὑβρίσεια) συλλογισμῷ ἑνὶ ἀποφράξαι ἄν μοι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. εἰ ἐπάτω τις αὐτί, τί δῆτα φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα, τί διαφέρει σχέσις ἕξεως, ἵνα μὴ τἄπορα εἴπω, τί λιρατίναν ἢ σωρείτην, ἢ θερίζοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν ὄναιο αὐτῶν. ἐγὼ δέ, ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγῶμαι

contingunt apud alios, qui officia norunt: quandoquidem etiam hodie, quũ apud discipulum Pammenem cœnare mihi licuerit i opipaṁ (vt vocant) cœnam, non annui tamen vehementer obsecranti, tibi scilicet demens ego memetipsum reseruans. At tu nobis præteritis, alios accipis conuiuio. Idq; meritò facis: neq; enim vllo modo potes quid sit rectius dignoscere, nec apprehensiuam illam phantasiam habes. Cæterùm haud sum nescius vnde mihi istæ sint profectæ: nempe ab egregijs istis philosophis tuis, Zenothemide ac Labyrintho: quibus equidem (absit inuidia dicto) vel vnico syllogismo mihi videor os protinus obturare posse. Alioqui respondeat istorum aliquis, quid sit philosophia, aut hæc quæ inter elementa traduntur, quid habitio differat ab habitu: vt ne quid interim de perplexis illis rogationibus proponam, quid sit k syllogismus cornutus, quid acerualis, quid metens. Verùm tu quidem istis fruaris licet. Nam ego qui solũm in bonis ducam

μὴ ἔᾳ, οἷόν ῥᾳδίως τὴν ἀτιμίαν. καί τοι ὅπως μὴ ἐς ἐκεῖνον ἔχῃς καταφύγειν τὴν ἀπολογίαν ὕστερον, ἐπιλαθέσθαι λέγων ἐν τοσούτῳ θορύβῳ καὶ πράγματι, δὶς σε τήμερον προσηγόρευκα· καὶ ἔωθεν ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ ἐν τῷ ἀνακείῳ θύοντα ὕστερον. ταῦτα μὲν τοῖς παροῦσιν ἀπολόγημαι, εἰ δὲ λείπῃ ἔτι σοι ὀργίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κατὰ τὸν Οἰνέα ἐννόησον· ὄψει γὰρ καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν ἐπαρίληφεν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν θυσίαν, τοὺς ἄλλους θεοὺς ἐάσας. φησὶ δέ πῃ περὶ αὐτῶν Ὅμηρος οὕτως·

Ἠ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησε, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης·

Καλυδὼν μὲν ἥδε γᾶ Πελοπείας χθονὸς,
Ἃ πρὸς ἀντιπόρθμοις πόντου κύμασι προσπολεῖ,
Ἄγροις ἀφνειοῖς τε καὶ πλουσίοις τεθραμμένα.

quod sit honestum, facilè tulero contumeliam. Atqui ne posis posthac ad istam excusationem confugere, vt dicas te mei oblitum fuisse, nimirũ in tanto rerum strepitu, tantisq; occupationibus: bis te hodie sum allocutus, primùm manè domi tuæ: deinde rursum in Castoris ac Pollucis tẽplo rem diuinam facientem. Ac his quidem de rebus hæc respondẽrim. Quòd si tibi videor cœnæ gratia succensere, quid Oeneo acciderit cogitato. Videbis nimirum ipsam etiam Dianam indignantem, quòd ille se solam non adhibuerit ad sacrificium, cùm reliquos deos omneis acciperet conuiuio. Nã hac de re sic alicubi meminit Homerus:

Seu quia non norat, seu non succurrerat illi,
Acriter est offensa tamen.

Item Euripides:

Calydon quidem hæc Pelopeij regio soli:
Qua parte sæuum spectat aduersa fretum,
Agros habens tum diuites, tum fertiles.

Rursum

καὶ Σοφοκλῆς·

Συὸς μέγιστον χοῖρ' ἐπ' Οἰνέως γύαις
Ἄνηκε Λητοῦς παῖς, ἑκηβόλος θεά.

Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεβάλομεν, ὅπως μάθῃς, οἷον ἄνδρα παραλιπὼν, Διφίλον ἐπᾶς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ παραδίδωκας, ἀκόντως· ἡδὺς γὰρ ὢν μαραπίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σιώπησον. εἰ δ' μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ ζωαύτα καὶ ἄρ τι προσίθηκα, ὅπερ σὺ, εἰ θέλεις, παρὰ Ζωπύρου τοῦ παιδαγωγοῦ μάθοις ἂν ἀληθῆ ὄν· ἀπ' ἐκείνου γὰρ ἄριστα ἐν γάμοις, οὐδ' ἁβάπτων ἄκους, καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχροῖς αἰτίαις. καὶ γὰρ εἰ Διφίλου ἄξιον, δύο ἤδη μαθητὰς μοι ἀφῃρημένος· ἀπ' ἐμοῦ γοῦν φιλοσοφίας αὐτοῦ ἕνεκα σιωπήσομαι. προσέταξα δ' αὐτῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἤν δι-δῷς αὐτῷ μοῖράν τινα ἢ συὸς ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦν τ[ῆ]ς,

Rursum Sophocles:

Immanis apri triste monstrum in Oenei
Immisit agros gnata Latonæ dea,
Docta eminus missis ferire spiculis.

Hæc tibi è plurimis pauca citaui, vt intelligeres cuiusmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui & ipsi filium commiseris tuum. Idque rectè. Est enim iucundus adolescenti, & ita cum eo viuit, vt placeat, atque obsequatur: atque adeò ni mihi turpe dictu fuerat, addidissem & aliud quiddam: quod quidem tu, si libebit, è Zopyro eius pædagogo verum esse cognosces. Verùm non conuenit obturbare in nuptijs, neque accusare quenquam: præsertim criminibus vsqueadeò fœdis ac pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos iam discipulos à me retraxerit: ego tamen ipsius philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandaui, vti si quam partem dare velles vel apri, vel cerui, vel placentæ, mihi

ὡς ἐμοὶ δόξειεν, καὶ ἀντὶ τοῦ λείπνου ἀρλογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ καὶ δόξωμεν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι. Τάτων, ὦ ἑταῖρε, ἀναγιγνωσκομένων, μεταξὺ ἱδρὼς τί μοι περιεχέετο ὑπ' αἰδοῦς· καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἀνιώμην, ὁρῶν τὰς παρούσας γελώσας ἐφ' ἑκάστῳ, καὶ μάλιστα, ὅσοι ἤδεσαν τὸν Ετοιμοκλέα, πολιὸν ἄνθρωπον, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐθαύμαζον δ' οἶμαι ὅσοι ἐξαπατώμενοι τῷ πώγωνι, καὶ τῇ τοῦ προσώπου ἐντάσει. ὁ γὰρ Αἰσχίνης ἐδόκει μοι ὑπ' ἀμελείας παεισθεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ὅποτ' ἂν ἐλπίσας ἁλιθύτην ἐπινεῦσαι, ἢ ἂν ἐμπαράσχειν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινὶ, ὡς τι καὶ τῶν ἀρχῶν περᾶσθαι ἄξιον. ἐπεὶ δ' ὅμως ἐπαύσατό ποτε ὁ οἰκέτης ἀναγιγνώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τὸν ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα καὶ Δίφιλον ἀπέ-

deportandam, vt isthoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc, amice, quum legerentur, sudor interim vtique mihi manabat præ pudore, simulque iam illud quod vulgò dici solitum est, optabam, vt terra mihi dehiscere, quum viderem eos qui præsentes aderant, ad singulas epistolæ partes inter se ridentes: potissimùm autem hos qui nouerant Etœmoclem, virum canum, tantumque seueritatis præ se ferentem. Admirabantur igitur, quòd eiusmodi vir esset, hactenus fugisse sese, barba videlicet ac vultus austeritate deceptos. Cæterùm Aristænetus mihi quidem haud videbatur hominem cõtemptu negligentiáve præterijsse, verùm quòd desperâsset, si fuisset inuitatus, vnquã adduci posse vt annueret, vtque ad eiusmodi res se morigerum præberet: eoque ne tentandum quidem esse putâsse. Ergo posteaquam puer iam legere desijsset, vniuersum conuiuiũ in Diphilũ ac Zenonẽ torque-

bant

ἀπέβλεπε, ἀνδροικότας καὶ ὠχριῶντας, καὶ τῇ ἀπορίᾳ τῶν προσώπων ἐπαληθεύοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Ετοιμοκλέους διατεινόμενα. ὁ Αριστάνητος δὲ ἐτετάραχο, καὶ θορύβου μεστὸς ἦν, ἐκέλευε δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο τὸ διατίθεσθαι τὸ γεγονὸς, ὑπομειδιῶν ἅμα. καὶ τὸν οἰνίτην ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανίστη ἀφανῶς, τὸν παιδαγωγὸν νοήσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς καλοῦντος τοῦ πατρός. ὁ Κλεόδημος δ', καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμῆς ἀνόμενος (ἐβούλετο γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρήγνυτο, ὅτι ἔχων ἀρχὴν εὔλογον) τότε δὴ τὸ ἐνδόσιμον παρασχόντος τοῦ ἐπιστολῆς, διαῦτα, ἔφη, ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμασὸς, καὶ Κλεάνθης, ῥήματια δύσλυτα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα φιλοσόφων, τὰ δ' ἄλλα,

bant oculos, quòd hi iam metu trepidi sederẽt, ac pallidi, ipsáq; vultus inconstantia ac perplexitate crimen agnoscentes ab Etœmocle intentum. Porrò Aristænetus quanquam esset sanè perturbatus, vehementerq; cõsternatus animo, tamen nos iubebat bibere, conans nimirum id quod euenerat, commodè vertere, subridens interim: ac puerum redire iussit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò autem pòst surgens, & Zeno clanculùm sese abduxit è conuiuio, submonitus à pædagogo, vt discederet, innuente, idq; tanquã patris iussu. Ibi verò Cleodemus, qui iamdudum occasionem quæritabat (nam gestiebat omnino cũ Stoicis cõflictari, verùm dirumpebatur quòd non reperiret causam ad id satis idoneã) tum igitur ansam præbente epistola: Huiusmodi inquit, facit egregius ille Chrysippus, & Zenõ ille mirabilis, neq; nõ Cleanthes, verbula misera, neq; quicquam præter rogatiunculas, & vmbras duntaxat philosophorum: cæterùm

Etœmo-

Ετοιμοκλεῖς οἱ πλεῖστοι. καὶ αἱ ἐπιστολαὶ, ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτικαί. καὶ τὸ τελευταῖον, Οἰνεὺς μέν, Αἰσαίνετος δέ, Ετοιμοκλῆς δέ, Αρτεμὶς. Ηράκλεις, εὔφημα πάντα, καὶ ἑορτῆς πρέποντα. νὴ Δί', ἔφην ὁ Ερμων ὑπερκατακείμενος· ἀκηκόειν γάρ, οἶμαι, ὥ τινα ἐσκευάσθαι Αἰσαίνετος εἰς τὸ δεῖπνον, ὡς τι ἂν ἄπαρον ὥριτο μεμνῆσθαι τῆς Καλυδωνίδος· ἀλλὰ πέμψεις Βσίας, ὦ Αἰσαίνετε, σίμπαν ὡς τάχιστα τῶν ἀπαρχῶν, μὴ καὶ φθάσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομαραινθείς. καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινόν· ἀδιάφορα γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖται εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμᾶς (ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπεγειρας ἑαυτὸν, καὶ φθεγξάμενος μεγάλα) εἰ ἄρ' ἑνὸς ἀνδρὸς, ὃς οὐκ ἐννόμως φιλοσοφοῦντος, Ετοιμοκλείας τε γόητος μετρεῖν τὸν Κλεάνθην καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς

Etœmocles sunt plerique omnes. Videtis quàm & ipsæ epistolæ graues sint ac seniles. Postremò Aristænetus hic Oeneus est, Etœmocles Diana. Dij boni, quàm bene auspicata omnia, quæque congrua celebrandæ festiuitati. Ita per Iouem, inquit Hermon, supra hunc accumbens: inaudierat autem, vt opinor, aprum quendam Aristæneto paratum, vt in conuiuio proponeretur, eoque putabat non intempestiuè factam mentionem apri illius Calydonij: at per Lares Aristænete, fac quamprimùm sacri partem mittas, ne senex interim ille fame pereat, tanquam Meleager tabefactus. Tametsi nihil queat acerbum accidere, quandoquidem Chrysippus hæc indifferentia censet esse. Itáne vos Chrysippum nominatis? inquit Zenothemis, erigens sese, maximáque voce intonans: An ex vno homine, qui non legitimè philosophiam exerceat, nempe præstigiatore isto Etœmocle, Cleanthem ac Zenonem meti-

σοφὸς ἄνδρας; οἱ τινος δὴ καὶ ὄντος ὑμεῖς, ἰρᾶτε ταῦτα; οὐ σὺ μὴν τῶν Διοσκούρων ἥδη, ὦ Ἑρμων, τὰς πλοκάμους ἐκείκαρκας, χρυσᾶς ὄντας, καὶ δώσεις δίκην, παραδοθεὶς ᾧ δημίῳ· σὺ δὲ τῷ Σωφράτους γνωρίμῳ τῷ μαθητῇ ἐμοίχευσας, ὦ Κλεόδημε, καὶ ἁλοὺς τὰ ἄσχιστα ἔπαθες. ἢ σιωπήσεσθε δή, ταῦτα σωφρονίσαντες αὐτοῖς; ἀλλ' ὁ μαστροπὸς ἐγὼ τῆς ἐμαυτοῦ γυναικὸς, ἢ δ' ὅς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. ἢ δὲ τοῦ ξένου μαθητὴ λαβὼν τὸ φόδιον παρακατεθήκας, ἔπειτα ὤμοσα μὰ τὴν Ἀθηνᾶν μὴ ἐληφέναι. ἢ δ' ἐπὶ τέτταρσι δραχμαῖς δανείζω, ἢ δ' ἄγχω τοὺς μαθητὰς, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἀποδῶσι τοὺς μισθούς· ἀλλ' ἐκεῖνο, ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἐξαρνοῖο, μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδιδόναι Κείτωνι ἐπὶ πατρί, καὶ ἅμα ἔτυχε πίνων, καὶ ὁπόσον ἔτι λοιπὸν ἦν

metimini, viros ſapientes? At qui tandem eſtis ipſi vos, qui hæc dicitis? ánnon tu Hermon Caſtoris & Pollucis cæſariem, quam habebant auream, circuntondiſti? Cuius quidem facti pœnam dabis, carnifici traditus. Tu porrò Cleodeme, nónne Soſtrati diſcipuli tui vxorem ſtuprâſti? Nónne in adulterio eo deprehenſus, nefandiſsima paſſus es? An' non igitur ſilebitis, cùm huiuſmodi dedecorum vobis ſitis conſcij? Atqui non ſum meæ ipſius vxoris leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu: neque diſcipuli diuerſantis apud me viaticum ſuſtuli, quod is depoſuerat, eóq; facto rapuiſſe me per Palladem deierans abnegaui: neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco niſi in tempore mercedem perſoluerint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haudquaquam poſſis inficias ire, te Critoni venenum, quo patrem necaret, miniſtraſſe. Atque interea fortè bibebat; quicquid autem

erat

ἐν τῷ κύλικι, περὶ ἥμισυ σχιδὸν, κατεσκέδασεν αὐτοῖν ἀπίλαυσι δὲ καὶ ὁ Ἴων τῆς γεγονύσεως, οὐκ ἀγάξιος ὤν. ὁ μὲν δὴ Ἑρμῶν ἀπεξύριζε τὴν φαλῆν τὸν ἄκρατον, πονηρευσάμενος, ἢ τὰς παρούσας ἡμαρτύρατο, οἷα ἐπιπόνθει. ὁ Κλεόδημος δὲ (οὐ γὰρ εἶχε κύλικα) ἐπισφαγεὶς ποσίπλυσί τι τὸν Ζηνόθεμιν, καὶ τῇ ἀριστερᾷ τὸ πώγωνος λαβόμενος, ἔμελλε πατὰ κόρρης· καὶ ἀπέκτεινεν ἄν τὸν γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίνετος ἐπίσχε τὴν χεῖρα. καὶ ἀναβὰς ὁ Ζηνόθεμις, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν κατεκλίθη, ὡς διασώσων, ἀπὸ διατειχίσματι αὐτῶν ἐρυκῶν ἄχρι οὗ. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, ποικίλα, ὦ Φίλων, ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν ἐνεφόρουν, τὸ πρόχειρον ἐκεῖνο, ὡς ἀδὲν ὄφελος ἐστὶν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, ἐάν τις ἄρα μὴ βίον ῥυθμίζῃ πρὸς τὸ βέλτιον. ἐκείνους γὰρ πεπαιδευμένους ὄντας

erat in calice reliquum (erat autem fermè semiplenus) in duos illos profundebat. Porrò conspersus est pariter & Ion, idq; præmij tulit, quòd illis vicinus accumberet, alioqui eo malo nō indignus. Hermon igitur demisso vertice merum è capite abstergebat, eos interim qui præsentes erant, attestans, quòd id genus contumelijs esset affectus. Cleodemus autem cùm non haberet calicem, inuadens primùm conspuebat Zenothemin: deinde læua comprehensum à barba, plagam in tempus erat illisurus: ac senem fortasse necâsset, ni Aristænetus dextram sublatam retinuisset. Is mox transcenso Zenothemide, inter vtrunq; medius assedit, vt eo veluti muro diremptis, pacem inter ipsos ageret. Hæc igitur dum gerebantur, Philon, equidè varia meo cũ animo voluebam. Primùm illud statim occurrebat, nullum esse operæprecium, si quis disciplinas perdiscat, ni simul & vitæ rationes ad id quod est optimũ, accõmodet atq; componat; cùm videre illos

qui

τας ἐν τοῖς λόγοις ἑώρων γι-
λοτα ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὀ-
φλισκάνοντας. ἔπειτα δ' ἐ-
σήει μι, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τ πολ-
λῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἦ, καὶ
τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγῃ τῶν
ὀρθῶν λογισμῶν τὸς ἐς μόνα
τὰ βιβλία, καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις
φροντίδας σωφρόνως ἀφορῶν-
τας. τοσούτων γὰρ φιλοσόφων
παρόντων, ὃ δ' ἴσως τύχῃ ἔ-
νια ἐλινὰ ἔχω ἁμαρτήματος λῦ
σθαι, ἀλλ' οἱ μ ἐποίουν αἰσχρὰ,
οἷά δ' ἔλεγον αἰσχίω· ἤδη γὰρ ἐς
τὸν οἶνον ἔτι ἀναφέρειν ἔ-
χον τὰ γιγνόμενα, λογιζόμε-
νοι οἷα ὁ Ετοιμοκλῆς ἄσι ἔ
τι κ ἄποτος ἐγεγράφει. ἀνί-
σπευδ' ὅν τὸ πρᾶγμα, καὶ
οἱ μὲν ἰδιῶται κοσμίως πάνυ
ἐσώφρονουν, ὥστε παροινοῦντάς, ὥστε
αἰσχημονοῦντας ἐφαίνοντο· ἀλλ'
ἐγέλων μόνον, καὶ κατεγίνω-
σκον αὐτῶν οἶμαι, ὡς χείθαι-
μαζον, οἰόμενοί τινας ἂν ἀπὸ
τῶν σχημάτων. οἱ σοφοὶ δ'
ἠσέλ-

qui verbis alios antecellerent, quàm factis ipſis ſeſe ridiculos exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, ne fortè verum eſſet quod vulgò plerique dictitarent, videlicet eruditionem à recta ratione bonisq́ inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros ſpectarent, quiq́ ſolicitudine curaq́ quam illi afferrent, perpetuò tenerentur: quãdoquidem quum ibi tam multi præſentes eſſent philoſophi, ne caſu quidem vllũ erat cernere à peccando immunem: verùm alij faciebãt turpia, alij dicebant turpiora. Neq́ enim iam poteram eorũ quæ fiebant culpam vino auctori imputare, mecũ reputans cuiuſmodi eſſent quæ Etœmocles neque cibo neque potu etiamdum guſtato ſcripſerat. Ita rerum vices præpoſteræ atq́ inuerſæ videbantur. ſiquidẽ vidiſſes idiotas illos ſumma cũ modeſtia conuiuiũ agitantes, neq́ vino petulãtes, neq́ indecorè ſeſe gerẽtes: at ridebãt duntaxat & iam damnabant eos opinor, quos dudũ ſuſpexerant, ex habitu iudicantes eos alicuius eſſe precij. Contrà ſapientes illi,

κάλλιστα ἔφη, καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐλθόντες ἐπαύσαντο τοῦ λόγου. illi, & in libidinem ferebantur, & conuiuijs certabant, & supra modum sese potu cibisq; explebant: postremò vociferabantur, & ad manus vsq; conserendas rapiebantur.[m] Cæterùm admirandus ille Alcidamas, etiam meiebat sub oculis omnium, nihil reueritus fœminas. Ac mihi quidem, si quis hæc quæ in eo conuiuio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur ijs quæ de Eride dea poëtæ fabulantur: nempe hanc, quòd non esset ad Pelei nuptias aduocata, malum in medium conuiuium abiecisse, ex quo tam ingens apud Troiam bellum fuerit ortũ. Itidem Etæmocles mihi visus est epistola illa quasi malo quopiam in medium proiecta, non minùs malorum, quàm Ilias habebat, excitasse. Neque enim finem cõtentionis faciebant Zenothemis ac Cleodemus: quanquam medius inter vtrũq; interceſſerat Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, impræsentiarum quidem sat est si literas nescire conuincamini: sed crastino die vos vlciscar quibus conueniet modis.

ρόπον. ἀπόκεινταί μοι, ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σύ, ἢ ὁ λογιώτατος Διφίλος, καθ' ὅ, τι ἀδιάφορον εἶναι λέγουσιν τὴν χρημάτων κτῆσιν, ἢ δι' ἃ πάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείω κτήσησθε, καὶ διὰ τοῦτο ἀμφὶ τοὺς πλουσίους ἀεὶ ἔχητε, καὶ δανείζητε, καὶ τοκογλυφεῖτε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύητε. πάλιν αὖ πρὸς ἡδονὴν μισοπωτοῦντες, καὶ τῶν Ἐπικουρείων κατηγοροῦντες, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε καὶ πάσχητε, ἀγανακτοῦντος εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ δὲ μὴ κληθείητε, τοσαῦτα μὴ ἐῴητον φυσιοῦσθε· τοσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέτας ἐπιθυμοῦντος, καὶ ἅμα λέγων πρὸς ὀθόνιον περισπᾶν ἐπιχειρεῖ, ᾧ ὁ παῖς ἔχει· Ζηνοθέμιδος, μετὰ βαρὺ παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἔμπλεως, λύσας αὐτῷ μὲν, ἀφεῖναι αὐτὸ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀπὸ παῖς οὐκ ἀνίησι, καρτερῶς ἀντιχόμενος· καὶ ὁ Ἑρμων, εὖγε,

modis. Respõde mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus iste Diphilus: qua tandẽ gratia pecuniæ possessionem inter indifferẽtia ponendam esse censetis, cùm ex omnibus nil aliud spectetis, quàm vt ipsi quamplurimùm pecuniæ possideatis, atque ob id causæ semper apud diuites hæretis, fœneratis, atque vsuris incumbitis, neq; non mercede docetis? Rursum cur voluptatem detestemini, atq; hac de causa Epicureos in ius vocetis: cùm ipsi voluptatis gratia turpissima tum facitis, tum patimini: indignè ferentes si quis vos non vocârit ad cœnam. rursum si vocemini, non sat est tantum vorare vt cibo turgeatis, nisi & famulis tantum donetis. Atque hæc cùm diceret, pariter & linteum reuellere conatus est, quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: planéque futurum erat, vt apertum illud ac solutum medium in solum abiiceret, nisi quia puer non omittebat è manibus, grauiter aduersus trahentem retinens. Hic Hermon:

ιῦγε, ἔφη, ὦ Κλεόδημε, ἀπάντωσαν οὖ τιν' ἕνεκα ἡδονῆς κατηγορήσουσιν, αὐτοὶ ἥδεσθαι ὑπὲρ ζῆς ἅπαντας ἀξιοῦντες. ἐκ, ἀπὰ σύ, ἦδ' ὃς ὁ Ζηνόθεμις, ἐπὶ, ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι οὐκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν πλοῦτον. ὅμοιον, ἀπὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τὸ ζητοῦντε λῦ, ἄχρι δὴ ὁ Ιων προκύψας εἰς τὸ μεταξὺ, παύσασθε, ἔφη· ἐγὼ γὰρ, εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆ παρούσης ἑορτῆς καταβάλω εἰς τὸ μέσον. ὑμᾶς δ' ἀφιλονείκως ἐρᾶτε, καὶ ἀκούσεσθε, ὅσον περ ἀμίλητα καὶ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Πλάτωνι ἐν λόγοις ἡ πλείστη διατριβὴ ἐγένετο. πάντες ἐπῄνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Αριστάνητόν τε καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τῆς ἀκοῆς ὅτῳ γοῦν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τι ὁ Αριστάνητος ἐπὶ τὸν αὐτῶν τόπον, ἀρλιώλως γεγενῆσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσιτικόμισθ' ὑμῖν τὸ ἐντελὲς ὀνομαζόμενον δεῖπνον

Euge, Cleodeme, reſpondeant, qua gratia damnent voluptatem, cùm ipſi ſupra cæteros omnes ſtudeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, reſpondeto, quamobrem diuitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Atque hunc ad modum diutius eſſe altercatum, donec Ion capite tandem in apertum prolato: Deſiſtite, inquit. Ego, ſi libet, ſermonum argumenta proponam in medium, conuiuio nuptijſq; digna. Vos porrò citra contentionem viciſſim & dicite, & auſcultate: quemadmodum & apud Platonem noſtrum alternis dicendi vicibus res vtplurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Ariſtænetus atq; Eucritus, nimirum in ſpem erecti fore vt eo pacto ab odioſis illis contentionibus diſcedi poſſet. Et Ariſtænetus priorem in locum ſeſe recepit, iam partam eſſe pacem ratus. Iamq; nobis inferebatur ea conuiuij pars, abſolutam cœnam vocant,

δαπανὴν μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ ἐρίφου νέος, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθὺς ἐκ ταγλίονος, καὶ σκοαμοιῶτον, καὶ ὅσα ἐντραγεῖν, καὶ ἐξὸν ἀπενέγκασθαι ταῦτα. παρῆν δὲ οὐχ ἑνὶ ἑκάστῳ σιτάκιον, ἀλλ' Ἀριστοναύτῃ μὲν καὶ Εὐκρίτῳ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινὸν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἑκάτερον ἐχθὺν λαβεῖν· Ζηνοθέμιδι δὲ τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνίτῳ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν καὶ τούτοις· ἔστα ἐξῆς Κλεοδήμῳ καὶ Ἰωνι, μετ' ὀλίγον τῷ νυμφίῳ καὶ ἐμοὶ, τῷ Διφίλῳ δὲ τὰ ἀμφοῖν· ὁ γὰρ Ζήνων ἀπελήλυθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων, ὦ Φίλων, διότι δεῖ καὶ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον εἶναι τὸν λόγον. ΦΙΛ. μεμνήσομαι δή. ΛΥΚ. ὁ τοίνυν Ἰων· πρῶτός γ' ἄρχομαι, ἔφη, ἐὰν δοκῇ. καὶ μικρὸν ἐπισχὼν, ἐχέλω μ' ἴσως, ἔφη, ζητούντων ἀνδρῶν παρόντων περὶ ἰδεῶν τι καὶ ἀσωμάτων ἁπάντων,

vocant, singulæ singulis auibus, carnes aprugnæ, pulpa leporina, piscis Tagenicus, placentæ: breuiter, illa, quæcunque liberum est, seu velis in aluum condere, seu domum asportare malis. Apponebatur igitur non sua cuique quadrula, verùm Aristæneto atque Eucrito eadem in parte mensæ vna ambobus communis, ita vt de sua vtrique parte quæ se spectaret, esset edendum, aut tollendum. Deinde altera Zenothemidi Stoico & Hermoni Epicureo, & his item inter ipsos communis. Deinceps Cleodemo atque Ioni. Post hos sponso ac mihi. Porrò Diphilo duorum pars apposita, propterea quòd Zeno iam discesserat. Hæc facito, Philon, vti memoria teneas. nam paulò pòst ad intellectum narrationis erunt vsui. PHIL. Memineró sané. LVC. Tum Ion: Primus igitur exordiar, inquit, si quidem videtur. Deinde vbi paulisper intersiluisset: Conueniebat, inquit, fortasse, vt apud eiusmodi viros de ideis, atque incorporeis sub-

πᾶν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας, ἵνα δὲ μὴ ἀντιλέγωσί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταυτὰ φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρῶ τὰ ἁπότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἴσως, μὴ λαβεῖν γάμον, ἀλλὰ παθόμενοι Πλάτωνι καὶ Σωκράτει, παιδιρασᾶν· μόνοι γὰρ οἱ βιοῦντοι ἀρτιλιθᾶν ἂν πρὸς ἀρετήν. εἰ δὲ δεῖ καὶ γαμικοῦ γάμου κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα, κοινὰς εἶναι ἐπαίνων τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου ἅπαν. γέλως ἐπὶ τούτοις ἐγήγετο, ὡς οὐκ ἐν καιρῷ λεγομένοις. Διονυσόδωρος δέ, Ἀλλὰ παύσῃ, ἔφη, βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; ποῦ γὰρ ἂν ἐνεύροιμι τὸν ζῆλον ἐπὶ τούτοις, καὶ παρὰ τίνι; ἢ σὺ γὰρ φθέγγῃ κάθαρμα, ἔφη. οἶμαι καὶ ὁ Διονυσόδωρος ἀντιλοιδορεῖτο τὰ ἁπότα, ἀλλ' ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος ὁ βέλτιστος, παύσασθε, ἔφη· ἐγὼ γὰρ

stantijs, deq; animi immortalitate sermo haberetur: verùm ne mihi contradicant ij, qui diuersam philosophiæ sectam sequuntur, de nuptijs dicam. ea quæ congruunt. Atq; illud quidem optimum fuerat futurum, si nuptijs opus non haberemus, sed Platonis ac Socratis dogma secuti, à fœminarum commercio nos penitùs abdicaremus. Etenim qui ita fecissent, ij demùm ad absolutam illam virtutem pertingere potuissent. Quòd si viris ominò durendæ sint vxores, vt eas iuxta Platonicam sententiam inter se communes habeant, videlicet quò zelotypia vacemus. Hæc quum essent risu excepta, vt quæ nimis intempestiuè dicerentur, tum Dionysodorus: Non tu desines, inquit, barbarica ista nobis occinere? Nam vbi zelotypiam istam reperias, aut apud quem? At tu etiam hiscere audes, inquit, sterquilinium? Ad hæc Dionysodorus, opinor, iam erat conuitia quæ conueniebat, regesturus, verùm Grammaticus Istiæus vir optimus ille: Desinite, inquit, ego vobis

ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι, καὶ ἀρξάμενος ἀνεγνωσκεν. ὡς γὰρ ταῦτα, ἔφη, μέμνημαι, τὰ ἐλεγεῖα·

Ἡ οἷα πότ' ἄρ' ἦσθ' Αἰσαρήτου ἐν μεγάροις,
Διὶ Κλειανθὶς, ἄνασσ' ἐπέρι' ἐνδυκέως,
Πρέσβου τε πασάων ἀλλάων παρθενικάων,
Κρίσσων ἢ Κυθέρης, ἢ σὺ θεῶν σελίνης,
Νυμφίε καὶ σὺ δὲ χάρι, μαρτυρῶν μεράτισι ἐφύβων,
Κρίσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδός.
Ἀμμὶ δ' αὖθ' ὑμῖν ζοῦτον θαλαμήϊον ὕμνον
Ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις ποικάχις ἀεισόμεθα.

γέλωτος οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς τὸ εἰκὸς, γενομένου, παῦσθαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδια. καὶ ἀνέλουζο οἱ ἀμφὶ τὸν Αἰσχίνην καὶ Εὔκριτον τὰ πρὸ αὐτοῦ ἑκάτερος, μέχρι τὰμὰ, καὶ ὁ Χαιρίας, ὅσα ἐκείνῳ ἐκέκτητο, καὶ Ἴων ὁμοίως, καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος ἤξιε καὶ τὰ τοῦ Ζηνώνος ἤδη ἀκοῦσαι.

bis epithalamion recitabo. simulq; cœpit legere. erant autem Elegiaci versus hi, si satis memini:

Nuper Aristæneti in ædibus vnica summo
Nutrita est studio diua Cleanthis hera,
Virginibus cunctis reliquis præstantior vna,
Vel potior Phœbe, vel potior Venere:
Salue & tu iuuenū validissime sponse valentum,
Nereo prior, ac fortior Aeacida.
At rursum vobis hoc carmen sæpiùs olim
Commune ambobus ego iugiale canam.

Hæc, ita vt est consentaneū, risus est consecutus. Reliquū erat, vt cibi tollerētur. Iamque tollebant Aristænetus atque Eucritus ex his quæ sibi fuerant proposita, suam vterque partem. Tum ego quæ mihi & Chæreas item quæ sibi erant proposita. Eundem ad modum Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digressi partem

παρατιθήτα φέρεσθαι, καὶ ἐπὶ μόνῳ παρατιθῶσθαι οἱ αὐτὰ, καὶ πρὸς τοὺς διακόνους ἐμάχετο, καὶ ἀντέσπων, τῆς ὄρνιθος ἀντιπεπλημμένοι, ὡς περ ἡ Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκουσιν. καὶ τέλος ἐνικήθη, καὶ ἀφῆκε, πολλὰ γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις, καὶ μάλιστα, ἐπεὶ καὶ ἀνάκλεια μετὰ τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἀδικηθείς. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ερμωνα καὶ Ζηνόθεμιν ἅμα διατεθέντο, ὡς ἦν εἰκός, ὁ μὲν ὑπερῆνω, ὁ Ζηνόθεμις ὁδὶ ὑπ' αὐτὸν, παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἴσα, καὶ ἀνέκοντο ἐρρωμένως· ἡ δ' ὄρνις ἦν πρὸς τοῦ Ερμωνος μικρὸν ὑπερτέρα, ἔτως, οἶμαι, τυχόν, ἔδει δὲ καὶ ταύτας ἀναιρεῖσθαι, τὴν ἑαυτοῦ ἑκάτερον. ἐν τούτῳ δίνην ὁ Ζηνόθεμις, καί μοι, ὦ Φίλων, πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν, ὁ μὲν γὰρ ἐμὸν ἤδη ὡς ἀσφαλέστερον τῶν πραχθέντων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημὶ, τὴν παρ' αὐτὸν ἀ-

tollere parabat, affirmans vni sibi ea fuisse proposita: atque hac de causa cum ministris dimicabat, ac vicissim inter se trahebant, manibus vtrinque in auem iniectis, non aliter quàm Patrocli cadauer hinc atque illinc attrahere conantes. Postremò vicit ille, atque abstulit, plurimum interim risum præbens conuiuis: maximè cùm eam ob rem postea grauiter stomacharetur, perinde quasi atroci affectus iniuria. Iam verò Zenothemis atque Hermon, qui pariter, vt dictum est, accumbebant, alter superiùs, puta Zenothemis, alter infra hunc, reliqua quidem, quoniam æqualia fuerant apposita, circa pugnam sustulerant: cæterum auis quæ iacebat ad Hermonis partem, erat altera paulò pinguior, idq; ita casu euenerat, opinor. Iamq; suam vterq; sublaturus erat, ibi Zenothemis (sed tu mihi nunc quammaximè fac animum aduertas: iam enim ad ipsum negotij caput peruenimus) Zenothemis, inquam, omissa ea quæ sese spectabat,

eam

ἀς, τλὼ πὲ τ Ερμωνος ἀνέι-
ιζε. ποτίραρ, ὡς ἔφω, ὃ ἔχε.
ὁ ἀντιπλαβίζε, καὶ οὐκ ἄκα
πλουνικτῆρ· βοὴ τὸ ἐπὶ ζύ-
γοις, καὶ συμπισόντων ἔπασ
κλῆλος τοῖς ὄρνισιν αὐτοῖς
ἐς τὰ πρόσωπα. καὶ τ γυναι-
κῶν ἐπαλλημμένοι, ἐπικαλθν-
ζε βοηθεῖν. ὁ μὲ τ Κλεόδημον,
ὁ Ερμων, ὁ δὲ Ζηνόθεμις Αλ-
κιδάμανθα καὶ Δίφιλον, καὶ
συνίσανζε, οἱ μὲν ὡς τὸν τον, οἱ
δὲ ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνε ζῦ
Ιωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυ-
τὸν ἐφύλαττεν, οὐδὲ ἐμάχον-
το συμπλακησόντων. καὶ ὁ μὲν
Ζηνόθεμις, σκύφον ἁράμε-
νος ἀπὸ τῆς τραπέζης, κεί-
μενον πὲ τοῦ Αἰσανέτου, ῥι-
πτεῖ ἐπὶ τὸν Ερμωνα, Κἀκεί-
νου μὲν ἥμαρτε, παρὰ δὲ τοῖ ἐ-
πράπτ' ἄνω. διῆλε δὲ ζῦ
συμποσίου τὸ ἀρανιὸν ἐς δύο,
κεκῶ μάλα, καὶ βαθεῖ τραύ-
ματι. βοὴ οὖ παρὰ τῶν γυ-
ναικῶν ἐγένετο, καὶ κατεπήδη-
σαν ἐς τὸ μεταίχμιον ἅπασαι,
καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ ζῦ μει-

eam quæ ante Hermonē iacebat, tollere est aggressus: quæ quidē (vti iam diximus) erat pinguiuscula. At ille cōtrà nitens retinebat, haud sinens vt ea in rē potiores ferret. Inter hæc clamore coorto, vtrinq; in alterū irruentes, ipsis auibus facies mutuò cædebant, ac barbis inuicē prehensis auxilio aduocabant, hic quidem Cleodemum, puta Hermon: ille verò, nempe Zenothemis, Alcidamantem ac Diphilum. Ac cæteri quidē ad partes accesserūt, partim huius, partim illius, præter vnū Ionem, qui sese neutrum atque ancipitem seruabat. Cæterùm illi inuicem conserti pugnabant, ac Zenothemis quidem scyphū è mensa sublatum, eum qui coram Aristæneto stabat, abiecit in Hermonem,

Atq; hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat: verùm sponsi caput dissecuit alto grauissimōque vulnere. Itaque mulierum coorta vociferatio, quæ medium in prælium insiliebant: cum primis autem adolescentuli mater, cùm

μαραξίς, ἐπὶ τὸ αἷμα ἔδη, καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῆς. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἐπέσπετο, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν, καὶ πατάξας τῇ βακτηρίᾳ, τὸν Κλεοδήμου μὲν τὸ ὠμόν, τοῦ Ἑρμωνος δὲ τὴν σιαγόνα ἐπέτριψε, καὶ τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας κατέτρωσεν· ὁ μὲν ἀπεπαύσαντο ἐκεῖνοι, ἀπ' ὀλίγου δὲ ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθῷ τῷ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυξε, καὶ τὴν ῥῖνα πρόφυς ἀπέπραξεν, ὁ δὲ Ἑρμων τὸν Δίφιλον, ἐπὶ ξυμμαχίαν ἐπόμενα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ κάτω τοῦ. ἐπρώθη δὲ καὶ Ἰσταῖος ὁ γραμματικὸς, διαλύσων αὐτοὺς ἐπιχειρῶν, κάλῳ, οἶμαι, ἃς τοὺς ὀδόντας, ἀπὸ τῆς Κλεοδήμου, Δίφιλον ἔνια οἰηθείς. ἔκειτο οὖν ὁ ἄθλιος κατὰ τὸν αὐτοῦ Ὅμηρον, Αἷμ' ἐρεύγων. πλὴν τραχέως γε, καὶ δακρύων μᾶλλον ἁπάντων. καὶ αἱ γυναῖκες ἐκέκραγον, ὡς Χαρίᾳ

iam sanguinem eius aspexisset: prætereà & sponsa metu territa prosilijt. Inter hæc Alcidamas strenuum virum præstitit, cùm Zenothemidi ferret opem, & illiso suo baculo, Cleodemi quidem caluariam, Hermonis verò maxillam cōminuit: adhæc è famulis aliquot opitulari parãtes vulnerauit: quanq̃ illi nihil his rebus territi cesserũt: verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicũs auulsit. Porrò Hermon Diphilũ Zenothemidi suppetias ferre conatũ, è spẽda in terram præcipitem dedit. Sauciatus est & Istiæus grammaticus, dum interuentu suo studet eos dirimere: calice videlicet in dentes illius illiso, idq̃ à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse crediderit, non Istiæũ. Iacebat igitur miser ille iuxta suum ipsius Homerum, sanguinem ab ore vomens. Prætereà tumultus atq̃ lachrymarũ plena vndique erant omnia: dum & mulieres eiularent Chæreæ

ᾳ πιεχνθέσσα, οἱ δ' ἄλλοι
ιτίπαιον. μέγιστον δὲ ἐν τῷ ἀ-
ίντων μαχῶν ὁ Ἀλκιδά-
ας, ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυ-
ν ἐτρέψατο, πάλιν τὸν
ὸκηχόντα, καὶ πολλοὶ ἄν, εἴ
ὺν, ἔπεσον, εἰ μὴ καταξύ τῳ
ακλείαν· ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν
ίχον ὀρθὸς ἑστὼς, ἐθεώμην
ἅπαντα, οὐκ ἀναμιγνὺς ἐμαυ-
ὸν, ἀπὸ τοῦ Ἰσιάδι διδαχθεὶς
ς ἕνεκεν ἐπισφαλὲς δρᾶνεν
ὲ τοιαῦτα. Λαπίθας οὖν μὲ
φταύρους ἔδδον ἄν, παπί-
ις ἀνατρεπομένας, καὶ ἅμα
ιεχυμένον, καὶ σκύφους βι-
βλημένους. τέλος δὲ ὁ Ἀλκιδά-
ας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον,
κότῳ μέγα ἐποίησε, καὶ τὰ
ράγματα, ὡς τὸ εἰκὸς, μακρῷ
αλεπώτερον ἐγένετο. καὶ
ὰρ ῥᾳδίως ἀπόρησαν φω-
ὸς ἄλλου, ἀπὸ πολλὰ ἐπά-
θη καὶ δυνατὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ
πεὶ παρῆν τις λύχνον ποτὲ
ομίσων, κατελήφθη Ἀλκι-
άμας μὲν, τὸν αὐλητρίδα
ἐρυμνῶν, καὶ πρὸς βίαν
σωι-

reæ ſpōſæ circūfuſæ, dumq́ alij has ſtudent compeſcere. Porrò maxima malorum omnium pars erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuũ redîſſet ingenium, feriẽs quicunq́ fortè in ipſum incidiſſet. Neque verò pauci in eo prælio cecidiſſent; ſcito, ni baculum is fregiſſet. Ego porrò iuxta parietem erectus aſſiſtens, ſpectabam omnia, neque me ei negocio admiſcebam, nimirum Iſtiæi iam doctus exemplo, quàm eſſet periculoſum eiuſmodi conflictus velle dirimere. Lapithas itaque Centaurosq́ vidiſſes, euerti menſas, effundi ſanguinem, proijci ſcyphos. Demum Alcidamas ſubuerſa lucerna magnas induxit tenebras. Iamq́ res, vt eſt coniectu facile, atrocior etiam multò eſſe cœpit, præſertim cùm haud eſſet proclive luminis copiã alicunde recuperare: ſed multa interrim ac ſæua patrata ſunt in

enebris. Pòſt vbi accederet neſcio qs, lucernã tandẽ appoans, Alcidamas qdẽ repertus eſt tibicinæ veſtẽ ſuſtollẽs, viq́

σιωφιχθῶσι αὐτῷ σπουδάζων· Διονυσόδωρος δέ, ἀπό τι γελοῖον ἐφωράθη ποιήσας· σκύφος γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξανασάντος αὐτοῦ, ἔτ' ἀπολογούμενος, ὡς ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ ταραχῇ, δῶσαι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο· καὶ ὁ Ἰων καθημονικῶς ἴσως τοῦτο ποιήσας. ἐπὶ τέλει δὲ λυθὲν τὸ συμπόσιον, τελωθῆσαν ἐκ τῶν δακρύων αὖθις εἰς γέλωτα, ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ καὶ Ἰωνι. καὶ οἵτινες τραυματίαι φοράδην ἐξεκομίζοντο, μονήρεις ἔχοντες, καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις· τῇ μὲν τῆς ῥινὸς, τῇ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπαλαμμένῳ, βοῶν ἀπόλλυσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων, ὡς τις καὶ Ἑρμῶνα, καίπερ ἐκ παιδὸς ὄντα (δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο) ἀντιμαρτύρασθαι λέγοντα, μεμνήσομαί σοι, ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἦν τὸν πόνον καὶ ὁ νυμφίος ἦ, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονύσου, ἀπήει εἰς τὴν οἰκίαν, ταινίαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν,

cum illa congredi pugnans. Dionysodorus autem in alio quodã ridiculo facinore deprehensus est. Nam vt surrexerat, scyphus è sinu illius elapsus in solũ decidit: posteà excusans aiebat Ionem in tumultu calicem sublatũ sibi tradidisse, ne periret. Id ita factũ, Ion admodũ solicitè quasi patronũ agens assequebatur. His rebus dimissũ est cõuiuiũ, à lachrymis denuò in ridiculũ exitũ conuersum, idq; Alcidamãtis, Dionysodori, atq; Ionis gratia. Porrò qui erãt saucij, sublati sarcinæ ritu foràs deportabantur miseris affecti modis, maximè senex ille Zenothemis, pariter tũ oculo tũ nare mutilatus, enecari se p̃ cruciatu clamitans: adeò vt Hermon, quanquã ne ipse quidẽ expers malorũ (nã huic duo dentes fuerãt excussi) palàm atteſtaretur: Memineris, ingens, ô Zenothemis, ne posthac dolorẽ in medijs habẽdũ ducas. At sponsus iã vulnere à Dionico curato, domũ reuectus est fasciijs reuincto capite,

eidem

ἰ τὸ ξυῦ & ἀναπιθεὶς, ἐφ' ὃ
ὡ νύμφιον ἀπάξειν ἔμελ-
λεν, πικρὸς ἄθλιος τὸς γάμους
ρτάσας. καὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁ
λόνικος & ἐπεμελεῖτο δὲ καὶ τὰ
ἰατὰ, καὶ καθαρδήσοντος
πίνουσι, ἐμοιῶτο δὲ οἱ πολλοὶ
ρ τῶν ὁδοῖς. ὁ μὲν δὴ Ἀλκι-
δάμας αὐτοῦ ἔμενεν· οὐ γὰρ ἐ-
δύνατο ἐκβαλεῖν τὸν ἄν-
δρα, ἐπεὶ ἅπαξ καταβαλὼν ἐ-
αυτὸν ἐπὶ τὴν κλίνης, πλαγίως ἐ-
κάθευδε. τοῦτό σοι τέλος, ὦ κα-
λὲ Φίλων, ἐγγίζει τῷ συμπο-
σίῳ, ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐ-
κεῖνο ἐπεῖν τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ
τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλ-
πτως ἐραύνησι θεοί· καὶ τὰ δο-
κηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη· ἀπέβη δὲ
κεῖνα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπίθανα τῶν
τῶν. ἐκεῖνό τι μεμάθηκα
δέλη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς, ἀπράγ-
μονα ὄντα σωφρονεῖσθαι
τοιούτοις φιλο-
σόφοις.

eidem impositus vehiculo, quo sponsam fuerat abducturus. Atque ita miser ille nuptias acerbas celebrârat. Deinde & alijs item Dionicus pro sua virili remedium adhibuerat. Postremò postquã iam dormierant, asportati sunt plerique mediis in vijs vomentes. Cæterùm Alcidamas inibi remanebat. Neq; enim valebãt hominem extrudere, posteaquã semel sese in spondã abiecerat, atq; ibi transuersus accubuisset. Hic erat, ô bone Philon, eius exitus cõuiuij, de quo rectissimè illud dici possit, quod in fine Tragœdiarum non nunquam accimitur:

Sunt fortunæ varij casus.
Plurima quæ haud speraueris vnquam,
Ea conficiunt numina diuûm.

Rursum quæ certò sperâris,
Ea frustratò non contingunt.

Siquidem & hæc planè præter expectationem atq; inopinatò exierunt. Præterea & illud iam didici, non esse tutum, cui non sit opus, cum eiusmodi philosophis agitare conuiuium.

GILBER.

ANNOTATIONES.

a NOVAM quandam.] *Exordium ab admiratione & rei nouitate.* *b* Proinde nunquam.] *Petitio.* *c* Extraq; teli.] *Hoc est, in tuto, citraq; periculum.* *d* A' mero.] *Excusatio.* *e* Odi memorem.] *Innuit poëta, non oportere meminisse eorum quæ in conuiuijs vel fiunt vel dicuntur.* Ex *institutione autem* Lycurgi, *qui natu maximus erat, stabat ad ostium, & ad publica conuiuia ingredientibus ostendebat fores, dicens:* Per *has nullus egreditur sermo: admonens, nihil effutiendum si quid liberius dictum esset in conuiuio.* Horatius *hoc quoque inter iucundi conuiuij commoditates commemorat:*

—ne fidos inter amicos
Sit, qui dicta foràs eliminet.

Huc pertinet ille Græcorum Senarius:

Τὸν γὰρ γυναικὸς ὅρκον ἐν οἴνῳ γράφω:
Inscribo vino, si quæ iurat fœmina:

Innuens, irrita esse solere quæcunque in compotationibus effutiuntur. Huc ascribendum, maiores Baccho simul & ferulam & obliuionem consecrâsse: nimirum hoc innuentes, non oportere meminisse quid in conuiuio peccatum sit, aut certè leuem admodum ac puerilem reprehensionem sufficere. Nam ferula pueros cædi solitos, vel Iuuenalis *indicat:*

Et nos ergo manum ferulæ subduximus——.

f Verùm Agamemnoniæ.] Ἀλλ' ἐκ Ἀγαμέμνονος, *id est,*

At non Atridæ sic est Agamemnoni visum.

Carmen est ex Iliados Homericę *libro primo sumptum: quod ceu prouerbialiter vsurpatur, cùm quis tyrannico more, sequitur non quod dictet æquitas, sed quod animo collubitum sit.* g Aristænetus.] γελωτοιός. *h* Melitęum.] *Melitæus catellus dicitur is qui habetur in delicijs, ac lautiùs in ocio alitur ad voluptatem, non ad vsum.* *i* Opiparam.] *Olim cœnam summo apparatu & omnigenis lauticijs affatim instructam, opiparam vocabant.* k Syllogismus cornutus.] *Dialectici cornutum appellant Syllogismum, dilemma, velut inexpugnabilem.* *l* Optabam vt terra.] παροιμία, *sumpta ex hoc hemisti-*

hemistichio Homericæ *Iliad.* 4. τότε μοί χανοι χθὼν, id est, *Tellus ipsa mihi tunc ampla dehiscat.* m Cæterùm admirandus.] *Hoc fortasse turpe & inuerecundum, petulans & obscœnum tunc etiam, sicut & hodie: quia in loco publico & in conspectu aliorum aut præsentium, aut prætereuntium fieret.*

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. *DIALOGI MEretricij:*

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

VT in superioribus dialogis, breuioribus quidem illis, Lucianus cùm superorum tum inferorum res irridet, sumpta, vt videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoq; scriptoribus: ita in hisce meretricum colloquijs, mulierũ quoque vitia, amores, variamque lasciuiam persequitur, idque accepta eius rei occasione atque materia ex Menandro, & eius ætatis comœdis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentij ac Plauti conuersionibus cõiecturam facere licet. Quòd si autem in re non vsque adeò graui aut periculosa etiam diuinare licet, videtur Lucianus exercitãdi quoque gratia huiusmodi lusitasse, quippe qui ijs quibus aliquando rhetoricam tum alibi, tum in Gallia quoq; professus est, huiusmodi quasi exempla quædam proposita voluerit. Ita enim accuratè hic vbique Atticam elegantiam ac proprietatem custodiuit, vt prorsus ad imitationem hæc composuisse videatur. Neque verò hoc loco crimini nobis verterit quispiam, quasi meretricia hæc, & infanda etiam nonnulla, Latina facta iuuentuti legenda proponamus. Nam præterquã quòd suscepto operi seruiendum fuit, etiam illud defendere nos debet, quòd ex sapientioribus quoq; dixisse quidam fertur: Mala cognoscenda esse, non vt faciamus, sed vt faciliùs euitemus.

ΓΛΥΚΕΡΑ ΚΑΙ Θαΐς. GLYCERA ET Thais.

GLYCERA.

Ον στρατιώτην Θαΐ, τὴν Ακαρνᾶνα, ὃς πάλαι μὲν Αβρότονον ἔχει, μετὰ ταῦτα δ' ὑπ' ἐμοῦ, τὸν ἁπαρυφον λέγω, τὴν ἐν τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτόν, ἢ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον; Θα. οὐκ, ἀλλὰ οἶδα, ὦ Γλυκίειον, καὶ σωίπις μεθ' ὑμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' ἔστο; ἐώκεις γάρ τι περὶ αὐτῆ διηγεῖσθαι. Γλυ. Γοργόνα αὐτὸν, ἣ παμπόνηρ' & φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νυῶ σοι μὲν ἐκεῖνος ὁ πρόσθεν, Γοργόναν δὲ ἑταίραν πεποίηται; Γλυ. ναὶ ὦ Θαΐ, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μετρίως μου ἅπτεται. Θα. πονηρὸν μέν, ὦ Γλυκίειον, οὐκ ἀδόκητον δέ, ἀλλὰ εἰωθὸς γίγνεσθαι ὑφ' ὑμῶν τῶν ἑταιρῶν. ἔκουν καὶ ὅτι ἀνιᾶσθαι

Ilitem istum, Thais, Acarnanē, qui dudum quidem Abrotanum habebat, pòst autem me amauit, purpuratū istum dico, nostine ipsum, an oblita es hominis? TH. Quid ni nossem, Glycerium? nam & potauit nobiscū superiori anno in festis Arualibus. Sed quid istud? videris enim nescio quid de illo narratura esse. GL. Gorgona ipsum, sceleratissima ista, quæ se amicā esse meam simulabat, subductum vobis à me abstraxit. THA. Et nūc tibi quidem ille amplius non conuersatur, Gorgonam autem amicam sibi parauit? GLY. Ita est, ô Thais: atq; hæc res non mediocriter dolore me afficit. THA. Malum quidem hoc est, Glycerium: haudquaquam nouum aut mirum tamen, sed consuetum adeò, ac fieri à nobis meretricibus solitum. Proinde neque mœrore affici

κλαν, ὅτι μέμφεσθαι τῇ Γορ-
γόνῃ· καὶ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ'
ἀνδρῶν πρότερον ἐμέμψατο, καί
σοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυ-
μάζω, τί ποτὲ ἐπαινέσειε αὐτῆς ὁ
στρατιώτης οὗτος, ἐκ τοῦ ἀμὴ
παντάπασι τυφλός ἐστιν, ὃς
οὐκ ἐώρακε τὰς μὴ τείχας αὐ-
τοῦ ἀραιὰς ἔχουσαν καὶ ἐπιπο-
λὺ τὸ μετώπου ἀπηγμένας· τὰ
χείλη δέ, σπιλάδνα καὶ νεκρικά·
καὶ πρόχλα δὲ λιπλὸς, καὶ ἐπί-
σημοι μὲν αὐτῷ αἱ φλέβες, καὶ
μῆς μακρὰ μὲν μόνον, ὠμύκης
ἐστὶ καὶ ὀρθὴ, καὶ μελλιᾷ πά-
νυ ἐπαγωγόν. Γλυ. οἴει γάρ,
ὦ Θαΐ, ὦ κάλλει ἡρῆσθαι τὸν
Ἀκαρνᾶνα; οὐκ οἶσθα, ὡς φαρ-
μακὶς ἡ Χρυσάειον, ἡ μήτηρ
αὐτῆς, Θετταλάς τινας ᾠδὰς
ἐπισταμένη, καὶ τῷ σελήνῃ
κατάγουσα; φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ
πέτεσθαι νύκτος. ἐκείνη ἐξέ-
μηνε τὸν ἄνθρωπον, πιεῖν
τῶν φαρμάκων ἐγχέασα, καὶ
νῦν τρυγῶσιν αὐτόν. Θα.
καὶ σύ, ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυ-
γήσεις, τοῦτον δὲ χαίρειν ἔα.

affici nimium decet, neque accusare Gorgonam. Neque enim tibi Abrotanum ob hoc prius succensuit, quanquam amicæ inter vos eratis. Cæterum illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iste, nisi si omnino cæcus est, qui non viderit capillitium illam rarum habere, & in multam usque frontem deductum: deinde & labia liuida, atque emortua, collum autem exile, & extantes in eo venas, longumq; nasum. Vnum solum habet, quòd procera est, & recta, & ridet admodum illecebrosum quiddam. GL. An tu putas, ô Thaïs, propter pulchritudinem amâsse illam Acarnanem? an nescis quòd venefica est Chrysarium, mater illius, [a] Thessalas nescio quas incãtationes sciens, ac lunã deducens? Aiunt autẽ ipsam volare quoq; noctu. Illa igitur in insaniam vertit hominem, pharmaco quodam ei temperato, ac bibere dato: & nunc vindemiant ipsum. THA. Tu quoq; Glycerium, alium aliquem vindemiabis, istum autem valere sine.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a THESSALAS incantationes.] *Theſſala gens præter cæteras veneficij nomine notata eſt: id quod ex innumeris ſcriptoribus liquet. Theſſala quoque venefícam & præſtigiatricem ſignificat plerunque. vnde Menander Theſſalam cognominauit fabulam complexam, ambages fœminarum, lunam detrahentium. Eidem Luciano Θεσσαλικὴ φλὴ, & Horatio vox Theſſala, & Theſſala portenta, magicum murmur & cantiones ſunt. Eam ſuperſtitionem in Theſſalos à Medea profectam exiſtimant, quæ illàc cùm fugeret, ſcriniolum magicis herbis plenum deiecit: eaq; ſperſa ſuppullulaſſe, Suidas in vocabulo Θετταλὴ γυνὴ annotat. Lucanus in Theſſaliæ ſolum, venenorum ferax, herbasq; nocentes procreans, id confert.*

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ καὶ Δωρίς.

MYRTIVM, PAMphilus, & Doris.

MYRTIVM.

ΓΑμεῖς, ὦ Πάμφιλε, τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα; καὶ ἅμα λέγουσι γεγαμηκέναι φασίν. οἱ τοσοῦτοι δὲ ὅρκοι, οὓς ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα ἐν ἀπαρεῖ πάντα οἴχεται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νεῦ, καὶ ταῦτα, ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κυνομυῖα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γοῦν καὶ μόνον ἐπριάμην σὲ σεῦ ἕνεκα, ὅτι μου τὴν ἀκοὴν τὴν παιδικὴν τὴν γαστέρα, καὶ

DVcíne, Pamphile, Philonis naucleri iſtius filiam? Iam enim vxorem duxiſſe te aiũt. Tot autem iuramenta quæ iurâſti, & lachrymæ iſtæ, breui adeò momento omnia euanuerunt? & nunc Myrtij oblitus prorſum es? idq; etiã Pamphile, cùm octauũ iam menſem ex te prægnans ſim? Quippe hoc vel ſolùm ex tuo amore conſecuta ſum, q̃ mihi tantũ impleuiſti vterũ,

&

καὶ μητὲ μικρὸν παιδοτρο-
φῆσαι, πρᾶγμα ἑταίρᾳ
βαρύταλον· οὐ γὰρ ἐκθήσω τὸ
τεχθὲν, καὶ μάλιστα, εἰ ἄῤῥην
φύοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνο-
μάσασα, ἐγὼ μὲν ἔξω παρα-
μύθιον τῷ ἔρωτι, σοὶ δ' ὀνει-
διεῖ ποτὲ παροιχθὲν ἐκεῖνο,
ὡς ἄπιστος γενήσεται περὶ τὴν
ἀδελφὴν αὐτῆς μητέρα. γαμεῖς
δ' οὐ καλὴν παρθένον· εἶδον
γὰρ αὐτὴν ἔναγχος ἐν τοῖς θεσ-
μοφορείοις μετὰ τῆς μητρὸς,
οὐδέπω οἶδα, ὅτι δι' αὐτὴν
οὐκ ἔτι ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ
γάρ δ' ἐμοῦ πρότερον ἴδον αὐ-
τὴν, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἴδε, μή σε ἀνιάσ-
τω, ἃ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐ-
τὴς, μηδ' ὅτι διάστροφοί εἰσι,
καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι· μᾶλλον
δὲ τὸν Φίλωνα ἑώρακας τὸν πα-
τέρα τῆς νύμφης, τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ οἶδα, ὥστε οὐδὲν ἔτι δεῖ
σε τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. ΠΑΜ.
ἔτι σου λαλοῦσης, ὦ Μύρτιον,
ἀκούομαι, παρθένος καὶ γά-
μους ναυτικοὺς διεξιούσης.

& me non ita multò pòst liberos alere oportebit, rem meretrici grauissimam. Neque enim exponam infantē, & maximè si masculus nascatur, sed Pamphilo ei nomine impositō, ego quidem solamen quoddā amoris habebo: tibi verò exprobrabit aliquando accedens ad te ille, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm Pamphile, haudquaquam formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsā in Thesmophoriis vnà cum matre, nondum etiam sciens quòd propter ipsam Pamphilum visura amplius non essem. Proin tu quoq; antea ipsam cōtemplare, faciémq; & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, quòd cæsios eos admodum habet: neque etiam quòd distorti sunt & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam quoque videre. PAM. Adhuc, Myrtium, nugantem te audio, virgines, ac nuptias nescio quas nauticas commemorantem?

ἐγὼ δὲ ἢ σιμήν τινα ἢ καλὴν νύμφην οἶδα, ἢ ὅτι Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι γὰρ ἐκεῖνόν σε λέγειν, θυγατέρα ὅλως ἔχων ὡραίαν ἤδη γάμου ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστὶν οὗτος τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ αὐτὸν πρώην δικάσασθαι περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. τάλαντόν γάρ, οἶμαι, ὀφείλων τῷ πατρὶ οὐκ ἤθελεν ἐκτίνειν, ὁ δὲ παρὰ τοὺς ναυδίκας ἀπήγαγεν αὐτόν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτὸ, ἀδ' ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. ἀ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδόκει μοι, πρὸς τῆ Δημέου θυγατέρα, πρὸς τῆ πέρυσιν ἡγεμονεύσαντι, καὶ ταῦτα πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, πρὸς Φίλωνος ἐγάμου ἄρα σὺ ἢ πόθεν ταῦτα ἤκουσας, ἢ συνετέθεικας αὐτὴ, ὦ Μύρτιον, καινάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μύρ. οὐκοῦν ἐγαμεῖς, ὦ Πάμφιλε; Πάμ. μέμηνας, ὦ Μύρτιον, ἢ ληρεῖς παλαιός· καί

Egón' autem simam aliquam, aut formosam sponsam noui? aut omnino quòd Philon Alopecensis (illum enim opinor te dicere) filiam habet nubilem? At neque patri amicus ille est. Memini enim de pacto nauticò non multo antè iudicio illum cum illo contendere. Nam talentum, opinor, debens patri, exoluere nolebat. Pater autem apud eos qui controuersias nauticas disceptant, accusauit illum: adeoq; ægrè tum exoluit illud, imò neque totum, vt pater dicebat. Quòd si autem vxorem ducere etiam decretum mihi esset, Demeæ scilicet filia relicta, eius qui superiore anno exercitum duxit, idq; etiam cum consobrina ea mihi sit, Philonis istam nescio quam vxorem ducerem? Tu verò vnde ista audisti? an fortè ipsa hoc effinxisti, nouas quasdam zelotypias meditando, & cum vmbris nequicquam digladiando? MYR. *Proinde vxorem, Pamphile, non duces?* PA. *Insanis, Myrtiũ, aut certè temulenta es.*

Atqui

καί τοι χθὲς οὐ πάνυ ἐμεθύ-
σκομεν. Μύρ. ἡ Δωρὶς αὕτη λύ-
πησί μι· συμφθεῖσα γὰρ ὡς
πρια ὠνήσατό μοι ἐπὶ τῷ γα
μέρα, καὶ ἠξίου τῇ λοχείᾳ ὡς
ἄπιρ ἐμέ, Λεσβίαν, ἔφη, ἐντυ-
χοῦσαν αὐτῇ. μᾶλλον δ' οὐ ταὐτὰ
ᾤ, ὦ Δωρί, λέγει, ἅπερ ἀκήκοα
ας, ἂν μὴ ἐπλάσω αὐτά. Δω.
ὰν ἐπιτριβείλω, ὦ δυσποινα,
ἔτι ἐψευσάμην· ἐπὶ γὰρ κα
τὰ τὸ πρυτανεῖον ἐλθόμην,
λέντυχέ μοι ἡ Λεσβία μεθιῶ-
σα, καὶ φησίν, ὁ ἱερεὺς, ὑμῶν
ὁ Πάμφιλος γαμεῖ τὴν Φίλ
λωνος θυγατέρα. εἰ δ' ἀπι
στοίλω, ἄξιόν με παρακύψαι
σαι εἰς τὸν σφωπὸν ὑμῶν,
ἵνα πάντα κατεσκεμμένα, καὶ
αὐλητρίδας, καὶ θόρυβον, καὶ ὑ-
μεναίου ἐδόντάς τινας. Πά.
τί δῆτα, παρέκυψας, ὦ Δωρί.
Δω. καὶ μάλα, καὶ εἶδον ἅπαν-
τα, ὡς ἔφη. Πά. μανθάνω τὴν
ἀπάτην. ἔτι πάντα ἡ Λεσβία,
Δωρί, πρὸς εἰ ἐψεύσατο, καὶ σὺ
τἀληθῆ ἀπήγγειλας Μυρτίῳ.
πλὴν μάτην γε ἐταράχθητι·
οὔτε

Atqui heri non ita multùm inebriati fuimus. MYRT. *Doris hæc mœrore isto affecit me. Nam cùm fortè missa esset vt lanas coëmeret mihi ad vētrem, & vota pro me faceret, Lesbiā ait fortè conuenisse se. Quin potiùs ipsa huic, Dori narra quæ audieris, nisi tuta finxisti ea.* DOR. *At malè dispeream, hera, si quicquā mentita fui. Nam postquam eò loci vbi curia est, veneram, obuiam fit mihi fortè Lesbia, subridens, atq; ait: Amator vestet Pamphilus vxorem ducit, Philonis filiam. Ac si credere nollem, iussit vt in angiportum vestrū intrò aspicerem, vbi omnia corollis & sertis ornata essent: præterea & tibicinæ, & tumultus, & qui Hymenæū canerent, nōnulli.* PAM. *Quid igitur? aspexisti intrò?* DOR. *Atque admodum, vidiq; omnia quæ illa dixit.* PAM. *Intelligo errarem, neque omnia tibi Dori, mentita Lesbia est, & tu vera Myrtio quoque renunciâsti; nisi quòd metu frustra ambæ territæ estis.*

οὔτε γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀπὸ νοῦ ἀνεμνήσθην ἀκούσας τῆς μητρὸς, ὁπότε χθὲς ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν· ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν ἀλικιώτης σοι Χαρμίδης, ὁ τοῦ γέτονος Ἀεισωνίτου υἱὸς, γαμεῖ ἤδη, καὶ σωφρονεῖ, σὺ δὲ μέχρι τίνος ἑταίρᾳ συνεῖ; τοιαῦτα παραπέμψας αὐτὴν, ὡς ὕπνον κατεδεήθην, ἔπειτα ἐωθεν πρῶτον ἀπὸ τῆς οἰκίας, ὅπως οὐδὲν ἴδοιμι, ἧκον ἐκ Δωρίδος ὕστερον ἔδην. εἰ δὲ ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπιὼν, ὦ Δωρὶ ἀκριβῶς ἴθι, μὴ τὸν στενωπὸν, ἀπὸ τῆς θύρας, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεσκευασμένη· ἐνταῦθα γὰρ τῶν γειτόνων. Μύρ. ἀπέσωσας, ὦ Πάμφιλε· ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο. Πάμ. ἀλλ' οὐκ ἄν ἐγένετο, μὰ δ' ἔτι μανείην, ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίου, καὶ ταῦτα, ἤδη μοι κνοῦσαν παιδίον.

Neq; enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. sed in mentem nũc venit mihi quod ex matre audiui quando à vobis heri domum reuersus fui. Nam illa mihi, Pamphile, inquit tũ, æqualis hic quidem tuus Charmides, vicini huius Aristæneti filius, vxorem iam ducit, & resipiscit. Tu verò quousq; tandem cum amica cõsuetudinem habebis? Talia ego tum audiens, per negligentiam transmittebam, atq; in somnum prolabebar. Deinde manè exurgens, domo statim exiui, vt nihil eorũ sciam quæ Doris posteà vidit. Quòd si autem mihi non credis, denuò abiès hinc Dori diligenter inspice, non porticũ, sed ianuam ipsam, vtra coronis ac sertis exornata sit. deprehendes enim non nostram illam, sed vicinæ esse. MY. *Seruâsti me, Pamphile. Strangulâssem equidẽ me, si quicquam tale factum fuisset.* PA. *At factum non est, neque ita insaniero ego, vt Myrtij oblitus èsse videar, præsertim iam vterum ex me ferentis.*

GILBER.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a In Theſmophorijs.] *Theſmophoria, ſacra Cereris, Cerealia à Latinis dicta. Cererem enim Græci* Θεσμοφόρον *appellant, quaſi legiferam: quo etiam epitheto à poëtis inſignitur. Virg. 4. Aen.*

—mactant lectas de more bidentes
Legiferæ Cereri—. *Ouid. 5. Metam.*
Prima dedit leges: Cereris ſunt omnia munus.

eo die captiui ſoluebantur vinculis. Hermog.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ Φίλιννα.

MATER ET Philinna.

MATER.

Ἔμανες, ὦ Φίλιννα, ἤ τί ἔπαθόν σε ἐν τῷ ξυμποσίῳ χθὲς; ἥκει γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἕωθεν δακρύων, καὶ διηγήσατό μοι, ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναπεδᾶσαι ὀρχήσασθαι, αὐτῆ δὲ παρεμπολύοντα, καὶ μετὰ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρίαν τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, παρακαλέσασαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν, καὶ περιβαλεῖν ἑαυτόν· ἑαυτὸν δὲ ἀσπάζεσθαι, τούτων γιγνομένων. ἀλλ' οὐκ ἂν τῆς νυκτὸς, οἶμαι, συνεκάθευδες, ἀπολιπὼν

ΙΝ ſanáne fuiſti, Philinna, aut quid tibi accidit tandem in conuiuio heri? Venit enim ad me Diphilus manè lachrumans, & narrauit mihi ea quæ indignè à te paſſus fuerit. Ebriam enim fuiſſe te, & in medium progreſſam ſaltaſſe ait, ipſo prohibente, poſtea autem etiam oſculatam fuiſſe Lampriam ſodalem ſuum: ac poſtquam ſuccenſuerit tibi, relicto ipſo ad Lampriam tranſiiſſe, illumq; amplexatam eſſe. Seſe verò diſperiiſſe cùm hæc fierent. Sed neque noctu opinor concubuiſti cum eo,

καταλιπεῖσα δὲ δακρύουσα, μόνη, ἐπὶ τὸ πλησίον σκίμπο-
δος καθίκασε ἄδουσα, καὶ λυ-
πεῖσα ἐκάνον. Φί. τὰ γὰρ αὐτῆ
σοι, ὦ μῆτερ, ἃ διηγήσαο· οὐ
γὰρ ἂν σωηγόρουσα αὐτῶν, ὑ-
βριεῖ γε ὄντι, ὃς ἐμοῦ γε ἀφέ-
μενος, ἐκοινολογεῖτο Θαΐδι, τῇ
Λαμπρίου ἑταίρᾳ, μηδέπω ἐς
κεῖνα παρόντος. ἐπὰ δὲ χαλε-
πώνουσαν ἔδει με, καὶ δι' ἐμοῦ
τὰ αὐτῶν, οἷα ποιεῖ, τῷ αὐτὸς
ἦκεν ἐφαψάμην, ἀναπλάσ-
σασα τὴν αὐχένα ἡ Θαΐδιον, ἐφί-
λησεν ἔτω πόσφυξ, ὥστε μό-
λις ἀπέσπασε τὰ χείλη. ἔπ' ἐ-
γὼ μὲν ἐδάκρυον, ὁ δὲ ἐγέλα,
καὶ πρὸς τοῦτο Θαΐδα ποτὰ πρὸς
τὸ ὦς ἔλεγε, καθ' ἡμῶν ὑπεδύε-
το καὶ ἡ Θαὶς ἡμαθία, βλέπουσα
πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ πρόϊόντα εἶ-
δον τὸν Λαμπρίαν, καὶ ἐκορέ-
σθησάν ποτε φιλοῦντες ἀλλή-
λους· ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὸν
κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο πρ-
φασίσοιτο ὕστερον. ἡ Θαὶς δὲ
ἀναστᾶσα, ἠρχήσατο πρώτη,
ἀφγυμε-

relicto autem lachrumante ſola in proximo grabatulo iacuiſti, cantillans, atq; agrè faciens illi. PHIL. At ea quæ ipſe fecit, mater, haud quaquam narrauit tibi: neq; enim patrocinareris ipſi, contumelioſo adeò exiſtenti, quū me quidem dimiſſa, ſermones ſubinde conferebat cum Thaide Lāpriæ amica, cùm ille nondū adeſſet. Poſtquā autem vidēbat indignè ferre me, atq; ego nutu admonebam hominem eorum quæ faciebat, ille ſumma auricula apprehenſam, & ceruice ad ſe reclinatam Thaidem etiam oſculatus eſt, ita impreſſo ore, vt vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrumabar, ille verò ridebat, ac Thaidi multa in aurem clàm ſuſurrabat, de me videlicet. Et Thais quoq; ad me aſpiciēs, ſubridebat. Vbi autem aduenire Lampriam animaduertebant, ac tandem mutuis oſculationibus explêrant ſeſe: ego quidem cum ipſo tamē accubui, vt ne in poſterum etiam hoc cauſſari poſſet. Thais autem exurgens, ſaltauit prima, nudatis

ἐγυμνῶσα ἐπιπολὺ τὰ σφυρὰ, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα· κἀ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα, κἀ οὐδὲν ἔλεγεν, Δίφιλος δὲ ὑπερεπῄνει τὸ ῥυθμὸν καὶ τὸ λιχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὑπὸκρισις, καὶ τὸ σφυρὸν, ὡς καλὸν, καὶ ἅπαντα μυείαν, καθάπερ τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀπ' ἐκείνου Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συμπομφόλυγα ὑμῖν, οἷά ἐστι. Θαὶς δ' οἷα μὴ λοιδωρῶν δοκῶ εἰς ἐμὲ; ἀγαθή τις, ἔφη, μὰ τὴν Ἀφροδίτην λιπαρὰ ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται καὶ αὐλητρίδα ἐξανιστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι, ὦ μῆτερ· ἀνίστη γὰρ, καὶ ὠρχήσατο. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἀναστᾶσαν, καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, καὶ τὴν Θαΐδα ἐξορύττειν τὸ συμπόσιον; Μή. φιλομόρδων ἦν, ὦ θύγατερ. ἐδόκει γὰρ ἐμοὶ, λέγει δ' ὅμως τὰ μετὰ ταῦτα. Φί. οἱ μὲν ἄλλοι ἐπῄνουν, ὁ Δίφιλος δὲ

nudatis in multum vsq; talis, perinde ac si sola pulchros eos haberet: ac postquam desijt, Lamprias quidem tacebat, neque quicquam verbis addidit: Diphilus autem supra modum laudabat concinnitatem, ac gestus æquabilitatem, eò quòd in nullo adeò defeciſſet, quodq; aptè ad citharā & motus & plāta respondiſſent, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Soſandram laudaret, & nō Thaidem, quam tu quoq; satis noſti, cum nobiscū lauaret nuper, qualis ſit. Ipſa autem Thais qualia in me statim probrosè dixit? Si quam enim, inquit, non pudet gracilium crurum quæ habet, exurgens ſaltet etiam ipſa. Hîc tibi quid dicam, mater? ſurrexi equidem, atq; ſaltauit. Quid enim facere cōueniebat? perferre ſcilicet, & ſilentio ſcomma illud tacitè confiteri? ac Thaidem permittere ita in conuiuio regnare? MAT. Aemulatio hæc quidem, filia, grauior paulò fuit. Nam ne curare quidem iſta oportebat: ſed tamen dic quæ poſt hæc conſecuta ſunt. PHIL. Cæteri quidem igitur laudabant, Diphilus autem

μόνος ὑπτιος καταβαλὼν ἐς αὐτὴν, ἐς τὸν ὀροφὸν ἀνέβλεπον ἐγὼ, ἄχρι δὴ καμοῦσα ἐπαυσάμην. Μή. τὸ φιλῆσαι γὰρ τὸν Λαμπρίαν ἀληθὲς λέγεις, καὶ τὸ μεταβᾶσαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾷς; οὐκ ἔστι γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φί. ἀντιλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μή. ἆρα οὐκ ἀνιᾶσθαι δοκῶ, ἀκούσασά γε ἅμα καὶ ἰδοῦσα, ἐκεῖνον δακρύοντας, οὐκ ἀποθάνῃ, ὦ θύγατερ, ὅτι πολλαί ἐσμεν, οὐκ μιμνήσκῃ, ὅσα παρ' αὐτῆς ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὸν πέρυσι χαμοῦσα διηγάγομεν ἂν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε. Φί. τί οὖν, ἀνέχομαι δῆτα τοῦτο, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτῆς; Μή. ὀργίλον μέν, μὴ ἀντύβριζε δὴ· οἶδα, ὅτι ὑβριζόμενοι πάσχουσι οἱ ἐρῶντες, καὶ ἐπιτιμῶσιν ἑαυτοῖς, σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γέγονας. καὶ ὅρα, μὴ κατὰ τὸν παροιμίαν, ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσαι τὸ καλόν.

solus, supinus in tergũ iacẽs, ad lacunar sursum aspiciebat scilicet, donec saltando defessa ego quieui. MAT. Quid aũt quòd Lampriam osculata esse diceris, verúmne istud fuit? qd taces? Non enim hoc quoq; venia dignũ est. PH. Atqui vicissim illi ægrè facere volebam. MA. Deinde neq; cõcubuisti vnà cum illo, sed etiam cantillãsti lachrumante illo. Annón intelligis, filia, quòd mendicæ atq; inopes sumus? neque meministi quàm multa ab illo accepimus, aut quo pacto superiore hyeme viuendum nobis fuisset, nisi hunc nobis ipsa adeò Venus obtulisset? PHI. Quid tum igitur? an ob id tolerarem hæc, & contumelia ab ipso afficerer? MAT. Irascere quidem, ne autem vicissim contumeliosa fueris. An nescis quòd cõtumelia affecti amatores, amare desinunt, & se ipsos obiurgant? Tu verò omnino difficilis semper erga hominem fuisti. Ac vide, ne iuxta prouerbium, funiculum nimis intendendo, abrumpamus aliquando.

ΜΕΛΙΤ.

ΜΕΛΙΤΤΑ ΚΑΙ Βακχίς.

Εἴ τινα οἶσθα, Βακχί, γραῶν οἵας πολλαὶ Θεσσαλαὶ λέγουσιν ἐπᾴδουσαι, καὶ ἱμασμίους ποιοῦσαι, ἃ μὴ πάνυ μισουμένη γυνὴ τυγχάνει, ἔτως ὄνιο, παραλαβοῦσά μοι. θοιμάτια γὰρ ὅλα, μὴ τὰ χρυσία ταυτὶ πᾶσιν ἀδίως, ἀμόνον ἴδοιμι ἐπ' ἰμὲ αὖθις ἀναψήφαντα Χαρῖνον, μισήσαντα Σιμμίχαν, ὡς νῦν ἰμί. Βακ. τί φῄς; ἒκ ἔτι σωίζῃ, ἀλλὰ παρὰ τὰν Σιμμίχαν, ὦ Μέλιττα, οἴχεται Χαρῖνος, δι' ἣν τοσαύτας ὀργὰς τῶν γονέων ἐνέσχε, ἃ βούλεται τὰν πλουσίαν ἐκείνων θυγατρί, ἢ μὴ γαμεῖν, ἀλλὰ πενιχρὸς πάλαι, ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα. Μέλ. ἅπαντα ἐκεῖνα οἴχεται, ὦ Βακχί, καὶ πέμπτα ταύτην ἡμέραν ἤδη ἑώρακα ὅλως αὐτόν· ἀλλὰ πίνει παρὰ τῷ σωτῆρι

MELISSA ET Bacchis.

SI quam fortè noſti, Bacchi, anum, quales multæ [a] Theſſalæ perhibentur eſſe incantatrices, & amabiles videri facientes, etiam ſi qua prorſum odio digna mulier exiſtat, eam acceptam ad me adducas quæſo. ita tibi rebus tuis optatò frui liceat. Nam ego veſtes omnes, atque omne aurum hoc libenter amiſerim, ſi ſolùm videam iterum ad me reuerti Charinum, odio Simmichen perinde habentem, atque me nunc habet. BAC. Quid ais, Meliſſa? nô ampliùs tecum conſuetudinem habet, ſed ad Simmichē diuertit Charinus, cuius gratia tantas iras parentum ſuſtinuit, cùm diuitem illam vxorem ducere negaret, quæ quinque in dotem talenta, vt dicebatur, illi allatura erat? memini enim me iſta ex te audire. MELIS. Cuncta hæc euanuerunt, Bacchi, & iam quintus dies eſt, ex quo illum prorſus ne vidi quidem: ſed potant apud æqua-

φήθω Παμμένη αὐτός τι χρὴ Σιμμίχη. Βαρ. Δεινὰ, ὦ Μέλιττα σὺ πονθας, ἀλλὰ τί χρὴ ὑμᾶς διέσησεν; ἴσικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' ἔναι. Μέλ. τὸ μὲν ὅλον οὐκ ἀπὸν ἔχω, πρόσω δ' ἀνιλθὼν ἐπ Παραιῶς· διαπλύθα γὰρ, οἶμαι, χρέος τι ἀπαιτήσων, σύμψαλλος ζοῦ πατρὸς, ὅτι μι προσίβλεψεν ἐσιλθόν, ὅτι πρόσκαλος, ὡς ἔθος, πρόσφαμοσαν. ἀφαπασάμενος δ' πειπλακλῶσα φίλουσαν· ἄπιθι, φησὶ, πρὸς τὸν ναύκληρον Ερμότιμον, ἃ τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων γεγραμμένα ἐν ᾧ διαμαχῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεσκλίπασαι ὑμῶν τὰ ὀνόματα. τίνα Ερμότιμον, τίνα λέγω, ἢ ποίαν σὺ λιθον λέγεις; ὁ δ' οὐδὲν ἀποκρινάμενος, οὐδ' ἀναπνύσας, ἐκάθευδεν ἀπεσταφείς. πόσα οἴει με μὴ ζοῦτον μεμηχανῆσθαί μι πειράμενον, ἐπιστρέφοντα, φιλοῦντα ἀπεσταμμένου τὸ

lem Pammenem ipse & Simmiche. BAC. *Acerba sanè hæc, Meliſſa, tibi accidunt. Sed quid adeò diſſidiũ hoc inter vos conciliauit? Videtur enim haudquaquam exiguũ iſtud eſſe.* MEL. *Quod ad ſummam rei attinet, prorſum ne dicere quidem poſſum. Paulò autem antè, cùm ex Piræo rediret (deſcenderat enim opinor eò, vt debitum quoddam exigeret, à patre miſſus videlicet) neque me aſpicere volebat ingreſſus, neque etiam recipiebat accurrentem me, vti conſuetum inter nos erat, ſed repellens à ſe, amplexari volentem: Abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in parietibus in* b *Ceramico ſcripta ſunt, lege, vbi nomina veſtra columnis inciſa ſunt. Tũ ego: Quémnam, inquam, quem mihi Hermotimum narras? aut quas columnas dicis? Ille autem nihil reſpondens, atq; etiam incœnatus dormiebat, auerſus à me iacens. Quàm multa hîc me putas machinatũ fuiſſe, amplectendo, conuertẽdo, atq; etiam oſculando auerſi illius*

ceruicem

τὸ μιτάφρενον; ὁ δ' ὅλ' ὅπως τιμωῦ ὑπιμαλάχθη· ἀπ' ἔμοι, φησὶν, ἐπὶ πλέον ὀχλήσεις, ἄπειμι ἤδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες ἀσίν. Bac. ὅμως ἤδησ τὸν Ερμότιμον; Mel. ἀκαδμὲ ἴδοις, ὦ Bacχὶ ἀθλιώτερον διάγουσαν, ἢ νιῶ ἔχω, ἄ τινα ἐγὼ ναύκληρον Ερμότιμον οἶδα. πλὴν ἀπ' ὀ μὲν ἔωθεν ἀπελήλυθε, ζῦ ἀλικρινόν ὠθὺς ἅσαντ ἀνιρόμην· ἐγὼ δ' ἐμεμνήμην, ὅτι κατὰ τοίχου τινὸς ἔλεγε κατεγεγράφθαι τὄνομα ἐμ γραμμικῷ, ἔπειθα δ' Ακίδα κατασκεψομένη· ἄλλο μὲν οὐδὲν εὗρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπεγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ, πρὸς τῷ Διπύλῳ, Μέλιττα φιλεῖ Ερμότιμον· καὶ μικρὸν αὖθις ὑποκάτω, ὁ ναύκληρ Ερμότιμ φιλεῖ Μέλιτταν. Bac. ὦ τῶν πρεσβυγενῶν νεανίσκων, σωίημι γάρ. λυπῆσαί τις θέλων τὸν Χαρῖνον, ἐπέγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. ὁ δ' αὖ

ceruicem? At ille ne vllo quidem pacto se deliniri passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiam si nox intempesta sit. Bac. Attamẽ nôras Hermotimum? Mel. At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si vllum ego nauclerum Hermotimũ vsquam noui: nisi quòd ille quidem summo mane à me abijt, statim ad galli cantum expergrectus, ego verò memineram, quòd in pariete quodã in Ceramico scriptum aiebat nomen istud esse, atque ob id misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò aliud quidem nihil reperit, nisi hoc solum inscriptũ ad dexteram ab ingressu supra Dipylum: Meliſſa amat Hermotimum. & rursum inferiùs paulò: Nauclerus Hermotimus amat Meliſſam. Bac. O' adolescentes curiosos ac petulantes. Intelligo enim. Aegrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum videlicet ipsum esse sciens. Ille autem

ἢ αὐτίκα ἐπίσθοφ. ἀ δ' ὡς ἔ-
σοιμι αὖθ', ἀπαλλάξομαι, ἄπει-
ρός εἰμι καὶ πάνυ ἔτι. Μέλ. πῶς δ'
ἄν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκαλοίη
μοι καὶ ἐαυτῇ, σωίσι τῇ Σιμμί-
χῃ· οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ
ζητοῦσιν αὐτόν. ἀπ' ἄ τινα εὑ-
ροιμι, ὦ Βακχί, γραῦν, ὡς ἔ-
φλω, ἀφροσύνοι γὰρ ἄν φανεῖεν.
Βακ. ἔστιν, ὦ φιλτάτη, ὅτι χρη-
σίμη φαρμακὶς, Σύρα τὸ γέ-
νος, ἀμὲ ἔτι, καὶ συμπεπλεγμένη,
ἥ μοι ποτὲ Φανίαν χαλεπαί-
νουσ' ἐξεκύνου ἀκμῇ, ὥσπερ
Χαρῖνον, διέπαξε μετὰ μί-
νας ὅλας τέσσαρας, ὅτι ἐγὼ μὴ
πάνυ ἀπεγνώκειν, ὁ δ' ὑπὸ τῶν
ἐποδῶν ἔπεσεν αὖθις ἐπ' ἐμέ.
Μέλ. τί οὖν ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἰ-
πὲ ἔτι μέμνησαι; Βακ. λαμ-
βάνει μὲν οὐκ ὀλίγα, ὦ Μέλιτ-
τα, τῆς μισθοῦ· ἀπὸ δραχμῆς
καὶ ἄρτον, καὶ ἐπιτίθησι δὲ
καὶ μετὰ τῶν ἁλῶν καὶ ὀβο-
λοὺς ἑπτὰ, καὶ θύον καὶ δᾷδα.
ταῦτα δὲ ἡ γραῦς λαμβάνει,
καὶ κρατῆρα κεκρᾶσθαι δεῖ,
καὶ

autem ſtatim vt legit, credi-
dit. Quòd ſicubi igitur ip-
ſum viderem, dicerem: Im-
peritus rerũ eſt, ac puer ad-
huc. MEL. Vbi verò videas
illum, qui cũ Simmiche con-
uerſatur, ſe ipſum cum illa
concludens? Parentes autem
etiamnum apud me quærunt
ipſum. Sed ſi quam anum ha-
bere, Bacchi, vt dixi, poſſim,
ea apparẽs fors ſeruaret me.
BAC. Eſt quædam venefi-
ca, meatu ad hanc rem ma-
ximè idonea, Syra natione,
cruda adhuc, & benè com-
pacta, quæ mihi aliquando
Phaniam, cùm & ille mihi
temerè ita ſuccenſeret, re-
conciliauit, idq; poſt totos
menſes quatuor, cũ ego iam
planè deſperâſſem. Ille au-
tem incantationibus com-
pulſus, rurſum ad me rediit.
MEL. Quid igitur poſce-
bat anus ea, ſi modò adhuc
meminiſti? BAC. Non ma-
gnã accepit mercedem, Me-
liſſa, ſed drachmam, & panem: & impoſitos præterea o-
portet cum ſale obolos ſeptem, & thyum, & facem. Iſta
verò anus accipit, & cratérem quoque miſceri illi oportet,
biberéq;

καὶ πίνειν ἐκείνῳ μόνῳ. ΔΗ. Δέ-
ον δέ τι αὐτὸν καὶ ἀνδρὸς ἔνδον,
οἷον ἱμάτια, ἢ λεπίδας, ἢ ὁπ-
λίγας ἢ τριχῶν, ἢ τι τῶν τοιού-
των. ΜΕΛ. Ἔχω τὰς λεπίδας
αὐτοῦ. ΒΑΚ. ταύτας λαβὼν ἀπὸ
σασα ἐκ πασσάλου, ἐπόθυμιᾶ
τῷ θύῳ, πάλισσα καὶ τῶν ἀλῶν
ἐπὶ τὸ πῦρ, ἐπιλέγουσ ἀμφοῖν
τὰ ὀνόμαλα, καὶ σοῦ ἐκείνου καὶ
τὸ σόν. ἔπα ἐκ σοῦ κόλπου πο-
κομίσασα ῥόμβον, ἐπιστρέφει
ἐπορλώ τινα, λίγουσ ἐπιπό-
χῳ τῇ γλώσσῃ βαρβαρικὰ καὶ
φρικώδη ὀνόμαλα. ταῦτα ἐ-
ποίησε τότε, καὶ μετ' οὐ πο-
λὺ Φανίας ἅμα, καὶ τῶν σωσ-
φρόνων ἐπιτιμησάντων αὐτ-
τῇ, καὶ τῆς Φοιβίδος, ἣ σο
γλῶ, πολλὰ κατέσυρε, ἐπί μοι,
τὸ πλέον ἀπὸ τῆς ἐπορλοῦς ἀ-
γόμβου. ἔτι δ καὶ τοῦτό μι
σφόδρα κατὰ τῆς Φοιβίδος
τὸ μίσυβρον ἐδιδάξατο, τη-
ρήσασαν τὸ ἴχνος, ἐπὰν ἀπ-
λίποι, ἀμαυρώσασαν ἐπιβᾶ-
ναι μὲ τῷ δεξιρῷ ἐκείνης ἐ-
μοῦ ἀριστερῷ τῷ δεξιῷ δ τὸν

bibere{q} illam inde ſolam.
Oportebit autem & ipſius
viri aliquid adeſſe, vti veſtê,
aut crepidas, aut pauculos
crines, aut id genus aliud
quippiam. MEL. Habeo
crepidas illius. BAC. Hiſce igitur ex palo ſuſpenſis,
infrà ſuffitum thyo facit, & ſpergens igni ſalem quoque.
Pronunciat autem amborũ
nomina ad hæc, & illius vi-
delicet, & tuum. Deinde è ſi-
mu proferens rhombum, huc
illuc conuertit, incantationẽ
quandã dicens volubili lin-
gua, barbara videlicet atque
horrenda nomina. Hæc illa
tum fecit, ac non multò pòſt
Phanias, cùm illum pariter
& æquales ob hoc reprehen-
derent, & ipſa Phœbis, qui
cum rem habebat tum, mul-
tum poſtularet, venit mihi
incantatione iſta prorſum
attractus. Præterea autem
etiam odij conciliandi medi-
camentum hoc contra Phœ-
bidem docuit me, vt videli-
cet veſtigium ab illa impreſſum obſeruarem, & in ſiniſtrũ il-
lius, pede meo dextero inſiſterẽ, cõtrà autem in dexterũ illius,
ſiniſtro

ἀεκυρὸν ἴμπαλιν, καὶ λέγε μοι, ἐπιβήσομαί σοι, ἢ ἀπέρχομαι ἐμοί. καὶ ἐποίησα, ὡς προσέταξε. Μύρ. μὴ μέλλε, μὴ μέλλε, ὦ Βακχί, ἀλλὰ κάλει ἤδη τὴν Σύραν, σὺ δέ, ὦ Ἄνι, τὸν Ἄρτον καὶ τὸ θύον, καὶ τἆλλα πάντα πρὸς τὴν ἐπῳδὴν ἐπιτήδεια.

simistro meo, atque ita dicerem: Conscendi te, ac superior sum. feciq; ita vt illatum præcepit. MYR. *Ne morare, Bacchi, ne morare, sed voca iam Syriam illam. Tu verò, Aci, panem & verbenas, & cætera omnia ad incantationem quæ pertinent, appara.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a THESSALAE incantatrices.] *Suprà in Glycera & Thaide iam annotauimus, Thessalam gentem præter cæteras veneficij nomine notatâ esse. Strepsiades apud Aristophanem in Nubibus consulit Socratem, an adhibenda sit Thessala incantatrix, quæ Lunam cælo detrahat, quò minùs in Neomenia cogatur æs alienum reddere. Horatius Carminum libro primo, Ode vigesimaseptima:*

Quæ saga, quis te soluere Thessalis
Magus venenis: quis poterit Deus?

b Ceramico.] *Locus fuit Athenis, vbi meretrices habitabant: & alter, vbi bello cæsi sepeliebantur. Suidas & idem Lucianus in Scytha & Piscatore.*

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ ΚΑΙ Λαισίνα.

ΚΑινά τινα περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὦ Λαισίνα, τὴν Λεσβίαν Μεγιλλᾶν, τὴν πλουσίαν ἑρᾷν σοῦ, ὥσπερ ἄνδρα, καὶ συνεῖναι, ὑμᾶς, οὐκ οἶδ'

CLONARIVM ET Leænam.

NOua quædam de te audimus, Leæna, Lesbiam videlicet Megillam diuitem illam amare te perinde vt virum: & coire vos, nescio quid mutuò vobis

οἶδ', ὦ, τι ποιοῦσας μετ' ἀλλήλων. τι ταῦτο, ἠρυθρίασας; ἀλλ' ἀπὸ, ἃ ἀληθῆ ταῦτα ἐστιν. Λέαι. ἀληθῆ, ὦ Κλωνάριον· αἰσχύνομαι δέ, ἀλλότριόν τι γὰρ τί ἐστιν. Κλων. πρὸς δὲ Δημητρός, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται αὐτῶν; τί δὴ μὴ πράττητε, ὅταν συνῆτε; ὁρᾷς, ἃ φιλεῖς με· οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λέ. φιλῶ μέν, ἃ δαί τινα ἄλλα. ἡ γυνὴ δὲ λαυᾶς ἀνδρικὴ ἔστιν. Κλων. οὐ μανθάνω, ὅ, τι λέγεις, ἃ μή τις ἑταιρίστρια τυγχάνει οὖσα· τοιαῦται γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγονται γυναῖκες, αἳ τοὺς ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐταῖς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λέ. τοιοῦτό τι. Κλων. ἀκούω, ὦ Λέαινα, ταῦτο αὐτὸ μὴ διέγνωσαν, ὅπως μὲν ἐπείρα τὸ πρῶτον, ὅπως δὲ καὶ συνεπείσθης, καὶ τὰ μετὰ ταῦτα. Λέ. πότερον τινὲς συγκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ

vobis facientes. Quid istud erubuisti? Sed dic mihi, verane ista sunt? LEÆN. Vera, Clonarium: pudet autem dicere. Alienum enim quiddam est. CLON. At per Cererem, quid hoc negotij? aut quid sibi vult mulier? Quid autem etiam agitis, quando coitis? Vides, haudquaquam amas me: neque enim celares me talia. LEÆN. Amo equidem te, quantum vllam aliam. Mulier autem illa, virilis supra modū est. CLON. Non intelligo quídnam etiā dicas, nisi si Tribas quæpiam est. Tales enim in [a] Lesbo perhibent mulieres esse, quæ à viris quidem pati illud nolint, cum mulieribus autem ipsæ perinde ac viri solent, cogrediantur. LEÆN. Tale quippiam est. CLON. Proin me Leæna, istud ipsum etiam expone, quo pacto videlicet ab initio solicitauerit te, quóq; modo etiam adduci te vt illi morem gereres, passa fueris, & quæ deinceps consecuta sunt. LEÆN. Compotatiunculam quandam instituerant ipsa & Demonassa

καὶ Δημώνασσα ἡ Κορινθία, πλουσία δὲ καὶ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλᾳ, παρελάμβανόν με διαθεείσαν αὐτάς. ἐπεὶ δὲ ἐκιθάρισα, καὶ ἀφρὶ λῶ, καὶ ἔδοξα καθῶδαν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε δή, ἔφη, ὦ Λέαινα, ἡ Μέγιλλα, κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλὸν ἐνταῦθα κάθωδε μεθ' ἡμῶν, μέσαι ἀμφοτέρων. Κλων. ἐκάθωδον; τὸ μετὰ ταῦτα τί ἐγένετο; Λέ. ἐφίλησάν με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον προσερμόζουσαι τὰ χείλη, ἀλλ' ὑποανοίγουσαι τὸ στόμα, καὶ ὑπέβαλλον, καὶ ζωὸς μασοὺς ἐφίλουν. ἡ Δημώνασσα δὲ καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα· ἐγὼ δὲ οὐκ ἔχων ἀντάσασθαι, τί τὸ πρᾶγμα ἦν. χρόνῳ δὲ ἡ Μέγιλλα ἐκθερμανθεῖσα ἤδη ἴσα, πάλαι μὲν πάλαι ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς· ἐπῆκτο δὲ πάνυ ὁμοία καὶ προσφυὴς, καὶ ἐν χρῷ ἔφυ αὐτῇ, καθάπερ οἱ σφόδρα

Demonaſſa Corinthia iſta, diues ipſa quoque, & in eadem arte cum Megilla exercitata, aſſumpſerantq́ me, vt cithara ipſis canerem. Poſtquam autẽ ſatis cecineram, & iam intempeſta nox erat, cubitumq́ ire conueniebat, ipſæ autem iam ebriæ erant: tum Megilla: Age, inquit, Leæna, iam enim dormire æquum eſt, hîc nobiſcum vna cuba, media inter vtramque. CLON. *Concubuiſtine? Quid tũ poſteà factum eſt?* LEÆN. *Oſculabantur me primò, perinde atque viri ſolent, non ipſa modò labia applicantes, ſed os ſubaperientes quoque. Deinde & amplexabantur, & papillas atterebant mihi. Demonaſſa autem etiam mordebat inter deoſculandum. Ego verò quidnam rei eſſet, haudquaquam etiam coniectura conſequi poteram. Cæterùm paruâ iniecta mora, Megilla cùm iam incaluiſſet, comam, vt illam quidem ficticiam habebat, à capite reiecit, ipſa autem iacebat omninò ſimilis atque æquiparanda*[b] *gladiatori alicui vehementer*

virili

ἀνδρὸς ἀνδρειοτάτου τῶν ἀθλητῶν, ἀκριβῶς κεκαρμένου. καὶ ἐγὼ ἐταράχθην ἰδοῦσα· καὶ ἡ, ὦ Λίαινα φησὶν, ἑώρακας πώποτε οὕτω καλὸν μειράκιον; ἀλλ' οὐκ ὀρῶ, ἔφην, ἐνταῦθα μειράκιον, ὦ Μέγιλλα, μὴ καταθήλυνέ μοι, ἔφη. Μέγιλλα γάρ ἐγὼ λέγομαι, καὶ γυναῖκα πρόπαλαι ταύτην Δημώνασσαν, καὶ ἔστιν ἐμὴ γυνή, ἐτήλασσα, ὦ Κλωνάριον, ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην· οὐκοῦν σύ, ὦ Μέγιλλα, ἀνήρ τις ὢν ἐλήλυθας ἡμᾶς, καθάπερ τὸν Ἀχιλέα φασὶ λανθάνοντα ἐν ταῖς παρθένοις, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τὴν Δημώνασσαν, ὅπως οἱ ἄνδρες; ἐκεῖνο μέν, ἔφη, ὦ Λίαινα, οὐκ ἔχω, δέομαι δὲ οὐδὲ πάνυ αὐτοῦ· ἴδιόν δέ τινα πόνον ἐδίου πρᾶγμα πολὺ ὁμαλοιοῦντα ὄψει μου. ἀλλὰ μὴ Ἑρμαφρόδιτος ᾖς, ἔφην, οἷοι πολλοὶ εἶναι λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔτι γὰρ ἀγνόουν, ὦ Κλωνάριον, τὸ πρᾶγμα. ὄ, φησὶν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ

virili atque robuſto, ad viuum vſque cute detonſa. Ac ego quidem vbi aſpexi, perterrita ſum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adoleſcentem vnquam vidiſti ita pulchrum? At non video, inquam ego, vllum hîc adoleſcentem, Megilla. Tum illa, Ne me, inquit, effœmines, aut mulierem facias: Megillus enim vocor ego, & iam olim Demonaſſam hanc vxorem duxi, eſtque ea vxor mea. Riſi equidem ad hæc, Clonarium, atque, proinde Megilla, latuiſti, inquam, tu nos, vir exiſtens, c quemadmodum Achillem aiunt inter virgines abſconditum latuiſſe: habeſque virile illud, ac Demonaſſæ facis idem quod viri ſolent? Idem ego Leæna, inquit, non habeo, ſed neque opus eo admodum habeo. Peculiari autem modo ſuauius aliquanto conuerſari me videbis. At num Hermaphroditus es, inquam ego, quales multi perhibentur eſſe vtrunq; membrum habentes? (Adhuc enim, Clonarium, ipſam rem ignorabam) Neque hoc, inquit illa, ſed per omnia

ἀνὴρ ἀμι. ἤκουσε, ἔφην ἐγὼ, τῆς Βοιωτίας αὐλητρίδος ἰσμηνοδώρας, διηγουμένης τὰ ἐφέσια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνήρ· ὁ δ' αὐτὸς καὶ μάντις ἄριστος, οἶμαι, Τφρσίας ζώνυμα. μὴ δέ τι καὶ σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἔκοιμα, ὦ Λίαινα, ἔφη, ἀπὸ ἐννυκτίου ὁμοία τοῖς ἄλλοις ὑμῖν, ἡ γνώμη δέ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἆλλα πάντα, ἀνδρὸς ἐσί μοι. ἱκανὴ γοιῶν σοι, ἔφην, ἐπιθυμία; πάρεχε γοιῶν, ὦ Λίαινα, ἐπιτρέπεις, ἔφη, καὶ γνώσῃ οὐδὲν ἐνδεεσάν με τῶν ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι ἀντὶ τοῦ ἀνδρείου. ἀπὸ πάρεχε, ὄψει γάρ. πρόσχορ, ὦ Κλωναρίον, ἱκετεύουσης πολλὰ, καὶ ὀρμόν τινά μοι δοῦσης τῶν πολυτελῶν, καὶ ὀβολοὺς τῶν λεπτῶν. ἔτα ἐγὼ μὲν ὥσπερ ἄνδρα περιελαμβανον. ἡ δὲ ἐποίει τι, καὶ ἐφίλει, καὶ ἔθαλπεν, καὶ ἐλόγει μοι ἐς ὑπερβολὴν ἁδέως. Κλω. τί ἐποίει, ὦ Λίαι-

vir ſum. Tum ego: Audiui, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Iſmenodora nomine, cùm illa quæ Epheſtria apud ipſos dicuntur, enarraret, fuiſſe Thebis quendam ex muliere virum factũ, quĩ idem & vates optimus fuerit. Num igitur & tibi tale aliquid accidit? Haud quaquam Leæna, inquit, ſed nata equidem ſum ſimilis vobis alijs: ſententia autem & lubido, cæteráq; omnia viſ riliamihi ſunt. Proinde ſufficiens tibi, inquam, lubido eſt? Tum illa: Præbe igitur, Leæna, inquit, & cognoſces me nihilo inferiorem viris eſſe. Habeo enim quiddam aliud pro virili illo. Sed præbe: videbis enim. Præbui itaque, Clonarium, cùm illa diu multumq; ſupplicaret, atque etiã monile daret ex precioſ ſioribus illis quoddã, & veſ lamina aliquot tenuiora. Atque exinde ego quidé illã pinde ac virũ cõplectebar. Illa autem & faciebat, & oſculabatur, & anhelabat, videbaturq; mihi ſupra modũ adeò voluptate affici. C L. Quid faciebat,

Leæna?

Λεαινα, ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο γὰρ μαλιστα ἀκοῦσαι θέλω. ΛΕ. μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς· αἰσχρὰ γάρ ἐστι μὰ τὴν Οὐρανίαν ἐκ ἄν εἴποιμι.

Leæna? aut quo modo? hoc enim quæso vt maximè dicas. LEÆN. *Ne quære accuratiùs omnia, turpia enim sunt. quare equidem, per Vraniam, haud facilè dixero.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a IN Lesbo.] *Lesbos in mari Aegæo insula, in qua Mytilena: vnde postea tota insula denominata. Strabo libro 13.*

b Gladiatori.] *Lucianus hic ostendit, inter Athletas (qui in promouenda corporis firmitudine studium omne ponebant) qui virilibres erant, ad cutem vsque totondisse capillos. Visebatur inquit Leæna, cute tenus attonso capite, more athletarum, qui cæteros robore anteëunt.* *c* Quemadmodum Achillem aiunt.] *Quum Thetis mater Achillis ab oraculis audisset, periturum filium in expeditione Troiana, si eò cum cæteris Græcis proficisceretur: iam adultum illum inter filias Licomedis (qui tum in Scyro insula imperitabat) furtim occuluit. & ne factum proderetur, eum muliebri habitu indutum in puellam transformauit. Vbi cum aliquandiu delituisset ignotus, vnam earum quibus cum virgunculæ more versabatur, puellam, Deianiram nomine, Regis filiam, clàm inter sacra Bacchi corrupit, fecitque grauidam: ex qua postea Pyrrhum suscepit. Qui, quod non rarò solet vsu venire, imitator patriæ virtutis euasit admodum bellicosus. Græcis demùm vehementi desiderio, vbinam esset Achilles requirentibus, negocium Vlyssi & Diomedi datum est, vt quàm maxima possent diligentia, de absente perquirerent. Audierant enim, Troiam expugnari non posse, nisi ipse adesset. Itaque Achilles ab Vlysse astu compertus est, in Scyro, muliebriter indutus: atque adeò ab eodem persuasus, vt reiectis mollibus & viro indecoris vestibus, vnà cum cæteris Græcis in bellum iret. Cæterùm cùm ipsi necesse esset muliebrem cultum exuere, & se virum fateri, volens interim consultum Deianiræ (quæ iam ex se conceperat) Lyco-*

medi rem omnem aperuit. Primùm ille grauatim, sed tandem liberali oratione ipsius Achillis, precibusq; Vlyssis victus, coniugium firmauit, & Achilli Deianiram lætissimo hymenæo collocauit. Sub hæc in bellum profectus est, data tandem priùs fide, firmoq; iureiurando, se nullam aliam nec ducturum vnquam, nec amaturum.

ΚΡΩΒΥΛΗ ΚΑΙ Κόρινna.

Ω Κόρινna, ὡς μὲν οὐ πάνυ λανθάνω, ὃ νομίζεις, τὸ γυναῖκα γίνεσθαι ἐκ παρθένου. μεμάθηκας ἤδη, μετὰ μειρακίου μὲν ὡραίου γενομένην· πρῶτον δὲ τὸ πρῶτόν μισθὸν ἀμισαμένην, ἐξ οὗ σοι ὄρνιθα αὐτίκα ἀνήσομαί σοι. Κό. καὶ μανθάνειν, ἐχέτω δὲ καὶ ψήφους τινὰς διαφανεῖς, οἵα ὁ Φιλαίνιδός ἐστιν. Κρω. ἴσως τοιοῦτον. ἄκουε δὲ καὶ τἄλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀνδράσιν· ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀπορροὴ τοῦ βίου οὐκ ἔστιν, ὦ θύγατερ, ἀλλ' ἢ αὕτη ταῦτα, ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σου πατὴρ, οὐκ οἶδα, ὅπως

CROBYLE ET Corinna.

QVod igitur, Corinna mea, haudquaquam ita graue fuerit, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri. id iam didiciſti videlicet, quippe quæ cum adoleſcente quidem formoſo fueris: mis nam autem pro prima mercede abſtuleris, pro qua ſtatim monile comparabo tibi. CORIN. Ita amabò. Habeat autem & lapillos aliquos pellucidos, quale Philænidis eſt. CRO. Erit ſanè tale. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te oportet facere, & quo pacto accommodare te viris. Nam alia nobis victus ratio nulla eſt, filia, ſed per duos hoſce annos, ex quo pa-

ter

ἄνδρὸς ἀπιξύσομαι; ὅτι δ' ἐκεῖνος ἔζη, πάντα ἦν ἡμῖν ἱκανὰ εἰκάσαι γε, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πυραεῖ. καὶ πολλοὺς ἂν ἀκοῦσαι διομνυμένους, ὡς μετὰ Φιλῖνον μετ' ἐκεῖνον οὐδεὶς ἄμεινον χαλκεύσει. μετὰ δὲ τοῦτον, τὸ μὲν πρῶτον ἀπελαυνόμενοι τὰς πυράγρας, καὶ τὰ ἄκμονα καὶ σφῦραν ἀνομένων, ἔπειτα τούτων διαπραττόμενοι ἔτα νιῶ μὲν ὑφαίνουσα, νιῶ δὲ λεπτὰ κατάγουσα, τὰ σήμονα κλώθουσα, ἐποιζόμην τὰ σιτία μόλις. ἔδοκουν δέ σοι, ὦ θύγατερ, τοῦτ' ἐλπίδα πιεμφύσειν. Κό. τοῦτ' μανθάνεις; Κρω. ἔπειτα, ἀπὸ ἐλογιζόμην, ὡς τηλικαύτη γενομένη, θρέψας μὲ ἐμὲ, σαυτοῦ δὲ κατακοσμήσας ῥᾳδίως, καὶ πλουτήσας, καὶ ἐσθῆτας ἔξεις ἀνουργεῖς, καὶ θεραπαίνας. Κό. πῶς ἔφης μῆτερ, τί λέγεις; Κρω. σωφρονοῦσα μὲν τοῖς σαυτοῦ

ter tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc viuebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat, magnúmque adeò nomen eius erat in Pyræo: ac plerosque audire licet deierantes, quòd post Philinum ferrarius talis opifex alius ampliùs non sit futurus. Post mortem autem eius, principiò quidem diuenditis forcipibus, & incude, & malleo, duabus minis, ex illis tum vitam sustentauimus. Postea autem, aliàs quidem texendo, aliàs autem tramam deducendo, interdum etiam stamina nendo, ægrè victum parabam. Te verò, filia, enutriebam, spem expectans. COR. Minam istam dicis? CRO. Non, verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem peruenisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses, diues videlicet ipsa futura, & vestes habitum purpureas, & ancillas pedisequas. CORIN. Quomodo hoc, mater? aut quid dicis? CRO. Si cum

νεανίσκοις, καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν, καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῷ. Κό. καθάπερ ἡ Δάφνιδος θυγάτηρ, Λύρα; Κρω. ναί. Κό. ἀπὸ ἑταίρης ἑταιρά δηπου. Κρω. ἴσως τοῦτο δεινόν· καὶ σὺ γὰρ πλουτοῦσα, ὡς ἐκείνη, καὶ πολὺς ἐραστὰς ἕξεις. τί δὲ λάχρυσας, ὦ Κόρινν᾽; οὐχ ὁρᾷς, ὁπόσαι, καὶ ὡς πεπαρέλασιν αἱ ἑταῖραι, καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τῷ Δάφνιδα γοιοῦν ἐγὼ οἶδα, ὦ φίλη Ἀδράστια, φάσκων, πρὶν αὐτὴν ἀκμάσαι τὴν ὥραν, περιβλημένην ἀπὸ νεὼ ὁρᾷς, οἷα πρόσοδοι, χρυσοῖς, καὶ ἐσθῆτος ἀναθέσεις, καὶ θεραπαινίδια τρισὶν ἢ τέτταρσιν. Κό. πῶς δ᾽ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μὲν πρῶτον, κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν ἀνθρωπικῶς, καὶ ἀστεῖος ἦν, καὶ φαιδρὰ πᾶσι προσιοῦσα, οὐκ ἄχρι τοῦ καχάζειν ῥᾳθύμως, καθάπερ σὺ ἔωθας, ἀπὸ μαλθακοῦ τοῦ κόλπου καὶ ἐπαγωγοῦ, εἶτα πρόθυμι-

adoleſcentibus rem habeãt, & vnà potaras cum ipſis, & pro mercede concumbe-res. COR. Quemadmo-dum Daphnidis filia Lyra? CRO. Ita. CORIN. At illa meretrix eſt. CRO. Nihil graue hoc. Nam & tu perinde vt illa opulenta eris, multiſq; amatores habebis. Quid lachrumaris, Corin-na? An non vides quàm multæ ſint, & vt ab omni-bus magno ſtudio ambian-tur meretrices? Deinde & quantum pecuniæ accipiãt? Daphnidem igitur, ô chara Adraſtia, noui ego, cùm pã-noſa ac lacera incederet, pri-uſquam videlicet illa ad ad-ultam ætatem peruenifſet. At nunc vides qualis prode-at, vt illi aurum, & veſtes floridæ, & ancillæ quatuor. COR. Quo pacto autem hæc acquiſiuit Lyra? CRO. Principiò quidem exornan-do ſeipſam eleganter, deinde facilem atque hilarem ge-rendo ſe erga cunctos, non eò quidem vſque vt in cachin-num facilè ſolueretur, quemadmodum tu ſoles, ſed arriden-

do ſuaue

ἡμιδοῦσα λιχιῶς. καὶ μέτε φυσαχίζουσα, εἴ τις προίοιτο, ἢ προσίμψειε, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη ἀνδρῶν. ὧν δ' ποτε καὶ ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον, λαμβοῦσα μίσθωμα, οὔτε μεθυσκομένη· καταγέλαστον γάρ, καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, ὅτι ὑπερμεθύουσαι· ὄψου ἀπεροκάλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροις τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δὲ τὰς ἐνθύσεις ἐκ τῶν ἀμφοτέρας παραβύεται τὰς γνάθους. πίνει δὲ κρίμα, οὐ χανδὸν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κό. ἆρα ἐλιγῶσ', ὦ μῆτερ, τυχοῖ; Κρω. τότι μάλιστα, ὦ Κόρινν', καὶ οὔτε πλέον τοῦ δέοντος φθέγγεται, ἔτι ἀφεστηκέναι ἔοικε τινὰ παρόντων, ἐς μόνον δὲ τὸν μισθωσάμενον βλέπει· καὶ δεῖ τοῦτ' ἐκείνοις συμβαίνειν αὐτῇ. καὶ ἐπειδὰν κοιμᾶσθαι δέῃ, ἀσελγὲς οὐδέν, οὐδ' ἀμελὲς ἐκείνῃ ἄρα τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἐρᾶται τοῦτο, ὡς ἀπαλλοιτο, καὶ

do ſuaue ac blandum quiddam. Poſtea autem & conuerſando ſapiẽter ac dextrè, neq; decipiens ſi quis eam accedit, aut accerſit, neq; etiam obiurgans atq; increpans viros. Ac ſi quando ad cœnam quoq; abit accepta mercede, neq; inebriat̃ (ridiculũ enim hoc, & oderunt viri tales) neq; ineptè ac ruſticè opplet̃ur obſonio, ſed attingit quidem ſummis digitis: tacitè autem edendo non obturat vtranque maxillam ingeſtis buccellis. Prætereà autem & bibit modeſtè, non affatim, & velut ore dehiſcente, ſed remiſsè ac placidè. COR. Etiamſi fortè ſiti afficiatur, mater? CRO. Imò præcipuè tum, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque acerbè vllum ex iis qui vnà adſunt, perſtringit. Ad ſolum autem eum à quo conducta eſt, aſpicit. Et ob hoc illi amant ipſam. Ac poſtquam cubitum eundum eſt, nihil neque petulans nimis, neque ineptum & incompoſitum facilè admittit, ſed ex cunctis vnum hoc maximè obſeruat, vt illum alliciat ad ſeſe,

καὶ ἱρασθῶ ποιήσαιμι ἐκεῖνον· ταῦτα γὰρ αὐτῶ ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. ἀλλὰ καὶ σὺ ταῦτα ἐκμάθοις, μακάρια καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπεὶ τάχι ἅπαντα παραπολὺ αὐτῆς· ἄλλο δέ μοι, ὦ φίλη Ἀδράστεια, φημί, ζῶσης μόνον. Κό. εἰπέ μοι, ὦ μῆτερ, οἱ μισθάμενοι ἁπάντων τοιοῦτοί εἰσιν, οἷος ὁ Εὔκριτος, μεθ' οὗ χθὲς ἐκάθευδον. Κρω. ἀπάντων, ἀλλ' ἔνιοι μὲν ἀμείνους, οἱ δὲ καὶ πάνυ ἀνελεύθεροι, οἱ δὲ καὶ οὐ πάνυ μορφῆς εὖ φρονοῦντες ἔχονται. Κό. καὶ τούτοις συγκαθεύδειν δεῖ; Κρω. μάλιστα, ὦ θύγατερ. οὗτοι μέντοι καὶ πλείονα διδόασιν· οἱ καλοὶ δέ, αὐτὸ μόνον, καλοὶ δοκεῖν ἐθέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ δὲ μιλήτω δεῖ τοῦ πλείονος, ἂν θέλῃς ἐν βραχεῖ πλοῦτον ἀπάσῃς, ἐνδεξάσῃς δὲ καὶ δακτύλῳ, ἐχ ὁρᾶς τὴν Κόρινναν, τὴν τῆς Κρωβύλης θυγατέρα, ὡς πλουσία ἐστὶ, καὶ πρεσβεύουσα ποιεῖται τὴν μητέρα; τί φῄς; ποιήσεις τοῦτο

& amatorem sui faciat. Hoc enim nomine cuncti ipsam laudant. Quòd si igitur & tu eadem hæc didiceris, beata nos quoq; erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam ampliùs: viuas modò. COR. At dic mihi mater, ij qui mercede nos conducunt, omnésne tales sunt, qualis est hic Eucritus, cum quo heri concubui? CRO. Non omnes, sed alij quidem meliores, alij autem etiam duriores, magisq; viriles: nonnulli verò nō adeò liberali forma quoque prædicti. COR. Et cum hisce igitur concumbere oportebit? CRO. Maximè verò, filia. Nam hi quidem plura quoq; dant: formosi autem hoc ipsum solùm formosi videri volunt. Tu verò eius quod plus est, rationem semper habeas, si breui cupis cunctas demonstrare digito te, ac dicere: An non vides Corinnam Crobylæ filiam, vt excellenter diues est, & terq; quaterq; beatam matrem suam reddidit? Quid ais? faciesne

ταῦτα; ποιήσεις, οἶδα ἐγὼ, καὶ πείσεις ἅπαντων ῥᾳδίως. νῦν δ' ἄπιθι λαβοῦσα, ἐὰν σχολάζοις καὶ τύμβορον τὸ μειράκιον ὁ Εὔκριτος· ἐπισχνᾶται γάρ.

faciésne ista? Facies, noui ego, facileq; adeò cunctis anteibis. Nunc dutem abi vt laues, si fortè veniat etiam hodie adolescens ille Eucritus. ita enim pollicitus est.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ Μυσάριον.

MATER ET Musarium.

ΑΝ ἔτι τοιοῦτον ἐρασθῶμεν, ὦ Μυσάριον, οἷός ὁ Χαιρέας ἐστί. θύσαι μὲν τῇ πανδήμῳ Ἀφροδίτῃ λευκὴν μηκάδα, τῇ δὲ οὐρανίᾳ καὶ τῇ ἐν κήποις, θαλαμίαν ἑκατέρᾳ, στεφανῶσαι δὲ καὶ τὴν πλουτοδότειραν, καὶ ὅλως, μακάριαι καὶ τρισολβώμονες ἐσόμεθα. νῦν ἐρᾷς γοῦν, παρὰ τῆς νεανίσκης ἀλλήλας λαμβάνουσαι ὀβολὸν μὲν οὐδὲ πώποτέ σοι δίδωσιν, οὐχ ἱμάτια, οὐχ ὑποδήματα οὐ μύρον, ἀλλὰ πρόφασεις ἀεὶ καὶ ὑποσχέσεις, καὶ μακρὰν ἰλιγγιάν, καὶ πολὺ τὸ, ἢν

ERgo si talem amatorem posthac inuenia mus, Musarium, qualis Chærea hic est. immolare oportebit nos, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, iuuencam vtrique: sertis præterea coronare etiam opum largitricem: & in summa, beatæ ac ter felices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente isto quàm multa accipiamus, qui obolum quidem nunquam vllum tibi dedit, neque vestem, neque soleas, neq; vnguentum, sed excusationes apud illum semper, & pollicitationes, & spes longas, & illud crebrum

ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ ἀ κύριος γένωμαι τῶν πατρώων, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φὴς, ὅτι νόμον σοι γαμετὴν ποιήσεται. ΜΑ. ὤμοσε γάρ, ὦ μῆτερ, καὶ τὰ τῶν θεῶν καὶ τὴν Πωλιάδα. ΜΑ. καὶ πιστὸς ἦν ἀλλαδὴ, καὶ ἀπὸ τοῦ, πρώην οὐκ ἔχοντι αὐτῷ καταθέναι συμβολὴν, τὸ λαμπάδιον δέδωκας, ἀγνοούσης ἐμοῦ· ὁ δὲ ἀπέδοτο, καὶ πέπωκε. καὶ πάλιν τὰ δύο περιδέραια τὰ Ἰωνικὰ, ἃ ἔκαστα ἑκάτερον δύο Δαρεικοὺς, ἃ σοὶ ὁ Χῖος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε, ποιησάμενος ἐν Βοιωτοῖς· ἐδόκει γὰρ Χαρίας ἔρανον συνιφεῖναι ἀπὸ νεανίσκων· ὀφάνας δὲ καὶ χιτωνίσκους τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως. Ερμαιόν τι ἦμῖν, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπλωκεν οὗτος. ΜΟΥ. ἀπὸ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύειν, καὶ Διομάχης καὶ Λάχητος υἱός ἐστι τοῦ Ἀρεοπαγίτου. καὶ φησὶν ἡμᾶς

Si pater, & , si dominus fiam paternarum possessionum, & omnia tua. Tu autem etiam iusiurandum dedisse ipsum ais, quòd legibus vxorem te sibi facturus sit. MV. *Iuraquit enim, mater, per Cererem & Proserpinam, & Mineruam.* MAT. *Et credis illi scilicet? & ob hoc paulò antè, cùm non haberet vnde daret symbolum, amulú dedisti illi, me ignorante: ille verò vendito eo, potando absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum vtrunque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxia attulerat, Esses commercatus. Debebat enim tum Charea cœnam collatitiam vnà cum adolescèntibus æqualibus dependere. Nam vela & tunicas quid attinet dicere? Et in summa, lucrum adeò quoddam nobis, & magna vtilitas iste obuenit scilicet.* MVSAR. *At pulcher est & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur. Prætereà & Dinomaches, Lachetisque filius est Areopagitæ illius,*

ἡμᾶς γαμήσειν· καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἢν ὁ γέρων μόνον λαταμυσῃ. Μή. οἴσουσιν, ὦ Μυσάριον, ἐὰν ἀποθάνῃ δηλαδή, καὶ ὁ σκυτοτόμος σὺ τὸ διφθαχμον, ἱερεῖον πᾶς αὐτὸν, ἀργύριον μὴ ἔχομεν, σὺ δ' τῶν ἐμπίδων ὀβολίας παρ' ἡμῶν λάβε· καὶ πρὸς τὸν ἀλειπτοπώλην τὰ αὐτά. μὴ ἦν τὸ ἐνοίκιον ἀπάμεθα, πυθόμενον, φάναμεν, ἴσ' ἄν Λάχης ὁ Κολυττιεὺς ἀποθάνῃ· ἀποδώσομεν γάρ σοι μετὰ τὸν γάμον. ἐκ αἰσχύνῃ, μόνῃ τῶν ἑταιρῶν ἐκ ἐμπόριον, οὐχ ὅρμον, ἢ ταραντινίδιον ἔχουσα; Μου. τί οὖν, ὦ μῆτερ, ἐκεῖναι εὐτυχέστεραι μου, καὶ καλλίους εἰσίν; Μή. οὐκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ εἰδυῖαι ἑταιρίζειν· οὐδὲ πιστεύουσι ῥήμασιν, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρου σῦ χείλους τοὺς ὅρκους ἔχουσι. σὺ δ' ἴσως καὶ φιλανδρεῖ, οὐδὲ πρόῖξ ἄλλον τινὰ, ὅτι μὴ

illius, dicitáq; vxorem me ducere velle se: denique magnæ spes ab ipso nobis factæ sunt, si senex ille solùm oculos clausisset. MAT. Proinde Musarium, vbi soleis aut crepidis opus erit, & sutor didrachmam poposcerit, dicemus & nos illi: Argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam modicas à nobis accipe. Et rursum ad pistorem eadem hæc. Et cùm pensionem domus deposcemur: expecta dicemus, videlicet dum Laches Colyttensis moriatur. Exoluemus enim tibi tum post nuptias. An non pudet te, quòd sola meretricum neque inaureis habes, neque monile aliquod, neque vestem Tarentinam? MVS. Quid igitur mater, fortunatiores ne illæ me, & pulchriores sunt? MAT. Non, sed prouidentiores, noruntq; meritricari, neque credunt verbis modò, & adolescentulis, [b] in summis labris iusiurandum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri, neque admittis alium quenquam, præterquam

μὴ μόνον Χαρίαν. καὶ πῶλον, ὅτι ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνανὶς ἦκε, δύο μνᾶς κομίζων, ἀγίνα & καὶ αὐτὸς, οἶνος δὲ τιμὴν ἀπαλλάξαι, τοῦ πατρὸς πέμψαντα. σὺ δὲ ἐκεῖνον μὲν ἀπημύκτισας, καθεύδεις δὲ μετὰ τῆς Ἀδωνιδος, Χαρίου. Μυ. τί οὖν, ἐχθὲς Χαρίαν καταλήψασαν, προαλίξασθαι τὸν ἐργάτην ἐκεῖνον, καὶ ἀβρᾶς ἀπόζουσαν; λεώς μοι, φασὶ, Χαρία, καὶ χοιρίσκος Ἀχαρνάνιος. Μά. ἴσως ἐκεῖνος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸν ἄρνα τίκαὶ Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους, μνᾶν ὑποσχνούμενον, ἐκ τοῦτον ἐλόμενος; οὐ καλὸς ὧν καὶ ἁβρός, ἐλευθερώτατος Χαρίου; Μου. ἀπ' ἀπαλῆς Χαρίας ἀμφοτέρους, ἀ λάβοι μι ποτὲ μετ' αὐτοῦ. Μά. πόθεν δὲ καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπαλλάσοιτο ἐκεῖνον ἀνίρας & σὺ μὲν δὴ τοῦτο, καὶ σωφρονήσεις. καθεύδεις ἐχ ἑτέρα, εἰ δὲ Θέτιδος φέρε ἐραστὴς οὖ &. ἀλλὰ τἄλλα,

quam solùm hûc Chæream. Ac nuper quando agricola ille Acarnẽsis veniebat duas minas ad te afferens, imberbis ipse quoq; (vini autẽ pretium hoc retulerat, à patre ad id missus) tu verò etiam subsannâsti hominem: dormis autem cum Adonide scilicet isto tuo Chærea. MVSA. Quid igitur? An decebat relicto Chærea recipere me operarium istũ fœtidum, atq; hircum olentem? Leuis mihi, vt aiunt, Chærea, & porcellus Acarnanius. MAT. At ego sanè ille agrestis, & malè oleat, quid autem? Cur neq; Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem, recipere voluisti? An non formosus erat & vrbanus, æqualis Chæreæ? MVS. At interminatus fuerat Chærea, ambos nos iugulaturum esse se, si me cũ illo vnquã deprehenderet. MA. Quàm multi autem & alij eadem hæc minãtur. An tu igitur sine amatorib. ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris sacerdos quæpiã

foret

λα, σύμφορα ἄλλα ὦ, τί δ' ἐστὶ σοι δίδωκεν ἐς τὴν ἑορτήν; Μυ. οὐκ ἔχει, ὦ μαννάριον. Μά. μόνος οὕτως ὁ τέχνην εὑρηκὼς τὸν πατέρα, οὐκ οἰκέτην καθήκοντα ἐξαπατήσοντα, οὐκ ἀπὸ μητρὸς αἰτήσων, ἐναλλάξας ἀφωνοσάθα σχατοσόφην, ἃ μὴ λάβοι· ἀλλὰ λάβητον, ἡμᾶς ἐνιπρίσων, μήτι αὐτὸς δίδοὺς, μήτι παρὰ τῶν διδόντων ἐὼν λαμβάνων. σὺ δ' οἴει, ὦ Μυσάριον, ἀεὶ τοιαῦτα ἐτῶν ἀεὶ ἔσεσθαι, ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαρίαν, ὅταν πλουτῇ μὲν αὐτὸς, ἀδῶν μήτηρ γάμον πολυτάλαντον ἐξεύρῃ αὐτῷ; μνησθήσεται, οἶδ', ὅτι τ' ἀκρυόων ἢ τ' ὀλυμάτων, ἢ τῶν ὅρκων, ψεύτης ἴσως τάλαντα πολλὰ βλέπων. Μυ. μνησθήσεται ἐκεῖνος· λέγομαι δ', ὡς δεῖ νῦν γεγάμηκεν, ἀλλὰ καταναγκαζόμενος ἠβιάσθη

fores? Ac cætera omitto, hoc die verò Aloa sunt: quid tibi igitur dedit, quin celebritatem hanc perageres? MVSA. *Ah. non habet, mater mea.* MAT. *Quid? an solus iste artem nullam aduersus patrem inuenire potest? non seruum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam hinc nauigaturum esse, nisi accipiat? Verùm sedet nos atterens, ac vana spe producens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sumnens. Tu verò, ô Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo futurum Chæream? Quando ipse quidem diues erit, mater autem opimas aliquas ac bene dotatas nuptias ipsi inueniet, an ille tum, putas, meminerit lachrymarum istarum? aut suauiorum, aut etiam iurisiurandi alicuius, cùm dotem quinque fortassis talentorum aspiciet?* MVS. *Meminerit ille: cuius rei argumentum illud vtique, quòd neque nunc vxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, ac vim propè pateretur, tamen*

negauit

νῦν ἠρνήσατο. Μέ. γνοίης μὴ ψεύδεσθαι, ἀναμνήσω δέ σε, ὦ Μουσάριον, τότε.

negauit ducere. MAT. Vtinam non decipiaris: sed tamen admonebo te, Musarium, aliquando horum.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a PVBLICAE quidem.] τῇ πανδήμῳ, ἢ τῇ ἐρωνίᾳ, ἢ ᾗ ἐν κήποις. Cognomenta autem Veneris sunt, Pandemus, Vrania, & Hortensis. priorum etymon reddit Pausanias cùm alibi, tum præcipuè in Bœoticis & Atticis. Apollodorus in lib. de Deis, Athenis ait πάνδημον vocatã, quòd ad forum antiquum posita esset, in quo soleret πᾶν δῆμος, hoc est, vniuersus populus ad cõciones confluere, quas ἀγορὰς vocant. Nicander in tertio Colophoniacôn apud Athenæum ait, Solonem πάνδημον ἱερὸν, id est, ædem deæ Veneris constituisse ex prostitutarum pecunia. qua de re leguntur carmina comici Philemonis. ἐρωνία quidam sic appellari autumant, ab ἔρως, id est, cælo, quòd de cælo semen igneum cecidisse in mare dicitur, ãc natam è spumis Venerem, coniunctione ignis & humoris. Alij potiùs ex puri & sinceri amoris, quasi cælestis, & à corporis illecebris alieni significatione dictam volunt. Theocritus in epigrammate simul meminit huius Pandemi & Vraniæ, de Chrysogonæ oblatione: ἢ κήπους ἢ πάνδημον, ἱλάσατο τὴν θεὸν ἑπτὰν ἐρωνίλω, ἀγνᾶς αὐθήμος χρυσογόνας: id est, Hæc Venus haud Pandemus dicata placans Vraniam, casiæ oblatio Chrysogonæ. Pausanias in Atticis ait, Venerem de loco qui dicitur Horti, Hortensem cognominatam: hoc est (vt ipse loquitur) ἐν κήποις ἀφροδίτην: eius quæ apud scriptores frequentem mentionem fieri, sed sibi huius nominis causam nõ constare. Ego putauerim ideo Venerem eam habuisse cognominis rationem, quòd (vt ait in primo de Re rustica Varro) Venus sit hortis præposita, propter generationem. Quin & Næuius, vt est apud Festum, Venerem pro oleribus posuit, vt Cererem pro pane, Neptunum pro piscibus, dicens coquus, Edi Neptunum, Cererem, Venerem. b In summis

summis labris iusiurandum gerentibus.] *De amatoribus loquitur, qui Venereum iurant iusiurandum, nõ ex animo. Idem in Rhetorum præceptore:* καὶ ὄρκον ἐπ' ἄκροις ἀεὶ τοῖς χείλεσι: *id est, Et semper in labijs summis periurium.*

ΑΜΠΕΛΙΣ ΚΑΙ Χρυσίς.

Εἴ τις ἦ, ὦ Χρυσί, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ῥάπισέ ποτε, ἢ συνείλκυσεν, ἢ τὰ ἱμάτια συνέσχισεν, ἔτι ἐρασὴς ἐκεῖνός ἐστιν; Χρυ. οὐκοῦν ταῦτα μόνα ἐρῶντος, ὦ Ἀμπελί, δείγματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς θερμῶς ἐοικότα, φιλήματα καὶ δάκρυα καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, ἀρχομένου ἔρωτος σημεῖον, καὶ φυομένης ἔτι. τὸ δὲ πῦρ ὅλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε, εἰ καὶ, ὡς φῂς, ὁ Γοργίας ῥαπίζει, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἐλπίζει, καὶ ὤχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; τί λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. οὐχὶ, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ

AMPELIS ET Chrysis.

SI quis, ô Chrysi, neque zelotypus est, neque irascitur, neque alapas inflixit aliquando, aut capillos conscidit, aut vestes lacerauit, pro amatoréne adhuc habendus videtur? CH. Proinde ista sola amantis, Ampeli, indicia? AMPE. Maximè: siquidem hæc viri feruentis sunt. Nam cætera illa, oscula, & lachrymæ, & iusiurandum, & crebrò ventitare, incipientis & adhuc crescentis amoris signa. Cæterùm totus hic ignis zelotypia constat. Quare si te, quemadmodum dicis, Gorgias alapis cædit, & zelotypus est, bene speres licet, optesq; vt eadẽ semper faciat. CHR. Eadem autem? quid ais? vt ille me semper percutiat alapis? AM. Non, sed vt semper illi ægrè sit si non ad solum ipsum aspicias; quoniã certè nisi

ἐρᾷς σε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιο, εἰ μή τινα ἕτερον ἐραστὴν ἔχοις; Χρυ. ἀλλ' οὐκ ἔχω ἔγωγε, οὐδὲ μάτην ὑπείληφε τὸν πλούσιόν με ἐρᾶν, διότι ἄκρως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο ἡδύ, τὸ ὑπὸ πλουσίων οἴεσθαι σπουδάζεσθαί σε· ὅταν γὰρ ἐνιαυτὸν μόνον, καὶ ἐπολιτεύσατο, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί. Χρυ. καὶ μὴν οὗτός γε μόνον ὀργισθήσεται, καὶ ῥαπίσει, δώσει δὲ οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει· ζηλότυποι γὰρ καὶ μάλιστα λυπηθήσονται. Χρυ. οὐκ οἶδ', ὅπως ἁλιεύματα λαμβάνειν βούλομαι, ὦ Αμπελίδιον. Αμ. οὐκ, ἀλλ', ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, καὶ ἀπὸ πύθοις ἀμαλακῶδες· ἀπὸ πιεῖσα μόνον ἔχαρ, ἀπομαραίνεταί πως ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω πρὸς σέ, ἅπασιν ὅλοις ἔτεσιν ἑταιρεύσασαν, οὐδὲ ὀκτωκαιδεκαέτης, οἶμαι,

nisi amaret te, cur quæso iraſceretur etiam ſi quem alium amatorem habeas tu? CHR. *At equidem non habeo, ille verò nequicquam ſuſpicatus eſt diuitem iſtum me amare, ex eo quòd mentionem eius fortè aliquando feci.* AMP. *Atque hoc ſuaue ſanè eſt, putare illum à diuitibus obſeruari ac coli te. Ita enim maiori dolore afficietur, magisq; æmulabitur & contendet, ne potiores ipſo apud te ſint riuales.* CHR. *At verò ille quidem ſolùm iraſcitur, & alapis cædit, nihil autem dat.* AMP. *At dabit poſtea. Nam zelotypi vel maximè dolore, afficiuntur.* CHR. *Neſcio quo pacto alapas accipere me vis, ô mea Ampeli.* AM. *Haudquaquam ego: ſed, vt arbitror, maximi amores inde naſcuntur, etiam ſi audiat ſ[illegible]gligi. Quòd ſi autem perſuaſum illi fuerit, ſe ſolùm habere te, elangueſcet neſcio quomodo lubido illa. Atque hæc tibi dico, quæ iam annos viginti totos meretricium quæſtum exercui. Tu verò annos, vt arbitror,*

decem

μαι, ἢ ὀλίγον δεῖ τυγχάνες. ἀβέλτερε δή, καὶ διηγήσομαι, ἂ ἔπαθόν ποτε, οὐ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἦρα μὲ Δημόφαντος ὁ λανεπὴς, ὁ μετοίκιον οἰκῶν Ποικίλης, οὕτως οὐδὲ πώποτε πάνυ σφόδρα μαλθακῶς διέκειτο, καὶ ἀξίου διανοίας ἔναι. ἦρα δή, ὦ Χρυσί, ἐπιπόλαιόν τινα ἔρωτα, ὅτε τὴν ἀποσφῶν οὔτε δακρύων, ὅτε ἀωρὶ πραγινόμενον ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον, συνεκάθευδέ μοι ἐνίοτε, καὶ τοῦτο δὴ μακρῷ. ἐπειδὴ δὲ ἐληλύθοντα ποτὲ ἀπέπεμψα, Καλλιάδης γὰρ ὁ γραφεὺς ἔνδον ἦν, λοιπὰ δραχμὰς πεπομφὼς, τὸ μὲν πρῶτον ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος· ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἡμέραι διῆλθον ἀμίραι, ἐγὼ δὲ ὁ πόσιμπορ, ὁ Καλλιάδης ἦν ἔνδον ἦν αὖθις, ἐπεθερμαινόμην δὴ τότε ὁ Δημόφαντος, καὶ αὐτὸς ἀναφλεγεὶς ἐς τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐνίοτε, ἀντιφερομένου τοῦ θύρας, ἔπαφε, ἔτυπτε, ἀπέπνιγε φονεύσειν, περιερρήγνυτο τὴν ἐσθῆτα, ἅπαν-

decem & octo nata es, aut pauciores etiam. Quòd si autem vis, narrabo etiam quæ mihi acciderunt aliquando, non adeò multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, momentaneo ac leui quodam amore, neq; ingemiscens, neque lachrumans, neq; etiam intempestiuè ac sera nocte ad fores ventitans, sed illud solum, interdum dormiens mecum, idq; etiam post longum interuallum. Posteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) principiò quidem abijt, verbis me insectatus. Postquam autem multæ dies iam transiissent, neque ego ad illum mitterem (rursus autem tum Calliades intus erat) incalescens tum tandē Demophantus, etiam ipse ad rem inflammatur. Atq; adstans aliquando, cùm ianuam obseruâsset apertam, flebat, percutiebat, minabatur se occisurum esse, lacerabat vestem,

ἅπαντα ἐποίει· καὶ τέλος, τάπανθ' ὅλους, μόνος ἔχων ὀκτὼ ὅλους μῆνας. ἐγὼ δ' αὐτῆς πρὸς ἅπαντας ἔλεγον, ὡς ὑπὸ φαρμάκων ἐκμήναιμι αὐτόν· τὸ δὴ λῷον ἄρα ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε, ὦ Χρυσί, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τὴν Γοργίαν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος δ' ὁ νεανίσκος ἔσται, λοιπόν τι ὁ πατὴρ αὐτοῦ πάθῃ.

omniáq; faciebat. Et poſtremùm talento dato habebat me ſolus totos octo menſes. Vxor autem ipſius cunctis dicebat, medicamentis à me ipſum ad inſaniam redigi. At hoc igitur medicamentum zelotypia erat. Quare, ô Chryſi, & tu vtere contra Gorgiam eodem medicamẽto. Porrò diues adoleſcentulus hic erit, ſi quando patrem ipſius mori continget.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΥΧΙΣ, Φιλόστρατος καὶ Πολέμων.

DORCAS, PANnychis, Philoſtratus, Polemon.

ΑΠολάβωμεν, ὦ δέσποινα, ἀπολάβωμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουσιώτατος, ὡς φασιν. ἑώρακα γὰρ αὐτὸν ἐγὼ, ἐφεστίδα πορφυρᾶν ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλοὺς, καὶ οἱ φίλοι, ὡς εἶδον, σπεύδουσιν ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ἐν τούτῳ δὲ τὸν θεράποντα ἐκλαθοῦσα, κατόπιν ἑπόμενον, ὃς συναποδεδημήκει

PEreũmus, ô hera, pereũmus. Polemon ex militia reuerſus eſt, diuitijs onuſtus, vt aiunt. Vidi autem & ego ipſum ſago purpura prætexto & fibulato indutum, & ſeruos pediſequos vnà cum eo multos. Ac amici vt aſpexerunt, concurrebant ad ipſum, ſalutaturi videlicet. Interea autem ſeruum conſpicata à tergo ſequentem, eum qui cum ipſo profectus fuerat,

μετ' αὐτῶ, ἠρόμην, ἢ ἐπί μοι, ἔφην, ὦ Παρμενών, ἀσπασάμενη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε, καὶ εἴ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπανῆλθετε. ΠΑΝ. οὐκ ἔδει τοὺς ἀνθρώπους, ἀπ' ἐκείνα, ὅτι μὲν σώζεσθε, πολὺ χαίρειν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἀλλ' ἐποιεῖτο ἐπυνθάνετο ἀεί, τί πράττοιτε, καὶ ἵνα εἴητε. εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθηκας, ὡς καὶ ἐλάκρυε, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν παρακολουθεῖν. ΔΟΡ. πολλῷ μᾶλλον ἀνθρώπου ἐν ἀρχῇ ἅπαντα, πρὸς δὲ σοὶ ἐκ ἂν ἔφην, ἀλλὰ ἅπαξ, ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρός γε Παρμενώνα ἔτως ἠρξάμην, ἔφην, ὦ Παρμενών, ἐνέμβλεπε τὰ ὦτα ὑμῖν· ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ὑμῶν πεπληγμένη μετὰ δακρύων, καὶ μάλιστα, εἴ τις ἐληλύθει ἐκ τῆς μάχης, καὶ ἐδόκουν τεθνάναι ὑπὸ λύπης, ἐσπάραττε τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ

fuerat, interrogabam, ac, Dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipse, quo pacto nobis egestis? & nũquod operæprecium bellorum cõsecuti, huc reuersi estis? PA. Non decebat hoc statim, sed illa primùm, Quòd quidem seruati estis, multa diijs gratia, & in primis Ioui hospitali, & Mineruæ militari. Cæterùm hera semper rogitare solebat quidnã ageretis, & vbi essetis. Quòd si autem etiam hoc addidisses, quòd & lachrumaretur, & mentionem Polemonis faceret semper, satiùs id fuerat multò. DOR. Præfata equidẽ sum statim à principio cuncta hæc: ad te autem non putaui opus esse, verùm illa dicere volui, quæ audiui. Nam ad Parmenonem certè ita incepi: Eccũ tibi, Parmeno, tinnierunt vobis aures? Semper enim reminiscebatur vestri hera cũ lachrymis, & maximè siquando ex pugna veniebat quispiam, multiq; mortui esse dicebantur, euellebat tum crines, & pectus percutiebat, & lugebat

καὶ ἐπυθόμην πρὸς τὸν ἀγγελίαν ἑκάστου. Παν. οὕτως, ὦ Δορκὰς, οὕτως ἐχρῆν. Δορ. ἔπειτα ἐξῆς, μετ' ὀλίγον ἐρόμην ἐκεῖνα, ὁ δὲ, πάνυ λαμπρῶς, φησὶν, ἀνερρίψαμεν. Παν. οὕτω μὰ κεῖνόν γε, οὐδὲν πρᾶον πρὸν, ὡς ἐμέμνητό μου ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθει, ἢ κύριος ἐγένετο καταλαβεῖν; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γοῦν λιφάλαιον ἐξήγγελε, πολὺν πολὺν, χρυσὸν, ἐσθῆτα, ἀκολούθους, ἐλέφαντα· τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον μὴ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνῳ, ἀπομετρημένον πολλοὺς μεδίμνους. ἔχει δὲ καὶ αὐτὸς Παρμένων δακτύλιον ἐν ᾧ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον, καὶ ψῆφον ἐνειβλημένην τετραώβολον, ἐρυθρά τι λίθιον ἐπίπολῆς. ἄλλα δ' οὗ αὐτὸν ἐβούλου μοι διηγεῖσθαι, ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηριδάτην τινὰ, καὶ ὡς διέπρι-

ψεν

ad vnumquodque nuncium. PAN. *Rectè Dorcas. ita decebat.* DOR. *Deinde non multò pòst interrogabam illa quoque ordine. Ille autem: Admodum splendidè, inquit, reuersi sumus.* PAN. *Ita autem etiam ille, nihil præfatus quòd meminerit mei Polemon, aut desiderio affectus fuerit, aut optauerit saluam atque incolumem me iterum deprehendere?* DOR. *Atque adeò multa huiuscemodi dicebat. Quod igitur caput rei est, narrauit diuitias multas, aurum, vestes, seruos, ebur. Nam argentum quidem afferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram, multos videlicet medimnos plenos. Habebat autem & ipse Parmeno annulum in digito paruo maximum, ac multangulum, lapillusq; incrustatus in eo erat ex tricoloribus illis quidam, rubebatq; superne. Reliqui autem ipsum, cùm adhuc pararet mihi dicere quo pacto Alyn transiissent, & vt occidissent Tiridatem quendam, & quomodo versatus ipse*

Polemon

ἦν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ, καὶ ἀπέβαινόν σοι ταῦτα προαγγέλλουσα, ὡς περὶ τῶν πάντων σκέψαιο. ἢ γὰρ ἐλθὼν ὁ Πολέμων, ἅτε γὰρ πάντως, ἀποσοβήσας τοὺς γνωρίμους, ἀναπυθόμενός, εὗρε τὸν Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἴει ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρήκαμεν; ὦ Δορκὰς, ἐκ τῶν παρόντων σωτήριον· ὅτι γὰρ τοῦτον ἀφέντα ψεκτὸν, καὶ δόλιον, καὶ ἄπιστον ἀναγκαῖον ἀπολαβεῖν, καὶ τἆλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολὰ ὑπισχνούμενον· ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον, μὴ παραλιπεῖν· πρὸς τί γὰρ καὶ ζηλότυπός ἐστιν, ὃς καὶ πενόμενός ἔτι πολὺν ἀφόρητος ἐστιν, νῦν δέ τί ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν; Δορ. ἀπὸ τῆ προσθήκη. Παν. ἐκλείπομαι, ὦ Δορκὰς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ τρέμω. Δορ. ἀπὸ καὶ Φιλόστρατος προσθήκη. Παν. τίς γένωμαι; πῶς ἄρα με ἡ γῆ καταπίοι; Φι.

Polemon in pugna contra Piſidas eſſet: accurriſq; domum, vt hæc tibi renunciarem, vt quid de omnibus rebus faceres, deliberares ipſa tecum. Nam ſi veniens Polemon (veniet enim haud dubiè poſtquam à ſe notos ac ſalutantes illos amouerit) ac reſciſcens, deprehenderit Philoſtratum apud nos intus, quid putas quæſo facturum ipſum eſſe? PAN. Inueniamus Dorcas ex re præſenti tuum conſilium, atque ſalutem aliquam. Nam neque hunc ablegare honeſtum fuerit, vt qui talentum nuper dederit, & prætereà mercator quoque eſt, & multa pollicitus: neque rurſum vtile, Polemonem talem ac tantum redeuntem non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus eſt: & cùm pauper adhuc intolerabilis adeò fuerit, quid nunc non putes illum facturum?

DOR. At etiam accedit. PAN. Deficio, ô Dorcas, conſilij inopia, ac tremo. DOR. Sed & Philoſtratus accedit. PA. Quæ igitur fiam? quomodo me autem terra abſorbeat?

Φι. τί οὐ πίνομεν, ὦ Παννυχί; Παν. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς μου τὸν ἀκρατῆ Πολέμωνα, χόρι καὶ φανείς. Πο. οὕτω οἰῶ τίς ὄδε ὁ πεσὼν ὑμῖν; σιωπᾷς; οὐκοῦν οἴχου, ὦ Παννυχί, ἐγὼ δὲ ὠμπλακὼν ἐκ Πύλων δι' ἑπτὰ ἡμερῶν ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα μεμάθηκα καὶ λίαν μοι πέπονθα, καὶ δι' ταῦτ' ἔχω· οὐκ ἔτι γὰρ ἀπαλλάξομαι ἀπὸ σοῦ. Φι. σὺ δὲ τίς ἄρα, ὦ βέλτιστε; Πο. ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεύς, Παυδίονος φυλῆς, ἀκούεις; χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νυνὶ δὲ ἐξανασήσας στρατιωτικίαν ἀσπίδα, ἐρασὴς Παννυχίδος, ὅτι ὤμην ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτήν. Φι. ἀλλὰ τὰ ναῦν, ὦ ξυναγέ, Παννυχὶς ἐμέ ὄδε, καὶ τάλαντον ἔλαβε· λήψεται δὲ ἄλλο καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ νυνὶ ἀκολούθει μοι, ὦ Παννυχί, τὸν δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα.

Δορ.

PHIL. *Quid? cur non potamus, Pannychi?* PAN. *Perdidisti me, ô homo. Tu verò salue Polemon, postlongum adeò oculis oblatus iterum meis.* POL. *Hicce igitur quisnam est, qui huc ad nos accedit? taces? Euge abi, ô Pannychi. Ego verò ex Pylis intra quintum diem huc aduolaui, approperans videlicet ad talem mulierem. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique adeò gratiam habeo: nequeenim posthac amplius abstediripiar.* PHIL. *Tu verò quisnam es, bone vir?* POLEM. *Nimirum audis, quòd Polemon ego, Sterienſis ille, ex tribu Pandionis, qui Tribunus militum à principio fui, nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm eam adhuc humana ſapere putarem.* PHI. *At nũc, Tribune, Pannychis hæc mea eſt, talentumq; à me accepit. Accipiet autem & alterum iam, vbi onera ſeu merces diſtraxerimus. Ac nunc, Pannychi, ſequere me, iſtum autem apud Odryſas Tribunatum gerere ſine.*

DOR.

Δορ. ἐκποδίρα μὲν δὴ, καὶ ἀπολυθῆσα, ἢν ἐθέλῃς, Παν. τί ποιῶ Δορκάς; Δορ. ἰσιζώμεν ἄμεινον, ὀργιζομένῳ γὰρ οἷόν τι πρᾶγμα Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθήσεται ζηλοτυπῶν. Παν. ἀθέλοντε, ἀσείωμεν. Πο. ἀλλὰ πάλιν ὑμῖν, ὅτι τὸ ὕστερον πίνετε τήμερον, ἢ μάτην ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγγυμνασάμενος πάρειμι. τὸς Θρᾷκας, ὦ Παρμένων. Παν. ἐσπλισμένοι ἦκον, ἀμφάξαντες τὸν τόμ σφαγὸν τῇ φαλαγγι. Πο. ἐπὶ μετώπε μὲν τὸ ὁπλιτικὸν, παρ' ἑκάτερα δ' οἱ σφενδονῆται καὶ τοξόται, οἱ δ' ἄλλοι κατόπιν. Φι. ὡς βριφυλλίοις ταῦτα, ὦ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύκεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτανας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἡμᾶς τιον ἐφόβεις, τάχα δειλοτέρους ἄν, ἵνα μὴ τοῦτο προσκαίσωμαί σοι. Πο. καὶ μὲν ἔσῃ μετ' ὀλίγον ἐπιδὰν προσιόντας ὑμᾶς

DOR. *Libera hæc quidem est, sequetúrq; non, nisi volet.* PAN. *Quid faciam Dorcas?* DOR. *Intrò ire melius. Nam Polemoni adesse irato, haudquaquam facile aut tutum est, & magis incendetur æmulando.* PAN. *Si placet, eamus intrò.* PO. *At prædico vobis, quòd hodie postremùm potabitis, aut ego frustra adsum, tantis cædibus exercitatus. Thracas huc Parmeno.* PAR. *Armati adsunt, cingentes angiportum phalange. Ac in fronte quidē, qui grauis armaturæ sunt, in vtroque autem latere funditores & sagittarij, cæteri à tergo locati.* PHIL. *Tanquam infantibus nobis hæc, ô stipendiarie, minitaris, ac laruis nequicquam nos territas. An tu verò vnquam gallum aliquem gallinaceum occidisti? aut etiā bellum vidisti? Castellū, vt multū, præsidio tenuisti, fortasse dux manipularis quispiam, vt tibi hoc interim gratificando concedam.* POL. *At verò scies paulò pòst, vbi nos acie in dextrum conuersa aduentare spectabis, armis*

ὑμᾶς ἐπὶ λόφου βιάσῃ, σπείρουσας ζῆς ὀπλίτας. Φι. ἥκιστα μόνον συσκευασάμενοι· ἐγὼ δέ, καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γε οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε καὶ ὀστράκοις, οὕτω διασπερῶ, ὡς μὴ ᾖ, ὅποι στραφῆτε, ἔχοντας ἀλφάτου.

reſplendentes. PHIL. *Aduentate modò conferti atque inſtructi. Ego verò & Tibys iſte (nam hic ſolus me ſequitur) iaciendo cùm ſaxis, tum teſtis oſtraceis, ita diſpergemus vos, vt neq; quò vertamini, ſcire tum poſſitis.*

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ καὶ Δροσή.

CHELIDONIVM & Droſe.

ΟΥκ ἔτι φοιτᾷ παρὰ σὲ, ὦ Δροσὴ, τὸ μειράκιον ὁ Κλεινίας; οὐ γὰρ ἑώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἔτι, ὦ Χελιδόνιον· ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν ἄρξει μηκέτι μοι πλησιάζειν. Χε. τίς οὗτος; μή τι τὸν παιδοτρίβην Διότιμον λέγεις, ἐκεῖνόν γε φίλον μοι. Δρο. οὐκ, ἀλλ' ὁ λάσιος φιλοσόφων ἀπόμαχος Λασαίνετος. Χε. τὸν συνοφρυωμένον λέγεις, τὸν λασιαυχένα, τὸν βαθυπώγωνα, ὃς ἄρτι μετὰ τῶν μειρακίων περιπατεῖ ἐν τῇ ποικίλῃ. Δρο. ἐκεῖνόν φημι τὸν

NOn *amplius venitat ad te, Droſe, adoleſcentulus ille Clinias? Non enim vidi longo iam tempore apud vos ipſum.* DRO. *Non amplius, Chelidonium. Nam præceptor prohibuit ipſum amplius ad me accedere.* CHE. *Quinam iſte? num exercitorem iſtum puerorum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi eſt.* DRO. *Non, ſed perditiſſimus iſte philoſophorum Ariſtænetus.* CHELID. *Tetricum iſtum dicis & hirſutum, profunda barba, qui cum adoleſcentibus cõſueuit deambulare in porticu picta?* DRO. *Illum*

τὸν ἀλαζόνα, ὃν μάλιστα ἐπίδοιμι ἀπολόμενον, ἐλπόμενον ὑπὸ πώγωνος ὑπὸ λιμοῦ. Χε. τί παθὼν ἀπέκτεινε, διαῤῥήδην εἰπὲ τὸν Κλεινίαν; Δρο. οὐκ οἶδα, ὦ Χελιδόνιον, ἀλλὰ μηδέποτε ἀπόκοιτός μου γενόμενος, ἀφ' οὗ γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξατο, πρῶτον μὲν ὠμίλησέ μοι, τριῶν τούτων ἐξῆς ἡμερῶν, ὅτε δὴ πρόσθεν οὐδ' ἐνυπνίῳ. ἐπεὶ δὲ ὠμίλησεν, ἐκ οἶδα δέ, ὅπως τί ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ, ἔπεμψα πρὸς Νεαίρα, πρεσκεψόμενον αὐτὸν, εἴ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα, ἢ ἐν παλαίστρᾳ. ὁ δὲ πρεσβύτατα, ἔφη ἰδοὺ ἐγὼ, μετὰ τοῦ Δεισαινέτου, νεῦσαι πόῤῥω, ἐπάνω διατρεφόμενα, καὶ τῷ ὁρᾶν, καὶ μηκέτι παρέχειν τὸν ὀφθαλμόν· εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα εἰς τὴν πόλιν. ὁ δὲ ἄχρι τοῦ Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μηδ' ὅλως ἐπιστραφῇ, ἐπ πανόπτῃ, οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγεῖ-

lum equidem, vanum iactatorem, quem vtinam peſsimè perire videam, barba tractũ à carnifice. CHE. *Quid autem accidit illi, cur taliæ perſuaderet Cliniæ?* DRO. *Neſcio, Chelidonium. Sed cùm antea nunquam vllam noctem intermiſerit quin mecum dormiret, ex quo rem cum muliere habere cœpit (primùm autem mecum habere cœpit) tribus iſtis diebus proximis ad angiportum hoc ne vnquam acceſſit quidem. Poſtquam autem ex eo contriſtari cœpi (nam neſcio quo pacto mihi ægrè quiddam ob illum accidit) Neuridem miſi, quæ illum circumſpiceret, aut in foro commorantem alicubi, aut in palæſtra. Ea autem rediens, deambulantem vidiſſe ſe ait eum Ariſtæneto, atque innuiſſe illi à longè. Illum autem erubuiſſe, deiectis in terram oculis, neque aſpicere amplius ad ipſam voluiſſe. Atque exinde ambos ad vrbem iiſſe. Ipſa verò ad Dipylum vſque ſecuta, cùm ille prorſus neq; conuerteret ſeſe, domum rediit, nihil planum aut certum habens*

παγγέλαι ἴχεσα. πῶς μι οἴει διάγαν τὸ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔχειν ἐκδοσι, ὅ, τι μοι πέπαυθεν ὁ μαραχίσκος; ἀλλὰ μὴ ἐλύπησά τι αὐτὸν, ἔλεγον· ἢ τινὸς ἄλλης ἐρᾶται, μισήσας ἐμὲ, ἀλλ' ὁ πατὴρ διακωλύει αὐτόν. πολλὰ τοιαῦτα ἐσκεπτόμην. ἤδη δὲ περὶ δείλην ὀψίαν ἥκει ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάτιον τοῦτο παρ' αὐτῆς κομίζων. ἀσπάζεται λαβοῦσα, ὦ Χελιδόνιον· οἶδα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. φέρ' ἴδωμεν τὰ γράμματα, οὐ πάνυ σαφῆ, ἀλλ' ἐπισεσυρμένα, δηλοῖ τα ἐπαξίν τινα τῇ γεγραφότος. λέγε δή, πῶς μὴ ἐφίλησάς σι, ὦ Δρασὺ, τὸς θεὸς ποιοῦμαι μάρτυρας. Δρο. αἰ, αἰ, τάλαν, ὅδε τὸ χάρακα πόσις γράφει. Χε. καὶ νυῦ δὲ ὁ μὲν κατὰ μῖσος, ἀλλὰ κατὰ ἀνάγκην ἀφίσταμαί σε· ὁ πατὴρ γὰρ Ἀρεσανίτῳ παρέδωκέ μι φιλοσοφῆν

quod renunciaret. Quo me igitur pacto post illa tum affectam putas? quæ coniecturam facere nusquam poteram, quidnam esset quod adolescenti huic accidisset: sed ita mecum dicebam: Numnam ægrè illi aliquid feci? aut num quam aliam amat, me perosus? aut num pater vetuit ipsum? Multa adeò huiusmodi mecum ipsa voluebam. Porrò autem circa multam vesperam venit Dromo, literas has ab alio afferens. Accipe Chelidonium, ac lege. Scis enim literas videlicet. CHE. Age videamus. Ac literæ quidem ipsæ non admodum planè scriptæ, sed incompositæ, & malè coagmentatæ, properantiam quandam scribentis indicant. Sic autem sonant: Quo quidem pacto amârim te, mea Drose, testes facio deos. DRO. Væ væ miseræ mihi, neque salutationem à principio adscripsit. CHE. Et nunc autem non odio aliquo, sed necessitate coactus desero te. Nam me pater Arisæneto tradidit, vt philosophiæ

φὴν ἐγώ, λιχνεύμενος, ἵμαθι γὰρ τὰ καθ' ὑμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι, ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρᾳ συνεῖναι, Ἀρχιτέλους καὶ Βρασικλείας ὄντα· πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι, τὴν ἀρετὴν τιμᾶν ἢ ἡδονᾶς. ΔΡΟ. μὰ Δί' ὥρασιν ἴσως ὁ λῆρος ἐκεῖνος, διαῤῥήδην τὰ παιδάρια τὸ μειράκιον. ΧΕ. ὥστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ· παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παραφυλάττων. καὶ ὅλως, ἐκ παιδαρίου ἄλλο ἄλλῳ ἔξεστιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ. ἃ δὲ σωφρονοῦμι, καὶ πάντα πειθήνιον αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ δὴ διαιμονήσεσθαί μι, καὶ ἐνάρετον κατασκευάσεσθαι, τοῖς πόνοις προγυμνασαμένου. ταῦτά σοι μὲν ἐπιστολὴν ἔγραψα, ἐκκαλύψας ἐμαυτόν. εὖ δέ μοι ἀντύχοι, καὶ μέμνησο Κλεινίου. ΔΡΟ. τί σοι δοκεῖ ἐπιστολή, ὦ Χελιδόνιον; Χελιδ. τὰ μὲν ἄλλα, ἃ δὲ Σκυ-

sophiæ dem apud illum operam. Atque ille (cognouit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum obiurgauit me, inhoneſtum eſſe dictitans, cum meretrice rem habere me, Architelis & Eraſicleæ filium. Longè enim melius eſſe, virtutem anteponere voluptati. DRO. *Vt nunquam ad maturitatem perueniat nugator ille, qui talibus adoleſcentem inſtituit.* CHE. *Quamobrem neceſſe mihi eſt parêre illi. Aſſequitur enim me, diligenter vbique obſeruans: & in ſumma, ne aſpicere quidē alium quenquam præter ipſum ſolum mihi licet. Quòd ſi verò temperanter & pudicè viuam, ipſiſq; per omnia obtemperem, pollicetur profſus beatum fore, præclarúmque ac fortem me redditurum eſſe, laboribus ad hoc antè præexercitatum. Hæc tibi vix adeò ſcripſi, me ipſum ſuffuratus paululùm. Tu verò feliciter mihi vale, & mei memineris Cliniæ.* DRO. *Quid igitur videtur tibi epiſtola hæc, Chelidonium?* CHE. *Quod ad cætera quidem attinet,*

[a] *Scythi-*

Σκυθῶν ῥῆσις, τὸ δὲ μέμνησο Κλινίου, ἔχει τινὰ καὶ λοιπὸν ἐλπίδα. Δρο. ἀλλοί οὕτως ἔλαθεν· ἀπόνυμφα δ' οὖν καὶ τοῦτο ἴσως. ὁ μέντοι Δρόμων ἔφασκε παιδάσκιόν τινα. ἔχειν τὸν Ἀετσάνετον, καὶ ἐπὶ πρόφασει τῶν μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων, καὶ ἰδίᾳ λογομοιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλινίαν, ὑποσχόμενος τινὰς ὑποσχέσεις, ὡς τοιοῦτον ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀναγιγνώσκειν μετ' αὐτοῦ ἐρωτικούς τινας λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ ὅλως, περὶ τὸ μειρακιῶδες ὄντα, ἁπαλὸν καὶ τῷ παρὶ τοῦ Κλινίου ἁρμόττειν ταῦτα. Χι. ἐγελῶ, ὦ Δροσὶ, γαργίσαι τὸν Δρόμωνα. Δρο. ἐγάργιζε, καὶ ἄνω ἀεὶ τοῦτο ἐμός ἐστι· δίκαιος γὲ ἁλῶναι τῆς Νεαίδος. Χι. θάρρει, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιγράψω μοι δοκῶ ἐπὶ

[a] Scythica, vt aiunt, oratio: illud autem, memineris Cliniæ, ſpem quandam adhuc reliquam præ ſe fert. DR. Etiã mihi ita videtur. Proinde pereo amore. Cæterùm Dromo dicebat etiam pæderaſtem quendam eſſe Ariſtænetum, & prætextu doctrinæ conſuetudinem habere cum pueris venuſtiſſimis, & priuatim orationem habere cum Clinia, pollicitationes quaſdam faciendo, quòd videlicet diſſimilem illum redditurus ſit. Quin & amatorios quoſdam ſermones philoſophorum veterum ad diſcipulos ſuos idem, inquit, cum illo legit, & in ſumma, totus circa adoleſcentem eſt. Interminatus autem etiam eſt, patri Cliniæ iſta ſe dicturum eſſe. CHR. Oportebat, Droſe, Dromonem ipſum ineſcare, ac lautiùs paulò accipere. DRO. Ineſcaui hominem, & præter hoc autem etiam meus eſt. Nam & ille guſtauit Neuridem. CH. Bonum animum habe: omnia rectè fient. Ego verò etiam inſcribere in

parietε

ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν Κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης ἄνω κατὰ πατεῖν, Αὐτοκάστου δὲ τὴν φθέγγεσθαι Κλειναρέτην· ὥστε καὶ ἐκ τούτου τι σωφρονεῖν τὴν παρὰ τοῦ Δρόμωνος διαβολήν. ΔΡΟ. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα; ΧΕ. Τῆς νυκτὸς, ὦ Δρόμη, ἄνθρακα τοῦ ἐν λαβοῦσα. ΔΡΟ. Εὖγε, συστράτευε μόνον, ὦ Χελιδόνιον, κατὰ τοῦ ἀλαζόνος Αὐσταύστου.

pariete volo in Ceramico, vbi Architeles deambulare solet: Aristænetus corrumpit Cliniam, vt ex hoc quoque aliquid concurrat ac faciat ad delationem Dromonis. DRO. At quomodo id clàm facies, ne deprehendaris? CHE. Noctu, Drome, carbone alicunde sumpto. DRO. Rectè sanè. Commilita modò, atq; auxiliare, mea Chelidonium, aduersus arrogantem ac vanum istum Aristænetum.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a SCYTHICA vt aiunt.] ἡ λεγομένη Σκυθῶν ῥῆσις, id est, Scytharum oratio. eo autem prouerbij vice vtitur Lucianus, tum hic tum alijs aliquot locis: & Aelianus in epistolis. Græci autem quicquid agreste, quicquid barbarum ac sauum intelligi volunt, id Scythicum appellant. Diogenes Laërtius in Vitis philosophorum, putat hoc prouerbium natum esse ab Anacharsidis asperitate. Nam is Scytha natus, inter celebres philosophos habitus est Athenis. Sentit autem Lucianus hîc in calce literarum, fuisse quiddam mitius dictum, reliqua nihil præ se ferre humanitatis.

TPY-

ΤΡΥΦΑΙΝΑ ΚΑΙ Χαρμίδης.

Ἐτῶραν δέ τις παρα-λαβὼν, ψύττι δραχμὰς τὸ μίσθωμα δὸς, λαβύδα ἐκσφαφὰς, λαπρύων καὶ τύφων; ἀλλ' οὔτι πίπωκας ἑκόντως, οἶμαι, οὔτι λαπυῦσαι μόνον ἐθέλησας. ἔκλαον δὲ καὶ παρὰ τὸ λεῖπνον, ἑώρων γάρ· καὶ νυῦ δὲ οὐ διαλείπουσας ἀλολύζων, ὥσπερ βρέφος. ταῦτα οὖν, ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιᾶς; μὴ ἀπολιμπάνῃ με, ὡς ἂν τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς, ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ. Χαρ. ἔρως μὲ ἀπόλλυσιν, ὦ Τρυφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ λυπόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον· οὐ γὰρ ἂν ἔχων με ἀμέλεις, καὶ ἀπώθουν με, πεπλήσθαι θέλουσαν. καὶ τόδε, μετάχιζον τὸ μεταξὺ ἡμῶν

TRYPHAENA, & Charmides.

AMica autem quiſpiam accepta, & quinque drachmarum mercede data; auerſus dormit, lachrumans ac gemens? Sed neque potâſti lubenti animo, opinor neque cœnare ſolus voluiſti. Plebas autem etiam inter cœnandum. aſpiciebam enim. & nunc autem non deſinis vlulare, perinde atque infans aliquis. Iſta igitur, ô Charmide, cuius gratia facis? Ne quaſo me celes, vt vel hac parte conſequar aliquid ex nocte hac, quam totam hucuſque tecum vigilaui. CHARMID. Amor me perdit, Tryphæna, neque malum hoc amplius ſuſtinere poſſum. TRYPH. At quòd me quidem non ames, manifeſtum eſt: neque enim ita negligeres me, cùm probè habeas, atque abs te repelleres, quoties amplexari te volo: denique etiam quaſi quodam ſepto interpoſita veſte

inter-

μὸν ὦ ἱματίῳ, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. τίς δὲ ὁ ἔμπροσθεν ἐκείνη ὄφις, εἰπέ. τάχα γὰρ ἄν τι καὶ συμπαρέσαιμι πρὸς τὸν ἔρωτα· οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι. Χαρ. καὶ μὰν οἶσθα καὶ σαφῶς ἐκεῖνος αὐτὴν, ἐπεὶ καὶ [illegible] γὰρ ἀφανὴς ἐστὶν [illegible] Τρυ. εἶεν ἔνυ[illegible]δη. Χα. Φιλ[illegible], ὦ Τρυφαινα. Τρυ. ὁποτέραν λέγεις; δύο γάρ εἰσι, τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι διακορωμένην, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος, ὁ τοῦ νῦν στρατηγοῦντος υἱός· ἢ τὴν ἑταίραν, ἣν παιδίσκην ἐπικαλοῦσιν; Χαρ. ἐκείνην, ἣν ἐάλωκα ὁ ἐλεεινὸς ἐγὼ, καὶ συνέπλημμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. οὐκοῦν διὰ ἐκείνην ἔκλαες; Χαρ. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς δὲ χρόνος ἐστὶ σοὶ ἐρῶντι, ἢ νεοστὶ τις εἶ; Χαρ. ἐ νεοστὶ, ἀλλὰ μῆνας ἐπὶ ἑπτὰ ἀπὸ Διονυσίων, ὅτι

intercluderes, metuens videlicet ne te tangam. Sed tamen quænam illa est, die mihi. Fortasis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quo pacto conueniat huiusmodi res administrare. CHAR. *At verò nosti atque admodum probè ipsam, & rursum illa te quoque: neq; enim obscura adeò meretrix est.* TRYPH. *At nomen mihi cedo, Charmide.* CHARMID. *Philematium, ô Tryphæna.* TRYPH. *Viram dicis? duæ siquidem sunt. Illámne ex Piræo, quæ nuper adeò mulier facta est, quam Damyllus amat, eius qui nunc exercitum ducit, filius: an alteram, quam cognomento decipulam vocant?* CHA. *Illam equidem, atque adeò captus ab ea & comprehensus miser sum.* TRYP. *Ob illam itaque plorabas?* CHAR. *Atque admodum.* TRYPH. *Multum autem temporis amâsti illam, an nuper adeò cœpisti?* CHA. *Haud nuper adeò, sed menses propè septem sunt, à Dionysiis usque*

ὅτι πρῶτον ἄλλον αὐτλύ. Τρ. ἄλλο δ' ὅλλω ἀκειβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, ἃ ἄλλο φιλληματίς, καὶ ὡς ἐχρῆν γυναῖκα πεντήκοντα ἔτη γεγονυῖαν ἤδη. Χαρ. καὶ μὴν ὠμόσατο, δύο καὶ ἄποσιν ἐς ἦν ἰσόμοιρον ἐλαφηβολιῶνα τελέσαν. Τρυ. σὺ δ' ποτέροις πιστεύσας ἂν, τοῖς ἐκείνοις ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, ἀποβλέψας ποτὲ τὸν πρότερον αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχῃ, τὰ δ' ἄλλα, φρυαλὴν βαθεῖαν. περὶ δὲ τοὺς καιροὺς, ὁπόταν ἀφῇ τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτεται, ἀπολευκαίνεται τὰ πολλά. καί τοι τί τοῦτο, διάσοι ποτὲ καὶ γυμνὴν ἰδεῖν. Χαρ. οὐδὲ πώποτέ μοι πρὸς τοῦτο ἐνέδωκεν. Τρυ. εἰκότως· ἐπίστατο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λευκὰς,

vsque videlicet, ex quo primùm illam vidi. TRYP. Vidistíne autẽ totam ipsam diligenter, an faciem solùm, easq; corporis partes quæ in aperto sunt? & quæ vidisti, Philematij ne erant, atque ita vti conueniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos iam natam? CHAR. At verò deierat illa, secundum supra vigesimum modò ad proximum Decembrem completurã esse se. TRYP. Tu verò vtrum credis iurijurando illius, an proprijs oculis? Contemplare enim diligenter, suspiciens aliquando ad tempora illius, quo loco solo suos crines habet: nam cætera, impostura mera. Circa tempora autem quoties medicamentum quo infici solet, languescit, ac vim suam remittit, albescit plerunque. Quanquam quid hoc attinet? Coge aliquando vt mutandam quoque spectandam se tibi exhibeat. CHARMID. At nunquam mihi in hoc consentire voluit. TRYP. Meritò sané. Sciebat enim abominaturum esse te canos ipsius capillos.

κὰς, ὅλη δ' ἀφ' τῦ αὐχ ἕνος ἕως τὰ γόνατα παρδάλει ἔοικεν; ἀπὸ σὺ ἐλάκρυσον, τοιαύτη μὴ σιωπῶν, ἢ πῶς τάχα οὐκ ἐλύπεῖ σε, μὴ ὑπερωρᾶ; Χα. ναὶ, ὦ Τρύφαινα, καί τοι τοσαῦτα παρ' ἐμῦ λαμβάνουσα. μὴ νῦν ἐπειδὴ χιλίας ἀπόσους οὐκ ἔχων δοῦναι ῥᾳδίως, ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τρεφόμενον, Μοσχίωνα ἐσδεξαμένης, ἀπέκλεισέ με, ἀνθ' ὧν λυπῆσαι κἀγὼ θέλων αὐτὴν, σὲ παρείληφα. Τρύ. μὰ τὴν Ἀφροδίτην ἂν ἂν ἦκον, εἴ μοι προεῖπέ τις, ὡς ἐπὶ τούτοις παραλαμβανοίμην λυπῆσαι ἄλλον, μὴ ταῦτα, Φιλημάτιον τὸν σορόν. ἀπ' ἄλλης γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτον ἔσχον ἀλεκτρυόνα. Χαρ. μὴ σύ γε ἕτω ταχέως, ὦ Τρύφαινα· εἰ γὰρ ἀληθῆ ἔστιν, ἃ φῂς περὶ Φιλημάτιόν, τὴν φυάκλην, καὶ ὅτι βάπλιται, καὶ τὸ τῶν ἀλφῶν, δεῖ προσθεῖναι ἂν ἔτι λευκάνην αὐτῇ. Τρύ.

capillos. Cæterùm tota à collo ad genua vsque Pardali similis est. At tu lachrumabaris, quòd cum tali non coires? Fortassis autem etiã ægrè tibi faciebat, & superbã gerebat sese. CHAR. Sanè verò, Tryphæna: & hoc quamuis tam multa à me acciperet. Ac nunc quidem postquam mille petenti, facilè ac statim dare non potui, vtpote qui patrem habeam parcum & tenacem; Moschione intrò ad se recepto, me excluſit. Ob quæ, dum illi vicissim ægrè facere volo, te assumpsi. TRYP. At ego, per Venerem, haudquaquã veniſſem, si quis prædixisset mihi, ob id solum assumptam esse me, vt alteri ægrè facerem, præsertim Philematio huic, cæpulo videlicet. Verùm abeo. Iam enim tertium hoc cecinit gallus. CHAR. Ne tu vtique tam statim, mea Tryphæna. Nam si vera ista sunt quæ de Philematio dicis, coma videlicet supposititia, & quòd tingitur, & vtiligines illæ, ne aspicere quidem amplius illam potuero.

Τρύ. ἰρῦ τὴν μητέρα, ἤν πο τε λέλουται μετ' αὐτῆς· περὶ γὰρ τῶν ἐτῶν ἴσως ὁ πάππος διηγήσεταί σοι, εἰ γήρᾳ ἔτι. Χαρ. οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη ἐκείνη, ἀφῳρήσθω μὲν ἤδη τὸ διατείχισμα, περιβάλωμεν δὲ ἀλλήλους, καὶ φιλῶμεν, καὶ ἀληθῶς σωζώμεθα, Φιλημάτιον δὲ ποτὲ χαιρέτω.

TRYP. *Interroga matrem, ſiquando cum illa lauit fortè. Nam de annis etiam anus narrare tibi poterit, ſi modò viuit etiamnum.* CHAR. *Proinde poſtquam talis illa eſt, auferatur quidem iam è media ſeptum hoc, amplexemur autem mutuò, atque oſculemur nos, ac tandem verè coëamus, Philematium autem longè valeat.*

ΙΟΞΣΣΑ, ΠΥΘΙΑΣ καὶ Λυσίας.

IOESSA, Pythias, & Lyſias.

ΟΡυθμὴ, ὦ Λυσία, πῶς ἐμέ; καὶ μαλῶς, ὅτι μήτε ἀργύριον πώποτέ σου ᾔτησά σε, μήτ', ἀπικλείσασα ἐλθόντα, ἕνδον ἕτερον, ἐπῆσα· μήτε πατρὸς ἀπατήσασα, ἢ ὑφελόμενον τῆς μητρὸς, ἠνάγκασα ἐμοί τι κομίσαι, οἷα δὴ ἄλλαι ποιοῦσιν· ἀλλ' αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἄξύμβολον ἐσελήλυθα. οἶσθα, ὅσους ἐράσας παρεπεμψάμην; Ἠθοκλέα τὸν πρῶτον

INſoleſcis igitur, ô Lyſia, aduerſum me? Et rectè ſanè, quandoquidem neque argentum vnquam abs te popoſci: neque venientem excluſi, alterum intus eſſe dictitans, neq; decepto patre, aut ex matris rebus aliquo ſubtracto, coëgi te mihi afferre quippiam, perinde atq; aliæ facere ſolent: ſed ſtatim ab initio inde, nulla data mercede, atq; aſymbolum recepi te intrò. Noſtíne quàm multos amatores reiecerim? Ethoclem videlicet,

θώντα νιῶ, καὶ Πασίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν σωίφηβόν σε Μέλισσον; καίτοι ἐναγχος ἀπεθανόντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε, τὸν Φάωνα μόνον ἔχον, ὅτι τινὰ προσελίπεσθαι ἕτερον, ὅτι προσιμένη, ὅτι μὰ σέ. ὤμην γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι, ἃ ὤμνυες, καὶ δὴ τοῦτό σοι προσέχουσα, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, σωφρόνοιν, ἐπιβουμένης τῆς μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλούσης. σὺ δέ, ἐπαίσθου ἔμαθες, ἐπιτήδειον ἔχων με, τετηκυῖαν ἐπὶ σοὶ, ἄρτι μὲν Λυκαίνῃ προσέπαιζες, ἐμοῦ ὁρώσης, ὡς λυποίης ἐμέ· ἄρτι δὲ σοὶ ἐμοὶ κατακείμενον, ἐπῄνεις Μαγίδιον τὸν ψάλτριαν. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τούτοις ἀκρύω, καὶ σωίημι ὑβριζομένη. πρόλυ δέ, ὁπότε συνεπίνετε, Θράσων καὶ σὺ καὶ Δίφιλος, παρῆσαν καὶ ἡ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρωλ-

licet, eum qui nunc inter senatores est, Pasionem nauclerum, & coæqualem tuum Melissum: quanquam etiam nuper adeò pater eius mortuus esset, ac dominus ipse factus bonorum omnium. Ego verò te, Phaonem scilicet meum, solum habebam, neq; aspiciens neque admittens alium quenquam præter te. Arbitrabar enim stulta ac demens, vera illa esse quæ iurabas: & ob hoc animum tibi aduertens, perinde ac Penelope illa, pudicè ac castè agebam, clamante atq; increpante ob hoc matre, & apud amicas accusante me. Tu verò postea quàm intellexisti me obnoxiam habere te, vti quæ iam ex te periissem, nunc quidem ad Lycænam alludebas intuenti me, nimirum vt ægrè mihi faceres: nunc autem iuxta me accumbens, Magidium laudabas, psaltriam ipsam videlicet. Ego verò ob hæc lachrymor, & sentio contumeliam. Paulò autem antè, quando compotabatis Thraso & tu & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, &

Πυραλλὶς, ἐχθρὰ ὅσα ἐμοί. σὺ δὲ τοῦτ' ἀδὰς, τὸν Κυμβάλιον μᾶλλον, ὅ μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅτι πρωτάκις ἐφίλησας· σαυτὸν μὲν οὐδὲν, ἐμοὶ δὲ τοῦτο φίλων. Πυραλλίδα δ' ὅσον ἔνευις, καὶ πολλὰ ἄν, ἐκείνῃ μὲν ὑπέλειξας τὸ ποτήριον, ἀπαλλὰς δὲ τῷ παιδὶ, πρὸς τὸ ὦς ἐκέλευες, ἡ μὲν Πυραλλὶς ἀτήσει, μὴ ἄν ἄλλῳ ἐγχέαι. τὸν δ', τὸ μέλλε ἀπαλαὸν, ὁπότε Διφίλου ἄλλα ἀσχολούμενος, ἐλάλεις δὲ Θράσωνι, πεκύψας πως, ὑποσύρας ποσηκόντισας ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς· ὃ δὲ λαθὼν μὲ παρόμμα ἐμί· ἃ δὲ φιλήσασα, μεταξὺ τῶν μαστῶν ἀπὸ τοῦ ἀπάλσμου παρεβύσατο. ταῦτα οὖν τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε μέγα ἢ μικρὸν ἀδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον ἄδον, οὐ πρὸς μόνον σὲ ζῶ; ὃ μέγα, ὦ Λυσία, τὸ ποιεῖς, γύναιον ἄθλιον λυπῶν, μεμηνὸς

Pyrallis; ea quæ inimica mihi est. Tu verò cùm hoc scires, Cymbalium quidem quinquies osculatus es: id quod non admodum curæ mihi erat, (teipsum enim afficiebas contumelia, talem osculando) Pyrallidi autem quàm multa innuebas, ac bibens illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem iubebas, vt nihil Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem etiam demorso malo, quando Diphilum alias res agere videbas (loquebatur enim tum Thrasone tum) inclinans te quodammodo, collimatè adeò iaculabaris illud in sinũ ipsius, ne latêre quidem me cupiens. Illa autem exosculata, inter mamillas sub fascia insertabat illud. ista igitur cuius gratia facis? Quæ te autem siue magna siue parua iniuria affeci, aut etiam offendi ego? quem alium cunque inuita sum?. ánnon ad vnius ingenium & morem tuum viuo? Haud sanè præclarum aut magnum hoc, Lysia, facis, miseram mulierculam, & in te insanientem, mœrore impli-

μιμνὸς ἐπὶ σοί. ἴσῃ τις θεὸς, ἢ Ἀδράστεια, καὶ τὰ ζηλωτὰ ὁρᾷ. σὺ δὲ ποτὲ λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τι περὶ ἐμοῦ, ὀλιγωρῶ μὲν, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὴν ἀπάξασαν, ἢ εἰς τὸ φρέαρ ἐπὶ λιφαιτὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἵνα γέ τινα τρόπον εὑρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίην βλεπομένη, πομπεύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενος. τί μὲ ὑποβλέπεις, καὶ πρὶν τὰς ὀδόντας; ἃ γάρ τι ἐγκαλεῖς, ἐπὶ Πυθιάδι ἐμοῦ αὕτη διακρινάτω. τί τοῦτο, ὅτι ἀπειπάμενος ἀπέρχῃ καταλιπὼν μυρίας, ὦ Πυθιὰς, οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τῆς ἀγνώμονος, τὸ δὲ μὴ ἐπιπλαθῶσα δακρυούσης, λίθος, οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἴγε καὶ ἀληθὲς εἰπεῖν, σὺ μὲν ἐρῶσα, διέφθειρας αὐτὸν ὑπερβαλοῦσα, καὶ τοῦτο ἐμφάνσασα, ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν ὑπερόπλους γὰρ αὐθαδεύονται γίγνονται.

implicans. Est dea vtiq; aliquà Adrastîa, ac talia videt. Tu verò aliquando mœrore afficieris, vbi fortassè audieris de me aliquid, quòd iaceam videlicet aut laqueo à me ipsa suffocata, aut in puteum præcipitata, aut quemcunque tandem mortis modum inuenero, dum ne amplius ita coràm & ob aliorum oculos molestijs afficiar. Ac tum pompam vtique duces tu, perinde ac re magna splendidáq; peracta. Quid me toruè aspectas, ac dentibus infrendis? Nam si quicquam est cur me accuses, dicas licet. Pythias hæc inter nos iudicet. Quid hoc? ne responso quidem dato abis hinc, me relicta? Vides, mea Pythias, qualia patiar à Lysia. PYT. O' feritatem. Nã quòd nullis neq; lachrymis flectitur, lapis sanè, non homo est. Quanquam si vtique veritatem conuenit dicere, tute Ioëssa perdidisti ipsum, quæ supra modum amâsti hominem, idq; etiam palàm feciſti illi. Oportebat autem non nimis æmulari ipsum. Insolentes enim fiunt cùm hoc sentiunt.

παῦε ὦ τάλαινα δακρύουσα, καὶ λῷόν μοι πείθῃ, ἅπαξ καὶ δὶς ἀπόκλεισον ἰλθόντα· ὄψει γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀντιμεμηνότα ἀληθῶς. Ιό. ἀλλὰ μήδ' ἅπαξ, ἅπαξι, ἀφκλείσω Λυσίαν; εἶθι μὴ αὐτὸς ἀφεικφθάσας. Πυ. ἀπ' ἰπανήρχιται αὖθις. Ιό. ἀφλθλικας ἡμᾶς, ὦ Πυθιὰς, ἀκροατὰ σοῖσως, ἀπόκλεισον λιγούσης. Λυ. ἐχὶ ταύτης ἵνικεν, ὦ Πυθιὰς, ἰπαγελάλυθα, λῶ οὐδ' πεοβλίψαιμι ἔτι τοιαύτλω οὖσαν, ἀλλὰ δὰ σὶ, ὡς μὴ διαταλιγνώσκεις ἰμοῦ, καὶ λίχχις ἄν, ἴχκοτ' ὁ Λυσίας ἰσίν. Πυ. ἀμίλει καὶ ἴλιγον, ὦ Λυσία. Λυ. φίρεν οὖν ἰθίλεις, ὦ Πυθιὰς, Ιόιδαν τλὼ νεῶ δακρύουσαν, αὐτὸν ἰπισάντα αὐτῇ, ποτὲ μετὰ νεανίκ διαθοιδύσης, ἰμοῦ ἀφεσάσης; Πυ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον, ἐταῖρά ὅτι. ποτὲ δ' οἰῷ διατέλαβον αὐτὸς συγκαθάδοντας; Λυ. ἐκτὸς σχεδὸν

Ah desine lacrymari misera: & si me audies, semel atque iterum exclude venientem. Videbis enim inflammari ipsum denuò prorsus, & vicissim insanire vero pacto. IOES. *At ne dixeris quidem, apage. Vt ego excludam Lysiam? Vtinam ne ipse à me desiciat modò* PYT. *At rursus huc reuertitur.* IOES. *Perdidisti nos, Pythias: fortassis audijt te de exclusione verba facientem.* LY. *Non huius causa, Pythias, huc reuersus sum, vt quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tua gratia, vt ne damnares me, ac diceres fortè, Irrecōciliabilis hic Lysias est.* PYT. *Atq; equidē dixissem, Lysia.* LY. *Ferre igitur me vis Pythias Ioēssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse superuenerim ei aliquando cum adolescente concumbenti, & à me desciscenti?* PYTH. *Lysia, in vniuersum quidem meretrix est. Cæterùm quando verò deprehendisti ipsos concumbentes?* LYS. *Sextus.*

ἀλλ' ταύτην ἡμέραν, νὴ Δί', ἕκτην γε δευτέρας ἱσταμένου, τὸ τέμενος ἑβδόμη ἱσταμένου. ὁ πατὴρ οὖν ὡς πάλαι ἐρῶν ταυτησὶ τῆς γυναικός, ἐπειδή με, παραγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν· ἐγὼ δέ, οὐ γὰρ ἔφερον μὴ οὐχὶ σιωπῇ αὐτήν, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα παρακύψαντα τῷ θυρωρῷ τῆς αὐλῆς, ἣ ταπεινότατόν ἐστιν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τῶν νώτων· ῥᾷον γὰρ ἔτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην, ἦκον, τοῦ αὐλίου εὗρον ἀπεκλεισμένου ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν· οὐκ ἔκοψα δ' αὖ, ἀλλ' ἐπέφερας ἐρέμα τῇ θύρᾳ, κἄλυ δέ πῃ ἄκοντι ἐποιήσαμεν αὐτό, παραγαγὼν τὸν σφῆκα, παρῆλθον ἀψοφητί, ἐκάθευδον δὲ πάντες. ἔπειτα ἐπαφόμενος τοῦ τοίχου, ἐρείσασθαι τῇ κλίνῃ. τί ἐρᾷς, ὦ Δάμαλις; ἀγωνιῶ γάρ. ΛΥ. ἐπεὶ δὲ οὐχ ἑώρων τὸ κάθισμα ἐν' τὸ

tus, ni fallor, dies hic est, per Iouem, sextus vtique. fuit enim secunda mensis incipientis, hodie verò eiusdem septima est. Pater igitur cùm sciret me iam olim amare, probam hanc scilicet, concluſit me domi, dato ianitori mandato, ne aperiret. Ego verò (non enim ferebam ab huius congreſſu prohiberi me) Dromonem iuſsi, acclinantem muro atrij, qua parte humillimus erat, in tergũ recipere me. Nam hoc pacto minore negocio aſcenſurus eram. quid multis opus est? transcendi, veni, atrium offendi occluſum diligenter. Iam enim nox erat media. Itaque nec pulſaui tum, ſed attollés ſenſim ianuam (iam autem & antea idem aliquoties feceram) tranſuerſum actio cardine, tacitè ac ſine tumultu ingreſſus ſum. Dormiebant autem omnes, atque ego exinde contrecta-

to pariete (vt fit in tenebris) ſuper lectum adſtiti. IOB. Quid narras, ô Ceres? prope enim deficio. LYS. Poſtquam autem animaduertebam non vnum eſſe anhelitum:

τὸ μὲν πρῶτον ὅμως τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν, τόδε ἴσθι, ὦ Πυθιὰς, ἀπ' ἐφαψάμενός τινα, πάνυ ἁπαλὸν, ἐν χρῷ κεκαρμένον, μύρῳ καὶ αὐτὸν ἀποπνέοντα. ἔδοξα οὖν, εἰ μὴ ξίφος ἔχων ἦλθον, οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι, εἰδέναι, τί γελᾶτε, ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθαι; Ιό. τοῦτό σε, ὦ Λυσία, διέλυπησεν; ἡ Πυθιὰς αὕτη μοι σωφρόνως. Πυ. μὴ λέγε Ἰόεσσα, πρὸς αὐτόν. Ιό. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ἐστίν, φίλτατε, μεταπεμψαμένη ἐμέ, ὡς ἅμα συγκαθεύδοιμι· ἐλυπούμην γάρ, εἰ μὴ ἔχουσα. Λυ. Πυθιὰς, ὁ ἐν χρῷ κεκαρμένος, ἔτι δὲ ἑκάστης ἡμέρας ἀναπόμπους ζητούσης κόμας; Ιό. ἀπὸ γὰρ νόσου ἐξυρήσατο, ὦ Λυσία· ἀπερρύησαν γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες, νῦν δὲ καὶ τὴν πλουσίαν ἐπέθετο. δεῦρο, ὦ Πυθιὰς, δεῦρο ἔτως ὄν, πῶς ἔσω αὐτόν. ἰδού, τὸ μει-

principiò quidem putabam Lyden cum ipsa vnà dormire, cæterùm aliter multò res erat, Pythias. Nam vbi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, admodum tenerum, ad cutem vsque detonsum, vnguenta etiam ipsum olentem. Hoc vbi sensi, si quidem & gladium veniens mecum attulissem, non ita quiêssem tum, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an verò risu digna dicere vobis videor? IOES. Hóccine igitur, Lysia, acerbum adeò tibi fuit? Pythias hæc mecũ dormiebat. PYT. Ne dicas illi, Ioêssa. IOES. Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me accersita tum, vt vnà mecum dormiret. Aegrè enim erat mihi, quòd te non habebam. LY. Pythias autem? ille ad cutem vsque detonsus? atque exinde intra sex dies hosce tantam ĩterum produxit comam? IO. Ex eo cùm morbo laborauit, tonsa est, Lysia, defluxerant enim illi tum crines, nunc autem factitiam comam imposuit. Ostende Pythias; ostende ĩtarem habere se, ac fidem illi fac. Ecce tibi adulescentulum

istum

ῥᾴιον, ὦ μοιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Λυ. ἐκ ἐχρῆν οὕτω, ὦ Ἰόνισσα, καὶ ταῦτα, ἱερῶντα, ἐφεψάμψον αὐτόν; Ἰό. ἔκαιῶ σὺ μὴ ἄλλη πίπασαι. βέλτιον ἦν, ἀντιλυπήσω σε καὶ αὐτὴ, ὀργισθεμψῆ δικαίως ἐμοὶ ὧν μέρεσι; Λυ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμψ ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν· ἄξιον γὰρ αὐτῷ παρεῖναι τῆς σπονδῆς. Ἰό. παρέσται. οἷα πίπονθα δῆτα σοὶ, ὦ γενναιότατε μειρακίων, Πυθιάς; Πυ. ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτὸς, ὥστε μή μοι χαλέπαινε, πλὴν τὸ δεῦρο ὅρα, ὦ Λυσία, μή τινι εἴπῃς τὸ περὶ τῆς κόμης.

istum mœchum, quem zelotypia prosequebaris. LY. *Quid igitur? annon conueniebat hoc? præsertim amatem, & qui ipse contrectauerat?* IO. *Proinde tu quidem iam persuasus es vt credas. Vis autem & ipsa vicissim tibi ægrè faciam, vt quæ meritò vicissim irascar tibi?* LY. *Nequaquam, sed bibamus iam, Pythiasq; hæc vnà nobiscum. Aequum enim est adesse ipsam reconciliationi faciundæ.* IO. *Aderit. Qualia autem propter te passa sum, ô generosissime adulescentum Pythias?* PYT. *At idem ipse reconciliaui quoq; vos: quare non est cur mihi succenseas, ni istud quæso vide, Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.*

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗνίδας καὶ Ὑμνίς.

ΕΝ δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ, ἀπὸ, ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲν πρωτεύσασα τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλλως ὄντες, ἔτρεσαν εὐθὺς, ὡς

LEONTICHVS, Chenidas, & Hymnis.

IN pugna autem contra Galatas, dic Chenida, quo pacto ipse quidē ante cæteros equites cursu præstitus fuerim, equo insidēs cādido: Galatæ autē, tametsi fortes alioqui bellatores, trepidārint cōtinuò ô vbi aspiciebāt

ὡς ἔδόν μι, καὶ ἐδὰς ἔτι ὑπί-
στ. τότι ζίνων ἐγὼ, τὴν μ λόγ
χην ἀκοντίσας, διίπειρα τὸν
ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵπ-
πον. ἐπὶ δὲ τὸ σωιστηκὸς ἔτι
αὐτῶν (ἦσαν γάρ τινες, οἳ
ἔμενον, διαλυσάντων μὲν τὴν
φάλαγγα, ἐς πλάσιον δὲ συ-
ναγαγόντων αὐτὸς) ἐπὶ τούτους
ἐγὼ σπασάμενος τὴν σπά-
θην, ἅπαντι τῷ θυμῷ ἐπιπλά-
σας, ἀναστρέπω μὲν, ὅσον ἐπὶ τὰ,
τοὺς πρώτους αὐτῶν τῇ ἐμ-
βολῇ τοῦ ἵππου. τῷ ξίφει δὲ
διατμήγω, διίτμημον τῶν
λοχαγῶν ἑνὸς ἐς δύο τὴν
κεφαλὴν αὐτῷ κράνει. ὑμᾶς
δ', ὦ Χαιρέα, μετ' ὀλίγον ἐ-
πίσυτε, ἤδη φευγόντων. Χη.
ὅτι γὰρ, ὦ Λεόντιχε, περὶ Πα-
φλαγονίαν ἐμονομάχησας
τῷ σατράπῃ, οὐ μεγάλα ἐπι-
δείξω καὶ τότε; Λε. καλῶς
ὑπέμνησας, οὐκ ἀγνοοῦς οὐδ'
ἐκείνης τῆς πράξεως. ὁ γὰρ
σατράπης μέγιστος ἦν, ὁ-
πλομάχων ἄνευ δοκεῖν ἐκ-

me, neq; quisquam amplius subsistere sustinuerit. Ibi igitur tum ego lancea quidem emissa transfixi præfectum alæ ipsorum, vnà cum equo. Contra eos autem qui conferti adhuc resistebant (erãt enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) progressus, arrepto gladio, ac totis animis facto in illos impetu, in fugam quidẽ conuerto circà septem eorum qui in prima acie pugnabant, equi incursu: gladio autẽ impacto, manipularij vnius ducis caput in duas partes dissecо, vnà cum ipsa gãlea. Vos autem, Chenida, paulò pòst superuenistis, fugientibus iam illis. CHE. Nam cum, Leontiche, circa Paphlagoniã singulari prælio cum satrapa illo congressuses, ánnon tum quoq; præclarum facinus ac magnum edidisti? LEO. Pulchrè commonuisti facinoris, haudquaquã etiam illius ingenerosi. Nam satrapa ipse cum corpore quidem esset maximus,

inter

γαι, καὶ ἀφρονήσας τὴν Ἑλληνικὴν, πεπηδήσας εἰς τὸ μέσον, πρόκαλεῖτο, εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι καὶ ἐπεπλήγδαν, οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι, καὶ ὁ χιλιοστὸς αὐτὸς, καί τοι οὐκ ἀγχινοῦς ἄνθρωπος ὤν. Ἀρίσταρχος γὰρ ἡγεμὼν ἦγεν Αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄριστος. ἐγὼ δὲ χιλιάρχουν ἔτι· ἐλπίσας δ' ὅμως, καὶ τοὺς ἑταίρους ἐπιλαμβανομένους ἀφροσύνης· ἐθελοῖσι γὰρ ἦσαν ἡμῖν, ὁρῶντες ἀρσίλοντα μὲν τὸν βάρβαρον ἐπιχρύσοις τοῖς ὅπλοις, μέγαν τινὰ, καὶ φοβερὸν ὄντα, τὸν λόφον, καὶ λιπαλαίνουσα τὸν λόγχην. ΧΗ. καὶ γὰρ ἔδεισά τότε, ὦ Λεόντιχε, καὶ οἶδα ὡς ἀχάμην σου, δρόμῳ μὲν κεκινδυνεύκειν. ἀβίωτα γὰρ ἦν μοι, σοῦ ἀφθαρέντος. ΛΕ. ἀλλ' ἐγὼ τοὺς μέσους,

inter grauis autem armaturæ milites pugnator haberetur optimus, contemptis videlicet Græcis, in medium prosiliebat, ac prouocabat siquis cū ipso singulari prælio decertare vellet. Ibi igitur tum cæteri quidem perculsi atque perterriti erant, Manipularij videlicet, Præfecti, & Centuriones, & ipse etiam Imperator, quanquam homo esset minimè alioqui ingenerosus aut ignauus. nam Aristarchus tum imperator exercitum ducebat, Aetolus, idemq; iaculator optimus. Ego verò tribunatum adhuc tum gerebam: sed tamen nihilominus fidens animo, & dimotis à me socijs, qui me increpando retinebant: metuebant enim mihi, aspicientes Barbarum quidem ipsum resplendentē armis inauratis, magnā autē atq; terribilem indutum galeam, & prætereà lanceam quoque vi multa librantem. CHE. *Nimirum ego quoque tum metui, Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne præ alijs periculo committere te velles. Nam mihi vita hæc ingrata futura erat, te morte amisso.* LE. *At ego*

tum

μίσας, παρῆλθον ἐς τὸ μέσον, ἀχάρον τὸ Παφλαγόνος ὁπλισμοῦ, ἀπὸ πάγχυ σοῦ καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ εὐθὺς ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων· ἐγνώρισάν με γὰρ καὶ ἐκεῖνοι ἰόντα, ἀφ' ὑπερτέρας μάλιστα, καὶ τῶν φαλάρων, καὶ τοῦ λόφου. ἀπὶ, ὦ Χλωίλα, τίνι με πάντων τότε ἤκασον; Χη. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ, νὴ Δία, ὦ Θέτιδος καὶ Πηλέως; ἔτως ἔπρεπε μοῦσοι ἡ λόφος, ἡ φοινικὶς δ' ἐπλώθη, καὶ ἡ πέλτη ἠμάρμαιρεν. Λι. ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦμεν, ὁ βάρβαρος πρότερον τυπτάνει με, ὀλίγον ὅσον ἐπιψαύσας τοῦ λόφου, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δ' ἀναλάβας πλὴν ἀσπίδα τὴν σαείσην, πατάξας ἐς τὸ σκέλος, ἔτ' ἐπιβαμὼν, ἀπολυροτόμησα τῇ σπάθῃ ῥᾳδίως καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἅμα μὲν πλὴν ἀναλαβὼν ἐπὶ δ' σαείσης ἐπηγόμην λόμίζων, ἀναμοῦσος τοῦ φόνου. Υμ. ἄπαγε, ὦ Λεόντιχε, μιαρὰ

tum præ cæteris auſus, proceſsi in medium, non peius neque ipſe Paphlagone illo armatus, ſed totus adeò auro collucens. Quare clamor ſtatim coortus eſt & à noſtra parte, & à barbaris. Agnoſcebant enim etiam illi me videntes, & maximè ex pelta, & phaleris, & criſtis. Dic quæſo Chemida, cuínam me tum omnes aſsimilabant? CHE. Cui autem alteri, quàm Achilli, per Iouem, Thetidis & Pelei filio? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura: pelta verò etiã fulguris modo coruſcabat. LE. Poſtquam autem ad manus ventum eſt, Barbarus ille prior vulnerat me modicè, quaſi perſtringẽs haſta paulùm ſupra genu. Ego verò adacta per clypeũ lãcea, totum vtrinq; pectus illius trãſuerbero: atq; exinde aduertens, ceruicem quoq; gladio amputo facilè, armáq; illius referens indè redeo, caput quoq; vnà ſumma fixũ lancea portans, cæde videlicet lotus ac madens. HY. Apage, Leontiche, fœda

ρὰ ταῦτα μὴ φοβηρὰ περὶ σαυτῆ διηγῇ, καὶ ἐκ ἂν ἔτι σε ἐκ προβλέψαι τις, ἅτα χαίροντα ὧδε λύθρῳ, ἐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἴωμι οὖν ἄπαιμι. Λε. διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα. Υμ. ἐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δείδιθι, ὦ Υμνί, ἐν Παφλαγόσιν ἐκεῖνα πέπρακται, νυνὶ δ ἀρεμίαν ἄγω. Υμ. ἀπ' ἐναγοῦς ἄνδρὸς πεφόνευσαι, καὶ τὸ αἷμα κατέσταξέ σου ἀπὸ τῆς λιφαλῆς τῆ βαρβάρῳ, ὡὶ ἔφερε ἐπὶ τῇ σαρίσῃ. ἆρ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ, καὶ φιλήσω; μὴ, ὦ Χάριτες, γένοιτο· ἐκ γὰρ οὕτω ἀμείνων τοῦ δημίου. Λε. καὶ μὴν ἄμι ἄλλα ἐν τοῖς ὅπλοις. εἶδον οἶδα, ἠράσθης ἄρα. Υμ. ἀκούσαι μόνον, ὦ Λεόντιχε, ναυτιῶ, καὶ φείδου, καὶ τὰς σκίας μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν πεφονευμένων, καὶ μάλιστα, τὸ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τὼ λιφαλὼ

fœda scelerataq́ hæc, atque adeò horribilia de te ipso narras: neque verò te ampliùs ne aspexerit quidem aliquis, cruore ac tabo ita gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego certè igitur hinc abeo. LEO. *Quin duplam accipe mercedem.* HYM. *Non potero cum viro cædibus polluto concumbere.* LEO. *Ne metuas, Hymni. Nam illa tum in Paphlagonia gesta sunt, nunc autem pacem hîc ago.* HYM. *At homo deuotus & execrabilis es, & cruor ex capite Barbari illius quod in lancea fixum portabas, in te destillabat. Egóne igitur vt talem virum amplectar & osculer? absit, ô Charites. neque enim iste talis carnifice melior.* LEON. *At verò si me vidisses in armis, sat scio, amâsses, Hymni.* HYM. *Audiès solùm hæc, Leōtiche, nauseo, atq́ horreo, ipsasq́ illas vmbras videre mihi videor & simulachra occisorum, & præcipuè miseri illius manipularij præfecti, cuius tu caput*

φαλὴν διηρθμῆσθαι. τί οἴει, τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα ἀθρεσαίμην, καὶ διαμυσσόμενος τοὺς νηρεύς; ἐκθανεῖσθαι γάρ μοι δοκῶ, ἀλλ' ἀλεκτρυόνα πόποτε φονευόμενον ἔδον. Λε. ἴτως ἀγχίνους, ὦ Υμνί, καὶ μικρόψυχος εἶ; ἐγὼ δ' ὤμην ἡδέσθαί σε ἀκούσαν. Υμ. ἀπὸ τίνων δὲ τοῖς διηγήμασι τέρπει, ἢ Λημνιάδας ἢ Δαναΐδας εὕροις· ἐγὼ δ' ἀπιὼν παρὰ τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἕπου καὶ σὺ, ὦ Γραμμή, σὺ δ' ἔρρωσο χιλίαρχων ἄριστε, καὶ φονεῦ, ὁπόσους ἂν ἐθέλῃς. Λε. μένον, ὦ Υμνί, μένον. ἀπιόντι ἐπιλάλησθε. Χη. σὺ γὰρ, ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκην διατρέφουσας, ἐπισείουσα λόφους, καὶ ἀπιθάνους ἀφηγήσεις διεξιοῦσα. ἐγὼ δ' ἑώρων ἀθὺς, ὅπως χλωρὰ ἐγένετο, ἕτερα τὰ πρὸς τὸν λοχαγὸν ἐκεῖνα διηγουμένου, καὶ συνέστελλε τὸ πρόσωπον, καὶ ἀπέφευγεν, ἐπεὶ καὶ

caput in duas partes diſſecuiſti. Quid putas igitur ſi ipſum opus aſpicerem, & cruorem manantem, & iacentium cadauera? Emoritura certè mihi videor, vt quæ nunquã ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim. LEON. Adeóne autem ingeneroſa Hymnies, & puſillanimis? Ego verò oblectatum iri te putabam audiendis iſtis. HYM. At huiuſmodi narrationibus oblecta, ſi quas Lemniades inueneris, aut [a] Danaides. Ego autem hinc ad matrem curriculò abibo, dum adhuc dies eſt. Sequere & tu Grãme. Tu verò vale, Tribunorũ optime, & occiſor, quotquot etiam volueris. LEO. Mane quæſo, Hymni, mane. Abijt. CHEN. Nempe Leontiche, puellam ſimplicem territâſti, concutiendo criſtas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò ſtatim videbam quo pacto expalleſcebat, cum tu adhuc illa quæ circa manipularium facta eſſent, narrares: contrahebatq; vultum, & exhorrebat aliquantum,

καὶ ἀμαύρωσα τὴν μιφαλλὸν ἔφης. Λε. ὅμως ἐρασμιώτερος ἐκείνῃ φανεῖσθαι. ἀπὸ γὰρ σοῦ μετεσκεύασαι, ὦ Χλωίδα, τὸ μονομάχιον ἐπόβαλόν. Χη. ἦ καὶ ἔδει γὰρ σωτιπτύσθαί σοι, ὁρῶντα τὴν αἰτίαν τῆς ἀλαζονείας; ἢ καὶ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἴσως γὰρ, ἀπέτεμον τὴν ἀκολάμονος Παφλαγόνος τὴν μιφαλλὴν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σανίδος, ὥστε σε καταῤῥεῖν τὸ αἷμα; Λε. τὸ μιαρὸν ὡς ἀληθῶς, ὦ Χλωίδα, ἐπεὶ τά γε ἄλλα οὐ κακῶς σωτιπέπλασο. ἄπιθι δ' οὖν, καὶ πεῖσον αὐτὴν συγκαθεύδειν σοὶ σαρ. Χη. λέγω οὖν, ὡς ἐμψεύσω ἅπαντα, γοργαῖ ἀὐτῇ δόξαι βελόμενος; Λε. σοὶ μὲν, ὦ Χλωίδα. Χη. καὶ μὴν ἐκ ἄπιθι ἀφίκοιο. ἐκεῖ δέ μοι θάτερον, ἢ μισεῖσθαι ἀεὶ σὺν ἐμοὶ δοκεῖν, ἢ καθεύδειν μετὰ Υμνίδος ἐψεῦσθαι ὁμολο-

tum, poſtquam etiam diſſecuiſſe te caput illius dicebas. LEON. *At ego me illi amabiliorē eò viſum iri putabam. Sed & tu me perdidiſti, Chenida, qui vltra hæc etiam de ſingulari certamine ſubmonuiſti.* CHEN. *An non decebat me quoque mentiri tecum, quando cauſſam arrogantiæ iſtius videbam? Tu verò longè terribiliora omnia feciſti. Eſto enim amputaris infelicis iſtius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixiſti, ita vt cruor in te deſtillaret?* LEON. *Vnū hoc impiorum ac deteſtabile re vera, Chenida. Nam cætera quidem non omnino malè conficta fuerant. Abi igitur, ac perſuade illi vt redeat, mecumq; dormiat.* CHEN. *Quid igitur? dicámne quòd omnia iſta mentitus fueris, dum generoſus ipſi videri affectas?* LE. *Turpe hoc, Chenida.* CH. *At verò alio pacto non redibit facilé. Proinde alterum ex his elige, vt vel odio habearis, dum præclarus bellator videri cupis; vel mentitū eſſe te iſta confitearis, & cū Hymnide dormias.*

ὁμολογῶ. Λι. χαλεπὰ μὲν ἄμφω. ἀτὰρ ὅμως τὴν Ὑμνίδα. ἄπιθι οὖν, καὶ λέγε, ὦ Χλωίδα, ψεύδεσθαι μὲν μὴ πάντα Λι.

dormias. LEON. Difficile sanè vtrunq; est, sed tamen Hymnidem habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida; mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

GILBERTI CÓGNATI ANNOTATIONES.

a DANAIDES.] *Danaus, cùm essent ei quinquaginta filiæ & Aegypto totidē mares responsum accepit, se à genero interfectum iri. quapropter vt nuptias recusaret fratris, secessit Argos. Tandem cùm ad hoc cogeretur, filiæ monitis patris coniuges noctu omnes interfecerunt, præterquam Hypermnestra, quæ Lino viro pepercit: à quo Danaus, postquam annos regnâsset quinquaginta, interfectus est. Danaides verò dare criminis pœnas apud inferos dicuntur, dum quis implere fracta dolia coactæ. De quibus Bologninus ex 4. Metamorph. Ouid.*

Implebuntq; suas nequicquam Belides vrnas,
Imperio patris, quæ secuêre vitos.

ΔΩΡΙΩΝ ΚΑΙ Μυρτάλη.

ΝΥν μὲ ἀφηλάας, ὦ Μυρτάλη; νυνῖ, ὅτι πρὸς σὲ ἐγχωρήσω δι' σέ; ὅτι δὲ σοὶ τὰ τοσαῦτα ἐπόριζον, ἐρώμενος, ἀνήρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἀπαυδῶς, σὺ δὲ Βιθυνὸν ἔμπορον εὗρηκας

DORIO ET Myrtale.

NVnc me excludis scilicet Myrtale? nunc quando ad inopiam perueni propter te? At quãdo tam multa ad te afferebã: amator, vir, dominus, denique nihil nõ erã. Posteaquã igitur ego quidem exhaustus ac succus planè iam, tu verò Bithynũ istum mercatorẽ inueniſti, qui

ρας δὲ, ἀπολέομαι μὴ ἰγὼ, μὴ
δ' ἐπ θυρῶν ἑκάστοτε δακρύων,
δ' ἐπ νυκτῶν φιλεῖται, μόνος δ'
ἔνδον δὴ, μὴ μὴ φαννυχίζηται,
μὴ ἐνεῖν φῆς ἀπ' αὐτῶ. Μυρ.
ταῦτά μοι ἀπεινίκατε Δωείων,
μὴ μάλιστα, ὁπόταν λίγῃς, ὡς
πολλὰ ἔδωκας, κὴ πρᾶγμ' ἐγένε-
τοσαι δι' ἐμέ. λόγισαι γὰρ ἅ-
παντα ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ἐ-
κόμισας. Δωρ. ἴδι, ὦ Μυρ-
τάλη, λογισώμεθα. ἀπόδυμα
τα ἐκ Σικυῶνος δὲ τὸ πρῶτον
δύο δραχμῶν. τίθει δύο δραχ-
μάς. Μυρ. ἀλλ' ἐκοιμήθης νύ-
κτας δύο. Δωρ. κὴ ὁπότε ἦκον
ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου
ἐκ Φοινίκης, δύο κὴ ἕτο δραχ-
μῶν, νὴ τὸν Ποσειδῶ. Μυρ. ἐγὼ
δέ σοι ἐκπλέουσι τὸ μικρὸν ἐ-
κεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τῶν μη-
ρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέσσων, Ἐπίκου
τὸν προρίως ἐκλαθόμενόν σου τὸ
παρ' ἡμῖν, ὁπότε ἐκάθευδε
παρ' ἐμοί. Δωρ. ἀπόλαβε αὐ-
τὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος πρόλω
ἐν

qui te amet, ego quidem excludor, & ante fores ſto lachrumans: ille autē tota nocte oſculatur, & ſolus intus eſt, & quaſi quoddam ſacrū peruigilium tecum peragit, iamq; etiam prægnantem ex eo eſſe te ais. MYR. *Iſta me enecant, Dorio, & maximè quādo dicis quòd multa dederis mihi, & ad inopiam propter me redactus ſis. Rationem igitur ſubduc quæſo omnium eorum quæ iam inde à principio ad me attuliſti.* DOR. *Rectè ſanè, Myrtale, ſubducamus rationem. Principiò igitur calceos attuli tibi Sicyonios, duarum drachmarum precio. pone duas drachmas.* MYR. *At concubuiſti quoque noctes duas* DOR. *Et quando ex Syria veniebam, alabaſtrum vnguenti ex Phœnicia, duarum etiam drachmarum, ita me ſeruet Neptunus.* MYR. *At ego tibi, cùm hinc nauigares, paruam illam tunicam dedi ad femora vſque demiſſam, quo remigando vtereris, quam Epiurus proreta, quando dormierat mecum, per obliuionem hîc intus reliquerat.* DOR. *Verùm cognitam illam*

ἐν Σάμῳ, μετὰ πολλῆς γε, ὦ βροί, τῆς μάχης. ἐκόμισα δὲ ἐκ Κύπρου, καὶ σφύρδας πέντε, καὶ πέρκας τέτταρας, ὁπότε διὰ πλόου ἐγενόμην ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισάσθαι σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀπτοὺς ναυτικοὺς, ἐν γυργάθῳ ξηρούς, καὶ ἰσχάδων βίκον ἐκ Καρίας, καὶ ὕσπορον ἐκ Πατάρων σανδάλια ἐπίχρυσα, ὦ ἀχάριστε, καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι σοι μέγαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν, ὦ Δωρίων, ταῦτα πάντα. Δωρ. Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐναύμην, μισθοῦ ἐπιπλέων, νεὼς γὰρ ἤδη δίκην ἄρχω δεξιοῦ, καὶ σὺ ἡμῶν ὑπερορᾷς; πρώην δέ, ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, ἐχὶ δραχμὴν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν Ἀφροδίτης, δοῦναι νικήσῃ, ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμὰς, καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς πλὴν χάρα, νεὼ μὲν δύο, νεὼ δὲ τέτταρας ὀβολούς; ταῦτα πάντα σωτηθέντα, ὅσα ναύτης ἀνδρὸς ἦν. Μυρ.

in Samo nuper à me rursum abstulit Epiurus, nõ sine multo (prò diῖ) certamine. Cepas autẽ ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, quando ex Bosporo nauigauimus, attuli tibi quoq;. Quid ergo? etiam panes octo nauticos in canistro, siccos, & cortinam caricis plenã ex [a] *Caria, & posteà* [b] *ex Pataris sandalia inaurata, ô ingratà. Etiam caseum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio.* MYRT. *Quinq; fortassis drachmarum, Dorio, omnia hæc.* DOR. *O Myrtale, quantũ equidem potui, homo nauta, & mercede operam nauibus locans. Nunc enim etiam lateri præfectus sum dextro, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodisia celebrabãtur, ánnon drachmã quoq; ante pedes Veneris pro te posui aureã? & rursum matri pro calceamentis drachmas numerauì duas, et Lydæ huic in manũ aliquoties nunc duos, nũc quatuor obolos. Hæc omnia in vnum cõputata, substantia certè viri nauitæ fuerũt.* MYR.

ἰυρ. τὰ κρόμμυα, καὶ οἱ Θα-
ίρδαι, ὦ Δωρίων; Δωρ. ναὶ, ἃ
γὰρ ἔχον πλεῖω λομίζειν· οὐ γὰρ
ἦν ῥᾴδιον, εἴγε πλουτῶν ἐτύγ-
χανον. τῇ μητρὶ δ' οὐδὲ λιφαλί-
δα μίαν σκορόδου ἐκόμισα
πώποτε. ἥδιστα δ' ἂν ἐμαθον,
εἴ τινά σοι παρὰ τοῦ Βιθυνοῦ τὰ
δῶρα. Μυρ. τουτὶ πρῶτον ὁρᾷς
τὸ χιτώνιον; ἐκεῖνόν σοι ἐπρίατο,
καὶ τὸν ὅρμον τὸν παχύτερον.
Δωρ. ἐκεῖνον; ἤδειν γάρ σε
πάλαι ἔχουσαν. Μυρ. ἀπ' ὀρθῆς,
πολὺ λιπαρώτερόν σοι ἦν,
ὁμαράγδους οὐκ ἔχει, καὶ ἐμέ-
βια ταυτί, καὶ λάπιδα. καὶ
πρόσθεν δύο μνᾶς, καὶ τὸ ἐνοί-
κιον κατέβαλεν ἡμῖν ἡμῶν, καὶ
σάνδαλα Πατταικὰ, καὶ τυρὸν
Κυθιακὸν, καὶ φλωάφους. Δω.
ἀλλὰ ἐκεῖνό γε λέγεις, οἷον ὄντι
συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἔγημεν
ἡμῖν τὰ πρωτόκολλα πάντως,
ἀναφαλαντίας, καὶ τὴν χροιὰν
οἷον κάραβον. οὐδὲ τοὺς ὀδόν-
τας αὐτοῦ ὁρᾷς; ἀλλ' οὐ γὰρ Χά-
ειτον, ὦ Διοσκόρω, τοιοῦτον, καὶ
μάλιστα ὁπόταν ᾄδῃ, καὶ ἀ-
βρὸς

MYR. Cepæ illæ videlicet, & saperdæ, Dorio? DOR. Ita certé. Neque enim plura aut maiora ferre potui. Non enim remis locarem operã, si diues forem. Cæterùm matri meæ ne caput quidem vnum alij vnquam attuli. Libenter autè scirem, quænam tibi à Bithyno isto dona darentur. MYR. Principiò tunicam hanc vides? eam ille emit, & monile hoc crassius. DOR. Illéne? An'non ego te iam olim habere norami? MYR. At quod tu noras, multò tenuius erat, neq; vllos smaragdos habebat. Deinde & inaureis has, & tapetem. Nuper autem etiã duas minas. Et pensionem domus quoq; pro nobis exoluit, non sandalia Patarica, & caseũ Cythiacum, & id genus nugas. DOR. At illud non dicis, cũ quali ipso cócumbas, q annos omninò supra quinquaginta natus vxorem duxit, caluus videlicet, & colore similis carabo. Neq; etiã dentes illius vides? Nã gratiæ qdẽ, ô Dioscuri, illius multæ, & præcipuè quoties cantat, & de-

βρὸς εἶν θίλῃ, ὃν& αὐτολυδίξων, φασίν. ἀπὰ ὄναιο αὐτῆ, ἄξια γε ἔσα, καὶ ὑμῖν παῖδιον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἐυρήσω Δελφίδα, ἢ Κυμβάλιόν τινα τῶν ἐμοὶ, ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα, ἢ πάντως τινά. λάπιδας δὲ καὶ ὅρμους, καὶ δὶ μυρίων μισθώμα]α ἐ πάν]ας ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥ]ις ἐρασθὴ σὶ, ὦ Δωρίων. ἔξει. λιρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ Γυθίου διαπλέῃς.

licatior paulò esse cupit, asinus ad lyram, vt dici solet. Sed tu fruere eo, digna mihi existens, ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò etiam ipse inueniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam, meæ cõditionis, aut etiam vicinam vestram hãc tibicinã, aut omninò vllam aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarũ minarum mercedem non omnes habemus. MYR. Beatam igitur illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Cepas siquidem illi feras ex Cypro, & caseum scilicet quando ex Gythio nauigabis.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a CARIA.] *Asiæ minoris regio inter Lyciam & Ioniam. Dicta est autem Caria à Chara rege, qui primus, vt fertur, auium Auguria intuenit. Populi Cariæ meminit Virgil. 8. Aen.*

Hic Lelegas Carasq; sagittiferosq; Gelones.

b Ex Pataris.] *Vrbs Lyciæ, vbi sex hyemalibus mensibus Apollo responsa dabat. Dicta à Pataro Apollinis filio ex Lyciæ Xanthi filia: vel ab alio Pataro Lapeonis filio. Hinc Patareus adiectiuum. Ouid. 1. Metam.*

—mihi Delphica tellus,
Et Claros & Tenedos, Pataræa regia seruit.

ΚΟΧΛΙΣ ΚΑΙ Παρθενίς.

Τί δακρύας, ὦ Παρθενί; ἢ πόθεν κατιὰς τὰς αὐλὰς ἦρες; Παρ. ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς, ὁ μέγας, ὁ Κροκάλης ἐρῶν, ἐρράπισέ μ', αὐλήσασάν γ' ἐν τῷ Κροκάλῃ, ἀνθ' ἧς ἀντιᾴσῃ αὐτῷ Γόργυ μιμιδωμφίλῳ, καὶ τὰς τε αὐλὰς μου συνέτριψε, καὶ τὴν πρόπιδα μεταξὺ δαπανώντων ἀνέτρεψε, καὶ τὴν λεκάνην ἐξέχεεν ἐπισπάσας. καὶ τὸν μὲν ἀγροῖκον ἐκεῖνον τὸν Γόργον, ἀφ' οὗ συμποσίου καθασπάσαντες τῶν τριχῶν, δεινὸν ποιησάντων αὐτὸν τε ὁ στρατιώτης, Δαιδάλαχος (οἶμαι) καλεῖται, καὶ ὁ συστρατιώτης αὐτοῦ. ὥστε οὐκ οἶδα, εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος, ὦ Κοχλί· αἷμά τι γὰρ ἐρρύη πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξώδηκεν αὐτοῦ, καὶ πελιδνόν ἐστιν. Κοχ. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τις ἦν καὶ παροινία, τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις, ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἐκεῖνος, ἃ

Κροκά-

COCHLIS ET Parthenis.

QVid ploras, Parthenis? aut vnde fractas hasce tibias affers? PAR. Miles Aetolus iste magnus, qui Crocalen amat, & lapis cecîdit me, cũ deprehẽdisset canentẽ apud Crocalen, à riuale suo Gorgo conductam: idemq; tibias hasce fregit mihi, ac mensam inter cœnandũ euertit, crateremq; effudit quoq; irrumpens: ipsum autem agrestem illum Gorgũ ex sympotio capillis abstractum, verberârunt circumstãtes, ipse miles (Dinomacho, opinor, nomẽ illi est) & commilitonũ ipsius alter quidã. Quare equidem nescio an superuicturus etiam homo sit. Nam illi pariter & cruor multus è naribus manabat, & tota facies eius intumuerat, ac liuida erat. COCH. Quid? insaniitne homo, an hæc temulentia quædam fuit, & ex ebrietate insolentia? PAR. Zelotypia quædam, Cochli, fuit, amórque adeò enormis.

Κροκάλη δ', οἶμαι, δύο τάλαντα ἀπῄτησε, εἰ βούλοιτο μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δινόμαχος, ἱκανὸν μὲν ἀπελάσαι ἔχουσα, προσερράξασα καὶ τῇ αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλήλυθε. ¶ Γόργον δὲ Οἰνοίαν, τινὰ γεωργὸν εὔπορον, ἐκ πολλῶν ἐρῶντα, καὶ χρηστὸν ἄνδρα πρὸς τὰ μειράκια, ἔτυχε μετ' αὐτῆς, ἐμὲ μὲν παραλαβὼν αὐλήσασαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη δὲ προχωρούσης ποτέ, ἐγὼ μὲν ὑπέκρινόμήν τι Λυδίων, ὁ γεωργὸς δὲ ἤδη ἀνίστατο ὀρχησόμενος, ἡ Κροκάλη δὲ ἐκρότει, καὶ πάντα ἦν ἡδέα. ἐν τοσούτῳ δὲ κτύπος ἀκούεται, καὶ βοή, καὶ ἀθρόοι προσέπιπτον ὅσον ὀκτὼ νεανίσκοι μάλα καρτεροί, καὶ ὁ Μεγαρεὺς ἐν αὐτοῖς. εὐθὺς μὲν ἀντίπαλα πάντα, καὶ ὁ Γόργος, ὥσπερ ἦν, ἐπαίετο, καὶ ἐπατεῖτο, καμοὶ λύμη. ἡ Κρο-

Crocalè autem duo, opinor, talenta popoſcerat ab eo, ſi ſe ſolam habere vellet. Eo igitur poſtquam Dinomachus non dabat, ipſum quidem venientem excluſit, illiſa illi etiam ianua, quemadmodum ferebatur: Gorgum autè, Oenoënſem quendam agricolam prædiuitem, iam diu ipſam amantem, hominem videlicet facilem, ac probum, intromittens, potabat cum eo: me quoque aſſumpta, vt tibia canerem apud ipſos. Cæterùm cùm iam procederet conuiuium, ego quidem perſonare cœpi carmen quoddam Lydij generis ac toni: ruſticus autem ille ſurgebat iam vt ſaltaret, & Crocale autem etiam manibus applaudebat, omniáque adeò iucunda ac ſuauia erant. Interea verò ſtrepitus exauditur, & clamor quidã, iamúque domus exterior effringitur. Nec multò pòſt irruerunt adoleſcentes quaſi octo, admodũ robuſti ac validi, & Megarenſis ille vnà inter ipſos. Illicò igitur euertebãtur omnia: & Gorgus, quemadmodũ dixi, verberabatur, humíq; iacens etiã pedibus proculcabatur.

Crocale

Κροκάλη δ', οὐκ οἶδ' ὅπως ἐρθὴ ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, ἐκφθέρε, φησί, ἀντιαγόντας μοι τὰς κνήμας κατέαξας. καὶ νῦν ἀπέρχομαι φράσων ταῦτα τῷ δεσπότῃ. ἀπέρχεται δὲ καὶ ὁ γεωργὸς, ὀψόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἳ παραδώσουσι τῇ πρυτανεύσει τὴν Μεγαρέα. Κοκ. ταῦτ' ὄναρ ἀπολαῦσαι τῆς στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς καὶ λίνας. τὰ δὲ ἄλλα, φησὶ, μένουσιν ἂν καὶ χιλίαρχοι λέγοντων. ἐῶ τι δεῖναι λέγειν, πείθεσθαι, φασὶ, τοῖς συντάξιν, εἶτ' ἂν ἀπολάβω τὴν μισθοφορᾶς, καὶ ποιήσω πάντα. ἐπιτρέπω δ' ἔγωγε, ἀλαζόνων ὄντων· ἵνα γ' ἔγωγε καὶ ποιῶ, μὴ προσιμένη αὐτοῖς τὸ παράπαν. ἁλιεύς τις ἐμοὶ γνώριμος, ἢ ναύτης ἢ γεωργὸς ἐπιτήδειος, κολακεύειν ἐθέλων μικρὰ, καὶ ὠφελοῦντα πολλά. οἱ δὲ τοὺς λόγους ἐπισείοντες οὗτοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι, ὦ Παρθενί.

Crocale autē neſcio quo pacto clàm ſubduxerat ſeſe, & ad vicinam Theſpiadem effugerat. Mihi verò Dinomachus inflictis alapis, Diſpereas, inquit: & ſimul tibias cō fractas abiecit. Et nunc currens abeo, vt hæc dicam hero meo. Abit autem & agricola, circūſpecturus amicos quoſpiam in vrbe, qui Megarenſem illum magiſtratibus tradant. COC. Hoc nimirū eſt frui militaribus iſtis amoribus, plagas & actiones ſuſtinere: cæterà verò, Duces eſſe ſe & Tribunos iactitāt: & ſi quid dandum ſit: Expecta, aiunt, dum tributum conferatur, dumq; ipſe ſtipendiū accipiam, atque omnia tibi conficiam. Pereant itaq; arrogātes iſti iactatores. Nam ego certè rectè facio, quæ ipſos penitùs nō admitto. Piſcator mihi quiſpiam obueniat, aut nauita, aut agricola, æqualis conditionis, qui adulari ſciat parum, & afferat multum. Criſtas autem concutientes iſti, & prælia commemorantes, nihil aliud, Parthenni, quàm imagines crepitus.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

1a LYDII generis.] *Inter tonos & modos muſices, Lydius in primis eſt. Lydia enim gens eam harmoniam maximè vſurpauit, quæ ex ſexta diapaſon ſpecie naſcitur. Noſtra ætas penè omnem Lydij cantum in Ionicum mutat. ita cognita ſunt natura horum modorum ſyſtemata. Huic furorem tribuit idem Lucianus in Harmonide, de quatuor modis & Harmoniæ proprietate agens.*

NOTHI DIALOGI.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η Διδασκόμενος. PHILOPATRIS seu qui docetur.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

LVcianíne ſit Dialogus hic, an alterius cuiuſpiam, dubitari poteſt. Nam quod ad argumentũ attinet, non abhorret ab illius ingenio & dicacitate. pariter eñ & gentilium deos, & Chriſtianorum religionem, vt ſæpè aliàs, inceſſere videtur. Phraſis autem & tota adeò compoſitio, cæteris illis ſcriptis haudquaquam ſimilis eſt. Nam quorſum pertinet excurſus iſte, reliquo propè toto corpore longior? aut quid adeò grande & affectuoſum ſequitur, quod tragico iſti exordio reſpõdeat? Sed de his doctiores iudicent. Cæterùm cuiuſcunque ſcriptum hoc fuit, videtur is Traiano Cæſari ob victoriam in Oriente partam potiſſimùm gratulari voluiſſe, contra eos qui per id tempus ſiue ipſi vrbi, ſiue alteri alicui loco (nã patriam ſolùm vocat) pericula & clades præſagiebant: quos ipſe à principio ſophiſtas appellat: ad finem tamẽ ita deſcribit, vt propemodum Chriſtianos intelligere videatur. Eò eñ pertinet qd in fine de Perſico ſupercilio, de Suſis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia eñ illa à Traiano deuicta, in pop. Rom. poteſtatem illis tum temporibus redière, vt apud Dionem

nem & Eutropiũ & cæteros, qui eius ætatis hiſtoriam ſcripſerunt, videre eſt. Et hinc alterius tituli cauſa eſt, quo Philopatris dialogus hic inſcribitur. Quòd aũt ad didaſcomenũ pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac proſperitati tantopere ſtudet, tum ab eo qui cũ ſermonẽ habet, de deo vero & religione recta informari: tum ab ijs qui patriæ malè ominabantur, eiuſdem inſtitutionis cauſa in cõmunem cœtũ ac ſocietatem introductus fuiſſe, vnde & catechumenus in ipſo dialogo infrà vocatur: quo nomine Chriſtiani vocare ſoliti aliquando fuêre eos, quos pietate & religione ſua informare nuper cœpiſſent. Porrò ſcribit in quadã epiſtola Ponticus Virunius, Lucianum etiam Euãgelium Ioannis inſectatum alibi fuiſſe: quod ſi eſt, non immeritò de hoc Dialogo intelligi poteſt. Ita enim hic de luce, de verbo, & cęteris quibuſdã meminit, vt ex principio Euãgelij illius ſumpta videri queãt. Niſi ſi quod aliud eius generis ſcriptum ab hoc editum fuit, quod ad noſtram ætatẽ non peruenit. Quod autem ad verſionem attinet, quanquam fortaſſis referret huiuſmodi ſcripta, quæ vel cõtemptum religionis aliquem párere poſſent, vel alioqui impietatem prę ſe ferunt, omnino non verti: tamẽ quia argumento operis ſeruiendum fuit, rurſus hìc lectorem oratum volo, vt ſi quid minus perſpicuè, aut aliter quàm debuit, conuerſum deprehendet, veniam hãc exemplari noſtro det, quod in quibuſdam locis ita deprauatum fuit, vt neſcias vtrum de induſtria obſcurata quędam fuerint, an librariorum vitio alia corrupta, aliaq; omiſſa.

ΤΡΙΕΦΩΝΤΟΣ, ΚΡΙτίου ἢ Κλεολάου.

TRIEPHON, CRItias, Cleolaus.

Τ τῦτο, ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠμοίωσας, καὶ τὰς ὀ-

Vid hoc, ô Critia? totum te ipſum immutâſti, & ſu-

φρῦς κάτω σωγνώσκας, μύχιον ὑ βυσσοδομώσας, ἄνω κὴ κάτω περιπολῶν, κἀρδαλιόφρονι ἐοικὼς, καὶ ἀτὸν ποικίλον, ὄχθος τὶς σοι ἔλη παρόδος; μή σε τρικάρηνον τιθέασαι, ἢ Ἑκάτην ἐξ Ἅιδου ἐληλυθέναι, ἢ καί τινι θεῶν ἐκ προνοίας σωλώτηκας; οὐδέπω γάρ σε ζωῶντα ἀπὸς πανθάνω, ἢ κὴ αὐτὸν ἀκηκόας, οἶμαι, τὸν κόσμον ἐληλυθῶσι, ὥσπερ ἐπὶ τῦ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω, ὦ κατὰ Κριτία, ἢ κ ἄϊας ἐμοῦ ἐπισβοωμένου τὰ πολλὰ, κὴ ἐς βραχὺ γατνιάσαντος; δυσχεραίνεις καθ ὑμῶν, ἢ ἐκκεκώφωσαι, ἢ καὶ τῦς χαρὸς παλαιότερον ἐπιμένεις; Κρ. ὦ Τειρεσίαν, μέγα ἄρα τινα, καὶ ἀπόρρητον λόγον ἀκήκοα, κὴ πολλαῖς ὁδοῖς διεφθαρμένον, κὴ ἔτι ἀναπεμπάζω τὰς ὕβρεις, κὴ τὰς ἀκοὰς ἀπερράπω, μή σε ἔτι ἀκόσμι τάῦτα, κὴ ἀπύξω ἐκμανεὶς, κὴ μῦθος ζῶις ποιητᾶς γνώσομαι, ὡς κὴ Νιόβη τὸ

percilia deorsum contraxisti: profundum autem quippiã, & quasi in intimo pectoris recessu tecum ipse cogitas, sursum atq; deorsum inambulãs, astutias & vaframeta meditanti similis, quẽadmodũ poëta ait: pallorq; genas tibi cepit. Num alicui bi Cerberum aspexisti, aut Hecatẽ ab inferis huc egressam? aut etiam deorũ alicui ex prouidentia quadam occurristi? Nondũ enim talia tibi accidere conueniebat, etiamsi ipsum audiuisses mũdũ aquis obrutum iri, quemadmodũ Deucalionis tẽpore factũ est. Tibi dico, heus optime Gritia, an'nõ audis me tantopere inclamãte, & breui adeò appropinquante? vtrũ indignatione aliqua aduersum nos percitus es, an obsurduisti, an verò etiam expectas dum te elata manu impellam? CRI. O' Triephon, magnum quẽdam & admirabilem audiui sermonem, multisq; vijs tractatum. Ac nugas istas adhuc memoria repeto, auresq; obturo, necubi etiam ampliùs audiam talia, & insania nimia dirigeam, fiamq; poëtis fabula, perinde vt Niobe olim,

πρίν· ἀπὸ κατὰ κρημνὸν ὠ-
θούμην ἄν ἐπὶ κεφαλῆς σκο-
φινήσας, εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι
ὦ πάν, καὶ τὸ τῦ Κλεομβρότυ
πήδημα ἢ Ἀμβρακιώτυ ἐμυ-
θώθη ἐπ' ἐμοί. Τρ. Ἡράκλεις
τ θαυμασίων ἐπάνω φασ-
μάτων, ἢ ἀκουμάτων, ἅπερ
Κυτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι γὰρ
ἐμβρόντητοι ποιηταὶ, καὶ τερα-
τολογίαι φιλοσόφων ἂν ἐξε-
πλήξαν σε τὴν διάνοιαν, ἀλ-
λὰ λῆρος πάντα γίγνονται ἐπὶ
σοί; Κρ. σίπαυσο εἰς μικρὸν,
καὶ μηκέτι παρρησιάσῃς, ὦ
Τριφῶν· ὁ γὰρ παροπλίτης ἢ ἀ-
μιλλητὴς ἡμῖν παρ' ἐμοῦ. Τρ.
οἶδ' ὅτι ὁ μικρὸν οὐκ ἀνα-
ταφρόνητον πρᾶγμα ἀνακυ-
κλῇς, ἀπὸ καὶ λίαν τ ἀπορρή-
του. ὁ γὰρ χρὼς, καὶ τὸ ταυρη-
δὸν ἐμβλέπεις, καὶ τὸ ἄσταθ-
μον τ βάσεως, τὸ ἄνω τι καὶ κάτω
μεθιπολᾶν, ἀείγνωστόν σε κα-
θίστησιν· ἀπ' ἄμπνευσον τοῦ
πάνυ, ἐξέμεσον τὰς ὕβρεις, μή
τι κακὸν πάθῃς. Κρ. σὺ μὲν, ὦ
Τριφῶν, ὅσον πίλιδρον ἀνά
φαμι

olim. Quin per præcipitium in caput deuoluerer alicubi, veluti vertigine quadam actus, nisi, ô amice, inclamâsses mihi, adeoq; & Cleombroti saltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. TRI. Papæ, quàm mirabiles istæ apparitiones siue ausultationes fuêre, scilicet quæ Critiã adeò perculêre? Quot enim attoniti poëtæ, & præstigiatores philosophi, percellere mentem tuam non potuêre, sed nugæ tibi fuêre omnia? CRI. Desine paulisper, ô Triephon, neque molestus amplius sis. Neque enim contemnendus aut negligendus mihi eris. TRI. Scio equidẽ, quòd neq; paruam, neq; cõtemptu facilem rem apud te voluis, sed admodum etiam arcanã. Nam & color, quòd taurinũ quiddam tueris, quodq; pedibus consistere nequis, sed sursum atq; deorsum mambulas, cõspicuũ te facit. Verùm enim respira aliquãtulũ à malis, & nugas istas euome, ne quid fors patiare mali. CRI. Tu quidẽ, ô Triephõ, quantũ iugeri spacium

φαμι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ πεδάροις τοῖς νεφέλαις ἀναφανῇς, καὶ που καταπεσὼν Τριτωνίδα λίμνην καλονομάσῃς, ὡς καὶ Ἰκαρος τὸ πρίν. ἃ γὰρ ἀκήκοα τάμισυ παρὰ τῶν πρωταρχάτων ἐκείνων σοφιστῶν, μικρὰς ἐξώκειλέ μου τοῖς ὠσίν. Τρ. ἐγὼ μὲν ἀναφανοῦμαι, ὁπόσον καὶ βέλει, σὺ δὲ ἄμπνευσον τὸ δαιμόνιον. Κυ. φύ, φύ, φύ, φύ, τῶν ὕδατων ἐκείνων. ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, ἰὼ, τῶν ἀνέμων βυβωμάτων. οἴ, οἴ, οἴ, οἴ, τῶν κενῶν ἐλπίδων. Τρ. βαβαὶ τοῦ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς πνοὰς λέληφε. ποῦ γὰρ ἐμπνέοντος λάθρα, καὶ τοῖς ὠσὶ μασιν ἐπωθίζοντος, βορέου ἄρτι ἀνὰ τὴν Προποντίδα πεπνευκότος, ὡς δοκῶ πάλαι σε ὀλκάδος τινὸς Εὔξεινον πόντον οἰχήσονται, τῶν ἐμπάτων ἐπιπνευσάντων ἐκ τοῦ φυσήματος. ὅσον οἴδημα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκλεισε, πόσος κορκορυγμὸς καὶ ἐκόν τὴν γαστέρα σου συνετάραξε; πολύτιμον σεαυτὸν ἀνεφήνας, τοσαῦτα ἀκηκοὼς, ὡς καὶ κατὰ τὸ στρατῶδες, καὶ δοκεῖν τῶν ὀνύχων ἐκκόπτειν. Κρ. οὐ παρέδοξόν

cium extenditur, tãtum à me hinc curriculò abi, ne te ſpiritus in ſublime attollat, & ſupra terrã elatus pleriſque appareas, atq; alicubi etiam decidẽs Triephõtéum pelagus de te nominari facias, quẽadmodũ Icarus de ſe Icariũ olim. Nam quæ audiuĩ hodie à ter execrabilib. iſtis ſophiſtis, maximopere mihĩ ſtomachũ cõmouerũt. TR. At ego quidem retrò curſu abibo, quantum etiam voles. Tu verò reſpira à malis iſtis. CRI. Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, conſultationes malas. Væ, væ, væ, væ, ſpei inanĩ. TR. Papæ, qualis euaporatio, quãtus tumor in inteſtinis latuit? Quãtus aũt tumultꝰ, quãtáq; agitatio ventrẽ concuſsit tibi? Auritum ſanè quàm teipſum oſtẽdis fuiſſe, qui tam multa audieris, adeò vt etiã iuxta monſtroſum illud, ꝑ vngues exaudîſſe videaris. CRI. Atqui mira-

δοξόν τι, ὦ Τειφῶν, ἀκηκοέναι καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ λύραν τιθέασαι, καὶ κιθαρῳδὸν λύσαι, καὶ ἀνδρείαν φύσιν εἰς γυναικείαν ἐνεργοβατῆσαι, κἀξ ἀρρένων ὄρνια μεταβαλόμενα. καὶ ὅλως, τραγῳδικὸς ὁ βίος, ἃ βέλτιστα σοφῶν ζῆν ποιητῶν. ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον ἐλαύνω τῶνδ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπίωμεν, ἔνθα σὺ πλάτανοι ἥλιον ἄρχουσιν, ἀηδόνες δὲ καὶ χελιδόνες ᾠδὰς κελαδοῦσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν ὀρνίθων τὰς ἀκοὰς ἐνηδύνουσα, τό, τι ὕδωρ ἦρμα ἱλαρύνον, τὰς ψυχὰς καταθέλξει. Τρ. ἴωμεν, ὦ Κριτία. ἀλλὰ δείδια, μή σου ἐπῳδὴ τὸ ἐπος μόρον ἐστί, καί μ' ὕσπορον ἢ θύριθρον, ἢ ἄλλό τι τῶν ἀψύχων ἐπεργάσηται ἡ θαυμασία σου αὕτη καλάπληξις. Κρ. νὴ τὸν Δία τὸν ἐλευθέριον, ἃ τοῦτο γενήσεται ἐπὶ σοί. Τε. ἔτι μ' ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομοσάμενος. τί γὰρ ἂν δυνήσεται ἀμυνόμενά σε, εἰ παραβαίης τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ

bile non est, ô Triephon, per vngues audîsse, quãdo & tibiam ventrem spectãsti esse, & caput párere: & virilem naturam in muliebrem effectu trãsire, deinde & ex mulieribus aues transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primũ offendi hocce loco, abeamus, si vis, eò vbi platani Solem abarcent, luscinię autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet auium concentus aures exhilarans, & aqua leniter susurrans, animos demulceat. TRI. Eamus sanè, Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit id quod audîsti, & me pistillũ, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inanimatarum efficiat præclara ista tua cõsternatio. CR. Ita me amet cœlestis Iupiter, vt nihil tale in te fiet. TR. Amplius etiam terrefeciſti me, cùm Ioue deierâsti. Quid enim ille poterit vlciscĩ te, etiam si fidem iurisiurandi transgrediaris? Arbitror enim

neque

νὶ μὴ ἀγνοᾶν περὶ τοῦ Διός τος. Κει. τί λέγεις; ὁ Διώνυσος ὁ Ζεὺς ἐς Τάρταρον ἀπερίψαι; ἢ ἀγνοεῖς, ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπερρίψεν ἀπὸ τοῦ θείου οἰκοις βηλοῦ, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀντιβροντῶντα πρόσφατα κατεκεραύνωσε, καὶ τοὺς ἀσελγεστάτους ἔτι καὶ νῦν; παρὰ δὲ τοῦ ποιητοῦ Τιτανοκράτωρ καὶ γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ. Τε. σὺ μὲν ὦ Κριτία, πάντα παρίθραμες τὰ τοῦ Διός· ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύκνος ὅδε ἐγένετο, καὶ Σάτυρος δὲ ἀσελγαίνων, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰ μὲν τὸ παρὸν ἐθέλεις ἀκούειν ταχέως ἐπαύσατο, καὶ δείσας ἴσως μή ποτε πλάγους, τάχ' ἂν ἀροτρία, ἐντυχὼν γεωργῷ, ὑποζεύξας ἐκέλευσε βοροντοῦντος καὶ κεραυνοβόλου σου Διὸς, καὶ ἀντὶ τοῦ κεραυνοβολεῖν, τῷ βουπλήγι κατεκεντάνυτο. τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συνευωχεῖσθαι, ἀνδράσι μελανδρόις, καὶ τὸν ὄψιν ἰσοφυεῖς,

neque te de Ioue isto tuo ignorare. CRI. *Quid ais? an nō poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras quòd deos omnes deiecit à diuino illo ætheris pauimento? & [a] Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitauit, & vt petulantissimus quisq; est, etiam nunc? A' poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector, carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum.* TRI. *Tu quidem Critia, omnia ea percurristi quæ Ioui tribuūtur: sed si tibi ingratum non est, ausculta. An nō Cygnus ille fuit, & Satyrus, ob petulantiam, imò & Taurus? Ac nisi scortillum illud celeriter in humeros sustuliſſet, & per pelagus effugiſſet, fortasis araret etiam nunc, vbi in agricolam aliquem fortè incidiſſet iſte tuus tonitrua faciens, & fulmina iactās Iupiter: & pro eo quòd nūc fulmina iaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autē quòd cum Aethiopibus conuiuatur, hominibus nigricātibus, & vultum obscu-*

μηνίοις, καὶ ἐς δωδέκατον ἥλιον μὴ ἀφίστασθαι, ἀπ' ἀποβιβρωσκομένου καθορᾶσθαι παρ' αὐτοῖς, πώγωνα τηλικοῦτον ἔχων, οὐκ αἰσχύνης ἄξια; τὰ δὲ τοῦ ἀετοῦ καὶ τῆς Ἰδης, καὶ τὸ λιποφορεῖν καθ' ὅλου τοῦ σώματος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν. ΚΡΙ. μῶν τὸν Ἀπόλλω νά γ' ἐπομοσούμεθα ὃς πρέπτης ἄριστος, καὶ ἰητρὸς, ὦ γαθέ; ΤΡΙ. τὸν ψευδόμαντιν λέγεις, τὸν Κροῖσον πρῶτον διολωλεκότα, καὶ μετ' αὐτὸν Σαλαμινίους, καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντευόμενον. ΚΡΙ. τὸν Ποσειδῶνα δέ τε, ὃς πρίσταν ἐν τοῖν χεροῖν ἐκράτει, καὶ διάπορόν τι καὶ καταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅσον ἐννεάχιλοι ἄνδρες ἢ δεκάχιλοι, ἀλλὰ καὶ σεσίχθων, ὦ Τριεφῶν, ἐπονομάζεται; ΤΡΙ. τὸν μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν Σαλμωνέως παῖδα, τὴν Τυρὼ, πρῶτον διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύει, καὶ ῥύσης

obscuratis, & in duodecimum usq; solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idq; cùm barbam tantam habeat, an' non quæso pudore dignum fuerit? Quod autē ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd impregnari per totum adeò corpus solet, etiam dicere erubesco. CRI. Quid igitur? num Apollinem deierabimus, vt qui vates optimus sit, & prætereà medicus quoque? TRI. Vanum atq; mendacem istum vaticinatorem dicis, qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum etiam Salaminios, aliosq; innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo? CR. Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alij viri mille, aut etiam decies mille: prætereà & Sisichthon, hoc est, terræ tremefactor, ô Triephon, appellatur? TRI. Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam [b] Tyro paulò antè vitiauit, & adhuc etiam mœchatur,

σης καὶ λυμαντὴς τῶν τοιού-
των ἐστί; τὸν γὰρ Ἄρη ὑπὸ τῶν
δεσμοῦ πιεζόμενον, καὶ δυσ-
μοῖς ἀλύτοις μετὰ τῆς Ἀφρο-
δίτης συνόντα, πάντων τῶν
θεῶν, δεῖ τὴν μοιχίαν,
ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ
ἵππιος Ποσειδῶν ἔλυσε δα-
κρυρροοῦντα, ὥσπερ τὰ βρεφύλ-
λια τοὺς διδασκάλους ἢ διότα,
ἃ ὥσπερ αὐγράδα μόρας ἐξα-
πατῶσαι. ἐπίκλητος ὢν Ἡφαίστῳ
ἦλθε τὸν Ἄρεα. τὸ δ' ἀμφί-
χωλον τοῦτο δαιμόνιον, οἰκε-
τικὸν τὸν πρεσβύτην θεὸν,
τὸν Ἄρη ἀπελευθέρωσεν· ὥσ-
τε καὶ μοιχός ἐστιν, ὡς μοιχὸν
διασώσων. Κρι. Ἑρμείαν δ'
ἔτι; Τει. μή μοι τὸν κακόδου-
λον τοῦ ἀσυλλήπτου Διός,
καὶ τὸν ἀσυλλογιστότατον ἐρ-
ωτικοῖς μοιχικοῖς. Κρι. Ἄρεα
δὲ καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὲν πα-
ραδήχθαί σοι, δεῖ τὸ πεδια-
βληθῆναι πρώην παρά σου. ὥσ-
τε ἀσφαλῶ τούτους. τοὺς Ἀθη-
ναίους ἔτι ἐπιμνησθήσομαι, τοὺς
παρθένους, ἢν ἐπάλαι καὶ κατα-
πλη-

tur, liberatorq; & patronus huiuſcemodi vitiorum eſt? Nam Martem, cùm vinculis premeretur, & nodis quibuſdam inſolubilibus arctaretur, cæteris dijs omnibus præ pudore ſilentibus, equeſtris iſte Neptunus exoluit, in lachrymas profuſus ſcilicet, perinde vt pueruli magiſtros formidãtes, aut quẽ admodum aniculæ puellas decipientes. Inſtabat autem precibus Vulcano, vt ſolueret Martem. Ac elaudicans iſte deus, miſertus videlicet dei ſenioris & vetuſti, liberauit Martẽ: quare & mœchus eſt, vt qui mœchos conſeruet. CRIT. Quid igitur? Mercurium? TRIB. Apage mihi c veteratorem iſtum, improbum Iouis libidinoſiſſimi ſeruum, ipſum quoque libidine inſanientem in adulteria. CRIT. Proinde neq; Martem, aut Venerem, recepturũ eſſe te ſcio, vt qui iam antea abs te calũnijs impetiti fuerint. Quapropter miſſos & hos faciamus. Minerua aũt adhuc mẽtionem faciã, virginis videlicet armatæ, & terri-

πλακτικῆς θεᾶς, ἣ καὶ τὸν τῆς Γοργόνος λιφαλλὸν ἐν ᾧ στέθει περιάπτεται, τὸν Γιγαντολέτιν θεόν· οὐ γὰρ ἔχεις τι λέγειν περὶ αὐτῆς. Τρι. ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ἢν μοι ἀρκέσῃς. Κε. λέγε ὅ, τι γε βούλει. Τε. ἄπιθί μοι, ὦ Κρετία, τί τὸ χρήσιμον τῆς Γοργόνος, καὶ τί ὧν στέθει τοῦτο ἡ θεὰ ἐπιφέρεται; Κρ. ὡς φοβερόν τι θέαμα, καὶ ἀποτροπαῖον τῶν δεινῶν, ἅμα καὶ καταπλήσσον τοὺς πολεμίους, καὶ ἑτοιμοκτονίαν τῷ νίκην ποιεῖ, ὅπουγε βούλεται. Τρ. μῶν καὶ δεῖ τοῦτο καὶ γλαυκῶπις ἀκαταμάχητος; Κρ. καὶ μάλα. Τρ. καὶ δεῖ τι οὐ ζῆς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ ζῆς σωζομένοις μηδὲν διαφέρειν τούτων, ἀλλ' ἀγῶνα, ὡς ἡμᾶς ἀκαταμαχήτους ἐργάσωνται, ὥσπερ τὸν Ἀθηναῖον; Κε. ἀλλ' οὐ δεῖ δυνάμεις γε πόῤῥωθεν ἐπιβοηθεῖν, ὥσπερ ζῆς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὸν ἐπιφέρεται. Τε.

terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim, opinor, habes quod de ipsa dicas. TRIEP. *At dicam tibi etiam de ista, si mihi respondere voles.* CRIT. *Dic quicquid volueris.* TRIEP. *Dic mihi igitur Critia, quæ Gorgonis huius vtilitas est? & cur pectori gestamen hoc dea applicatum habet?* CRIT. *Vti terribile quoddam spectaculum, & quod mala auertere possit. Sed & hostes perterrefacit, & victoriam vtroque inclinantem, quocunque ipsa vult, aduertit.* TRIEP. *Num ob hoc ipsa quoq; Glaucopis inuicta atque insuperabilis est?* CR. *Atque admodum.* TRIE. *Cur igitur non illis potiùs qui seruare possunt, quàm qui seruantur, femora adolemus taurorum atq; caprarum, vt nos quoq; insuperabiles atq; inuictos reddant, perinde atq; Mineruam?* CRI. *Atqui ipsi potestas non est à longè auxiliari, perinde vt dijs: sed solum si quis ipsam gestat.*

Τρι. καὶ τί τοῦτ' ἐστίν; ἰθέλω γὰρ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι, εἰδὼς ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰς μάλιστα καταφανῶς· ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε τοῦ ὀνόματος. Κρ. αὕτη μόρη ἐγένετο ὑπερφυὴς καὶ ἐπίφθονος. Περσεὺς δὲ ταύτην δόλῳ ἀποδειροτομήσαντος, ἀνδρὸς γενναίου, καὶ εἰς μαγικὰ ἀφημισμένου, ἐπαοιδίαις ταύτην περιῳδήσαντος, ἔλαχον οἱ θεοὶ ταύτην ἰσχύειν. Τρ. τοιγαροῦν μ' ἐλάνθανεν ὄντα τὸ κάλλιστον, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι, ζώσης δὲ τίτε χρήσιμον; προσταιείζω εἰς πανδοχεῖον, ἢ πρυφίως σιωπῇ θᾶττον, ἢ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμασε; Κρ. νὴ τὸν ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις, παρθένος δ' ἐμέλετε μέχρι τῆς ἀποδομῆς. Τρ. καὶ εἴ τις παρθένον καραπομπόδιζεν τὸ γένος φόβητρον ἔσεσθαι τοῖς πολλοῖς· οἶδα γὰρ μυείας δεκαμιαίας τεμηθείσας νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, Κρήτῃ δὲ μὴν καλλίσῃ.

TRI. *Et quidnã hoc ipsum est? Volo enim ex te scire, vt qui inueneris talia, & quã maximè perfectè assecutus sis. Ignoro enim omnia quæ de ipsa feruntur, præterquã nomen.* CRI. *Ipsa quidem puella fuit elegans & amabilis. Perseus autẽ cùm huic dolo caput amputãsset, vtpote vir generosus, & qui in arte magica laudatus, carminibus illam quibusdã incantãsset, in præsidium & quasi quoddam propugnaculum dij sibi ipsam retinuerunt.* TRI. *Hoc igitur præclarum tandem me latuit, quòd dij hominũ quoq; indigent. Quæ autem vitis vtilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde se ipsam virginẽ appellabat.* CRI. *Non per ignotum Athenis: sed virgo permansit vsque ad decollationem.* TRI. *Ergo si quis virgini caput amputauerit, terriculamentum hoc ipsum erit multitudini? Noui enim innumeras membratim & per partes dissectas insula in circumflua, Cretam illam nomine*

φήσει· καὶ ἀ τοῦτο ἐγίνωσκον, ὦ καλὲ Κριτία, πόσας Γοργόνας σοι ἀνήγαγον ἐκ Κρήτης, ἵνα σε σφαλερίτην ἀκαταμάχητον ἀποκατίσησα, ποιητὰ δὲ καὶ ῥήτορες κατὰ πολύ με Περσέως ἀπέφηναν, ὡς πλείονας Γοργόνας ἐφευρηκότα. ἀλλ' ἔτι ἀναμνήσθητι τὰ τῶν Κρητῶν, οἱ τάφον ἐπιδείκνυτό μοι τοῦ Διός σου, καὶ γὰρ τὼ μητέρα θρέψαντα λόχμια, ὡς ἀναβαλοῦς αἱ λόχμαι αὐτῷ δηλοῦσι. Κρ. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκον τὼ ἐπῳδὼ καὶ τὰ ὄργια. Τρ. ἃ ταῦτα, ὦ Κριτία, ἐξ ἐπῳδῆς ἐγίνετο, τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκάδων ἐξανήγαγεν ἄν, καὶ ἐς τὸ γλυκύτατον φῶς ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τι καὶ μῦθοι, παρὰ τῶν ποιητῶν τεραατολογούμενα· ὥστε ἴσον καὶ ταύτην. Κρ. Ἦρα σὺ, τὼ Διὸς γαμετὼ καὶ ἀδελφὴν, ἐᾷς παραδραμεῖν; Τρ. σίγα, σ' ἀσυγγνώστως ἥκιστα μίξεως, καὶ

mine dicunt. Quòd si igitur cognouissem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attulissem, teq; ducem inuictũ & insuperabilem reddidissem. Poëtæ autem & oratores multò me Perseo antepositissent, vt qui plures Gorgonas inuenissem. Verùm quoniam in Cretæ mentionem incidi, adhuc memini qui mihi sepulchrum Iouis tui istius demonstrabant, & occultas valles, quæ matrem eius enutrierant, quanquam adhuc viridia ipsa ea arbusta essent. CRI. *At nescisebas incantationem & sacrificia quibus vtẽdum fuisset.* TRIT. *Si hæc, ô Critia, per incantationes facta sunt, fortassis etiam ab inferis excitâsset illam, & in lucem dulcissimam reduxisset. Sed nugæ istæ, ac ludicra & fabulæ sunt, à poëtis præstigiosè cõficta. Quapropter & hanc omitte.* CRI. *Iunonem autem, vxorem Iouis, & sororem eandem, annón recipis?* TRIT. *Tace obsecro, propter intemperantissimum concubi-*

καὶ τὸν ἐκ ποδῶν καὶ χειρῶν ἐπίταμον λαβάδραμε.

Κρ. καὶ τίνα ἐκμάσομαί γε; Τρ. ὑψιμέδοντα θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, οὐρανίωνα, ἠὲν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν ἐκ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τρία ταῦτα νόμιζε, Ζῆνα τόν δ' ἀγοῦ θεόν. Κρ. ἀριθμεῖν με διδάσκεις, καὶ ὅρκος ἡ ἀριθμητική· καὶ γὰρ ἀριθμεῖς, ὡς Νικόμαχος ὁ Γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τὸν τετρακτὸν φῂς τὸν Πυθαγόρειον, ἢ τὸν ὀγδοάδα καὶ πρωτάδα; Τρ. σίγα τὰ νήπια, καὶ τὰ σιγῆς ἄξια. οὐκ ἔστ' ὧδε μετρεῖν τὰ ψυκτῶν ἴχνη· ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ πρόσθεν πάντων, καὶ τί τὸ σύστημα τοῦ παντός. καὶ γὰρ πρόσθεν μέλλω τὰ κῶτα ἐπασχον, ἄπιρ σὺ, λοιπὰ δέ μοι Γαλιλαῖος ἐντύχῃ, ἀναφαλαντίας, ἐπιῤῥίν, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀεροβατήσας, καὶ τὰ λάμια

tum, & iſtam ex manibus pedibusque extentam, curſu præteruehe. CRIBPH. Quémnam igitur tibi iurabo? TRIT. Deum altè regnantem, magnum, ætherium, atq; æternum, Filium Patris, Spiritum ex Patre procedentem, vnum ex tribus, & ex vno tria. Hæc tu Iouem puta, hunc exiſtima Deum. CRI. Numerare me doces, & iuſiurandum arithmetica tibi eſt. Nam & numeras, perinde vt Nicomachus ille Geraſenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnũ tria, tria vnum: num quaternionem dicis Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta conſtantem? TRIT. Tace ea quæ infrà ſunt, quæque ſilentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum veſtigia. Ego enim docebo te quid ſit vniuerſum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item conſtitutio, quódve corpus vniuerſi. Quando autem me Galilæus ille conuenit, recaluaſter, naſo aquilo, qui in tertium vſq; cœlum per aërem ingreſſus eſt, quæq; optima atque

λάμισα ἐκμεμαθηκὼς, ἀλ' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ τῶν μακάρων ἴχνια παρασήσασι, καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω, ἢν μοι ἀκούσῃς, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρ. λέγε, ὦ πολυμαθέστατε Τριφῶν· δέδοικα γὰρ ἤδη χόμαι. Τρ. ἀεὶ νηγνωκάς ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ δραματοποιοῦ ὄρνιθας, ποιήματα; Κρ. καὶ μάλα. Τρ. ἐγκεχάραχται παρ' αὐτῷ τοιόν· Χάος μὲν ἦν καὶ νύξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ Τάρταρος εὐρύς, γῆ δ', οὐδ' οὐρανὸς ὦν. Κρ. οὐ λέγεις. ἔστα τί ἦν; Τρ. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκατανόητον, ὃ λύει τὸ σκότος, καὶ τὴν ἀκοσμίαν ταύτην ἀπέλασεν, λόγῳ μόνῳ ῥηθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγράψατο· γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν, οὐρανὸν ἐτάνυσεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς, δρόμον διατάξας, ὃς σὺ σέβῃ θεός. γῆν ἣ ζῶις ἄνθρωπε

atque pulcherrima ſunt, inde didicit, per aquam nos renouauit, in beatorum veſtigia inſiſtere fecit, & ex impiorum regionibus nos redemit. Ac te faciam, ſi me audieris, verè hominem. CRI. Dic quæſo, doctiſſime Triephon: timore enim quodam iam correptus ſum. TRI. Legiſtine aliquando Ariſtophanis Comici poëtæ fabulam, Aues? CRI. Atque admodum. TRI. Scriptũ ab eo tale quippiam ibi eſt:

A principio chaos, & nox,
& tenebræ nigræ erant,
& tartarus altus,
Nulla autem terra, nec aër,
aut polꝰ vllus adhuc, &c.

CRI. Rectè dicis: quid autem poſtea? TRIT. Erat lux incorruptibilis, inuiſibilis, incomprehenſibilis, quæ diſſoluit tenebras, & informitatem iſtam abegit, verbo ſolo dicto ab ipſa, quemadmodum tardilinguis iſte deſcripſit: Terram firmauit ſuper aquas, cœlum explanauit, ſtellas formauit fixas, curſum ordinauit, quas tu veneraris vt deos. Terram autem

ἄνθρωπον ἐκποίησιν, ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παράγων. καὶ ἔστιν ἐν οὐρανῷ βλέπων δικαίους τε καὶ ἀδίκους, καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀνταποδώσει δὲ πᾶσιν, ὧν ἕκαστον αὐτὸς ἐπιτάξας. Κρ. τὰ δὲ τῶν μοιρῶν ἐπισυγγραφόμενα εἰς ἅπαντας, ἐγγράφουσί τι καὶ ταῦτα; Τρ. τὰ ποῖα; Κρ. τὰ τῆς εἱμαρμένης. Τρ. λέγε, ὦ καλὲ Κριτία, περὶ τῶν Μοιρῶν· ἐγὼ δὲ μαθητιῶν ἀκούσομαί σου περὶ σοῦ. Κρ. ἦ γὰρ Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς ἄρα οὐκ

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

ἐπὶ δὲ τῷ μεγάλῳ Ἡρακλεῖ·

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακληείη φύγε κῆρα,

Ὅς περ φίλτατος ἦεν Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἄργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθ' ἕκαστα μάρθαν, καὶ τὰς ἐν τούτῳ μίξεις βελτίους, ἢ ἐγὼ δύναμαι.

Πάντα,

& floribus exornauit, hominem ex nihilo ad essentiam produxit. Estq; in cœlo aspiciens iustos pariter & iniustos, & in libris describens cuiusq; res & actiones. Rependet autem omnibus, * quam diem ipse præcepit. CRI. Quæ autem à Parcis agglomerata cūctis sunt, etiámne illa inscribunt? TRI. Qualiánam? CRI. Ea quæ ad fatum pertinent. TRIT. Dic mihi, ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, de te libenter audierim. CRI. An non Homerus poëta celebris ait:

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcā vitauit amaram,
Quanquā dīs charus foret, & Iouis inclyta proles:
Sed fato, atq; ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesq; in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse idem innuit, cùm ait:

—vbi

Πάντα, ὅσσα οἱ ἄλλοι,
καλαχλώβις τι βαρεῖαι
Γιγνομένῳ νήσαντο λίνῳ,
ὅτι μιν τίκτει μήτηρ.
καὶ τὰς ἐν ξένῃ ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι,
Ἦδ' ὡς Αἴολον ἐκόμιθ', ὅς μι πρόφρων ἐπίδικε,
Καὶ πεμπ', οὐδέ πω αἶσα φίλῳ ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.
ὅς τι πάντα ἐκ τῶν μοιρῶν γίγνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε, τὸν δ' Δία μὴ θελῆσαι τὸν ἰὸν Θανάτοιο δυσηχέα ἐξαναλῦσαι, ἀλλὰ μᾶλλον
Αἱματόεσσας ψιάδας κατὰ τείχεα λαῶν ἔραξε,
Παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλον ἐμμεναι
Φθίσειν ἐν Τροίῃ.
ὅς τι, ὦ Τριφῶν, δεῖ τοῦδε μηδὲν θαυμάσαι περὶ τῶν μοιρῶν ἐθελήσας, εἰ καὶ τάχα μειράκιος ἐγγύονας μετὰ δισκάλου, καὶ τὰ ἀπόῤῥητα ἐμυήθης. Τρ. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς, ὦ καλὲ Κριτία, διττὼ ἐποίησε τὼ ἁμαρτήματε καὶ ἀμφίβολον, ὡς τόδε

—ubi ille deinde
Illa ferat, quæcunque Deus, Parcæq; malignæ
Neuerunt genito, cũ matris prodijt aluo.
Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, vt cùm Vlysses ait:
Atque vti susceptum placido rex Aeolus ore,
Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.
Quare omnia à Parcis fieri poëta testatus est: Iouem autem neq; filium voluisse ab infanda defendere morte, sed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Troiæ
Occisurus erat—.
Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis polueris, etiam si fortassis in sublime sublatus fuisses vnà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. TRI. Et quomodo ipse ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum, & ambiguum,

δι μὲν τι πράξαντι, ζωῇ δι τέλει συγκύρσαι, ζῶντι δὲ ποιήσαντι, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν, ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως.

Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλος δι.

Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἄτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δὲ κεν οἶκαδ' ἵκωμαι,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν Ἔσσεται.

Καὶ κατὰ τὸν Εὐχενῶρα·

Ὃς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νῆας ἔβαινε.

Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολυΐδος,
Νόσῳ ἐν' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἳς ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν, ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται; ἢ ἀμφίβολα αὖτα, καὶ ἀμφίρρημα ἀπάτη; ἀ δὲ βέλει καὶ τὸν Διὸς ἐπιθήσω σοι λόγον, καὶ μᾶλλον Αἰγίσθῳ εἰρῆσθαι,

vt qui hoc quidem fecerit, talem exitū ſortiatur: aliud autem faciens, in alium euẽtum incidat: vt de Achille, cùm dicit:

Nam me mater ait, niueis Thetis inclyta plantis,
Sortitum geminas obeũda ad funera leges:
Nam ſi hîc perſiſtam, pugnemq; ad mœnia Troiæ,
Eripitur reditus mihi, at inclyta fama ſequetur.
Sin autem patriam repetam, charosq; penates,
Fama perit, verùm in lõgum mihi ducitur ætas.

Sed & de Euchenore ait:

Qui non ignarus fati, conſcenderat æquor.
Nanque huic ſæpe ſenex Polyidus dixerat antè,
Aut morbo in patria periturum, atque inter amicos,
Aut manibus Teucrorũ, atque inter Dorica caſtra.

Annón apud Homerũ hæc ſcripta ſunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio? Quòd ſi placet, etiam Iouis orationem tibi addam. Annón Aegiſtho dixit quòd

κῆφ, ὡς ἀφοχομένῳ μὴν τῆς μοι χείας, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλῆς, ᾗν λαβεῖν μᾶλλον πολὺν χρόνον, ἐπιβαλομένῳ ταῦτα πράξειν, ἢ λαθυσιρᾶν θανάτου; Τρ. τοῦτο μὲν οὖν πολλάκις προμαντευσάμην, ἐὰν μὲν ἀνάγκης τὸν πλησίον, θανάτῳ βίου παρὰ τῆς δίκης· εἰ δὲ μή γε μὴ ζῶντος πράξῃς, βίου μὲν καλῶς, ὀφλὼν δ' ὤκα βήμασι τῷ θανάτου μιχεῖν. ὀχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀμφίλογα, καὶ μηδέπω ἀβραίωμένα; ὥς τι ἴσον ἅπαντα, ὡς καὶ σὺ ἐν ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀναγράφῃ. Κατ. εἶν πάντα ἀνανυκλεῖς, ὦ Τειφῶν, ἀπαλ' μοι τόδε ἀπὶ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐγγράφεται. Τρ. πάντα, εἰ τύχοι γε καὶ ἐς ἔθνεσι. Κρ. πολλὰς γ' ἐγραφίας φῂς ἐν τῷ οὐρανῷ. ὡς ἅπαντα ἀναγράφεσθαι. Τειτ. ἀνόμα καὶ μηδὲν ἅπτε

quòd si ab adulterio & insidijs Agamemnonis seſe contineret, fato illi constitutum esse vt in longum tempus viueret: si verò in animum induceret facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpè sum: Si occideris proximum, morti condemnaberis iudicio. si verò hoc non feceris, vines rectè:

Nec te fas adeò festinam incurrere mortem.

An' non vides quàm minimè correcta aut emendata sunt quæ à poëtis dicuntur? quanquam item ambigua & obliqua, neque vnquam certa aliqua sede stabilita? Quare omnia isthæc missa fac, vt & te in cœlestibus bonorũ libris inscribant. CRIT. Benè omnia reuoluis ac repetis, Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cœlo describuntur? TRIE. Omnes, si quidem & inter gentes Chrestus fuerit. CRIT. Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. TRIE. Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum

φλαῦρον θεοῦ δεξιοῦ, ἀλλὰ κατηχούμενον & πείθου παρ' ἐμοῦ, ἄκρι ἂν μόνον θέλῃς εἰς τὸν ἀεῖνα· ὁ οὐρανὸν μὲν ὡς δέρριν ἐξέπλωσε, γῆν δὲ ὑπὲρ ὕδατος ἔπηξε, ἄστρα ἐμόρφωσε, ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντος παράγαγε, τί παράδοξον, καὶ τὰς πράξεις πάντων ἀναγράφεσθαι; καὶ γὰρ εἰ οἰκίδιόν τι κατασκευάσαντι, οἰκέτιδάς τε καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγαγόντι, οὐκ ἄν ποτέ σε λάθοι ζώντων πρᾶξις ἀπόβλητος, πόσῳ μᾶλλον τὸν πάντα ποιοῦντα θεὸν, οὐχ ἅπαντα ἐν ὀλίγῳ διαφαμῆναι ἐκάστου πρᾶξιν καὶ ἔννοιαν; οἱ γὰρ θεοὶ, κόπλαβος ζῶσι τοῖς ἔργοις ἐοικότες. Κατ. πάνυ μὲν λέγεις, καί μοι ἀντιστρέφεις τὴν Νιόβης παθεῖν. ἐκ λίθου γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ὅστις τοῦτον τὸν θεὸν τοῖς, μὴ μακρόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ.

Τριτ.

aut vile de Deo dextero loqueris, ſed Catechumenus exiſtens, perſuaderi à me tibi ſine, ſi modò viuere cupis in æuum. Nam ſi cœlum explanauit vt pellem, terram autem formauit ſuper aquas, ſtellas formauit, hominémque ex nihilo, vt eſſet, in lucem produxit: quid mirum adeò, ſi res quoque omnium ibi deſcribantur? Nã & tu ſi domunculam aliquam ædificâſſes, ancillas autem & ſeruos in eã multos congregaſſes, nunquã te lateret quicquam eorum quæ ab illis gererentur, quamuis abiectum & vile. quanto igitur magis probabile eſt, eum qui omnia creauit, Deum, cuncta expeditè ac facilè percurrere, & vniuſcuiuſque conſilia & actiones animaduertere? Nam tui dij pro Cottabis, ab ijs quĩ rectè ſapiunt, habentur.

CRIT. Rectè omninò dicis, & mihi nunc diuerſum accidit, e atque Niobæ olim. ex ſtatua enim in hominem conuerſus ſum. Quare iam deum iſtum tibi appono, & iuro quòd mali à me nihil patiere.

TRIT.

ἐστ. ἄπιθι ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλῶν, μὴ ἕτερόν τι ποιήσῃς ἐν ἐμοὶ, καὶ ἕτερον μὴ λάσῃς ἐνὶ φρονῶν, ἄλλο δ' ἄπῃς. ἀπ' ἄλλα δή, τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἅσσον, ὅπως μᾶλλον κατωκρίσω, καὶ ὅλως ἀποιωθῶ, καὶ ἐγὼ ὡς ἡ Νιόβη ἀπανθήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδὼν ὄρνιον γενήσομαι, καὶ τὴν θαυμασίαν σου ἔκπληξιν κατ' ἀνθρωπὸν λαμῶνα ἐκπραγθήσω. Κρ. νῦν τὸμ ἠδὸν τὸν ἐκ πατρὸς, ὃ δὴ τοῦτο γένοιτο. Τερ. λέγε, παρὰ τ' πνεύματος δυνάμιν τ' λόγου λαβών; Ἐγὼ δ' ἐκαθεζόμαν, Δίκῃ & Αἰακίδῃ, ὃν πότε λάξῃ ἀείσων. Κατ. ἀπῆν ἐκεῖ τὸν ἀνωφόρον, ἀπανησόμενός γε τὰ χρεωστήματα. καὶ δὴ ὁρῶ πολὺ & πάμπολυ, ἐς τὸ οὖς φιλοτιμουμένους, ἐκεῖ δ' ἦν ἀκοὴ ἐρωτῶντο δὲ τοῖς χείλεσιν. ἐγὼ δ' περιβλέψας ἐς ἅπαντας, καὶ τὴν χεῖρα δὲ τοῖς βλεφάρ-

TRIT. *Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut nouum in me facias:*

Néve aliud celes animis, aliudq; loquaris.

Verùm age mirabilem illam auſcultationem tuam tandem profer nobis, vt & ego expalleſcam, & prorſus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmuteſcam, ſed vti f Philomela in auiculam conuertar, & mirabilem iſtam conſternationem tuam in prato viridi trágico quodam modo decantem. CRIT. *Ita per filium ex patre haudquaquā iſtud fiet.* TRIT. *Dic modò, à ſpiritu poteſtatem ac vim dicendi accipiens. Ego verò ſedebo:*

Aeacidem expectans, dū cantum finiat ille.

CRIT. *Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam: atque ibi videbam multitudinem admodum magnam in aurem mutuò ſuſurrantes: audiendi autem ſtudio etiam labijs inhærebant. Ego verò oculos per cunctos circumferens, & manum*

βλιφάροις ὑπερκάμψας, ἐς σκοπιάζον ὀξυδορκίζομαι, εἴ ποῦ τινα τῶν φίλων θεάσωμαι. ὁρῶ δὴ Κράτωνα τὸν πολιτικὸν, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμποτικόν. Τριτ. σαφῶς γνωρίζω τὸν ἐξεταζόμενον, τὸν ἐξισωτὴν δηλονότι. ἔτα τί; Κριτ. καὶ δὴ πολλοὺς παραγκωνισάμενος, ἦκεν ἐς τὸ πρόσω, καὶ τὸ ἑωθινὸν χαῖρε ἀπὼν, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δή τις, τὄνομα Χαρίκλεος, σκυμμένον γεγονώς, ῥιγῶν τὴν ὑπόβλητον μύξαν, ἐκέκμηκτο ὑποσυρμίνον. ὁ δὲ πλύνος καὶ ἀνάστυπος καὶ θανάτου, ἔτα ἤρξατο ὑποφθέγγεσθαι διατεχνημένον. οὖν δὴ, ὡς πρόσω, τοὺς τῶν ἐξισωτῶν διαλείπει ὀλισθασμοὺς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει, καὶ τοὺς τελώνας ἅπαντας, καὶ τὰ δημόσια καὶ τὰς ἀραμάγγας λέξεται, μὴ ἐξετάζων ἢ τίχνης, καὶ διαφανάρα

manum ſupercilijs incuruam ſupernè obducens, inſpectabam quamacutiſſimè ſicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero vſque amicus fuit, & in conuiuijs vnà conſuetus. TRIT. Intelligo quem dicis, inſpectorem videlicet illum. ſed quid poſtea? CRIT. Multis itaque oppoſito cubito dimotis, in anteriorem partem penetraui, & matutinum illud Aue præfatus, accedebā ad ipſum. Cæterùm homuncio quidam nomine Charicenus, vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatq; languidum & inconditum. Erat autem ſputum morte ipſa liuidum magis. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, vt antè dixi, inſpectorum relinquit elapſmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam priuatas quàm publicas: prætereà & aramangas capiet, non inquirens aut perpendens cuiuſque artem. Atque etiam

amariora

μυάρια ἔτι πικρότερα, οἱ μὲν ἰδιῶται καὶ ἄδουλοι τοῖς λόγοις, καὶ ὧν καινῷ τῶν ἀκουσμάτων προσέκαιον. ἕτερος δέ τις γένομα Χλευόχαρμος, τεῖος βάνιον ἔχων πολύσαθρον, ξυνοδίτης τις καὶ ἄσκιπος, μετέπιπτε, ζοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδείξατό μοι τὶς ἀκοσμότερος, ἐξ ὁρίων παραγινόμενος, διακαρμαῖος τῷ λόμῳ, ἐν ᾧ θεάτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς οὗτος ᾧ χρυσῷ ἐπικλύσει τὸν λεωφόρον. ἐγὼ δ' ἐγὼ, κατὰ μὲν τὰ Ἀριστάνδρου καὶ Ἀρτεμιδώρου, ὁ καλῶς ἀκηβήσουσα. ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια ἐν ὑμῖν, ἀλλὰ σοὶ μὲν τὰ χρέα πολυθρυλήσεται ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως, οὗτος δὲ ἐπὶ πολὺ ζῶν βουλήσεται πλουτήσειν, ὡς πολλοῦ χρυσίου ἀπορραγείς. καὶ ἔμοιγε δοκεῖτε, ἐπὶ Λευκάδα πέτραν, καὶ δῆμον ὀνείρων καταδαρθόντων, τοσαῦτα ὀνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς

amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipsum erāt, delectabantur verbis hisce, & nouitati eorum quæ audiebant aduertebant animum. Alius autem quidam, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodū putre, sine calceis & tegmine capitis incedens, interloquebatur, dentibus applaudens: vt demonstrauit mihi malè vestitus quidam, qui ex montibus aduenerat, detonsa coma, in theatro perscriptum nomen literis hieroglyphicis (hoc est, sacris & arcanis notis) quòd iste auro inūdaturus esset viam publicam. Ego verò inquam: At iuxta 8 Aristandri & Artemidori præcepta non ita bonum euentum habebunt hæc inter vos somnia, sed tibi quidem debita multiplicabūtur secundūm proportionem pensionis: iste aūt quamplurimūm obolo etiam carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini super Leucadem petram & somniorū populum cōsopiti, tam multa somniare, nocte

νυκτὸς ὄσης. οἱ δὲ ἀνεκάγχασαν ἅπαντες, ὡς ἀπνιγῆναι τοῦ γέλωτος καὶ τῆς ἀμαθίας με κατειρώνευσαν. ἐγὼ δὲ πρὸς Κράτωνα, μῶν ἅπαντα ἐξεφρόνησα, ἵν' εἴπω τι κωμικώτερον, καὶ οὐ κατὰ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα, καὶ Ἀρτεμίδωρον τὸν Ἐφέσιον ἐξιχνεύσασα ὑπὲρ ὀνείρων; καὶ ὅς, σίγα, ἔφη, Κρητία, καὶ ἐξεμυθεῖτε, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν γενησόμενα. οὐ γὰρ ὄνειροι τάδ' εἰσίν, ἀλλ' ἀληθῆ, ἐκβύσουσα δὲ ἀς μάλιστα μισεῖ. ταῦτα ἀκούσας παρὰ τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν κατανοήσας ἐρυθρίασα, καὶ συνδρωπάζων ἐπορευόμην, πρὸς τὸν Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. ὡς δὲ ἡμῖν Τιτανῶδές τι ἐνιδών, ἅμα ξάμενός μου τῆς λώπης, ἐπάρας, ῥᾴθυμος ποιήσασθαι παθόμενός τε, καὶ παρανυστόμενος παρὰ τοῦ περιπλανωμένου ἐκείνου δαιμονίου. ἐς λόγους δὴ ταῦτα παρεκτείναντος, πάθη

nocte quasi in puncto existentes. Illi verò cachinnos sustulerunt vniuersi, ita vt risu propè suffocarentur, méque ignorantiæ condemnârunt. At ego ad Cratonem conuersus inquam: Num perperam omnia ἐξεφρόνησα, vt comico modo dicam aliquid, & non iuxta Aristandrum Telmissensem, & Artemidorum Ephesiũ inuestigaui somnia? Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc fiunt ura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Quentum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc posquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognouissem, erubui, & tristitiam præ me ferẽs abij, multis Cratonem incusãs do. Vnus autem illorũ acerbum & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste vellicabat, conuentionem fecisse & credẽs, & ab inuetterato illo numine instigatus. verbis autẽ hæc extendendo, per-

suadet

πείθω μι ἐ κακοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώπους παραγενέσθαι· κὴ δὴ φράδι, τὸ δὴ λεγόμενον, ἐμέρας συγκυρῆσαι· ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθῆναι. κὴ δὴ διήλθομεν Σιδηρέας τὰς πύλας, κὴ χαλκέους οὐδοὺς, ἀναβάθρας δὲ πολλὰς ἀνελθόντες, εἰς χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί· κὴ δὴ ἅπαντα ἱστορίας ἄξιον, ὅσα ὁ νησιώτης ἐκεῖνος ἐθαύμαζε. ὁρῶ δὲ οὐχ Ἑλένην μὰ Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας κὴ κατηχευωμένους. οἱ δὲ ἰδόντες ἐγέλασαν, κὴ ἐξεφαντίας παρῆγόν με. ἔφασκον γὰρ, ὡσεί τινα λυπρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν. ἐφαίνοντο γὰρ οὗτοι, ὡς τὰ μάλιστα ἀνιώμενοι, κὴ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυπροῖς, ὥς γε αἰ ποιμενοποιοὶ ἐπὶ θέατρα τὰς λυσσώδεις δ' ἀγχισχόντες, ἐψιθύριζον. μετὰ δὲ τὰ πρῶτά μι, Τίς, πόθεν ἐς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; κεφαλὰς γὰρ

suadet mihi infelici, vt ad præstigiatores istos homines accederē, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransiuimus ferreásque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse. Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adolescens. Video autem non Helenen mehercle, sed viros in faciem inclinatos, & pallescentes. Illi autem vbi me cōspexerunt, gauisi sunt, & ex aduerso ad nos accesserunt. Dicebant enim, num quod triste nuncium afferremus? Nam videbantur isti quàm pessima optare, gaudebántq; tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se iuncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam hominū, aut vnde es, quæ patria, quíq; parentes

Sunt

γὰρ ἄν ἔνις ἀπόγε τοῦ σχήματος. ὦ δ' ἐγώ, ὀλίγοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ. Κριτίας δὲ τοὔνομα, πόλις δέ μοι ἔνθεν ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀπροβατοιῶτας ἐπιπωθάνοντο, πῶς τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ τοῦ κόσμου. ὦ δ' ἐγώ, χαίρουσί γε πάντως, καὶ ἔτι γε, χαρήσονται. οἱ δ' ἀνένευον τοῖς ὀφρύσιν, οὐχ ὕτω· λυπεῖ γὰρ ἡ πόλις. ὦ δ' ἐγὼ κατὰ τὼ αὐτῶν γνώμω· ὑμεῖς μὲν χαίρουσι ὄντες, καὶ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἅπαντα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα καὶ τάδε νοοῦντες. πῶς δὲ τὰ τοῦ ἀθέρος; μῶν ἐκλείψει ὁ ἥλιος. ἡ δὲ σελήνη κατὰ κάθετον γνώσεται; ὁ Ἄρης ἐπιφανήσεται τὸν Δία, καὶ ὁ Κρόνος διαμετρήσει τὸν ἥλιον; ἡ Ἀφροδίτη ἐπὶ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ συνοδώσει, καὶ Ἑρμαφρόδιτους ἀκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἥδεσθε; ἐπὶ ῥαγ-

, Sunt tibi? Nam Chreſtus quidem eſſe appares, vtique ex habitu. Tum ego: Pauci, inquam, Chreſti, hoc eſt, frugi ſunt, quemadmodum vbique video. Critias autem nomen mihi eſt: ciuitas verò inde, vnde & vobis. Vt autem ſublimes illi & in aëre gradientes interrogârunt, quo pacto ſe res ciuitatis, & mundus adeò totus haberet, reſpondens ego: Benè, inquam, habent, & inſuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes ſupercilijs: Haud ita, inquiunt, malè enim parturit ciuitas. Tum ego ſecundùm ipſorum mentem: Vos, inquam, ſupra terrã & in ſublime ſublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutiſſimè & hæc intellectu aſſecuti eſtis ſcilicet: ſed quo pacto ea quæ in æthere ſunt, habent ſeſe? Num deficiet Sol, & ad perpendiculum Luna interponetur? Num Mars quadrangulo aſpectu Solem aſpiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluuias

ῥαγδαίους ὑετοὺς ἐκπέμψουσιν, ἢ νιφετὸν πολὺν ἐπισπαρήσονται τῇ γῇ, χάλαζαν δὲ καὶ ἰρυσίβην ἢ κατάξουσι, λοιμὸν καὶ λιμὸν ἢ ἐπιπέμψουσιν; ἢ τὸ βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεσθήσεται; οἱ δὲ, ὡς ἅπαντα καταρθωκότες, καταφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐράσμια, ὡς μεταπείσοντες τὰ πράγματα, ἀταξίαν δὲ καὶ ταραχὴν τῇ πόλει καταλείψοντες, τὰ στρατόπεδα ἄθλονα τῶν ἐναντίων γενόμενα. τοῦτο ἐκταραχθείς, καὶ ὥσπερ πρὶν θρασύμενος καὶ οἰδήσας, διάδρομον ἀνιβόησα, ὦ δαίμονιοι ἀνθρῶν, μὴ μεγαλαλίαν λέγετε, βάλλοντες ὀδόντας καθ' ἀνθρώπων θυμολεόντων, πνεόντων δόρυ καὶ λόγχας, καὶ λαμπρολόφους τριφαλείας. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν καταρρίπτετε· οὐ γὰρ ἀθρόα βαδίζοντες ταῦτα ἠκηκόητε, ὦ πολυάσχολον μαθη-

uias impetuosas ac vehemẽtes demittent? num densa nive terram insternent, grãdinem autem & rubiginem deuoluent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulminiferum exundat, & tonitruficum receptaculum repletũ est? At illi, quasi cunctis præclarè gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus ciuitatem inuasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamaui: O miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes aduersus viros leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas: sed ista in vestrum caput conuertantur, quando ita patriam vestram deprimitis. Non enim in aëre gradientes ista audiuistis, neque negociosam

μαθηματικὴν κατορθώκατε. ἀλλ' εἰ μαντεῖαι καὶ γοητεῖαι ὑμᾶς παρέπεσον, διπλοῦν τὸ τῆς ἀμαθίας ὀνομάτων γὰρ εὑρέματα ταῦτα γραϊδίων, καὶ παιγνία. ἐπὶ πολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μιμήσονται. Τρ. τί δὲ πρὸς ταῦτα εἴπομεν, ὦ καλὲ Κριτία, οἱ κατεπαρμένοι τὴν γνώμην καὶ τὴν διάνοιαν; Κρ. ἅπαντα ταῦτα παρέβαμον, εἰς ἐπίνοιαν τετυχνασμένην καταπεφωνότων. ἔλεγον γάρ, ἡλίους δέκα ἄσιτοι καὶ ἀσώματοι, καὶ ἐπὶ παννύχους ὑμνῳδίας ἐγρηγορόντων, ὀνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα. Τρ. σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἶπες; μέγα γὰρ εἶπον καὶ δεινὸν ἀπορημένον. Κρ. θαῤῥεῖ, οὐκ ἀγεννίς· ἀντεῖπον γὰρ τὰ καλλίστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀσίτων θρυλούμενα εἶπον περὶ ὑμῶν, ὁπόταν ὀνειροπολῆτε, τὰ τοιαῦτα πᾶσι παρασάγοντα. οἱ σοφοὶ ἐμειδιῶντο, ἔξω τε

Mathematicam perfectè adeò assecuti estis. Quòd si verò vaticina vos & præstigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen sustinetis. Nam hæc mulierum atq; anicularum inuèta sunt, & ludicra. plerunque enim huiusce modi res muliebres curæ prosequuntur. TRIT. *Quid autem ad hæc respondistis, ô optime Critia, istis mente pariter & sententijs detonsi?* CRIT. *Cuncta hæc præterierunt, ad cogitationes illas à se inuentas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, Soles decem ieiuni & absque cibo perseuerabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia somniamus.* TRIT. *Tu verò quid ad ipsos dixisti? Magnum enim & attonitum quiddam responderant.* CRIT. *Confide, nihil ignauum. Contrà enim respondi pulcherrimè. Nam quæ vulgò ab vrbanis, inquam, de vobis iactantur, quando somniatis, huiusce modi scilicet proferuntur. Illi autem quasi quiddam caninum subridentes, extra*

lectulum

τὰ προέρχονται ἐπὶ κλινιδίου. ἐγὼ δ' ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ ἐστι ταῦτα, ὦ αἰθέριοι, οὐκ ἄν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξευρήσητε, ἀλλὰ καταγελασθήσεσθε ὑπ' αὐτῶν, λυπήσετε τὰ μὴ ὄντα, μηδὲ γενησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐκ οἶδ', ὅπως λυπεῖτε, ὀνείροις πιστεύοντες, καὶ τὰ κάλλιστα βλασφημεῖτε· τοῖς δὲ πονηροῖς κλέπτε, μηδὲν ὀνόμενοι τὸ βλάπτεσθαι. ὥς τι ἰάσεσθε τὰς ἀπονοίας ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βουλεύματα, καὶ μαντεύματα, μή τι θεὸς ὑμᾶς εἰς κόρακας βάλοι, ὡς τὸ παροιμιῶδες ἐπαράσθαι, καὶ λύγδος λιθαλίνους ἐπιφημίσαι. οὗτοι δ' ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, καὶ τάχι πείθω σοι, ἅτινά μοι καὶ ὡς σήλῳ ἄνωδον ἔθηκαν, μίχρις ἂν ἡ χρησή σου λαλιὰ λιθόμορον ἀνήνυσι, καὶ ἄνθρωπον ἀποκατέστησε. Τρ. σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ

lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, si vera sunt, inquam, talia, ô aetherij, haud vnquam sanè tuò ea quæ futura sunt, inuestigabitis, sed persuasi ab ipsis nugabimini quæ neque sunt, neque futura sunt. Verùm hæc quidem nescio quo pacto nugamini, somnijs credentes, & quæ optima sunt, abominamini: malis autem delectamini, haud sanè quicquã abominatione ista promouentes. Quamobrem missas facite alienas istas imaginationes, & praua consilia vaticiniáq;, necubi deus vos in malam rem hinc eijciat, eò quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis ac perditis illam afficiatis. At isti vnum eundemq; omnes animũ habentes, me multùm increpabant. At, si placet, ista quoque tibi addam, quæ me etiam perinde vt statuam, elinguẽ ac mutum reddiderunt, donec me frugi ista tua loquela, cùm iam propè in lapidem conuersus essem, resoluit, & in hominem rursus restituit. TRIT. Tace Critia, neque mugas istas

μὴ ὑπερκλείνῃς τὸν ὄθλον. ὁρᾷς γὰρ, ὡς ἐξώγκωταί μου ἡ νηδὺς, καὶ ὥσπερ λιποφορῶ· ἐλήλεκθα γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις, ὡς ἔοικε λυσσῶντος, καὶ εἰ μὴ φαρμακον λυθιδανὸν ἐμπιὼν ἠρεμήσω, αὕτη ἡ μνὰ μὴ οἰκυρὸν ἐν ἐμοὶ, μέγα τι κακὸν ἐργάσηται. ὥς τι ἔαδον ἥδιστους; τλῶ ἀγκὰς ἀπὸ παιδὸς ἀρξάμενον, καὶ τλῶ πολυώνυμον ἀδελφὸν ἐστιλον ἐπιθεὰς. ἀπὸ τί ἦδε, ἀγχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβάς; σπουδῇ ἦκε, καὶ μετέρχεται, μῶν ἐπιφωνήσομεν αὐτῷ; Κρ. καὶ μάλα. Τρ. Κλεόλαε, μή τι πραδρόμικς γε ποσὶ, μηδὲ πρέλθῃς, ἀπ' ἐλθὲ χαίρων, εἴ γέ τι μῦθον φέρεις. Κλ. χαίρετ' ἄμφω, ὦ καλὼ ξυνωείς. Τρ. τίς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπιπολὺ, μῶν τι καινὸν πέπρακται; Κλ. πέπλωκε γὰρ ὀφρὺς ἡ παλαιὰ βουμγὴκ Πυρ-

longiùs extenderis. Videt enim quomodo intumuerit mihi venter, & quasi imprægnatus eam. morsus enim sum verbis à te modò dictis, perinde vt à cane rabiosa: ac nisi medicamentum aliquod obliuionem inducens hausero, atque ita conquiescam, memoria hæc mecum cohabitans, & quasi domi apud me residens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem missos istos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? annòn Cleolaus hic est, is qui pedibus longum adeò incedit? seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipsum? CRI. atque admodum TRI. Cleolaë; ne quid cursu præteruehare, neque prætereas nos: sed accede lætus, si quidem nuncium aliquod affers. CLE. Saluete ambo, ô præclarum par amicorum. TRI. Quæ autem est festinatio ista? permultum enim anhelas. num nouum aliquid gestum est? CLE.

Cecidit supercilium illud olim Persidis

Pama

ιρσῶν, ἡ Σῦσα, λλανὸν ἄ-
·πίσ‹ ἅ· ἔτι γε πᾶσα χθὼν
ραβίας, χἡ λιπαρὸς ἀν-
ψωτάτῳ λράτ‹. Κρ. Τ' ἐπᾶ
,ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τ
γαθῶν, ἀλλ' αὔξει, ἄγων ἐπὶ
ὲ λρείττονα ἡμᾶς ἅ, ὦ Τριη-
ῶν, τὰ μάλιστα εὑρηκότες ἐσ
φ· ἐλυσχίρανον γὰρ ἐν τῇ ἀ-
νθιφόσ‹ τοῖς τέκνοις κατα-
πᾶν ἐπὶ ταῖς διαθήκαις· οἶ-
λας γὰρ τὼ ἐμὼ πρόνοιαν, ὡς ἐ-
ὼ τὰ σά. ἓν δ' ἀρκεῖ τοῖς πα-
ἐν αἰῶνι τ' αὐτοκράτορος.
λεῖος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψ‹, κοὐ
θνος ἡμᾶς ὁ λαὸς ἀπολοῦσ‹. Τρ.
ἀγὼ, ὦ Κριτία, τἄλλα τὰ κατα-
έπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωνι Βα
βυλῶνα ὀλωμένην, Αἴγυπτον
δουλευομένην, τὰ τ' Περσῶν τέκ
να δούλειον ἦμαρ ἄγοντα, τὰς
κηθρομὰς τ' Σκυθῶν παυομέ-
νας; εἶτ' ὄν γε ἀνακαλουμένας·
ἡμᾶς δ' τ' ἐν Ἀθήναις ἄγνωστον
φρονοῦντες γε πεφυκότα τυ-
χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτάνυσις,
τούτῳ εὐχαριστήσομεν, ὡς κατα-
ξιω-

Fama celebratum, atque
Susa vrbs inclyta:
Cadet autē & omnis ter-
ra nobilis Arabum,
Valida imperantis dexte-
ra, & vi roboris.

CRIT. *Hoc illud est, vt semper deus non negligit bonos, sed auget, prouehens in melius. Nos autem, ô Triephon, pulcherrima inuenimus. Solicitus enim mecum ipse eram, quidnam in morte liberis meis testamento relicturus essem. Nosti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur sufficit liberis, dies videlicet imperatoris. Neque enim diuitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit.* TRI. *Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, vt videant Babylonem perditam, Aegyptum in seruitutem redactam, Persarum liberos seruilem ætatē agentes, excursiones Scytharum sedatas, vtinam igitur & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inuentum adorantes, & manus in cælum tendentes, gratias illi agemus, vt qui*

ξιωθέντων τοιούτων ἐράτων ὑπάρχοι γενέσθαι· τοὺς δὲ λοιποὺς ἀμελεῖν ἐάσομεν, ἀρκισθέντων ὑπὲρ αὐτῶν ἐμοῦ, τὸ, Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ, κατὰ τὴν παροιμίαν.

digni facti fuerimus huiusmodi potestati atque virtuti subiecti esse. Reliquos autem istos nugari finamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod prouerbio dici solet: Nō est curæ Hippoclidi.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a Salmoneum] *Salmoneus Elidis rex, quum Iouis fulmen mentiretur, ac propterea crederetur Deus, ab ipso Ioue fulminatus est. Mantuanus:*

Sic quoq; delusus curru Iouis æmulus alto,
Flammiferumq; rotans Alphea per oppida fulmē
Occidit, & casu Elæam perterruit vrbem.

De eo Lucianus in Timone & in Tragopodagra. Item Virgil. Aeneid. 6. b Tyro.] *Tyro formosissima fuit nympha, Salmonei filia, ab Enipeo Thessaliæ fluuio adamata, & à Neptuno compressa, peperit Peliam & Neleum, teste Hom. Odyss. 11. de qua superiùs in dialogis Deorum, & libro 2. Histor. verarum.* c Veneratorem istum.] *Is creditur fures, excubitores, exploratores, omnesq; id genus homines adiuuare, qui rem quāpiam latenter atq; occultò aggredi moliuntur, παρὰ τὸ ἐγκρύπτειν cognominatus. Aristoph. in Pluto.* d Victoriam vtroq; inclinantem.] *Homerus locis aliquot appellat ἑτερολκίαν νίκην: id est, victoriam alternatim nunc his, nunc illis obtingentem. Est enim dubia victoria & incerta. Hinc Homerus idem alibi ἀμφίλογον νίκην etiam vocat. Dicitur & eadem ratione ἑτερολκὴ καὶ ἑτεροῤῥοπή. Aristoteles lib. Rheto. 2. νίκη δ' ἀπαμείβεται ἄνδρας: id est, Nunc his, nunc illis contingit vincere. Seruius lib. 11. Aen. super ea verba,*

In mediosq; focos, & dis communibus aras:

Dei, inquit, communes sunt Mars, Bellona, Victoria: quòd ij in bello vtrique possint parti fauere. Arist. eod. lib. & Lucianus noster

sfer in libello de Calumnia ex Homeric. Iliad. σ. hanc sententiam prouerbialem citant:

Ξυνὸς γὰρ Ἄρης, καὶ τὸν κτανόντα κτάνει. *id est,*

Communis Mars, inq; vicem perimit perimẽtem. *Quod carmen incertum ac varium belli euentum notat.* e Atque Niobe.] *Niobe Tantali filia, vxor Amphionis, regis Thebanorum, sex filias, totidemque filios peperit: ideo animo elato Latonæ seſe præferre non dubitauit. Quamobrem indignata Dea, Apollinis & Dianæ ſagittis liberos eius ad vnum omnes interficiendos curauit, Niobenq; ipſam turbine venti in Aſiam rapuit, & in ſaxum transformauit.* f Philomela in auiculam.] *Luſciniam: de qua eſt fabula in Metamorph. Ouid. Queritur autem maximè, quando incubat ova: tunc enim totam noctem canere fertur.* g Ariſtandri.] *Ariſtander & Artemidorus ὀνειροπόλοι,* id eſt *ſomniorum conjectores.*

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ἢ περὶ κάλλους.

CHARIDEMVS, ſiue de Pulchritudine.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

NEq; hic dialogus Luciani videtur eſſe: id quod Aldus quoq; annotauit, & cùm ex ſtylo, quanquam is multò ſimplicior hic, quàm in ſuperiore eſt, tum ex reliquo totius corporis cõtextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis ſeu formæ, tribus orationibus diuiſum, vtpote à tribus perſonis in conuiuio tractatum, quarum priores duæ præſtantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter & hominum adhibitis exemplis. Poſtrema autem etiam vim & effectum illius ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgò inter bona recenſentur. Cætera plana ſunt.

ΕΡΜΙΠΠΟΥ ΚΑΙ Χαριδήμου.

Εσπατος ἐτυχον χθὲς, ὦ Χαρίδημε, ποιούμενος ἐν τῷ πλατείᾳ, ἅμα μὲν καὶ τῆς παρὰ τῶν ἀγρῶν χάριν βασάνους, ἅμα δ' ἐτύγχανον γάρ τι μελετῶν, καὶ ἀνόμην ἡσυχίας. ἐντυγχάνω δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους. προσαπῶν δ', ὡς εἰώθειν, ἠρώτων, ὅθεν τε πορεύοιτο, καὶ ὅποι βαδίζοι. ὁ δ' ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάριν, ἅτε αὐθημερὸν πρὸς τὸν ὄψιν γενόμενος τῶν ἀγρῶν, ἀπηλαύσων δ' καὶ τῆς τούτου ἐπιτηδείου ἀνδρείου καὶ λιβυφοινίκων ἄρας, ἃς συμποσίου μέθοι καλοῦ γεγονότος ἐν Πειραιεῖ, ἐν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια θυσάντος τῷ Ἑρμῇ. ὅτι δ' βιβλίον ἀναγνοὺς, ἐνίκησεν ἐν Διασίοις, ἔφασκεν

Deambulabam fortè heri in ſuburbio, Charideme, ſimul vt ex agrorum aſpectu me aliquantulum reficerem, ſimul etiam quietis & ocij gratia: fortè enim tum meditabar quippiam. Obuiam igitur mihi fit Proxenus, Epicratis filius. Allocutus autem ipſum, quemadmodum conſueueram, interrogabam vnde veniret ſcilicet, & quò iturus eſſet. Tum ille, venire ſe quidem etiam ipſum reſpõdit huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aſpectu percipere conſueuiſſet: refici autem velle etiam temperata ac leni aura quæ illos afflaret. Cæterùm redire ſe à conuiuio, quod pulcherrimũ peractũ fuiſſet in Piræo apud Androclẽ Epicharis filium, qui ob partam victoriam Mercurio ſacrificâſſet. Viciſſe autem ipſum in Diaſiis, libro quodã recitato. Commemorabat autem cùm alia multa quæ ibi acta eſſent vrbana & fe-

σκι δὴ ἀπό τι πολλὰ γενέσθαι ἀξίαν καὶ χαείγοντα, καὶ δὴ καὶ λάθοις ἐγκώμια ἀρέσθαι τοῖς ἀνθρώποις, ἃ ἐκεῖνον μὲν μὴ λυπήσαθαι εἰπεῖν, ὑπὸ γήρως ἐπιλελησμένον, ἄλλως τε καὶ οὐκ ἐν τοσούτοις λόγοις μεμετεσχηκότα· σὲ δ' ἂν ῥᾳδίως ἐκεῖνο, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐγκωμιαστικὸς εἶ, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον προσεσχηκότα τὸν νοῦν. Χα. γέγονε ταῦτα, ὦ Ερμίππε· ἀμφὶ δὲ ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅτι τῶν πάντων ἀκόλουθον, θορύβου πολλοῦ γινομένου, καὶ διακονουμένων, καὶ τῶν ἐσιωμένων, ἄλλως τε καὶ οὐκ ἐν ἀναχρεστέροις ὄν, μεμνῆσθαι λόγους ἐν συμποσίῳ γιγνομένους. οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ, καὶ τὸν λίαν μνημονικώτατον. πολὺ ἀπὸ σοῦ χαίρειν, ὡς ἄν οἵός τε ὦ, πολὺ λήσεσθαι παράδοξα ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ. Ερ. τούτων μὴ δὴ ἕνεκα οἰκά

& feſtiua, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta aiebat, quæ ipſum quidem non poſſe referre, obſolitum eorum præ ſenectute videlicet: deinde etiam alios qui non ita multùm circa orationes dicendas verſatum. Te verò facilè commemoraturum, vt qui & ipſe encomium dixiſſes, & cæteris per totum conuiuium animum aduertiſſes. CHA. Facta ſunt hæc, Hermippe, vt dicis. Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta perſequi. Neque enim poſsibile erat omnia exaudire, multo adeò tumultu excitato & ab ijs qui miniſtrabant, & ab ijs qui conuiuabantur, & alioqui etiam ex difficilioribus, hoc eſt, meminiſſe eorum verborũ quæ in conuiuijs fiunt. Noſti enim quàm obliuioſos reddant etiam eos qui alioqui plurimũ memoria valẽt. Sed tamẽ tui gratia, quoad potero, cõmemorare tibi illa conabor, nihil eorũ prætermittens, quæcunque memoria conſequi potuero. HE. Proinde ob hanc rem

ἀλλά σοι χάριν ἀπ' ἄμοιγε ὀφείλω. πάντα γὰρ τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς ἀπολοίης, ὅτι τὸ βιβλίον, ὅπερ ἀνέγνω Ἀνδροκλῆς, τίνα τὰ γενόμενα, καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον ἐκάλεσεν, οὕτως ἂν ἱκανὴν λάβοιμι τὴν χάριν. Χα. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὦ ἑταῖρε, ἐγκώμιον Ἡρακλέους, ἐκ τινος ὀνείρατος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρόθεν, ἀνταγωνιστὴν αὐτῷ περὶ τῶν ἀστραγάλων, μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. Ερ. τί δὲ βιβλίον, ὃ ἐκεῖνος ἀνέγνω, Χα. ἐγκώμιον τοῖν Διοσκούροιν· φάσκειν γὰρ καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσῶσθαι, ταύτην οὖν αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν, ἅτε καὶ ὑπ' ἐκείνων πρακεκλημένος, ἐπ' ἄκροις ἤδη τοῖς ἐν τοῖς ἰσχάτοις κινδύνοις φανεῖσιν. πρᾶσσον μέντοι καὶ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μὲν συγγενεῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ καὶ ἄλλως σπουδῆς· οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι,

gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiueris, puta & quis liber fuerit quē recitauerat Androcles, & quem recitato eo superauerit, postremò & quósnam vos ad conuiuium vocârit, ita demum plenam apud me gratiam inibis. CHAR. Ipse quidem liber [b] encomiū Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, pro spicis, imò verò pro gloria cum eo certans. HERM. Quid autem libri erat quod ille recitauit? CHAR. Encomium [c] Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque ex magnis periculis ab illis seruatum, hanc illis quasi quandā gratiam persoluisse: præsertim cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis nauium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in conuiuio & alij multi, partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate iuncti: qui verò memoratu digni

sunt,

ἄξιοι, τό, τι συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότω, καὶ κάλλος ἐγκώμια διειλθόντω, Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου, καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγαθοκλέους, καὶ τρίτος αὐτός. συνκατέκειτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ καλὸς, ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τι καὶ τεθρυμμένον. νῦν μὲν οὖν γε ἐδόκει ἔχειν· πάνυ γὰρ σφόδρα ἀκροᾶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν, παρασκευαζόμενος ὅτι. Ερ. μηδαμῶς, ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τῶν ἐγκωμίων ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀφανῶς, ὑφ' ἧς ἀναγκασθεὶς τοὺς λόγους, Χα. ἀκῇ διατρίβεις ἡμᾶς ὦ γαθὲ, πολλὰ διαμεμηνότας τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας ἀπαναγκῶσα. πλὴν ἀλλά τί τις ἂν κέρδος, ὅπότι φίλος τις ὢν βιάζοιτο· ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὅτιοῦν. ἀλλὰ δὴ ἐπεὶ αἰτίαν τοῦ λόγου, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος

sunt, quiq; totum conuiuium cohoneſtarunt, laudesq; pulchritudinis verbis perſecuti ſunt, Philo erat Diniæ filius, & Ariſtippus Agaſthenis, tertiusq; ipſe. Accumbebat autem nobiſcum & Cleonymus formoſus ille, Androclis nepos, adoleſcentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere vtiq; videbatur. Admodum enim attentè auſcultabat quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. HERM. Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipſa encomia exordiare, quàm cauſam quoque expoſueris, qua adducti ad hoc argumentum tractandũ proceſſeritis. CHAR. Præterrem moraris nos, ô optime, qui tibi iamdudum potuiſſemus vniuerſa oratione expoſita iterum hinc abire. Veruntamen quid agas quàndo quiſpiam amicus exiſtens tantopere vrgeat? Neceſſe enim eſt quiduis etiam amici cauſa perpeti. Cauſa igitur, quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus

formo-

ευμ& ὁ καλός. καθημένου γὰρ
αὐτοῦ μεταξὺ ἐμοῦ τε, καὶ Ανδρο-
κλέους τοῦ θείου, πολὺς ἐγίνετο
λόγος ζῆς ἰδιώτας περὶ αὐ-
τοῦ, ἀπεβλέπομέν τε ἐς αὐτὸν, καὶ
ὑπερεκπεπλαγμένοις τὸ κάλ-
λος. σχεδὸν ὧν πάντων ὀλι-
γωρούντων, κάθην ἀνεξιόν-
του ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἐπ-
αθύτου δὲ ἡμᾶς τῶν ἀν-
θρώπων τῇ φιλοκαλίᾳ, καὶ ἅμα
ἐπαινέσαντας αὐτοὺς, ἀργίας
τέ τινος εἶναι ὑπολαβόντες,
λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιω-
τῶν, περὶ τῶν καλλίστων, ἧς
μόνης ἐτῶν οἰόμεθα πρέπειν,
καὶ δὴ καὶ ἀκούομεθα τῶν περὶ
καλλους λόγων. ἔδοξεν οὖν ἡ-
μῖν, ἀνονομαστὶ λέγειν τὸν ἔπαι-
νον τοῦ παιδός· ὁ γὰρ ἂν ἔχειν
καλῶς· ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν
εἰς πλείω τρυφὴν, ἀλλ' οὐκ
μὴν, ὥσπερ ἐπαίνους, οὕτω ἀ-
τάκτως, ὅπερ ἔπασι τύχοι
λέγειν, ἀλλ' ἕκαστος ἀπεῖν ἰδία,
ὅσ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ τοῦ
πράγματος. καὶ δὴ ἀρξάμενος
ὁ Φί-

formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, cuius nepos erat, ſederet, multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam eius plus quàm obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem quandam arbitrati ſumus eſſe verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt haud nominatim dicere laudes pueri (neque enim honeſtum fore: nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in maiorem inſolentiam eſſe) ſed tamen neque illas incompoſitè adeò, & vt cuique fortè ſuccurriſſet, ſed ſeorſim ſingulos quæcunque de re propoſita commeminiſſent. Atque ita

Philo

ὁ Φίλων πρῶτος, οὕτως τὸν λόγον ἐποιήσατο. Ὡς ἦν δεινὸν, εἰ παύσομαι, ἃ πάλαι πρὸ ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα πρὸ σπουδῆς, αὐτῶν δὴ τῶν κάλλους ἕνεκα ποιησόμεθα λόγον, ἀπ' οὗτω καθεδούμεθα σιγῇ, ὥσπερ ἀλλοιότατα μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὑπὲρ οὗ σπουδάσομεν ἢ ἅπαντα χρόνον ἀφόντων. καί τοι πῶς τις ἂν χρήσαιτο πρεπόντως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων, περὶ ἧττον καλοῦ σιγῴη ἢ ὄντως; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν λόγοις καλὸν σώφροσι καλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα πράγματας, περὶ αὐτοῦ λέγειν τὸ τέλος ἡμᾶς τῶν ἑκάστοτε πραττομένων; ἀλλ' ἵνα μὴ λόξω λέγειν μὴ ὡς χρὴ περὶ τοῦ δεικνύναι ἀδύνατον· ἐπεὶ δ' μηδὲν ἐπίσταμαι περὶ αὐτοῦ, ὡς οἷόν τε, βραχέα περὶ τούτου πειράσομαι διιέναι. κάλλους γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπι-

Philo primus exorsus, in hūc modum verba fecit. Quàm indignum verò est, quòd cùm quæcunque in singulos dies agimus, pro ijs tanquam pulchris omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipso pulchro sermonem nullum habemus, sed perinde silentes ac taciti sedemus, ac si metuamus, ne fortè verbum aliquod de ijs pro quibus tantopere laboramus, vel imprudentibus nobis excidat? Atqui vbinam aliquis oratione meritò vtatur, si, cùm de illis quæ nullius precij sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? Aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectius quàm omnia alia seruari poterit, si de ipso fine eorum quæ quotidie aguntur, dicere prætermittamus? Verùm ne videar monere quidem scire quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipse de eò nihil posse: quo ad fieri potest, de eo breuiter commemorare conabor. Nam pulchritudine omnes quidem

cupierunt

ἐπιθυμησάντων τυχεῖν, πάνυ δὲ ὀλίγοι τινές. οἱ δὲ ταύτης ἔτυχον τῆς ἀωρίας, δόξαι μονίσαι πάντων εὐδοξάν γενέσθαι, καὶ παρὰ θεῶν, καὶ παρὰ ἀνθρώπων τὰ ἐπικότα τετιμημένοι. τεκμήριον δέ, τῶν μὲν θεῶν ἐξ ἡρώων γενομένων, Ἡρακλῆς τε ὅδε ὁ Διὸς, καὶ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη· ὧν ὁ μὲν, ἀνδρείας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς τιμῆς, Ἑλένη δὲ, διὰ κάλλος χάριν, ἀντὶ τοῦ μεταβαλεῖν εἰς θεὰν, καὶ τοῖς Διοσκούροις ἀδελφὴ γενέσθαι, πρὶν ἀντὶ εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν, τοῖς ἀπὸ μιᾶς σωζομένοις· ἀπὸ μὲν ὅς τις ἀνθρώπων ἄξιος θεοῖς ὁμιλεῖν, ἀνέστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅτι μετέσχηκασι κάλλους. Πέλοψ τε γοῦν ἐκεῖνος χάριν θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ τοῦ Δαρδάνου οὕτω μετὰ κράτησε λέγεται τοῦ πάντων

cupierunt potiri: pauci autem omnino fuerunt qui illam assecuti fuissent. Qui verò donum hoc fortè adepti fuêre, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos & apud homines merito honore affecti. Atque huius rei argumentum tale fuerit. [d] Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, [e] & Helena, Iouis filij sunt: quorum ille quidem fortitudinis causa honorem hunc consecutus esse dicitur, Helena autem pulchritudinis gratia cùm se ipsam in deam mutâsset, tum fratribus Dioscuris causa fuisse vt ante ipsam in cœlum ascenderent, ijs quibus cæteri vita functi sub terra obnoxij premuntur, exoluti. Quanquam etiam quicunq; hominum dignus vnquam iudicatus fuit, vt deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quàm qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac causa cum dijs Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani hoc pacto miscuisse nectar dicitur omnium

των ἁπάντων θεῶν, ὥς τ' αὐτὸν οὐκ ἀνασχέσθαι συμμετασχεῖν αὐτῷ τινὰ τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρας τῆς παιδικῆς· ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπειν ἀγώμονα εἶναι, εἰς Γάργαρον καταπλάντα τῆς Ἴδης, ἀναγαγεῖν ἐκεῖσε τὰ παιδικά, ὅπερ σωέσεσθαι τὸν ἅπαντα ἐμοὶ χρόνον. Τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ ποιήσασθαι τῶν καλῶν, ὡς τ' οὐ μόνον αὐτὸς ἀξιῶσαι τῶν οὐρανίων, ἀναγαγὼν ἐκεῖσε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ, τι τύχοι καταβάς, σωλῶν ἐκάστοτε τοῖς ἐρωμένοις. καὶ τοῦτο μὲν γὰρ κύκνῳ ὁμοιωθεὶς, σωνῆν τῇ Λήδᾳ· τοῦτο δ' ἐν ἄλλῳ ταύρῳ γενόμενος Εὐρώπην ἁρπάσαι, ἀναθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, γενέσθαι τὸν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τοιαύτα τοῦ Διὸς, ὅπως ἂν, οἷς ἐπεθύμει, συγγένοιτο μηχανώμενον. τὸ δὲ μέγιστον, καὶ οἷον ἄν τις θαυμάσαι· ἐμίγη γὰρ τοῖς θεοῖς

nium ſummo deorum, quare etiam ipſum neque vllum deorum cæterorum alium voluiſſe ſecum venationis huius, amorum ſuorum videlicet participem fieri: ſed ſibi ſoli decorum arbitrari eſſe in Gargarum Idæ deuolare, atque inde amaſium ſuum in eum locum vbi per omne tempus cum illo conſuetudinem haberet, ſubducere. Tantam autem curam ille ſemper habuit pulchrorum, vt non ſolùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipſos attollens: ſed & ipſe in terram, quocunq; fors tulit, deſcenderit, vt cum amatis ſingulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem in cygnum conuerſus, cum Leda rem habuit: ob eandem autem & tauri facie Europam rapuit. Aſsimilatus autem f Amphitryoni, procreauit Herculem. multaq; alia Iouis vaframen, quæ enumerare quiſpiam poſsit, quibus ille eorum congreſſu quorum deſiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum eſt, quodq; meritò aliquis admirari poſsit, cùm ille

cum

θᾶσ (οὐ γὰρ ἀνθρώπων γέ τισι, πλὴν ἃ μὴ ζῆς καλοῖς) ἐν δὲ τούτοις λυμηνόμενον, ὅτε ποτοίητο βόρβορος ὢν κοινῇ τῶν Ἑλλήνων ποιητῇ, καὶ θρασὺς καὶ καταπληκτικὸς, ὅς τ' ἐν μὲν τῇ πρώτῃ λυμηνοείας πλὴν Ἥραν, καί τοι πρότερον πάντ' ἀνθρώπων ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, ὅμως δ' αὖ πλὴν οὕτω ἐφόβησεν, ὥς τ' ἄρκεσαι αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μίσχειν λόγων εἶναι πλὴν ὀργὴν τοῦ Διός. τὸν δ' ἄπαντας θεοὺς ἐν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἧττον καταίσησι φοβηθῆναι, γῆν ἀνασπάσαι αὐτοῖς ἀνθρώποις καὶ θάλασσαν ἀπειλοῦσ. μίαν δ' σωίσασθαι καλοῖς, οὕτω γίγνεται πρᾶος καὶ ἥμερος, πλὴν τοῖς πᾶσιν ἐπιπλήξ, ὥς τι πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι. καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παλλικοῖς ἀηδὴς, ἑτέρου τινὸς ὑποκρίνεται σχῆμα, καὶ τοῦτον καλόν, καὶ οἷον

cum dijs verſaretur (neque enim hominum vlli conuerſatus eſt præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita auſterus fingitur à communi Græcorum poëta, vt in priore quidem oratione Iunonem, quanquam illa antea vbique increpare ipſum conſueuiſſet, nihilo minus tamen ita perterruerit, vt ea ſatis habuerit quòd nihil grauius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira conſiſteret. In poſteriore autem deos vniuerſos non minore terrore affecerit, terram vnà cum ipſis hominibus, & mare quoque in ſublime ſublaturum ſeſe minatus. At verò quoties cum pulchris congreſſurus eſſet, ita manſuetus & blandus, omnibúsque æquabilis redditur, vt apud omnes alios etiam ipſo eo quòd Iupiter eſt depoſito, videlicet ne moleſtus aut ingratus cuiquam eorum quos amat, videatur, alienam aliquam formam induit, eámque pulcherrimam, & quæ

οἷον τὸν ὁρῶντα προσαγαγέσθαι· ἴσως δὲ καὶ ἄλλους καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ καλῷ. καὶ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνος ἑάλω τῆς καλλους, τῶν δ' ἄλλων οὐδεὶς θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἴσχυν λοιπὴ ταῦτα κατηγορεῖαν Διὸς οὐχ ὑπὲρ τοῦ καλλους ἀρῆσθαι, ἀλλ' εἴ τις ἀκριβῶς ἐπιλήσεται σκοπεῖν, πάντας ἂν ἐν ἴσῃ θεοὺς ταυτὰ πεπονθότας εὑ, οἷον τὸν μὲν Ποσειδῶ, τὸν Πέλοπος ἁρπασθέντα, Υακίνθου δὲ, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ερμῆν ὄντ, τοῦ Κάδμου. καὶ θεαὶ δ' ἐλάττους οὐκ αἰσχύνονται φανόμεναι τοῦτον, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἴσχειν λοιπὴ, τὸ καλὸν συγγνωμονικῶς καλῷ διηγεῖσθαι, παρισχεῖσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἔτι δὲ, τοῦ μὲν ἄλλων ἁπάντων ἴσασι πεισάτις ὄντα, οὐχ ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, περὶ ὧν ἄρχει, ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲν, τοῖς ἀνθρώποις ἡγεμονίη τὰ ἐς πολέμους, πρὸς Ἀρτε-

& qua maximè putat intuentem allici posse. Tantum reuerentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non solùm ipse quidem Iupiter ita pulchritudine captus est, cæterorum autem deorum nullus, vt hæc magis accusationem Iouis contimere videantur, quàm pro pulchritudine dicta esse. Sed si quis diligenter considerare volet, omnibus etiam dijs eadem hæc accidisse videlicet, deprehendet: vt verbi gratia Neptunum Pelopis forma captum fuisse, Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium & Cadmi. Prætereà neque deas pudet pulchritudine superatas ac captas videri, sed hanc quasi æmulationem quandam honoris inter se habent: puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare posse, hominibus

seſe dediſſe. Iam verò cùm ex cæteris ommbus vnaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de ijs quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, [h] ſed Minerua quidem cum hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam [i] cum Diana

Αρτεμιν οὐ διαμάχεται περὶ θήρας, ὡς δ' αὔτως Αθηνᾷ μαχέσυη παραχωρεῖ τῶν πολεμικῶν τῶν δ' γαμων Ηρ' Αφροδίτη, οὐδ' αὐτὴ πρὸς αὐτῆς ἐνοχλουμένη, περὶ ὧν ἐπιφορώσα. ἑκάστη δ' ἑαυτὴ καλλος ζοῦτον φρονεῖ, καὶ παλαιας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥς τι καὶ ἡ Ερις αὐτὰς ἀπόλλυσιν ἐκποδὼν ποιῆσαι βουλομένη, οὐδὲν ἄλλο προὔβαλεν αὐταῖς, ἢ καλλος, οὕτως οἰομένη ῥᾳδίως, ὅπερ ἤθελε, διατάξειν, ὀρθῶς καὶ φρονίμως ζοῦτο λογιζομένη. σκέψασθε δ' ἄρ τις ἐντεῦθεν πλὴν τὰ μάλλον πιθανοῦσαν· ὡς γὰρ ἐλάβοντο τοῦ μήλου, καὶ πλὴν ἐπιγραφὴν ἀνελέξαντο, ἑκάστης αὐτῶν ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον. μηδεμιᾶς δὲ ζημιώσης πλὴν ψῆφον καθ' αὑτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἄρ' αἰσχροτέρα τῆς ἑτέρας ἕκη πλὴν ὄψιν, ἀνέρχονται παρὰ τὴν μὲν πατέρα, τὴν δ' ἀδελφόν τε καὶ σώοικον, Δία, ἐπιτρέψασα πλὴν δίκλην αὐτῷ. ἐκχωρ

de venatione pugnat: eodémque modo & illa Mineruæ de re militari concedit: de nuptijs autem Iunō Veneri, neq; hæc illi molesta est ob ea quibus illa præsidet. At contrà singulæ ob formam & pulchritudinem eò vsque animo efferuntur, omnesque alias excellere sibi videntur, vt cum [k] *Eris ipsas inter se mutuò discordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud obiecerit illis, quàm pulchritudinem: rata hoc pacto facillimè sese hoc quod volebat, effecturam esse. Ac prudenter sanè hoc excogitauit: animaduerterit́q; vel inde aliquis pulchritudinis potestatem. Nam postquam pomum illud accepissent, & inscriptionem legissent, cùm vnaquæque sum illud esse censeret, neque tamen vlla contra seipsam suffragium ferre sustineret, quòd videlicet altera turpior esset, ad Iouem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & coniugem, deueniunt, litem hanc illi disceptandam committentes. Ille*

autem

χων ἢ καὶ αὐτὸς, ἤ τίς ὅτιν, ἀποφαίνεσθαι, καλλίστη, καὶ πολλῶν ἀνθρώπων ὄντων, καὶ σοφῶν καὶ φρονίμων, ἵν τι Ἑλλὰς καὶ τῇ βαρβάρῳ, ὅθ' ἱππρέπεια τῶν μείσιν Πάριδι τῷ Πριάμου, ψῆφον ἐναρχῶν καθαρὰν ἐξοίσων, ὅτι καὶ φρονήσεως καὶ σοφίας καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ καλὸν. τοσαύτῳ δ' ἐπιμηλὰν ἀεὶ ποιεῖσθαι καὶ σπουδὴν ἀκέραν ἔναι καλαί, ὥστε καὶ τὸν ἡρώων τὶ μορφὴν, καὶ θεῶν ποιητὰ ἂν ἄποθεν ποθῶν, ἤ παρὰ τῶν μάλιστα πιθανῶν ὀνομάζεσθαι. κάλλιον ἂν ἔν ἀκοῦσαι, καλλίλογος ἡ Ἥρα, ἤ πρόσθε θεὰ, θυγάτηρ μεγάλης Κρόνου· Ἀθηνᾶ δ' ἂν ἂν βουλθείη Τριτογένεια κὲ τῶν γλαυκῶπις καλεῖσθαι. Ἀφροδίτη τὶ τιμᾶσαι τ' ἂν τῶν παντὸς, καλεῖσθαι χρυσῆ. ἅπερ ἅπαντ' ἐς κάλλος τείνει. καί τοι ταῦτα οὐ μόνον ἀπό-

autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes & sapientes & prudentes cùm in Græcia tum inter Barbaros essent, quibus eadem causa delegari potuisset: iudicium hoc Paridi Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quòd & prudentiam & sapientiam & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantáque cura formosæ audire expetiuêre, vt & heroum pariter & deorum [l] exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentiùs audierit [m] λευκώλενον (hoc est, niueis lacertis) Iuno, quàm πρόσθε θεὰ, & θυγατὴρ μεγάλης Κρόνου (hoc est, antiqua dea, & Saturni magni filia) [n] Minerua autem neq; Tritogenia, quàm Glaucopis vocari malluerit. Et Venus vniuerso etiam redemerit nominari χρυσῆ, hoc est, aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento atq; indicio sunt,

ἀπόδειξιν ἴσχει, πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι πρὸς τοῦτο, ἀπὸ τῆς μαρτυρίας δῆλον ἀψευδής, ἣ κρείττονα εἶναι πάντων τῶν ἄλλων. ἥκιστα Ἀθηνᾶ μὴ ἀνδρείας ἅμα καὶ φρονήσεως πείσῃ ἐπιψηφίζεσθαι· ἀμφοτέρων γὰρ πείσεται τούτων. Ἥρα δ' ἁπάσης ἀρχῆς καὶ δυναστείας αἰρετώτερον ἀφφαίνει, σωηγορεῖντ' αὐτῇ καὶ ἡ Δία παραλαβοῦσα. εἰ τοίνυν ἔτω μὴ θεῖον καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος δεῖν, ἔτω δὴ πρισπέσθασον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ καὶ αὐτὸς μιμεμψάσθαι τοὺς θεούς, ἱερόν τι καὶ λόγῳ πᾶν ὅ, τι ἔχομεν, σωφρονεῖσθαι τῷ κάλλει; ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ τιλωνῇ, ὡς καὶ πλέονα ἂν τούτων εἰρῆκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἐπίσατο τῶν ἀλλοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκεῖνον δ' ὧδε Ἀρίστιππος ἤρξατο τῶν λόγων ποιεῖσθαι πρότερον πραχληθεὶς ὑπ' Ἀν-

quo pacto illi qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimoniũ perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus præstantior eadem sit. Proinde Minerua quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur: vtrique enim harum præsidet ipsa. Iuno autẽ vniuersa dominatione atq; potentia expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Ioue tanquam patrono aduocato. Quòd si igitur diuina adeò res & veneranda pulchritudo est, deinde & dijs tantopere ambita & affectata: quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunq; modis potemus, pulchritudini patrocinemur? Atq; hæc quidem Philo de pulchritudine perorauit, hoc quoq; ad finẽ addens, quòd etiam plura hic dicturus fuisset, nisi sciret verbositatem in conuiuijs longiorem improbari. Cæterùm post illũ statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Andro-

βουλόμενος· ἐγὼ γὰρ ἐβούλετο λέγειν, ὁ μετὰ Φίλωνα ἀναβήσομαι καὶ ἐνδοιαζόμενος ἐνταῦθα· Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ περὶ τῶν βελτίστων, καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρας τινὰς ὥρμησαν ἀποδείξεις, ἀφ' ὧν αὐτοῖς μὴ δοκεῖν δόξαν περάνειν, τοῖς δ' ἀκροατὰς τοὺς λόγους ἐπιτηδείους ποιεῖσθαι, καὶ διαπλήθουσιν· οἱ μὲν περὶ τῶν ἐξόντων ἐπὶ πᾶσιν ἀναγκαίοις, οἱ δὲ διαφέροντα τὰ ἐκ ὄντα, ἑτέροις δέ, περὶ τῶν ἀδήλων ἀναγκαίως λογοποιοῦντες, ὃς ἐγὼ τούτων πάντα καταλιπόντας, ὅπως τὸ βέλτιστον τύχωσιν ἐσόμενα, σκοπεῖν. ὃς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ἐμὲ ὑγιὲς ἐγνωκέναι νομίζων, ἅπασι δέ, καὶ τὸ τοῦ ἀγνοίας τῶν βελτίστων καταγορεῦσαι τοῖς αὐτοῖς πεπτωκόσιν, τὸν αὐτὸν λόγον ἀκριβέστατον, καὶ κάλλιστον

drocle inuitatus. Neque enim volebat primò, veritus proximo post Philonē loco dicere. Exorsus autē inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consueuêre, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent alij quidem de ijsdem rebus inter se verbis contendentes: alij autem ea quæ non existunt, commemorantes, alij etiam de ijs de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur quando nunc ego de ijs quæ existunt, nihil sani cognouisse existimo, & alioqui autem etiam aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem, in eadem vitia incurrere, omnino stultitiæ cuiusdam esse puto: idem argumentum orationis vtilissimum atque pulcherrimum

εἰω τοῖς ἀκούσιν ὑπόθεσιν ποιήσομαι τῶν λόγων, καὶ ἴσμεν πᾶς, ὁπόσον ἄν, φαίην ἐγώ, κάλλιστ' ἄν ἔχοιμι ἀκούειν ἐγκωμίου. ἐὰν μὲν οὖν τινα καὶ ἑτέρους τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἱκανῶς ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς ἀνόντος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ· τοῦδε δὲ ἅρα τοσαύτην ἀφθονίαν πρίχεται τοῖς βουλομένοις ἅπαντα περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ, ἃ μὴ κατ' ἀξίαν τις ἐφικοιτο τῷ λόγῳ, νομίζειν ἀνυσχέρ, ἀπ' ἐκείνου πρὸς πάντας ἄλλους ἐγκώμιόν τι διαπεπραγμένος συμβαλέσθαι πρὸς τοὺς ἐπαίνους ἀμείνονος, οἴεσθαι παρεῖναι τύχης. τὸ γὰρ ὅτῳ μὴ πεφανῶς ὑπὸ τῶν ἐμπρόσθεν τετιμημένου, ὅμως δὲ τοῖς ἀνθρώποις θέαν καὶ περιποιήσασθαι, πᾶσι δὲ τοῖς ὅσοις οἰκεότατον κόσμον, καὶ οἷς μὲν ἂν πάρῃ, παρὰ πάντων σπουδαζομένων, ὧν δ' ἀφίσται, μισουμένων, καὶ οὐδὲ πρὸς-

auditoribus proponã, quòdque omnis quicunque etiam fuerit, fatebitur scio, dignissimum esse quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulchritudine, satis fuisset vnum aliquem dicentem audîsse, & exinde argumento eo relicto ad alia transîsse: nunc autem præsens hoc tãtam dicendi copiam præbet ijs qui de eo orationem instituunt, vt haudquaquam si quis pro dignitate ipsum nõ tractârit, ob id infeliciter sibi succesisse rem arbitrarĩ debeat: sed si post multos alios nonnihil ad priores laudes etiam ipse conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quod manifestè adeò à superioribus in honore habitum semper est, ab hominibus autem ita pro re diuina & operæ precio digna existimatum, omnibusq; quicunque viuunt, peculiare ornamentum existit: prætereà & eos quibus adest, ab omnibus amari & coli, illos autem quibus abest, odio haberi, neque dignos

πόσβλεπαν ἀξιεμφῶν, τίς ἂν ἂν τοσοῦτον λόγων μετοχῆς, ὥς τ' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν ἀρκέσαι; οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδή περ οὕτω πολλῶν αὐτῷ δεῖ τῶν ἐπαινούντων, ὥς τι μόλις ἂν τῆς ἀξίας τυχεῖν, εὐλόγως ἀπαικὸς, καὶ ἡμᾶς ἐγχειρεῖν τι λέγειν περὶ αὐτῆ, μέλλοντάς γε μετὰ Φίλωνα ποιεῖσθαι τὸς λόγους. οὕτω δὴ σεμνότατόν καὶ θειότατόν ἐστιν ἅπαν, ὅσα τοὶ καλὸς τετιμήκασι, παραλείπω· ἀλλ' οἷς ἐν δὶς ἄνω χρόνοις, ἐκ Διὸς Ελένη γενομένη οὕτως ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥστ' ἔτι ἀλιπίας ὄσας ἐντὸς, μετά τινα χρείαν ἐν Πελοποννήσῳ γενόμενος ὁ Θησεὺς, οὕτω τ' ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὥς' οὔσης αὐτῷ βασιλείας ἀσφαλεστάτης, καὶ δόξης ἐκ τῆς τυχέσης, ὅμως οὐκ ἤνεγκε βιωτὸν αὐτῷ,

gnos adeò quos aspicias, videri facit: quisnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, vt id pro eo ac dignum est, laudare sufficiat? Veruntamen quoniam ita multis ipsi opus est laudatoribus, vt vix vnquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil verba facere post Philonem. Adeò autem omnium quæ sunt, veneratione dignissima, maximéque diuina res pulchritudo est, vt etiam si omittamus dicere quibus honoribus Dij pulchros affecêre: superioribus certè temporibus illis Helena ex Ioue nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuit, vt cùm adhuc intra ætatem esset, Theseus ob aliam quandam rem in Peloponnesum profectus, conspecta illius forma, in tantam admirationem ipsius venerit, vt cùm & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret, nequaquam vulgari, nihilominus tamen putârit sibi vitam vitalem, vt

αὐτῷ, ταύτης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν δὲ πάντας εὐδαιμονίᾳ, ἐὰν ταύτῃ αὐτῷ γένοιτο συνοικεῖν. οὕτω δὲ διανοηθεὶς, τὸ μὲν παρὰ τοῦ πατρὸς λαβεῖν ἀπεπόνει· μὴ γὰρ ἂν αὐτῇ αὐτὸν ἐκδόναι μήπω ἥλικίας ἐμμελοῦς, τῷ δ' ἀρχῷ ὑπερφρονήσας ἐκείνου, καὶ παιδὸς, ὀλιγωρήσας δὲ καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πάντων δυνατῶν, λοιπὸν αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Περιθόου παραλαβὼν, βίᾳ λαβὼν αὐτῇ τοῦ πατρὸς, εἰς Ἀφιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτῃ ἴσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ταύτης, ὥσθ' ὅτως ἐφίλησε τὰ ἄπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ὑστερογενέσι παράδειγμα γενέσθαι, τῷ Θησέως καὶ Περιθόου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἐκείνῳ χάριν ἐν Ἅιδου γενέσθαι, τῷ Διὸς μνησθησόμενον λόγῳ, ἐπειδὴ πολλὰ παρῄνει, οὐκ ἀνανεύει ταύτης αὐτὸν τῆς πείρας ἀφέξεσθαι κατὰ, πᾶσαν,

ille ait, non esse, si illa carere deberet: rursum autem se omnes alios felicitate supergressurum esse, si secum illam cohabitare contingeret. Atque hoc modo cùm apud sese animatus esset, à patre quidem ipsius accipere illam desperauit. neque enim elocaturum ipsum illâ, cùm nondum ad iustam ætatem peruenisset. cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisq; insuper etiam omnibus qui tum in Peloponneso agebant potentibus. assumpto Pirithoo, qui ipsi in raptu adesset, à patre vi abreptam in Aphidnam Atticæ regionis oppidum asportauit. Tantam autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præstito, vt ipsum per omne deinde tempus ita amârit, vt etiam posteris in exemplum abierit Thesei & Pirithoi amicitia. At postquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficisci regnum, ambientem filiam Cereris Proserpinam, postquam multis ipsum dehortatus à proposito ne quid tale tenta-

πᾶσαι, συνηκολούθησεν αὐτῷ, ταύτῃ πρέπουσαν οἰόμενος αὐτῷ καταθύσειν τὴν χάριν περὶ τῆς ψυχῆς, ὑπὲρ αὐτοῦ διενδιωτῶσαι. ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀφελημένου αὐτοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καὶ ζηλωτὴ ἐχόντων καλάτι, καὶ εὐγενούσας ἐκ τῆς Ἑλλάδος, σφίσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γαμετὰς, οἱ δ' Ἕλληνες βασιλεῖς. οἱ δὲ συνελθόντες ἐμνηστεύοντο ταύτῃ, τὰς ἄλλας ἁπάσας ὑπεριδόντες, ὡς φαυλοτέρας. γενόντων δ', ὅτι πρὸς μάχην ἔσαι, καὶ δείσαντος, μὴ πόλεμος γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὀμωμόκασιν ὅρκον τοιοῦδε ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικουρήσειν ᾧ ταύτης ἀξιωθείη, μηδ' ἐπιτρέψειν, μή τις ἄλλος πρὸς ἐπιχειρεῖ· ἔκαστος οἰόμενος ταύτῃ αὐτῷ τὴν συμμαχίαν παρασκευάζειν. ἡ μὲν δὴ ἰδίας γνώμης ἀπέτυχον πάντων,

tentaret, auertere non potuit vnà cum ipso profectus est, arbitratus debere se hanc illi referre gratiam, vt pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterûm vbi hoc profecto peregrè, illa Argos mox redijsset, postquam ætate nubilis facta est, quamquam principes Græciæ & formosas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere vxores sibi possent: nihilominus tamen conuenientes, huius proci facti sunt, cæteris omnibus perinde vt vilioribus contemptis. Scientes autem quòd non absque certamine ab vno aliquo ducenda esset, metuentesq; ne pugnantibus inter se aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi sententia in hæc verba iurârunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque vxorem hanc ducere dignatus fuisset: neq; cuiquam concedere, qui iniuria aliqua afficere illum aggressus esset: existimantes videlicet quisque sibi auxilium & societatem hanc parari. Propria quidem igitur sententia frustrati omnes

του, πλὴν Μενελάου, καὶ κοινῆς μὲν ἐπαράθηκαν αὐτίκα. ὀλίγῳ γὰρ ὕστερον ἔριδος γνομένης τῶν θεῶν περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὸν κρίσιν Πατρὶ τῷ Πριάμου. ὁ δὲ τῶν μὲν σωμάτων τῶν θεῶν ἀπηλλάγη, τὰ δωρεῶν δ' ἀναγκασθεὶς γνώσθαι κρείττους, καὶ διδόσης Ἥρας μὲν τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν, τόδε ἐν πολέμοις ἀθλωτὰς κράτος, Ἀφροδίτης δὲ τὸν τῆς Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μὲν ἂν θρώποις γνώσθαι ἄρ' ποτὲ νομίζῃς ἂν ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' ὄλυσθαι ἐπιγενομένων ἀξιωθῆναι, πρᾶττο τὸν τούτης γάμον. γνωμένης δὲ ὑμνωμένης ἐπείνης στρατείας κατὰ τῶν Τρώων, καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον, κατὰ τῆς Ἀσίας ἐλθούσης, ἔχοντος οἵ τι Τρῶες, ἀφθόντος τὴν Ἑλένην, ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῆς, οἷς Ἕλλησι ταύτην αὐτοὺς ἐάσαν-

sunt ° præter Menelaum: communis autem pacti experimentum statim adeò defuerunt. Non enim multò pòst, cùm contentio inter deas de pulchritudine orta esset, disceptatio eius litis Paridi Priami filio delegata fuit. Qui cùm iudicio inferior esset, quàm ve inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur iudex fieri, ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerua robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ huius nuptias: ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obuenire possent, Helena autem non statim vllus posterorum dignus futurus esset: nuptias huius cæteris rebus omnibus anteposuit. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Troianos, & Europa tunc primùm contra Asiam bello concitata, cùm Troiani possent, Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permit-

ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλαγῆναι τῶν ἐκ πολέμου, καὶ στρατείας δυσχερῶν, οἳ δ' ἐκ ἀβουλήτου ἀμφότεροι, ἐκ ἄν ποτε νομίσαντες εὑρεῖν ἀφορμὴν καλλίω πολέμου, περὶ ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ θεοὶ δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σφῶν ἀδότων ἀποθανουμένους ἐν τῷ πολέμῳ, οὐκ ἀπιστήσαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐνέγκαντο ἐς τοῦτο, ἐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, ἢ θεῶν παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχομένους ὑπὲρ Ἑλένης ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τοὺς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς μείζω, καὶ θανότερον ἐνίσησαν τοῦ πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενομένου πολέμου· ἐν ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἀλλήλων, ἐνταῦθα δ' ἐμάχοντο πρὸς ἀλλήλους. οὗ τί γένοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσῳ τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ καλὸν καὶ παρ' ἀθανάτοις μετεῖναι; ὅταν γὲ

permittentes, omnibus illis difficultatibus quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorē belli causam ob quam morerentur, inuenire se posse. Iam verò & dij cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id vltrò proficisci fecerunt: rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse si pro Helena mortem obijssent, quàm quòd deorum filij procreati essent. Et quid attinet de filijs deorum dicere, cùm ipsi dij maiore grauioréque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quàm tunc cùm contra Gigantes bellum gessêre? Nam in illo contra Gigantes communibus ac mutuis auxilijs dimicârunt: hic autem ipsi contra seipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quódnam aliud manifestius aut clarius esse potest, quanto et iam ipsis dijs iudicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm

pro

γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων οὐδενὸς ἁπάντων οὐδαμοῦ τὸ πρᾶγμα φαίνονται διενεχθέντος, ὑπὲρ δὲ καλλους, οὐ μόνον τοὺς υἱοὺς ἐπιδεδωκότος, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότος, ἔνιοι δὲ καὶ τρωθέντος, πῶς οὐχ ἁπάσαις ψῆφος προτιμῶσιν ἁπάντων τὸ κάλλος; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀφείς τῶν περὶ καλλους λόγων, περὶ ταῦτα διατρίβειν ἀεί, ἐφ' ἕτερον βέλομαι μεταβῆναι, οὐδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὡς δᾶξα τἀληθὲς κάλλους ἀξίαν, τῶν πρότερον εἰρημένων, τὴν Ἀρκάδα Ἱπποδαμείαν Οἰνομάου. ὅσους τὸ ταύτης κάλλος ἀλόντας, μᾶλλον εἰρημένους ἀπέφηνεν ἀποθνήσκειν, ἢ ταύτης διοχισμένους, τὸν ἥλιον προσορᾶν. ὡς γὰρ ἐλάβετο τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατὴρ οὐ πολλῷ ὦν μείζονι παραγενικῶν εἶδεν ὥρας αὐτῆς ἁλός· τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ πιεσ-

pro aliarum quidem rerum nunquam vlla vllo modo inter ſeſe diſcordes fuerint, pro pulchritudine autem nõ ſolùm filios ſuos in mortem obtulerint, ſed ipſi inter ſe dimicârint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus adeò calculis cenſuerunt pulchritudinem cæteris rebus vniuerſis anteponendam eſſe? Atenim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari diutiùs videamur, ad alium hinc tranſire volo, haudquaquam his quæ antè dicta ſunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quàm multos enim ille pulchritudine huius captos oſtendit mortem ſubire voluiſſe potiùs, quàm ab hac diſſociatos, lucem intueri? Nam poſtquam adultam ætatem attigit puella, illámque pater non paruo interuallo cæteras omnes anteire conſpexit, ipſe quoque forma illius captus eſt. Tanta enim hæc in illa

πιείλὴ, ὥς τι καὶ τὸν γενόμενον ὑπηγάγετο παρὰ φύσιν. καὶ δὴ τοῦτ' ἀξιῶν αὐτὴν ἔχειν παρ' ἑαυτῷ, βούλεσθαι δ' ἐκδιδόναι πλαπτόμενος αὐτὴν τῷ ταύτης ἀξίῳ, τὰς παρὰ ἀνθρώπων φόνων αἰτίας, μηχανήν τινα μηχανᾶται τὴν ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν, καὶ λῦσαι ῥᾳδίως, ὅπερ ἐβούλετο, καταστήσειν· τῷ γὰρ ἅρματι, ὡς οἷόν τε μάλιστα λῷον, εἰς ταχὺ ὑπὸ τῆς τύχης ἐξηργασμένῳ, τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζώσας ἐν τῷ τότε ταχίστους ἵππους, ἡμίλλατο πρὸς τὸν μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τὴν νίκην παρακαθόντας, αὐτοῖς αὐτὴν προτιθεὶς, ἣ σὺν τῇ λυφαπλῆς ἁπληθούσας καὶ ἀξίᾳ δ' αὐτὴν αὐτοῖς σωαναβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀσχολουμένοι περὶ ταύτην, ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἷ δ', ἀστυχόντες τὸ πρώτως ἀφαμένου τὸ δρόμου, καὶ τὴν κόρην ἐκπεσόντ' μετὰ τοῦ ζῆν, τὸ μὴ

in illa excellebat, vt etiam cum à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipse quidem illam apud sese retinere cuperet, elocare autem velle ei qui dignus illa foret, simularet, vt hominum accusationem puta euitaret: technam quãdam machinatur cupiditate sua multò iniustiorem, per quam putabat, id quod animo intendebat, facillimè sese conficere posse. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte comparârat, equis, qui ea tum ætate in Arcadia omnium velocissimi erãt, iunctis, cum procis puellæ aurigatione certabat, ei videlicet qui certamine superâsset, sponsam illam proponens: qui verò victus esset, illum capite priuandum edicens. Iubebat autem etiam ipsam vnà cõscendere currũ, quò videlicet illi dũ vultu in illam defixi hærerent, interea aurigandi currus obliuiscerentur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc inijsset, successu caruisset, & præterquam quòd à puella, etiã à vita excidisset, reliqui

μὴ ἀρνῆσαι πρὸς τὸν ἀγῶνα, ἢ μεταθέναι τι τῶν βεβουλευμένων, μεραχιῶδες ἔναι καὶ πολαβόντον, πλὴν δ' ὠμότητα μισήσαντον Οἰνομάου, ἄλλος ἄλλον ἐφαυνῶ ἀρετήσειν, ὅσῳ μᾶλλον ἐκεῖνος τὴν ὠμότητα περὶ τὰς κόρας ἁμάρτοι, καὶ πρόθυμός γε μᾶλλον ἕκαστος ἐγίνετο ἀποθανεῖν τὴν παῖδα ἀντὶ γυναικός. οὕτω δὲ ἐκάστου κῆδος

reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decreuissent, quicquam detrectare, futile ac iuuenile quiddam esse censerent, rursum autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium præuertit moriendo, perinde ac si metuerent ne non puella illa mori possent. Ac processit cædes ea, donec tredecim eorum iuuenum interficerentur. At diu cùm illum ob prauitatem hanc odio haberent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur: alteros videlicet quòd tantæ rei possessione priuati essent: puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset: pro iuuene eo quicunq; mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam aduertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoq; est, socero ad metam & terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa cum hominis

μα, ἀνθρώποις τὶ θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ τιμώμενον ὑπ' αὐτῶν, καὶ θεοῖς ἱσπούδαστα πολλαχόσι, διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἄν ἔχοι τις μεμφεσθαι δικαίως, σπουδάζουσι λογιζομένοις, τὸ ταῦτα περὶ ἐκείνου διεξιέναι. ἔστω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν λόγον. Ερ. σὺ δ' ἤδη λοιπὸς εἶ Χαρίδημε, ὅπως δ' ὥσπερ στεφανίδα τῇ κάλλει καλῶν ἐπιθήσεις τὸν λόγον. Χα. μηδαμῶς, ὦ πρὸς θεῶν, πρόσω τίρω προελθεῖν με βιάσῃ· ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τῇ σωφροσύνῃ τὰ νῦν ἐρημένα, ἄλλως τ' οὐδ' ὅσα περ ἔπον, ἀπομνημονεύουσα ῥᾴδιον γὰρ ἄντις μνημονεύοι τῶν ἑτέροις εἰρημένων, ἢ τῶν αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲν δὴ δεῖ, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐντυχεῖν. οὐ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἀμεῖνον τῶν λόγων ἐκείνων, ὅσον ἀμείνους τῶν σῶν ἀκοῦσαι. ὥστε ἄν

hominibus diuinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consueuit, tum à dijs quoque sæpenumerò cum summo studio obseruata est. Quam ob rem neque nos quispiam reprehendere meritò poterit, quòd quasi quoddam operæprecium putamus hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. HER. *At tu iam restas Charideme: quare face vt quasi quandam coronidem imponas oratione tua pulchris hisce de pulchritudine dictis.* CHAR. *Nequaquam, per deos quæso, vlteriùs progredi me cogas. Satis enim sit indicâsse tibi, & quo pacto conuersati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cùm ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoraui. Multò enim faciliùs ea memoria repetieris, quæ ab alijs dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti.* HER. *Hoc igitur illud videlicet quod ab initio consequi me cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes aliorum ac tuam audire, cura fuit. Quare*

si me

ἢν τούτων ἀφαιρήσῃς, μᾶλλόν σε μάτην ἴσχειν οἰκτίρω. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὸν ἅπαντα λόγον, ὥσπερ ὑπέσχησ ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος. Χα. βέλτιον μὲν ἴσως, τούτοις ἀπαμάξαι μ', τῶν δυσχερῶν ἀγαπῶντα. ἐπεὶ δ' οὕτω πεφύμηκας καὶ τῶν ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, φέρε ζώνην καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίων ἂν ἐδεόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἤρχομαι πρότερον εἰρηκόσιν ἐμοῦ, εἰ μὲν ἀπλοῦς, οἷς ἐκείνων διακεχυμένον ὡς πρooιμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆν τὸν λόγον; ἅπαξ δ' ἐπὶ ἑτέροις τῶν λόγων γενομένων, ἀπ' ἐνταῦθα, καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡς ἐνεῖναι καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐκ ἴδιας ἐστὶ λογοποιοῦσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον.

si me hac priuaueris, etiam illa frustra laborâsse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam adeò orationẽ quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. CH. *Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, proœmijs fortasse frequẽtibus & densis opus haberem: nunc autem quando post multos alios qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac proœmijs quibusdam vsus, sequentem orationem subiungam, præsertim cùm non alio loco, sed hoc in conuiuio, eodemq; die, orationes istæ habeantur, ita vt liceat & præsentes latêre nos, perinde ac si non quisque priuatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur*

oratio-

λόγον. ἐτέρῳ μὲν ὃν ἤρκει γ' ἂν εἰς ἐυφημίαν, ἅπερ ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχε ἀπὸν περὶ τὸ κάλλος ἰδίᾳ, τοῦτο δὲ τοσοῦτον πλεῖστον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ἔξω τοῦ νῦν ἐρημίνου, ὃ δεῖν ἐπαίνων ἐς αὐτό· πλεῖστα γὰρ πολλαχόθεν, αὐτὰ πρῶτα δεῖν λέγειν ἕκαστα, λόξαν παρέσεσθαι, ὥσπερ ἀνθίων ἐυτυχοῦντι λειμῶνι, ἀεὶ τοῦ φανομένου ἄρτι, πορευομένων τὸς ἐρπομένους. ἐγὼ δ' ἐκ πάντων ἐκλέξας, ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον ἂν παραλιπεῖν, λέξω δὲ βραχέως, ὅπως ἔστι κάλλα τὰ γιγνόμενα ἀεδήλως, ὑμῖν τι τὸ μακρολογεῖν παραλιπὼν, δρέπων ἀκχαεισμένα. τοῖς μὲν ὃν ἢ δι' ἀνδρίαν, ἢ δι' ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ὑμῶν πλείστην δοκοῦσιν, ἢν μὴ ἔστ' ἀμείνω ποιεῖν ἐν, ἀναγκάζωσιν ὑμᾶς ἐν αὐτοῖς δρᾶσθαι, βασκάνομεν

orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem vtique comparandam, ea quæ vestrûm vnusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hîc adhuc tantum supereſt, vt & ijs qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nûc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim vndique circumstant, quæ & ipsa eam de se opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atq; in prato aliquo floribus fœcundo, vbi semper ea quæ nouissimè apparent, carpentes potissimùm alliciunt. Ego verò ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, quàm breuissimè potero dicam, vt & pulchritudini debitum suum reddã, & vobis omissa verborum prolixitate morem geram. Proinde illi quidem qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutum præstare nobis videntur, si non quotidie honestis actionibus beneuolentiam sibi conciliant, & nos quodammodo ad amandũ

νομὴν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ὑ καλῶς αὐτοῖς, τὰ πράγματα πράττωμεν, σχολήν. καλὸς δ' ὑ μόνον ὑ φθονοῦμεν τῆς ὥρας, ἀλλ' ἀυτός τι ἰδόντος ἁλισκόμεθα, ὑπερχαπῶμεν τι, ὑδ' ἀρχνοῦμεν, ὥσπερ λιμώττοσιν ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, ἀπολαύοντος αὐτοῖς. ἥδιον ἂν ὖν ὑπακούσαι τις ὥρας ὐτυχηκότι, ἢ πεσάξαι ὧν μὴ δεόντος. καὶ πολὺ χάριν ἂν εἰδείη ὧν τοιαῦτα πεσάττοντι μᾶλλον, ἢ ὧν μηδ' ὁτιοῦν ἐπαγγέλλοντι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, οὐ πειρατέρω σπουδάζομεν τοῦ τυχεῖν· καλὸς δ' ἡμῖν οὐδεὶς ὐδ' πώποτε γέγονε μόρφ. ἀλλ' ἐάντε Αχιλλέως, ἐάντε εἰς Ιλιον ποτὲ σωναναβάντα δεῖ Αχαιοῖς, ἐάν θ' Υάκινθον τὸν καλὸν, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον καλὸν νικῶμεν, ὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκεῖμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν, μὴ πάθωμεν τοῖς ἐπιγινομένοις

se cogant, inuidemus illis magis: vndecunque etiam eis negocia quæ geruntur, minùs bene procedũt. Pulchris autem non modò non inuidemus formam suam, sed statim etiam vbi aspeximus tantum, capimur, & plus quàm amamus eos, neq; grauamur, tanquam superioribus, quantum nobis licitum fuerit, & seruire quoq; illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperauerit ei qui talis non est.: maioremq; gratiam habuerit formoso multa iubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorũ quibuscunque caremus, vlteriorem assequendi curã nullam gerimus: at pulchritudinis nulla vnquam nobis sanctas oboritur: sed siue Aeglaiæ filium illum, qui cum Achiuis ad Troiam profectus fuit: siue P. Hyacinthum formosum illum, siue etiam Lacedæmonium Narcissum pulchritudine superemus, tamen nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timemus ne fortè videamur apud posteros

ῥοις ἦν, καὶ παλαιότατον ἀπηρ-
βωκώς. σχεδὸν δ', ὡς ἁπᾶν,
πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις
πραγμάτων, ὥσπερ κοινόν
παράδειγμα, τὸ κάλλος ἐστί.
καὶ ὅτι στρατηγοῖς ἐς κάλ-
λος ἐμέλησε τὰ στρατόπεδα σῳ-
τάσθαι, ὅτι ῥήτορσι τοὺς λό-
γους σωτηθῆναι, ὅτι μὴν γρα-
φεῦσι τὰς εἰκόνας γεγραφέ-
ναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω, ὧν
τὸ κάλλος τέλος ἐστίν; ὧν γὰρ
ἂν χρείαν ἀνομεν ἀναγκαίως,
οὐκ ἐκπέμπομεν οὐδὲν σπουδῆς,
ὡς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κατα-
σκευάζειν. ὥστε γὰρ Μενελάῳ οὐ
τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας
τὸ εἶπον, ἢ ὅσον τοὺς ἀσπαζομέ-
νους ἐκπλῆξαι, καὶ δεῖξαι τοῦθ' ὅτι
πολυτελεστάτους ἅμα κατα-
σκευάσαι καὶ καλλίστους, καὶ τῆς
γνώμης οὐχ ἁμαρτεῖν· ὁ γὰρ Ο-
δυσσέως ὅτως ἀγασθῶν λέ-
γεται τοῦτο, κατὰ φύσιν τῆ
πατρὶ εἰς αὐτὸν ἀφιγμέ-
νῳ,

steros ab aliis ſuperati fuiſ-
ſe. Propemodum autem om-
nium eorum quæ inter ho-
mines geruntur; vt ita di-
cam, quaſi quoddam com-
mune exemplum pulchri-
tudo propoſita eſt. Nam ne-
que duces negligunt ad pul-
chritudinem exercitus ſuos
inſtruere, atque oratores ad
eandem orationes ſuas com-
ponere, neque etiam picto-
res imagines ac tabulas ſuas
ſecundum illam depinge-
re. Et quid attinet iſta re-
cenſere, quorum finis quo-
que pulchritudo eſt? Quin
illa quoque quibus neceſſa-
riò vtimur, haudquaquam
prætermittimus quin omnia
quammaximè fieri poteſt,
cum ſummo ſtudio quam
pulcherrimè apparemus. Nã
Menelaus quidem non tan-
tum curauit, vſum & ne-
ceſſitatem ædium, quan-
tum vt pulchritudine ea-
rum ingredientes quaſi attonitos redderet: & ob hoc ſump-
tuoſiſſimas pariter & pulcherrimas eas ædificauit. Neque
etiam ſententia falſus eſt. Nam & Vlyſsis filius ita admiratus
eas fertur, cùm ad percontandum de patre eò loci ve-

νος, ὥστ' ἀπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεσταίλῃ, Ζωός πω ζηλᾷς γ' Ολυμπίᾳ ἴνλοθεν αὐλήν. αὐτός θ' ὁ τῆς μαραχίας πατὴρ ὑπ ἄκρῳ τῷ χάει μιλτοπαρήος ἴχει τὰς ναῦς, συστρατεύμενος τοῖς Ελλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἅ ὅπως ὁρῶν ἐκπλήξειεν ἔχει. καὶ σχεδὸν, εἴ τις ἑκάστῳ ἐξετάζειν βούλοιτο τῶν τεχνῶν, εὑρήσει πάσας εἰς τὸ κάλλος ὁρμώσας, καὶ τοῦτο τυγχάνειν τοῦ παντὸς τιθεμένας. τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν ἐκ δικαιοσύνης ἢ σοφίας ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλά τις ἂν εὕροι τιμώμενα μᾶλλον, τῶν δὲ τούτοις τοῖς ἰδίοις ἐκκοινωνήτων βέλτιόν ὄντων εὑρεῖν ἔδειν· ὥσπερ δὲ καὶ τοὺς μὴ μετεχόντων ἀτιμότερον ἔδειν. μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχρούς, ὡς ἔδειν ὄν,

nisset, vt ad Pisistratum Nestoridem in hunc modum dixerit:

Talis & æthery forsan
Iouis aula renidet.

Et ipse adolescentis pater non aliam ob causam minio infectas duxit naues, cùm vnà cum Græcis ad Troiã proficisceretur, quàm vt aspicientes earum aspectu obstupefacere posset. Et fermè siquis singulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamq; consequi, pro summo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, vt ijs quæ vel cum iustitia, vel sapientia, vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia inuenias maiori precio vel existimatione digna censeri: at verò quæ cum hac specie commune aliquid habent, ijs nihil quicquam melius inuenire licet: vt rursum & illis quibus hæc cõiuncta nõ est, nihil quicquã inhonestius atq; indignius. Quippe solos eos qui pulchri non sunt, turpes vocamus: perinde quasi pro nihilo habendum sit, quicquid tandem aliquis habuerit

ὄν, ἄττι τις ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τἄλλων, διάπαντος ἐστὶ ῥέμβῳ. τοὺς μὲν οὖν ἐν δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦντας, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους, τοὺς μὲν δημαγωγοὺς, τοὺς δὲ κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γιγνομένους θαυμάζομέν τε, φιλοπόνους τε καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζομεν ἀνεγείτας, τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτι δίκαιον ὄντως μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, οὕτω δὲ δι' ὅλων πᾶσιν ἐν ὀχῆς μεγα τυχεῖν, κἀγαθὸν τι νομίζεσθαι τὸ τούτου τι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς ἀκότως ἂν ἄρα τις ἐμέμψαιτο, ἃ τοσοῦτον δρος ἔχοντα κέρδος κερδαίνειν. ἔγωγ' ἐννοῦν πεποίημαι, μὴδ' αὐτὸ τοῦτο ἀποθέσθαι δυνηθέντα, ὅτι ἡμιόμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καὶ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν ἐόντων μοι περὶ κάλλους

buerit in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in republica de gentibus Imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subiecti viuunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autẽ eos qui huic potestati subiecti sunt, & admiramur videlicet, & cùm philoponos tum philocalos nominamus, adeoq; cõmunes benefactores censemus esse eos, qui pulchrorum quasi quidam procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur huic ministrare saltem aliquid potuisse: quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cùm tantũ lucrum lucrifacere possimus, vltrò illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes damnum, videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis quæ mihi de pulchritudine

νος ἁπάντ ἀφιλῶν, ἐπαδὴ τὴν συνουσίαν ἐπιπολὺ παρατεινομένην ὁρῶν. ΕΡ. εὐδαίμονές γε, οἱ τοιαύτης ἀπολαύσαντες συνουσίας· σχεδὸν δ' ἤδη καὶ ἐγὼ οὐκ ἔλαττον ὑμῶν ἴσχυκα δῆτα οἶ.

amplius dicere licebat, omissis, postquam conuersationem hãc ni longum adeò progressam videbam. HER. Felices sanè vos, quibus tali conuersatione frui licuit. Fermè autem iam etiam ego non minus voluptatis quàm vos, per te videlicet, accepi.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

AVthor huius Dialogi quisquis fuit, postremam partem Isocraticæ orationis de Helenes encomio æmulatus est, conatu maiore, si doctis credimus q̃ successu.

a IN Diasijs.] *Festa Iouis Milichÿ fuêre Athenis, Diasia, ἀπὸ τῆς διαφυγῆν αὐτὸν τὰς αἰτίας, vt Suidas ait, appellata. Meminit & Aristophanes & Hesychius. b* Encomium Herculis.] *Cùm Sophista quispiam appararet rècitare librum, & Antalcidæ percontanti quod esset argumentum: respondisset, Herculis encomium: Quis, inquit, illum vituperat? superuacaneum existimans, in eo laudando sumere operam, quē vno ore prædicarent omnes. Hercules autẽ apud Spartanos religiosissimè colebatur. c* Castoris & Pollucis.] *Extat Theocriti eidyllion & hymnus de laudibus Dioscurorum,* id est, *geminorum, Castoris & Pollucis, quo beneficia illorum cõmemorat in tempestatibus maris, & certaminibus equestribus. Is est in genere Demonstratiuo encomiastico. Ac primùm pugnam inter Pollucem & Amycum Bebrycionum principem cõmemorat, deinde alteram pugnã inter Castorem & Pollucẽ & Lynceа. de quibus prolixiùs egimus in dialogo Apollinis & Mercurÿ, Deorum, d* Nam eorùm qui ex Heroibus.] *Lucianus in Menippo, Amphilocho & Trophonio, definit Heroẽm, ex deo & homine compositũ. Heroum autem cultũ sacrosanctũ fuisse, legimus apud Philostratũ. Athenæus in vndecimo, eorum vim declarat terribilem: sed magis noctis, quàm interdiu. Plutarchus in*

chus in Romanis dicit, Græcos in nouilunio diis supplicasse primo loco, secundas preces concepisse heroibus & dæmonibus: ita primũ poculum fuisse deorum, secundũ heroum. De origine vocis, Grammatici variè tradunt. alij ἀπὸ τῆς ἰσχύος, id est, γῆς, à terra, κατ' ἐξοχὴν: quia excellentiores alijs. aut à terra: quia supra eam degerint. Alij ἀπὸ τοῦ ἀέρος: quia ipsorũ animæ in meliores spiritus transformarentur. Alij ἀπὸ τῆς ἰσχύσεως. alij, ἀπὸ τῆς ἀρετῆς & amore eius quæ excellãt. Vnde ἡρωϊκὴ huiusmodi virtus, excellẽtior, quàm pro cõditione & natura communi hominum: de qua Aristot. lib. 7. Ethicorum. Heroës igitur vocãtur virtute præstãtes, & ea super conditionẽ humanã proximè accedentes ad diuinitatis excellentiam, οἱονεὶ ἀρετῆς ὑπερεχούσης θείου.

e Et Helena.] Helenæ pulchritudinis mirũ encomium. Filia fuit Iouis ex Leda, Tyndari Laconiæ regis vxore, quæ à Ioue in cygni formã transmutato cõpressa, duo peperit ouà: ex quorum altero Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytæmnestra excluſi fuerũt. Ex his Helena, cũ cæteris suæ ætatis fœminis formæ elegantia præstaret, à Theseo rapta est adhuc virguncula: non multum tamẽ pòst, Castori & Polluci fratribus eam repetentibus citra iniuriam restituta est. f Amphitryoni.] Alcmenæ Herculis matris coniugi, cuius imagine sumpta, toto trinoctio cũ ea concubuit. quæ quamuis antea ex viro grauida esset, insuper tamen ex Ioue concepit, eodemq; tempore Ioui Herculẽ, Amphitryoni Iphyclum peperit: Amphitryonẽ interfecturus erat Hercules, nisi Minerua prohibuisset: quæ lapide quẽ Sophronestera vocabant, eum percussit: à qua plaga sopitus est, & per somnum statim resipuit, atq; ad seſe rediit. Hæc sunt apud Pausaniam in Bœoticis. g Cadmi.] Thebarum conditoris, qui Martis & Veneris filiam in vxorem duxit. Vnde illud Ouidij:

Iam stabànt Thebæ, poteras iam Cadme videri
Exilio fœlix: soceri tibi Marsq; Venusq;
Contigerat, &c.

h Sed Minerua quidẽ cum.] Minerua & Mars militari disciplinæ præsunt, illa etiam sapientiæ & disciplinis: Diana, venationi & virginitati: Iuno, nuptijs atq; diuitijs. i Diana de venatione.] Diana Iouis filia, ex Latona eodem partu cum Apolline nata dicitur, quæ virginitatis studio hominum

consortia fugiens, sylvas incolebat, venationi intenta: quare cum arcu & pharetra illam incessisse, poëtæ scribunt. Virg.

—illa pharetram Fert humero—.

k Eris.] *Rixarum Dea in Thetidis & Pelei nuptijs elegantissimum pomum in mensam discumbentium proiecit, cum hac inscriptione: Detur pulchriori. Vide suprà in dialogis Deorum, Marinorum & Lapithis: item poëma illud De raptu Helenes, quod Colutho Lycopolitæ Thebano ascribitur.* *l* Exornatori poëtæ.] *Homerum intelligit, qui regibus gloriam peperit, vt inquit Theocritus in Dioscuribus, carmine celebrans vrbẽ Priami, & naues Græcorum, & prælia Iliaca, & Achillem, turrim belli.* *m* λευκώλενον.] λευκώλενος ἥρη, *Iuno cognominata, quòd albas vlnas, & albos haberet lacertos. quo epitheto vsus est etiam Hesiodus in Theogonia.* *n* Minerua autem τριτογένεια.] *Mineruæ epitheton, eò quòd Ogygis temporibus, circa Tritonidem Africæ paludem virginali facie dicatur apparuisse: vel quòd è Iouis capite prognata fuerit.* τρίτω *enim Bœotorum lingua, caput notat. Eadem ab Homero peculiari epitheto* γλαυκῶπις *dicitur, à glauco oculorum colore, vnde & Cæsiam nostri cognominant.* *o* Præter Menelaum.] *Menelaus, rex Spartæ, Helenam vxorem habuit, cui & Hermionen filiam peperit. posthac forma pulchritudinis eius illectus Paris, contractis aliquot nauibus, in Græciam sese contulit. vbi à Menelao hospitio susceptus, clàm se in amorem Helenæ insinuauit: tandemque absente hospite, Helenam rapuit, & in patriam abduxit. Quæ tam insigni iniuria commoti Græcorum principes, de bello Troianis inferendo coniurârunt.* *p* Hyacinthum formatum.] *Nereum intelligit, quem Charopus ex Aglaia suscepit: quo pulchrior alter non venit ad Troiam, vt Homerus ait Iliad. 2. De Hyacintho, annotauimus superiùs in Dialogis deorum. vbi etiã de Narcisso aliquid, qui Cesiphi fluminis ex Lyriope nympha filius fuit, admodum formosus, qui cùm à multis nymphis amaretur, & omnes contemneret, tandem cùm se in fonte conspicatus esset, sua ipsius forma contabuit, & in florem purpureum sui nominis mutatus est.* *q* Vlyssis filius.] *Telemachus ex Penelope.*

NE-

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ τῆς ἐρυχῆς τοῦ Ἰσθμοῦ.

NERO, SIVE DE fossione Isthmi.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

TOtus hic dialogus, cuiuscunq; tandem est (nam Luciani esse neq; asseri puto posse, neq; prorsus negari) quasi quædam in Neronem inuectiua est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quã cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis scenicis certaminibus imperator Romanus exercuit. Estq; veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & cęterorũ ipsius facinorum exemplis amplificandi causa adiectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, vt Tacitus ait, cùm studia iuuenum præceptis sapientiæ foueret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, vt Suidas addit, interfectus fuit. Huius & alij meminêre, & Gell. lib. 16. cap. 1. Cæterùm fuerũt & in hoc dialogo multa ex coniectura magis quàm ex fide, ob exemplaris, velut apparebat, vitiositatem vertenda: quam ob rem, vt in postremo operis, eam saltem à lectoribus veniam postulo, quæ cæteris hactenus in claris & manifestis etiam impingentibus, data fuit: præsertim cùm in nullo hactenus, quod equidem sciam, legentium fidem fefellerim, vbiq; cùm hoc loco, tum in superioribus, eo circa quod vel ignorantia, quam & ipsam agnosco, vel alia aliqua de causa hæsitâssem, aut asteriseo, aut annotatiuncula aliqua signato. Qui si nihil aliud, illud certè tamen existimo, occasionem, & quasi quandam ansam ad vlteriora ac veriora indaganda alijs me tradidisse.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ
καὶ Μουσωνίου.

Ὀρυχὴ τῦ Ἰσθμῦ καὶ σοὶ Μουσώνιε δοκεῖ χαρὸς, ὅς φασι, γενέσθαι τῦ τυράννου, νοεῖν ἔοικε Ἕλλησι. Μου. ἴσθι ὦ Μενέκρατες καὶ βελτίω ἐνθυμεῖσθαι Νέρωνα· τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυνάρπαζε ταῖς ἁλάττου μεγίσταις ἔπεσι σὺν τῷ Ἰσθμῷ ῥήγματι. Μεν. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς ἐμπορίας ὄνησι, καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις, καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ μᾶλλον ἀγροῖς ἀρχῶν ὁ οἶκος καρπὸς, ἢν τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττῃ. ταῦτα δὴ διήγησαι Μουσωνίῳ βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, ἢ μή τι σπουδάσαι ἄλλοθι ἕτερον. Μου. ἀλλὰ βουλομένοις· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαιρόντων ἂν μάλ-

ΜΕΝ�ECRATES
& Muſonius.

AT Iſthmi foſſio, quæ in manu adeò, vt aiunt, tyranno fuit, & tibi Muſoni mentem habere Græcam videbatur. MVSO. Scito Menecrates, etiam meliora cogitâſſe Neronem. Nam & circuitus Peloponneſi illos ſupra Maleam, tollere nauigantibus volebat, Iſthmo ad viginti ſtadia interrupto. MENEC. Hoc autem & emporijs profuturum erat videlicet, & ciuitatibus cùm maritimis, tum etiam illis quæ in mediterraneis ſitæ ſunt. Nam ſi maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora ſunt, domeſticus agrorum prouentus ſufficiet. Sed hæc narra quæſo Muſoni nobis: omnes enim audiendi cupidi ſumus, niſi ſi quid aliud ſeriæ rei fortè eſt cui tu nunc incumbere cogitas. MVSO. Narrabo, quandoquidem vultis. Nam

ſat

μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀγῶνας ἔτω φροντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάζειν. Νέρωνα δ' οὖν ἐς Ἀχαΐαν ὡδήγει λόγος, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεῖσθαι, μήτ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι κάλλιον. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸν γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι ᾄδων· τὰ γὰρ Πύθια τούτων μὲν ἐπαινῶν μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι· μὴ γὰρ ἂν μήθ' ἑκόντα ἐπαίνου ἐναντίαν αὐτῷ λιθάραν τε καὶ ᾠδὴν θέσθαι. ὁ δὲ Ἰσθμὸς ἦν τῶν ἄποθεν οὐδὲν βεβολαιμένων· ἀπ' ἐντυχὸν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεγαλοφροσύνης ἄρασθαι, τόν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐμνήσθη, ὃς τὴν Εὔβοιαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμε Εὐρίπῳ, ὃν περὶ τὴν Χαλκίδα. ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρεῖον, ὃς ὁ Βόσπορος ἐγεφύρωσε

sat scio quòd plus etiam gratificabor, ijs vtique qui ad iniucundam adeò curarum (vt ita dicam) officinam hanc studendi causa veneorunt. [a] *Neronem igitur in Achaiam via ducebat, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympijs (quod certamen omnium maximè exercitijs frequentatur) cantando coronari. Nam quæ in Pythijs aguntur, eorum pleraque ad se magis quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum aduersus se citharam aut carmen aliquod mouere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat de quibus hic diu aut longè antè cogitâsset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achiuorum videlicet regem, eorum qui ad Troiam olim profecti fuêre, animo proponens, qui ipse Euboeam quoq; à Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. Deinde tutè & Darium: vt à quo & Bosporus*

ponte

φυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ δὲ Ξέρξου καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐνεφύησε, μέγιστα τῶν μεγαλοργιῶν ὄντα καὶ πρὸς τούτοις, τὸ δὲ ὀλίγοις ἀπίστοις ἐπιμίξαι πάντας ἅπασι τοῖς Ἑλλησι, λαμπρῶς ἐπᾴδεσθαι τοῖς ἔξω θεν· ἃ γὰρ τύραννοι φύσει μεθύουσι μέν, ψαύουσι δέ πῃ καὶ ἀκοῦσαι τοῦδε φθέγματος. προελθὼν δὲ τῆς σκηνῆς, ὕμνουν μὲν Ἀμφιτρίτης τε καὶ Ποσειδῶνος ᾖσε, καὶ ᾆσμα οὐ μέγα, Μελικέρτῃ δέ καὶ Λευκοθέᾳ. ὀρύξαντος δὲ αὐτοῦ χρυσοῦν δίκελλαν, καὶ τοῖς Ἕλλησι ἐπιπροπέμψαντος, ἐπὶ τοῖς ὀρυχεῖοις ἦξε, διατούμενός τε καὶ ᾀδόμενος, καὶ καθηκόμενος τῆς γῆς, ὡς οἶμαι. τοῖς τε τοῖς ἀρχεῖα πιστευομένοις παρακελευσάμενος ξυμπόνους ἅπασιν εἶναι τοῦ ἔργου, ἀνῆκε δὴ τοῖς Κορινθίοις, τὰ Ἡρακλέους λοιπὰ ἐπιτελεῖσθαι πάντα. οἱ μὲν δὴ

ponte iunctus fuerit cùm in contra Scythas proficiscereretur. Nam Xerxis factum etiam ante istâ fortasse animo cogitârat, quod magnificentissimum operum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc etiã illud putabat, Græciam per hoc quòd breui adeò omnes inter se misceri possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem sunt, tanguntur autem alicubi vbi vocem hanc audiunt. Porrò progressus in scenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum Melicertæ & Leucotheæ. Cùm autẽ aureum ipsi ligonẽ porrexissent, Græciamq; tanquam in tutelam commendâssent, ad fodiendum profectus est, plausu cantuq; prosequentibus illũ tum omnibus. Atq; vbi terram ter, opinor, tetigisset, deinde & quibus præfecturæ atq; imperia credita erãt, opus vnà capessere iussisset, Corinthum rediit, Herculis adeò res gestas omnes sibi visus superasse.

ἀὶ ἐκ τῦ διορυκτηρίυ, τὰ πρόλυτὶ καὶ λάσιρα ἐξικόνυν, ἀ σρατιὰ ἀ τὰ γεώλυτὶ καὶ ἐπίπεδα. ἐβόλόμην δ' ἀν καὶ πίμπλαν ἀμίραν πᾶσιν ἐυγμένων ἀμῶν ὧν ἰσθμῷ, διατίθη τὶς ἐκ Κορίνθυ λόγ@ ἔπω σαφὴς, ὡς ἀὶ τῦ Νίρων@ μετανοκότ@ τὸν τομὸν. ἔφασαν ἀ τὸν Αἰγυπλίυς γεωμετρῦντας τῦς ἐκατέρας θαλάσσης τὰς φύσεις, ἐκ ἰσοπέδοις αὐτᾶς συντυχεῖν, ἀλ' ὑψηλοτέραν ἡγεμένας τὸν ἐκ τῦ Λιχαίυ πρὸ τῆ Αἰγίνη διαλοιπέναι· πελάγυς γὰρ ὅσον τε ἐπιχυθέντ@, μὴ ῥᾳδίως ἀναδύχιον ἀπεργάζεθαι τὸν Αἰγιναν. Νίρωνα ἀ τῆς μὲν τῦ ἰσθμῦ τομῆς ὐδ' ἂν Θαλῆς μετέσησεν, ὁ σοφώτατός τε καὶ φυσικώτατ@· τῦ γὰρ τμᾶν αὐτὸν μᾶλλον ἦν ἢ τῦ δημοσίᾳ ἐλᾶν. ἀ ἀ τῶν Ἑσπερίων ἐθνῶν κίνησις, καὶ ὀξύτατ@, ὡς

peraſſe. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricoſis atq; difficilibus conficiendis exercebãtur: exercitus autem ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At vbi iam ſeptimum & quintum diem quaſi alligati Iſthmo fuiſſemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifeſtus aut planus, quòd Neronem pœnituiſſet Iſthmi inciſi. Dicebant autem Aegyptios geometras altitudinem metientes, haudquaquã eandem atque æqualem vtriuſq; maris ſuperficiem deprehendiſſe: ſed cùm eam partem quæ Lechæum aſpicit, altiorem iudicarent, de Aegina in timorem veniſſe. Nam ſi tantum pelagus contra inſulam effunderetur, periculum eſſe ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Iſthmo ne Thales quidem abſterriturus fuerat, quanquam ſapientiſſimus, & naturalium rerum peritiſſimus. Nam incidendi illius maiore ſtudio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & aſperrimum

qui

ὁς τ' ἐκείνης νικῶ ἀκόμψως, ὄ-
νομα δ' αὐτῷ βίνδαξ, ἀπήγα-
γεν Ἑλλάδος τε καὶ Ἰσθμοῦ Νε-
ρωνα, ψυχρῶς γε μετρήσαντα· τὰς γὰρ θαλάττας ἰσο-
γαίους τε καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν Ρω-
μαίων ἐλεφαίνεα ἤδη, καὶ ὑποδιδόναι, ταῦτα καὶ αὐτὸ ἔθος ὑπ-
άρχειν τῷ πεπλακόσι καὶ χι-
λιάρχοις. ΜΕ. ἀλλὰ φωνὴ δή, Μούσω-
νος, δι' ἣν μεμομφῆ, καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε καὶ Πυθιά-
δων ἐρᾷ, πῶς ἔχειν δοκεῖ σοι; τυράν-
νου γὰρ λήμνῳ πεφιλόνικοι οἱ μὲν ἐθαύμαζον, οἱ δὲ καὶ γε-
λῶντες. ΜΥ. ἀλλ' ἐκεῖνός γε, ὦ Μοφίκρατες, ὅτι θαυμασίας ἔχει τῆς φθέγματος, ὅτ' αὖ γε-
λοίας· ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν ἀμέμ-
πτως τε καὶ μέσως ἥρμοκε. φθέγγεται δὲ λοιπόν, μὲν φύ-
σει, καὶ βαρύ, ἐγκεκμηκὸς αὐ-
τῷ τῆς φάρυγγος, μέλλει δ' ἔτι καταπεπαυσόμενα βομβεῖσθαι. οἱ δέ γε τόνοι τῶν φθόγγων ὑπολιαίνουσι τοῦζον, ὑπὸ μὲν βαρεῖᾳ

qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) reuocauit ex Græcia & ab Isthmo Neronem, frigidè adeò maria dimensum. Nam æquè altè à terra vtrunque assurgere, eandemq; superficiem habere scio. Aiunt autem ipsi & Romanas res paulatim iam labi & declinare. id quod & ipsi ex Tribuno heri, qui impegerat, audistis. ΜΕΝ. *At vox, Musoni, propter quã in Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnũ nauibus veniebant, alij quidem admirabantur ipsum, alij autem etiam deridebant.* ΜΥΣ. *At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neq; risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atq; adeò mediocrẽ formauit. Sonat aũt concauũ quidam, nõ natura tamẽ, & graue, impendente atq; vrgente hoc gutture: ac carmina quidem hoc pacto accurata quodammodo etiã personat. Voculationes autem sonorũ leuigant hunc, posi-*

θαῤῥεῖ αὐτῷ, χρωμάτων δ' ἡ φι-
λανθρωπίᾳ, καὶ μελοποιΐᾳ ἀνα-
γώγῳ μὲν δὴ, καὶ λιθαρῳδίᾳ
εὐκόλῳ, καὶ οὐ λαιρὸς βαδί-
σαι, καὶ στῆναι καὶ μεταστῆναι, καὶ
τὸ νεῦμα ἐξομοιῶσαι τοῖς μέ-
λεσιν, εὐσχήμων ἔχοντ' & μό-
νον τὸ βασιλέα λοκεῖν, ἀκεί-
βειν ταῦτα. ἐὰ δὲ μιμοῖτο τοὺς
λρείττονας, ψυῦ γέλωτ', ὡς
πολὺς ὁ θεωμένων ἐκπίπτει,
λαί τοι μυρίων φόβων ἐπηρ-
τημένων, ἄττις ἐπ' αὐτῷ γε-
λᾶν ἄμ νόᾳ μὴ γὰρ τὸ μετρίως
πλέον, ξυνάγων τὸ πνεῦμα,
ἐπ' ἄκρων διίστατον τῶν πο-
δῶν ἀναπλώμενος, ὥσπερ
οἱ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. φύσει δ' ἐ-
ρυθρὸς ὤν, ἐρυθρᾷ μᾶλλον,
ἐμπιπραμένῳ αὐτῷ τῷ πρόσ-
ωπῳ. τὸ δὲ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ
ἐκ ἀρκοῦν πω δή. Μή, οἱ δ'
ἐν ἀγῶνι πῶς αὐτὸν πῶς
ὑφίστων, ὦ Μουσώνιε; τέ-
χνῃ γάρ που χαίζονται. Μου.
τέχνῃ μὲν, ὥσπερ οἱ παλαί-
οντες, ἀλλ' ἐνθυμοῦ τι
ὦ Μνή-

postquam sibi ipsi non confidit: Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata, & vbi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accurate facere eius est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursum si imitetur superiores, huic quàm multis spectatoribus risus excidit quanquam infinito adeò metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & cùm spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde vt ij qui rotam circumagunt. Iam verò natura rubicundus existens, multò magis etiam rubescit cùm ipsi facies incenditur. Spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. MEN. *Qui verò certamine cum ipso conferuntur, Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet.* MVSO. *Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subseruiunt; sed cogita,*

Mene-

ὁ Μενέκρατης, τὸν τραγῳδὸν ἐκεῖνον, ὃς ἐν Ἰσθμοῖ ἀπέθανεν. ἴσοι γὰρ κίνδυνοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ἂν ἐπιτείνωσιν οἱ τεχνάζοντες. Με. καὶ τί τοῦτο Μούσωνι; σφόδρα γὰρ ἀνήκοος τοῦ λόγου. Μο. ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μέν, ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πραγμένου. ἐν Ἰσθμοῖ γὰρ νόμου κειμένου, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι μήτε τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι τραγῳδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα ταύτην πλείους μέν, ὁ δὲ Ἠπειρώτης, ἄριστα φωνῆς ἔχων, ἀδοκιμώτατος δὲ ἐπ' αὐτῷ, ἦν θαυμάζομεν, λαμπρότερα τοῦ εἰωθότος ἐπλάττετο, καὶ τοῦ στεφάνου ἐρᾷν, καὶ μηδὲν ἀνήσειν πρότερον, ἢ δίκαια τάλαντα δοῦναι οἱ Νέρωνα ἀντὶ τῆς νίκης. ὁ δὲ ἀγειώνητό τε, ἦ μὰ τὸν νικῶς ἔχει· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐπροάδε ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ τῷ ἀγῶνι. Βοώντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Ἠπειρώτῃ,

Menecrates, tragicum hiſtrionem illum, quo pacto in Iſthmijs perierit. Paria enim pericula & circa artes ſunt, ſi qui in ijs oſtentandis impendiò elaborant. MEN. *Quid hoc autem Muſonis? admodum enim ignarus eius ſum quod dicis.* MVSO. *Audi igitur rem abſurdam quidem & inſolentem, at tamen in conſpectu Græcorum actam. Nam cùm in Iſthmijs lex eſſet, vt neq; comœdia certaret quiſpiam, neq; tragœdia: Neroni placuit tragœdos ſuperare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem: Epirota autem ille, vt qui voce optimè valeret, & ob eam artem etiam celebraretur, & in admiratione eſſet, clariùs ſolito fingebat & coronam amare ſe, & nihil de ſtudio remittere velle priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, ſimul & inſani more ferebatur: nam & auditus iam ſub ſcena fuerat, in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ*

ρῶτε, πέμπε τὸ γραμματίον, ἵνα δώῃ ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτὸς δ' ἐπιφθέγγεται τὸ φθέγμα, καὶ δημοτικῶς ἐείσας, ἐπέπεμπε Νέρων ἐπ' ἀκεβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκειτὰς, οἷον πρὸς ἀγωνιστάς τι τῷ πράγματι. καὶ γὰρ δὴ καὶ δίπτυχα ἐλεφαντίνους καὶ διθύρους πρὸ ὁλκμένοι αὐτὰς, ὥσπερ ἐγχειρίδοις, καὶ τὸν μὲν Ἡπειρώτην ἀνασήσαντες πρὸς τὸν ἀγχοῦ κίονα, κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα, παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δίπτυχοις. Μεν. τραγῳδίαν δ' ἐνίκα Μουσώνιος, μιαρὸν ἄτω πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασάμενος; Μυσ. παιδικὰ ταῦτα νεανίσκῳ μητροκτονήσαντι Μεν. ἐὰ δὲ τραγῳδίας ὑποκειτὴν ἀπέκτεινεν, ἐκτυμὼν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, πάρ' οὗ αἱ ὁμφαὶ ἐνίστιον, ἀπορράπτειν ὥρμησεν, ὡς μηδὲ τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴ ἔστι καί τι τοῦ Πυθίου καταλείπεται αὐτὸν εἰς τοὺς Ὀρέστας

Epirotæ mittit ſcribam, qui iuberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe. Sed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterq; ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus vtebantur. Atq; hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obuerſis in rectum libellis. MEN. *Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus?* MVS. *Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque.* MEN. *Si verò inter tragœdias hiſtrionẽ occidit execta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os, vnde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit, vt videlicet neque Apollinis vox aliqua eſſet? quanquam ipſo Pythio recenſente eum inter*

Ορέστας τὶ καὶ Αλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι, καὶ λόγον τινὰ ἀκλείας ἔδωκεν, ἐπεὶ καὶ πάρασιν ἐτιμώρησαν. Μυσ. ὁ δὲ μηδαμῶς ἐπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐτιμώρησεν, ὑβρῖσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὤετο, πρωτίστα τῶν ἀληθῶν ἀκούων. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἡ πλεῖουσα ναῦς; ὡς ἐπάγειν τὶ ἀγαθὸν ἔοικεν· ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς ὄφθημος, καί τις πρῴρας πρατείνει τὴν χεῖρα, παρακελεύομαι καὶ ἡμῖν θαρρεῖν τι καὶ χαίρειν, βοᾷ τις, ἐὰν παρακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι. Μυσ. βοᾷ γὰρ, Μυσώνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπλετι. Μυσ. εὖγε, ὦ θεοί. Μυσ. ἀλλὰ μὴ ἐπαχθόμεθα· ἐπὶ γὰρ τοῖς ἡμετέροις. ὅ φασι λέαν.

Oreſtas & Alcmæones, quibus id quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in vltionem patrum fecerãt. MVS. Hic autem cũ nullo modo dicere poſſet, quémnam vltus eſſet, contumelia à Deo affectum ſeſe putabat, cùm tamẽ mitiora quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones cedimus, quænam nauis iſta eſt quæ huc propinquat? Vt autem boni aliquid afferre videtur! Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde vt chorus quiſpiam, qui fauſtum aliquid nunciaturus ingreditur. Et quidam ex prora manum protendit quoque, iubens & confidere nos, & gaudere: clamatq́, niſi non ſatis rectè percipio, Neronem periiſſe. MEN. Clamat enim Muſoni, & manifeſtius vtique, quo propiùs terram contigit. MVS. Euge, ô dij. MEN. Sed ne gloriemur. [b] Nam mortuis, vt aiunt, non decet conuitiari.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a NERONEM igitur.] *Neronem in primis musicę studiosum fuisse testis est Tranquillus, adeò vt præ se Apollinem contemneret, quẽ vt citharœdum pingebant pictores. Talis in theatro sæpè visus est Nero: qui etiam statuas suas citharœdico cultu posuit. Cuius natiuitatem poëticè describit Seneca in lúdo de Claudij Cæsaris morte.* b Nam mortuis non decet.] *Sunt enim iam interfecti nullis omninò conuitijs aspergendi, nec insectandi: ne cum laruis, iuxta prouerbium, pugnare videamur. Vnde Chilon ille Lacedæmonius vetabat de mortuis etiam malè loqui, quòd nihil ingenuo viro indignius crederet, quàm eos incessere lingua, qui respondere non possent, ac turpe esset cum vmbris luctari. Huc præterea & illud Aristotelis referendum est, qui in Rhetoricis citat Platonem ex Politia, qui scripserit, eos qui mortuos allatrarent, videri similes catellis, qui lapides iactos morderent, ipsos autem qui læsissent non attingerent.*

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

DVo hi Dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque Græcè scripti etiam: sed quia à doctis Italiæ cum Lucianicis eodem titulo cõiunctos accepimus: nec horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorũ aliquo modo efficti & ipsi essent.

PALINVRVS, CHARON.

Obsecro te, ô Charon, sine me vt iam nauim conscendam. CHAR. *Quis me appellas?* PAL. *Ego nauita quondam illius, quem nuper viuentem transuectâsti, Aeneæ Troiani.* CHA. *Túne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus iacebas?* PAL. *Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri vt*

transuehar, quorum prodigijs longè latéq; aduc finitimæ gentes, & ossa mea iam expiauerunt, & tumulum mihi, tumuloq; insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô iustissime Charon, patere tandem vt ingrediar. sic prospera semper sit nauigatio tua, sit solida nauis tua atque inconcussa. CHA. Rem iustam petis, Palinure, ingredere vt libet. Vos verò tam confertæ vmbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderij? Expectate tantisper, dum trans flumẽ hũc porto: regrediar quamprimùm. PAL. Habeo tibi, Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem qua detinebar transfretandi cupidine liberâsti. CHA. Amo te equidem, Palinure, tum propter Aeneam regem, quem mihi nominâsti, qui & super omnes quos vnquam viderim mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate: tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium. par enim sibi quisque parem affectat, delectatq; magis quæ inter pares sit vel cõfabulatio, vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam iamdudum te in [a] citeriore hac ripa errãtem, incertumq; sedis tuæ. Neq; licebat mihi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam nisi humato prius corpore transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subiectusq; alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm aliàs necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se fors tibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum releuare dolorem salua lege officij mei possum. PAL. Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graues assiduosq; labores perferentem, sine vlla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisq; vexari malis solent nauium gubernatores, qui nihil aliud in vita quàm nauigationem exercui: atque ita exercui,

exercitâ, vt nihil illa grauius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me vtique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas iuuenis etiam ſuſtinebam, nauticas fatigationes meas; quarum experientia iam edoctus ſciebam probè pari malo tuo condolere. CHA. Fruſtra propter me dolebas, Palinure: nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. PAL. Quid ais? CHA. Aio gratam me habere & iucundam artem meam. Videt vt cruda viridisque ſenectus eſt mihi? Memini haud vnquam ab ipſa, quæ iam omnium annos ſupero, longæua ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior. Sed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, vt ſortis ſuæ quenque diſtædeat ſemper, viuátque contentus nemo ſtudijs ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes qui diuerſas à ſe artes atque actiones ſequuntur: verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè, nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſerijs, quem non magnæ grauésque perturbent vndique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando vt alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua cuique leuia videri, quæ priùs præ grauitate accuſabat: contrâque ea grauiora, quæ priùs leuia videbantur? Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita grauis mea conditio vt cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo miſerabilior. Sed tu (vt video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, iudicij & veri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie nauigando, & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul vltimas

ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos iudices, Minoëm, Rhadamanthum & Aeacum, quanquam magna omnes emineant poteſtate: non ipſum Ditem, quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt namque & illis ſui labores, ſuæq; moleſtiæ, & maiores fortè, quo & maiore regiminis ſarcina premuntur. PAL. Potes de te tibi, Charon, perſuadere vt libet: mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine vlla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor ne tædio te afficeret fortaſsè longior narratio noſtra. CHAR. Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & nauigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent huiuſmodi confabulationes. PAL. Quando igitur non eſt tibi iniucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, vt intelligamus, non eſſe duriorem vllam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animaduertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat, ſi attendas habitationem eorum inſtar carceris, ſupellectilem vel nullam, vel ſordidiſſimam, ſtrata dura, cibaria aſpera, potum immundiſſimum, indumenta ſpurca, incommoditatem rerum omnium, noctes inſomnes, & ſub diuo ſemper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. quos patriæ eorum exteros, profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, priuatos omni (quo nihil eſt in vita dulcius) coniugis, ſaboliſq; fructu ac iucunditate, quis non abiectiſſimos, longéque omnium mortalium miſerrimos eſſe iudicabit. Prætereo Scyllam,

lam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta nauigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec visu quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ vsque discrimen quotidie iactantur, quatiuntur, & (quod sæpè accidit) submersi tandem obruuntur. In qua re nemo est qui idoneus magis quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè, quæ me ex Sicilia in Italiam nauigantem inuasit, tam sæua atque horrens, vt horrori sit adhuc mihi eius recordatio. Non possum certè vt par esset, explicare tibi acerbitatè illius tempestatis, sed quanta extiterit, ex hoc facilè coniecturam facere potes, quòd Aeneam ducem, cuius summa constantia & animi fortitudo vbique decantatur, vidi ego contrementem grauiter, atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus, beatos longè inclamantem eos, quibus ad Troiam oppetere contigisset, lamentantémque pari ab eorum morte, ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus vltimum: neque ex numero nostro quenquam putaui euasurum, non ipsum Aeneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandeuúmve Alethem, quorum naues longè disiectas, ad summúmque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa nisi diuina liberauit. CHAR. Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die resciui. PAL. Quo id modo? CHAR. Quo id modo, rogas? An acrem illum fidumq; Orontem ignoras, ductorem Lyciæ nauis? Is quidem tunc submersus concessit ad me illicò, exponens mihi ex ordine omnia quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansq; maltùm vt se vlteriore in ripa sisterem: quod nunquam passus fui, quũ interfluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore iactaretur. Nunc agit sese circum hæc stagna mœstus atque errabun-

dus vidiſti illum? PALIN. Et tum vidi, & vnicum meorum ſolatium habui, dum tantiſper in ripa moratus, pari cum eo detinebar infelicitate. Nec enim falſa de triſti eius interitu retuliſti, cuius adhuc imago ſubit mihi, dum excuſſum è puppi, contortúmque ter eum atque circumactum (horrendum) à fluctu, rapidus tandem æquore vórtex abſorpſit. Sanè quod ad me pertinet, nihil ediſſeram: qui licet eam euaſerim tempeſtatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inueni, excuſſus & ipſe pariter atque iactatus inter vndas: quod deerat, inſuper ferro prætereà obtruncatus. Ex quo nec tantum mihi timui, quàm Aeneæ meo, ne tantis vndis ſurgentibus ſpoliata magiſtro nauis deficeret. Hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas? ſic illis viuitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia & artes, contendéque, ſi libet, maiorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, vxoruḿq; ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, conuiuantur lætè, cubant molliter, iucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde, qui in vrbibus optimates & primarij magnam ſibi vendicant authoritatem, habentúrque ſummo in precio atque honore, qui ius dicunt, qui cauſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreśq; ſunt: quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. CHAR. Falleris longè, Palinure: nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt vlla ſine dubitatione. Neque enim negauerim ſortem ſubiectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubiectam, vt comparatione aliarum, quæ maioribus etiam grauantur incommodis, minùs certè miſera iudicanda ſit. Quid

enim

nim tristius, vt ad tuos veniam qui patrias suas colunt, quid miserabilius, quàm domi suæ agere, & ita agere, vt iucũdios em aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ vlla maor calamitas, quàm circundari vrbem hostibus, ingruere ellum, volitare tela, stringi enses, perfodi muros, fremere ormentis, saxo dirui, domos tremefieri & concuti? quemque fame sitiq; deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, spoliari templa, diripi patrimonia, publicari bona, incendia arari, malos exultare, bonos torqueri, affici conuitijs, exelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parẽtum ora, vim pati vxores, stuprari gnaas? Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu neministi, vlla ex parte comparanda? PAL. Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens ista perhorresco? Venit enim mihi in mentem grauis illa & deploranda patriæ meæ [b] desolatio: Troiæ inquam, tam præpotentis olim atque prædiuitis, cuius euersione nihil credo referri posse crudelius aut lachrymabilius: tantaq; fuit calamitatis eius magnitudo, vt longè plura etiam atq; tristiora quàm tu suprà memoraueris, sibi contigerint: quæ si velis, omnia tibi, vt rem certiùs agnoscas, explicabo. CHA. Haud opus est, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non secus ac tu nota atq; comperta habeo. Nam & mihi renunciauerunt vt quæq; aduentabant animæ ex illo bello profectæ. Nihil certè, vt nunc tu dixisti, peruenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. PAL. Faxo vt iubeas: sed aduertas, Charon, grauissima licet hæc sint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum quæ suprà exposui. CHA. Referam ergo alia frequentiora, & ex ipsis quidem met ciuitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miseriam. Vade oro, & per ciuitatem, plateas, porticusq; discur-

re? quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, insimulationes pestilentissimas, optimi cuiusque dilacerationem, quid non? exploratorum insidias, inuidentium q; venena. Diuerte modò gressum, & artificum mercatorum q; tabernas ac conuentus pete: quid aliud deprehendes, quàm sermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptiones q; manifestas? Transfer dehinc te in fora publica, sedes q; iudiciarias: quid aliud audis quàm vndique omnia magno strepitu ac clamore misceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, grassationes, conspirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, nisi litigatorum iurgia & contentiones, testium periurationes, causidicorum præuaricationes, iudicum corruptiones, præsidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obuiam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppressas viduas, proculcatos pupillos, egentes prostratos? Attolle postea altiùs oculos, & atria principum perscrutare, quam non videbis ibi assentatorum exaltationem, speculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæstorum improbitatem, quam non potentum hominum in tenuiores vim atque insolentiam? Quas non concussiones? quas non populationes? quos non innocentes accusari, criminari, carcerari, proscribi? PAL. Grauia hæc nimis ac miserabilia. CHA. At restant alia, quæ non minùs tibi grauiora & miserabiliora videbuntur. PAL. Perge. CHA. Quæ fortassis etiam grauiora & miserabiliora iudicabis, quoniam domestica ac frequens magna est eorum pestis. PAL. Fare. CHA. Nolo tibi, Palinure, afferre in medium graues longos q; artificum & negociatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus causidici, cæterarũ q; disciplinarum sectatores, æstus, algores,

ulgores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, districtas habitationes, infinitáq; agendi, cubandi, vescendi incommoda vel fastidia, lassitudines, vigilias, solicitudines, odia, & infamationes. Nam si complecti cuncta sermone meo atque exequi voluerim, tot tantáq; dicenda se offerent, vt præ longitudine malorum ac mole, citiùs nauigatio nostra quàm oratio finem possit inuenire. Omittam itaque, & commemorabo tantùm quas inter domesticos parietes, tum seruorum, tum vxorum ac filiorum molestias ac turbationes pessimas perferre solent, qui gubernationi præsunt rei familiaris. Quam si ita vt naualem expertus esses, facilè quicquid dicturus sum, me etiam tacente & intelligeres & approbares. Nam seruorum primò in dominos semper prompta maledicta, furta, impositiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiã, edacitatem, somnolentiam, tarditatem, ignauiam, nemo est qui non videat magnam afferre his qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios, quorum amore nihil dulcius esse fertur, quãta animi cum amaritudine aspiciant parentes vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, satis existimo etiam te intelligere. Quàm verò grauem & anxiam credis esse eorum vel parturitionem, vel educationem, vel institutionem? Quoties pro eis bonos parentes gemere, suspirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immensáq; adeò cura aluerunt, vel parùm sibi audientes, vel rebelles ac infestos postea habere contingat? quàm dolenter eos ferre arbitraris dum insani & vecordes sunt, dum hebetis & crassi ingenij, dum effœminati & molles, dum dilapidant & euertunt patrimonia, dum nulli bono operi & studio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt suam?

Quid

Quid de vxoribus loquar, quas dos tumidas, genus insolentes, forma suspectas, deformitas reddit inuisas? quarum lingua nihil perniciosius, quarum audacia nihil prodigiosius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ iurgijs semper & contentionibus obtundunt viros, quæ semper conquerantur, semper exprobrant, semper insidiantur. Quibus quum desint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus & suspiria. Quæ cæca sua (qua tantum ardent) ornamentorũ ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæstus, in dira scelera. Non refero turpissima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam. Ea quanto dolore afficiant bonos coniuges, nemo satis vnquam meo iudicio enarrare posset: sed magnum doloris argumentum præstant, & grauissimas cædes, & ingentia quæ sæpe propter corruptas vxores bella exarserunt. PAL. *Hoc plus quàm vellem, scio: nam arduũ illud quod ego vidi Græcorum & Troianorum bellum* [b] *propter Helenæ raptum, in eam excreuit rabiem, quam nulla mundi regio ignorauit.* CHA. *Quæ toti Mundo manifesta sunt, ea tantum nosti, Palinure: at si singula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum stuporem, vt stupescens etiam præ miseratione coniugalem vitam lachrymares.* PAL. *Hui quid narras?* CHA. *Narro quæ quotidie video & pertracto.* PAL. *Ergo connubia putas polluta & coinquinata?* CHA. *Minimè: id nunquam dixerim.* PAL. *Atqui multas memini me vidisse ea præditas honestate, ea religione, ac vitæ integritate, vt diuinum quiddam magis quàm humanũ redolere viderentur.* CHA. *Et multas vtiq; eiuscemodi esse confiteor, sed eas quidem, quæ optimis honestissimisq; ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis sobrios & castos mores: quæ sanctis parentũ suorũ exemplis educatæ,*

lucatæ, vitam instituerunt, peccare castigatæ, sapienter ad
ansuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad diuinum
ltum, ad rectũ compositumq; regimen rei familiaris. Quæ
à thyasis, saltibus, iocis: quæ se à spectaculis, ab immode-
iore cultu, ab licentiore colloquio abdicârunt. Cæterùm
uæ contra sanctitatem, quæ malis institutis, peruersisq; pa-
ntum exemplis imbutæ, molliter vixerint, assuefactæ deli-
jis atque turpi ocio, quæ nihil nisi saltare, canere, fides pul-
re didicerunt, quæ prætereà oculis suis hauserunt, matrum
æsertim obscœnitates & immunditias: hasce qua fide &
ntegritate esse putas erga maritos? Illabuntur siquidem tan-
uam venena tenellis mentibus parentum exempla: inde ra-
ior etiam quàm reris, est hymenalis honestas, quo qui eas
el emendatis instituant moribus, vel sancto inuitent exem-
lo, parentes simul rariores habeantur. Prodeunt postea in
ublicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo
ressu, quasi pudicitiam ipsæ consecrasse videantur. Et quæ
ecretum intra cubile probra gesserunt, cùm vestem indue-
int, illa contexisse atque occultasse existimant. Vosq; ea,
anum vulgus, ita vt cernitis, vera ducentes esse arbitrami-
i. At ego nihil quàm quod res habet, de eis iudico. nuda e-
im hîc omnia atque aperta sunt. Non veste hîc teguntur
naculæ, non pallio obnubuntur scelera. exertos omnes ac
udatos, rerumq; omnium vacuos prorsus huc ingredi opor-
et. Quicquid in vita malè tentatum, maleq; actum est, hîc
ronte coram ipsa demum gestatur, despoliatur, ostentatur.
Quare non mirum tibi videatur, si quorumcunque nota ha-
eo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita vt prædixi,
ransueho vmbras. Quàm proinde ingentem video earum
urbam, quæ cùm impudicitiam longè apertam ostendant
iam, pudicissimæ tamen in vita habeantur? Quantas secum

in ma-

in maritos fraudes gerunt, quot ſimulationes, quot proditiones, quantam hypocriſim, quot aliorum obſcœnos amores, quot pollutiones, quot ſuppoſititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni ſeminis ſuſceptas meſſes? At, quod ridiculum magis eſt, lugent poſtea ignari mariti haſce ſibi extinctas vxores. Laudant inter cœtus & prædicant quaſi pudicitiæ principes: ſtatuunt mauſolea: plurimi quoque epigrammata condi, orationes ſcribi & pronunciari curant, in laudem ac memoriam caſtitatis fideiq; earum ſempiternam. An hæc triſtia & amara eſſe cenſes, Palinure? Et an comparationem vllam habere putas cum his nautarum, quæ ea ſeueritate & acrimonia recenſuiſti, vt cætera læta, fauſta, deliciarumq; plena (ſi tibi fides daretur) exiſtimanda eſſent? PAL. *Haud equidem tanta in ciuitatibus priuatisq; domibus, quanta modo enumeraſti, mala regnare credidiſſem.* CHA. *Ita proficit, inexpertos ſermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum vſum atque experientiam habent.* PAL. *Ita fit.* CHA. *Quòd ſi animaduertas, labores quos perferunt nautæ, corpori magis quàm animo infenſos ire, concedes amplius etiam ſententiam meam. Nam huiuſmodi res duræ aſſiduo quodam vſu & aſſuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur: quas verò ego memoraui, cùm animum magis affligunt, non ita vſus & aſſuefactio mitigare atque edomare poteſt.* PAL. *Conſentio tibi iam, gaudeoq; in eam lucem te illuſtrante peruenisſe, vt intelligam tam magnam aliorum & maiorem etiam quàm nautarum miſeriam. Sed illud non poſſum intelligere, quin principes ſaltem ac magni viri, non dicam nautis, ſed cæteris inſuper quibuſcunque mortalibus beatiores ſint.* CHA. *Cur?* PAL. *Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis.* CHA. *Quibus?* PAL. *Ho-*

nore,

ore, gloria, opibus, delicijs, amicis, potentatu, imperio.
CHA. Hiſce? PAL. Hiſce, & multò pluribus. CHA.
errasti. PAL. Errorem hunc optâſſem in vita mihi. CHA.
deliras. PAL. Maluiſſem ita delirare, quàm tua cum ſen-
entia ſapere. CHA. Quid ſi nihil illis miſerius? PAL.
Quid ſi nihil beatius? CHA. Haud vnquam hoc mihi de-
nonſtrabis. PAL. Non tibi ij beati videntur, qui quicquid
id explendas voluptates optari poteſt, aſſequuntur? quibus
conuiuandi, cubandi, vnguendi, lauandi, ludendi, venandi,
iucupandi, ad omnem nitorem atque ſatietatem ſemper fa-
cultas ſit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum,
quotquot velint aua, equi, canes: quibus tot ſunt ſerui, tot
exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum poſ-
ſideant auri, gẽmarũ, veſtium, ſupellectilis? Quibus audiant
omnes, aſſurgant, inclinent? Quos populi vereãtur, timeant,
laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant,
proſcribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos,
trucident rebelles? CHA. [d] Non eſt tam magna vt exiſti-
mas, Palinure, eorum beatitudo. Nam parit certè faſtidium
tanta bonorũ continuatio, tantáq; affluentia, neq; ſapit tan-
tum, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Prætereà
quomodo eos tu beatos iudicare potes, qui tantis opibus atq;
delicijs ſuis nunquam fruũtur cum iucunditate, nunquã cum
gaudio? qui in tanta rerum copia nunquã exhilarent ſe, nun-
quam releuent animũ, nunquã exultent? Qui tanta licet bo-
norum vbertate redundantes, triſtitia tamen ſemper obdu-
cantur, ſolicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non
tibi multò optabilior videtur priuatorũ conditio, quorum &
vita ſecurior, & voluptates etiam, ſi mentem intendes, ma-
iores ſunt? quos ſumma ſemper cõdit hilaritas, mulcet feſti-
uitas, explet alacritas? Quantã putas afferre delectationem,

qua

quæ communis cum vxoribus & filijs vita exigitur, dum cubant tutè, vescuntur lætè, iocantur modestè? [e] Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum vsum, frequentem conuentum? Quid eorum amore suauius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum conuiuia, ludi, cantus, saltationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis? cuius nec stillam principum aliquis degustauit. PAL. Haud intelligo, Charon, hanc quam refers regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias iocosq; versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur, & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. CHA. Etiam, vt video, iudicas, Palinure, quæ oculis tantùm patent: quo errore decepti mortales, plurimũ seduci solent: sed quod certum afferre possunt iudicium exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? At quid certi promittere & ostentare potest [f] frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atq; in plures mutari queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latèbræ: quas si peruidere ita vt frontem posses, proh dolor, quantam ibi malorum turbam, quantam formidinum atq; strepitationum aciem introspiceres, quot angores, solicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes? quãta aperirentur vlcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera? quæ nec somnos eorũ quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium iucundum, nec delicias iocosq; lætos esse permittant. PAL. Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala: sed cur illis contingant tanta, non capio. CHA. Contingunt tanta propter graues

graues inimicitias, acerbáq; odia quæ continuè cum finitimis iuitatibus, cum subditis sibi populis, cum semet ipsis etiam gerunt: quo fit vt ingraueſcentibus odijs, increſcentibusq; niurijs, quibus quotidie afficiunt quemque, neceſſe ſit illos orqueri & affligi grauiter, confidere nemini, ſuſpicari omnia, Poſſunt extimere muſcas etiam (vt aiunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, triſtitia & mœrore detineri ſemper. PAL. Adducis me facilè vt credam ſuſpectas eos habere finitimas ciuitates, cum quibus & infenſa odia confiteor, propter continua quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimùm incenduntur. Cum ſuis verò quibus imperant populis, nihil accipere poſſum niſi amorem, & dulciſsimam pacem. Porrò ſi cum finitimis ſint inimicitiæ, ſi oriantur bella, ſic demum etiam augentur imperia, ſubducuntur oppida, profligantur acies, ſpoliantur & captiuantur hoſtes, populationes fiunt, trophæis decoratur patria, victorijs celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & vrbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter ſe lætitia, atque erga principes fides & amor creſcit. CHA. At tantum narras quæ proſpera ſunt & læta, ac quæ frequentiùs accidunt aduerſa & triſtia prætermittis, quaſi ſemper eos putes debellare hoſtes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, proſterni, agros ſuos popularì, bona ſua diripi, & è ſuis ſe oppidis deijci. Sed maiora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe ſi conferas quas ſtrages ſuorum & cædes ſuſtinent, comperies longè maiore damno quàm lucro partas eorũ victorias conſtare, diſcuſſáq; ratione deceſsiſſe plus illis, quàm acceſsiſſe. His adijcias, vt populorum etiam ſuorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella & perſequendos hoſtes opus illis eſt ingenti & munito exercitu, multo nauigio,

gio, longa armorum & machinarum præparatione: quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec propriis suppeditent redditus, necesse est nouis vectigalibus vexare populos, nouas indicere præstationes, nouas angarias: augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradere marsupia, imò viscera pauperum, paruos atq; magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, vt quum inuisos manifestè se cunctis intelligant, suspectũ tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, coniectare omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, vt quos iniuria affecit, nunquam reuocari in amicitiam, nunquam mitigari, & ad veniam moueri posse putet: proinde magis insurgitur, grauiores itur in iniurias. hunc proscribunt, illum carcere includunt: quorundam patrimonia publicant, alios iugulari aut strangulari iubent. Voluntate pro ratione vtuntur. Eorum quoq; quos tantis læserunt malis, cognatos, affines, amicos, socios, seruos, quasi fidei suæ diffidentes, persequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponũt sibi, acuuntq; ipsi non minùs odia. Nam non minùs rebus suis ac saluti suæ timent. Ita pedetentim ciuitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odijs incenditur, coquit nouas cogitationes, noua consilia molitur. Mox eò deueniunt, vt hæc intelligentes videant quantæ ruinæ quantoq; præcipitio subiaceant, quàm tenuissimo quasi quodam filo pendeant imperia sua. Tunc cernas eos pallere, tristari, consumi, expauere omnia, torqueri scelerum suorum conscientia (quæ prima est pœnarum omnium) timere hostium insidias, ciuium conspirationes, domesticorum proditiones, oppressorum vindictas. Tunc securum nihil existimare, nisi quod vi ac ferro tueantur. Propterea non credunt se tutò cuiquam, non ministris,

ſtris, non neceſſarijs, non germanis, quorum maiorem etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant. Arcent ſe ab aſpectu & præſentia omnium, cingũt ſe foſsis & aggeribus, claudunt ſe arcibus, quaſi ad perpetuos damnati carceres. Cuſtodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis, vt obſideri eos putes, circumuallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil iucundum. Dormiunt cum magna inquietudine, cum maiore etiam vigilant. Terret illos conuentus hominum, angit ſolitudo: timent colloquia, timent ſalutationes, timent dona. Suſpecti illis aditus, ſuſpectæ ſellæ, ſuſpecti cibus & potus, qui nec etiam niſi præguſtati ſumuntur. Suſpecti pellicum & item vxorum tori: quibus mirum eſt cur ſine cuiuſquam præguſtatione congrediantur. Ipſos verò quorum ſe cuſtodiæ commiſerunt non minùs extimeſcũt, quibus quum carere nequeant ob tutelam ſuam, eò magis augetur eorum timor & miſeria, quò armatos pro firmiore illos præſidio eſſe neceſſe ſit. Quare alieni genas & barbaros homines, atque abiectiſsimos quoſq; ſibi deligunt, eoſq; frequentiùs comitantur. Deijciunt ſæpiùs ac exterminant, quò ſaluti ſuæ, ſi non alia, at ſaltem hac via conſulere poſsint. Quid fœdius & ignauius dici queat, quàm hominib⁹ immanibus ac flagitioſis ſe committere: ſuos verò, prudentes, ſobrios, iuſtos ſpernere atque deuitare? Quanta iſta tyrannorum felicitas, quos continuus & ingẽs ſemper angor afficit metus, quo nõ modò animi grauiter excruciantur, ſed cuncta inſuper dulcia mundi dona fugantur & diſsipantur? Quantæ iſtæ eorũ deliciæ: quanta gaudia, qui tranquillitatem nũquam & pacem ſibi, ne dicam populis ſuis aut hoſtibus conceſſerint, expertes omnino tam ſanctiſsimi atq; omnium dulciſsimi boni? Quæ'nam obertas iſta bonorum, quæ diſtracti aliunde, neque ſciant, neque viſant, neque pertractent, neque

guſtent vnquam? Quanta iſta imperij bona, quæ quum ipſi videre & attrectare non poſſint, committant neceſſe eſt aliorum curæ & gubernationi? ignari rerum ſuarum, neſcij omnium fermè quæ ſub ſe geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præſertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum ſe credant, quot innocentium criminationes, quot facinoroſorum falſas commendationes audiunt? Quoties eorum fidem ſequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficijs, illos pœnis afficiunt? Quodq; grauius eſt, quoties ipſis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro ſententia ſua in foro quoſque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant? Quid mirum ſi exaredeſcunt poſtea populorum odia? ſi labefactatur poſtea eorum ſtatus atque deſolatur? Quanta iſta, quamq; optanda imperia, cum quibus & ſeruitutè peſſimam degant? ſubiecti tantis perturbationibus, tantis inſidijs: ſubiecti ipſis etiã quos ſibi ſubiecerunt: conſtricti quaſi quibuſdam regni compedibus: clauſi intra arces, quaſi magni alicuius criminis rei: coarctati inſtar ferarum: excluſi ab omni quæ foris capitur recreatione, & priuati libertate: quod eſt tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, ſed cæteris inſuper quibuſcunque animantibus: cuius priuatione quid eſt quod triſtius aut infelicius contingere poſſit? PAL. Non credis Charon bonos aliquos, mitisq; & moderatæ naturæ Tyrannos eſſe? CHA. Imò multos credo: ſed tanta eſt dominandi libido, tantus ardor, tanta neſcio quæ peſtis ingenita, vt quos ſemel inuaſerit, ſint ſumma quamuis bonitate præſtantes, adeò illiciat eos, illicienſq; deprauet, vt vita potiùs quàm imperio quod iam occupauerunt, carere poſſint. Vel ad conſeruandũ, vel ad amplificandum contendunt vnguibus dentibusq;: ac propterea nemo eſt tam bonus tyrannus, cui non

conſer-

conſeruationis amplificationisq; ſuæ gratia, multis magnas inferre iniurias, atque ob eas illatas non plurimùm timere, plurimásve pati anxietates contingat. PAL. Miror cur tantis in malis, quæ planè ita vt narrâſti, vera eſſe puto, appetant tantoperè mortales imperium, niſi id fortaſſe faciunt cupidine honoris & gloriæ: quod nimirum tam præſtans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expoſuiſti miſerias. Dulce quippe eſt mandare alijs, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, ſupplici ter exorari, aſſurgi ſibi, via decedi, inclinari ceruicem, flecti genua, audire laudes ſuas, & rerum bene geſtarum decantationes. Quæ quum & diuina numina plurimum capiant, facilè intelligi poteſt, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. CHA. Quæ tanta capere poteſt Tyrannos vllos honoris aut gloriæ exhibitio, qui ſe certò inuiſos omnibus eſſe ſciunt? A quibus ſi laudentur, ſi audiantur, ſi ſibi aſſurgatur atque incuruetur, intelligunt palàm vel aſſentationis vel timoris cauſa id fieri. Quare non eſt ita dulcis vt putas, huiuſmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is eſt qui in priuatos homines ab amicis & beneuolis honor exhibetur propter aliquod eorū egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera iſta gloria, verus iſte honor, ac dignus quidem quo & diuina numina capiātur. PAL. Nullam ergo video cauſam cur tantoperè imperia deſiderentur, deſideratáq; conſeruentur: niſi quòd habēdi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quiſque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum acquirere poſsit, nullo parcit labori, quantumuis magno & intolerabili: neque vllus tam amarus labor, quin propter quæſtum & maiorem rerum cumulationem dulceſcat. Ita quum tyranni ſuper omnes plus

poſsideant, ſuper omnes etiam beatiores videntur, licet cæ-
tera eis triſtia ſint atque peracerba. CHA. Neq; iſtud quidē
affert vllam beatitudinem. Nam in primis non efficit diui-
tem maior abundantia, ſed minor cupiditas. Qui enim par-
uo contentus eſt, id tantum cupit, quod neceſsitati vitæ ſuf-
ficiat. Is abundè eſt locuples, propter honeſtū, quod facilius
implere poteſt, deſiderium: quod quum & impleuerit, libera-
tus eſt ab omni qua alij rapiuntur habendi anxietate. Qui
verò quantumlibet diues plura concupiſcit, pluribus indiget:
quia perſeuerante acquirendi inſatietate efficitur minus vo-
ti compos. Quò enim magis creſcit multarum rerum poſ-
ſeſsio, magis etiam cupiditas: neque finem vnquam habet
vorago illa cupiditatis. Deinde non eſt iudicandus quiſque
vel locuples multitudine, vel pauper paucitate diuitiarum:
ſed vel verū magis implemento, vel neceſsitate. Nam ſi mul-
titudinem excedunt ſumptus, quomodo poteſt is credi diues,
qui minus habet quàm neceſſe eſſet? Quare quum neceſsi-
tatem ſapiùs magnam patiantur qui tantam imperij molem
adminiſtrant, indigentiores etiam putandi ſunt priuatis ho-
minibus: quibus licet tenues ſint opes, an neceſsitatibus ſaltē
ſuis vel pares ſunt, vel ſuperiores. Taceamus graues quas
quotidie expilationes vel rapinas perferunt à quæſtoribus
ſuis, & ab his maximè quorum fidei magis credunt: qui quò
maiora etiam nacti ſunt imperia, eò maiora vtiq; furta, ma-
iorem q; proinde rerum ſuarum diminutionem patiuntur,
à quibus priuatos ſaltem homines liberos eſſe conſtat, qui
& diligentiùs patrimonia ſua ipſi per ſe curare, & attentiùs
omnia intueri poſſunt. Dicamus verò curas & labores quos
in adminiſtrandis tantis opibus, gubernandoq; tanto poten-
tatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis
humeros eſſe neceſſe eſt ad ſuſtentandam tantam molem:

plures

lures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem peruidendam atque distribuendam: plura quoq; quàm ani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaq; ot ac tanta cùm hostium tum populorum suorum quæ illis egocia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta romptitudo, quæ non remittatur? Cuius est tanta valetudo tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parem iudeat polliceri? Cuius est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseuerans, quin tam multis tamq; cõtinuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoq; confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc vltima loca colimus, loquamur. Vtrum putas, Palinure, beatiorem esse, vel me, qui pauperrimus sum omnium, qui nihil præter hanc quam cernis pusillam lintrem possideo: vel Plutonem, tam lati tamq; immensi regni tyrannum? Intelligo, etsi taceas, quale de hoc sis iudicium prolaturus. Crede mihi, minimè meum cum suo statu commutarem. PAL. Quare? CHA. Quia lætus ago, & summa cũ quiete. Non vllius rei vllam gero, nisi transuehẽdi hasce huc descendẽtes animas, & conseruandi incolumem hunc faselum meum, solicitudinem: in quo dicam tibi quicquid est quod me grauet. Quum enim propter vetustatem fatiscat aliquando rimis, curare me oportet vt restituatur integritati suæ. quare eum consuo sæpius, & obstruo si quid rimarum est. hæc omnis mea cura est, hic omnis labor. At Pluto cum tantis diuitijs suis, ac regno tanto, nunquam lætatur, nunquam quiescit: tot curis carpitur, quot repletur hic vmbris locus. Implicatum semper habet vbique animum. hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus ministris. huic mandat, illum terret, alios acciri iubet. Metum illi om-

nia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne vlla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret Auerna atq; labefactet. Quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, inuectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circumire terras, perueſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ quum multis in locis, tum maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, iniecêre ſuperi eius corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus vndique montibus preſſus & grauatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaq; ſibi reijcere: proindeq; magnos concitat motus, ac tantos quidem, vt hæc loca noſtra concutiat grauiter & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda ſit ſors huius inferni tyranni, cuius tot diuiditur animus curis, tot propellitur tumultuationibus: quem tot oporteat præcauere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſum gubernare, vel alijs gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc vno collige eius felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret huic nauiculario miniſterio, quod ita neceſſarium eſt vt vides, neceſſe eſſe eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. PAL. Hoc profectò non modò verũ eſſe video: ſed manibus etiam ipſis (vt aiunt) tango. Nam ea nocte qua aliàs ſomno grauatus è puppi in mare excuſſus fui, id continuò ſenſit Aeneas meus, qui errantem ſine magiſtro nauem intelligens, gubernauit eam tota ipſa nocte, non indignatus quòd quæ

ſceptrum

ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. CHAR. De magno eius germano nihil loquor. nonne latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio, quum temeritate Phaëthontis totus penè orbis conflagrâſſet, quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, explorauit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem vndarum, cuius plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëthontea conflagratione ad ſummum penè vſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. PALIN. De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium. Vidi enim quidem tempore illius quam ſuprà retuli, horrêdæ apud Siciliam tempeſtatis, commotum grauiter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, & increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate, placaſſe ocyùs omnia, atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi euidens plurimarum, vt inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. CHAR. Dic oro, Palinure, putásne iam beatam eſſe tyrannorum vitam? PALIN. Minimé. CHAR. Optarésne viuens eorum ſortem? PALIN. Vt quid optarem, in quo nihil omninò optandum eſſe manifeſtè intelligo? CHAR. Ergo certè eos arbitraris miſeros? PALIN. Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. CHAR. Mirũ quòd modò eos tanta fruĩ beatitudine prædicabas. PAL. Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſteà lucĩ reſtitutus damnet? CHAR. Vis vt & alia eorum mala tibi referam? PALIN. Reſtant item alia? CHAR. Et alia, & grauiora. PAL. Quid audio grauiora? haud vnquam iſtud credam, poſſe his quæ modò dixiſti, grauius aliquid

addi. CHAR. Credes quum audieris. PAL. Dic ergo. CHAR. Vides vt appropinquamus iam ripæ. non possum longiora tecum iam facere verba. PAL. Rogo te, mi Charon, ne fallas auidissimam expectationem meam. CHAR. an cæterarum vmbrarum quas in littore reliqui, auidissimam etiam expectationem vis vt fallam? PALIN. Non diu moraberis, perge, ô mi Charon. CHAR. Imò diutiùs quàm soleo, demoratus sum: sed lentus etiam nauigaui propter te, cuius confabulatione delectabar. PALIN. Age, ergo, vt facis, lentiorem protrahe nauigationem, vt quæ reliqua sunt dicenda, prosequi possit. CHAR. Ea tandem est tibi audiendi cupiditas? PALIN. Tanta. CHAR. Morem tibi geram: qua in re illud te scire velim, quòd [h] plurimùm miseram reddit mortalium vitam instabilitas scilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quisquam sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur, cuius summam quantumuis & plenã beatitudinem minima omnis disturbatio violare & auferre potest? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia sint, nulla tamen infirmior fors est atque mutabilior, quàm tyrannorum, quorum etiam quò maior sit exaltatio, & sublimata magis status altitudo, magis est proinde, quum mutari eos contingit, casus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, euersiones, trucidationes, vt nemo eorum ferè vnquam euaserit, qui non vel regno depulsus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & pessima morte cæsus vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optârit, quæ pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristi postea tamq; amaro fine consumatur? Horret animus dicere. Nam ne credas ijs tantùm mortales subiectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquãdo nos inferi, licet tam valida nobis & munita

munita ſit ciuitas, tam firma & præpotens, atque omnibus vndique præſidijs circumſepta. Non poſſum ſine dolore meminiſſe illius diei, qua Hercules heros ille fortiſſimus hæc regna penetrauit: perfregit fores, inuaſit regem, exterruit reginam, quam & antè ſocij eius rapere adorti erant, abſtraxit Cerberum, vinctumq; eum catena tum magna vi in orbem duxit, concuſſit loca omnia, trepidare omnes vmbras atque ipſos iudices fecit: me quoque non modicum læſit, quem erepta cymba conto hoc meo percuſſit, impulſumq; grauiter in mediam paludem exturbauit. Timui equidem tunc deſolatum iri barathrum totum. Credidi tunc ſupremum Plutoni finem aduenisſe regni ſui: neque minùs illum cum coniuge in prædam duci ad ſuperos, quàm tartareum canem: ſed paulò humaniùs cum eo actum eſt, quàm opinabar. Nam tandem ſibi ac regno ſuo benè conſultum eſt: neque tamen ita conſultum eſt, quin tricipiti cuſtode ſuo, qui tam perneceſſarius erat, ſpoliaretur. Quòd ſi opinionem meam, quæ communis erat, fata coæquaſſent: tunc cernere fuiſſet, vtrum beatior vel meus vel Plutonis tanti regis ſtatus eſſet. Ego quidē nihil ambigo, priuatus fuiſſem hac nauicula: hoc enim habeo tantū quod adimi mihi poſſit. priuatus etiam fuiſſem rege meo: ſed quotquot alios voluiſſem reges, procul dubiò inueniſſem, qui miniſterio meo indigentes, ſeruitium meū perlibenter ſibi delegiſſent: & fortaſſe hoc lucri feciſſem, quòd pro vetuſto & attrito, qualem hunc intueris, nouum mihi & magis ſolidum lembum acquiſiſſem. At Plato quantas opes, quantos honores, quantum regnum amiſiſſet? quantam in egeſtatem, quantam in calamitatem decidiſſet? Qui neque par aliud regnum, vti parem ego vel meliorem nauim: neq; parem alium famulum, vti parem ego vel meliorem dominum inueniſſet. Excedo iam modum dicendi: ſed ſi tempus ſu-

pus ſineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore perculſus propter bella Gigantum fuit ſummus Olympi rector: cuius narratio maiorem etiam augeret eorum quæ ſuprà dixi, malorum confirmationem. PALIN. Haud opus eſt exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui maiora quàm ego vnquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Troiano rege maius? quid opibus ſuis cumulatius? quid operibus munitius & pulchrius? & quid demùm exitu tantorum bonorum triſtius? quid crudelius? quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduũ & longum bellum, tot cruentas mortes natorũ ſuorum. Vidit euerſam funditùs & incenſam vrbem. Vidit latrantem coniugem, captiuatas nurus & filias, populationem tantarum diuitiarum: ipſe quoque, quod vltimum reſtabat illi ſenectutis ſuæ ſolatium, Pyrrhi enſe confoſſus, & crudeliſſima morte conſumptus eſt. CHAR. Quis meliùs me hæc nouit, qui cunctos hac ſcapha tranſuexi? A' quibus & omnem calamitatem ſuam ſeriatim perdidici. Notus eſt mihi abùndè Priamus, cuius cognito acerbo caſu non potui non dolere. Notus eſt Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota eſt cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles qui illo bello perierunt Troiani pariter & Graij duces. Nota eſt infinita quæ tunc occidit populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorũ multitudinem huc deſcendiſſe, quàm illo: quo ita laſſatus fui, vt præ multitudine omnibus tranſuehendis minimè hæc cymba ſufficeret planè. Quid opus eſt tibi monitore ad aperiendas eorum miſerias, quas tu ſubiectas oculis tuis habuiſti? Quòd ſi pro anguſtia temporis liceret (iam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus creſceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud poſſum quod certò

certò scio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidisse vnquam tyrannorũ huc descendentium (descendunt porrò omnes) qui non vel alicuius veneni infectionem, vel magnas vlcerum cicatrices, & sanguinolentæ alicuius mortis horrida signa præ se ferret. Ita mirum est videre tot ac tantos necatos, confossos, cruentatos, trucidatos. PAL. Quis nunc se tantis in malis tyrannum vnquam esse optabit? quis imperiũ assequi quæret, quæ iam certius certo cognosco magis fugienda esse, quàm Medusæum caput? CHAR. Audîsti quibus apud superos tyranni malis torquentur: sed si intelligeres quæ hîc apud inferos grauiora etiam illis parantur, perhorresceres & longè magis eorum sortem. PAL. Ergo & alia hîc tyrannis parantur? CHAR. Credis, Palinure, scelera quæ patrant mortales, hîc aliquando impunita esse? PAL. Hoc modò animaduertebam. CHAR. Animaduertendum est igitur tibi, quodcunq; in vita peccatur, pari demùm post mortem & respondente peccatis pœna puniri. Nã vt capias quod dico: si tu, Palinure, artem tuam nauiculariam viuens malè exercueris, si in dominum tuum mali quicquam vel cogitaueris, vel commiseris, si inaudiens dicto suo extiteris, inuenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, similes pœnas. PAL. Nihil profectò, Charon, scio quod malè egerim, vel in dominum meum peccauerim, nisi somnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certò quàm debebam, me gessi. Nam magno in periculo nauim simul & dominum quem vehebat meum reliqui, nisi vigilantior ipse & cautior meliùs sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatum meum etiam in vita recepi. CHAR. Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è naui te dimisero, ad seueros iudices nostros, qui examinant & censent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, scrutabuntúrque crimina

tua.

tua. Videor verò videre quali te iudicabunt pœnæ subijciendum. PAL. Quali? CHAR. Parem peccato tuo tibi pœnam statuent. Nam quum somno peccaueris, æterno etiam te somno damnabunt. PALIN. Dormiam ergo in æternum? CHAR. Ita puto: nisi grauius sit aliud peccatũ tibi. PAL. Sic mites habeam iudices, vt non sit grauius aliud mihi. CHAR. Nullam ergo nisi somni pœnam patieris. PAL. Non hæc grauis pœna mihi videtur. CHAR. Neque asinis etiam & bobus: at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris grauissima existimatur. PAL. Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? CHAR. Audis tot clamantes & lamentantes voces? tot horrificos planctus? tantum stridorem ferri? tot tractus catenarum? PAL. Delectabat me adeò fermocinatio tua, vt his minimè animũ intenderem. Sed quid audio tam triste atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ sustinere non possunt? CHAR. Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluserint, spoliauerint, flagellauerint, trucidauerint, in summum luctum, in summam egestatem & calamitatem deduxerint, damnati sunt etiam ab incorruptis iudicibus ad perferendas pares pœnas. Ideò teterrimis quoque carceribus inclusi, spoliati, flagellati, rotati, cæsi membratim ac mille atrocissimis mortibus cruentati, tantos edunt quantos audis gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque eiulatus. PAL. Dic etiam mihi, Charon, an his pœnis plectuntur qui magni atque primarij tyrannis assistũt? CHAR. Prorsus ijsdem: nam suasu & consilio eorum maximè committunt tyranni scelera sua. PAL. An & in vita illi beati? CHAR. Non secus ac tyranni quibus assistũt: nam ijsdem quoque malis subiecti sunt. eadem enim sunt in eos populorum odia, maiora etiam inter se, eædem curæ, eadem pœ-

dem pericula: & quod miserabilius est, deijciuntur sæpè à tyrannis suis, & vel carcere, vel morte aliquando pessima afficiuntur. PAL. Tanta est ergo, tamq; generalis omnium calamitas. Vllam verò prorsus esse putas hominũ sortem, quæ beata dici possit? CHAR. Imò beatos aliquòs non nego fuisse mortales, sed perraros tamen. PAL. Quos perraros? CHAR. Qui amore virtutis & literarum contempserunt cætera Mundi bona: qui se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos conseruantes, extulerunt animum altiùs ad gustandam diuinam excellentiam, humana quasi sordida & abiecta relinquentes. Nam virtus per se tam dulcis tamq; iucunda res est, vt incredibiles amatoribus suis afferat voluptates. Tam nobilis & præstans est eius possessio, vt summa quadam vbertate ditet possessores suos. quam qui verè est assequutus, nihil præter literarum studia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantùm prædulcia sibi bona stabilia, perpetua, incorrupta præeligit, custodit, amplectitur. Reliqua verò mundi, supremo tandem gustu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora hilo, inaniora hila, ieiuniora papis volantibus, fugit, contemnit, abijcit, conculcat: contentusq; seipso, ac honestissimis suauissimisq; studijs suis, totum nihili mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & iucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamq; stultas, & vltrò sibi quæsitas anxietates, tot ineptias, tot cassos labores, tot inanes curas. Nemini nocet, nemini molestus est. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, beneuolentia complectuntur, fauore prosequuntur. Quàm verè hic beatus est, qui conscientiæ suæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum est, & dulcius omnibus, bonus securusq; sui, nullo timore angitur, nulla angustia torquetur,

NOD

non timet largas (quibus caret, quasq; nihili facit) diuitias sibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunq; se lædi, qui nec quenquam se læsisse certò intelligat. Quàm verè hic felix est, qui tot tantisq; semotus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, sibi semper alijsq; iucundus, lætetur semper, & omnibus quotquot sunt mundi honestis, & his etiam quæ cælibum communes sunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus sanctioribusq; deditus studijs, contemnat omnia, contemnensq; omnia possideat. Nam is possidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, sed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiscit. Concupiscens autem nihil, contemnit omnia: contemnensque ita ĩd assequitur quod desiderat. Desiderio verò suo frui, ea demùm vera & sola beatitudo, beatorumq; omnium plenitudo est. PAL. Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum etiam nihil patiuntur. CHAR. Nihil prorsus, imò propter transactam benè vitam, meritum magnum assequuntur. PAL. Quod? CHAR. Vel cœli fiunt incolæ, communicantq; æternùm illis cœlestibus bonis: vel si huc descendunt, mittuntur in Elysium: qui locus est quietis ac deliciarum, vbi sedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omninò pœnarum expertes. PAL. O si mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna possem voce, admonerem de suo quemque officio & dignitate, accusarem tantam laborum frustrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones, peruersaq; iudicia: sed quàm maximè increparem, qui vel magistratu quopiam magno vel imperio cæteros antecedunt: ostenderem tanta quæ anteà ignorabam. Sed te docente nunc intelligo, mala eorum grauissima, dictu horribilia: reuocarem omnes à vitijs, ab inferendis iniurijs, ad meliorem victum, à superflua agendarum rerum cura: incen-

derem

derem desiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, grauiter, castigateq; viuendum, ad se cognoscendum, ad contemnendum tot caduca, & somni cuiusdam vel vmbræ magis similia mundi bona: inuitarem ad honestas artes, ad ingenuas exercitationes, ad studia literarum, ad spem ac contemplationem diuinæ bonitatis. CHA. *Et rectè sanè: sed vides nos ripam attigisse, egredere iam.* PA. *Et iam egressus sum. Ad iudices eo. Placidam opto tibi semper nauigationem. Salue, ô Charon, & vale.* CH. *Et ego ad reliquas vmbras redeo. Placidos opto tibi semper iudices. Salue Palinure, & vale.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a CITERIORE hac ripa errantem.] *Secus infernorum amnium ripas eos vagari alibi docuimus, qui sepultura carerent.* *b* Desolatio Troiæ.] *De ipsa Troia atq; eius excidio annotauimus quædam in libro de Sacrificijs.* *c* Propter Helenæ raptum.] *Helena publica pestis Asiæ & Græciæ, vt cuius gratia tam atrox & diuturnum bellum cum tanta hominũ & rerum impensa pugnatum sit.* *d* Non est tam magna vt existimas, Palinure, eorum beatitudo.] *Commendationem vitæ priuatæ ac mediocris, quæ omnium maximè tuta est, cùm regum & diuitum vita sit contrà plena miseriarum, metus, timoris, curarum & insidiarum hîc habes, tum apud Euripidem in Iphigenia, & in Aulide. Multi enim ex principibus foris ac intrinsecùs beati apparent, sed reuera non sunt, imò miseriùs ætatem agunt, quàm etiam infimi quiq;.* *e* Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se, & æqualium parem vitam.] *Cicero 1. Officiorum: Nihil amabilius, nec copulatius, quàm morum similitudo bonorum. in quibus enim eadem studia sunt, eædem voluntates, in his sit, vt æquè quisque altero delectetur, ac seipso, efficiturque id, quod Pythagoras vltimum in amicitia putauit, vt vnus æquè fiat ex pluribus. Hæ autem*

neceſſitudines ſunt communes eorum vtriq;, quibus vterq; cum altero æquè deuincitur. Idem Cicero in lib. de Amicitia Lælius: Recordatione noſtræ amicitiæ ſic fruor, vt beatè vixiſſe videar, quia cum Scipione vixerim, quo cum mihi coniuncta cura de rep. & de priuata fuit, quo cum domus fuit & militia communis, & id in quo eſt omnis vis amicitiæ, voluntatum, ac ſtudiorum ſumma conſenſio. f Frons hominum.] *Monemur hîc. non temerè fidem habendam, nec fronti, nec blandiloquentiæ. Sæpe enim hæc duo fraudis & inſidiarum tegumenta, & incircumſpectis ac nimiùm credulis grauium malorum cauſæ exiſtunt.* g Priuati libertate.] *Quamuis innatum ſit omnibus hominibus libertatis deſiderium, tamen adeò libertas dulcis eſt, vt olim legati Spartanorum præfecto Perſarum dederint hoc reſponſum digniſſimum memoratu: Seruus tu quidem eſſe noſti, libertatem autem nondum experius es, vtrum ſit dulcis, an non: quæ ſi tibi experta foret, non vt haſtis, ſed vt ſecuribus pro ea dimicaremus, nobis ſuaderes. Veteres Romani coluerunt deam Libertatem, vt Cicero lib. 2. de Natura deorum ſcribit, & authore Liuio lib. 24. Sempronius Gracchus pater in Auentino ex mulctatitia pecunia ædē Libertatis faciendā curauit, dicauitq;. Lucianus noſter in Encomio Demoſthenis, ſub finē: Seruitutē accipiens abiecta libertate, in qua mori eſt honeſtiſſimū. Idem in Gymnaſiis: Quæ in ſe comprehenſim vniuerſam hominum felicitatem complectatur, nempe libertatem dico. Idem de Mercede conductis: Voluptas quæ ex libertate percipitur, multò ſuauior eſt. Eraſmus noſter in ea declamatione qua Lucianicæ reſpondet: Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas?* h Plurimùm miſeram reddit mortalium vitam inſtabilitas.] *De inſtabilitate rerum humanarum, iterum Lucianus in Icaromenippo, circa initium. Hoſpitalius in epiſt. ad Franciſcum Lotaringum:*

Annibal, & Pompeius item, duo lumina, gentis
Quiſq; ſuæ, multas bello retulêre coronas,
Collatis auſi toties decernere ſignis:
Victus vterq; fuit documēto, quàm nihil vſquam
Perpetuum ſolet in terris fixumq; manere,
Humanis quàm nulla ſubeſt conſtantia rebus.

i Delpho-

i Deiphobus.] *Priami filius ex Hecuba: hic, Paride interempto, Helenam duxit vxorem: cuius dolo & proditione à Græcis, quos illa in cubiculum dormientis intromisit, fuit interfectus. de quo Virg. 6. Aen.*

Atq; hic Priamidem laniatum corpore toto
Deiphobum vidit, lacerum crudeliter óra:
Ora, manusq; ambas, &c.

VIRTVS DEA.

ARGVMENTVM.

Hîc Virtus à Fortuna malè habita describitur, lacera & mœrens, & quæ nec ad Iouis aspectum admitteretur: quæ profectò virtutis species nostræ ætati conuenire videtur, vt etiam hi ferendi sint, qui peregrino eam habitu effinxêre. Eâ apud Mercurium queritur, atque ait: Quum pro me dicere vellet Plato, expulsus est. Ciceroni prò me dicente incipienti, M. Antonius grauissimum colaphum in os intulit; destituor itaq; ab omnibus amicis, armatorum vim impetumq; timescentibus. atq; ita relicta, pugnis cæsa, calcibusq; sum conculcata: atq; vt vides, à Fortuna dilacerata. Adij Iouem, vt iniurias apud eum exponerem: mense toto non sum admissa, rogitanti mihi deos exeuntes, causam dixerunt, Iouem vacare vt tempore cucurbitæ floreſcant, aut papilionibus alæ concinnè sint pictæ. Rogatq; tandem Mercurium, vt causam suscipiat. nam sibi despectæ nudæq; latitandum esse.

Interlocutores.

MERCVRIVS. VIRTVS.

VIRTVS *dea per epistolas orauit modò, vt ad se irem. Eo, vt perconter quidnam me velit, illicò ad Iouem redibo.* VIR. *Salue, Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua*

in me pietas atque benignitas, efficit vt non penitùs deſpecta ab omni cœtu deorum ſim. MER. *Expecto quid narres: tu modò perbreues narrationes facito. nam edixit, vt confeſtim ad ſe redirem, Iupiter.* VIR. *Etiámne tecum nobis non licebit noſtras ærumnas exponere? Quos igitur habebo vltores iniuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iouem, verùm & apud te, quem ſemper in fratris locum habui, colui, obſeruaui, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam.* MER. *Tandem effare, dum præbeo operam.* VIR. *Viden' quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita vt ſim, efficit Fortunæ deæ impietas atque iniuria. At eram ſanè ornata apud Elyſios campos, inter veteres illos amicos, Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & eiuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm iam non pauci ſalutatum ad nos aduolâſſent, eueſtigiò Fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, iactabunda: En, inquit, plebeia, túne maioribus diis aduentantibus non vltrò cedis? Dolui iniuriam nobis immeritis eo pacto fieri: ac nonnihil ira concitata, inquam: Neque tu maxima dea his verbis me plebeiam efficies: neque ſi maioribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illicò in conuitium ſeſe effert aduerſum me. Prætereo hîc, quas contumelias in me primùm, dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra eam, nonnulla de deorũ officijs diſputare. Illa excandeſcens: Apagite hinc verboſi, inquit. Non enim decet ſeruos deorum cauſam ſuſcipere.*

Cœperat

Cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere. at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens, latera illa ſua gladiatoria oſtendens, grauiſsimúmque pugnum in os Ciceronis iniecit. hinc cæteri mei amici perculſi me, fuga ſibi properè conſuluêre. neque enim Polycletus pe o, aut Phidias ſoalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes aduerſus audaciſsimos armatos, eoſq; prædis atque homicidijs ſuetos, bello ad ſeſe tuendos valebant. Ergo me infeliciſsimam, ab ipſis dijs omnibus qui tum aderant, atq; hominibus deſertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, veſtes meas diripuêre, in lutum proſtratam reliquêre, demum abiêre ouantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit, conſcendi huc vt Iouem opt. max. his de rebus facerem certiorem. Iam quidem mihi vt intromittar expectanti, menſis elapſus eſt: dumq; id vt impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, nouas ſemper aliquas excuſationes audio. Aut enim deos aiunt vacare vt in tempore cucurbitæ floreſcant, aut curare vt papilionibus alæ perpulchrè pictæ adſint. Quid? igitúrne verò aliquid ſemper habebunt negocij, quo nos excluſas teneant ac floccipendant? Tum etiam & villicus ſuſcepit curam dudum, ne cucurbitæ ſiti pereant: nos tamen neq; dijs neq; hominibus cordi ſumus. Has ob res te iterum atq; iterum precor obteſtorq;, Mercuri, qui ſemper apud deos ipſos interpres extitiſti, vt cauſam hanc meam iuſtiſsimam atq; piſsimam ſuſcipias. Ad te confugio, te ſupplex oro. In te omnis mea ſita eſt ſpes atque expectatio. Da quæſo operã, ne dum à vobis excludor, ipſis quoq; mortalibus ſim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, vbi homunculi me tametſi infirmam deam floccipendant. MER. Audiui: doleo. verùm pro vetere noſtra amicitia vnũ admoneo, duram nimis atque difficilem cauſam te aduerſus Fortunã ſuſcepiſſe.

ſcepiſſe. Nam & Iupiter ipſe, vt cæteros omittam deos, cùm ſe ob accepta beneficia nimiùm Fortunæ debere ſentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis aſcenſum præſtitit: atq; vbi velit, valens ſua armatorum manu eiiciet. Qua de re, ſi ſapis, inter plebeios deos ignota, quoad Fortunæ odium extinctum ſit, latebis. VIR. *Aeternum latitandum eſt. Ego & nuda & deſpecta abeo.*

EPIGRAMMATA LVCIANI.

Λυκιανοῦ εἰς τὸν ἑαυτοῦ βίβλον.

Λυκιανὸς ταῦτ' ἔγραψι, παλαιάτι μωρά τι ἀλλὰ,
Μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις τὰ δοκοῦντα σοφά
Οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισι βεβαιότερον νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάσας, τοῦτ' ἐτέροισι γέλα.

Lucianus in ſuum ipſius librum.

Iacobus Micyllus.

Lucianus ſcripſit hæc, antiquáq; ſtultáq; doctus:
Id quoq; enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto viuitur vno:
Sed ridens, eadem, hic eleuat, ille probat.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a παλαιά.] *Non ſolùm antiqua ſignificat, ſed etiam fabuloſa, fatua, leuia, qualia ſunt quæ nimis vetuſtate obſoleta ſunt, quo ſenſu hîc accipitur hæc vox: ſic & apud Ariſtotelem ſæpe. Hoc epigramma ſic vertit Alciatus:*

Stulta quidem in ſpeciem luſi, ſapientia quando
Nil humana aliud quàm mera ſtultitia eſt.
Haud quaquam eſt homini certæ perfectio mẽtis:
Approbet hæc aliquis, rideat hæc alius.

et

εἰς ἀστώτους τὴν αὐτὴν.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νιν ὧν [a] θήρων ὁ μηρίνθιος,
Ἰσχνὸς ἀς ἀκράτεις ἐξέχυτο λακκόνας.
Ἀλλά μιν ἀντίμοιρον πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησεν
Ἤδη λιφαλίην τρόμερον πυρίν,
Καί μιν λακρυχίων ἀνιλάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὸν
Θῆκε θυγατρὸς [b] ἑῆς, πόντ' ἐπιμέλια λύς.
Αὐτὰρ ἐπὶ θύρωνι παρ' ἐλπίδας ἄλυθε πλοῦτος
Αὐτίκα τῆς αὐτῆς ἐπέρετ' ἐν λακκόνας,
Καρχαλέον δ' πάλιν χάος ἐς κατὰ κόσμον.
Τῇ δ' ἐπὶ τῷ μιρίᾳ γαστέρα [c] μυγοσοώτῃ.
Οὕτω μὴ θύρωνα τὸ λοίτσον ἀμφικάλυψεν,
Οὐλομένης [d] πυρίης λῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτίμων δ' ἐλάκρυσε τὸ λοίτσον ἐκ ἔτι κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς πεῖνα τε καὶ θάλαμον.
Ἐγνω δ' ὡς ἐκ ἔσι κακῶς λιχμημένον ἄνδρα
Τοῖς [e] ἰδίοις, ἐν πισὸν ἐν ἀποτείοις.

In Theronem prodigum. Eiusdem.

Luscinius.

Quum immensis Theron bona, filius ille Menippi,
Patria inexhausta perderet ingluuie:
Diues opum quãdam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri iunctus amicitia.
Et miserum lachrymis sic consolatur obortis:
Sume animum, dos est en tibi summa gener.
Ille vbi iam praeter spem partas, sorte nouata,
Sensit opes, priscum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor est, ventri vt famuletur inerti,
Per phas atq; nephas, sic perijsse iuuat.
Hinc inopem rursus socer arguit, omnia retrò
Dum fluitare videt, sorteq; lapsa simul.

Iamq; madent genæ, & luctu miser omnia complet,
Nec Theron, sed dos iam dolet, & soboles.
Heu nimium sero didicisse iuuat, aliis non
Esse bonum, quisquis non fuit ipse sibi.

ANNOTATIONES.

Dementem esse, qui frugi sibi eum futurum spondet, à quo res familiaris per summum dedecus iam olim profusa est. Veluti cum innumeris, tum maximè hoc præsenti exemplo discamus licebit diuitis, qui filiam cum ampliſſima dote, perdito iuueni elocauerat. Magno nimirum suo malo discens, quanto periculo perfido fidamus.

a Θήρων.] *Thero, Menippi filius.* b ἑῆς.] *Suæ.* c μαργοσύνῃ.] *venereæ libidini, quæ gula turpior ac fœdior est.* d πλείης νεὸς.] *à naufragijs translatum.* e ἰδίοις.] *bonis.*

εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν, κἠ πάντα [a] περιέχεται ἡμᾶς.
ἤν ἢ μὴ, ἀπ' ἡμέων αὐτὰ παρέρχόμεθα.

In vitam humanam.

Venatorius.

Omnia nos fugiunt, nil non mortale tenemus:
Et si non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

ANNOTATIONES.

Indicat parum cordatos esse, qui se credant caducis ijs rebus, quæ nobis sensim, nolentibus aliquando eripiuntur, sicut nos tandem mors viciſſim illis subducit.

a περιέχεται.] *cùm mortales omnes simus.*

εἰς αὐταρκείαν.

Ὡς πλουτῶ μὲν, τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσι.
ὡς δ' βιῶσόμενος, φείδομαι σῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς οὕτως, ὡς ἄμφω ταῦτα νοήσεις,
φείδοι κἠ λαπάζῃ μήτε μ' ἐρημόσεις.

In

In ſufficientiam.

Venatorius.

Vtere diuitijs, veluti iamiam moriturus:
Oeu ſis victurus, tu quoq; parce tuis.
Ille ſapit verè, qui res perpendit vtraſque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

ANNOTATIONES.

Huius epigrammatis priores duos verſus vertit Auſonius, apud quem Menandro adſcribitur. Quo docemur, in diſpenſandis opibus, & mortis certiſſimæ futuræ, & vitæ in incertum producendæ habendam eſſe rationem: ne videlicet tenacius conſeruemus, aliquando poſt mortẽ relinquenda: aut inconſulto profundamus, futuris vſibus conſeruanda. Nam id poſterius etiã Paulus proſpiciendum admonet 2. Corinth. cap. 8. dum ait: Benefaciendum eſſe alijs, non vt illis ſit relaxatio, dantibus autem anguſtia. Iſocrates ad Dominicum: ἀλλὰ τὸν πλοῦτον παρασκεύεις ἡμῖν, ἀλλ' ἀπόλαυσιν μὲν τῶν παρόντων ἀγαθῶν ὡς θνητὸς, ἐπιμελείαν δ' τῶν ὑπαρχόντων ὡς ἀθανάτος: *id eſt*, neq; immodica diuitiarũ cupiditate tenebatur, ſed præſentibus fruebatur, vt mortalis: parta verò cõſeruabat, vt immortalis. φάθι flexũ habet Ionicũ imperatiui in voce paſſiua, loco cuius cõmunis lingua habet φάθητι.

Τοῖσι μὲν εὖ πράσσουσιν, πᾶς ὁ βίος βραχὺς ἔστι.
Τοῖς δὲ κακῶς, μία νὺξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

Vitus Amerp.

Felici breuis eſt etiam longiſſima vita,
Nox ingens miſeris temporis vna mora eſt.

ANNOTATIONES.

Verſiculi apti & veriſſimi. Qui vitæ huius delicijs ita fruũtur, vt nulla intercidat calamitas, breuiſſimè omniũ viuunt. Rurſus qui in ærumnis degũt, diutiſſimè, vt verũ ſit quod ait ille: *O nox quàm longa es, quæ facis vna ſenem.* Et Comicus ſenex, quem moræ impatientia plurimùm torquebat: *Dum moliuntur*, inquit, *dum comãtur, annus eſt.*

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων φρένας, ἀλλ' ἀπολάυσις
Ψυχᾶς ἀνθρώπων ἐστὶν ὁ ἔρως πρόφασις.

Venatorius.

Non amor innodat mentes hominum, sed amorem
Criminis accusant, mens quibus est misera.

Distichon clarum, nihilq; habens difficultatis.

Ὦ χάρις χάριτος, γλυκερὸν τέρας· ἢν δὲ βραδύνῃς,
Πᾶσ' χάρις ἡμὶν, μὴ δηλήσοιό χάρις.

Ausonius in Epigrammatis expressit.

Luscinius.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Gratia: nam longa mox perit illa mora.

ANNOTATIONES.

Erasmus meus in adagio, Bis dat qui citò dat, distichum planum facit.

Gratissimum est officium, quod præstatur in tempore. Contrà intempestiuum officium plerumq; molestũ esse solet. Igitur qui gratificari volet amico, ne differat beneficium. Non enim de nihilo dicitur, Bis dat, qui citò dat. Est enim (authore Seneca) ingratum beneficiũ, quod diu inter manus dantis hæsit. Plautus:

Nihil differt ab inimicitia, intempestiua benevolentia.

De cessatoribus amicis extat elegantissimus apologus Aesopi apud Gel. lib. 2. cap. 29.

Φαῦλος ἀνὴρ, πίθος δὴ τετρημένος, ὃς ὃν ἀπάγξῃ
Αὐτῶν τὰς χάριτας, ὡς λυτὸν ἐξέχυας.

Luscinius.

Rimarum plenus perdit tua dona sceleste:
Si sapis, integro vina reconde cado.

ANNOTATIONES.

Innuit hoc distichõ, nõ aliter perire omne beneficiũ, quod in hominẽ improbum & ingratũ confertur, atq; si in vas perforatum effunderes. Planũ fit ab Erasmo in Prouerbijs, cribro aquam haurire, & inexplebile doliũ.

Ἀνθρώ-

Ἀνθρώπως μὴ ἴσως λάθοις ἄδικόν τι ποιῶν σε.
Οὐ λάθοις δ' θεὸς εἰς λογιζόμενον.

Bergius.

Improbe mortales quamuis tua crimina celes,
Fallere cœleſtes non potes ipſe deos.

ANNOTATIONES.

Quamlibet tandem homines improbè & ſceleratè agendo fefellerimus, Deos tamen ne cogitatione quidem fallere poſſumus.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλκιώτερον ἔργῳ
Ἀνθρώπου, λαθρὴν ψευδομένου φιλίην.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν περιφραζόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, [b] ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Obſopœus.

Nil homine inuenit natura nocentius illo,
Quàm qui ſyncera fingit amicitiam.
Non hoſtis vobis vltrà, ſed habetur amicus,
Talis: & hac iſtâ lædimur arte crebrò.

ANNOTATIONES.

Fucato amico, & amicitiam ſimulante, nihil eſt vſquam peſtilentius ac nocentius. Alia enim mala priuſquam lædant, nonnihil minantur, veluti prognoſtica illa vulgaria tempeſtatum. Domus culturæ, crepitu futuram prænunciant cladem. Canes prius latratum edunt quàm mordeant. Sagittæ per aëra ſtrident antequàm feriant. Scorpiones ante ictum lambunt. Serpentes ſibilant. Ab aperto inimico caueri poteſt, at mentiens amicitiam caueri non poteſt.

a ψευδομένου.] *ſimulantis.* b ἐν τούτῳ.] *hoc pacto.*

εἰς μυσάρειον.

Ἀρρήτων ἐπέων γλώσσης σφραγὶς ἐπικάθθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων, ἢ κλάγγου φυλακή.

Obſo-

Obſopœus.

Pac arcana premat tacitæ cuſtodia linguæ,
Sermonum cuſtos eſt mihi maior opum.

ANNOTATIONES.

Linguæ petulantia non parùm multis certum attulit exitium, proinde moderanda eſt, & audiēda nobis Minerua apud Sophoclē Vlyſſem ſapienter & ſalubriter admonens. Silendo nemo peccat, loquendo perſæpe. Xenocrates interrogatus, quur ſolus linguam ſuam cohiberet? Quia dixiſſe me, inquit, aliquando pœnituit, tacuiſſe nunquam. Ab hoc epigrammate non diſcrepat Heſiodi ſententia:

Γλώσσης θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος.
Φειδωλῆς πλείστη χάρις ἔπλετο μίτρον ἐέσσης. id eſt,
Optimus eſt homini linguæ theſaurus, & ingens
Gratia quæ parcis menſurat ſingula verbis.

Πλοῦτος ὁ τῆς ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ὄντιμος ἀληθής,
Τ' ἄλλα δ' [a] ἴσχει ἀοτλὼ [b] πλείονα τῶν λιτάνων.
Τόνδε πολυκτίανον, οὐ πλούσιόν φημι δίκαιον
Κλῆσαι, ὅς κεν ἐῷ τοῖς ἀγαθοῖς δαίσατο.
Εἰ δέ τις [c] ἐν ψύχοις κατατήκεται, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύων ἀεὶ πλοῦτον ἐπαγόμενος.
Οὗτος [d] ὁποῖα μέλισσα πολυπράγμοσιν ἐν σύμβλοις
Μοχθήσας, [e] ἑτέρων θρέψομένων τὸ μέλι.

Sleidanus.

Nobilis eſt animi theſaurus, nobilis ille
Poſtrema quiſquis parte locabit opes.
Diues erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quiſquis defraudat, opeſq; tenacem
Congerit in teſtam, quo numerare queat,

Qualis

Qualis apes, frustra studio complebit auaro
Vascula, mox fuco diripiente fauos.

ANNOTATIONES.

Animi diuitias veras esse: & eũ rectè dici diuitẽ, qui verum diuitiarum vsum norit, hoc epigramma innuit.

a ἴχει αὐτλύ.] *virtutes, præcipuè αὐτάρκεια & frugalitas.* b πλείονα τῶν κλεπτόντων.] *quæ possessionibus & facultatibus copiosiores potioresq; sunt.* c δὶ ψήφους.] *calculis, rationibus.* d ὀπυῖα.] *veluti.* e ἐτέρων.] *hæredum, furum plerumq;, & eorum qui testamenta subĕjciunt.*

Ἀγρὸς ἀχαιμενίδου γώμιλω ποτὲ, νυῦ δ' μηνίππου.
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου, βάδομαι ἐς ἕτερον,
Καὶ ἦρ ἐκεῖνος ἔχθμι μι πότ' [a] ὤιδ', κὴ πάλιν οὕτως
Οἴεται ἐμὶ δ' [b] ὅλως ἀδέσποτος, ἀπὰ τύχης.

Vrsinus Velius.

Fundus Achæmenidæ fueram, nunc cedo Menippo,
Mox alium rursus, mox alium q; sequar.
Vt q; suum hic credit, sic me prius ille putauit:
Sed me, fortunæ sum, quia nullus habet.

ANNOTATIONES.

Nulli certam esse vllius rei possessionem, sed omnia esse fortunæ, probat agello quodam Achęmenidis, cuius subinde alius atq; alius erat possessor. Ager, inquit, fui quondam Achæmenidis, nunc me possidet Menippus. Mox hoc relicto, alium quæram dominum. Achæmenides me suũ esse putabat, idem credebat & Menippus, proprietatem nemo vendicabit, nam pro fortunæ arbitrio nunc hunc nunc alium sortior dominum.

a ᾤετο.] *putabat.* b ὅλως ἀδέσποτος.] *Natura quidem nulli patriam esse, nec domum, nec agrum, ostendit Plutarchus in commentario de Exilio.*

Mὴ

Μὴ πλάνῳ, φίλος ἔ θυηζῖς, φίλος ἔ μακάρεσσι,
Καί σεῦ ῥηϊδίως [a] ἴκλυον ἀξαμένοις.
[b] Ἢν πλάσῃς, ὀλίγης ἴτι σοι φίλος, ἄμμα, ἅμα πάντα
Ἐχθρὰ, [c] τύχης τὸ ῥοπῆς συμμεταβαλόμενα.

Vitus Amerpach.

Si non delinques, tibi diŭq; homines q; fauebunt:
Præstabunt faciles, quæq; precatus eris:
Aſt vbi peccaris, ceſſat fauor, omnia plena.
Sunt odiŭ, facta & ſors aliena tibi eſt.

ANNOTATIONES.

Felicib. amicos eſſe innuit & deos & homines: cõtrà infelicib⁹, & impingẽtib. in aliq; infortuniũ ſeu damnũ, nullos. Hoc. n. eſt πταίειν, labi & impingere in dãnũ aliq.

a ἴκλυον.] *audiunt diŭ.* b ἢν πταίσῃς.] *Theognis:* εἰ μὲν ἔχοντί γ' ἐμοὶ πολλοὶ φίλοι. *Ouidius:* Si fueris fœlix. τύχης τὸ ῥοπῆς.] *huc aut illuc inclinantis.*

Ἡ βραδύπους βουλὴ, μετ' ἀμείνων. ἢ ταχεῖα,
Αἰὲν [a] ἰφθίμῳ τῷ μετάνοιαν ἔχει.

Sleidanus.

Sit mora conſiliŭs. Nam ſi moderamine tractes,
Proſunt: vt ſtultè præcipitata nocent.

ANNOTATIONES.

Meditatũ & lentũ conſiliũ, celeri & præcipitata in cogitantia eſſe præſtabilius: hãc comes ſequtur pœnitudo.

a ἰφθίμῳ.] *eam ſtatim à tergo ſequentem.*

Ἓξ ὧραι μόχθοις ἱκανώταται αἱ δ' μετ' αὐτὰς
Γράμμασι δίδυμα. ζῆθι λέγουσι βροτοῖς.

Volaterranus.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis,
Vimq; poſt illas, litera ζῆθι monet.

ANNOTATIONES.

Luciano hoc diſtichon in Græco Epigrammatũ codice vetuſtiſſimo tribuitur, quod ita Max. Planudes exponit. Ad ſextam, inquit, diei horam operari & laborare de-

re decet, post hanc ad cibum procedere, quod etiã manifestatur per notas & literas horologij. Nam si Græcas literas, quæ septimam, octauam, nonam & decimã horam significant, *hoc est*, ζ, η, θ, ι. coniungas, verbum ζῇς exprimis, quod viue significat Latinè; ac si dicas, edas vt viuas, hoc est, vt ille ait, φάγε ἵνα ζῇς ἔχῃς. Vel id potiùs innuit, ad sextam vsq; horam laborandum, quæ & propterea melior diei pars esse videtur. Vnde & Paulus Iureconsultus lib. 1. ad edictum scribit, cuiusq; diei maior pars horarum est septem, primarum diei non suprematum, quæ verba habentur in Pandectis, titulo de verborum & rerum significatione. Iuxta hanc sententiam & quidam Virgilianum illud esse existimant:

Nunc adeò melior quoniam pars acta diei est. Martialis de his vulgaribus horis loquens, prima diei parte, quę melior à Virgilio dicitur, solitos Romanos serijs rebus vacare ostendit: *Sexta*, inquit, *quies lassis, septima finis erit.*

Εἰ ταχὺς ἂς τὸ φαγεῖν, κὴ πρὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
Τοῖς ποσὶ σῦ πρῶτι, κὴ πρίχι τῷ σώματι.

Luscinius.

Dum pedibus piger es, cursu superabere: si non
Bucca vorax tibi iam currat, edantq; pedes.

ANNOTATIONES.

Cursorem citò comedentem, & tardè currentẽ hortatur, vt deinceps pedibus edat, & ore currat, vt in Olympico certamine victor esse possit.

εἰς ἀδυνάτου.

Εἴς τί μάτην νίπτας Αἰθίοπα, ἰνδικὸν, ἴσχιο τίχνης,
Οὐ δυνάσσαι ἀνοφλὲς νὺξ λαθηναίου.

Sleidanus.

Aethiopem quid stulte lauas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen Sole negante suum.

ANNOTATIONES.

In frustra laborantem, & impossibilia aggredientem. Quicquid enim natiuum, id haud facilè mutatur. Cæterũ φηλιάσαι, proprie significat, sole illustrare. εἰς

εἰς Διυσσώδη.

Οὔτι χίμαιρα ζιζὸν ἔπνει λαπὸν ἢ καθ' Ὅμηρον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγ' πυείπνους,
Οὐ [a] λῆμν' σύμπασ' [b] ἐχ ἁρπυῶν τὰ πεισσὰ,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτου πὸς ἀφοσηπόμ' ,
Ὡς τί σι [c] παμψήφῳ νικᾷν τηλύσιμα χιμαίρας,
Σημηλόνας, ταύρους, ὄρνια, λημνιάδας.

Baptista Pius.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit igniuomos:
Non omnem Lemnon, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctetæ vulnera dira pedis.
Indicio quare populi Teleſilla chimæram
Vince, boues, ſanies, Lemniadas volucres.

ANNOTATIONES.

Nec chimęram Homericã, nec tauros igniuomos (de quibus Apol. in 3. Arg.) nec totã Lemnũ, nec Harpyias, nec putridum pedem Philoctetæ ita malè olere dicit, ac Teleſillam. De Chimæra vide Homęrum Iliad. ζ. & η.

a ἐ λῆμν' σύμπασα.] *non Lemniarum oris fœtor.* b ἐχ ἁρπυῶν τὰ θεῖα.] *Palephatus in Phineo, Harpyiæ in Phinei menſam inuolantes, cibos partim corripiebant, partim cùm ingluuiem ſaginaſſent, fœda contrectatione inquinabant, virulentoque afflatu polluebant.* c παμψήφῳ.] id eſt, *omnium calculis, vel iudicio.*

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δυνάται, κἄν τ' παράδοξα:
Τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους κατάγει.
Καὶ σὺ τλὼ ὀφρυοῦ, μὴ τὸν τύφον καταπαύσει,
Κἂν ποταμὸς χρυσοῦ νάματά σοι πρίχῃ.
Οὐ θρόνον, ἀλλάχλω ἄνεμ' ποτὶ, τὰς δ' μιγίσπες
ἢ δρυὰς, ἢ πλατάνους, οἵδι χαμαὶ κατάγει.

Io. Sleidanus.

Multa poteſt Fortuna, vel inſperata, potentes
Deiicit, ac tenues ſubuehit illa viros.

Illa

Illa ſupercilium tibi protinùs auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malua, limoſáq; abſtinet vlua,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

ANNOTATIONES.

Hoc epigrāmate perquàm venuſto, minatur ſuperbis & arrogantibus, ne fortunę indulgentia abutantur, ne, quod pleruńque vſuuenire ſolet, in altum ſublati, ab eadem grauiore caſu delapſi præcipitentur. Multa, inquit, fortuna poteſt, tametſi ſint inuſitata & inaudita. Paruos ſurſum ducit, magnos autem deorſum trahit. Etiam tuum ſupercilium & faſtum ſedabit: *id eſt*, compeſcet, etſi fluuius auri fluenta tibi exhibeat: non iuncum, non maluam ventus vnquā, maximas autem aut quercus, aut platanos nouit in terram proſternere.

εἰς βρέφη.

Παῖδά μι πρωταίτηρον ἀκηδίαι θυμὸν ἔχουσα,
Νηλειὴς ἅιδης ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά μι μὴ λιλαίοις. καὶ γὰρ βιότοιο μετίσχον
Πεῖρα, καὶ πείρων τῶν βιότοιο λαχών.

Vrſ. Velius.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere caue. nam paucos, vt breuis, annos
Vixi, ſic vitæ pauca ſiniſtra tuli.

ANNOTATIONES.

Vitam humanā plenā eſſe lachrymis & calamitatibus, quotidianis experimentis verū eſſe diſcimus. Benè igitur actū videri cū ijs, q̄ præmaturo in iuuētā ſubducuntur fato. Nulla enim guſtauerunt vitę incommoda.

ἀπὸ ναυάγων.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Ἰνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
[a] Καὶ βυθίῳ Ἀφρογένειδι [b] καὶ Σαμοθρηξι θεοῖς,

Σωθεὶς ἐκ πελάγους Λευκίμι Θ', ἃδε λέλουμαι
Τὰς τρίχας ἐκ λιμνῆς· ἄπο γὰρ ὅλον ἔχω.

Vrs. Velius.

Glauce, tibi & Nereo, Inoq; tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Seruatus pelago Lucillius, hanc ego tonsus,
Nil aliud quum sit, dedico cæsariem.

ANNOTATIONES.

a κῷ βυθίῳ.] *Neptuno Saturni filio maris deo.* b κῷ Σαμόθρηξι θεοῖς.] *Cabiris. Horum meminit Herodot. in Euterp. Varro lib. de Ling. Lat. 4. Pausanias in Bœoticis.*

ἀπὸ γυναίκων.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπέρβιον [a] ἀσπίδα μέδων,
Λαὶς θῆκεν ἑῷ λάτρει, [b] λιπὶ δίλῳ.
Μύνῳ ἐνικήθη τὸ γήραϊ, κοὐ τὸν ἔλεγχον
Ἄνθετό οἱ παφίῃ, τὸν νέότητι φίλον.
Ὣς γὰρ ἰδεῖν συνέῃσι πολιῆς παναληθέα μορφῆς,
Τῆς [c] δὲ σωιχθαίρῃ κοὐ σκιόεντα τύπον.

Ad huius imitationem confinxit Latinum tetrastichon Ausonius.

Lais anus Veneri speculum dico, dignum habeat se
Aeterna æternum forma ministerium.
At mihi nullus in hoc vsus: quia cernere talem
Qualis sum, nolo: qualis eram, nequeo.

a ἀσπίδα μέδων.] *apud Salaminã insulã, & Plateas Bœotiæ vrbem.* b λιπὶ δίλῳ.] *in prædã.* c κῷ σκιόεντα τύπον.] *imaginẽ.*

εἰς ἄγαλμα ἀΦροδίτης, τῆ σὺν χιδίῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν εἶδες ἴδῃ, ἃ δέ τις ἄδῃ,
Οὔτε ἐὸν γυμνὴν σκέπτεται Παφίην.

Cornarius.

Nemo vnquam Venerem vidit: si quis tamen vnquam
Vidit, erit nudam hic qui Venerem statuit.

εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνέθηκα τιμῆς πίνακα τόδε κάλλος
Κύπρι, τῆς μορφῆς φείδεο· μόνον ἔχω.

Cornarius.

Ipse decus formæ posui tibi pulchra Dione
Hac cum vel sola gratius ipse habeam.

εἰς ἄγαλμα ἠχῶς παρὰ τὸ ὦ αὐός.

Ἠχὼ πετρήεσσ' ὀρέων φίλη αὐλὸς ἑταίρη,
Ἀντίτυπον φθογγῇ ἔμπαλιν ἀσσομένη.
Παντοίων σωμάτων πάλον ἀκόνα ποιμέσιν ὕδε
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, ταῦτα λιλυομένη.

Cornarius.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibus q; sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cuiusuis, agricolis sum
Delicię, audis quæ tu loqueris abiens.

εἰς ἀγωνίστας.

Οἱ συναγωνισαὶ τὸν πυγμάχον ἐνθάδ' [a] ἔθηκαν
Ἄπιν, [b] ἀδῆνα γὰρ πώποτ' ἐτραυμάτισεν.

De Apide Pygmacho, qui neminem aduersariorum vnquam vulnerauit.

a ἔθηκαν.] *Statuam posuerant.* b ἀδῆνα.] *Imbellem Apim mordet.*

εἰς τὸ αὐτό.

Πάσαν δόλῳ ἐπλωσε ἀγανοθιζοῦσιν ἄμιππα
Πυγμῆς, ἀνθρώπους πάσαν ἀγωνισάμενος.
[a] Ἔσχον δ' [b] ἐν πίσσῃ μὲν ἐν ὠτίον, ἐν δὲ πλατείαις,
Ἐν βλεφάροις, πυθοῖ δ' ἄπνοος ἐκφέρομαι.
Δαμοτέλης δ' ὁ πατὴρ ἐκορύσσετο σὺν πολίταις,
Ἕρκεϊ μ' ἐκ σταδίων ἤνεγκεν, ἠὲ λοετρόν.

Androleus de se loquitur. Omne certamen, inquit quodcunque Græci constituunt, pugillatus, ego Androleos decertaui. Retinui in Pisa vnam auriculam. In Plateis autem (quæ est ciuitas Bœotiæ, vbi sunt sepulchra & trophea virorū fortium, qui Græciam liberauerunt) vnum supercilium, A' Pythico autem, scilicet certamine, ἄπιον, exanimis efferebat. Damoteles itaque pater cum ciuibus armauit, *id est*, instruxit se, vt me tollat è stadio, aut mortuum, aut mutilum.

a ἴσχον.] *Vix retinui.* b ἐν ὀλυμπίᾳ.] *Olympiæ.* c ἀνεῤῥίφθη.] *Ad hoc.*

εἰς γραμματικήν.

Ἰλαθι γραμματικὴ [a] φυσίζωε, ἵλαθι μῆσα,
[b] Φάρμακον ἰυρομένη [c] μελῶν ἄεισθ' ἑκάτι.
Ἐχθῶ κοὶ σὶ πτερυγὰς ἀλωμένας,
Καὶ βωμὸν [d] θυέων μάστοι ἀνόμφορον.
[e] Καὶ γὰρ ἐν μεσαὶ μὲν ὁδοὶ, μεσὴ δ' ἁλάσσῃ,
Καὶ λιμένι πάντων λίκτρια γραμματικά.

ANNOTATIONES.

Hic precatur Grammaticam, vt ei sit propitia, dignamque putat cui templum condatur, & ara, &c.

a φυσίζωε.] *Victui hodie omnibus necessaria suppeditans.* b φάρμακον.] *Inopiæ.* c μελῶν ἄεισθ' ἑκάτι.] *Homeri prælectionem.* d θυέων.] *Sacrificiorum.* e καὶ γὰρ ἐν μεσαὶ.] *Alluſit his verbis ad illud quod est in principio Arati de Ioue:* μεσαὶ δ' διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραὶ, μεστὴ δ' ἁλάσσα ἐ λιμένες. *Quod imitatus Virgilius dixit:* —Iouis omnia plena. *Porrò in vltimo carmine pro* λίκτρια *dicax, melius legitur* δίκτρια *susceptrix. Sic enim in vetustis legitur exemplaribus.*

εἰς δυσώδεις.

a Δαίμονα πομφολύγων [b] ἐξόσμῳ ἐξορκιστὴς,
Ἐξέβαλ' οὐχ ὅρκῳν, ἀλλὰ λόπῳν δυνάμει.

a δαίμονα.] *De quodam exorcista, os fœtidum habente, qui dæmonem eiecit, nō coniurationibus, sed oris fœtidi purulentia, quū sine fine multa garriret.* b ἐξόσμῳ.] *Os fœtidū habens.*

ὡς τύ-

εἰς τύχλω.

ιῦ μὴ ἐκτὸς, ὃδ' ἀς ἀντυχᾶ βροτός.

εἰς λεπίδας.

'λῶ μικρὸν παίζοσαν ἰχθύιον, ἅρπασε λύκος,
Η δ', τί φυσιρᾶς; λῶ ζῶν πάτερ, ἅμ' ἰδίλας.

'ῶ παρὰ θυμοβὰς λιονόσι μάρκ@ ὁ μικρὸς,
Πυρρῶν σήσας, αὐτὸν ἀπηγχόνισε.

μ λιαλάμῳ πύξας ἀθίρα κρατόνικ@ ὁ λικλὸς,
Καὶ τριχὸς ἐκδήσας αὐτὸν, ἀπηγχόνισε.

Καὶ τί γὰρ ὀχὶ λάτω βρίσῃ βαρὺς, ἀπ' ὄκρ αὐτῶν
Νωμίας ἔσης, μικρὸς ἄνω πίταλα.

'αῖ@ ἐκπνεύσας τὸ πανδαῶν ἐχθὶς ὁ λικλὸς,
Εἰς πλὴν ἐκαμιδλὼ ἀφῆκεν ὅλως.

Καὶ πίρας εἰς αἰδλω λατα βὰς οἶ@ πιρ' ὅτ' ἦλθ,
Τῶν ἄλλων γλὼ σκιλιτῶν λικλότερ@ πίταλα.

Γλὼ δ' ἰχθὺν λιλίνλω οἱ φράτορες ἅραν ἐπ' ἄμων,
Εἰρέψαντο ἄνω· Γαῖ@ ἐκφέρεται.

Γῶν ἐπικύρσων ἀτόμων ποτὲ μάρκ@ ὁ μικρὸς,
Τῇ λιφαλῇ πρόσας, εἰς τὸ μέσον λίβη.

Εἰς σάλπιγ' ἐνέπνευσεν ὅσον βραχὺ μάρκ@ ὁ λικλὸς
Καὶ λατὰ τῆς λιφαλῆς ὠθὺς ἀπῆλθε λάτω.

ἔρως δεξιότης Λυκιανῦ.

Λυδρὶς τὸν ἵρωτα τὸν ὑία μακρὸν ἐδάρθη,
Εἴ τις ἐνὶ τριόδοισι πλανώμενον ἔδρᾳ Ερῶτα,
Δραπετίδας ἐμός ἐστιν. ᵇ ὁ μανυτὰς, χίρας ἑξῆς
Μισθός σοι τὸ φίλαμα τὸ λυδρι@. ἐγὼ δ' ἀγάπης ᶜ νίν,
Οὐ γυμνὸν τὸ φίλαμα σοὶ ᶜ λῶ ξένε, ᶠ καὶ πλέον ἑξῆς.
Εἰ δ' ὁ παῖς ὃ πρεσβυτ@ ἰν ᵇ ἀκόσι πᾶσι μάθοις νίν.
Κρῶτα μὲν ὑ λαμπὸς, πυξὶ δ' ἄκιλ@ ὄμματα δ' αὐζῦ

Δειμύλα, καὶ φλογόεσσα, μανὴ φρενῶν, ἀδυπάλαμε,
Οὐ γὰρ ἴσον νοέει καὶ φθίγγεσθαι. ὡς μέλι φωνεῖ.
Ἦρι κε χολῷ, νόος ἐστὶν ἀνάμερος, ἠπεροπευτής.
Οὐδὲν ἀλαθεύων. δόλιον βρέφος, ἄγκυρα παιδός.
Εὐπλόκαμον τὸ μέτωπον, ἴχνος δ' ἑταμὸν τὸ πρόσωπον.
Μικκύλα μὲν τυφὼ τὰ χειρίδια, μακρὰ δὲ βάσις,
Βάσις δ' ἐς ἀχίρωνα, καὶ ἐς ἀίδιον βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τόγε σῶμα, νόος δ' οἱ κεκαλυμμένος
Καὶ πτερόεις ὅσον ὄρνις ἐφίπταται ἄνθος' ἐπ' ἄνθει
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ σπλάγχνοις δὲ μάθησα.
Τόξον ἔχει μαλακαυὸν, ὑπὲρ τόξῳ δὲ βέλεμνον.
Τυτθὸν μὲν τὸ βέλεμνον, ἐς ἄκρα δ' ἀκὶς φορέεται.
Καὶ χρύσεον πυρὶ νῶτα φαρέτριον. ἔνδοθι δ' ἐντὶ
Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πομπάκι κ' ἐμὶ τιτρώσκῃ.
Πάντα μὲν ἄγκεα, πάντα. πολὺ πλέον δ' οἱ αὐτῷ
Βαιὰ λαμπὰς ἐοῖσα, τὸν ἅλιον αὐτὸν ἐναίθει.
Ἦρ τόγ' ἔλκος πῆνον, δαμάσας ἄγρι μὲ δ' ἐλεύσῃ
Κλεῦ ποτ' ἴδῃς κλαίουσα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κἢν γελάῃ, τυφὶν ἔλκει. καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλῆσαι,
Φεῦγε. μακρὸν τὸ φίλημα, τὰ χείλια φάρμακον ἐντί.
Ἢν δὲ λίτῃ λάβε ταῦτα, χαείσομαι ὅσσα μοι ὅπλα,
Μή τι θίγῃς πλάνα λῶρα, τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βέβαπται.

Amor fugitiuus Luciani: incerto interprete.

Perdiderat natum genitrix Citherea vagantem,
Anxia ſollicito quem dum per compita paſſu
Quærit, ab excelſo tales canit aggere voces:
Errabunda meus veſtigia fortè Cupido
Quà fugiens tulerit, quiſquis monſtrârit aperto
Indicio, huic merces Veneris libanda ferentur

Oſcula:

Oſcula: captiuum ſi quiſquam adduxerit, illi
Mox aliquid gaudens vltrà dabit oſcula mater.
Quò reperire queas puerum, bis dena dabuntur,
Signa tibi, cautus memori quæ mente recondes.
Huic non candor ineſt: rubor igneus inficit omne
Corpus, & ardeſcunt acri contenta nitore
Lumina, nec dulces ſequitur mens ſubdola voces,
Quippe Hyblea ſonus vincit dulcedine mella,
Sed malè fallaci reſpondent pectore ſenſus.
Feruidus accenſa ſi quando exæſtuat ira,
Indomitos animos gerit, immanſuetaq; corda
Seducit verbis, nec vera fatebitur vnquam
Eſt puer ille quidem, magno ſed prouidus aſtu:
Ludit & interdum, ſed ludens ſeria tentat.
Dependent humeris criſpi certo ordine crines,
Nec pudor audaci, nec meſt reuerentia vultu,
Sunt illi paruæq; manus, paruiq; lacerti.
Sed tamen exiguo longos de corpore iactus
Dirigit: ima ferum telò ſub tartara Ditem
Perculit, & regem manes ſenſêre ſubactum,
Candida cum ſtygio rapta eſt Proſerpina curru,
Corpora nuda gerit, nullo velamine tectus:
Verùm animus vario prudens ornatur amictu.
Prætereà aligero ſuſpendens membra volatu,
Hinc Nymphas petit, inde viros, vltroq; receptus:
Viſceribus ſedem ſibi ponit, & oſſibus imis.
Eſt breuis huic arcus, ſed quo fatalis arundo
Vſque ſub aſtra ſuum ſeruat propulſa tenorem.
Auratam cernes humero pendere pharetram,
Peſtiferosq; intus calamos, quibus impius ille
Ipſi ſæpè mihi lethalia vulnera fecit.

Omnia ſæua quidem, ſed cunctis ſæuius illud:
Dextra facem vibrat, miſeraſq; inuecta medullas
Paſcitur: hæc ipſum ſolem ſuccenderet æſtu.
Hunc ſi nexilibus poteris conſtringere nodis,
β Duc arctè vinctum, neu tu miſerare precantis:
Quamuis aſpicias manantia lumina fletu,
Decipiâre caue: neu ſi ridentia cernas
Ora, γ graui iubeas laxari vincula nexu.
Quòd ſi te blandis inuitet ad oſcula verbis,
Effuge: nam labris certum eſt habitare venenum.
Si verò facili promittet vulnera vultu,
Telaq;, Gnoſiacosq; arcus, pictamq; pharetram,
Noxia dona time: quicquid tetigêre, perurunt.

ANNOTATIONES.

Angelus Politianus elegãtiſſimè tranſtulit hoc longè elegantiſſimum carmẽ, quod Moſcho bucolicorum ſcriptori tribuit.

a Δραπετίδας.] *Doricè, pro* δραπετίδης. i. *fugitiuus, ſicut* μαυντὰς *pro* μάντις, *index vnde ſunt* μαύντεα *&* μαύντρα, *præmia quæ dantur indici, ſeu delatori.* b ὁ μαυντὰς.] *index.* c νίν.] *ipſum.* d ἀγμενόν.] i. *non ſolùm.* e δῶ.] i. *dedero.* f τὸ πλέον.] *concubitum.* g ἄσεμον.] ἄσημον, *inſignis.* h ἐπὶ ὀγδοι.] *Obſopœus legit* ἐν ὄγδοι, *inter viginti. vt ſit ſenſus, poſito numero pro numero, non difficulter eum noſcere poteris, etiam inter multos. His omnibus ſignis.* i χολῷ.] χολᾷ. k ἐμπεπύκασθαι.] *Stricta, denſata eſt.* i. *mens ei ſapit, & prudens eſt.* l ἐπὶ σπλάγχνοις.] *hominũ.* m ἐσὶ.] *pro* ἀσὶ *Doricè,* i. *ſunt.* n τὸν ἄλιον.] *Apollinem, qui Branchi & Daphnes pulchritudine arſit.*

α VERVM animus.] *Multis delicijs inuolutus, ac veluti cataphractus.* β Duc arctè vinctum.] *Coherce eum, ne tibi dominetur.* γ Graui.] *Arctiùs vincula adſtringito.*

QVARTI TOMI FINIS.

TOMI QVARTI OPERVM LVCIANI INDEX.

A

ACamas 122
Acarnates miles 382
Achilles cur mortem Patrocli gemuerit 240. cur inter filias Lycomedis delituerit 403. Thetidis & Pelei filius 444. in expeditione Troiana illum periturum oraculo prædictum 403
Actæon à canibus discèrptus 269
Admetus Theſſaliæ rex 265
Adraſtia 406
Adraſtus Argiuorum rex ibid.
Adulterium Veneris 242. Iouis 9
Æacus 38. inferorum iudex 534
Æaci rerum apud inferos exiſtentium cõmemoratio 41
Æacum cæcutientes ſuſcipere 306
Æmilij Probi de ſaltatione locus 153
Ænigma quid 36
Æolus rex 471
Æoli in ventos imperium 126
Æthiopem lauare, prouerb. 575
Æthiopum in bellũ ingreſſus 106
Ætoles miles Crocalis amator 453
Agenor Europæ pater 25. rex Phœnicum 27.28
Alabaſtrum vnguenti Phaoni à Venere prò trãſuectione datũ 36
Alceſtis Proteſilai co-

gnata 49
Alcibiades 202. eius amator Socrates 233. 234
Alcidamas catulo melitæus appellato 355. cynicus, & conuitiator egregius 348
Alcidamātis cum Morione cōcertatio 355. in conuiuio immodestia 349
ἀπ' ὀν ἀρχόμεθ', etc. Homeri versus explicatio 380
Amatores contumelia affecti amare desinūt 392. inæquales 408. qui dicendi 415
Amatoria amicitia 231
Ambitionis descriptio
Ambrosia 56 (267
Amicitia inter Pyladē & Orestem 232
Amicitiæ affectus 213
Amicitiæ amor 230
Amici ficti 67
Amor deus vetustissimus 98
Amor duplex deus 219. erga senes orbos diuites frequens 34
Amor in iuuenes peruersus 201. in mulieres 170. in pueros 170. 171. masculus communne virtutis & voluptatis opus 211. militaris 455. mortuorum 47. in pueris qualis requiratur 234
Amoris gradus 238. 239. nimij incōmoda 437. vis 430
Amorem geminos efflare spiritus 220
de Amore puerorū doctrina Socratis 233
Amyci & Pollucis pugna 518
Anacharsis Scytha 429
Ancora nouissima nauigantibus sacra dicta 319
Ancoram nouissimam soluere, prouerbij explicatio 336. 337
Ancyle 156
Androcles Epicharis F. 488
Animum non posse sustinere continua studia 171

Animalia nulla maris congressum appetere 199.200
in Animatibus peruersa affectatione carentibus, naturæ salua legislatura 199
Antigonus rex vnoculus 157
Antiochiæ ciues saltationem omnibus alijs exercitijs anteponere 142
ab Antiochensibus saltatores qui reprehensi ibid.
Antisthenes diligens Socratis auditor 335. Cynicæ sectæ author ibid. Protei præceptor 271
Antrum Dictæum 27
Anus Thessalæ incantatrices 393
Aphidna opp. 504
Apollo & vates, & medicus 463. Zephyri rualis 125. eius aduersus Crœsum simultas 258. eius ambigua responsa 463. Hyacinthi forma captus 497
Aqua Lethea 48
in Aqua scribere, prouerbium 79
Ara Iouis in Gargaro 4
Arbiter intra patrem & Herculem acceptus 336
Arcadia fabularum plena 126.127
Argonautas ad cantum Orphei remigasse 331
Aristænetus 337. 338. Cliniæ præceptor 424. pæderastes 428
ab Aristæneto, philosophi ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati 337
Aristander ὀνειροκόλος 476.477.478.
Aristippus Agasthenis F. 491
Aristippi de pulchritudine oratio 500
Aristarchus Imperator 443 (469
Aristophanis loc⁹ 155.
Aristotelis locus 519
in Armis saltandi consuetudo 99

Artemidorus ὀνειροκρίτης 477.478.487
Arx ſophiſtarum maledicentia 321
Arualia feſta 382
in Aſia fabularum copia 128
Aſiana menſa 36
Aſiaticis quibuſdam omnia communia 277
Aſinus Cumanus Æſopi 319
Aſinus ad lyram, prouerb. 452
Aſpaſia meretrix 111. Mileſia pellex 156. Periclis Athenienſis ſcortum 242
ex Aſpectu naſci amorem 332
ἄθυρμα Lucian. cur dict? 244
Attica paupertas, prouerb. 327
in Aues mulieres trásformatæ 53
Augeias 326
Augię ſimum repurgare, prouerb. ibid.
Auro non indigere ſapientes 331
Aureæ virgæ Mercurij effectus 151
Auſonij tetraſtichon 578.

B

BAcchanalia 341
Bacchica ſaltatio 108 144. Satyra dicta ibi.
Baccho ferula & obliuio cur ſimul conſecratæ 380
à Baccho ſaltandi arte qui ſubiugati 109
Bacidis oraculum de Proteo 293
Bagoas eunuchus 162. 170. eius cum Diocle philoſopho concertatio ibid.
Barbam nō facere philoſophum 166
Barbari à Nerone petitio 134
Barbari primùm à philoſophia inſtituti 314
Barbari ſuper ſaltatore teſtimonium 133. 135
Baſiatio tertius gradus in amore 239
Beatorum inſulæ 362

Bithynia 37
Boni in hac vita infinitis malis impliciti 261
Boni honore, mali supplicia afficiendi 263
Bonos facilè bona iudicare 30
Bonum inuitus faciés, an honore dignus 263
Bos arator Herculi immolatus 242
Bosphorus 450.523
Bouimanduco Hercules cognominatus ibid.
Brachmanes 289
Brachmanes felix hominum genus 314. Nechręis & Oxydracis finitimi ibid.
Βοϐοίναι 242.

C

CAcozelia 90
Cadmus Europæ frater 28.519
Cædes à Megapenthe perpetratæ 85
Cęlij Rhodigini de saltatione locus 153
Calchas 119
Calliades pictor 417
Callicratides Atheniẽsis 181. eius insana exclamatio 187. eius serui imberbes 182
Callimachi versus 234. 241
Calui apud inferos, itẽ simi 44
Calydonius aper 364
Candorem sine rubore in puellis non cõmendari 21
Canes domus custodes 321
Canum erga heros amor ibid.
Cantus Lydius 456
Cantare & saltare Romæ turpe 153
Capillorum in mulieribus curiosa textura 22.223
Caria 36.37
à Carione Glycerium Megapentis pellex subacta 68
à Carione Megapenthes mortuus quomodo tractatus ibid.
Carmina salaria q̃ 155

Caryatiſſare 101
Caſtoris & Pollucis encomium 490
Caſus fortunæ varij 379
Catechumeni Chriſtiani appellati 457
Catellus melitæus 380
Centauri à Lapithis in nuptijs Pyrrhoi & Hippodames cur ꝓfligati 337. ſine Cera inutilia verba audire
Cerberus 41 (97
Certamen decimũtertium Herculi impoſitum 326
Charicles Corinthius adoleſcẽs formæ ſtudioſus 181.216
Chariclis domus mulieribus referta 182. inſana & furibũda exclamatio 186.192
Charon minimis inter infernos habitatores 532
Charops Æginetes maſcula Venere infamis 260. matrem fame necauit 261
Chio 36
Chiriſophi 137
Chleuocharmus 477
Chreſtus 473
Chriſtus à Luciano impoſtor appellatꝰ 277. in Palæſtina crucifixus 275 (383
Chryſarium venefica
Chorea ſiderum 98
Chorea Romanorum cum veterum comparatio 153
Chryſippus 363
Ciceronis locus 37
Circes dictum 151
ad Cicutam bibendam philoſophi à ſophiſtis cur traditi 317
Claudiani verſus 89. 157
Cleanthes 363
Cleocritus 65.98
Cleodemus Peripateticus, argutus, & dicax 344.363
Cleodemi & Pocillatoris in conuiuio philoſophico contentio 351.352
inter Cleodemũ & Zenothe-

nothemim contentio 365.366
à Cleodemo Soſtrati vxor ſtuprata 365
Cleonymus Androclis nepos 491
Codri in patriam pietas 37. mors, genus ibid.
Cœna opipara q̃ 380
ante Cognitionem nõ eſſe reprehẽdendum 95
Cognomenta Veneris 414
Colias promontorium Atticæ 243
Comaſtæ, ſeu Comeſſatores apud Græcos qui dicti 241
Comburi ſacro in loco, res grauis & præclara 286
Comicorum & Tragicorum fabulæ deſaltandæ oblatæ 152
de Comœdiarũ & Tragœdiarum palmario, certamina poëtis propoſita 92
in Comœdijs & Tragœdijs plures fœminas, quam viros introduci 114
Concubitus Veneris cũm Marte 17
Confabulationes nauigantibus gratæ 534
Cõgreſſus cum mulieribus 206
Coniugio omnibus eſſe vacandum 236
de Coniugio malo Menandri verſus 226
Contentio in cõuiuio philoſophico vnde orta 368 (220
Contentionum genera de Conuerſatione cum mulieribus Prouidẽtiæ lex 199
Conuiuiũ philoſophicum initiò tacitum & quietum 347
Conuiuij philoſophici finis 378
in Conuiuium philoſophicũ cur accerſitus Morio 356
in Conuiuio philoſophico confabulationes 350

ad

ad bibendum inuitationes 350
in Conuiuio quę fiunt, non diuulganda 380
in Cõuiuijs longa verbositas molesta 500
Cordaca saltationis genus 112
Cornices ad sepulchrũ Hesiodi aduolasse 303
Cornices nec inter columbas, nec inter coruos numerari 165
Corybãtes 14. 98. Cybeles sacerdotes 154
Corybantũ insania 14
Crates Thebanꝰ, Diogenis Cynici discipulus 336. cur θυραναοίστης appellatus ibid.
Creta 155
Cretam multa habere ad saltationem pertinentia 127
Cretenses saltatores pstantissimi 99
Crœsus 41
Cumanus asinus leonina pelle indutꝰ 320
Cupido arcanorum sacerdos 212. amicitiæ fautor ibid. etiam leonib. familiaris 15. Ganymedis colluſor 6
Cupido Thespiensis 184
Cupidinis in mortales & deos improbitas 13 pictura 16. in solem & lunam vis 14
Curetæ 98
Cursor citò comedere, & tardè currere debet 575
Cybesteterę Hom. qui dicti 103
Cynisçus in Beatorum insulis inter optimos locatus 83
Cynisçus philosophus 77. 81
Cynisci cicatrices obliteratæ 82
Cynisci contra Megapenthẽ accusatio 84. eius in deos impietas 253. qualis mors ei decreta 62. maculas animi sapientiæ studio eũ absterſisse 83

Cyrus 40.41.

D

DÆdalus 103.127
Δαμόνιον quid apud Hebræos significet 155
Danaus à Lino interfectus 448
Danaides, & Danaidũ pœnæ apud inferos ibid.
Dearum de aureo Eridis pomo contentio 29
Δίκηια pro λίκηια, susceptrix 580
Deiphobus 563
Deliciæ Siculorum 36
in Delo sine saltatione nulla sacra peracta 105
Deianira ab Achille stuprata 403.404
Demetrius artificiosa saltatione exhilaratus 133
Demetrius Cynicꝰ ib. eius exclamatio ibid.
Democriti risus 306
Demophatus fœnerator 417
Detur pulchriori, inscriptio pomi Eridis 520
Deucalion 337
Deus καρδιογνώστης 474
Deum bonos non negligere 485
Diana venationis & virginitatis ꝑses 519. Iouis filia ibid.
Diasia festa Iouis Milichij 518. vnde dicta ibid.
Dij æquè ac homines Parcarũ imperio subiecti 251
Dij Parcarum famuli 255.256
Dij sororum fatalium asciæ & terebra 256, hominũ conserui 251
Deorũ marinorũ princeps Neptunus 23
Dijs ab hominibus cur sacra fiant 251
Dijs omnibus nõ parẽ esse felicitatem 252
de Dioscuris Theocriti Eidyllion 518
Deos non decere irasci 258

Deos ob oracula etiam & diuinationem esse colendos 257
Deos olim apud homines seruos extitisse 253
Dialogꝰ Philopatris in Traiani Cæsaris gratiam conscriptus 456
Dialogi meretricij cur Latini facti 381
Dictæum antrum 27
Dies prior posterioris magister 215
in Diem atram incurrere, prouerb. 479
Dilemma 380
Diocles senex contentiosus 162
Diogenes 280
Diogenis dolium 325
Dionicus medicꝰ philosophorum conuiua 339. 356. à Polypreponte tibicine vulneratus 356
Dionysiaca 108
Dionysidorus Rhetor 344
Diphilus cognomine Labyrinthus 343. 371. 372. 373
Discipliuas omnes perdiscere, nec eas ad vitæ rationes accõmodare, nullũ esse operęprecium 338
Diuitiarũ sectatores vitam pessimam agere 54. mortẽ grauissimo animo pati ibid.
Docti apud inferos 42
Doctori turpe cũ culpa redarguit ipsum 367
Dodonęa fagus, puerorum amores prædicat 211. 243
Dodonæũ, puerb. 242
Dormire cum pulchris suaue 7
Draco aurei fructus custos 129.

E

ECho garrula 22
Elementa mũdi quæ 195
Eleusinia sacra 80
Elidis pars magna fimo bubulo cõpleta 336
Elysius campus 564
ἐμμέλεια saltationis genus 112. 156

Empedocles à monte Ætna semicoctus 43
Empedoclis interitus 268
Empedoclem in Sicilia in crateras insilijsse 311
Empusa in varias rerũ formas mutata 107
Empusa spectrum 155
de Empusa Aristophanis versus ibid.
Encomiũ Herculis, itẽ Castoris & Pollucis 490 Polyphemi 20
Epaphroditus Neroni familiaris 308. Romæ seruiuit ibid.
Ephebi cur amándi 229
Ephesiæ Dianæ templum cur igne deletũ 787
Epictetus ex Hierapoli Phrygiæ vrbe oriundus 308
Epigrammata Luciani 566
Epithalamiũ in conuiuio philosophico ab Istiæo Grámatico recitatum 372.373
Epiurus proreta 449. 450
Eras. Roterod ad Iohánem Eutychium epistola 336.337
Eridis aureũ pomũ 29. eiusdẽ inscriptio 80
Eridis deæ pomũ 368. 488.498.520
Erinnys 81
Ethocles Ioẽssæ amator 434 cõuiuio philosophorum exclusus 358
Etœmocles Stoicꝰ 357
Etœmocles ad Aristænetum epistola per puerũ transmissa 357
Etœmoclis epistola Eridis pomo assimilata 368
Eucritus 408. numularius 343
Eumenidibus templũ ab Atheniẽsibus cõstructum 265
Eumolpus cuncta diuina à philosophia edoctus 316. cur à philosophia in Græciam missus ibid.

Eumolpi & Orphei cũ philoſophia congreſſus 316
Eunuchus animal varium & anceps 165. vtrũ debeat aut poſſit philoſophum agere 158.163.165.neq; virum eſſe, neq; mulierem 163. monſtrũ ab hominum natura ſpecieque alienum ibid.
Eunuchorum conditio quàm ſpadonum vilior 165
Eunuchos adoleſcentibus erudiendis eſſe idoneos 166
Europa Agenoris filia 24. à Ioue in antrum Dictæũ abducta 25. 27. Cadmi ſoror 28
Europa tertia mundi pars ibid.
Europa Theocriti ibid.
Europa vnde dicta ibi.
Europæ raptus 25. ex
Europa Ioui qui nati filij 28
Εὐραπίδαι 37
Euridice Orphei vxor 49
Euripidis Medea 51
Euripidis locus 360. 379
Exercitia vetera neceſſaria 217
Expoſtulatio Ganymedis cum Ioue 4
Expoſtulatio Iunonis cum Ioue propter adulterium 9.

F

FAbula quot conſtet partibus 135
à Fabis abſtinũiſſe Pythagoram 42
Fabuloſæ formarũ tráſformationes 129
Facinoroſis maculæ inuſtæ 89
Fagus Dodonea 243
Familiaritas Cupidinis cum leonibus 15
Fatum duplex 471
Fati & fortunæ potentia 247
Fati neceſsitas 244
de Fato & Parcis Homeri & Heſiodi ſententia 245.246

Felicitas humana quæ 74
Fœmina genitalis feminis receptaculum 196
Fœminis etiam cũ philosophia commerciũ 164
Femur aureum Pythagoræ 42
Ferula & obliuio Bacchꝰ simul cur consecratæ 380
Festa Arualia 382
ad Formam genus nihil prodesse 19
Formæ Iouis variæ 16
Formositatem sine virtute non esse laudandam 201
Fortuna dea 564
Fortunæ varij casus 379
Fortuna & Fato nihil vspiam esse potentius 247
Fructus ex inuocatione deorum & sacrificandi studio quis requiratur 249.
Funiculus nimium intendendo frangitur, prouerb. 392
Furiæ 41.

G

GAlatæ ab Leonticho in fugam conuersi 442
Galatæ fortes bellatores 441
Galatea Polyphemo amata 20. cur 21
Ganymedes condormiẽti patri molestꝰ 7
Ganymedes Cupidinis coætaneus 6. colluſor ibid.
Ganymedes cur à Ioue in cœlum perlatus 8
Ganymedes effœminatus 11. in forma aquilæ à Ioue raptus 3. inter deos relatus 5
Ganymedes Trois regis Dardanorũ fil. 8
Ganymedis officium 6
Ganymedis oſculatio Ioui omni nectare ſuauior 10
in Gargara Iouis ara 4
Genetyllis 243
Genus nihil prodeſſe ad formam 19

Genere proximos lege in hæreditatẽ vocari 75
Gloria, labore & ſudore paranda 307
Glorię ſitim magnis viris plerũq; inhærere 300
Glyceriũ meretrix 383. à Carione Megapenthis famulo ſubacta 68
in Gnido Veneris templum 183
Gnipho fœnerator 75
Gorgus pedibus procultatur 455
Gradus in amore qui 238
Gręci plorare quos iuſſerint 36
Græcorum dij ab Aſiaticis abnegati, contẽpti 277. ab ijſdẽ crucifixus adoratur ibid.
Gymnoſophiſtæ 315.

H

HÆdera Baccho ſacra 180. 242. laurus Phœbo ſacra 242
Hæmus mons Thraciæ 327. 334.
Hæres Polyſtrati Phrygius adoleſcens 35
in Hęreditatem qui vocentur 75
Halys fluv. 266
Hebe deorũ pincerna 8 cur à Ioue ab officio amota ibid. Iunonis filia 8. 13
Hebrꝰ Thraciæ fl. 328
Hector 48. 50
Helena Aſię & Gręcię, publica peſtis 561. adhuc virguncula à Theſeo rapta 519. Menelai vxor 520. à Paride rapta ibid.
Helenæ pulchritudo 519
Hecates cœna 62
Heptaphonus porticus 302
Hercules Archegeta 352 βυφάγος 175. cur βυβόϊνας cognominatus 242. cur inter deos relatus 494
Hercules malorum depulſor 334. Bouimáduco vocatur 242. heros fortiſſimꝰ 555. apud

apud Spartanos cultus 518
Herculis encomium 518. pictura 349
Herculi bos arator immolatus 242. decimumtertium certamẽ impositum 326
Herculi quę placuerint sacrificia 175
Herculem bis integrũ bouem deuorâsse 241
Herculem etiam postquam inter deos relatus fuisset, inexplebilis edacitatis fuisse 242
Hermaphroditus 401. 480
Hermeas eunuchꝰ 166
Hermione Menelai fil. 520
Hermon Castoris & Pollucis sacerdos 345
Hermon Epicureus 344. 345
Hermoni duo dẽtes in conuiuio excusi 378
Heroẽs vnde dicti 519. ex deo & homine cõpositi 518
Heroês, in numerum deorum recepti 494
Heroica vita 197
ad Hesiodi sepulchrum cornices aduolâsse 303
ἱπποκρατία νίκη 486
Hieroglyphicæ literæ 477
Hippodamia 508
Hircus calcatus Pani sacrificatus 4. triennis precium redemptionis pro Ganymede 5
Hircũ olens, prouerb. 23
Hircum, si prolixa barba faceret philosophum, cæteros omnes antecellere 166
Histriones in Comœdijs 113
Homerus vates Chius dictus 36
Homerus veritatis interpres 201
Homeri & Hesiodi de Fato & Parcis sentẽtia 246

Homeri locus de Fato 94.103.110.169.170. 246. 360. 380. 381. 470.471 472.487
Homerica fabula 132
Homo vile & malum animal 200
Hominī ingenuo quæ fugienda 92. nihil certum 567
Hominem ingenuū nō decere turpi incumbere ſpectaculo 153
Homines cur dijs potiores habendi 252. cur dijs ſacrificent 251. ex lapidibus pgnati 121.337
Homines priſci & nobiliores apud inferos qui 41
Homines qui primùm philoſophari cœperint 310
Hominum vita rudis & indocta 213
Hominibus felicia quæ videantur 74
Homines impios malefactorum pœnas dare 286
Horatij locus 153.335. 337
Hormus ſaltādi genus 102
Hortenſis Venus cur dicta 414
Hymenæū canere 387
Hypermneſtra Danai filia 448
Hyporchemata 105.

I

ICarus 127.460
Icarium pelagus 460
ab Idiotis philoſophia cur cōtemnatur 325
Idomeneus 41.46
igne ignem non extingui 173
Iliaca hiſtoria copioſa & multiplex 125
Imperij amici, ac tempori ſeruiētes qui 67
Incantatione Phanias Bacchidi reconciliatus 397
Indi, gens maxima 314
Indorum mane & veſperi cū ſaltatione ſolem ſalutandi conſuetudo 156
Indorum precatio 105.

chori,

chori, sacrificiũ ibid.
Inferorum iudices 67
apud Inferos homines nobiliores qui 41. omnes calui & simi 44
apud Inferos paria omnia & eiusdem coloris 80. rerum existentium commemoratio 41
Ingenuum hominẽ nõ decere turpi incumbere spectaculo 153
Initiandi cum rhythmo & saltatione consuetudo 104
Inscribo vino, &c. Senarij explicatio 380
Inscriptio pomi Eridis 29
Interrogationes labyrintheæ sophistarum 317
Inutilibus non studendum 90
Iocasta Creontis Thebani filia 265
Ioëssa meretrix 435
Ion Platonicus Regula cur dictus 344
Ioni quid Poëtæ tribuant 265. 266
ab Ione argumenta de nuptijs ꝓposita 370
Ionicus cantus 456
Iupiter à Cynisco mendax reprehensus 254
Iupiter amatorius 25
Iupiter cõtentioni dearum seipsum interponit 30. cur taurus factus 25. 462. frater Neptuni 26. hospitalis 178
Iupiter in cygnum cõuersus 495
Iupiter ὄμβριος à Græcis veneratus 8. omnium deorum rex 3. Saturni fil. 157
Iupiter volucris quando apparuerit 3. vxore legitima relicta, in terra adulteria exercet 9
Iouis ara in Gargaro 4
Iouis & Titanum bellum 157
Iouis formæ variæ 16. petulantia 462. rostrũ aduncum, vngues acuti,

cuti,& alæ 3.transformatio ibid. vaframenta innumerabilia 495
à Ioue in forma aquilæ raptus Ganymedes 3
Iphiclus pater Protesilai 47
Isinenodora tibicina 402
Isthmi fossio 522
Istiæus Grammaticus 344.353.372
Istiæus in conuiuio sauciatus 376
ab Italis saltatores vocari Pantomimos 135
Iudex formarum Paris 30
Iudices infernales qui 89.266
Iudiciũ super duobus philosophis contendentibus 170
Iuno Iouis soror & cõiunx 467.498
Iunonis cum Ioue propter adulterium expostulatio 9.10
Iuno zelotypa 31
Iuuenalis locus 389.

L

LAbdacus rex Thebarum 265
Labyrintheæ sophistarum interrogationes 317. absurdę responsiones ibid.
Lacedæmonij Græcorum præstãtissimi habiti 101
Lacedæmoniorũ præliandi mos ibid. eorundem victoria ibid.
Laius à filio secundum oraculum interfectus 257.258
λαὸς, λαπίθης 337
ex Lapidibus homines prognati 121.337
Lapithæ Thessaliæ populi 337. vnde sic dicti ibid.
à Lapithis Cẽtauri cur profligati ibid.
λᾶς, λίθος ibid.
cum Laruis pugnare, prouerb. 531
Laus in saltatoribꝰ precipua 140. nimia nocens 492
in Lemno res gestę 138

inter

ater Leontichum & ſatrapā ſingulare prę-lium 442
b Leonticho Galatæ in fugā conuerſi ibid.
Lesbonax Mitylenæus Timocratis diſcipu-lus 137
Lesbos inſula 403
Lethæa aqua 48
Libertatis ędes ex mul-ctatitia pecunia con-ficitur 562
Libidinis incontinen-tia 84.197.309
Liburni, gens ad Ioniū ſinum habitans 178. quibus vſi nauigijs ibid.
Licium conuoluere, p-verb. 318
Lindorum ritus & con-ſuetudo 242
Lis inter duos eiuſdem ſectæ philoſophos 159
Lotophagi 93
Lucianus arrogātiæ in-ſectator 266. cur ἄθεος vocatus 244. philoſo-phorum oſor 306. E-uangelij Ioannis in-ſectator 457
Lucianus in dialogis Meretricijs quid tra-ctet 381. profeſſor Rhetorices ibid. re-rum turpium ſpecta-tor 91
Lucianus ſapientior ex theatro regreſſus 94. turpium laudator i-bidem
Luna Protei necis ſpe-ctatrix 310
Lycaonis filię transfor-matio 52
Lycia 453
Lydia 36
Lydius cantus 456
Lynceus 60.

M

MAcrobij locus de ſaltatione 153
Maledicentia ſophiſta-rum arx 321
Malum inuitus faciēs, an puniendus 263
Mala cur cognoſcenda 381
Mali in hac vita felices 261

Mali ſupplicio, boni honore remunerandi 263
Manuarius artifex 255
Mantuani verſus 486
ex Mari effigiem nullā poſſe reddi, Seruij ſententia 23
Marinorū deorū princeps Neptunus ibid.
Mars cū Venere quomodo à Vulcano deprehenſus 17
Mars deus bellicoſiſſimus 107
Martis & Veneris concubitus 19
Martialis verſus 242
Maſculus amor cōmune virtutis ac voluptatis opus 211
Maſculum non poſſe præbere delectationem muliebrem 207
Maſtiche 36
Medea Euripidis 51
Medicamentū odij cōciliandi 397
Medij inter philoſophantes & multitudinem qui dicti 312
Megades Megapēthis conſobrinus 64
Megapenthes à Cyniſco accuſatus 84. Lacydæ fil. 63. malo adſtrictus 70. qua pœna à Rhadamantho affectus 88
Megapenthis ſtatuæ erutæ 67. ſtupra & adulteria 86
Megapenthis vxor à Mida ſtuprata 66
Megapenthi fons obliuionis interdictus 88
à Megapenthe noua ſupplicia inuenta 85
Megillæ meretricis coma fictitia 400
Megillus 80. 401
Meleager 364
Meletus Socratis accuſator capitis damnatus 266
Meliſſa amat Hermotimum inſcriptum parieti in Ceramico 395
Melitæus catellus 380
Memoriam promptam & expeditam in ſaltatore

tore requiri 119
Menandri fabula cur Theſſala inſcripta 384
Menandri verſus 226
Menelaus belli Troiani cauſa 38
Menelao à Paride rapta coniunx ibid.
Menippi pera 42
Menſa Aſiana 36
Menſæ Siculorum 32.
Syracuſanæ 36
Mercurius captus forma Cadmi 497
Mercurius ὀξύχαρ 89. furum præſes ibid.
Mercurius præco 81. 328. vmbrarum dux 55. 60. artis furandi profeſſor 55. pœnæ exactor 326
Mercurij lamẽtatio 78. virgæ aureæ effectus 151
Mercurium quoque inter diſciplinas verſari 326
Meretrix quibus moribus debeat eſſe prædita 407
Meretricum amor inſtabilis 448
Meretricum dolus 382
Meretricij dialogi cur Latini facti 381
Merion ſaltator clarus 99
Micylli promptus è vita diſceſſus 74
Midas 41
à Mida vxor Megapenthis ſtuprata 66
Mileſij ſermones 172
Militaris amor 455
Mimis & hiſtrionibus priora ſecula floruiſſe 152
Minerua bellatrix 497
Minerua Glaucopis 465.499. è Iouis capite prognata 520
Minerua προμάχη cur dicta ibid.
Minos Cretenſis inferorum iudex 89.262. 266
Mollicies omnis mali magiſtra 198.199
Monetam ab ipſis notis facilè agnoſci 84
Morio in conuiuium philoſophicũ cur accerſitus

cerſitus 354
Morionis cum Alcidamante pugna 355
Mors omnibus communis 305
Mors per ignem illata cur velocior & properantior 286
Mortis contemptores qui 54
Mortem vltrò aduenire 305
Mortalibus breue tempus viuendi fato prę-ſtitutum 196
Mortuorum amor 47
Mortuos ex obliuionis fonte bibere 88. qui allatrant, quibus ſimiles 531
Mortuis non eſſe conuitiandum 530
Morum dexteritas doctrina præſtãtior 162
Mulierem fallere, non magna gloria 436
Mulieres cur & quando amandæ 204
Mulieres, genus ſceleſtum 226
Mulieres guloſæ 225. plerunque manè deformes 201. 221. quædã in aues transformatæ 52
Mulierum aliena atque aſcititia impoſtura 221
Mulierum curioſa capillorũ textura 222 ornatus exquiſitus 224
Mulierum cũ viris cõuerſatio 196. encomium 205
Mulierum ſtatus cui optimus 50
Mulieres viris dominari 51
Mulieribus perfectã & ſolidam virtutem nõ innaſci 236
de Mulieribus lex Platonica 323
à Mulieribus Orpheus dilaniatus 128
Mundi elementa quæ 195
Muſęus & Orpheus optimi ſaltatores 104
Muſarum encomium 110. ſaltatio ibid.

Muſicam in homine commendari 97
Myrtus Veneri ſacra 242
Myſia 37.

N

NAtura duplex in vnoquoque genere 196
Natiium gubernatores grauibus laboribus ſubiecti 532
Nazianzeni locus 242
Nectar, potus deorum 613.56
Neoptolemus Achillis fil. 100
Neoptolemus admodum adoleſcens ad bellum Troianum ductus 154. ob ſaltandi peritiam Pyrrhichie dictus 100
Neoptolemus Pyrrhici tripudij generis inuẽtor 154
Neptunus deorũ marinorum princeps 23. frater Iouis 26. Pelopis forma captus 497
Neptunus Siſichthon appellatus 463. mœchus ibid. pro piſcibus ponitur 414
Nero Muſicæ ſtudioſiſsimus 531
Nireus Græcorum ad Troiam nauigantium excepto Hercule formoſiſs. 37. debilis ibid.
νίκη ἐπιφοιτᾷ 446
Niobes liberi ad vnum omnes interfecti 487
Niobe Amphionis vxor in ſaxum transformata ibid.
Nomen venerabile in turpibus perſonis hęrere indignum 338
Nõ eſt curæ Hippocli di, prouerb. 486
Noſce teipſum, verbũ Delphicum 147
Nuptiæ res vtilis & beata 236
in Nuptijs nemo perturbandus. 361.

O

OBscura allegoria 36. ante Obitum beatum dicendũ esse neminem 74
Odi memorem cõpotorem, prouerb. 341
Odij conciliandi medicamentum 397
Officium Ganymedis 6. quod gratissimum 570
Olea Mineruæ sacra 242
Olympiarum primi athletæ 126
in Olympijs circa Proteum quæ acciderint 309
Oedipus Laium patrẽ interficit 265. matrẽ in vxorem ducit ibid.
Onesicritus classis Alexandrinæ gubernator 289
Opes Polystrato vnde prouenerint 33
Orestes furijs exagitatus 231
Oracula deorum obliqua & ambigua 258
Orationẽ singula persequendo extendere absurdum 118
Orchestice 157. orgia 104. 341
Orpheus Argonautarũ iucundissimus 331. à mulieribus dilaniatus 128. à philosophia cur in Græciam missus 316. Argos nauigat 330. 331
Orpheus Calliopes fil. 331
Orpheus & Eumolpus cũ philosophis congressi 316
Orpheus & Musæus optimi saltatores 104
Orphei caput loquens 128
Osculatio Ganymedis Ioui ipso nectare suauior. 10
Ouidij versꝰ 170. 519.

P

PAlinurus 531
Păphylius sinus 179
Panos descriptio 34
Pani oleatus hircus sacrificatus 4

Panope 31
Pantomimi ab Italis saltatores dicti 135
Parca omnium rerum causa 264
Parcæ Noctis filiæ secundum Hesiodum 247. tres ibid. rerum dominę 251. ab Athenienſib⁹ Eumenides appellatæ 265
Parcas parùm fauente & propitio fato in lucem esse editas 264
Paris arbiter trium dearum cōstitutus 30. author belli Troiani 38. 520. elegātiæ studioſus Priami fil. 30
Patrōclus 471. ab Achille cur amat⁹ 240
Patrocli cadauer 374
Pauperum & regū vitā perpēdiculo inter se distare 71
Pauperum quàm diuitum mors facilior 71. 73
Paupertatem artes exigere 214
Pecunias in tertio bonorum genere esse ponendas, Peripateticorum decretū 261
Pelopis elephantinus humerus 128. carnea depastio ibid.
Pella Thracica 156
Penelope 435
Pentheus Actęonis cōsobrinus à Bacchis discerptus 269
Per has nullus egrediatur sermo, Lycurgi institutio 380
Peregrinus à principio Christian⁹ cur in Olympijs seipsum in ignē coniecerit 267. nouus Socrates dictus 276. philoſoph⁹ Stoicus 267. quō tēpore vixerit ibid. quādo & à quo liber dimissus 278
Peregrini ambitio 296. cum Musonio, Dione & Epicteto consuetudo 282. 283
Peregrini in Græciam profectio ibid. in Italiam profectio 283.

eiuſdem in Ægyptũ peregrinatio ad Agathobulum 281. ne ſe in ignem conijceret, dolus irritus 296
Peregrini in Elienſes probroſa dicta 285
Peregrini vltima vox 299
Peregrino cur nullæ opes miſſæ 277
in Peregrino Luciani ſapientiæ ſimulatæ imago 306
Perſę circa Salaminem nauali prælio ſuperati 237
Perſæ cur in crucẽ ſubacti 261
Perſeus magus 466
Perſonis in ſcenam productis quæ ſeruanda 134
in Perſonis turpibus venerabile nomen hærere turpe 338
Phæaci ſaltatione oblectati 103
Phalaridis taurus 286
Phanareta obſtetrix Socratis mater 335
Phanias Bacchidi quomodo reconciliatus 396
Phaon à Venere iuuentuti reſtitutus 36. cur Venerem è Chio tranſuexerit 33
Phaon Ioëſſæ amator 435. quomodo formoſus effectus 36
Phaoni à Venere vnguenti alabaſtrum, p tranſuectione datum ibid.
φιλαυτία 306
Phileus Augeię fil. 336
Philippi Thraciæ ciuitas 328
Philo Alopecẽſis 386. Diniæ fil. 491
Philonis de pulchritudine encomium ibid.
Philomela in auem mutata 52
Philopatris dialogus cur compoſitus 456
Philoſophia à Ioue nũ in terras demiſſa 309. 318
Philoſophia à Sophiſtis iniuria affecta 312.

312. 317. cur ab Idiotis contẽpta 325. Iouis filia 313.314
Philosophię septem discipuli 316. viatica 319
Philosophię nullum cũ Sophistis cõsortium 328.329
ad Philosophiam eunuchus an admittatur 165
ad Philosophiam quidam à seruis progressi 309
Philosophi curà Sophistis ad cicutam bibendam traditi 317. plerunque arrogantes & gloriæ cupidi 268
Philosophi saucij è conuiuio asportati 338
Philosophorum conuiuium 339. mores 337
Philosophorum recentiorum vitia & mores 309
Philosophis ab Imperatore constitutum salarium 160
Philosophos litigare, ridiculum 159
inter Philosophos contentio exorta 339
Phocion vir sanctus & iustus 260
Phœnix auis Indica 291
Phrygia minoris Asiæ regio 36.37
Phrygius adolescentulus Polystrati hæres constitutus 35
Phryne 80. famosum scortum 156
Phryx plagis fit melior, prouerb. 37
Phryges pro barbaris habiti ibid.
Pictura Cupidinis 16
Pindari versus 158
Plagiarius 48
Platanus arbor Socraticorum, sermonum auscultator 211
Platonis lex de mulieribus 323
Platonis locus de saltatione 89.118
Plorare iussi, phrasis explicatio 34

Plutarchi locus 519
Pœnæ impijs deſtinatæ 262
Polemō zelotypꝰ 421. tribunus militū 422. Pannychidis amator ibid.
Pollucis & Caſt. encomium 490
inter Pollucē & Amycum Bebriciorū pugna 518
Polycletus nobilis ſtatuarius 158
Polyphemus canendi peritus 21. hoſpitum mactator 23. Neptuni pater 19. Galateæ amator 20. vnoculus 19. hiſpidus atque agreſtis 20.
Polyphemi vox aſinina 21. lyra. ibid.
Polypi ingenium 157
Polyprepō tibicē phreneſi correptus 356
Polyſtratus in ſumma ſenectute ab optimatibus amatus 33
Polyſtrati ætas ibid.
ad Polyſtrati fores munera deportata 33
Polyſtrati hæres Phrygius adoleſcens 35
Pomum aureum Eridis 29
Pomi Erides inſcriptiō 520
Populus alba Herculi ſacra 242
Porticus Heptaphonꝰ 302
Poſsifundi, Poſsidonij, &c. ſophiſtæ cur appellati 329
Poſterior dies prioris diſcipulus 215
Præconis munus 81
Præſtigiæ mulierū & aniculārum inuentæ 482
Praxitelis induſtria 189
Precatio de oſculata manu qualis 105
Precium redemptionis pro Ganymede rapto hircus triennis 5
Priapus 156. deus belicoſus 108. ſaltator ibid.
Prometheus in crucē actus

ectus 252. mulierum fabricator 226
Proſerpina cum ſtygio curru rapta 583
Protheſilaus Iphidi fil. 47. primus Græcorũ interfectus 49
Proteus Ægyptius eximius ſaltator 106. in varias rerum facies trãſmutatus ibid. in carcerem coniectus 275. 270. ex vrbe Roma eiectus ibid.
Protei fabula 106. 154.
vita imprudenter inſtituta 300
Proteum omnia propter gloriam & hominum laudem aucupandam & feciſſe & dixiſſe 303. 304
de Proteo narratio 270
Prouidentiæ lex, de cõuerſatione cum mulieribus 199
ſine Prouidẽtia res humanas adminiſtrari, ſophiſtarum garrulitas 250 (488
Proxenus Epicratis F.
Pueri concinnati 325
Puerorum amatores à Lacedæmonibus infames habiti 243
Pueros amare quomodo conueniat 234. amare, ſolis philoſophis relinquendum 236
in Pueris animus non corpus amandus 243
Pugna inter Satyrionẽ Morionem & Alcidamantem, in conuiuio philoſophico 355
Pulchritudo ſine virtute cõtemptibilis 201. 202
Pulchritudinis omnes cupidi 494
Pulchritudinis poteſtas 498
Pyladis & Oreſtis amicitia 231
Pyriphlegeton 41. 46
Pyrrhus patriæ virtutis imitator 403
Pythagoræ aureum femur 42
Pythag. à fabis abſtinuiſſe ibid.

Q

QVercus Ioui sacra 242
Quercuum fructꝰ primorum hominum victus 214.

R

RAptus Europæ 25. qualis ibid.
Reliqui terram, &c. vox vulturis 302
Reprehendere res incognitas turpe 90
Res humanæ ab Homero in duo tantùm diuisæ 109
Regum & pauperum vitam perpendiculo inter se distare 71.
Rhadamanthus à Cyniſco accusatus 54. inferorum iudex 89. 534
Rhea 16. saltandi artificio oblectata 98
Riſꝰ Democriticꝰ 273
Rhodope mons Thraciæ 327
Rhodus 179 180
Romanorũ saltatio 107
Rubor in mulieribꝰ circa genas fucatus 224

S

SAcra à Musæo & Orpheo instituta cum saltatione 156
Sacrificia hominum superuacanea 250
Sacrilegi & patricidæ cur cõburendi 288. 289
circa Salaminam Persæ nauali prælio superati 237
Salarium ab Imperatore philosophis cõstitutum 160
Salij Martis sacerdotes 107. 155. eorundem sacra 155. 156
Salmoneus 462. rex Elidis cur à Ioue fulminatus 486
Saltandi ars cõprehensu difficilis 118. à Luciano defenditur 89
Saltandi studium apud veteres ibid.
inter Saltandum canẽdi mos 102
Saltantibus cur succinatur 115

altandi in armis consuetudo 99
altatio ab Homero laudata 109. à Socrate laudata 111
altatio affectata 149. bacchica 144. in Ionia & Pŏto celebris ibid. cũ mũdi ac omniũ rerum generatione nata 98. imitatrix 130
altatio inuentũ vetus 98. multarũ deliciarũ extrema comes 153. quæ contineat 136. quantis de rebus homines admoneat 96. res friuola & muliebris 90
Saltationis exercitium in Theſſalia quale 104. habitus decens & modeſtus 114. vtilitas 90. 139. laus, & origo 153
Saltationi & oculorum & aurium iudicium præſtò eſſe 143
Saltationẽ bonum eſſe multiplicis ornatus & ſcientiæ 98
citra Saltationem veteres nullas celebraſſe feſtiuitates 104
de Saltatione libelli cõſcripti 116
in Saltatione præſentẽ & ſingularem requiri memoriam 119
Saltatione ſolẽ cõſalutare qui ſoliti 105
Saltationum cur nulla ſint certamina 115. genera 108. ſpecies numero comprehenſa 116
Saltator corpore & animo qualis eſſe debeat 119. 141. 146
Saltatoris laus ꝑcipua quæ 120 (tanda 147
Saltatori cacozelia cui=
Saltatori cuidam à Barbaro quale datum teſtimonium 133
Saltatores ab Athenienſibus qui reprehenſi 142. olim ſimul & canere & ſaltare ſoliti 114. Lesbonaci Mitylenæo chiriſophi dicti 137. 138

in Saltatoribus vitia & virtutes ſagaciter deprehenſa 143
ſandalia varijs coloribꝰ tincta 223
Sapientes auro non indigere 331
Sapientiæ ſimulatæ imago in Peregrino Luciani ꝓpoſita 306. ſtudium animi maculas abſtergere 83
Sardanapalus mollis & effœminatus 42. 261. ſemiuir 42
Saturnus à Ioue rege expulſus 157
Saturnium ſeculũ 322
Satyri Bacchi miniſtri 108
Satyrion morio 355
Saxum voluere, prouerb. 266
Scarabeus Cynicꝰ 330. 333
Scelerati poſt mortem ſupplicio afficiendi 261
Scripta religioni nocẽtia non eſſe vertenda 457
Scytharum in cœnando ritus 349. oratio, prouerb. 429
Scythica oratio, prouerb. 428
Sempronius Gracchus 562
Sempronia à Saluſtio cur reprehenſa 153
Senem aſſatum videre, iniucundum ſpectaculum 299. 300
Senibꝰ vita moleſta 32
Septem ſapientes apud inferos 43. lætiores cæteris ibid. exiſtentibus ibid.
Sermones inter pocula habiti nõ diuulgandi 341
Seruij locus 486
à Seruis quidam ad philoſophiam progreſſi 309
Serui vtriq; commune inditũ deſideriũ 196
Sibyllæ verſus de Proteo 292
Siculorum deliciæ 46. menſæ 32
Siderum chorea 98

Similis ſimili gaudet 452
Simile ſimili charum 532
Simi omnes apud inferos 44
Simulachrum Veneris artificioſè ex Pario marmore confectum 186
Simultas Apollinis aduerſus Croeſum 258
Sirenes nauigio prætereunti cera aures occludendæ 93
Siſichthon Neptunus appellatus 463
Siſyphus à Theſeo Athenienſium rege cur interfectus 266
Socrates adoleſcẽtum corruptor 166. Sophroniſci marmorarij, & Phanaretæ F. 335
Socrates vndecimuiris traditus 261. eius de amore puerorum iudicium 233. in Alcibiadem amor 240. peruerſa oratio 200. eius ſocij in carcere depicti 300. illum ſaltationem diſcere non erubuiſſe 111. vnum hoc ſcire quòd nihil ſciret 45
de Socrate poſt mortẽ quæ exiſtimatio ibid.
Solon 43
σοφιστὴς ἀνθρωποπομπός Christus à Luciano dictus 207
Sophiſtæ 316. ab Iſocrate perſtricti 335. cur Poſsidonij appellati 329. genus hominum ſeruile ac mercenarium 318. philoſophorum redargutionum contemptores ibid. puerorũ corruptores, & mulierũ 322. quibus dediti exercitijs 318. illorũ abſurdæ reſpóſiones 317. labyrintheæ interrogationes ibi. arx, maledicẽtia 321. garrulitas, res humanas nulla prouidentia adminiſtrari 250. mo-

res in conuiuijs 323. ob res leuissimas iræ vehementia 324. petacitas ibid. persuasio 326. vita & mors 320. inde illorũ vitam non cum doctrina congruere 323
Sophistas ab extrà castos & seueros apparere 322. præter quęstum nihil curare 335
Sophocles & Æschyles tragœdiarum scriptores 270
Sophoclis locus 361
Sophroniscus marmorarius Socratis pater 335
Sorte sua nemo contẽtus 533
Sostratus Cleodemi discipulus 365. eius vxor à Cleodemo stuprata ibid.
Spectaculorum vtilitas 94
Statua Veneris marmorea ab Charicle deosculata 187
Supplicia noua à Mogapenthe inuenta 85
Syllogismus cornutus 359. acerualis, metens ibid.
Symposium 337
Syracusanæ mensæ 36
Syracusanos conuiuiorum luxui nimiùm indulsisse ibid.

T

TActus secundus gradus amoris 138. 139
Tantalus 238. 262
Tauriuorus Hercules 175
Telemachus 520
Telesilla 210. 242
Telesillæ teterrimus odor 576
Tempus nihil relinquere intentatum 216
Tempori seruientes, & imperij amici qui dicantur 67
Thaidis saltatio 390
Thales 525
Theagenes 271. Peregrini discipulus 288. præ

præ amoris impatientia mortem sibi consciuit 61
Heano Pythagoricæ doctrinæ filia 210
Heocriti Europa 28
Heocriti locus 414
Herſites 332
Heſeus Atheniẽſium rex 266
Heſillam armatam cõtra Spartanos proceſſiſſe 210
Theſſala gens veneficij nomine notata 384. 393. 398
Θεσσαλὰ φάρμακα 384
Theſſalia ſaltationi quæ ſubminiſtret 128
Thetis mater Achillis 31. 403
Θετταλὴ γυνὴ 384
In Thracia multa ſaltanti neceſſaria inueniri 127
Thybys 424
Timocrates Lesbonacis Mitylenæi præceptor 137
Tireſias vates Thebanus 52. in fœminam ex mare mutatus 53. viſu à Iunone priuatus ibid. à Ioue vaticinandi arte donatus ibidem
Titani & Iouis bellum 157
Tragicorum & comicorum fabulæ deſaltandæ oblatæ 152
Tragœdia iniucundum ſpectaculum 114
Traiani victoria 456
Tramam vertere, prouerb. 318
Transformatio Iouis ταῦρω 520
ταυροφάνια cur appellata ibid.
Transformationes formarum fabuloſæ 129
Tribas 399
Triephon 463
Triephonteum pelagus 460
Troia prouincia 37
Troiam abſente Achille expugnari non potuiſſe 403

Troianum bellum vnde ortum 368.540
Typhœus gigas 552
Tyrannorum ingenia ebria 524. vita an beata 553
Tyro ab Enipeo Theſſaliæ fluuio adamata 486
Tyro Salmonei filia à Neptuno vitiata 463.

V

VAframenta Iouis innumerabilia 495
Vates plerunq; mendacia proferre 52.53
Venus amatoriorũ ſermonum germana mater 195
Venus cum Marte in adulterio dijs exhibita 17.18.19.242. cur à Phaone è Chio trãſuecta 33. è ſpuma maris nata 414. mulierũ patrona 195
Venus γενεὰ 499. pro oleribus ponitur 414
Venus pro Cupidine ſollicita 14.15
Veneris cum fil. Cupidine expoſtulatio 14
Veneris cognomenta 414
Veneris ſimulachrum ab adoleſcente quodam adamatum 189. 190. ex Pario marmore confectum 189. adulterium 242
Veneris templum in Cnido 183. 184. mitibus ac frugiferis arboribus fœcundum 184
Venerius iactus quis 242
Verboſitatem in conuiuijs improbari 500
Verecũdia ambigua & anceps dea 220
Victoria dubia & incerta 486
Virgilij locꝰ 157.337. 520
Virum ex viro naſci nõ poſſe 197
Virorum cum mulieribus

bus conuerſatio 196. 197
Viris dominari mulieres 51
Virtus formoſitate prę-ſtantior 201. voluptati anteponenda 427
Virtutis ſtudioſos mortem contemnere 54
Viſus primus gradus amoris 238
Vita Heroica 197
Vita hominum rudis & indocta 213
Vita mulierum cur potior habenda 50.51
Vita ſenibus moleſta 32
Vitium plantatio facta ab Icaro 122
Vlyſſes ab Homero qualis fingatur 37. laborum patientiſsimus ibid.
cum Vmbris luctari turpe 531
Voluptas naturæ violatrix 197
Voluptatis audacia ibidem
Voluptatis ſuperuacanei & ſuppoſititij modi 198
ex Voluptate parua quanta mala proueniant ibid.
Voluptates quæ potiores habendæ 203
Voluptatum mutui atque alterni affectus 205
Vrania cur cognominata Venus 414
Vulcanus deorum faber 252.
claudus ibid.
Vxoris animus amandus, non corpus 243.

Z

ZArmanochegas Indus cur ſeipſum cremârit 308
Zarmanochegæ epitaphium ibid.
Zenon Ariſtæneti fil. 343
Zenonis è conuiuio diſceſſus 363
Zenothenis vxoris ſuę leno 365.368. oculo & nare in conuiuio mutila-

mutilatus 378. stoicus 343. eius cum Cleodemo contentio 365. in conuiuio immodestia 349
Zephyrus Apollinis riualis 27.125
Zopyrus pædagogus 361.

QVARTI TOMI INDICIS FINIS.

BASILEÆ,
PER SEBASTIANVM
HENRICPETRI:
Anno
M. DCII.
Menſe Septembri.

